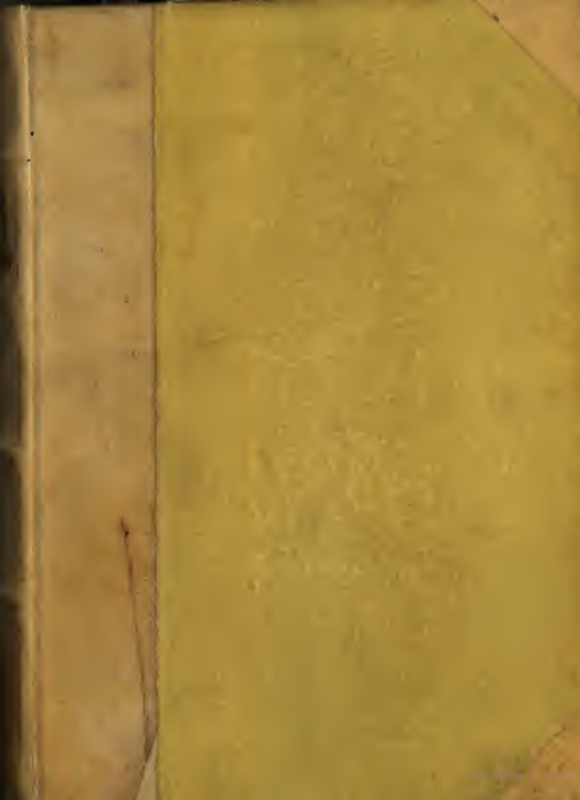

VITA SANCTI PETRI DE ALCANTARA.

Verus Crucis Amator S. Petrus de Alcantara.

ANte Crucem Petrus ſeſe proſternit Amator,
Feruida cor fundit vota, preceſque Deo.
Aſſurgit raptus, mittens oculiſque nitorem;
Expanſis manibus conſimilatque Cruci.
Sacra Pater retulit Franciſcus ſtigmata Chriſti,
Petrum nunc dices filium habere Crucem.

De eodem.

QVis Petrum ante Crucem rapidus nunc extulit ardor?
Ex qua ſic iuſti cuncta, bonique tenent.
Eſt amor hic Crucis, hoc diuini pignus amoris;
Deliciæ Petro, diuiciaque fuit.

Sanctus Petrus de Alcantara Hyspanus strictioris obseruantiæ
Sancti Francisci Fratrum Minorum Discalceatorum Pater, et Magister.

Romæ Superi.ᵘᵐ Permi. *Thiboust. Scu*

ALESSANDRINA

1.

PORTENTVM POENITENTIAE
SIVE VITA
SANCTI PETRI DE ALCANTARA

Fundatoris Prouinciarum S. Iosephi, S. Ioannis Baptistæ, & S. Pauli, ex Discalceatis Ord. S. Francisci in Hispania, & Magistri Spiritus S. THERESIÆ,

IN SEX LIBROS DISTINCTA.

AVTHORE

FR. LAVRENTIO A D. PAVLO SVECO

Ord. S. Francisci Regularis Obseruantiæ ex Prouincia Portugalliæ.

CVI

Accessit breue Compendium posthumorum fructuum eiusdem Sancti.

Ego quippè dedi te hodiè in Ciuitatem munitam, & in columnam ferream, & in murum æreum super omnem terram. Ieremiæ cap. 2.

ROMÆ, Sumptibus Angeli Bernabò. M. DC. LXIX.

SVPERIORVM PERMISSV.

Eminentissimo Principi
IACOBO ROSPILIOSO
S.R.E. CARDINALI AMPLISS.

Meritò ad Eminentiæ Vestræ purpuram recurrit, EMINENTISSIME PRINCEPS, Portentum Pœnitentiæ Sanctus Petrus de Alcantara, vt indè patrocinium iterùm efflagitet suæ approbationis; vndè nuper auspicatus est solemnis celebrationis splendorem. Dum enim vota Principum, & imprimis Regis Catholici Caroli II. annuente Sanctissimo Pontifice Eminentiæ Vestræ Patruo, supremum honoris apicem obtinuerunt Petri meritis; non indebitè ijsdem Patronis, cunctis denique fidelibus, & vitæ rationem sibi constare, & exempli singularitatem commendari, Religionis Seraphicæ zelus exoptat. Vtrumque sanè vel narrationis huius approbatione, vel deuotionis in Sā-

ctum

ctum consensu, faciliùs obtineri existimo; si vtrumque post publicā priuatamque fidem, vel vnico E. V. calculo signari obtingat. Quippè haud vano, aut iniurioso Prouidentiæ ordine, hanc Sancti Petri Canonizationem Clementissimo Patruo Vestro reseruatam annotaui, quò securiùs vtroque vestrum, quos eiusdem Beati gloriæ in Hispania conscios fecerat; ijsdem quoque in Ecclesiæ Romanæ Cathedra, non tanquàm Iudice, ac Consiliario dumtaxat, sed & Testibus dignioribus vteretur. Gratulatur hinc sibi Franciscana Religio, quòd cùm olim Fundatoris sui Francisci Itali gloriā à Gregorio IX. Pont. Max. Italiæ, ac Orbi vniuerso manifestatam agnoscat: Nunc Petri sui Hispani Reparatoris insignia prodigia, à Clemente IX. publico sanctitatis præconio condecorata, Eminentiæ quoque Vestræ patrocinio accepta ferri profiteatur. Nec potuit pijssimus Pontifex Nationis Hispanicæ profuso obsequio, nobiliorem hac vicem beneficio rependere; quàm cùm Petrum de Alcantara, fama Catholicarum virtutum admirandum, vniuersæ Ecclesiæ proposuit & colendum, & imitandum: Altero etenim fidem, pietatemque deuotissimæ Gentis comprobasse, altero tepiditatem Christianæ professionis excitasse non ineptè iudicabitur; hæc namque præ-

stigia-

ſtigiatoris Mundi blandiſſimis faſcinationibus ſopita, ſeueriori tuba Portenti Pœnitentiæ excitari egebat; illa ſuauiori Diuini amoris, cœleſtiumque ſtudiorum præmio allicienda videbatur. Vtrumque igitur nunc Sancti Petri Canonizatione præſtitum egregiè, vitæ quoque eius ſeries diſtinctiùs explicabit, in qua vt miranda auſteritas, velut aculeum Chriſtianæ torpedinis callo infigere agnoſcetur; ita cœleſtis vitæ diſciplinam, ab eadem præſtantiſſimas Regulas addiſcere poſſe, etiam Eminentia Veſtra benigniùs iudicabit. Nolo hic virtutum Veſtrarum rubori (quam inflammat purpura, & Orbis veneratur) verborum lenocinijs pallorem elicere; vnicam tantùm ad Sancti Petri exemplum, ex Salmanticenſi Lycæo repetere non diſpliceat: Vbi dũ Emin. Veſtra virtutis,ac Sapiẽtiæ ſtudio percarus habebatur; modeſtiæ quoque, ac prudentiæ laude inſigniter inclaruiſſe celebratur. Sic enim ad honorem expetentium applauſus, tum declinare obſeruatus fuit; vt maioribus quibuſque impoſterùm dignior iudicaretur, omniumque ſibi magis affectus conciliaret: Mihi autem, quẽ in Franciſcano Sodalitio nihil acriùs quàm pietatis lucrum extimulat, ſatis magnum aliquod reportaſſe videbitur; ſi acumini Em. Veſtræ vitam S. Petri de Alcantara, prodigijs or-

tam

natam, stili mei simplicitate monstrauero mirandam. Et si eandem ex perfectionis documentis euangelicam, Christianorum moribus corrigendis, vitæque spirituali informandæ persuasero vtilissimam: Addat itaque ad vitam pietatem suam E. V. bono exiguum benignitatis incrementum; vt quantùm Sancti meritis impēdit deuotionis, publicæ venerationis promotione; tantùm mihi, meisque Fratribus indulgeat consolationis, in eiusdem vitæ, nostrique obsequij acceptatione. Vale Em. Princeps diù, Ecclesiæ, & tuis. Romæ ex Conuentu Ara-cœlitano die xv. Aprilis. Anni M. D. C. LXIX.

Eminentiæ Vestræ,

Humillimus cultor

Fr. Laurentius à Sancto Paulo Suecus.

Lectori

Lectori deuoto.

INscriptionem vides Vitæ Sancti Petri de Alcantara magna tibi præmittentem; si argumentum consideras; si narrationem, ac stylum introspexeris, fortè exiguam. Itaque in limine te monendum censui, nè illius excellentiæ incautiùs detrahas, quod huius simplicitati faciliùs indulseris: Solet enim interdùm magnarum rerum narratio non tam grandiloquo, quàm familiari, ac veritatis lineamenta referente stylo Lectorum animos vehementiùs commouere; cùm factorum potior, quàm verborum ratio habeatur. At vbi Sanctorum gesta Christiana sinceritate narranda occurrunt, non tàm fucis, ac pigmentis Rethorum, quàm ipsarum rerum simplici pietate admirationem magis, ac imitationem nostram eliciendam fore existimo. Hinc quotquot olim Martyrum, aliorumque Sanctorum gesta conscripsisse leguntur, vix supra familiarem dicendi formam, orationem extulisse; ideòque etiam maiores in Lectoribus pietatis stimulos imprimere, non sine singulari Christianæ sinceritatis commendatione aduertimus: Qui verò posterioribus seculis scribendo Sanctorum vitas, aliquam elegãtiæ laudem plus æquo affectarunt; profectò auribus potiùs quàm cordi, temporum pruritui, quàm argumenti grauitati placuisse vereor, nè meritò censeantur. In S. Petro de Alcantara omnem ornatum non falsum, sed iniquum existimarem; dum Virum integerrimæ nuditatis solis Pœnitentiæ characteribus descriptum, non legendum adeò quàm inspiciendum proponi sufficeret: Quidquid enim vltra simplices res, ab eo mirabiliter gestas, addere politiùs ingenium posset; id non dedecus modò eiusdem sanctitati, verùm etiam in perfectionis regulam iniuria quadam vocari deberet; qua dùm nuditatem ingeniosiùs comit; deturpat.

Itaque ego licet ingenio rudis, ac styli incompti hanc tibi vitã latino sermone ingenuè, magis quàm ingeniosè conscripsi, sequutus tàm Sancti, quàm historiæ eiusdem exemplaria sinceriora; quin & professionis rationem, quæ fucum respuit; Sanctum quippè imprimis, vt viuendi austeritate horridum, ita dicendi asperitate apertiorem quæsysse animarum nitorem, non aurium oblectationem

nem reperio: Dein ex Authoribus historia ipsius (quos diuersis linguis editos inspexi) illos prorsùs secutus sum, qui enarrando ordinatè facta fugiunt pompam, & affectum deuotione impinguant. Reliquus ego, qui cineribus Francisci obtegor, non Petri flammas suffocare; sed ad mei ipsius, aliorumque incendium latiùs spargere: Non ingenij culturam ostentare; sed deuotioni priuatæ, ac Confratrum instantiæ morem gerere, meæ adhuc conscius tenuitatis optaui, potiùs quàm præsumpsi. Habes proindè (optimè Lector) vt breuiùs dicam, Vitam Sancti Petri de Alcantara latinam & magis succinctam, fide eadem, quam ex Processibus authenticis, & Authoribus fide dignis alij plurimi collegerunt: Mihi tantùm hoc debebis, quòd zelum Fratrum meorum pro modulo meo zelatus sum obsequendi, magìs promptitudine, quàm assequendi spe. Vale.

Fr.

FR. Antonius de Velasco, Lector Iubilatus, Sanctæ Inquisitionis Hispaniarum Qualificator, almæ Diui Iacobi Prouinciæ Pater, ac in Romana Curia Procurator Generalis Ordinis S.P.N. Francisci Regularis Obseruãtiæ &c.

Dilecto Nobis in Christo R.P.Fr. Laurentio à Diuo Paulo Sueco, Lectori Theologo Prouinciæ Portugalliç, atque apud nos in hac Romana Curia residenti salutem in Domino sempiternam.

Vitam S. Petri de Alcantara à te conscriptam, & à duobus nostræ Religionis Theologis examinatam, atque approbatam, iam vt publici iuris facere queas, postquàm alia seruanda seruaueris, nostram pro Religione facultatem concedimus. In Conuentu Sanctę Mariæ ad Aram-Cœli. Romæ die 30. Nouembris Anni 1668.

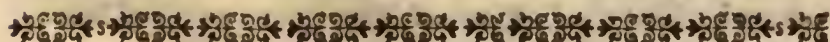
Fr. Antonius de Velasco Procurator Generalis Ordinis.

EX mandato Reuerendissimi Patris Sacri Palatij Apostolici Magistri Libelli, diligenti mentis acie Vitam S. Petri de Alcantara, pio labore, præclara indagine eruditissimi Patris Laurentij Sueci, vberi exaratam calamo perlegi: Verùm cùm nihil orthodoxæ fidei aduersum, vel Catholicæ Reipublicæ moribus dissonum depræhenderim, contemplandam fore proindè ab omnibus in luce, dignam laude, sicut mente iudico, sic voluntate deposco. In Monasterio Sanctorum duodecim Apostolorum de Vrbe, duodecimo Kal. Februarij salutis Anno 1669.

Fr. Bernardinus Eretinus Minorita, humilis sacræ paginæ Magister.

Imprimatur,
Si videbitur Reuerendiss. P.Mag.Sacri Palatij Apost.

I. de Angelis Archiep. Vrbin Vicesg.

Imprimatur,
Fr. Hyacinthus Libellus Sacri Palatij Apost. Magist.

Sancta Theresia Carmelitarum Discalceatorum Fundatrix, Vitæ suæ Cap. 27. 30. 32. 35. 36. 38. 40. Lib. Castelli interioris, seu Mansionũ. Mansione 4. cap. 3. mansione 6. c. 6. præcipuè autẽ eius pœnitẽtiã, & vitæ cõtẽplatiuę experiẽtiã fusè describit. c. 27. circa finẽ, & C. 30. in principio. In lib. fundationum. In fundatione Conuentus de Medina del Campo. cap. 6. circa finem. In fundatione Conuentus Villæ-nouæ della Xara. cap. 27. circa finem.

Franciscus Gonzaga Ord. Min. S. Francisci Generalis, & posteà Episcopus Mantuanus, Chronicorum parte 3. In fũdatione Prouinciæ S. Iosephi. In fundatione Conuentus Immaculatæ Conceptionis Pedrosi. In fundatione Conuentus S. Mariæ Magdalenæ de Aldea del Palo. In fundatione Cõuentus S. Andreæ del Monte Arenis: Vbi etiam vitam eius describit. In fundatione Prouinciæ Arabidæ. In fundatione Conuentus S. Antonij Abulæ.

Didacus de Yepes Episcopus Turriasonensis in vita S. Theresiæ. In Prologo §. 3. post initium lib. 1. cap. 21. in medio lib. 2. cap. 7. in fine. Vbi ponit eius epistolam ad Sanctã Theresiam, & cap. 8. à medio, ac deinceps.

Franciscus de Ribera Societ. Iesu, in vita eiusdem Sanctæ Theresiæ lib. 1. cap. 12. per totum, & cap. 17. ferè totũ. lib. 2. cap. 3. circa medium.

Antonius Posseuinus Societ. Iesu, in Apparatu sacro.

Fr. Hieronymus Gratian Carmelita in suo Dilucidario veri spiritus cap. 3.

Fr. Franciscus à S. Maria Historiographus Generalis Carmelitarum Discalceatorum. In Tomo 1. historiæ Reformat. lib. 1. cap. 31. per totum cap. 32. & cap. 33. n. 1. & 3. Item cap. 41. num. 8. Epistola B. Petri ad Theresiam num. 10. Item cap. 43. per totum, & cap. 44. num. 2.

Fr. Ioannes à Trinitate Ord. S. Francisci Prouinciæ Discalceatorum S. Gabrielis bis Prouincialis. In Chronico vitam eius scribit lib. 2. à cap. 49. vsque ad cap. 56. & in multis alijs capitibus eius mentionem facit.

Fr. Ioannes à S. Maria Prouinciæ S. Iosephi bis Prouincialis, scribit eius vitam in prima parte Chronici eiusdem

Prouinciæ lib. 1. à cap. 12. vſque ad cap. 31. & in multis alijs locis primæ & ſecundæ partis de illo loquitur, eius vitam ſeparatim conſcripſit.

Fr. Ioannes Moles Prouinciæ S. Gabrielis, & Commiſſarius Generalis Curiæ, in ſuo Memoriali cap. 27.

Fr. Antonius Panes in 1. parte Chronici Prouinciæ S. Ioannis Baptiſtæ Diſcalceatorum lib. 1. cap. 1. cap. 15. cap. 18.

Fr. Martinus à S. Ioſeph in Hiſtoria Fratrum Diſcalceatorum S. Franciſci 1. parte lib. 1. à cap. 1: vſque ad 26. & multis alijs locis primæ & ſecundæ partis dictæ Hiſtoriæ.

Fr. Arturus Recollectus Gallus. In Martyrolog. Frãciſcano.

Ioannes Tamayo Salazar in Martyrologio Sanctorum Hiſpanorum tom. 5. ad 15. Kal. Nouembris.

Fr. Andreas à S. Nicolao in Hiſtoria generali Eremitarum Sancti Auguſtini Diſcalceatorum tom. 1. Decade 2. cap. 4. in fundatione deſerti S. Ioannis Baptiſtæ in Valle Viciosæ.

Hilarion à Coſta Hiſtoriæ Catholicæ lib. 2.

Galterius In tab. Chronolog. ſeculo 16. in Sãctis & illuſtribus Viris.

Ferrarius in Martyrologio ad 15. Kal. Nouemb.

Barezius in Chronicis Minorum 4. p. lib. 4. cap. 29.

Fr. Antonius Daza in 4. p. Chronicorum Ord. Seraphici lib. 3. cap. 52. & ſequen.

Rapineus in Hiſtoria generali Recollectorũ Decade 8. p. 1.

Sylueſter Lauallẽſis. De magnitudine Eccl. Rom. lib. 3. c. 12

Algezire in Arbore Epilogico Ord. Minorum.

Peyreus de triplici corona Virginis tractatu 5. cap. 3.

Marianus in Chronica Reformatorum lib. 4. cap. 1.

Grauina in voce turturis 2. p. c. 13. & 24.

Fortunatus Licitus de his, qui diù viuunt abſque alimento lib. 1. cap. 2.

Sancti Petri vitam ſcripſerunt.

ALexander Pocquelinus, Prouincialis Sancti Dionyſij in Gallia, & Friardus.

Fr. Damianus à Ieſu Procurator Generalis Diſcalceatorũ in Curia Regis Catholici.

Michael Angelus Lapius. vitæ Compendium.

Pr. Franciſcus Marcheſius Presbiter Cõgregationis Oratorij: vitam, & vitæ compendium. IN-

INDEX CAPITVM.

LIBER PRIMVS.

A Natiuitate eiusdem, & vsque dum vixit in Prouincia S. Gabrielis.

LIBER SECVNDVS.

Ab egressu ex Prou. S. Gabrielis vsque ad fundationem Prouinc. S. Iosephi.

Allo-

LIBER TERTIVS

De erectione Prouinciæ S. Iosephi vsque ad vltimum annum finis vitæ S. Petri de Alcantara.

LIBER QVARTVS.

De virtutibus Theologalibus, & donis gratuitis S. Petro de Alcantara concessis.

LIBER QVINTVS.

De extrema sancti Petri de Alcantara infirmitate vsq; ad corporis eius translationem.

LIBER SEXTVS.

De miraculis, quæ post mortem Sancti Petri de Alcantara contigerunt.

VITAE SANCTI PETRI DE ALCANTARA

LIBER PRIMVS.

A natiuitate eiusdem, & vsquedum vixit in Prouincia S. Gabrielis.

De S. Petri incunabulis. Cap. I.

ITAM viri Sancti enarrare suscipio, quem ob carnis macerationem, Pœnitentiæ portentum, ob contemplationis sublimitatem, spiritualis vitæ Magistrum, non immeritò appellaueris.

Natus est S. Petrus Anno humanæ salutis millesimo quadringētesimo nonagesimo nono: Ecclesiam Catholicam regente Alexandro Sexto Pontifice Maximo: & in Hispania regnantibus Ferdinando, & Isabella Catholicis. Natale solum sortitur Alcantarā, olim Norba Cæsarea, inter clariora Prouinciæ Estremaduræ Oppida, Ordinis quoque militaris eiusdem cognominis titulo, caput perillustre. Patri nomen Petro Garauito, Iuris professione famoso, ex familia satis conspicua, atque antiqua, quam non dedecebat, vt talis ciuis patriæ suæ à Rege Catholico Gubernator præficeretur: dùm tali officio, nisi viros authoritate conspicuos destinare, adhuc moris nō esset.

Mater D. Maria Villela de Sanabria viro nobilitate par; quam vterque proprijs virtutibus, & filij educatione plurimùm illustrarunt.

Iā S. Petrus à sexto ætatis anno primis labijs delibare incipiens orationis dulcedinem (quam reliquo vitæ cursu singulariter excolendo celebrem reddidit) quotidiè matutinis, vespertinisque horis, flexis genibus attentionem, orationi etiam longa temporum interualla impendere numquā intermittebat. Idque secretò in paternæ domus Oratorio, cuius ipse custodiam exquisito, ac deuoto cultu agebat. Ex institutione insuper Matris pias aliquas edoctus preces, summam erga Beatissimam Dei-genitricem pietatem concepit; cuius imposterùm incremento tantum profecit, vt Religiosus iam effectus, dum in Conuentu S. Ioannis Baptistæ Vitiosæ moraretur, eandem gloriosissimam Virginem præsentem videre; atque Angelos sibi officium diuinum recitanti lumen ministrantes habere dignus fuerit.

Rudimentis literarum sufficienter instructus sacrorum, piorumque librorū lectioni incubuit; qua notabile aliquid excerpens, posteà magna animi consolatione secum solitarius ruminabat; atque iam tunc in tenella ætate, contra profanos libros odio irreconciliabili concepto, semper nutriendo seruauit. Nunquàm visus est, quacumque occasione prouocatus, animo turbari; aut de vllo conqueri: semper vultum seruans serenum, ac grauitate deuota modestum; qui ludicra sodalium puerorum oblectamenta sperneret, ac fastiditer. Resplendebant quoque naturales gratiæ cum decora corporis specie adeò contemperatæ, vt communi omnium beneuolentia, atque existimatione futuræ fœlicitatis omini præludendo, Sancti pueri appellationem ipsi conciliarent.

A Parentibus Grammaticæ, atque Philosophiæ studijs admotus; vtrumque ingenij acumine, ac memoriæ fæcunditate absoluit; non sine Præceptorum stupore plurimos condiscipulorum post se relinquens. Summa ei ergà Parentes reuerentia, nec cum vllo familiaritas, nisi qui virtute emi-

neret:

neret: præcipuè verò cum Religiosis viris, in spiritualibus colloquijs frequens. Ecclesias orandi causa, summa deuotione sæpissimè adibat; maximè cùm à schola reuerteretur, vt ibi aliquandiù Deo vacaret.

Hinc contigit quadam die, quòd parentes, hora prandij elapsa, puerum non reuersum admirati; pro eo inquirendo, ad Ecclesiam, quà diuertisse suspicabantur, famulum mitterent: Is omnia templi adita diligenter perscrutatus, tandem in choro post organũ, puerum diuina contemplatione adeò absorptum inuenit, vt nec voce, nec signis, reuocare ad sensus posset. Quod confestim Patri renuncians, tanta eundem lætitiæ ac spei certitudine affecit; vt prouectum ætate, virtutibus præclarũ, paterno animo præsagiret; iuberetq; imposterùm, ne vllus contemplationi intentum vltra turbaret.

Missio ad studia Salamanticensia. Cap. II.

POsthæc Pater Garauito exiuit è vita; & Mater ex consilio propinquorum transijt ad secundas nuptias nobilis viri Don Alphonsi Barrantes, ex quo duos filios peperit. Huic vitrico singularis ex paterno affectu cura de S. Petro erat: quare quartum-decimum annum ætatis agentem, & in Philosophia instructum, altioribus quoque scientijs idoneũ, ad Salamanticensem Academiam inter Hispaniæ Lycea celeberrimam destinauit. Illic iuuenis non aliorum more extra paternam domum peregrinantium amicitias quærere; sed habitationem prope Ecclesiam, & familiaritatem virorum spiritu ac moribus præstantiorum eligere, quorum vno pro Patre, ac directore spirituali vteretur; curarum primas habuit. Mox Iuri Canonico studium addicens ingenij, atque profectus tale specimen edidit: vt Magistris approbationem, condiscipulis admirationis, simulque æmulationis clauam extorqueret. Temporis rationem tam exactam habebat, quò deuotionis exercitia, studiorum horis non subtraherent; vt ante lucem ad orationem euigilans, paulò post ad Ecclesiam, vbi scholæ tempus opportunum expectaret,

properare, quaſi pro lege ſibi indixerit. Sæpè etiam ad eandem, pro percipienda ſacra Synaxi, reuerſus quandoq;eius feruido affectu in extaſim raptus videbatur. Circa meridiem ad hoſpitium rediens reficiendi corporis tam parcus fuit, vt admirabilis abſtinentiæ, qua tota vita inclaruit, tunc velut prima tirocinia deponeret. Priusquàm ad ſcholam regrederetur, dictata reuoluens dubia annotabat, quæ ſoluenda cum alijs conferret. Peractis ſtudijs, hoſpitalia accedebat; vt ibi ægrotos verbis,ac ope ſolaretur: indè Eccleſiam, ac domum repetens, poſt aliquod ſtudij tempus, conſcientiæ examine ſuſcepto leuiſſimos eiuſdem diei defectus aſperrimis in ſeipſum flagellis vindicabat. Tandem cubile adeundi proximus, priùs *De profundis* pro ſe tanquã mortuo recitans, Deo animam commendabat. Diebus feſtis, tempus antemeridianum in Eccleſijs orationi, ac Miſſis inſeruiendis dicabat; maximè verò ad præparationem ſuſcipiendi ſacroſancti Myſterij, atque ad gratiarum actionem ſollicitus. Poſt meridiem viſitandis carceribus, atque Religioſorum Conuentibus tempus abſumens; perfectionis ſemitas apud pios viros inquirebat. Nec etiam elargiendæ eleemoſynæ pro facultatibus deerat; cùm neminem ſe rogantem ſine aliquo ſubſidio vacuum dimiſerit.

Huic inſuper tam exactæ vitæ tenori,par in conuerſatione publica, modeſtia reſpondebat; quæ nec quempiam verborum, nec actionum importunitate offenderet. Sed præſertim in coercenda linguæ, oculorumque libertate admirabilis diſciplina tantam ipſi exiſtimationem apud vniuerſos conciliauit; vt Magiſtri deprędicando, plurimi imitando, illum tanquàm vnicum diſciplinati Iuuenis exemplar in principali illa Academia celebrarent.

Deliberatio de ſuſcipiendo habitu S. Franciſci Diſcalceatorum. Cap. III.

IAm ſtudiorum vacatio ferueſcente æſtate Salamanticæ, pro conſuetudine Academiæ,indicebatur; cùm S.Petrus,

hac

hac occaſione, à Parentibus ad patriam reuocaretur: propter anni abſentiam ardentiùs deſideratus, ideòque iteratis inſtantijs ſollicitatus. Cui tandem vocationi, tanquàm altiorem animo reuoluens, poſt ſpretam de ſtudiorum, ac honorum præmijs perſuaſionem, libentiùs acquieuit; eo videlicet propoſito, vt cœptam in Academia viuendi ſeriem ſecum in Patriam transferret. Vndè poſteà Alcantaræ, ardentiori perfectionis deſiderio accenſus, atque orationibus inſtans, Aduerſarij quoque tentamenta non euaſit. Conabatur hic ingenij capacitatem, ſcientiarum, ac præmiorum decora iuueni exaggerando ad Academiæ ſtudia reuocare. Ille autem inanem gloriam flocci facere animi humilitate, ac fortitudine, orationis quoque aſſiduitate obſiſtere pergebat, contra illecebras quaſcumque diuina virtute mirabiliter inualeſcens. Ita vt de perfectiori vitæ ſtatu feriò deliberans, diuina gratia, ad Religioſum ſuſcipiendum euidentiùs ſe impelli agnoſceret.

Non pridèm Deus venerabilem P. Ioannem à Guadalupe cum quibuſdam ſocijs euocarat ad fundanda quædam Oratoria pro ſtrictiori Obſeruantia religioſi Inſtituti Sancti P. Franciſci; pro quibus, obtento ab Alexandro Sexto Apoſtolico Breui, Cuſtodiam quandam titulo Sancti Euangelij prædictus Pater erexerat: quod tamen Breue paulò poſt, inſtante Catholico Rege Ferdinando, ad truncanda diſſidia reuocatum fuit. At verò eodem anno, quo S. Petrus noſter vitæ exordium habuit, zelatores ijdem conſtantiſſimi Oratorij alterius fundandi prope Ciuitatem Truxillo in Prouincia Eſtremaduræ iterùm facultatem à præfato Pontifice impetrarunt. Propter quam multas contradictiones, atque vexationes paſſi, denuò tàm propter Recollectionis diſperſionem, quàm ex morte magnæ ſanctimoniæ P. Guadalupe, iacturam grauiſſimam ſenſerunt. Aliquot tandem Religioſi, eandem Reformationem proſequentes Leonis X. P. M. Indulto aliam Cuſtodiam titulo Eſtremaduræ reſtaurarunt; cuius primus fuit Cuſtos P. Franciſcus Frexenal Religione, ac ſcientia commendatus.

Dum

Dum hæc aguntur S. Petrus annum vitæ attingit ſextum decimum; quo ipſe quoque à Deo pro huius Reformationis ſtructura inſtar petræ principalis, & fundamentalis eligeretur. Nam die quadam, in oratione, diuinam prouidentiam prouocanti, vt ſibi Ordinem Religionis, quem ingredi poſſet, oſtendere dignaretur; duo venerandi Patres ex præfata Cuſtodia obuij mentem eius dubiam, interiori lumine irradiante, ad illorum inſtitutum efficaciùs pertraxerunt. Vndè illicò in Patrum amplexus effuſus propoſitum aperit, atque exequendi media flagrantiùs vrget. Placuit Deo, pro ſingulari Serui ſui conſolatione, atque electionis approbatione, vt alter ex duobus Religioſis ipſe Cuſtos eſſet, ad quem pertinebat Nouitios recipere. Qui obſeruata in iuuene ingenuitate, atque ſingulari modeſtia, quæ feruentem vocationis ſpiritum commendabant, ex ſeculi contemptu: præter Ordinis conſuetudinem, ſtatim receptionis, & Conuentum de Manxarretes adeundi licentiam conceſſit pro induendo habitu. Propter hanc facilitatem, atque vocationis certitudinem auctus lætitia S. Petrus Cuſtodi humillimas gratias reddens, ſecretum negocij ſedulò deprecatur; quò parentum conatibus turbari, aut impediri non contingeret.

Ipſe intereà domi ſuæ orationibus, atque diſciplinis ad ſuſceptam expeditionem ſeſe accingens; quodam mane, inſalutata Matre, à qua tenerrimè diligebatur, paternos lares clanculùm deſerit. Hinc ad Eccleſiam greſsus dirigendo, ſacro audito, ſanctiſſimoque Sacramento ſuſcepto, vt fugam illam Deo commendaret, iter Valentiam tendens nullo duce ſuſcipere non pertimuit.

Acceſſus ad Conuentum de Manxarretes, & habitus Diſcalceatorum ſuſceptio. Cap. IV.

PRoſecutus igitur viam S. Petrus fœliciter; nec quemquam, à quo videretur, obuium habuit, & in ſolius Euchariſtici cibi fortitudine ambulans vſque ad domum Dei, ve-

vegetem se, atque integrum viribus sentiebat. Voluit vltra Deus, stupendo miraculo, serui vocationem, atque protectionem hac ratione confirmare.

Appropinquarat ille, ripæ fluminis Tietar, quem traijcere oportebat, vt ad Conuentum progredi posset. Sed nemine illic inuento ad orationis præsidium conuersus sentijt se, diuina ope, in oppositam ripam mirabiliter translatum; atque in eam viam, quæ rectà duceret, quò properabat. Vndè, huius beneficij memoriam, dum viueret conseruans, cõtinua gratiarum actione, arrham suæ vocationis Deo acceptam quotidiè ferebat. Et tandem senescentibus annis deuoto cuidam Religioso hoc beneficium enarrando effecit, vt quod tamdiu eius humilitas celauerat, pro Dei gloria, à cunctis imposterùm publicè celebraretur.

Tam fœlici itaque successu firmatus animo ad Conuentum perueniens; ad Guardiani (qui tunc erat Fr. Michael Rocco sibi propinquus) pedes prouoluitur, atque suæ receptionis facultatem supplex exhibet. Cui ille benignè occurrere, verbis consolari, atque aliquot dierum moram interponere cohortatur; suspicatus fortè non maturo perfectioris vitæ consilio; sed potiùs iuuenilis ingenij mobilitati hanc fugam adscribendam esse.

Erat ipse Conuentus fragrosis collibus, rupibusque, quæ Regnum Castiliæ hac parte à Portugallia diuidunt, supereminens; prospectu tamen libero nemorum, aquarumq; copia insigniter amænus. Incolebant Religiosi deuoti, qui paupertatis extrema, vitæ austeritate, orationumque assiduitate, diligenter excolebant. Quorum omnium cupiditate fruendi exæstuans S. Petrus, conferendi sibi habitus celeritatem instantissimè vrgebat. Tantumque sollicitationum importunitate obtinuit, vt Guardianus, explorata prius propositi constantia, atque ad sustinendos instituti rigores prõptitudine; breui eum, approbantibus cunctis, sacro habitu indueret: Idque anno ætatis suæ sextodecimo, seculi verò 1515.

De exercitijs S. Petri de Alcantara tempore Nouitiatus, & post professionem. Cap. V.

NOuitiatus primordia tanto virtutis amore S. Petrus aggreditur, vt mortificationis, atque rigidissimæ pœnitentiæ exercitia cum orandi assiduitate coniungens; prouectiores etiam in Conuentu hoc studij genere anteiret. Breuis illi quies noctis erat super strato duriori, atque tegumento, quod vix frigus arceret, instructo: Habitus lacer & vilis, quem mutare nolebat. Spiritu adeò eleuatus exteriores occupationes tractabat, vt sæpè tanquàm extaticus ad easdem, à Superiore, vel Magistro reuocatus repræhensiones inculpatæ negligentiæ læto animo susciperet. Ingenij acumen quorumdam defectuũ simulatione tegebat, quo corrigi, ac vilipendi mereretur. Nec inter tot reprehensionum, laborum, vigiliarumq; exercitationes, quibus spiritum eius probare Superiores tentarunt; aut patientia frangi, aut vultus mœstitia mutari vnquàm inuentus fuit; sed hilari sẽper atque sereno vultu omnia constanter perferre. Non defuit tamen Aduersarius salutis his S. Petri operibus insidias struere, dùm orandi præsertim frequentiæ, atque vitæ asperitati infensus, huic perseuerandi impossibilitatem, illi profundam quandam somnolentiam obijceret. Quibus impedimentis S. Petrus de Alcantara orationis feruorẽ opponens, diuini auxilij talem sensit effectũ, vt manifestè appareret, ipsum superiori virtute animi, corporisq; viribus fuisse auctũ; nè tantis rigoribus, quos sustinebat, succumberet. Neque tamen eò minùs inimicus insultabat, quin subindè horrendis apparitionibus illum exterrens percutere, atque in terram prosternere, aut nisi propositum desereret, suffocare minaretur. Ipse verò animi intrepidus omnia superare patientia, atque inuocato nomine Iesu dulcissimo, Dæmonium fugare optimè didicerat.

His tandem velitationibus nouitiatus annum exegerat, cùm tali virtutum experientia probatus professionem emittens,

tens, apud omnes Conuentus Religiosos sanctitatis opinionem præueniret. At ille humiliter de seipso sentiens priuatim increpare se, atque ad recuperandum tempus perditum diligentiùs exhortari; quasi ad virtutis limen vix dum accessisset. Hinc totum deinceps corporis habitum componere studens, serenitate vultus, modestia oculorum, humilitate, ac discretione conuersationis, omnium ad se affectus rapiebat. Notabile hoc fuit, quòd per integrum annum in cella quadam commoratus, & indè ad Ecclesiam pergens, numquam obseruasset ex qua materia vtriusque laquearia forent. Idem alia occasione comprobauit; quà repræhensus à Guardiano, quòd fructus quosdã ex prõptuarij trabibus pendentes, Fratribus proferre neglexisset; extorta excusatione, respondit se per sex menses, quibus loci curam habuerat, nunquàm tales fructus ibi animaduertisse suspensos.

Post absoluta diuina Officia in Choro, atque Ecclesia, vbi deuotissimè plurimis Sacris ministrabat; operam suam, aut infirmorum curæ, aut officiorum manualium seruituti addicebat; in illa summam charitatem, in hac profundam humilitatem exercens; cum pro laboritio ineptiora instrumẽta eligendo, atque augendo difficultates, patientiam magis probaret. Aeditimi officium ea pietate exercuit, vt ornandi altarium occupationi, orandi longissima spatia coniungens, altissimas cœlestium rerum notitias animo conciperet. Nec minori diligentia Refectorij curam gessit; quando cuiusque Fratris necessitati, iuxta charitatis leges, discretè succurrebat; interdùm etiam extraordinariam diuinæ Largitatis dispensationem expertus. Vndè ad Ianitoris officium destinatus, charitatis exercendæ (qua postmodùm excelluit) copiosiorem occasionem obtinuit: Nam prætereà, quòd nullum mendicum sine aliqua refectione corporali ieiunum dimitteret; omnes spiritualibus exhortationibus, atque doctrinæ Christianæ instructione exactissima solabatur, ac erudiebat.

Missio ad Conuentum Beluisi, vbi virtus eius inclaruit.
Caput VI.

PAucis post professionem annis, cum obedientia P. Custodis Francisci Frexenal, ad Conuentum Sancti Francisci prope oppidum Beluis missus fuit S. Petrus. Ibi solitarij loci delicijs gaudens, cellulas quasdam ex sarmentis, ac luto construxit; ad quas interdiù diuertens spiritus ardorem liberiùs exhalare, atque exclamationum suarum, & asperrimarum flagellationum strepitu, neminem turbare, aut offendere procurabat.

Cùm pro eleemosinarũ quæstuatione ad propinqua loca mittebatur; tanta præsertim oculorum compositione omnes alloqui solebat; vt nunquàm aliã terram aspexisse, nisi quã pedibus calcabat, testes fide digni pro certo assererent. Idque ferè in omni colloquio, maximè cum fœminis rigidiùs obseruasse, memoria æterna dignum erit. Neque etiã longiùs à Conuentu constitutus, à solitis exercitijs animum relaxabat: eò quòd hospitio aliquo receptus, post modicam refectionem tam cibi, quàm somni; intempesta nocte ad diuinum Officium persoluendum consurgere, reliquumque noctis vsque ad auroram orando transigere, pro more haberet. Cui tàm rigidas quandoquè disciplinas coniungebat; vt socius, alijque ad earum strepitum expergefacti inhorrescerent: Nocte sic transacta priusquàm cubiculo egrederetur lectum reuoluendo, quasi in eo molliùs cubasset, aliquorum iudicia innocenter fallebat. Dein salutato humiliter hospite, & audito in Ecclesia Sacro, ad quæstuandum sollicitè properãs; posteà hora Officij recitandi appropinquante, deposita sarcina in publica via genuflexus debitum Deo persoluebat. Reliquum itineris contemplationi adeò intentus conficiebat; vt diuino conspectui, ac conuersationi toto spiritu vacare; interdùm etiam multis à solo palmis eleuari, à pluribus viatoribus visus fuerit. Quorum præsentiam (quòd eius benedictionem expectabant) à

raptu reuersus animaduertens, celeri cursu illorum oculos effugere nitebatur: sed cilicij asperitate quo cingebatur, sarcinæque, quam gerebat, pondere impeditus; insequentiū voces, atque acclamationes adeò pro voto vitare non potuit: quin ijsdem Deum laudandi, moresque emendandi materiam, & ex his quæ viderant, vestigia sanctimoniæ suæ relinqueret. Ad Conuentum tandem reuersus, ostiario genuflexus eleemosinam consignans, benedictionem petebat: Hinc ad Ecclesiam conuolans, prostratus coram Sanctissimo, culpæ à se in hoc obedientiæ opere commissæ, veniam deprecabatur. Indè se Guardiano sistere, atque mox ad solita spiritualia exercitia, in dilectam solitudinem reuerti.

Vulgabat intereà fama hanc virtutem S. Petri, etiam diuinis fauoribus approbatam, in propinquis locis; qua excitus Comes Beluisi D. Franciscus Monroius, fundator ac benefactor singularis Conuentus, sæpiùs eum, vt alloqueretur, atque eius spiritualibus documentis imbueretur; accessit. Quod commercium summa diligentia declinans S. Petrus, obedientiæ tamen præcepto constrictus à Superiore, tam fructuosè transegit; vt prædictum Comitem, qui eum aliquotiès in Choro brachijs expansis in aere subleuatum conspexerat, ad plurima pietatis, ac perfectionis exercitia, etiam Religiosis assueta pertraheret. Adeò insuper creuit Comitis deuotio, vt non suo solùm profectu contentus; sed & vxoris desiderium videndi deuotum Patrem singulariter accenderet. Adibat itaque ipsa frequenter Conuentum, & tanta Religiosi Patris præsentia, ac monitis compuncta; vanitatibus sæculi contemptis, mariti pietatem, ac virtutem strennè æmulabatur. Breui deniquè Comes quemdam Nepotem suum quatuordecim annorum Beluisium conuocauit, quem Viri Dei præceptis instruendum, atque intercessionibus apud Deum, perficiendum commendabat: Nec sanè spes fefellit; cùm nobili illi animæ, tanquàm ceræ molli, adeò deuotionis affectus imprimerentur; vt nisi motus eius alij temperassent, iam tùm tenellus Adolescens sacro Religionis habitu indutus fuisset. Vocabatur ipse D. Ioannes

Aluarez Garzia de Toledo, Comes de Oropesa, qui post hæc summus deuoti Patris amicus,& Reformationis promotor extitit. Neque hic solùm stetit communis omnium in S. Petrum deuotio; sed vicinorum multitudinem ingentem ad Conuentum confluere coegit pro benedictione ab ipso recipienda: Cui fauens Guardianus, ipsum ægrè à sua solitudine exeuntem, ad aliquorum domos visitandas, atque vt ægritudine, aliisque necessitatibus vexatos sua præsentia solaretur, per obedientiam astrinxit. Quod equidem charitatis officium, summa Dei gloria, animarum salus multiplici fructu, vt ex historia constabit; consecuta fuit.

Iter ad Pacem Iuliam (vulgò Badajos) pro fundando Conuentu, cui Superior præficitur. Cap. VII.

ANno 1519. celebrato Capitulo Custodiæ Estremaduræ, in Prouinciam erecta fuit, creato primo Prouinciali Patre Angelo de Valladolid, Viro verè Apostolico. Huic Prouinciæ res disponenti, occasio data fuit, ad Ciuitatis Pacis Iuliæ instantias, fundandi ibidem nouum Conuentum. Cuius principijs Religione probatos Viros,atque inter ipsos, primarium S. Petrum de Alcantara destinauit: ipsique Religiosi, locum Monasterio designantes in quodã Oratorio vulgò Martyrum dicto, Ecclesiæ ac Conuentus fabricam incœperunt. Elucebat autem præcipuè S. Petri indefessa assiduitas, qua maiori diei parte in prouidendo,atque adiuuando operarios desudabat; tantò magis admiratione dignus, quantò pœnitentiæ rigore confectus, noctes etiam insomnes in oratione continuabat. Vndè Ecclesiæ & aliquot cellarum constructione promota, Religiosi munia sua obire atque stationes facere permissi sunt sub cura Sancti Petri; cui illam, quàmuis nondùm Sacerdoti, sed virtute in illa familia præeminenti Prouincialis imposuerat.

Initia officij sui tanta virtute, ac prudentia enituerunt; vt manifesta indicia forent singularis diuini muneris sibi ad regendas animas concessi: Nihil enim subditis præcipere,

re,

re, solebat, quod priùs ipse non faceret; quasi obedientiæ iugum suaue probando. Officia humilitatis abiectiora exercens, aliorum feruorem tàm sedulitate, quàm vigilantia præueniebat: in præcipiendo autem affabilitate ipsam supplicandi lenitatem æmulabatur, eandemque in defectibus quorumdam corrigendis iugiter obseruans. Fratribus à quæstuatione redeuntibus blandè occurrendo, gratias agēdo, pedes lauando, cæteraque Religiosæ Charitatis officia exhibendo, adeò sollicitè inseruire satagebat; vt ipsa teneritudine affectus plures ad fletum prouocaret. Prouidebat omnium necessitatibus sufficienter, confinia paupertatis religiosæ non transgrediens; ita vt paupertatis zelator, fundatoris illustris D. Gomez Fernandes de Solis, eiusq; coniugis D. Catharinæ de Silua largitionibus fræna aliquando inijceret, sæpè supplicando nè Sancti P. Francisci paupertatem, eleemosinarum copia, lædere vellent; nequè dedignarentur se tantùm recipere, quantùm præsenti necessitati sufficere iudicaret, de crastino minimè sollicitus.

Construxit sibi S. Petrus, in semoto huius Conuentus loco altissimis pinis obsito, exiguum quoddam Oratorium sub inuocatione deuotissimi sui Sancti Ioannis Euangelistæ quò sæpè ab aliorum conspectibus secederet ad contemplationi vacandum. Ibique gemituum, atque cordis intentione Cœlum petens, Deo appropinquans; interdùm in aere eleuatus, arborum summitates transcendisse visus fuit. Seuitiæ quoque vestigia (qua corpus suum castigabat) solo, parietibusque asperso sanguine apparebant; quando cælestes fauores, qui huiusmodi exercitijs respondebant, humilitas S. Petri studiosissimè celabat.

Frequenter spiritualia colloquia cum Fratribus miscens, se tanquam inferiorem, rudioremque cæteris gerebat; nec alia sermonum materia, quàm Fidei, Paupertatis, Regularisque Disciplinæ zelus; vt si occasio ferret, martyrij quoque pro Euangelij prædicatione optaretur. Omnium feruorem S. Petrus inflammabat; se voluntate vnicuique coniunctum offerens, ad subeunda itinera longinqua; carceres, cruces,

alia-

aliaque tormenta, dummodò omnia in Dei gloriam, proximi ſalutem, ſuique ipſius contemptum redundaſsent. Nec in ſolo hæc propoſito hæſerunt; quia à quibuſdam executioni mandata, in varias partes pro conuerſione infidelium miſſis, martyrij palmam contulerunt. Ex quorum numero Seruus Dei Fr. Ioannes ab Aquila, ob ſingularem perfectionem S. Petro de Alcantara percarus, in Indiam; alij aliò perrexerunt, ipſomet B. Petro in Hiſpanijs remanente; vt eandem Dei gloriam ibidem aliter promoueret, quemadmodùm Spiritus Sanctus ſuggerebat illi.

Promotio ad Ordines ſacros, & prædicandi munus.
Cap. VIII.

IAm à tribus annis in Conuentû Pacis Iuliæ S. Petrus de Alcantara innocenter vixerat, eiuſque cura quàm integrè geſta, ſatis Prouinciali nuper electo P. Frexenal perſpecta erat; ideòque, vt ſe ad ſacros Ordines ſuſcipiendos accingeret, per literas ſignificauit: quò impoſterùm maioribus officijs deſtinatus, & Religionis, & Populorum vtilitatibus prodeſse fructuoſiùs poſset. Excuſare quidem imprimìs S. Petrus indignitatem ſuam Prouinciali, & timorem, quo ex reuerentia ſacri Ordinis tenebatur explicare; humiliter tamen cedere diuinæ vocationi conſultiùs duxit; vt promptiorem mortificandi ſeipſum occaſionem amplecteretur. Nam ad ſingulos Ordines iterato præcepto compulſus, adeò rigoroſis ſe pœnitentijs priùs diſponebat, vt tàm publicè, quàm priuatim cæterorum Fratrum commiſerationem ſimul, ac pietatem commoueret; quorum etiam orationes ferventi animo depoſcere non ceſsabat.

Anno tandem 1524. ætatis 25. ad Sacerdotij gradum, reluctans maximè, eò quòd in Diaconatu manere optaſset, ex mandato Superioris promouetur; atque in eo vitæ auſteritatem, orationiſque frequentiam augens, ſacrificium proprij ſanguinis pro Redemptoris ſanguine offerre Deo videbatur. Quanta verò deuotione, ac diuinæ gratiæ affluen-

tia primam Missam celebrauit, verbis explicare non licet; quàmuis vultus immutatio, lachrymarumque profluuium, animi sensus transformatos, adstantium oculis; pietatisque affectus cordibus instillarent.

Non defuit confestim Prouincialis nouo munere S. Petrũ augere, cùm animarum lucrum ex eiusdem prædicatione præuidens; hoc illi officium committere deliberaret: sed an scientia litterarum sacrarum sufficiens esset, aliquantùm addubitans; mirabili successu, omnium animos de doctrinæ eius profunditate firmatos intellexit. Contigerat quippè die quadam in Religiosa conferentia de oratione præcipuè, vt Superior, post aliorum effata, S. Petrum vrgeret, etiam verba facere; à quo se humiliter excusans, coactus tandem præcepto, oculosque in Cœlum attollens, ita propositã materiam retractauit; vt omnibus stuporem incuteret tam dicendi facundia, quàm terminorum, mysticæ, scholasticæ, ceterarumque scientiarum explanatione; qua cunctis etiã virtutis amor inflammabatur. Vndè insigni hoc testimonio approbatus, Prouincialis, atque Diffinitorum declararione ad prædicandi munus admissus: solius sacri Codicis familiari vsu, magis quàm multorum librorum studio, verum euangelizandi modum cum plurimarum animarum conuersione comprobauit.

Electio in Guardianum Sanctæ Mariæ Angelorum, & eius successus. Cap. IX.

ELapso anno, ex quo Sacerdos factus, electoque secunda vice in Prouincialẽ P. Angelo à Valladolid, Guardianus ab eodem destinatur Conuentus Sanctæ Mariæ Angelorum propè Robredillo. Huius electionis displicentiam temperabat obedientiæ submissione, atque solitudinis (ad quam properabat) repræsentatione: erat enim locus, in profunda Valle altis & præruptis montibus obsessus. Ad quem cùm iam accessisset, nouis motibus in Creatoris laudẽ, atque amorem, diuinamq; contemplationem efferebatur:

Excitabant enim deuotam mentem vallis amœnitas herbarum odore fragrans, animalium etiam quorumdam familiarium suauiolentia, aquarum ex vicinis montibus decurrentium copia & fœcunditas, piscium abundantiam vicinis pagis deferens; quercuum denique, fagorumque Conuentui imminentium gratissima vmbra simul (tanquàm igni) pabulum deuotionis S. Petro ministrabant. Delectabatur insuper valdè paupertate Conuentus sine Claustro, cum dormitorio ac cellulis angustis, & Ecclesia cum duobus dumtaxat altaribus constructi. Quæ tamen omnia deuotione sacratissimæ Virginis superabantur; cuius imago in supremo altari Populorum exposita venerationi, memoriam renouocabat illius, quæ olim à S. Patriarcha Francisco, & adhuc iugiter in Portiuncula adeò mirificè excolitur; tanquàm prima pietatis, Religionisque suæ sors fœlicissima: Sed augebat etiam pietatem loci, quòd ab eodem S. Patriarcha designatus, aliquando illustrem sanctitatis facem illic accendendam fore, prædictum erat; & non immeritò de S. Petro interpretari licebat, cuius perpetua ibi memoria adhuc celebratur.

At quia loci angustia spiritus feruores coarctabat, interdiù S. Petrus ad vicinam in Valle speluncam se subducens suspiriorum, disciplinarumque libertati in abscondito fræna laxabat. Interdùm hyeme rigidissima propinquum amnem nudus ingrediebatur, sæpè aeri expositus, cadentiū niuium copiam diutiùs sustinebat. In Conuentu cellam angustissimam incolebat, quæ campis opposita, eum Cœli aspectu libero recreabat; dùm post horæ vnius quietem foribus, fenestrisque apertis noctù ad contemplandum consurgeret: Hinc genibus flexis longas orandi moras nectere, vsquequò earum fastidio ipsi irritati maligni Spiritus, eum obiectu horribilium apparitionum deterrere; post saxis impetere, aliquando tentarent; idque tanto strepitu vt Religiosi à somno excitati, Conuentus ruinam instare pertimescerent; donec illucescente iterum die, lapides & saxa in dormitorio, ac cella B. Patris coniecta causam manifestarent.

Huius-

Huiuſmodi licet abſorptus contemplatione S. Petrus, officij tamen curam non negligebat, tàm neceſſitatibus ſubditorum ſollicitè prouidendo, quàm ad perfectionis ſtudium verbis etiam efficacibus exhortando. Exemplo autem omnium religioſarum actionum omnes ipſe præibat; ita vt hac innocentiſſima viuendi ratione, quà Conuentum eius Religioſi habitatores excolebant, rectè duplici titulo Reginæ Angelorum conſecratum iudicaſses.

Contigit aliquando Decembri menſe, prope Natalitia Saluatoris, omnes Conuentus aditus tanta niuium copia præcludi, vt ad quæſtuandum pro ſolito victu exitus negaretur. Vndè tranſacta feſti Vigilia ſine alia refectione quàm ſpirituali, qua Chriſti naſcentis exemplo ad fiduciam diuinæ prouidétiæ S.Petrus de Alcantara omnes animabat; cùm ad noctis celebrationem, & diuinas laudes omnes in Eccleſia conueniſsent, priuſquàm ad celebrandum ſolemne ſacrum S. Petrus procederet, auditum fuit ad portam ſignum dari; ad quod accurrens pro more Ianitor ratus aliquos caſu, aut ad noctis deuotionem ex propinquis montibus illuc ſe recepiſse; apertis foribus inuenit duas ſportas pane, obſonioque exquiſitiſſimo plenas. Quod ſtatim Guardiano nuncians, omnique diligentia fruſtrà adhibita, vt veſtigium alicuius, qui hæc attuliſset, inueniretur; compertum ſatis omnibus euaſit diuino hæc munere prouiſa, quæ in ſpiritu iam S.Petro innotuerant. Vndè ſummo animi iubilo Natalitia Saluatoris peragentes deuoti Religioſi, gratijſque ſummis diuinæ Prouidentiæ redditis: eandé poſteà, ex ipſius cibi ſapore, cæleſtem verè fuiſse comprobarunt. S. Petrus itaque deuoto ſermone confortatos ad fiduciam in Deum collocandam, tam inſigni beneficio confirmauit. Perplurima alia miranda Deus Serui ſui deuotis hìc contulit beneficia; quæ dùm Virginis pietati ipſius humilitas tribueret, ſuis interceſſionibus impetrata, integram in varijs neceſſitatibus conceſsam gratiã reportabat. Ex quo Populorũ ad eũ frequenti concurſu Matris Dei cultus,& sãctitatis eius odor in remotiora loca mirificè diffundebatur.

De lucro animarum ab ipso facto in Vrbibus, & Oppidis Estremaduræ, ac Plasentiæ. Cap. X.

ABsoluto tandem in Conuentu Sanctæ Mariæ Angelorum Guardianatus officio, præceptum sibi à Prouinciali fuit; vt pro animarum salute ad prædicandum per Estremaduræ Prouinciam discurreret, in qua nomen eius magna veneratione colebatur. Nec segnis ipse in obediendo, sacrum duntaxat Codicem secum deferens, multis Vrbibus, ac Oppidis istius Prouinciæ verbum Dei multiplici cum fructu annunciauit. Eo etiam vberiori, quo raro pœnitentiæ exemplo, obstinata magis corda opere, & sermone simul potens conuerteret. Materiam sibi communiter ex Ecclesiastico, & Prophetis seligere; vt omnium conditionis homines de peccatis liberiùs increparet, & motiua aptiora maximè ad commouendum de Iudicio, Inferno, ac morte frequentiùs vsurpare; totius ferè prædicationis eius series fuit. Et quàmuis vehementia dicendi eius oratio intumesceret, verborum tamen suauitate culparum grauitas, simul ac pœna ita temperabantur; vt potius ad detestationem flecteret, quàm animos terrore nimio exasperaret ad pertinaciam. Ad omnium verò compunctionem eliciendam præcipuè conferebat prædicantis aspectus; qui vultus, & corporis macie austeritatis, ac pœnitentiæ lineamenta clariora expresserat.

Transijt posteà Plasentiam, vbi singularis gratia diuina, quæ in eo operabatur, plurimorum conuersione eluxit: præsertim nobilis cuiusdam viri D. Francisci Floriani, qui illùc ad habitandum secesserat postquam Caroli V. Aulam, & exercitum, ipso Imperatore se abdicante, imperio reliquisset. Hic vtique karenis spiritu, & opibus elatus vanitatibus seculi adeò diffluebat; vt contra alios quoque, qui ex S. Petri de Alcantara sermonibus ad meliorem frugem redierant, insolesceret. Vndè quadam die persuasionibus quorundam amicorum inductus, vim dicendi viri adhuc igno-

ignorans, aut paruipendens ad eum audiendum faciliùs cum alijs accessit. Sed ad ipsius S. Petri quasi spirantis, & ex suggestu intonantis conspectum priùs animo turbari, mox verborum efficacia, qua amatorum seculi cæcitatem, ac supplicia exaggerabat, vehementiùs commoueri; sudorem quasi foris erumpentem, ac cordis compunctionem intus persentiens, nulla præsentium verecundia prohibitus, in lachrymarum, ac singultuum torrentes totus resoluitur. Atque hoc modo locum diuinæ gratiæ, ac persuasioni Prædicatoris cedens; eum è Templo vsque ad Conuentum suis quasi vestigijs insecutus, ad pedes tandem prouoluitur, & supplex peccatorum medicinam flagrantiùs deposcit. Quem S. Petrus mira quoque lenitate suscipiens, & huius compunctionis perseuerantiam commendans; constituta die, qua ad confitendum sibi peccata rediret, cum necessarijs documentis pro eadem confessione benè dispositum dimisit. Franciscus verò domum suam repetens, mutata adeò facie, occurrentem vxorem suspicione quadam sinistri alicuius casus primùm perculsit; mox causam explicans, eandem quoque ad doloris, & pœnitentiæ consortium, licet innocétem, commouit. Postea præscripta die ad deuotum Patrem reuersus peccatorum integram confessionem peragit summo doloris indicio, varijsque monitis salutaribus pro nouæ vitæ ordine susceptis; seculi pompis integrè renunciat. Itaquè impósterum simplici, ac vili habitu & humili, vulgariq; vita contentus; quia feruore deuotionis virtus crescebat, tali pœnitentiæ genere inualuit; vt vxori tandem occasionem daret S. Petrum accedendi, rogandiq; vt mariti excessus temperare conaretur. At verò vbi ipsa ad S. Petri exhortationes conceptus sui errorem, vanitatumque illecebras quasi illuminata agnouisset, illicò omni vano ornatu deposito, mariti feruorem æmulata, ac cum ipso magna bonorum parte pauperibus erogata; Religiosum Patrem pro suscipiendo Tertij Ordinis habitu vterque conueniunt. Hic vtrumque blandè consolari, regulisque perfectionis imbutos Tertij Ordinis Societati adscripsit; quam postmo-

dùm ipſi magnis pietatis operibus addicti, ſumma cum admiratione, & ædificatione vniuerſæ Ciuitatis religiosè profitebantur.

Reuerſus erat hoc tempore Plaſentiam frater quidam D. Franciſci ex Flandria, cui nauſeam mouebat videre, quòd ædes fratris omni ſuppellectili ſpoliatæ; vitæ quoque ratio tàm Domini, quàm familiæ moderatior, religioſi potiùs clauſtri, quàm palatij ſpeciem præ ſe ferrent. Quamobrem animo turbatus fremebat ſæpiùs, quaſi hoc inſtitutum maculam aliquam nobilitati ſuæ aſpergeret. Et licet fratris perſuaſionibus reduci non poſset ad ſaniorem opinionem; tamen eius induſtria, Deo animum tangente, reſipuit. Præuenerat videlicet S. Petrum Franciſcus,& de fratris errore inſtructum rogauerat, vt deuotis ſupplicationibus à Deo conuerſionem eius obtineret.

Hinc die quadam ſecum in Eccleſiam, ad audiendum ſermonem, fratrem conducit: qui, cùm ex ſuggeſtu S. Petrum conſpiceret, toto corpore contremiſcens, quaſi Iudicem ſententiam ſibi dicentem extimuit. Mox dicendi vi, ac verbi diuini efficacia conuictus; firmum emendationis propoſitum concludit; adeò vt deſcendentem de ſuggeſtu S. Petrum præueniens, eum de nouæ vitæ inſtituto conſuleret; ſupplexq; præteritorum errorum veniam cum lachrymis deprecaretur: Dein purgata per generalem confeſſionem conſcientia, totum ſe exercitijs ſpiritualibus, viuendiq; domeſticæ regulæ fratris coniunxit; ita vt tota hæc tam conſpicua Domus, tam illuſtribus virtutum exemplis, impoſterùm velut ſchola pietatis luceret.

Mulier quædam nobilis,quæ magnam redditnum ſuorum partem Comedijs, alijſq; vanis oblectamentis impendebat; cùm aliquando in aliarum fæminarum commercio, de ſupradictis conuerſionibus iudicium faciens,eas leuitati mentis adſcribere audiretur; adeò contrarijs rationibus prædictarum conuicta fuit, vt tribuere eaſdem prædicationi, ac ſanctimoniæ Petri de Alcantara, & eodem ſimul tempore maximo eum videndi, audiendique deſiderio accenderetur.

Itaque Ecclesiam quadam die supra modum compta accedens, quamprimùm S. Petrum ad prædicandum procedentem in oculis habuit, statim velut secreto quodam rubore confusa peplum faciei obduxit, tanquàm si viri Dei extenuata figura suo luxui conuitium fecisset. Dein summa attentione sermoni eiusdem adsistens, talem ex eo conuersionis spiritum concepit; vt vita, moribusque mutata, sub Tertij Ordinis habitu, singularem, laudabilemq; vitam vsque ad mortem egisse, obseruata fuerit.

In eadem Ciuitate tres filiæ cuiusdam nobilis de Chiaues, corporis forma, animique dotibus ornatissimæ; vanitate tantùm muliebri fœdari quodammodò videbantur. At postquàm semel B.Patris concionem audierunt, tam efficaci vocatione omnem ornatus fastum in cinericium pœnitentiæ habitum, atque religiosam viuendi regulam commutarunt; vt nisi eodem duce, ac Patre spirituali in paterna domo remanere pro aliorum exemplo persuasæ fuissent; simul Monasterium ingredi omnes deliberassent: nec ideò minùs in perfectioris vitæ cultu sub tanto Magistro profecerunt; quin admirabili omnium ædificatione, vitam quoque sanctitatis fama clausisse constanter ferantur.

Alia res miranda S. Petri de Alcantara postquàm Plasentia Guardianus factus. Cap. XI.

ERat hoc tempore Prouincialis Seruus Dei Fr. Michael Roco, qui S.Petro in Conuentu Manxarretes habitum primus dederat, atque ex illo principio eiusdem virtutem probè perspectam habebat. Destinauit itaque Guardianũ Conuentus Plasentiæ, nulla ipsius licet validissima excusatione admissa; ipse verò tanta prudentia, zelo, atque vitæ exemplo exercuit, vt neque spem cuiuspiam fefellerit, nec priùs à se gestorum existimationem minuerit. Sæpiùs illum Religiosi, alijque fide digni, vt deuotus Comes Torresani, vel in horto, vel propè quoddam eremitorium orantem cõspexerunt, cui pro more brachijs expansis eleuato in aere

aui-

auiculæ insidebant; hæ suauissimam melodiam concinendo, cùm ad sensus reuertebatur, auolare cernebantur: sicut & alijs in locis pluriès contigisse perhibetur. Non tamen prædicandi exercitium interim intermittebat; vt populo adeò sibi affecto prodesset. Indè in campos egressus orabat etiam sub dio, niuium, aerisque rigoribus expositus. Visitabat quoque multorum ædes, vt spirituali consolatione animarũ saluti succurreret: & in hoc officio charitatis plebeos, pauperesque nobilioribus, diuitibusque præferebat.

Quidam deuotus Ciuis summè gaudebat in transitu B. Patris domum suam ab ipso benedici, & in hac, inter cæteros filios, puellam habebat decem annorum, quæ genuflexa benedictionem suscipere solebat deuotiùs, atque etiã pedes osculari. Indè in spiritu B. P. agnoscens magnam huius puellæ pietatem olim futuram, seriò eius curam Patri commendans, sibi instruendi spiritualibus documentis magisterium seruauit. Successit autem iam adultæ, vt ægritudine decumbens morti propinqua haberetur; quod cùm absenti Petro in spiritu innotuisset, ad domum eius pergens agentem animam inuènit. Sed ipse eleuatis in Cœlum oculis, ac ægrotæ manu imposita, Parentibus adstantibus dixit; nolite mortem filiæ lugere, quam Deus in vita seruabit, vt sibi maiori feruore famuletur. Mox ægrota in eum respiciens, recepta sanitate deuotissimas liberatori gratias egit; atquè dein suscepto Tertij Ordinis Instituto ob perfectionem vitæ, narrationi huic argumentum subindè scribendi ministrabit.

Alius deuotus nomine Franciscus à Corduba, negocijs plurimis addictus occurrens per Ciuitatem S. Petro de Alcantara, iuxta morem habitum eius deosculaturus accessit. Huic seueriori vultu Sanctus Petrus dixit, Francisce conscientiam tuam expurga, & Sacramentis Ecclesiæ susceptis te præpara; quia postridiè morieris: quo dicto præteriens promisit se pro eo ad Deum preces oblaturum. Ille verò quanquàm integer viribus, dicto tamen Serui Dei fidẽ præstans, quasi hoc à Deo ipsi reuelatum fuisset; statim socios,

qui

qui ex tali casu stupore perculsi hæserunt, reliquit. Indè rebus suis temporalibus dispositis, sanctisque Sacramentis cum magna compunctionis expressione receptis, mortem in dies operiebatur. Et quàmuis die sequenti sanus adhuc esse videretur; tamen circa vespertinam horam, nullo præcedente infirmitatis inditio, mortuus in terram cecidit. Ad quod spectaculum tota Ciuitas commota, S. Petri virtutem comprobare, diligere, plenisque vocibus velut Sanctum acclamare incœpit: Hinc inferioris gradus homines eum ad ædes suas inuitare, vt gratiam aliquam à Deo obtinerent; nobiliores operam dare, vt aliquando palatijs suis benedictionem allaturus accederet: ideòque officijs certabant inter se, quis epulis illum lautioribus exciperet; à quibus tamen ille fugiebat, nisi manifesta aliqua spes lucrandi animas adesset.

Inter has illustres familias eminebat Marchio de Mirabel, qui familiaritate S. Petri tantùm profecit; vt ex homine vanitatibus seculi maximè áddicto, in virum modestum, ac vitæ exemplaris mutatus fuerit; adeò vt non solùm hanc viuendi formam consorti suæ illustri Dominæ persuaserit; sed & in totam suam familiam induxerit, quasi Conuentus alicuius religiosi disciplinam intra magnifici palatij parietes æmulari prætenderet.

Crebrò S. Petrus à Comite Torresonij ad epulas inuitatus, aliquando supplici ab eodem gestu, & propter amorem Dei coactus, mensæ cum cæteris adsidebat. Sed (vt erat abstinentia admirabili) lautissimos cibos nè gustare quidem vario prætextu videbatur, vsque dùm importunis precibus cedens, iusculumq; deposcens, idem caliditatis obtentu, frigida infusa, insipidum prorsus reddidisset; & sic pane intincto cum cæteris conuiuium protrahebat. Alia vice ab eodem Comite tractus ad mensam, cùm pro eadem benedicenda oculos (quos semper clausos habebat) aperuisset; ex tot lautitiarum, fructuumq; præcipuè aspectu in Creatoris admirationem raptus; vltra vnam horam in deuoto, compositoque corporis habitu, sine sensuum motu hæsit.

sit: Ad cuius conspectum, conuiuæ, alijque plurimi stupefacti genibus flexis, lachrymisquè profluentibus culparum suarum veniam à Deo deprecari didicerunt. Ipse verò in se reuersus mensæ benedixit, quantoque ociùs ex omnium manibus ad Conuentum suum euasit.

De eius mirabilibus operationibus in Pace Iulia, ac locis vicinis. Cap. XII.

AGebatur celebrandi Capituli tempus Anni 1535. in Ciuitate Pacis Iuliæ, quo electus fuit Prouincialis V. P. Didacus de Chiaues, qui ad communes populi supplicationes S. Petrum tunc Capituli celebrationi præsentem, quò animarum saluti operā daret, in loco manere per obedientiam validè coegit: At quia adhuc sex menses in Guardianatu Plasentiæ explendi eidem supererant; eos. in huius Conuentus curam rationabilius commutauit. Hinc instante Quadragesima cœpit S. Petrus de Alcantara tanto animarum zelo, ac spiritus feruore, prædicationis efficacia, illarum gentium animos commouere; vt plurimi tam viri, quam fœminæ, relicto seculo, ad religiosa Instituta conuolarent; alij in seculo mores emendarent, suscepto Tertij Ordinis habitu, aut Societati Cordigerorum adscripti, quò operibus pijs iuxta consilium præfati S. Petri vtiliùs vacarent. Erat inter alios viros nobilitate clariores D. Ioannes de Albarado, qui priùs grauiori quodam supercilio vitam sororis, quam religiosiorem sub magisterio S. Petri agebat despiciens; posteà eandem imitando, ac totum se eidē Magistro addicendo adeò insignis euasit; vt meritò inter præcipuos Patris eiusdem discipulos, scribendum esse, ea quæ alibi narranda occurrent, monstrabunt.

Expleto igitur Guardianatus officio, ac deposita commissa sibi de fratribus cura in procuranda animarum salute vehementiori zelo exarsit; ideòque per totum Pacis Iuliæ Episcopatum discurrens Apostoli zelum prædicando sine intermissione æmulabatur. Addebat quoque sacræ pœnitentiæ

tentiæ administrationem, & huic (cùm tempus supererat) docendi doctrinæ Christianæ charitatem. His verò exercitijs expleto die, in locum aliquem solitarium secedere; non quiete corpus, sed animum contemplationis dulcedine explere: Dein post mediam noctem semel, atque iterùm in aurora seuerioribus flagellis, quasi veternum excutere. Quò autem Pœnitentiæ studium magis in Populorum animis excitaretur, atque Redemptionis nostræ memoria fixiùs hæreret; sollicitè curabat in locis publicis, ac eminentioribus maiores Cruces erigi; omnemq; in eo difficultatem superabat, vt vel vnico exemplo magnæ Crucis, quam in vertice prærupti, altissimique montis de la Gatta nuncupati collocauit; probare libet. Exurgit altissimus hic mons inter præacuta saxa, anfractusque ancipites, qui præcipitia minantur his, qui vel ascendere etiam reptando moliuntur. Quod tamen feruori S. Petri factu non impossibile visum; his, qui dissuadere intentum conabantur, responsum ab ipso fuit: *Deo curæ fore viam aperire, atque auxilium præstare.* Hinc Cruce maioris molis composita, quò faciliùs ex diuersis partibus prospiceretur, prædicto die ad collocandam eam in montis summitate cum ingenti multitudine conuenit: Ex qua multi, sibi hunc laborem deposcentes, S.Petrū dimouere non poterant; quin ipse proprios humeros grauissimo huic oneri supponeret, omnibus admirantibus animi deuotam cupiditatem corporis extenuatas vires superantem; ita vt non obstantibus aut Crucis grauissimo pondere, aut asperrimi montis offendiculis, quæ sæpissimè etiā reptantem fatigabant, ac sudorem & sanguinem succumbenti eliciebant, hoc quasi maximum tormentorum (quibus se vnquàm obtulerat) superare cum stupore visus fuerit. Nam B. Pater fixa mentis acie in Redemptoris nostri ad Caluarium Crucem baiulantis imaginem, adeò viribus inualuit; vt cui vix tres etiam robustiores suffecissent, hoc ipse tanquàm Angelica ope suffultus solus præstaret; collaudantibus desuper vniuersis diuinam virtutem, ac peccatorum suorum veniam deprecantibus. Peruenit tandem cū

omnium ſtupore, ac commiſeratione ad montis cacumen; vbi nullo adiuuante ſolus Crucem illam, velut arundinem erigendo, atque in terram figendo ſtatim genuflexus adorauit. Hinc Deo ſingulares gratias agens, qui vires ſibi miro modo auxiſset, mox comitantibus iiſdem ad ima montis iterùm deſcendit; vt inde omnes Crucem denuò ſubmiſsè venerari doceret. Mos autem illi in hac actione talis erat, vt poſt locum deſignatum aptum Cruci collocandæ, eam die aliquo feſto, vel Dominico in Eccleſia produceret; habita quoque ante meridiem deuota prædicatione, ad excitandam Paſſionis memoriam: veſpertinis tandem horis cum Clero, & Populo hymnos, pſalmoſq; canente, Crucem ipſe baiulando ad deſtinatum locum procederet. Ibi exhortatione breui Redemptionis pretium extollens, offenſarum deteſtationem præſentibus eliciebat; cunctoſq; ad ſalutaris ligni venerationem, hymnum *Vexilla Regis prodeunt* præcinendo, deuotè inuitabat. Cuius quidem deuotionis, tantus vbique fructus excreuit, vt eo tempore multorum conuerſiones, atque impoſterùm imitationis exempla, in memoria omnium etiam exterorum iugiter perennauerint.

Seceſſus eius ad Conuentum S. Onofrij de Lapa, vbi Tractatum de oratione componit. Cap. XIII.

IAm ſecundo anno totum Epiſcopatum Pacis Iuliæ prædicando percurſabat, partemq; Caſtellæ multas Deo animas lucrifaciendo; cùm ingenti quietis deſiderio occupatus, eam à Superiore in aliquo Conuentu remoto expeteret, aſsenſit ille; & ad Sanctum Onofrium de Lapa ea conditione deſtinauit, vt eiuſdem Conuentus curam ſuſciperet. Adiacet autem Conuentus ille lateri montis cuiuſdam, prope Eremitorium Sancto Onofrio dicatum, in cuius rupe hiante ſpelunca vndiquè aquas diſtillans (Lapa dicta) Conuentui communicâuit nomen. Adhærebant duo Eremitoria, Sancto Onofrio, ac Sancto Ioanni Euangeliſtæ ſacra; ad quæ S. Petrus, expletis officij curis, ſæpè pro mentis recolle-

collectione, atque altissima aliquot horarum contemplatione solitarius secederet: Sæpiùs illìc in aera subleuari à Fratribus visus, asperrimè flagris se cedere non negligebat; idquè pro peccatorum conuersione, ac aliorum perseuerantia Deo offerre, qui suo magisterio, salutis studia multis persuaserat.

Sed sensère breui Ciuitates, ac Oppida (vbi prædicationis magnam messem fecerat) S. Patris absentiam, atque priuatos se suaui eius conuersatione vehementer dolebant; ideòque proprias domos plurimi relinquere, atque ad eum pro varijs tàm animæ, quàm corporis consolationibus requirendis accedere. Multi præsertim nobiles, qui eius doctrina in spirituali via profecerant; pro elucidandis dubijs, ac stabiliendis virtutum profectibus diligentiùs eum frequentabant: Sic dum aliorum saluti consulit, à propria quiete, ac solitudine auelli cogebatur.

Inter hos S. Petro de Alcantara singulari deuotione addictos, D. Rodericus à Chaues in visendo ipsum frequentior erat; atque orandi regulas, quas aliàs ab ipso dictatas audierat, in scriptis deposcebat; vt pro multorum profectu publici Iuris facere, impensis proprijs licentiam haberet. Idem quoque ab alijs deuotis, & Religiosis familiaribus petitum diù, sicut erat humillimus sui ipsius æstimator S. Petrus; priùs excusatum, dein post longas in oratione cum Deo cōsultationes, ingenti omnium bono egregiè concessit; nam compositum à se tractatum præfato D. Roderico. cum humili excusatione transmittens, ipsi plenā beneuolentiæ epistolam scripsit; quam (quia authoris sui sanctitatem redolet) hìc integram apponere duximus non futurum ingratū.

Magnifico admodùm, & deuoto Domino Roderico à Chaues, Ciuitatis Rodersci Ciui.

Plurimùm Magnifice, & deuote Domine.

NVnquàm ad scribendum istum breuem tractatum me induxissem, nec illum prælo dari consensissem; nisi

tu me multoties orasses, vt aliquid breuiter compendiosè & dilucidè,& ad omnium vtilitatem de oratione scriberem: Cùm enim paruo volumine contineatur,maximum pauperibus commodum afferet; quibus non fuerit satis ampla facultas libros magno pretio emendi. Cùmque videatur mihi non minoris futuram meriti in hoc tam piam, & sanctam rem postulanti exhibitam obedientiam, quàm fructus ipsos (qui ex ea colligi possunt) Deo; cogitationem tàm sanctam executioni mandare volui: pro certo habens quantùm ad me attinet, fieri non posse; quin tenuis iste labor vtilis euadat, nisi fortè beneuolentia mea in te, & in Dominam Frāciscam coniugem tuam (non minori tibi vinculo charitatis, & Iesu Christi boni nostri amore, quàm Matrimonij nexu coniunctam) aliquid mihi de merito isto subtraxerit. Reuerà enim si de omnibus bonis à Fratribus nostris perpetratis, nos Christiani congaudemus, & eorum inuicem participes simus; quanquàm in meritum particulare facientis præcipuè cedant. Dicere sanè potero, me vestrarum orationum & bonorum operum,velut cum bonis filijs partem habere: Sic enim vos appellare iuuat; quoniam à vobis Pater existimor, nec vnquàm defui meæ doctrinæ inopia, & industria qualicumque,sanctarum vestrarum intentionum, & sublimiū cogitationum diuitias adiuuare. Faxit Deus, vt pro cuiusque voto quærentibus prosit, ad quod tantum effectum optarem; vt & vobis ex ipso fructus spiritualis vestri boni desiderij, mihi autem meæ beneuolentiæ in vos redundet. Totum autem in honorem & gloriam vnici boni nostri, à quo omne bonum nostrum emanat originaliter.

Fr. Petrus de Alcantara.

Cœpit hic Tractatus omnium piorū in Hispanijs percurrere manus, præcipuè Religiosorum, qui perfectioni studebant, quò Nouitios instruerent; quod adeò neruosè, perspicuè, ac egregiè, regulis spiritus æquè mentem illuminet, atque affectus cordis inflammet; vndè in varias quoque

lin-

linguas translatus, in Galliam, Germaniam, Poloniam, aliasquè Regiones pertransiuit. P. Ludouicus à Granata (tunc temporis vitæ spiritualis celebris Magister) huius Tractatus æstimatione mirè illectus, se vnicè sancti viri orationibus cōmendandi causa, literas eidem plenas obsequij perscripsit. De eodem Sanctæ Theresiæ testimonium cap. 30. eius vitæ hoc habetur: *Author est (S. Petrus) quorumdam Tractatuum de Oratione, qui magno nunc loco habentur; quia à probo experto pleni fructus, & perfectionis spiritualis compositi fuerunt.* Cuius sanctæ attestationi quæcumque aliæ cedunt propter eminentem eiusdem in hoc studij genere doctriná, atque experientiam ipsi B. Petro optimè perspectam. Nec tamen superfluum etiam videbitur Sancti illius Antistitis Francisci de Sales testimonium indicare quo prima parte Epistolarum suarum spiritualium libro 3. Epist. 4. ad quandam mulierem deuotam ipse prædictos Tractatus plurimùm commendat, eamq; ad eorumdem lectionē seriò cohortatur.

Defendit causam Prouinciæ Sancti Gabrielis, & in Patria sua Alcantara mira operatur. Cap. XIV.

RESurgebat iterùm contra aliquot reformatiores Conuentus Prouinciæ Sancti Gabrielis antiqua æmulatio, qua Fratres Prouinciæ Sancti Iacobi eosdē supprimere moliebantur. Itaque destinatur à Prouinciali in causæ defensionem coram Episcopo Plasentino tractandam S. Petrus, qui instructus Breui Clementis VII. Anno 1526. concesso, atque sigillo Episcopi Cauriēsis munito; se Iudici Plasentiæ sistit, negocij expeditionē humiliter deprecaturus: Episcopus itaque publico Edicto suo Pontificis Breue includens, Fratribus Prouinciæ Sancti Iacobi ad comparendū pro causa triduum indicit. Ipsi verò perspecta singulari S. Petri de Alcantara prudentia, ac celebri sanctitatis fama, impares se futuros suspicati, causam velut conclamatam deseruerunt.

Aliquandiù post expetitus à Parentibus, alijsq; deuotis præsentiæ prædicationisque suæ cupidis, in Patriam Alcantaram

taram à Superioribus mittitur: Quò licet ægrè,nisi ex obedientiæ imperio pergens, fratrisque Domum declinans ad Conuentum Fratrum de Obseruantia se recepit; ibique totus assuetis exercitijs intentus,publica tantùm prędicatione, aut spiritualibus conferentijs distrahebatur. Erat D. Petro Barrantes Maldonato Patrueli suo filius nomine Antonius annorum quindecim, qui mirè Viri Dei feruore accensus imitandi ipsum desiderio concepto, ocyùs ad suscipiendum Religionis habitum in Prouinciam Sancti Gabrielis perrexit. Hic temporis progressu virtute proficiens, consanguinei vestigijs propè insistens tam humilitatis, quàm rigidioris vitæ documentis (quæ nomine Antonij Peccatoris tegere volebat) tandem magna etiam sanctitatis opinione è vita decessit; atque eius corpus post sex annos integrũ, suauissimumque odorem spirans inuentum fuit. Alij quoque eiusdem consanguinei vel Religionem ingressi, vel in seculo viuendi regulas immutarunt; adeò vt prædicationis suæ efficacia totam illam patriam ad pietatis frugem perduceret; eò tamen magis quòd omnibus æqualem, nec ampliùs Parentibus familiarem se præberet. Excipiendis confessionibus, aliorumque consultationibus applicatum, sæpiùs sine aliqua refectione nox depræhendit: Aliquando dùm publicè, ac priuatim iuuenum mores corriperet, duo nobiliores se sacræ militiæ ascribere velle relicto seculo affirmabant; quibus ille Deo in Matrimonij statu seruire debere prædixit: Et licet ipsi tunc temporis religiosam vitam maximè vt securiorem præoptassent; posteà tamen iuxta Viri Dei effatum aliud fuisse diuinæ voluntatis beneplacitũ euentu probarunt.

Confirmauit quoque Deus serui sui doctrinam nonnullis miraculis; inter quæ D.Ferdinandus à Ponte adhuc infans, filius D. Mariæ Ponze de Leon, laborabat pustulis puerilibus eo anno periculosis; ita quòd ipsum etiam ad vitæ extrema perduxerant: Accidit tunc S.Petrum cum socio illàc trãsire, vbi infirmus habitabat; vndè deuota Mater ad aliorum strepitum, qui pro more ad videndum Dei seruum; vel

in

in plateas, vel ad fenestras accurrebant; ipsa quoque excitata præ foribus eum ad benedicendũ morienti filio flagrãter inuitabat: Ipse verò dolori materno compatiens cubiculum egroti ingressus, eleuatisque oculis, ac manibus in Cœlum ei benedictionem impertijt. Mirum factum, quòd illicò pustulæ minui ac siccari, febris deficere cœpit; non deficientibus plurimis, qui virtutem Dei, ac sanctitatem Serui eius summis præconijs publicam statim facerent.

Habitabat Alcantaræ pia mulier nomine Agnetis Vaez, cui similis spiritu ancilla seruiebat. Hæ sæpiùs inuicem spiritus sui fructus conferebant, timidæ nè ab animarum hoste illuderentur; dùm singularibus à Deo fauoribus se visitari indignas agnoscerent: Sed colloquijs, ac doctrina S. Petri confirmatæ, quòd virtutem vtriusque perspiceret, atque magni faceret, in eadem ipsis maximum incrementum addidit. Quadam die, egrediente domo sua S. Petro, deuotæ mulieres descendentem è Cœlo candidissimã Columbam cernebant caput eius circumuolitare, atque deinceps humero insidere, rostrum auri immittere quasi secretum aliquod dictaturam; ac tandem ipso viam mutante oculos intuentium fugere. Quod etiam, cùm ab alijs maximo cum stupore videri contigisset, Deum S. Petri conciuibus virtutẽ eius manifestare; ac deuotis mulieribus doctrinæ illis dictatæ cœleste testimonium subscribere voluisse, attentiùs obseruatum meritò fuit. Tandem quamplurimis pietatis suæ editis prodigijs, prædicationisque, ac conuersationis sanctæ collectis fructibus, ac consolatis suæ præsentiæ dulcedine Parentibus, S. Petrus omnium cum dolore, & lachrymis Patriam relinquit. Conducebat socium (iuuenem quendam Religiosum) Fratrem Ioannem à Neyra, qui multorum mirabilium Serui Dei conscius erat, atque posteà in Prouincia Sancti Gabrielis insigni virtute inclaruit: Vtrique contigit iter Zarzam versus ingressis aerem obscurari, atque tempestatem terribilem minari; ita vt socio timore præoccupato consiliũ fuerit S. Petro reditum Alcantaram suadendi, eò quòd non longè distarent, nec locus aliquis receptui occurreret. Qui-

bus vix prolatis, densa nubes validum imbrem effudit; & S. Petrus ad socium conuersus, *Transeamus* (inquit) *fili; quia Deus nobis prouidebit*: Sicq; hoc longissimo itinere eos persequente tempestate, nè aquæ quidèm gutta attigit; sed Zarzam, vniuerso Populo admirante, siccis vestibus ingrediuntur.

Vocatus à Rege Portugalliæ, ibi varia operatur, ac indè regreditur. Cap. XV.

PEruolarat oras omnes S. Petri fama, tam virtutibus, quàm miris operationibus adcrescens; adeò vt Portugalliæ Regem impelleret eidem Epistolam mittẽdi, qua eius præsentiam postularet de quarumdam rerum piarum dubijs consulendi obtentu. Nuncius qui S. Petrum adijt, nullo ab eo alio responso accepto, ad Prouincialem mittitur; à quo illud accepit, vt secum S. Petrum de Alcantara conduceret. At verò ab ipso obtinere non potuit, vt pro tam longo itinere, commoditate aliqua vti vellet; sed nudis pedibus in Portugalliam pergens Vlyssiponæ priùs Conuentum S. Francisci, ac præsentiam Superiorum adiret. Non facilè est dictu quantum eius mora Religiosis huius loci consolationis, incrementique spiritualis addiderit; dùm exemplo rigidioris Obseruantiæ omnium animis perfectionis imitationem instillaret. Hinc se ad Aulam Regiam transferre, atque à Rege, eiusque familia perbenignè habitus, varijs quæstionũ difficultatibus soluendis, eidem illuminati sui intellectus, perfectæq; pietatis argumenta relinquere; publicante postmodùm Rege maiora se in Seruo Dei virtutis experimenta fecisse, quàm fama vulgauerat: Vndè (quoties Regem vocatus accederet) Proceres, alijque Aulici genibus flexis benedictionem ab eo petere, summisquè eum honoribus afficere; ipse verò propter humilitatem animi cuncta molestè magis habere. Infans D. Maria sæpiùs eius colloquijs in via spiritus erudita, tàm eius confessionibus, quàm libri diligenti lectione, tanto pietatis desiderio aucta fuit; vt omni

vani-

vanitate conculcata orationis, ac meditationis ſtudia vnicè amplecteretur; quibus omnibus peractis S. Petrus ad propria rediit.

Vix dùm in Conuentu ſuæ Prouinciæ ex itineris moleſtijs vires refecerat, cùm iterùm ad inſtantiam præfatæ Infantis, procurante Rege, à Prouinciali in Portugalliam remittitur. Vlyſſiponæ in Palatio Regio aliquot cubicula in modum Oratorij ipſi præparata erant; vndè deuotioni & Regis, & ſororis commodiùs è propinquo adeſſet, & nè recuſari poſſent à Prouinciali ipſius iam ante licentia impetrata. Itaque acquieſcente S. Petro his, quæ à Superioribus in hunc modum diſpoſita inuenit; ipſe viuendi in Monaſterio formam nunquàm dimiſit, in omnibus diuinæ ſe voluntati committens. Celebrabat quotidiè in præfato Oratorio magno cum accedentium fructu; dùm multi etiam Procerum tùm deuotionis, tùm melioris vitæ lucrum indè colligerent. Diei maiorem partem altiſſimæ contemplationi impendit, noctis côticinium ſecretis diſciplinis reſeruans. Viſitabatur intereà ſæpiùs à præfata Infante, quæ animæ ſuæ ſecreta ei aperiebat; tantùmquè in diuino amore profecit, vt niſi S. Petro validis argumentis diſſuadente, ipſa tunc cunctis ſeculi pompis prorſùs vale dixiſſet, quò Deo in aliquo Monaſterio expeditior inſeruiret: Sed aſſecurante eodem magis Deo placituram, ſi clariori exemplo toti Regno prodeſſet, in Aulà remanſit; votumquè virginitatis ſeruandæ, ac obedientiæ S. Petro de Alcantara, aut proprio Confeſſario præſtandæ promptiſſima emiſit. Pro paupertate ſeruanda, quàmuis poſſeſſis non renunciaret, ijſdem tamen adeò parcè vtebatur, vt in regali pompa atq; affluentia religioſæ modeſtiæ, ac parſimoniæ admirandum exemplar exprimeret. Ad S. Petri quoque monita Monaſterium Diſcalceatarum, ſeu Parthènonen illuſtrium Virginũ Vlyſſiponæ dedicauit; cuius principia ſtrictioris Regulæ S. Claræ profeſſione à multis illuſtribus Fœminis exornata, poſteà ad noſtra vſque tempora virtutis, ſanctimoniæque celebri fama inter præcipua Franciſcanæ familiæ decora perſeuerant. Noſocomium quoque

insigne, titulo misericordiæ, prope imaginem B. V. de luce vna leuca Vlyssiponà distantem construxit: Vndè his, alijsque plurimis pijs operibus munificentissima, natalium splendorem Regium pietatis Christianæ gloria longè superabat. Non dispar S. Petro cum alijs Regni Magnatibus tàm viris, quàm fœminis negocium fuit; inter quos eminebant præcipuè Brigantinus, & Auerensis Duces Virum summa reuerentia ac obsequio prosequentes, cùm cæteri prædicationis eius efficacia conuicti, aut Religionis ingressu, aut morum correctione viuendi instituta immutarent.

Exortæ interim erant Alcantaræ irrecõciliabiles Ciuium discordiæ, quibus præcipuæ familiæ in partes tractæ in ruinam, atque excidium ruebant; frustrà illarum reconciliationem intentantibus tàm loci Gubernatore, quàm alijs auctoritate præstantibus. Id verò S. Petro vt primùm renunciatum, eum ex Portugalia quamcitiùs reuocauit; vbi dùm omni industria, ac pietate adhibita partium efferatos animos emolliens, atque earumdem consensu arbiter causæ constitutus mirabili fœlicitate, cunctis congratulantibus, pacem Patriæ, concordiam Ciuibus restituit; hisque fœliciter compositis, ad suum Conuentum redire festinauit.

Declinarat iam dies, cùm transeunti Zarzam vasta planicies conficienda restabat; cuiùs solitudinem pertimescens socius imminentis noctis horrore, atque cibi, hospitijque defectu angebatur: Quos animi motus cognoscens S. Petrus, in aperto campo subsistere, socium blandioribus verbis confortare, & vt iactaret in Deum curam exhortari; deniquè flexis poplitibus humilem, ac breuem orationem in Cœlum mittere. Ex quò euenit, vt anxius socius propè locum à S. Petro indicatum, aquæ dulcissimæ fontem, panemque candidissimum cum pisce elixo diuinitùs prouisum inueniret. Cuius miraculi nuncium festino cursu ad S. Petrum statim referens, vterque ad fontem accedens; refecto corpore ille somni quiete, hic diuina contemplatione noctem faustissimã transegerunt.

Electio

Electio in Prouincialem, eiusquè gubernium. Cap. XVI.

INstante iam Capitulo Anni 1538. conuenere Fratres in Conuentu Matris Dei Alburquerquij; vbi S.Petrum de Alcantara vnitis votis, in Prouincialem elegerunt. Ille diù supplex precibus strenuè obnitens, cessit tandem omnium acclamationi; quæ eum tanquàm nouum Alcidem Religionis fulcimento deposcebat. Mox pastorali vigilantiæ addictus, visitandæ Prouinciæ eum viuendi rigorem adiunxit; quem hactenùs aut priuatus, aut Superior strictissimè obseruauerat. Oppida, aut loca habitata accedens, priùs Ecclesiam visitabat; mox receptaculum, aut tugurium aliquod petebat ignotum, quò hominum frequentiam,& applausum effugeret. In proprijs Conuentibus solita abstinentia contentus, Officij tantùm munia, quæ pacem ac disciplinã subditorum promouerent, curabat; cætera pietatis solitæ studijs impendens. Sicque bis eadem Prouincia visitata,posteà se in opportunum quemdam Conuentum abdidit; vndè omnium necessitatibus promptiùs prouideret, atquè exemplo & exhortationibus sanctiorem seruandæ Regulæ formam & reduceret, & stabiliret.

Charitatis viscera erga omnes subditos aperiebat, succurrendo modò religiosis fraternitatis officijs, modò verborum suauitate tristitias multorum subleuando. Infirmis præcipuè totum se dabat; dùm dolorum quasi partem sibi sumens fouendo, adiuuando, blandimentis atque exhortationibus consolando,omnibus se Medicum præbere videbatur, & medicinam. Quadam die ægroto cuidam Religioso ciborũ nausea, febrisq; ardore vires diuturnitate minuerat: cùm eius sorti commiserans B. Pater propter amorem Dei petenti acetarium, proprijs manibus ex horto herbas collectas, atque conditas citiùs apponeret; has velut noxias improbantibus alijs, ipse in eius nomine (quo petitas attulerat) minimè nocituras certò affirmauit. Itaque quò animum comedenti adderet, ipse quoque degustabat; donec

consumpto ferculo, stupentibus omnibus socijs, febrem reliquisse ægrotum, eumque sanum è lecto surgere vidissent. Vndè ipse Deo gratias summas reddere, quòd Charitatis suæ studium tàm insigni euentu comprobasset; quem tamen ille (Humilitatis amans) apud alios patientiæ ægroti adscribere satagebat.

Inter Ciuitates præsentia, atque operationibus Serui Dei pluriès illustratas, vna Plasentia erat: Hæc tunc temporis dissentionibus quibusdam agitata multùm de aduentu eius sibi congratulabatur, futurum remedium præsentis mali ex præteritis B. Patris apud se gestis praugurando; eò maximè quod quorumcumque aliorum hactenùs incassum diligentia abierat: Hinc accingens se ad partium animos deliniendos, tantùm lenitate atque authoritate obtinuit; vt vnusquisque rationum suarum arbitrium S. Petro de Alcantara committeret faciliùs.

Erat in eadem Vrbe Religiosus prudentia atque doctrina percelebris, cuius componendi huius dissidij hactenùs omnis labor in vanum cesserat: Vndè non facilè sibi persuadés S. Petri de Alcantara authoritatem idem (vt narrabatur) obtenturam, quadam die in Ecclesia cum nobili Ciue desuper sermones miscens eum aduenientem conspexit, commotusque maximo desiderio virtutis eius experiendæ opportunò accessit: Cùmque vix colloquium cœpisset, sensit sibi tremulo frigidum quędam sudorem erumpere, atquè membra obrigescere; adeò vt tanquàm alicuius noxæ conscius se ad genua eius inflecteret deprecaturus, quòd nõ pro merito virtutis eundem debita existimatione fuisset prosecutus: At humilis Dei Seruus eidem prostrato occurrit, opinionis vanitatem excusando, se eius orationibus commendabat. Conductoque in remotum cubiculum plurima spiritualis vitæ documenta vtiliter persuasit tanta efficacia; vt dictus Religiosus habita Superiorum licentia secum generalem peccatorum expiationem fecerit, atque imposterùm perfectionis religiosæ studio insignis euaserit.

Incipit Reformationem Prouinciæ S. Gabrielis, & fundat aliquos Conuentus. Cap. XVII.

AEstuabat S. Petrus à multis annis desiderio corrigendi aliquos defectus, qui in Prouinciam hanc Sancti Gabrielis aliàs religiosam, contra perfectionis integritatem irrepserant; idque iàm Prælati authoritate, qua vigebat, faciliùs se consecuturum iudicabat; ni aliqua impedimenta, quæ tempori concedenda videbantur, consilium distulissent: Intereà tamen optimas quasdam Regulas, quas communi omnium consensu approbandas aliquãdo nouerat, prudenti cautela componit; quas tandem opportuna occasione Congregationis cuiusdam capitularis celebratæ in Conuentu Sancti Michaelis Ciuitatis Placentiæ: quæ Dominica tertia post Pascha Anni 1540. celebrari præcepit. Patrum congressui, ac deliberationi explicauit. Hi verò vix perlectis, auditisque Constitutionum articulis, omnium nomine obstare vehementiùs impossibilitatis, atq; inconuenientiæ arguendo; quò à proposito dimouere, aut feruori zelantis Patris frigidam affundere possent. At postquàm ille deuoto, grauique orationis pondere omnium animos fortiùs pressisset, inductis ex sacris Literis, votique obligatione argumentis grauissimis; conticuere omnes, atque in Constitutionum approbationem manibus, pedibusque promptiores iuère, qui priùs animi obstinatioris videbantur: Vndè magnum tunc S. Petro gaudium accessit, statimque per omnes Conuentus cum paternali exhortatione, decreta publicari iubet, vt vsu inualescerent.

Habitabat Plasentiæ nobilis Canonicus D. Andreas de Catena singulariter S. Petro deuotus, cuius Consanguineũ quemdam exemplum B. Patris, à mundi illecebris ad Religionis asperitates summo cum feruore pertraxerat; ita vt ipse Canonicus quoque, Deo seruire connitens, bona sua pro Conuentu extruendo eroganda S. Petro exhiberet: Hac autem oblatione à Patribus congregatis accepta, locus in valle quadam solitaria iuxta strictioris paupertatis formam

con-

construendus destinatur. Cuius fabricæ S. Petrus de Alcantara ipse adsistere, atquè pietati benefactoris paria reddere adlaborans; Ecclesiæ, Conuentuique titulum Sanctæ Crucis inscripsit, vt gratitudinis etiam vice memoriam tituli Cardinalis Carauajal Romæ degentis reuocaret, quem Canonicus ille consanguinitate attingebat. Paulò post alterius ædificationi accingitur in Oppido Villæ Viridis Diœcesis Pacis Iuliæ, à quorum locorum ciuibus (dùm olim apud ipsos prædicaret) ad hoc opus inuitatus singulariter fuerat: Iuuit illud inter alios strenuè insignis Episcopus Ceptensis D. Franciscus Henriquez, tùm eleemosinarum largitione, tùm miraculosæ cuiusdam imaginis B. Virginis (quæ in Ciuitate Oliuentiæ veneratione singulari colebatur) donatione. Admisit quoque tertij fundationem in Villa noua del Fresno præter alios Conuentus, quibus breui suam Prouinciam notabiliter auxit.

Hinc appropinquante Capitulo Generali Anni 1541. Mantuæ indicto, B. Pater ordinata Prouincia, cum Custode Didaco à Chaues iter Barchinonem nudis pedibus inter hybernos rigores suscipit; ibique aliquandiù transeundi in Italiam opportunitatem operitur. Placuit diuinæ Prouidētiæ nè tunc in Italiam transiret, eum correptum febri remorari; quæ ex itineris incommodis, ac pœnitentiæ rigore continuo causam sumpsisse cēsebatur: Vndè oblata traijciendi occasione, nequè remittente febri, ipse voluntati Dei cedere; atque per substitutum sibi Religiosum P. Aluarum à Tauira, futuro Generali pro Commissario visitandæ Prouinciæ necessario, prouidè supplicare. Dein reliquis abeuntibus ille adhuc aliquo tempore decumbere, miraque patientia ægritudinis molestias perferre; quòvsque aliqua conualescentiæ spe recepta, non integris satis viribus viam eandem, quà venerat, eodemque modo in Prouinciam repeteret; ita quòd quisquam alius mortis pericula adijsset, ni Deus singulari auxilio Seruo suo opē tulisse nosceretur.

Contigit in eodem itinere eum cum socio Ioāne de Nesra ad locum quendam desertum noctu diuertere, in quo quicquam habere non poterant ad restaurandas vires præ-

ter orationis solatium, cui maiorem noctis partem insumpserunt; sequenti die viam iterùm ingressi, S. Petrus (quàmuis conualescens) animo alacer incedebat, socius inedia deficere, atque aliquantulùm tardior, & mœstus subsequi. Hinc confecta quasi maiori diei parte, nec aliquo loco obuio in aperto B. Pater socij misertus ad orationis remediū confugit, Deum deprecans; vt egentibus sibi gratiosè subueniret: Vix finierat, cùm repente pulcherrimi pastoris specie Angelum se alloquentem conspexit, qui (nè animum demitteret) hortabatur, porrigendo etiam panem & vinum, quantùm vtrisque sufficeret. Ille verò sui ipsius oblitus, hęc ipsa socio tradens, in partem cum nuncio ad familiare colloquium secessit; indè accedente socio, atque recedente Angelo, diuinæ Prouidentiæ miraculum hymno cœlesti à progredientibus celebratum fuit. Simile quid alia vice B. Patri euenit, cùm Nouitios quosdam ad Conuentum Montis Cœli per arduam viam itinere vnius diei, sine vlla refectione conduceret: Hi, quia delicatè in paternis laribus educati penuriæ religiosæ insueti, malè famem pati didicerant; animo, & viribus afflicti B. Patrem anxiū reddiderunt, quomodò præsenti necessitati subueniri posset, cuncta vndique humana ope deficiente. Ille itaque breui quidem, sed feruenti oratione ad Patrem pauperum conuersus, mox vt post vepreta quædam, loco proxima, diuinam liberalitatem requirerent; indicauit: Accurrebant citiùs iuuenes ad designatum locum, atque iuxta dictum S. Patris paratam suæ necessitati inuenere mensam. Quamobrèm stupore suspensi diuinam Prouidentiam, ac Serui sui virtutem collaudantes, in vocationis suæ proposito, & paupertatis altissimæ amore perfectiùs fuerunt confirmati.

Absoluto Prouincialatus officio in Portugalliam vocatur, vt fundandæ Prouinciæ Arabidæ adsistat. Cap. XVIII.

INgruente iam fine sui Prouincialatus cum maiori sollicitudine S. Petrus de Alcantara incœpto Reformationis

studio

ſtudio inſtabat, conſtituendo Guardianos, Magiſtros Nouitiorum, alioſqúe Miniſtros in Conuentibus; quo zelo paupertatis altiſſimæ, atque diſciplinæ rigidiori obſeruantia inuigilarent. Intereà redeuntes à Capitulo Generali Patres iuſſa noui Generalis P. Ioannis Calui attulerunt pro P. Ludouico Carauajal, vt Prouinciam Sancti Gabrielis viſitaret: Quo nuncio propter inſignem Viri virtutem S. Petrus exultans, eidem literas Generalis tranſmittere feſtinauit; & vt citiùs ad iniunctum munus accederet, inuitauit. Ipſe verò ad Conuentum S.Mariæ in Villa noua del Freſno ſecedens, expenſas Capituli exhibente loci Marchione, ibidem omnibus pręparatis opportuno tempore,Religioſum P.Bernardum à Sancto Ioanne in Prouincialem eligi curauit, eique adiuncto P. Ioanne à Tappia, zelantis ſpiritus Religioſo, Obſeruantiæ augmentum ardentiſſimè commendauit.

His integerrimè abſolutis iterùm Vir Sanctus, tanquàm tyrocinia Religionis repetiturus, cunctis ſe humilitatis officijs dedicare; maximè verò omnem conuerſationē cautiùs fugere operam dabat. Vndè prædictus Marchio, qui eius familiaritati hactenùs aſſueuerat, tunc parciùs vti poſſe dolens partem ſibi conſolationis quandā ſumpſit; ex eo quòd frequentiùs intereſſet cum cæteris Religioſis quotidianis Communitatis actibus, quibus S. Petri de Alcantara quoque præſentia fruebatur: Neque diù hanc ſolitudinis quietem Deus Seruo ſuo Petro permiſit; dùm plurimorum frequentatione auocatus, Superiorum iudicio ad Conuentum Plaſentiæ mitteretur,vbi ſaluti multorum conſulere liberiùs poſſet. Ibi poſtmodùm aliquot annis commoratus, multos ad Religionis profeſſionem, plures ad melioris vitæ frugem conuertit: Idem in Ciuitate Caurij præſtitit, ad quam à Prouinciali miſſus; Epiſcopo Viro illuſtri, ac deuoto D. Didaco Enriquez de Almanſa, ſingularem & animæ conſolationem, & pietatis incrementum attulit eiuſmodi, quale ex infradicendis diſtinctiùs patebit.

Excolebat hoc tempore deſertū montis Arabidæ in Portugallia Vir deuotus Fr.Martinus à Sancta Maria tàm nata-

lium,

lium, quàm virtutum splendore conspicuus, qui ex licentia Superiorum deserta petens, locum præfatum à D. Ioanne de Alincastro Duce Auerienſi, Nepote Portugalliæ Regis, sanguine sibi coniuncto obtinuit; eiusdemque fauore à Generali Ordinis licentiam impetrauit, vt cum socio suæ Religionis ibi vitam eremiticam viuere posset. Huic deinceps socio alij succedentes, tandem præfatum Ducem induxerunt; vt scribendo Prouinciali S. Gabrielis S. Petrum de Alcantara sibi aliàs insigniter notum, ad hanc Societatem instanter sollicitaret: Cui quamprimùm Ducis desiderium innotuit (cum facultate Prouincialis sibi negocij arbitrium remittentis) ipse consilium statim cum Deo inire cœpit; dein cum Viro pietatis eximiæ, vtique ac prudentiæ P. Ioanne ab Aquila ex Indiarum missione nuper reduce, vterque occasionem istam promouendæ Disciplinæ regularis approbantes, Anno 1542. iter in Portugalliam coniunctis animis libentiùs susceperunt.

Peruenere ad horridam speluncam, vbi Martinus degebat; atque ab eo humanissimè excepti, paulò post à Ducis quoque præsentia gratulationis officia receperunt. S. Petrus itaque solitudinis istius captus amœnitate, quæ asperitate montis, atque libertate prospectus in propinquum mare cōtemplandi studium mirè exstimulabat, dies, ac noctes in meditandi, ac orandi exercitijs traducere, & si vnquàm anteà, tunc maximè in pœnitentiæ feruore exardescere. Ex quo Fr. Martinus sæpiùs Viri austeritatem admiratus, ipsi Duci gratias referre non negligebat; quòd fouendo vitæ perfectioris desiderio tale sibi exemplar, simul & Magistrū procurasset. Vnum tamen adhuc solitudini huic infestum videbatur, quòd Ducis familiares subueniendis necessitatibus Religiosorum assidui, & frequenti accessu illos turbare videbantur: Vndè illi quoque impedimento à Deo prouisum fuit; cùm pius quidam iuuenis, nomine Petrus Lagarto, locum accedens visitandæ imaginis Beatissimæ Virginis (quæ ibi colitur) causa, B. Petri colloquijs persuasus seculo se abdicans, ac saccum asperrimum induens, totum se seruitio

Religioſorum offerret. Qua occaſione ipſe ad Ducis Palatium pro petenda, atque aſportanda eleemoſina neceſſaria commeando, Fratres frequenti incurſu, familiares Ducis itineris moleſtia faciliùs liberauit. Tantæ inſuper humilitatis, atque aliarum virtutum diſciplina iuuenis ille impoſterùm profecit; vt poſt aliquod tempus Religioſorum Societati adſcriptus, inter celebres iſtius Cuſtodiæ Viros non poſtremus haberi mereretur.

Creſcit hac Congregatio, & S. Petrus de Alcantara Guardianus, & Magiſter Nouitiorum deſtinatur in Conuentu Paliaens. Cap. XIX.

IAm fama adeò rigoroſæ vitæ multos ad eundem locum, etiam ex Prouincia S. Gabrielis exciuerat; inter quos Pater Michael à Catena, & Petrus de Alconcher auſteritatem, ac pœnitentiam S. Petri mirè æmulabantur: Pluresq; illùc ex hac Prouincia confluxiſſent, ni prudentia Prouincialis cautiùs obſtitiſſet. Intereà Ducis pietas de Religioſorum commodis anxia, cellas quaſdam anguſtas inter ſaxa, & rupes ex præſcripto S. Petri conſtrui curauerat; quarum omnium, vt ſitus aliquot paſſuum inter ſe diſtantiam habebat, ita materia rudibus ſaxis, ac duobus aſſeribus pro tecto cōſtabat; illa verò, quam S. Petrus incolebat, cæteris anguſtior, vt vix extenſum caperet; adhuc à deuotis magna veneratione obſeruatur.

Forma viuendi huius Congregationis admiranda, dum pro lecto ſarmenta, aut nudæ tabulæ eſſent; nudis pedibus incedere; neque carne, neque vino vti: Sed nec piſces etiam (niſi feſtiuis diebus) quos deuotus Dux ſubmittebat, attingere; colloquijs ſpiritualibus animas contra tentationes inſtruere aſſueſcerent. Dein ad mediam noctem prior S. Petrus ſocium excitabat, cæteriſque ad diuinas Laudes congregatis, omnes ſimul diuinum Officium perſoluebant; atque poſt in oratione vſque ad horam Primæ perſeuerabant: Tunc aliquis eorum, cæteris aſſiſtentibus, Sacrum faciebat;

quo

quo perfecto ad suas cellas redibant, vbi varijs exercitijs intenti Tertiam expectabant. Hac hora iterùm S. Petrus cunctos conuocare, vt Officio & Sacro solemni interessent; eoque peracto vel meditationi, vel honesto laboritio id tẽporis spacium impenderent, quod inter Vesperas & Completorium vacuum relinquebatur. Sicque nullum diei momentum totius anni decursu inter æstus, vel frigoris rigores, his pietatis studijs excolere prætermittebant.

Venit circa hoc tempus in Portugalliam Ordinis Generalis P. Ioannes Caluo, qui notitia, qua S. Petri virtutem perceperat, & precibus quoque Ducis Auerienfis sollicitatus; locum Arabidæ (quem Sancti illi Religiosi excolebãt) præsens inuisere voluit: Vbi cùm cuncta diligenter perlustrando singulari admiratione approbasset, S. Petri humilitatem profundam commendans; Fr. Martino authoritatem admittendi alios ad hanc Societatem indulsit. Primus autem (qui reciperetur) Socius ipsius Generalis fuit, qui mirè huius vitæ desiderio, atque verborum S. Petri suauitate illectus; permittente Generali in eadem solitudine cæterorum Institutum suscepit: At quia plurimi in dies ad hunc locum confluebant, prudentiæ P. Martini prouidendũ erat; nè multitudine suscipientium habitum Eremi solitudo, ac quies solueretur. Itaque à Marchione Nisensi spontè offerente Eremitorium B. V. de Consolatione prope locum Paliaens, obtinuit, vt ibi constructo paruo Conuentu, Nouitiorum educatio fundaretur; & vt eiusdem initijs S. Petrus & Guardianus, & Magister præficeretur.

Accessit igitur Vir humilis, ac obediens S. Petrus ad locum, quem Marchio sumptibus magnificis extruere; ille paupertatis strictissimæ formam excedere non volebat, continuò fabricæ summa sollicitudine assistens; sibi itaque cellulam Choro vicinam parare curauit, in qua horulæ illud spàcium solitæ quietis noctù transfigeret. Hic varios inimici insultus strenuè repellere, sæpiùs etiam (vt vinceret) pericula mortis adire; dùm se frigidissimis aquis immergebat, aliasque crudeles carnis afflictiones suscipiebat, quò car-

nis petulantiæ subigerentur, & vires spiritus resurgerent.
Hinc quia sæpiùs à Duce Bragantino sollicitatus, Vlyssiponam transcurrere cogebatur; Procerum ipsius Aulæ delatos sibi honores vitare diligenter studebat; singularem tamen præ omnibus, Principum Dominæ Mariæ Infantis, ac Fratris eius Ludouici, summam cum pietate venerationem declinare non potuit; eo videlicet fructu, vt vtrisque pietatis studia augendo, plurimis alijs illustria eosdem imitandi exempla formaret. Publicos vulgi applausus ea ratione eludere satagebat; vt in publica interdùm via subsistens, seriò inter proiectas sordes, aut in luto tanquàm margaritas deperditas quæritando, cētunculos colligeret; quos posteà super habitum assutos, vt sui contemptum commoueret, talibus vecordiæ signis apparere non verecundabatur. Neque ideò, quibus Viri sanctitas perspecta erat, fatuitatis opinio persuadebatur: Sed crescebat magis tùm pietatis affectus, tùm concepta de ipso tanquàm nouo quodam Apostolo existimatio.

Reditus in Prouinciam Sancti Gabrielis & in locis Beluis, & Oropesa mira operatur. Cap. XX.

IAm à duobus annis à Prouincia Sancti Gabrielis abfuerat S. Petrus de Alcantara, cùm plurimorum quærimonijs compulsus Prouincialis eum reuocare cogebatur; ratus quoque tunc satis fundationi Prouinciæ Arabidorum prouisum, atque suæ conseruandæ magis necessarium esse. Quâ quidem obedientia accepta ipse promptissimè cuncta relinquens, condolentibus summis & infimis cum P. Ioanne ab Aquila, iterùm ad propriam Prouinciam quantociùs remeauit: Ibi summa omnium congratulatione exceptus, repentè Beluisum ire ad componendas quasdam discordias vrgebatur. Voluit hac occasione Deus Comiti cuidam suo deuoto, affectus sui aliquam vicem reddere; dum laboranti in extremis S. Petrum adesse constituit; mortui verò virtutum merita, quibus sub tali Magistro profecerat, fama vul-

gabat:

gabat: Imprimis humilitatem, qua se præceperat Vir illustris ad portam Fratrum Discalceatorum sepeliri; quàmuis S. Petro funus curante, ad ingressum Capellæ maioris, decentiùs humaretur.

Indè consolata defuncti vidua, totaque eius familia ad Oropesam transijt: vbi cogente eiusdem loci Domino in Palatio, ex Superioris licentia, aliquandiù remansit; nec tamen ideò otiosus hospitij quiete fruebatur, eò quòd (præter multarum animarum lucrum) ipsius Comitis, ac familiæ mores, quasi ad religiosæ vitæ disciplinam componeret. Præ magna deuotione, quà omnes Virum sanctum obseruabant, aliqui curiosiores experiri nitebantur, quibus præcipuè exercitijs noctis quietem transigeret; dùm vltra sesqui horam non dormire intellexerant: Attentiùs itaque per ostij rimulas orantem obseruantibus; interdùm pronus in terra, aliquando à terra sublevatus in aera per aliquot horas sustineri; mox à raptu reuersus tanquàm statua in oratione immobilis tota nocte perseuerare, nisi dùm se vel noctis principio, vel ante diluculum flagris diù sæuissimè cederet, cum stupore visus fuit. Post Missam è Palatio ad Eremitorium quoddam egressus, ibi interdiù contemplatione diuinà absorptus, prandij tempus transigebat nemine eum audente ab extasi reuocare. Quod quidem eò gratiùs ipsi eueniebat, quò speciosas mensæ lautitias euitans, victu suo quotidiano: pane nimirùm in aquam calidam intincto, liberiùs famem arcere magis quàm extinguere præoptabat. Cùm denique hinc abiret, omnes quasi incolæ eum prosecuti summis honoribus benedictionem excipiebant. Inter hos, Collegij studentes (pro more) habitum osculaturi accesserant, ex quibus vnum S. Petrus seueriori vultu intuens, *Breui*, ait, *Religiosus fies*; quod ab omnibus oraculi instar acceptum; licet inueni nihil tunc minùs in mentem veniret, dum diuersum valdè vitæ genus amplectendũ sibi proposuisset: Attamen (Deo sic disponente) idem non multo post tempore, cunctis admirantibus Religionem ingressus, Beati Viri dictum adimpleuit.

Anno 1548. Dominica in Albis, præsente Generali Ordinis, nouus Prouinciæ Minister eligendus occurrebat; ideòque electores in duas partes diuisi, vna S. Petrum, altera P. Ioannem ab Aquila, vtique probatæ virtutis Ministrum acclamabant. Quorum votis vtrinque iteratis, immò quarta vice persistentibus, & ambobus canditatis humiliter inuicem sibi cedentibus; consultum magis Generali visum fuit, tunc extraneum, videlicet Virum integerrimum ex Prouincia recollecta Conceptionis, P. Garciam del Castillo Prouincialem eligere. Quam electionem, quàmuis peregrinam, omnium tamen vocalium assensus approbauit; eò quòd arbitrio Generalis eam detulissent, sic ordinante, conuenientiùs Deo, quò vterque aliarum Prouinciarum Reformationi, ac fundationi liberiùs intenderent; Arabidæ nimirùm in Portugallia, sancti Iosephi in Castella, sancti Simonis in Galitia, & sancti Ioannis Baptistæ in Valentia, vt alibi narrabimus.

Vocatus S. Petrus de Alcantara in Portugalliam, Arabidæ initia firmat. Cap. XXI.

POst supradictum Capitulum, Beatus noster cum amicissimo suo Ioanne ab Aquila, ad Conuentum sancti Onofrij à Lapa aliàs à se habitatum secessit. Ibi vterque spiritu feruentes, ac pœnitentiæ studiossimi conferebant inuicem Reformationis cœptæ propagationem, atque incrementum. Erat autem hoc tempore in solitudine Arabidæ defunctus, magna sanctitatis opinione, Pater Martinus; qui Custodiæ suæ curam singulariter commendarat P. cuidam Andreæ Barellæ ex Algarbiorum Prouincia. At quia hic zelus multorum oppositionibus elanguerat, consilio quorundam Religiosorum cum Auerienſi Duce, ac Principe Ludouico collato, in sententiam S. Petrum ex sua Prouincia reuocandi melioribus votis à cunctis itum est; quò conseruationis instrumentum fieret, qui iam & fuerat instaurationis.

Itaque efficacissimæ ab his Principibus literæ ad S. Petri

de Alcantara Prouincialem scriptæ fuere, quibus varijs congestis rationibus eundem pro publico beneficio pertraxerunt; vt veniendi in Portugalliam licentiam concederet. Qua licet ægrè à Prouinciali S. Petro impertita, mox cum P. Ioanne ab Aquila ad suscipiendum iter, commissæque Prouinciæ onus fœliciter vtrumque compulit; dùm propriæ subtracti, alienæ ædificationi vtiliùs destinarentur.

Ambo hi Serui Dei omnibus gratissimi, in Portugalliam accesserunt; & S. Petrus de Alcantara priùs in Arabida, post in Conuentu Paliaens rigidiorem viuendi formam summa prudentia, ac inuicto animo tam suis restituit, quàm contra æmulos, ac turbatores perfectionis defendit. Aliquando singularibus Principum D. Mariæ, ac Ludouici instantijs ad Aulam transire coactus, ibidem multorum Nobilium pietati oleum infundebat suadendi lenitate. Interdùm etiam magnum illum & doctrina, & spiritu Patrem Ludouicum à Granata (qui tunc fortè Vlyssiponæ morabatur) de rebus cœlestibus, ac proprio animæ suæ statu consulens, ei quoque ad aliorum conuersionem manus dabat.

Inter alios Nobiles S. Petro familiares vnus erat D. Ludouicus de Sosa, qui miranda Viri conuersatione illectus, ædificando Conuentum in loco Caparica animum applicuit, quò propinquiùs eo frueretur. Ideòque celerrimo opere, iuxta paupertatis formam perfecto ædificio, ipse S. Petrus de Alcantara cum paucioribus incolere cœpit; confluentibusque illùc, propter propinquitatem Vlyssiponæ, plurimis ex Nobilitate iuuenibus; quorum quidam aut Ordinis Instituto suscepto hanc Custodiam illustrarunt, aut integrioris vitæ documentis imbuti, alijs exemplo ac instructione in seculo notabiliter profuerunt: Vbi verò nimia se frequentia in hoc loco turbari agnoscebat S. Petrus, in Arabidæ solitudine abdere se conuenientiùs duxit: Ibi secum voluebat animo qua meliori ratione augendæ huic Custodiæ prouidere posset; eò quòd breui eam à se relinquendā præuidebat: Itaq; priùs P. Ioannis ab Aquila eminentes virtutes Proceribus Regni, alijsq; deuotis commendare; mox cum ip-

so orationis assiduitate coniuncta, diuinam voluntatem explorare; vsque dùm mutuo consensu, hic in Portugallia ad operis promotionem remanere; ille in Castellam ad maiora reuerti conuenissent: Ingratum quidem omnibus hoc consilium videbatur, propter desideratissimam S. Petri præsentiam, quam subtractum ibat; sed perspecta socij virtute suæ parùm dissimili, maior doloris pars hoc solatio leuabatur: Tantò magis quòd prædictus P. Ioannes Custodiæ regimini affectu Religiosorum impositus, & his paternæ Charitatis indicia, & secularibus Sancti ac prudentis Viri existimationem altissimè imprimeret. Postquàm enim triginta annis summo zelo Religionis integritatem promouisset, in eadē Custodia magna cum opinione virtutis cœlestis decessit circa Annum 1580. vt in Chronica Prouinciæ Sancti Gabrielis notatum legitur; huiusq; beneficij authorem B. Petrum de Alcantara omnes concelebrant.

Reuertitur S. Petrus de Alcantara in Prouinciam suam; Guadianam transit, & mulierem à Demone deceptam conuertit. Cap. XXII.

Redijt tandem in Prouinciam S. Petrus Anno 1551. eo fortè tempore, quo Plasentiæ celebrandum Capitulum erat; in quo (nè iterùm Prouincialis eligeretur) validis rationibus, ac precibus obtinuit. Alteri tamen Religioso virtutibus conspicuo, P. Francisco de Martiago ex illius consilio hoc munus delatum; vt & ipsum S. Petro primi Diffinitoris officium datum.

Properandum erat S. Petro ad Conuentum Sanctæ Margarithæ de Gerez de los Caualleros, vt cum cæteris Patribus celebrationi festi Sancti P. Francisci adsisteret. Et cùm in via circa meridiem accessisset ad ripam fluminis Guadianæ, tunc maximè rapidissimi ob pluuiarū incrementa, diù cū vectore, de traijciendi celeritate contestabatur; illo periculū obijciente, S. Petro de Alcantara fiduciam in Deum persuadente. Vbi verò nihil nec precibus, nec ratione profici videret,

deret,

deret, animo ac oculis in Cœlum erectis, compellatoque ad sequelam socio, fluuium fidentiùs ingreditur. Stupendum profectò visu, quòd pedes tantùm amborum vnda tegente (spectantibus omnibus, qui ripæ adstabant) in oppositã partem salui transierunt; Vndè tam insigni miraculo, & fides in Deum ijsdem aucta, & sanctitas Viri apud omnes clarior euasit.

Ad Conuentum igitur peruentum, vbi interesse S. Petro necessarium fuit electioni Custodis mittendi ad proximum Capitulum Generale Anno 1553. Salmanticæ celebrandũ: Vndè quia Vir magnæ virtutis, ac prudentiæ ad hoc quærebatur, qui turbatis rebus mederi, ac opponere se æmulis nouæ Custodiæ valeret; nemo non S. Petro pro hoc tam fama, quàm zelo primas concedebat, eòque libentiùs suum calculum conferre studebat. Reluctanti itaque hæc Prouincia commissa, quam à zelo prædicationis auspicatus quamplurimos, dùm in Xerez moraretur, ad probiorem vitam perduxit: Inter cæteros verò nobiles tres Viros, qui virtutum exemplo conspicui, discipuli B. Petri de Alcantara vulgò vocabantur.

Occurrebat illi, dum viciniora huic Ciuitati loca prædicando percurreret, mulier quædam à Dæmonio illusa, aut potiùs possessa; quæ dùm integra fama turpissima vitia obtegeret; aliquando Diaboli amore (iuuenis speciosi forma eam fallentis) miserè deperibat, adeò vt fidei pignus etiam animam ei adscripserat, & quasi maritali secreto obstricta, libidines mutuas neque Confessario vnquàm reuelãdas spoponderat. Indulserat aliquandiù sacrilegis his amplexibus misera, & diligenti obsequio infernalis pronubi custodita, Ecclesiam tamen, & sacra frequentando famam cohonestabat.

Placuit diuinæ Prouidentiæ per illum locum transire Sanctum Petrum de Alcantara, ad cuius sermones accedere mulierem strictè prohibuit Malignus; casu verò quodam vesperè eidem cum alijs fœminis extra muros deambulanti S. Petrus obuius, ab illis reuerentiæ signum, ab hac for-

 midi-

midinis cuiuſdam recepit; Vndè eandem compellans ſingulari quodam impulſu accedere propriùs, atque ad familiarius quoque colloquium ſubſidere aliquantùm perſuaſit. Hinc conſcientiam eius cautiùs explorare, licèt pro more nihil reſponderet indurata tunc magis aſpectu falſi ſui ſponſi, qui retrò portam propinqui eremitorij ſignis miſeræ ſilentium præcipiebat: Tunc feruentiùs inardeſcere, ac diuino lumine accendi S. Petrus videbatur; vt fœminæ (quicquid hactenùs perpetrarat) obijceret, omnemque Aduerſarij fraudem diſtinctiùs explicaret. Vndè ipſa tam diuina admonitione obſtupeſcens quaſi proprij criminis confuſione obruta, ad pedes Viri ſancti procidens in profuſum planctum tota reſoluitur: At B. Pater conſolare eam magis, atque ad ſcelerum deteſtationem, & pœnitentiæ remedium cohortari detegendo ficti illius iuuenis diabolicam illuſionem, certumque diuinæ Miſericordiæ refugium. Quibus omnibus confortata mulier redeundi in craſtinum conditionem, vt animæ culpas elueret, promptiſſima ſuſcepit; atque quò ſecurior imminentia pericula ab offenſo ſponſo euaderet, ſancti Viri preces fideiuſſores expetijt, ipſumque Aduerſarium eiuſdem imperio ad ima detrudi coràm conſpexit. Hac itaque ratione libera noctem quietam in conſcientiæ diſcuſſione tranſigens, ſequenti luce ad S. Petri de Alcantara pedes acceſſit; vndè à maculis prioribus purgata, impoſterùm integerrimæ vitæ ſpeculum inſigne, cæleſtiſque virtutis viri præco fidiſſima recederet.

Accedit ad Capitulum Generale Salmaticenſe, & indè reuerſus Comitiſſæ Oropeſæ mortem filij prædicit. Cap. XXIII.

PRopinquo iam Capitulo Generali S. Petrus de Alcantara ſuæ prouinciæ Cuſtos cum eiuſdem Prouinciali Salamanticam adit, vbi mox omnium illuſtrium, præcipuorumque humanitate exceptus, etiam Theologorum inſignium æſtimatione colebatur. Quorum omnium ſingularis

de

de sancto Viro admiratio circa summum sui ipsius contemptum versabatur; dùm in verbis, factisque eius nihil præter quàm profundissima humilitas inter tot præstãtes Religiosos eluceret. Nec minori veneratione apud cæteros Prælatos erat; ita vt nouo Generali electo P. Clementi de Monelia percarus, ab ipso pro magno fauore P. Ioannem Alfarum Commissarium obtineret; qui aliàs Custodiæ eidem in conseruanda regulari Obseruantia plurimùm profuit. Concluso Capitulo, vbi corporis sui figura omnium Vocalium animis viuam sancti P. Francisci imaginem impresserat; se ad reditum parans, per literas Comitis Oropesæ ad eiusdem vxoris subsidium venire quamcitissimè euocatur.

Peruenit pijssimus Pater ad locum, vbi deuota Domina in varijs animi ambiguitatibus circa filij secundogeniti D. Ioannis statum fluctuabat; eò quòd ipse electionis vitæ incertus, paternæ hæreditatis successionem incertam relinquebat: Quod vbi S. Petrus de Alcantara intellexit, quasi de futuro factus diuini consilij particeps; filium non imparem fratri primogenito, sed & maiorem futurum aliquando liberè prænunciauit; ita vt Mater, authoritati magis Viri Dei quàm rationi apparenti acquiescens, omnem de hac re sollicitudinem protinùs deponeret. Vrgente insuper eodem, vt vterque Coniux quamcumque diuinæ voluntatis declarationem constanti semper animo susciperent, consolatos reliquit.

Paulò post D. Franciscum, Comitis primogenitum ætate florentem, vita exire contigit; cui succedens D. Ioannes prædictus eius germanus, ominis à B. Petro prolati veritatem cum omnium stupore stabiliuit.

Transit in Andalusiam ad instantiam Magistri Ioannis ab Auila, & in itinere quid mirum ei occurrit. Cap. XXIV.

ERat hoc tempore prædicationis, mysticæque scientiæ doctrina percelebris Magister Ioannes ab Auila Sa-

cerdos sæcularis, qui in Betica Prouincia ob singulares has dotes tamquàm Apostolus eiusdem habebatur. Is perspecta S. Petri de Alcantara virtute, etiam miraculis comprobata; eundem, nè ad illam Prouinciam transeundi (pro magno Dei seruitio) molestias recuset, literis perhumanis instantissimè compellit. Cui non inuitus morem gerens S. Petrus, eandem Prouinciam ingressus tam negocio principali ad quod venerat, quàm multarum animarum lucro, quas vlteriori curæ Magistri Auilæ commendarat, præclarum studium fructuosè impendit.

Hinc ad propria reuersurus in Ciuitate Baza nobilis cuiusdam filium vndecim circiter annorum Parentibus diligenter commendans, insignem quandoque Dei Seruum futurum præuidit. Quod quidem puer crescentibus annis, atque per manus S. Petri Ordinis habitum suscipiens, sufficienter comprobauit; dùm posteà inter præcipuos B. Patris Discipulos virtutis laude inclaruerit. Indè iter prosecutus magna tùm radiorum Solis æstuantis, tùm viæ fragosæ, asperæque molestia vexatus; vicem magis socij anxius, eundem tùm siti, tùm lassitudine confectum, atque opem inuocantem ad pedes suos concidere conspexit. Qua spectaculi commiseratione confixus S. Petri animus, nullo tunc humano auxilio propinquo, hærebat; quando repentè erumpentem inter condensas arbores indomitum taurum vterque animaduerteret, qui mugiendo, atque cornua vibrando ferociæ impetum in hos Dei Seruos intendere timebatur: At fortiùs perculsus socius metu mortis exurgens, S. Petrum in syluæ latebras abdere sese compulit; ibiq; præfati tauri tamquàm mansueti agniculi passus subsequentes, ambo ad lampidissimæ aquæ fontem mira Dei liberalitate perducuntur. Hoc præmium fiduciæ S. Petri de Alcantara in Deum singulare, hoc gloriæ eius maximum præconium, hoc socij mirabilius auxilium (omni humano deficiente) esse oportuit; vt ferocissimum etiam animal ostenderet diuinam prouidentiam orationibus S. Petri promptissimè, atque opportunè adesse.

LI-

LIBER SECVNDVS.

Ab eius egressu ex Prouincia S. Gabrielis vsque ad fundationem Prouinciæ S. Iosephi.

Obtinet Breue Summi Pontificis Iulij III. pro stabilienda in alijs Prouincijs strictiori Obseruantia. Cap. I.

NGRESSVS iam Prouinciam suam S.Petrus de Alcantara ad finem Augusti mensis meditabatur animo solitudinem, ac quietẽ, hactenùs tot excursionibus, ac negocijs vrgentissimis impeditam repetere: Cui iam immersus sensit se ad maiora Deo obsequia pręstanda eiusdem afflatu impelli. Et dùm rigidiori disciplina pœnitentiæ austeritatem augens, atque orationibus feruentioribus diuina consilia exquireret; agnouit clariùs sibi propagandum regularis Obseruantiæ nitorẽ proponi: Quam Prouinciam diuinis monitis excitatus, aggredi tamen sine debita authoritate non præsumebat. Itaque rem cum D.Roderico à Chaues amico, ac discipulo percaro conferens; eius auxilio pro Breui Romæ obtinẽdo, quo facultas necessaria concederetur, opportunè satis vtebatur.

Dùm hæc aguntur, celebratum fuit Capitulum Prouinciæ in Conuentu Manxarretes Anno 1554. die 4.Octobris; præsidente tunc temporis Commissario Generali per Hispaniã P. Andrea ab Insula: Hic perfectè virtutem, ac zelum S.Petri introspiciens, satagebat eum pro conseruatione rigidioris Obseruantiæ, iterùm suæ Prouinciæ gubernio admouere. Sed Deo alijs eum occupationibus destinante, inuentã fuere plurium vota in eligendo Prouincialem dignissimum P. Ioannem à Spinosa iterato concurrere; ita vt quamcumque

que induſtriam adhibuiſſet Commiſſarius abſq; Vocalibus; certò tamen conſtaret omnibus S. Petri electionem tunc voluntati diuinæ non placuiſſe.

Non longo poſt tempore allatum S. Petro de Alcantara fuit Roma Breue Summi Pontificis Iulij III. quo munitus Prouincialem Plaſentiæ degentem acceſſit, eumque propoſiti ſui, & Apoſtolicæ authoritatis participem facit. Qui rei nouitate turbatus, præſenſit per abſentiam S. Petri magnum regularis Diſciplinæ detrimentum imminere; dùm eidem in hac Prouincia & exempli, & doctrinæ ſuæ authoritatem ſubtraheret: Suaſit itaque intereà prudens Prouincialis, vt pij deſiderij executionem in aliud tempus differret; quò cōmodiùs tunc publico aliorum fructui; & nunc priuato propriæ Prouinciæ ſtabilimento intenderet. Cui quidem ſuaſioni acquieſcens S.Petrus, Eremitorij cuiuſdā ſolitudinem cum ſocio petendi licentiam intereà à Prouinciali impetrauit; vbi vlteriùs operis magnitudinem meditando, Reformationis ſuauiora media exactiùs diſponebat.

Vadit Cauriam, cuius Epiſcopus Eremitorium illi aſſignat, in quo diuinos fauores experitur. Cap. II.

NOn exiguò totius Prouinciæ mœrore S. Petrus de Alcantara Prouinciam relinquens, vadit cum ſocio P. Michaele à Catena, fido ſuo Achate, ad Ciuitatem Cauriæ; in qua à loci Epiſcopo D. Didaco Henriquez alibi nominato, eiuſque germano Comite à Nieba ſingulari affectus demonſtratione recipitur. Cœpit mox propoſiti ſui arcana deuoto Prælato aperire, qui cupidum ſe, ac fauentem oſtendens, promptiſſimè Eccleſiam ſolitariam prope Sanctā Crucem de Ceuolla fauſtis initijs obtulit; placuit vlteriùs locus, in quo tantùm cellulas anguſtas cum horto conſtrueret, quibus maximæ, ſtrictiſſimæq; paupertatis forma, quam reſtaurandam in Obſeruantia regulæ proponebat, exprimeretur. Eadem quoque in victus acquiſitione parſimonia erat; dum oblatas etiam à deuotis eleemoſinas recuſaret, contentus

tus abſtinentiæ ſuæ rigore, atque orationis diuinæ conſolatione nutriri. Ita vt ſæpiùs supernè conſolatus, cùm cellæ anguſtia eum capere non poſſet, in apertos campos excurrens amoris diuini raptibus veheretur in altum; & aliquandiù in colloquijs diuinis à terra ſuſpenſus hæraret. Omnis eius ſupplicatio eò tendebat, vt diuinæ Prouidentiæ ſubſidium pro Reformationis augmento promptiùs imploraret.

Sed non diù ſibi ſoli relinquebatur B. Pater ſolitudinis quiete frui; quin ſæpè à Comite de Nieba, eiuſque tota familia deuotionis officijs interpellaretur. Idem ab Epiſcopo quoque fiebat, qui curæ Paſtoralis intermiſſiones aliquando cum Viro Dei in anguſta illa cella orationis, ac meditationis exercitijs commutabat; quibus ſe multùm in pietatis affectu erga Deum, & ſpiritus feruore excitari, ac proficere agnoſcebat. Aliquando vterque in campum egreſſi, deuoto colloquio, ac meditatione ſine alia refectione,aut ſomno magnam noctis partem protrahebant: Interdùm prope fontem loco propinquum,mirabilia Dei opera diſcutientes exardeſcebant mutuo zelo in proximi charitate procuranda. Hinc, vt S. Petri de Alcantara ſingularem gratiam teſtimonio aliquo firmaret Deus, placuit bonitate ſua fontis illius aquis curationum virtutem indulgere; ita quòd ad multas infirmitates, plurimorum deuotione, è longinquo conquiſita proficeret,& adhuc adſtructa eidem capella ſub nomine B. Petri de Alcantara, quamplurimos morbos mirabiliter expellat.

His pietatis ſtudijs intento maior animi ſtimulus ſuggerebat Crucis vexillum naſcentis Lutheri hæreſi omni ſtudio opponere, atque ſuæ Religionis pietate nouæ ſectæ impietatem conculcare; ita vt dùm Fidei præconia illuſtria defectione hæreticorum maculabantur,ipſe alienis terris,ac gentibus Inſtituti ſui candore, atque Euangelica prædicatione eadem reſtituere ſummoperè adlaboraret: Inſtare itaque feruentiùs orationibus,atque corporis ſæuiſſimis macerationibus; quibus flectere Deum conabatur, ſanctis fauere deſiderijs, atque iter (quod ad pedes Chriſti Vicarij Romam

medi-

meditabatur) fœlici successu prosperare; quemadmodùm cordis quædam lætitia præsagiebat.

Proficiscitur Romam, vbi impetrat Breue Summi Pontificis pro Reformatione. Cap. III.

COllata proindè interna mentis illustratione cum socio Michaele, atque deuotissimo Episcopo, de itinere Romam suscipiendo, ab vtroque approbationem meruit; qua vehementer impulsus cum prædicto socio quantociùs pedes discalceatus, pro consuetudine, viam ingredi nō dubitauit.

Post longas itineris molestias, quæ nunquàm vitæ eius rigorem temperabant, Romam ingressus, visitauit sacra Limina Apostolorum, cæteraque Religionis nostræ veneranda monumenta. Mox negocio se accingens, validissimas Superiorum Ordinis contradictiones offendit; quibus frustrà tam virtutis, quàm famæ fauore patrocinante, vnicum diuinæ voluntatis præsidium opponendum relinquebatur. Itaque cum varijs difficultatibus colluctatus, expeditissimum sibi remedium accedendi ad pedes Summi Pōtificis amplectitur. Huic supplex Reformationis propositum proponens, magis sanctimoniæ suæ, ac pij zeli specimen, quàm negocij argumentum ex difficultatum obiectu suspensum, tunc temporis impressit.

At non ideò intermittebat S. Petrus de Alcantara operam omnem supplicationibus ad Deum feruentissimis promouere, donec iterùm ad osculum pedum admissus, singulari Pōtificis beneuolentia consolatus, Breue quoddam obtinuit, quo fundandi Conuentum, iuxta rigidiorem Instituti formam, atque à propria Prouincia separatum, quem cum alijs vitæ eiusdem cupidis incolere, atque propagare posset; facultas concedebatur, ea licet conditione, vt Magistro Generali Patrum Conuentualium subiaceret.

His ex desiderio succedentibus, diuinæ Clementiæ gratias debitas rependit; atque sine mora Magistrum Conuentualium accedens, ab ipso perhumaniter, atque officiosè iuxta

Apos-

Apoſtolicum diploma ſuſcipitur: Cuius etiam curæ fuit S. Petrum literis commendatitijs ad ſuos; alijſque amplisſimis facultatibus neceſſarijs communire. Quibus omnibus operis initia, ac prudentiæ exiſtimationẽ corroborans Dei Seruus; ritè pietatis Chriſtianæ officijs perſolutis, reditum in Hiſpaniam ſumma animi alacritate ex more ſuſcepit.

Reuerſus in Hiſpaniam varijs perſecutionibus vexatur. Cap. IV.

IAm S. Petrus de Alcantara vix Eremitorio ſuo priſtino redditus, Epiſcopo Caurienſi obtenta Romæ diplomata communicabat; cùm inſurgens in ipſum plurimorum maledicentia, conſtantiam eius, ac diuinam virtutem tot ſignis hactenùs comprobatam, nouitatis, ambitionis, fallaciæque, calumnijs lacerare non dubitaret; ita vt non ſolùm apud Religioſos, ſed etiam Seculares (quibus carus habebatur) malam quandam de ipſo opinionem latiùs ſeminaret; vndè inſtigante maligno Spiritu, qui nouæ militiæ progreſſus pertimeſcebat, ideòque impedimenta machinabatur: Quidam peruerſæ mentis homines Sanctum Virum aggreſſi, varijs quęſtionibus exagitarunt; & quàmuis ſuauiter & benignè reſponderet, iniurijs tamen atque verberibus inhumaniter eum onerarunt. Quibus omnibus ipſe ſumma tolerantia cedere, nec querimoniæ alicuius, vel ſignum edere auditus vnquàm fuit. Commiſſarius inſuper Generalis, qui in Prouinciam eius peruenerat; ſeuera correctione in eiuſdẽ Prouincialem animaduertit, quòd ei exeundi è Prouincia facultatem conceſſiſſet; adeò vt voto etiam in proximo Capitulo priuaret. Neque hoc ſolùm contentus S. Petrum quoque, quàmuis ſuæ authoritati exemptum, ad ſe vocauit: Qui (vt quęlibet pro amore Dei pati mereretur) rationem ſui indebitam redditurus accedere non recuſabat.

Cùm igitur ad Conuentum perueniſſet Vir pręclarus, totique Hiſpaniæ venerabilis, non ſolùm Commiſſarij aſperas, frequenteſque repręhenſiones ſumma modeſtia perferre; ſed

& tyronis instar omnium dicteria, atque insultus profundissima humilitate, ac alto silentio premere; ita quòd confusos, magis quàm exasperatos, omnes relinqueret: Sed quia non par omnibus de hoc silentio iudicium erat, quidam Superiorem instigabant; vt obedientiæ imperio responsionem aliquam ei extorqueret, quam alijs innocentiæ fiducia continere videbatur. Vndè tantùm hæc obedientia effecit; vt semel, iterùmque illa saltem verba submissa voce, ac gestu proferre auditus sit: *Patres, optimè noui, hoc opus mihi Seruo inutili Domini mei minimè conuenire; Vos autem, si intelligitis non è re communi esse, satagite quantùm potestis impedire.*

Hæc nimirùm fundamenta ponebat S. Petrus ædificij spiritualis, quibus Reformationis ædificationem superstruere optabat: Humilitatis videlicet internæ, proprijque contemptus inuictam constantiam; quò Ordinis sui Institutoris Seraphici principia iacientis, aut æmularetur exemplum, aut reuocaret ad imitationem Patris filiorum remissos animos.

Inter tot vexationes visus est à Christo & S. Francisco associari, atque mirabili extasi suspendi. Cap. V.

QVanquàm verò varijs his modis Sancti Petri propositum Sathanas turbare inuigilaret, potior tamen Deo cura erat, eius apud pios homines deuotionem propagando seruare; ita quòd præfatus Episcopus Cauriensis primus diligenter sollicitaret, noui Conuentus fabricam incipere. Quam, licet in loco Eremitorij sanctæ Crucis, proprijs sumptibus offerret; tamen propter alterius Conuentus Sancti Marci de Altamira propinquitatem S. Petrus de Alcantara excusandum prætulit. Erat autem amplior locus omninò quærendus; quia prædictus nouos collegas non capiebat, ex quorum numero, P. Leo Vlyssiponensis, Franciscus à Galisteo, Franciscus de Melo, Petrus de Alconcher, Bartholomæus à Sancta Anna, & alius quidam Hispanus, qui Mediolanum transeunti Petro cognitus, indè vt familiæ suæ adscriberetur, accesserat; præter Canonicum quemdam Zamo-

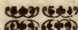
morenſem eruditione ac opibus pollentem, omnes ſtrictioris vitæ normam amplectendo, S. Petrum ducem, atque Magiſtrum ſequebantur.

Migrauerat tunc temporis è Ciuitate Plaſentiæ Don Rodericus à Chaues aliàs nominatus, qui propter humilem vitam (quam ducebat) cognatis exoſus, cum tota familia in poſſeſſione quadam propè Oppidum Pedroſo habitare elegit. Hic B. Patrem inuiſens, fundando nouo Conuentui præfatam poſſeſſionem liberaliter obtulit; quam ille opportunam ſatis exiſtimans, Epiſcopo Caurienſi eius donationem ſibi conceſſam annuntiauit.

Contigit aliquando S. Petrum Caurio ad Pedroſium eundo, in itinere apud quaſdam filias ſpirituales diuertere; & quia hybernæ niues totum obtexerant, vna Virginum caput eius diſcopertum admirata, atque quærula obiurgabat piè, quòd ſibi in hac re iniquus videretur: Sed Vir Dei, *nè mireris* (inquit) *filia, ſi ego in præſentia Dei mei capite diſcoperto incedo; cùm terreni Principes, ac Domini Rege ſuo præſente caput tegere detrectant.* Quibus dictis aperti fuere puellæ mentis oculi, vt conſpicere quoque exteriùs valeret, de qua præſentia loquebatur Pater; dùm ſtare medium inter Chriſtum Dominum, ac Sanctum Patrem Franciſcum animaduerteret, licet tunc quidem ſecretum hoc apud ſe contineret. At poſtquàm obſeruaſſet per feneſtram abeuntem iiſdem comitibus viam proſequi, illicò participem quoque ſororem tàm admirabilis viſionis facere non tardauit; quò ambæ deinceps rei teſtes forent, & clariùs magis intelligerent, cuius præſentiam reueritus S. Petrus de Alcantara caput ſe tegere non debuiſſe affirmarat.

Vix redierat ad Eremitorium, cùm ſollicitè Auilâ euocatus Dominæ Giomaræ de Vlloa benefactricis ſuæ precibus libentiùs cederet; in hac proindè Ciuitate, obſeruantibus eum vbiquè æmulis, ſingulari euentu meritum eius apud omnes inclaruit: Coactus enim à quodam illuſtri Viro nuptiarum eius ſolemnis adeſſe, quibus parem ſibi vxorem ducens, magno deuotionis affectu ex S. Petri præſentia coniu-

gij fœlicitatem ominabatur; ideòque, vt renitentem pertraheret, Christi exemplo compellans obtinuit; vt indictæ nuptiæ Populi frequentia solemniores celebrarentur, & sancti Viri existimatio cœlesti fauore defensa contra plurimos eius obtrectatores illustrior redderetur. Peracta etenim in Ecclesia Coniugum benedictione ad Domum Sponsi S. Petrus cum ingenti multitudine pergens, duos sui Ordinis Fratres obuios habuit: Hi suggillandi occasionem aucupantes Guardianum Conuentus eius loci contra S. Petrum de Alcantara extimularunt, vt tanquàm scandalosum,& conuiuandi licentia dissolutum corripiendo diffamaret. Erat intereà S. Petrus in loco conuiuij cubiculo cuidam inclusus, vt orationi ac contemplationi vacaret; cùm repentè duo Religiosi, obtentu alloquendi eum pro re graui, facultatem accedendi postulabant: Deducti itaque ad cubiculum, & aperto ostio parùm abfuit, quin radio quodam splendidissimo perculsi progredi desisterent; ni curiositate calcar addente ingressi deprehendissent Virum Sanctum altissima contemplatione absorptum, in alto sublatum hęrere. Qua visione confusi, nihil ampliùs præter virtutem S. Petri de Alcantara vbique prædicare, eiusque actiones omnes tanquàm diuino iudicio comprobatas tam in via,quàm in Conuentu summis pręconijs celebrare sunt ausi; ita vt Guardianum ipsum in meliorem quoque de eo opinionem pertraherent. At serpente in Palatio extasis huius susurro,plurimi ad cubiculum videndi cupiditate concurrebant: Et quia toto conuiuij spacio perdurabat, gratior ea tunc S. Petro de Alcantara obtigerat; dùm epulas (quas auersabatur) euitaret, & existimationi suæ aptiùs consuleret; sicque æmulis calumniandi causam ademit; deuotis verò actionum integritatem collaudandi, euidens argumentum ministrauit.

Inci-

Incipit ædificare Conuentum Pedrosi, in quo diuina virtute varias difficultates superat. Cap. VI.

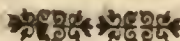
POstquàm Vir Dei Auilæ intentum suum Domino Ioanni Velasquez apud Imperatorem Carolum Quintum gratioso, suoque filio spirituali communicasset; ipsius liberalitate pro fabricæ materia necessaria impetrauit, cęterisq; expeditis Pedrosum reuertitur. Ibi Episcopi sollicitudine omnia prouisa, Comitis quoque Torresonij pietatem (qui ad inuisendum B. Patrem illùc transierat) promptissimam inuenit, artifices operariosque sua spontè offerentis; adeò vt tot diuinæ Prouidentiæ subsidijs ad fundationis initia inuitatus, fabricam Conuentus aggredi non dubitarit, quam proprio labore, cęterorumque Religiosorum diligenti auxilio breuissimo temporis spacio ad formam strictissimæ paupertatis expeditiùs absoluit. Diebus verò festiuis spirituali fabricæ intentus, in propinquum Oppidum ad prędicationis officium excurrens, tanta charitate abundabat; vt magnis, paruulisque doctrinæ Christianæ rudimenta, immò & legendi, scribendique elementa edoceret.

Nec cessabat intereà malignus Spiritus operi huic insidias struere, cùm commotis aliquot Religiosis cuiusdã propinqui Monasterij, eis apud Plasentiæ Episcopũ varias causas confingere persuasit; quibus fabricæ progressus turbarent. Inter has rigorem disciplinæ, quem in nouo illo Conuentu seruandum allegarunt, non diù duraturum insipienter prędicebant: Vndè vocatus ad dicendam causam S. Petrus non solùm aduersarijs ora obturauit; sed & Episcopo facti rationem probando, iuuandi quoque promptitudinem elicuit.

Dùm pro hoc negocio Plasentiæ in Domo nobilis Viri D. Didaci à Loaisa moraretur pro more noctù se flagris castigans, deuotum hospitem à somno excitatum tanta admiratione affecit; vt persuadere sibi ægrè posset corpus adeò extenuatum sine superna virtute tali tormẽto sufficere: Duæ quo-

quoque sorores eius virgines Seruum Dei per ostij rimulas obseruantes, viderunt post orandi longissimum spaciũ noctis reliquum in altissima extasi consumpsisse. In hac quoque Domo morbo correptus, pietatem hospitis excusans, nullũ etiam leuissimum fomentum admittere volebat; nisi vrgente socij obedientia modicum vini, propter debilitatem stomachi, aliudq; pharmacum ad arcendum mortis periculum degustasset; ex quo etiam sensim conualuit.

Redeundo itaque Pedrosium per Alcantaram transijt; vt artificem quemdam fabrum, operi destinatum, secum conduceret. Quo cum socio in via relicto, ipse meditatione profundissima collectus intra se prçcedebat vsque ad flumen, quoddam ex duobus, Alagone, & Marete propter illuuiem commixtum, atque rapidum. Hìc dum alij transfretandi opportunitatem expectant, ipse sui oblitus tanquàm solidam terram calcaret procedens, in alteram ripam saluus euasit: Sed spectatores tam stupendi miraculi, cùm nè quidem clamoribus transeuntem reuocare valerent; ad Deum conuersi miram eius in Seruo suo virtutem votis, ac condignis gratijs altissimè celebrarunt. Alij qui in opposita ripa, quò peruenerat, hçrebant; omnes ad pedes eius procumbere, manus & habitum deosculari, atque velut Sanctum aliquem è Cœlo delapsum adorare non cessabant: At ille aliquandiù post in se reuersus, obstupescere magis se in hoc loco tot hominibus circumdari, iam à tergo flumen, atq; socios in altera parte reliquisse; ideòq; supplici gestu corã omnibus diuinæ Potentiæ gratias referre, & ad eam laudandam deuotissimè prouocare; expectatisque itineris socijs, cunctis rei gestæ silentium humiliter commendauit: Deo tamen illam in cõfusionem inimicorum eius latiùs spargi, atque celebrari altiùs complacuit.

De

De Conuentus noui fabrica humili, pietatisque officijs feruentissimis. Cap. VII.

CVm igitur rediisset Pedrosum, inuenit quasi confectam Conuentus fabricam, tam angusta nimirùm forma, vt cęteras à se in alia Prouincia constructas superaret: Vndè spirantium potiùs carceres, aut mortuorū sepulchra, quàm viuorum hominum habitacula à cunctis habebantur: Altare maius crate quadam rudi ab Ecclesiæ naui diuisum, vix tantùm spatij continebat; vt pręter ministrantem Sacerdoti alterum caperet transeuntem. Interius claustrum figuræ quadræ latera longiora non habebat, quàm vt à duobus Religiosis expansis brachijs vtraque manu contingi possent: Cellæ vix supra hominis staturam portas habebāt angustiores; quarum rationem quibusdam reddens S. Petrus de Alcantara: *Fratres*, inquit, *incolæ earum Mundo defuncti sunt; & vt discant, quàm angustus sit ad Cælum aditus, per has portas intrandum se recordentur.*

At beati Viri cella paupertate, atque capacitate cęteris inferior, repositorio similior videbatur; cùm sub scala quadam posita non nisi incuruo corpore integrum admitteret. Reliquæ quotquot erant officinæ, eadem angustia contrahebantur; sic quòd totius Conuentus ambitus cum Ecclesia, quæ maiorem partem occupabat, pedes 32. in longitudine, 28. in latitudine non excederet.

Absoluto itaque opere Templum Immaculatæ Cōceptioni Beatissimæ Virginis dedicare intendens, D. Rodericum à Chaues consuluit; vt reposito in Altari maiori Sanctissimo Sacramento, imago Virginis indicto die venerationi publicæ exponeretur: Concurrunt itaque vndique ex vicinis Oppidis Populi ad solemnem processionem, necessaria ministrātibus D. Roderico, & Comite Osornij; sed quia loci angustia intra Ecclesiam paucos admittebat, cęteri præ foribus diuinam Prouidentiam deprędicabant, quòd Apostolici Instituti Virum pro omnium ædificatione ad se misisset. Ipse

Dei

Dei Seruus S.Petrus de Alcantara Deiparæ tutelæ familiam suam, ac Instituti augmentum commendans, cunctos diuinis mysterijs reficiebat: Hic posteà cum socijs virtutis probatæ vitam arctissimam ducens, victu tenuissimo panis, & leguminum, orationum, officiorumq; assiduitate continua, disciplinæ rigore intentissimo, paupertatis moderamen viuendi austeritate superabat;ita vt Seruus Dei Ioannes de Alburquerque non dubitaret asserere Conuentus huius normam viuẽdi, nè puncto quidem cessisse austeritati, quam S. P. Franciscus huius Ordinis Institutor,olim cum socijs seruasse memorabatur.

Fruebatur intereà B. Pater spiritualibus illis delicijs,quibus desideria sua exaudita Christo Domino accepta ferebat, cuius amore quotidiè inflammatus magis, affectus ardorem etiam in medijs aquis hyberno tempore se immergendo per aliquod temporis spacium temperare, sępiùs conabatur; & si quod tormentum sentiret, id memoriæ illius spatij (quo in Cruce Redemptor culpas nostras soluit) patienter offerrebat.

Ex multis Nobilibus, qui S. Petrum de Alcantara ex Aula Madritensi inuisere solebant in hoc loco, pręcipui erant D. Ferdinandus Henriquez patruus Admirantis Castellæ cũ alio illustri Viro D. Didaco Suarez; vterq; Conuentus atque vitæ consideratione compuncti, colloquijs etiam Viri Dei ad meliorem frugem conuersi, propè ipsum habitationem eligere proposuerunt; quò frequentiùs eius conuersatione fruerentur. Idem alijs multis contigit, qui pompas seculi in hac commentatione mortis aspernari discebant.

Eligitur Commissarius Generalis pro Reformatione. Cap. VIII.

Biennium iam effluxerat, à quo S. Petrus de Alcantara vi Breuis Iulij III. à Prouincia S. Gabrielis separatus, Reformationi curas suas impendebat; quam intra annum in duodecim pręcipuè Religiosis, qui secum Pedrosi cohabitabant,

bant, firmasse se summoperè gaudebat. Angebatur tamen maioribus desiderijs eandem perfectionis normam, ad alios proferendi, vt cum eiusdem disciplina, zelus quoq; animarum apud seculares promoueretur; quod vtrumque, dum diuinæ Prouidentiæ instantiùs cõmendabat; cõplacuit eidem Beati votis, viam quandam aperiendo, respondere.

Fuerant ante paucos annos egressi ex Prouincia Sãcti Gabrielis duo pietate insignes Religiosi, P. Ioannes Paschalius, & P. Alphonsus de Manzanete; horum prior Regnum Galitiæ pertransiens, tres Conuentus authoritate Apostolica, fundauit; alter Eremitorium quoddam prope Eremum Lorianæ, sub titulo Sancti Isidori liberalitate D. Ioannis Velasquez de Auila; qui (vt dictum alibi) B. Petro maxima deuotione adhærebat. His verò quatuor Conuentibus superintendebat, ex commissione P. Magistri Generalis Conuentualium, P. Ioannes Paschalius; qui dùm ex visitatione Conuentus Lorianæ in Galitiam reuertitur, supremum diem clausit in itinere.

Illo itaque defuncto, nè prædicti Conuentus detrimentum aliquod caperent, instantibus quibusdam Religiosis zelantibus apud Commissarium Generalem Conuentualiũ P. Antonium à Sancto Quirico, consulente quoque D. Ioanne Valasquez, ad S. Petrum de Alcantara relatũ fuit; vt suo Conuentui cæteros in Galitia coniungeret: Cui ille propositioni post longas ad Deum supplicationes & cum Fratribus suis maturas deliberationes, ea conditione assensum præbuit; vt ex omnibus Custodia quædam titulo Sancti Iosephi erigi deberet, & quòd P. Antonius à Conceptione Lusitanus Custos, eidem Præfectus Romam adiret; ad referendam P. Generali Conuentualium rerum gestarum seriem, qua perspecta Superiorem destinaret, cui loco defuncti P. Ioannis, Reformatorum Conuentuum supremum regimen committeretur.

Itaque cùm iam prædictus P. Antonius Romam perueniens Generalem non inuenisset, illicò Papiam secutus negocij sibi commissi partes egregiè expleuit: Ille verò prouida cura cunctis respondens, S. Petrum de Alcantara suo lo-

eo Cõmiſſarium in Hiſpanijs nominauit; cui prædictis Conuentibus reformatis præeſſe, atque alios ædificandi, vbi occaſio ferret; Regulæ inſuper Obſeruantiã promouendi amplam facultatem conceſſit. Quod quidem contigit Anno ſalutis milleſimo quingenteſimo quinquageſimo ſexto.

His tandem facultatibus ad S. Petrum Pedroſi commorantem perlatis, priùs illas Deo ſuper Altare cũ gratiarum actione obtulit; mox cęteris Fratribus cõmunicando cœpti operis ſucceſſum, diuinæ Largitati commendandum feruenter inculcauit: Eò validiùs quòd ſibi licet impari, nec tale quicquam præſumenti, Generalis ſpontè id muneris impoſuiſſet. Mox ad Conuentum Lorianæ tranſiens, ad reliquos in Galitia literas paternales tranſmiſit; in quibus ſuæ viſitationis ſpe omnes illos Religioſos conſolabatur.

Lorianæ à P. Alphonſo Charitatis viſceribus exceptus, epiſtolam quandam quęrulam à Comite de Oropeſa recepit accuſantem eum derelictæ commoditatis, qua vbique in ſuo Dominio fundandi nouos Conuentus iam pridèm poteſtatem obtulerat; & quòd plurimorũ deuotorum vtilitati ſpirituali ſubductus, externorum magis culturæ, quàm familiarium ſeſe addixiſſe videbatur. His alijſque intimi affectus expreſſionibus prudens Commiſſarius occurrens, literis non diſſimilibus pietati Comitis gratias reddere, negocij grauitatem exponere, ſeque quantociùs, omnium deſiderijs ſatiſfacturum promittere (Deo fauente) non neglexit.

Poſteà in Galitiam progrediens, trium illorum Conuentuum Religioſos quoſdam animo languentes erexit, alios præteritis poſt obitum Superioris tribulationibus diſperſos collegit, alios in rigoris Obſeruantia titubantes confirmauit; deniquè omnes & paternali prouidentia, & fraterna conſolatione ſuauiter ſub ſuum patrocinium recepit: Addidit quoque normam quandam viuendi illi, quæ Pedroſi vigebat, perſimilem; cui etiam ſeruandæ Magiſtros acciuit tres illius Conuentus Religioſos prouectiores, quos in ſingulis Conuentibus Superiores conſtitueret; inter quos Patrem Michaelem à Catena ſocium ſuum antiquiorem,

pri-

primario loco Guardianum destinauit.

Nequè intereà super his tàm prosperè S.Petro succedentibus, æmuli intra se fremere desistebant, atque frustrà se opponere existimabāt Viro famoso; cui principaliores Hispaniæ deuotione,Generalis, alijquè Superiores Ordinis cum ipso Ecclesiæ Capite Summo Pontifice singulari fauore adhęrere visi fuerunt. Cuius ipsa diuina Voluntas optimam intentionem, animarumque zelum prodigijs, atque signis manifestis mirabiliter sæpiùs declarare, & velut confirmare agnoscebatur; adeò vt aduersarijs spes omnis impediendi operis præclusa hanc tantùm vanam præsumptionem suggessit, asperitati Instituti, virium,voluntatumque imbecillitatem succumbere, atque Societatis constantiam à temporis vicissitudine dissolui posse. Quod an aliquando pro voto malignantium successerit (Deo aliter rem suam moderante) ex his, quæ serie hac nostra narrabimus, euidentiùs perlegentibus constabit.

Fundat nouos Conuentus, & reuocat ad vitam Comitem à Morata Adolescentulum. Cap. IX.

Reuerso tandem ex visitatione Pedrosum,superuenit cōfestim Comes Oropesæ; vt priorem quærimoniam repeteret, instando vehementiùs pro fundatione alicuius Cōuentus in Dominij sui districtu: Vndè B. Pater (quò pietati Comitis obsecundaret.) Oropesam secum transcurrens, nec ibi situm commodum inueniens, quem segregatum atque solitarium quęrebat; ad propinquū Oppidum perrexit duodecim milliaribus indè distans. Hic antiquum quoddā Eremitorium, ædificandæ domui suis Religiosis conueniens designauit. Dein non longè illinc paruam Ecclesiam dicatam Sanctissimæ Virgini à Rosario, vicinorumque deuotionibus frequentatam, eiusque adiacentia rudera antiqui cuiusdam Monasterij à Templarijs relicti obseruans; velut commodissimum locum à frequentia remotū struendo Conuentui destinauit promptiùs: cuius ædificationem deuotissimi Bene-

factoris commendans munificentiæ, nè formam strictæ paupertatis excederet; vnicè, instantissimè q; supplicauit.

Dùm his negocijs S. Petrus de Alcantara occupatur, accidit magni eius deuoti Comitis Osornij filium ægritudinis vi ad extrema redactum à Medicis derelinqui; in quo doloris sensu nil magis pium Patrem afficiebat, quàm S.Petri absentia, ad quem pro tribulationum suarum leuamine sępiùs recurrere pro summo solatio habebat. Itaque quamprimùm Pedrosum redijsse suspicabatur; per nuncium, vt ad morientis filij transitum accelerare dignetur, ardentissimè efflagitat: Nec tardus obsequio S. Petrus iter arripit; quàmuis ob loci distantiam, vbi habitabat Comes, illùc venire nisi defuncto filio præpediretur.

Ad eius aduentum renouatus dolor Patrem cum coniuge ad pedes prouolui obstrinxit, vitamque filio expostulare, quam Serui Dei meritis à Deo impetrari posse non diffidebant: Ad hęc tunc S. Petrus diuina inspiratione cōmoneri, locum (vbi Adolescens iacebat) ingredi, pronusque in terram ad orationem prosterni. Hærebant cuncti ad tam celebris Viri ingressum,& quòd fama conceperant de virtutis eius efficacia, aliqua nunc experientia comprobatū iri existimabant: Tunc ille exurgens super cadauer se extendere, atque os ori, pedes pedibus, pectus pectori applicare; vt sic factum antiqui illius Prophetæ reuocaret ad memoriam. Et postquàm aliquantulùm immobilis in hunc modum mente, in Deo suspensus hęsisset, stupentibus cunctis surgente ipso, atque recedente visus est Adolescentulus sensim pedes, manus, oculosq; mouere, donec spiritu omnes partes permeante, viuus è feretro exurgens ad benefactoris præsentiā gratulabundus primus accurreret; mox adstantes cuncti cum Genitoribus diuinam misericordiam ad genua S. Petri collaudare tàm vocibus, quàm lachrymis non cessabant; quam ille fidei ipsorum, atque Parentum deuotioni adscribere diligentiùs studebat, atque vt redditam à Deo vitam eiusdem seruitio impenderet; fideliter hortabatur: Hac ratione, cum omnibus satisfecisset, seipsum quamcitiùs per mediam

confluentium vndique turbam fugiendo ad Conuentũ subtraxit. Miraculi fama, Deo operante, in remotissimas etiam partes perlata liuorem inimicorum sanctitatis eius meritò manifestiùs retundebat.

Conuocat primum Capitulum, & Deo inspirante vadit ad Ciuitatem Auilæ, vbi ad eius aduentum Cometa in Cælo visus est. Cap. X.

VVlgata iam per vniuersam Hispaniam fama authoritatis S. Petri de Alcantara, qua admittere ad suum Institutum Religiosos ipsi concessum erat; plurimi tàm ad ipsum, quàm ad alios eius Conuentus Religionis causa conuolare visi sunt, vt relictis Mundi illecebris contemptus sui, ac paupertatis studium seriò amplecterentur. Itaque ille, vt suo regimini cautiùs prouideretur, conuocandum Capitulum necesse iudicauit ad Cõuentum Lorianæ; quò se trãsferre parabat; cùm euocatus ab Episcopo Pacis Iuliæ, illàc prius diuertere ad magni inter Ciues dissidij compositionem compellitur: Hac autem fœliciter absoluta iter prosequitur alacriùs tota in Deum contemplationis acie erecta; ita quòd nec excessiuis æstiuis caloribus, nec viæ lassitudine fatigatus deficeret, multis passibus socium suum præcedens. Occurrerat ei, non longè à Pace Iulia, Dux Lermæ cum alijs quibusdam Proceribus; qui nec curruum strepitu, quibus vehebantur, nec salutationum compellatione ad se vocare poterant transeuntem: Itaque subsequentem socium de causa interrogando, intellexere solito mentis excessu, non inurbanitatis vitio id euenisse. Vndè Viri sancti nomen magis venerari, atque altiùs virtutis existimationem animis suis imprimere didicerunt. Peruenit tandem ad Conuentum Lorianæ, vbi opportuno tempore celebrandæ Congregationis, Fratribus normam quandam viuendi satis rigorosam præscribens (quam omnes probarunt) super omnia paupertatis obseruantiam strictissimis præceptis inculcauit:

Sic

Sic ordinato gubernio redijt ad ſolitudinem Pedroſi, vbi quietem animi orationis ſolatio, alijſque exercitijs diſtinguens, in ſpiritu cognouit, quæ Sanctæ Thereſiæ in Ciuitate Auilæ accidebant; nullo enim vocante, aut Deo ſingulariter impellente illùc tranſire viſus fuit, vbi Sancta illa tunc temporis maximis animæ turbationibus angebatur; quemadmodùm ſingulariter in Thereſiæ vita obſeruauit Illuſtriſſimus Epiſcopus Turiaſonenſis D. Didacus à Yepes. Erat tunc S. Mater Thereſia in Monaſterio Incarnationis Carmelitarum Calceatarum varijs ſpiritus anguſtijs agitata; ita vt quo maioribus è Cœlo fauoribus viſitaretur, tanto intricatioribus doctorum Patrum ſpiritualium dubijs, atque iudicijs inuolueretur, iudicantibus nimirùm famulam Dei non à bono genio agitari; ſed potiùs falli: Ipſa verò præ ſua humilitate ac modeſtia verebatur mentis illuſtrationes diuinas contra aliorum obiectiones & dubia, velut certas defendere; ideò eligebat magis (permittente Deo) euentum fœliciorem tolerantia anxietatum animi expectare. Id quod verè cum aduentu S. Petri de Alcantara, de quo ſcribimus, quàm proſperè ſucceſſiſſe, ſequentia geſta demonſtrabunt.

Vix portas Ciuitatis ingreſſus erat B. Pater, cùm in medio die Cometa inſolitus viſus eſt omnium oculis Solis ſplendorem æmulari; ita vt rei nouitate ſtupidi Ciues cauſas inquirere, aut ſignificationes diuinare curioſiùs ſtuderent: At cùm S. Petrum de Alcantara adueniſſe intellexiſſent, omnes ad eum concurrere, atque noui aſtri apparitionem eius aduentus prænunciam eſſe, ingenioſiùs interpretari. Nec fortè falli videbantur; eò quòd dum ipſe Auilæ manebat octo dierum ſpacio nunquàm Cometes defecit, nec niſi ipſo abeunte ille receſſit; tam inſigni videlicet prodigio Serui ſui meritum Deo velut illuſtrante.

Allo-

Alloquitur S. Thereſiam, eamque de Spiritus ſui rectitudine certiorem reddit. Cap. XI.

MOrabatur in Ciuitate Auilæ deuota quædam mulier D. Guiomar de Vlloa filia ſpiritualis S. Petri, cui ſæpiùs S. Thereſia animi ſui afflictiones communicauerat; hæc audito S. Petri de Alcantara aduentu, Thereſiæ eius colloquium efficaciter ſuadet, id approbante quoque eiuſdem Confeſſario; eò faciliùs quò iam dudum Viri ſanctitas omnium vocibus celebrabatur. Ex licentia itaque Prouincialis Thereſia ad Templum quoddam deducitur, vbi S. Petrus eam operiebatur. Hìc D. Guiomar, quæ Sanctam ſequebatur, non obſcurè ex vtriuſque mutua familiaritate iudicare potuit, Spiritus Thereſiæ bonitatem S. Petro de Alcantara probatam fuiſſe; quemadmodùm ex rei geſtæ narratione per ipſam Sanctam facta clariùs conſtabit; ſic ergo illa, cap. 30. vitæ ſuæ.

Quando ego, meliori quo potui modo, declarabam ipſi orationis meæ ſtudium; tunc Sanctus Vir magnam mihi lucem dedit in omnibus, præcipuè quæ ad viſiones pertinebant, quas (cùm non eſſent imaginariæ) intelligere non poteram, quomodò animæ imprimerentur ſine vlla corporei ſenſus operatione, quam ſolam noueram; quàmuis non haberem. De omnibus autem diſtinctè me inſtruxit, aſſeuerando nullam in his illuſionem interueniſſe, monendo vtique; vt Deum laudarem, eiuſque gratiæ reſpondens de certitudine earum fidem ſecuram, ac indubitatam haberem. Ipſe porrò ſatis à me ſolatij accipere videbatur, cùm me varijs fauoribus oneratam, ſuorum quoque negociorum participem faciebat; eò magis quòd valdè applauderet meorum deſideriorum feruori, quo ipſe iam longa experientia exercitatus fruebatur. Non enim maior conſolatio ſpiritui cupienti magna accidere poteſt, quàm communicare poſſe cum alio, qui eodem illuſtratus lumine mutuam quandam rerum cæleſtium reddere poteſt intelligentiam; quàmuis mihi videbatur me nondùm tàm ſublimium rerum principia attigiſſe, per quæ tamen ſeruari mihi à diuina pietate humiliter ſuppli-

pli-

plico: Summè autem mihi compatiebatur super eo, quòd diceret nihil potuisse contingere laboriosiùs, quàm illas contradictiones optimorum pati, à quibus multum adhuc ferendum restabat; & quòd non erat in Ciuitate, qui me intelligeret; ideòque locuturum recepit cum meo Confessario, alteroque illo Nobili coniugato, qui mihi maximas molestias afferebat; eò quòd me studiosiùs coleret, & Deo tota mente adhæresceret. Quod etiam præstitit Vir Sanctus, vtrique rationibus persuadens efficacioribus; vt omne dubium deponendo, ampliùs mihi molesti non fierent. Quamuis autem Confessario id faciliùs persuaderet; à Nobili tamen illo difficiliùs obtinuit, nè mihi tantos metus obijciendo, pusillanimem redderet. Hactenùs illa.

Certiores facit Confessarium Theresiæ, aliosque de eius sanctitate. Cap. XII.

NOn contentus S. Petrus de Alcantara Theresiam consolatam reliquisse, expediens existimauit, vlteriùs Patres eius spirituales, aliosque deuotos de spiritus eius sublimitate, atque diuinæ gratiæ donis securiores reddere; quo imposterùm infructuosis scrupulis metum ei incutere desisterent. Itaque Confessarium eius P. Balthasarem Aluarez Societatis Iesu fortioribus rationibus eò perduxit, vt imposterùm Sanctæ consolationes cœlestes, suis quoque exhortationibus animaret ad sublimia. Idem quoque cum D. Francisco Salzedo efficaciter præstitit, nè ampliùs Theresiæ spiritum illusionibus tentatum pertinaciùs defenderet; sed magis cœlestibus fauoribus eleuatum, rectiùs in tuto versari sibi persuaderet.

Episcopus D. Aluarus à Mendoza auditis aliquot Doctorum iudicijs, sibi quoque persuasum habebat Sanctam illusionibus tentari; donec argumentis B. Patris in meliorem opinionem pertractus, sanctitatem Theresiæ clariùs agnosceret, atque Deo acceptam religiosiùs coleret. Idem cum alijs S. Petrus effecit, qui Sanctam varijs molestijs, & calumnijs vexatam imposterùm authoritate eiusdem in summo

ho-

honore, ac veneratione habere, virtuteſque eius, ac gratias diuinas debitis præconijs celebrare cœperunt. Hinc quantùm tam famæ atque exiſtimationis, quàm quietis animæ S. Matris Thereſiæ ex S. Petri de Alcantara teſtimonio acceſſerit; ipſius Turiaſonēſis Epiſcopi narratione meliùs declarari videtur; cùm ita ſcribit: *S.Fr.Petrus de Alcantara, Vir ſublimis ſpiritu & oratione, qui ſua induſtria & labore reformauit, & ad perfectiorem ſtatum reuocauit Diſcalceatos S.Franciſci: Vnus fuit ex his, qui familiariùs Sanctam Matrem tractarunt; & qui clariùs introſpexit ſpiritus eiuſdem excellentiam, & vitæ innocentiam. Ipſe fuit, qui ſua authoritate, & ratione Epiſcopum conuicit, atque in Sanctæ fauorem conuertit: Tantam namque opinionem S.Fr.Petrus de Thereſia conceperat, vt aſſeueranter prædicaret, animā ipſius vnam eſſe ex maximè acceptis Deo, & infra fidem nihil certiùs habere, quàm ſpiritus eiuſdem bonitatem. Vndè quoque, diligentiſſimè, eidem in omnibus tribulationibus, atque fundationibus ſuis auxiliares manus porrigebat*; Hactenùs Epiſcopus. Neque diſſimile teſtimonium edidit P. M. Fr. Didacus yBannez Religioſus Ord. Prædicatorum percelebris, & cui per ſex annos Sancta Thereſia confeſſa ſæpiùs ſerenitatem animæ ſuæ, poſt colloquium cum S. Petro de Alcantara habitum, liberiùs manifeſtarat.

Vocatur ad Aulam Valliſoleti reſidentem, de his quæ ibi contigerunt. Cap. XIII.

REuerſus iam Pedroſum S. Petrus de Alcantara ad inſpiciendos nouos Conuentus, quos conſtruebat Comes Oropeſæ, perrexit; timens nè fabricando magnificentiùs modum iuſtæ paupertatis exceſſiſſet: Indè Lorianam excurrens, Fratres ibi degentes in Profeſſionis feruore animabat; atque ad cęteros Conuentus in Galitia, Cuſtodem viſitationis cauſa deſtinauit.

Vocatus interhęc à Sereniſſima Infante D. Ioanna de Auſtria Imperatoris Caroli Quinti filia, ac Regis Philippi Secundi ſorore; ob ſanctitatis famam ſumma cum veneratione

ab eadem excipitur; quàmuis non diù in eadem Vallisoletana Aula moram trahere operam daret. Visitauit tamen quasdam Religiosas Franciscani Instituti illùc ex Gandia translatas, quas paulò post eadem Infans in quoddam Monasterium sanctitate perillustre Madriti inclusit, vbi florent adhuc titulo Discalceatarum Regiarum. His magnam paupertatis, proprijque contemptus ęstimationem pręter alia spiritualis scientiæ documenta impressit, suęque virtutis memoriam pręclaram reliquit.

Inuitatus à quibusdam Ciuibus fœminæ cuiusdam ægrotantis domum accessit, vt pro vicina morte solatium aliquod adferret. Cùmque feruentiùs eandem verbis, ac sermone spirituali alloqueretur; in extasim raptus omnes adstantes in sui pariter admirationem rapiebat, dùm obseruando eum labia mouere, curiosiùs audire cupiebant, quæ tunc verba proferret. Videbatur autem dicere, *Parùm in Purgatorio manebit*; Quod ad se reuersus nequaquàm interrogantibus repetere voluit; sed exeundo è medio eorum, qui ipsum honoribus prosequebantur, ad mulierem animam efflantem dixit: *Deus te perducat anima benedicta*. Ex quo omnes fœlicem morientis statum augurando, Sancti Viri pietatem summis laudibus extollebant, eiusque affectione magis capiebantur.

Pedrosum reuersus, ibidem dùm Missam celebrat, insigni miraculo à Deo honoratur. Cap. XIV.

PEdroso iam redditus aliquot iuuenes inuenit, quos Instituti suscipiendi cupidos (explorata priùs vocationis efficacia) suorum numero adscripsit; Deo gratias referens, qui exiguam suam familiam crescere quotidiè faciebat.

In eiusdem Oppido vltimum Paschatis festum solemniùs celebrari iam dudùm vsu inoleuerat; vndè Oppidani singulari erga S. Petrum de Alcantara affectu, ad decantandum Sacrum instantiùs inuitarunt, ipseque acceptauit. At cùm hæc fama ingentem vicinorum multitudinem vndiquè exci-

uisset, inuenta est loci Ecclesia neque tertiam partem capere; ita vt expeditiùs visum fuerit Altare quoddam in aperto campo erigi, vbi vniuersus Populus Sacro adesse commodiùs posset, atque aspectu Serui Dei, ampliùs consolari. Quod sanè tunc maximè fieri omnes sentiebant, cùm pręsentia deuoti celebrantis non lachrymas modò elici sibi; sed & intimas cordis in Deum affectiones suscitari efficaciùs agnoscebant.

Sed inimicus homo, qui deuotionis fructum impedire machinabatur, breui effecit; vt post decantatum symbolum aer, tunc maximè serenus, turbari visus sit; & commotus validissimus ventus, imbrem densissimum, fulgura, turbinesque, ac tonitrua vndiquè excuteret; adeò vt turba commoueri inciperet & aliqui in tutũ se recipere deliberarent. At verò immobilis S. Petrus de Alcantara feruentiùs in diuini Ministerij officio perseuerans, hortatur Populum, nè vllatenùs dubitet, nec in pietate deficiat; sed vt Parochus exorcismis Ecclesiæ tam furenti tempestati occurrat. Quando (mirabile visu) obstupescentibus omnibus circumuicina loca fulgure corruscare, atque cadente de Cœlo pluuia inundari campus cernebatur; solùm illud loci spatium, vbi turba ad Missæ sacrum perseuerabat, nè aquæ quidem gutta, nec venti minima vis attingebat; ita quòd nec cerei in Altari extinguerentur, nec vltimi adstantium in aliqua vestium parte se madefactos sentirent. Tam insigni miraculo perculsi omnes, finito sacrificio, ad S. Petri amplexus certatim ruere; vt vel habitum, vel pedes, vel manus attingerent; quibus ille humili oratione occurrebat, monendo diuinam miserationem tunc maximè se piorum supplicationibus, ac deuotioni promptam exhibere voluisse; cùm omnes constanti fiducia in eius religioso cultu perseuerantes respexisset: Sicque vlteriùs ad Dei seruitium suauiter cohortando, se ipsum acclamationibus perstrepentibus, atque venerationi irruenti, paulatim subtraxit; omnesque diuinis laudibus intentos, magis quàm commessationibus, aut alijs festorum corruptelis addictos reliquit.

Absoluta fabrica Conuentus S. Ioannis Baptistæ in Viciosa, Nouitiatum ibi collocat. Transit iterùm rapidum quemdam fluuium. Cap. XV.

CVm iam Comes Oropesæ Conuentum Viciosæ integrè absoluisset, eò se transferre S. Petro gratum fuit ad introducenda exercitia spiritualia, quæ à Constitutionibus præcepta loco valdè correspondebant: Erat namque situs in ima vallis inter duos altos montes transeuntium oculis absconditus, ideòque Beato Patri magis amœnus; ita vt intra claustra horti angustum sibi eremitorium construi curaret sub inuocatione B. V. M. Betle-hemiticæ, vbi rudi, sed deuota arte exprimebatur misterium Natiuitatis Domini, quod singulari deuotione recolebat. Hic nouis è Cœlo fauoribus, ac reuelationibus illustratus, vtrorumque notitiam nobis sua humilitate subtraxit; ita vt Fratribus (qui ex vultus splendore tale quid suspicabantur) interrogantibus respondere soleret: *Non vobis curæ sint reuelationes, nequè de occultis inquirere; procurate verò Deo in spiritu, & veritate seruire; scrutamini scripturas & mandata eius obseruate.*

Hic Eremus propter Sancti Patris habitationem adhuc in singulari Populorum veneratione perseuerat; dùm in eo signa appareant sanguinis ab eodem sparsi ex quotidianis flagellationibus, quibus corpus suum castigabat. Ornat quoque locum procera pinus, quæ ex baculo quem terræ insigens B. Pater radices egit, & in eam quæ nunc cernitur) magnitudinem excreuit. Vndè cùm S. Petro de Alcantara valdè placuisset, ibi instituere voluit Nouitiorum educationem, eisque iam numero auctis conspicuum virtute Patrem Fr. Alphonsum à Lerena Magistrum, & Guardianum præficere, qui posteà Prouinciam Sancti Ioannis Baptistæ fundauit. Locus verò de præsenti religiosè à Patribus Augustinianis discalceatis incolitur.

Dùm hic moraretur Religiosus Commissarius, obtigit ei ad Ciuitatem Truxillo prædicationis causa excurrendi oc-

casio,

casio, qua Populorum ardentissimis eum audiendi desiderijs satisfaceret: Postquàm verò per aliquot diernm moram multas ad Deum animas conuertisset, præmisit ad Conuentum socium, quem panis eleemosinam ab vtroque conquisitam asportare, atque sequenti die reuerti iubebat. Abijt ille, nec propter continuas pluuias stato die adesse potuit, nec S. Petro de Alcantara à Nobilibus loci per quinque continuos dies (quibus durauit pluuia) permissum fuit eum sequi, vt cupiebat. Illa autem aliquantulùm cessante viam ingressus tam luto, quàm torrentibus satis molestam, peruenit tandem ad fluuium Almonte, quem aquis tunc vltra solitum exundantem circumire vltra sex milliaria, quò pontem peteret, necessum habebat: At cùm rectà adijsset, non minori facilitate, quàm olim alios duos, tunc eundem transiens fatigatus nimis ad Conuentum serò accessit.

Hinc obstupefacti omnes B. Patrem tam insperatum aduenisse, viæ atque traijciendi fluminis modum minutiùs exquirebant. Quibus cùm se satis prospera cuncta inuenisse, flumen vix genua attingentem rectà transijsse narrasset; hæsere magis attoniti, atque sequenti die ad locum curiosiùs scrutandum abire meditabantur. Inuenerunt autem flumen aquarum torrente rapidum vltra sex cubitorum altitudinem tanta vi fluere, vt etiam altiores arbores secum euulsis radicibus abriperet: Vndè rei difficultate probè ponderata manifestiùs miraculi fidem ad Serui Dei gloriam euicerunt.

Aliud non minus quàm hoc ei stupendum successit, cùm aliquando Alcantaram iret negocium quoddam pro Dei gloria procuraturus. In hoc difficili, longoque itinere socius eius P. Michael à Catena offendens ad saxa crus vulnerauerat; ita quòd in domum quorumdam benefactorum loci de Porticello delatus, ibi ad illud curandum remanere cogeretur; at S. Petrus de Alcantara die sequenti vltra progrediens subsequi eum commodiùs iussit vsque ad Algarrobillas sex indè milliaria distantem; quò negocij causa præcedere necessum habebat: Tardiùs autem hanc viam ingres-

greſſum, (quæ ob aquarum inundationem difficilior euaſerat) nox quaſi obſcura prope Tagum depræhendit. Creuerat hic adeò imbrium copia; vt traijci nequaquàm poſſet ſine nauigio, quòd tunc ex altera parte hærebat ad litus: Placuit tunc omnipotenti Deo, vt ex illa parte lucidiſſimus radius effulgeret, quem ſecutus S. Petrus de Alcantara velut præſentium oblitus, rectà in aduerſam ripam ſuper vndas quaſi ſolidam humum ſicco pede tranſiuit; mox propinquum tugurium vectoris accedens precabatur, vt ſuo nauigio per flumen tranſmitteret, quò ad Algarrobillas ducitur: Hic verò ſuſpicatus B. Patrem fortè ex inedia delirantem talia poſtulare (quæ ſtulta erant) obtulit liberaliùs pro illa nocte hoſpitium, vt illuceſcente die agnoſceret ſe iam flumen traieciſſe, nec locum (quò tendebat) longè abeſſe: nocte igitur tranſacta cuncta S. Petro clariùs patebant, quando mirabili ſe Dei auxilio aquas tranſgreſſum ſumma cum humilitate cordis gratis oculis reſpiciebat. Eodem die iam quaſi declinante ſubſecutus ſocius de B. Patre vectorem interrogabat, qua hora præcedentis diei eum tranſuexiſſet: Illo verò pernegante ſe Religioſum vllum conduxiſſe, ſed quemdam apud ſe illa nocte hoſpicio quidem receptum, qui Algarrobillas petebat; Fr. Michael rei ſucceſſum ſuſpicatus, miraculi excellentiam cum vectore illo collaudauit; tantęque B. Petri ſanctitatis reuerentiam menti ipſius impreſſit, vt idem omnibus enarrando, quibuſdam ſæpiùs dicere ſoleret; *quare vos non tranſitis aquam ſine nauigio, vt fecit Sanctus Fr. Petrus de Alcantara.*

S. Mater Thereſia ſcribit S. Petro de Alcantara nouas ſuas tribulationes, pro quibus eam conſolatur. *Cap. XVI.*

POſtquàm B. Petrus cunctis Auilæ Ciuibus eminentiam ſpiritus, ac virtutis Thereſiæ manifeſtaſſet, non ſolùm ab ijſdem coli; verùm etiam apud remotiores Hiſpaniæ Populos in ſumma veneratione, atque ſanctitatis opinione haberi

beri incœpit. Eodem quoque tempore Sancta frequentiùs à Deo visitata diuinis fauoribus, atque visionibus varias animæ delicias sentiebat; quæ ideò etiam eam magis anxiam tenebant, quòd populari existimatione, diuinisque gratiæ donis abundans dubitaret, nè timoris frœna remisisset incauta, aut nimis tumida indè videri posset. Augebant anxietatem amici spirituales, qui licet securam interno lumine de cœlestium gratiarum veritate, tamen suspensam tenebant tot suspicionibus, quas obijciebant; nè illusio aliqua subrepsisset: Premebatur vlteriùs maiori dubio, si fortè B. Petro distinctiùs animæ suæ statum aliquando explicasset, atque visionum circumstantias satis dilucidè aperuisset; vndè iudicij eius perspicacitatem falli potuisse nimis anxiè metuebat. Consulendum itaque vlteriùs statuit scribendo literas, quibus intima cordis (quo explicatiori modo posset) ei aperiret, atque censuram eliceret.

Hac epistola ad S. Petrum de Alcantara perlata, apertiùs cognouit nihil vltra Sanctæ Matri difficultatis obuenire præter illud, quod ipsi in colloquio (cùm Auilæ fuerat) declarauerat: Ideòque vt faciliùs contradicentium molestijs obuiuiam iret, suique spiritus quieti securior studeret; documenta quædam spiritualia triginta duobus capitibus præcipuè collectis scripto transmisit. Quibus Sancta Virgo mirabiliter confortata omnem cordis afflictionem, mentisque perplexitatem securior exclusit: Et quia hæc ipsa cœlestem quemdam thesaurum continere videntur, non ex re modò publica; sed & gratissimum plurimis futurum existimo, si hìc distinctè approbationem Sancti Viri, qua spiritum Theresiæ à Deo fuisse, solidè asseuerauit, subnectamus; iuxta authographum, qui in Monasterio Incarnationis Auilæ seruatur.

1 *Finis Dei est animam ad se conducere, Sathanæ verò eam à Deo abstrahere; Deus numquàm timores incutit, qui aliquem à se repellunt, nec Sathanas eos, qui ad Deum compellunt: Omnes visiones, aliæque res, quæ animæ contingunt, magis eam ad Deum conducunt; cùm efficiunt magis humilem, obedientem &c.*

Do-

2 *Doctrina est D. Thomæ, aliorumque Sanctorum, Angelum lucis agnosci ex pace & quiete, quam in anima relinquit; Vndè neque ipsa sentiebat tales fauores, nisi in summa pace, atque lætitia, quæ omnes simul terrenas, vel in puncto superat, atque excedit.*

3 *Nullum defectum, aut imperfectionem committebat, de quibus non repræhenderetur ab illo, qui interiùs ei loquebatur.*

4 *Nunquàm petijt, aut desiderauit tales res; sed tantùm operam dabat voluntati Dei in omnibus placere.*

5 *Quicquid ipsi Dominus dicebat, conforme erat sacris Scripturis, & doctrinæ Ecclesiæ; nec vlli rigori etiam scholastico contrarium.*

6 *Habet maximam animæ puritatem, sinceritatem, & feruentissima desideria placendi Deo; nec propterea quicquam terreni curat, aut in precio habet.*

7 *Dictum ipsi erat, concedendum fore quicquid à Deo peteret, dummodò iustum esset. Quorum autem effectum, & experientiam obtinuit, nimis longum foret hìc cathalogum inserere, aut describere.*

8 *Quando similes res à Deo sunt ordinatæ, sunt & in vtilitatem vel propriam, vel aliorum: Et sic de suo profectu habebat experientiam; nec minùs etiam de aliorum.*

9 *Cum nemine communicabat, quem res eius non commouerent, licet de ijs non loqueretur.*

10 *Quotidiè crescebat in profectu virtutis, instructa semper de maiori perfectione; & hac ratione secundum modum à D. Thoma obseruatum, toto tempore suarum visionum augebatur ei earumdem rerum claritas.*

11 *Numquàm ad ipsam facetiæ, aut res friuolæ referebantur; sed quæ ad ædificationem tantùm pertinebant.*

12 *De quibusdam dictum ei erat, quòd à malis Spiritibus obsidebantur; ipsa tamen cognoscebat, quomodò se haberet anima, quæ Deum lethali peccato offendit.*

13 *Mos est Diaboli decipientis monere, vt taceatur quicquid ille suggesserit; sed ipsa semper sua cum Viris doctis, ac timoratis omnia conferebat, & aliàs decipi se posse à Maligno valdè timebat.*

Adeò

14 *Adeò anima sua in omnibus his proficiebat, vt ædificatione quoque alias ad imitationem compelleret; dum in Monasterio (vbi degebat) vltra quadraginta Monachæ eius recollectionem imitarentur.*

15 *Res verò istæ insolitæ contingebant ei post diuturnam orationem, & mentis in Deum eleuationem; qua eius amore accensa sanctissimam Comunionem suscipiebat.*

16 *Accendebant quoque desiderium perfectionis; & nè à Sathana decipi possit, impediunt.*

17 *Efficiebant in ipsa profundissimam humilitatem, & cognitionem sui ipsius; qua nihil se posse intelligebat, nec nisi à diuina Largitate omnia prouenire.*

18 *Quando his rebus carebat, omnia alia (quæ offerebantur) ei molesta erant; quando verò illas habebat, nulla ei aliarum rerum memoria occurrebat, præter summum desiderium patiendi; quo adeò delectabatur, vt explicare non valeret.*

19 *Solebat quoque lætari de suis tribulationibus, atque murmurationibus, & in his seipsam consolari. Infirmitates patiebatur grauissimas; vt cordis, vomitus, dolorumque variorum, quibus (cùm visiones habebat) liberari se sentiebat.*

20 *Studebat nihilominùs pænitentiæ exercitijs, ieiunij, disciplinæ, atque mortificationi.*

21 *Res tam prosperas, quàm aduersas æquo semper animo, ac pacifica mente sine interiori turbatione vlla ferebat.*

22 *Propositum adeò firmum habebat non offendendi Deum, vt verbo se obstrinxerit non negligendi, aut omittendi quamcumque rem, quam sciuerit, aut audierit esse de maiori perfectione: Ita vt mihi dixerit, licet pro perfectis haberet Patres Societatis, quorum doctrina in via hac spirituali profecisse se fatebatur, atque ad illum gradum gratiarum peruenisse; tamen si certiùs cognosceret, maiorem perfectionem fore cum illis non communicare, id promptissimè se facturam, nec ampliùs eos visuram, quibus mentis quietem debebat.*

23 *Gustus atque affectiones eius de Deo explicari non possunt; adeò vt in eius amore quasi liquefacta, integros dies immobilis permaneret.*

24 *Cùm de Deo cum pietate, ac efficacia loqui intelligebat, sæpiùs in extasim rapiebatur, nec id impedire poterat, excitando hac ratione plurimos ad deuotionem.*

25 *Aegrè fert quoscumque sibi familiares, qui sibi defectus suos non manifestant, aut non reprehendunt. Correctiones verò summa cum humilitate amplectitur.*

26 *Valdè quoque ei displicet, quòd vnusquisque secundum gradum sui Instituti non studeat summoperè eiusdem perfectioni.*

27 *Supra modum affinium, aliorumue secularium consuetudinem fugit, amica solitudinis. Magnam erga Sanctos venerationem habet, eorumque festa, & cætera Mysteria (qua Ecclesia repræsentat) deuotissimè celebrat; præter altissimos de Deo conceptus, quibus illustratur.*

28 *Quando aut Patres Societatis, aut alij quicumque Serui Dei dicebant ipsi ante visiones, quòd à Dæmonio illusa esset, tota contremiscebat, atque timebat: At postquàm in oratione, & mentis quiete Deo fruitur, alium quàm eum loqui, persuadere sibi non potest, etiam si in frusta ipsam discerpant.*

29 *Concessit ei Deus animi constantiam, atque fortitudinem indicibilem: Vndè priùs timida, nunc Dæmonijs terrori est. Longè abest à quisquilijs muliebribus; nec scrupulosa nimis, sed rectissima.*

30 *Ad hæc dedit ei Deus suauissimum lachrymarum donum, summam proximi compassionem, cognitionem integram suorum defectuum, magnam existimationem bonorum; & sui ipsius contemptum. Et dico pro veritate multos ipsam iuuisse, inter quos & ego sum.*

31 *Semper in memoria Deum habebat, & eius præsentiæ cognitionem: Neque vnquàm ipsa dicere quicquam audita fuit, quod effectu comprobatum non extiterit; id quod pro magno argumento habendum videtur.*

32 *Omnia ista efficiebant in ipsa magnam intellectus claritatem, & in rebus diuinis lucem admirabilem.*

33 *Dictum ei fuit, vt moneret contradicentes sibi, scrutentur scripturas; in quibus non inuenient aliquam animam Deo consecratam, atque seruitutis eius auidam, quæ vnquàm tam longo temporis spatio fuerit decepta.*

S.Pe-

S. Petrus miraculosè extinguit ignem accensum in Conuentu nouo Rosarij; Et vt succurrat necessitati cuiusdam nobilis fœminæ, diuina virtute in duobus locis eodem tempore reperitur.

Cap. XVII.

ABsoluta iam fabrica noui Conuentus à Rosario dicti, S. Petrus de Alcantara eò se transtulit; vt collocando ibidem Sanctissimo Sacramento Altaris adesset: Ad cuius etiam processionem, atque Missam à Beato Patre celebratam, Comes de Oropesa, alijque plurimi conuenerant. Cœperat etiam Conuentus sub cura P. Francisci à Galisteo Guardiani omni pietatis, atque virtutis studio florere; adeò vt (quod omnibus, ipsique Beato Patri gratum valdè habebatur) id Dœmonijs causam præberet, operam dandi eiusdem Cõuentus initia vna si potuissent vice, vel excitato igne destruere: Itaque quodam die flamma vorax, fortè accensa appropinquabat Ecclesiæ; ita quòd Religiosi B. Patrem ibidem orantem accedentes, sacra Mysteria transferre instigarent; cum ipse nè dubitarent, respondens citò affuturum auxilium eius, cui se seruire profitebantur, promisit. Mox egressus ad propinquum Eremitorium, vbi incendium grassabatur; velut maiori incendio intus ardens (Deo sic mouente) flammam tunc rectà ingreditur, atque indè tabulas aliquas correptas proiecit in medium. Mirum visu, quod statim quasi ipso imperante flamma decresceret, nec ipsi, nec cuiquam alteri rei vltra noceret, donec breui extingueretur.

Indè reuerso Pedrosum litteræ à Principissa D. Ioanna de Austria traduntur, quibus Madritum vocatus abiuit quamprimptissimè: Attamen non eadem facilitate acquiescere potuit illi (qua vrgebatur) instantiæ, curam suscipere Monacharum; quas supra narrauimus à præfata Principissa in regali Parthenone fuisse collectas. Cupiebat namq; deuota Principissa, vt primæ tam nobilis Monasterij plantæ san-

ctitate, atque prudentia S. Petri de Alcantara irrigatæ, formæ existerent aliarum; quæ successu temporis locum illum adeò illustrem pietate exornare debebant perfectionis professione. Excusabat se igitur S.Petrus ex nouæ Reformationis occupatione, cui tunc maximè inuigilare necessum habebat; licet negare nō posset aliquem ex suis ijsdem directorem concedere; pro vt paulò post misit P. Bartholomęum à S. Anna magnæ virtutis, & scientiæ Religiósum. Visitabat intereà sæpiùs easdem Virgines, atque documentis spiritualibus tùm ipsas, tùm earundem Patrem spiritualem sufficienter instruxit; quæ ipsis tanquàm à cœlesti Magistro dictata inposterùm firmiter hęserunt, atque in pretio habita.

Gratum hoc adeò pręfatæ Principissæ officium extitit, vt & in fundatione auxilium, & in protectione Conuentuum suum fauorem impensiùs exhibuerit; nec promissum sine effectu fuit, cùm prope diem ijdem Conuentus reformati ex decreto Consilij regij antiquis suis Prouincijs coniungendi, intercessione tamen atque authoritate prędictæ Principissæ in suo separato gubernio, ac instituto perseuerare permissi fuere.

Dum itaque S. Petrus ob varias deuotorum distractiones Madriti diutiùs detineretur, allata fuit Bulla Summi Pontificis pro publicando Iubilęo: Huius assequendi desiderio fœmina quędam nobilis, ac Domina loci de Grimaldo nomine D. Eluira Carauajal, filia spiritualis S.Petri de Alcantara valdè de eius pręsentia sollicita, quòd nulli alij quàm ipsi conscientiæ suæ latebras aperire solita, tunc maximè recusabat; at quia distantia locorum impossibile, ac vanum eius votum reddere videbatur, mariti suasionibus, atque exemplo nè quicquam moueri poterat; vt alteri Patri tunc ad se vocato confiteri vellet; licet sequenti die pręscriptum tempus expiraret. Vndè dum his perturbationibus tota familia mœsta hęrebat, ecce quòd præter spem aduenięns S.Petrus de Alcātara omnes & lętitia & stupore repleuit, ipsamque Dominā præ gaudio quasi exanimem ad pedes suos prouolutam sic ille seueriùs alloquitur. *Filia, nè vobis im-*

poste-

posterùm aliud simile huic contingat, sed cuicumque Confessori nè recusetis conscientiam vestram aperire; quia manifesto vobis, quòd me hùc venire Madrito fecistis itinere nimis longo atque laborioso, solùm vt solatium vobis afferrem, & participem fieri curarem magni huius thesauri, qui per Indulgentiam sanctam aperitur. Ad hęc humillimis gratijs respondens deuota fœmina, magna animi consolatione & confessionis, & Iubilæi officium expleuit; magisque cognouit singulari Dei virtute S. Petrum tunc Madriti existentē vel ad se miraculosè translatum, vel in duobus locis eodem tempore corpore pręsentem extitisse. Cuius etiam successus ratio omnibus deuotis, tunc Sancti Patris meritum notabilius commendauit, eiusq; venerationem plurimùm auxit.

S. Petrus de Alcantara confirmatur Commissarius generalis; Venit Romam, & quæ illi ibidem contingunt.
Cap. XVIII.

ABsoluerat iam S. Petrus tres annos sui Commissariatus, quo durante varias literas ad Generalem Cōuentualium scripserat de statu, atque progressu nouæ Custodiæ à se frequenter visitatæ: Tandem nouissimis literis negligentias suas deprecatus Anno 1559. Generali officij sui terminum denuncians supplicabat; vt alteri Religioso zelanti Custodiam istam committeret, qui defectibus suis supplendis sufficeret. His obtestationibus Generalis occurrens, S. Petrum de Alcantara nouo diplomate ad subsequens triennium cōfirmat, & singulari epistola ad cœptæ vigilantiæ studium indulgentiùs extimulat. Quod consilium tantùm effecit, vt omnium de hac confirmatione applausus, experientia quoque fœlicis successus simul comprobarent id ipsum à Deo fuisse prouido Generali opportunè immissū. Vix enim vulgata illius confirmationis fama & insurgentibus contra Dei seruum, eiusque familiam nouis persecutionibus ijsdem opponi, atque sufficere potuisse solam B. Petri sanctitatem atque prudentiam, rerum euentus fœliciter comprobauit.

Hinc

Hinc quia vndique prędictæ oppositiones inualescebant, post longam orationem, atque deliberationem, substituto sibi Viro graui atque regimini idoneo, Romam contendit; Vicarij Christi in terris oraculum consulturus; vt voluntatem Dei explorando eandem magis compertam sibi haberet, vt dicebat. Accessit itaque Vrbem circa finem Martij eiusdem anni, & à Generali Conuentualiũ perbenignè exceptus, eidem negocij grauitatem exponendo subsidij, atque fauoris liberalitatem elicuit: Visitatis intereà sæpissimè sanctis locis, stata die ad pręsentiam Pontificis tunc Pauli Quarti admissus fuit. Pontifex hilari vultu eum suscipiens virtutis, ac famæ persuasione omnia se concessurum promisit; eò magis quòd modestè de iniurijs suæ familiæ illatis illum conqueri audiret. Dein fortiùs in diuini cultus, atque Regulæ zelo animatum, paternaquè benignitate consolatũ dimisit; commendans vt grauissimas suas pro Republica Christiana curas, feruentioribus precibus apud Deũ subleuaret.

Expeditum fuit igitur super his negocijs Breue sic incipiẽs: *Paulus Episcopus Seruus Seruorum Dei, Dilecto filio Petro de Alcantara reformatæ vitæ Ordinis Fratrum Minorũ Conuentualium nuncupatorum salutem, & Apostolicam benedictionẽ. Cùm à Nobis petitur quod iustum, & honestum est; tam vigor æquitatis, quàm ordo exigit rationis; vt id per sollicitudinem officij nostri ad debitum perducatur effectum. Sanè pro parte tua Nobis nuper exhibita petitionis series continebat; quod cùm dilectus filius Iulius Magnanus &c.* hìc referuntur authenticæ Literæ Generalis. Et inferiùs: *Nos igitur tuis iustis postulationibus grato concurrentes assensu, præmissa & singula per præfatum Generalem &c.* Quo Breui vltra confirmationem triẽnalem à Generali factam concedebatur licentia eiusdẽ Custodiæ Religiosis S. Petrum de Alcantara reeligendi in Officio: Patribus quoque Prouinciæ Sancti Iacobi iurisdictio in eandem Custodiam districtè interdicebatur; dabatur denique facultas eligendi ex suo Instituto Prouincialem, cùm ad sufficientem numerum & Fratres, & Conuentus excreuissent.

ſent. Et quò diuinæ voluntatis certiorem S. Petrum Pontifex redderet; decreuit vt Breui ſuo inſeri deberet clauſula, qua virtute Sanctæ obedientiæ Commiſſariatus illud munus ei iniungebatur.

Tot fauoribus Pontificijs confuſus S. Petrus de Alcantara certò ſibi de diuina voluntate perſuaſum ibat, eidem Reformationis opus placere. Quamobrem vt futuris difficultatibus ampliùs prouideretur, vltra pro Iudicibus earundē in Hiſpania nominandis, vltimo apud Pōtificem acceſſu humiliter ſupplicauit. Hanc proindè gratiā obtinuit per aliud Breue, cuius placet hic initium ſubiungere: *Paulus Epiſcopus Seruus Seruorum Dei, dilectis filijs Priori de Magazela nullius Diæceſis, & Archidiacono de Valdeminorum locorum, ſeu terrarum Tudenſis Diæceſis reſpectiuè; ac Alphonſo Dauila Canonico Doctorali Abilienſis Eccleſiæ ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ex parte dilecti filij Petri de Alcantara, reformatæ vitæ Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum Profeſſoris, nuper oblata petitio continebat; quod cùm dilectus filius Iulius Magnanus &c.* Quibus expeditis non obſtante æſtiuo calore ad confirmandos Fratrum ſuorum animos, atq; Reformationis opus proſequendum, quàm citiſſimè redire in Patriam properauit.

Reditus Pedroſum, vbi baculus ab eo terræ infixus conuertitur in ficum. Cap. XIX.

PLacuit Deo ſingulari, atque miro ſucceſſu Serui ſui ſudores velut præmio quodam particulari abſtergere, dū poſt fœlicem reditum eius Pedroſum, omniumq; ſuorum sūmas congratulationes, conſtantem Serui ſui virtutem hoc modo illuſtrare dignatus fuit. Perambulabat S. Petrus de Alcantara quadam die arboretum quoddam à ſe olim in hoc loco plantatum; iam verò adultum innixus baculo (quē ſecundò Romam reportarat) tunc ad illum Guardianus: *Pater*, inquit, *non inutile videbitur, nec fruſtrà erit te inter has arbores ficulneam aliquam plantare, cuius fructu aliquando Religioſi,*

ligiosi huius Conuentus pro collationibus hybernis vti expeditiùs possint. Ad quæ S. Petrus quasi præcepto Guardiani obstrictus, oculos in Cœlum attollens atque aliquandiù suspensus, quasi indè consilium petens; baculum (quem tunc manu tenebat) deuotè terræ infigit. Sed infudit illo instanti Deus virtutem, vt etiam sine cortice radices agens, ramusculos ac frondes emitteret, ex quibus opportuno tempore fructus colligi possent.

Tam insigni miraculo obstupescentem Guardianum S. Petrus de Alcantara ad collaudandum Deum reuocat; & obedientiæ meritum euidenti præmio compensare eundem voluisse humiliter excepit, quò operis gloriam à se maximè auerteret. Sed non potuit intra septa Conuentus claudi, quod multorum deuotionem è longinquo accerseret; tam ad videndum arborem, quàm ad probandum fructus eius virtutem, quam Deus pro multorum morborum medela simul infuderat. Hinc consuetudine adhuc perseuerante Reginis Hispaniarum quotannis canistrum hoc fructu plenum transmitti solitum, & deuotioni aulicarum virginum, & aliorum infirmitatibus, antiqui successus fidem mirabiliter confirmat.

Inter plurima verò, quæ annotari possent, id notabile cuidam nobili fœminæ ex Ciuitate Caurij contigit; vt continua febri, ac deinceps tisi laboranti amica quędam eius tres ex illa arbore ficus afferret, atque ex deuotione Sancti Viri manducandos porrigeret. Infirma autem priùs quidem paulùlum addubitans; mox integra fiducia prædictos ficus degustans; sensim & consolari, & viribus augeri, tandem breui tota conualescere non sine plurimorum admiratione visa fuit:

Mirum quoque eiusdem arboris ramos in eodem horto, aut alibi plantatos; fructus colore, sapore, atque magnitudine dissimiles producere, quasi priuilegium quoddam particulare arbori à Sancto Viro plantatæ diuina dispensatione largiente. Alterum quoque non inferiùs; quòd excisis tot ramis ad conficiendas cruces, aliaque vasa, quæ pro deuotio-

notione extra Hispaniam etiam deferuntur; ipsa arbor nequaquàm minui, aut deficere cernitur succrescentibus quotidiè alijs, atque alijs.

Aliquot annis post gloriosum transitum B. Petri de Alcantara, hortulanus quidam Conuentus de Arenas Frater Alphonsus de Sancto Martino, pœnitentiæ exemplar insigne; cùm exhumando corpori Beati Viri operam suam impendisset, vt in decentiori loco reponeretur; non frustrà obseruabat gratias atque miranda, quæ per terræ huius sepulchri virtutem deuotis conferebantur: Vndè obtenta à Prouinciali licentia Pedrosum petijt, vt ramum arboris à Beato Petro plantatæ in hortum suum transferret, eumque inter duo saxa, tribus tantùm terræ eiusdem cophinis contexit; reliquam curam Sancto commendans. Non defuit pietati præmium, cùm visa est arbor in dies crescere, atque in ramos, & fructus dilatari; quorum virtus pro infirmitatibus sanandis, radicem suam æmulata, nescientibus originem, dubium aliquod iniecit; an hæc, vel illa arbor baculus ille fuisset, quem manu Beati olim plantatum supra enarrauimus.

Paucis insuper ab hinc annis contigit in Conuentu Pedrosi ex ficu prædicta ramum quemdam præscindi pro cruce conficienda, in cuius rami medulla cuspis inuenta fuit, quam extremitati baculi affixam crescente arbore in ligni secretiora transijsse, tam mirum, quàm notabile multorum obseruatione haud indignum fuit.

Promouet Reformationem Carmelitarum Discalceatarum, quam Sancta Mater Theresia susceperat. Cap. XX.

IMmiserat iam dudùm Deus in cor Sanctæ Theresiæ; vt Ordinis Carmelitarum Institutum (sub quo viuebat) ad rigidiorem Obseruantiam reuocare intenderet: Ideò quia arduum satis negocium fore præuidebat; B. Petrum de Alcantara tunc Roma reuersum diligentiùs per literas consulit; vt quem spiritualis suæ vitæ aliquando agnouerat diui-

num Magistrum, eum etiam nunc in maioris operis aggressione haberet tanquàm cœleste oraculum. Cognouit verò B. Pater diuinam inspirationem, postquàm supremam eius Maiestatem per assiduas orationes de hoc negocio secretiùs consultasset, ideòque rescribens Sanctæ Virgini animum addidit, nè quibuscumque contradictionibus cederet, & vrgere propositum (quod pro Dei gloria incœptum) instantiùs suasit; commendare insuper patrocinio Sancti Iosephi, cui etiàm suæ qualiscumque Reformationis augmentum inter tot aduersa debere se, fusiùs enarrabat. Indè confirmata Virgo efficacissimis eiusdem rationibus omnes se difficultates superasse existimabat; eò magis quòd vlteriùs (fauente diuino Numine) S. Petrum de Alcantara Breuis sui causa Auilam venire, etiam huius negocij coadiutorem habere fœliciùs promeruit.

S. Petrus itaque Auilæ summis omnium applausibus exceptus, hospicium sibi in domo D. Francisci de Salzedo singulariter elegit: Mox exhibito Pontificio Breui Canonico, cui dirigebatur, eius acceptationem, atque fauorem singulari beneuolentia elicuit. Indè Sanctam Thersiam inuisens, consilio, atque opere eidem se promptum exhibuit: ad quod etiam D. Guiomar instigabat, suadendo vt Breue aliquod à Pontifice procuraretur, cuius authoritate occasioni (quam Deus illicò prouidisset ad opus promouendum) manus & vim admouere securiùs possent.

Erat tunc Auilæ Isabella de Ortega virgo genere, & forma nobilis à pluribus in Matrimonium concupita; licet à teneris annis pietati addicta cœlestis tantùm Sponsi connubium anhelaret. Hanc fama Parthenonis Discalceatarum Madritensium (quæ tunc totam Hispaniam impleuerat) adeò eius status eligendi cupidam tenebat; vt perfectionis acquirendæ spiritualis vitæ persuasa, nullum sibi commodiùs Monasterium ingrediendum proponeret. Sollicita tamen priùs diuinam voluntatem piorum hominum consilijs explorare, B. Petrum de Alcantara, cuius sanctitatem communi veneratione colebat, ad familiare colloquium inuitare

tare

tare curauit; vt animæ statum, & cordis occulta eidem secretiùs aperiret. Condicta die in quadam Ecclesiæ Capella S. Petrus animum Isabellæ exploratus, cognouit diuinam animæ illustrationem; ideòque probando orationis methodum, hortabatur ad perseuerantiæ, atque perfectionis apicem properare. Tunc puella intentionem accedendi ad Discalceatas Madritenses manifestans, responsum habuit; se quidem Deo consecrare sanctè elegisse, sed in alio Monasterio id fieri eundem decreuisse. Ad quod turbata Virgo vrgebat scire locum, in quo Sacro habitu induenda foret. Ad hæc S. Petrus de Alcantara eam ex primo Instituto Sacri Ordinis Carmelitarum futuram, quod prope diem fundandum erat, indicauit; multa quoque in laudem Sanctæ Matris Thæresiæ, tunc puellæ huic quasi ignotæ subiungens. Denique varijs instantijs de harum rerum euentu Virgini occurrens atque declarans, eam quoque precibus Deo commendandam promittens; aliquantum suspensam, atque in Monasterij Discalceatarum electione magis propensam dimisit. Recurrere itaque interim ipsa instantiùs ad diuinum consilium; atque precibus Cœlum fatigare; donec quodam die mentis velut excessu, intus sibi loquentem vocem intelligeret: *Filia ego te volo in domo Sancti Iosephi*. Ex qua, animo firmiter inhærente, censuit sibi Carmelitarum Virginum Cœnobium ingrediendum; velut à Beato Petro prædictum audierat, moxque eius præsentiam iterùm petens de omnibus certiorem fecit; & vt Sanctæ Theresiæ communicationem sibi prępararet, obnixiùs supplicauit. Omnia in se recepit S. Commissarius suo opportuno tempore perficienda, eique regulas virtutum optimas præscribens, strictissimum de noua fundatione silentium imposuit.

Tandem discessurus Auila priùs S. Theresiam totius successus participem fecit, atque in fundationis proposito animatam, illius primæ plantæ diligentiorem cultum sedulò commendauit; seipsum verò quamprimùm Breue Roma pro fundatione aduenisset, præstò affuturum liberaliùs spopondit.

In Conuentu Pedrosi, atque in via versus Viciosam miraculosè ei prouidetur. Cap. XXI.

REuersus itaque Pedrosum solitis orationis, atquè pœnitentiæ exercitijs intentus, Custodiæ suæ curas attentius exsoluebat: Contigit intereà Fratribus eiusdem Conuentus ob niuium copiam, quæ per aliquot dies exitus omnes viarum præcluserat, propter eleemosinæ penuriam, fame quoque obsideri; cùm quadam die refectionis horâ imminente B. Pater frusta aliquot panis biscocti tunc vndique conquisita apponi, atque inter duodecim discumbentes diuidi præciperet. Dein magis attentis omnibus ad spiritualem refectionem, quæ sacra lectione, atque S. Petri de Alcantara sermone proponebatur; ille mentem in Deum erigens, non desinebat diuinam Prouidentiam secretiùs interpellare. Vix quisque buccellam mandendo sensim consumserat, cùm signo ad portam audito Ianitor pro officio accurrens, iuuenem quemdam inuenit ex Oppido Serradilla, duodecim illinc milliaribus distante. Hic per algorem, & niues ad Conuentum perrumpens, Sarcinam panis, herbarum, oleique pro necessitate Fratrum opportuniùs attulerat. Quibus mox ad præsentiam Fratrum in Refectorium delatis, omnibus diuinæ Prouidentiæ opportunitatem collaudandi; atque orationis, virtutumque sanctarum perseuerantiam excolendi cum præclara S. Petri exhortatione incitamenta maiora fuere.

Nec sine precio hoc Charitatis officium iuueni illi stetit, cùm breui B. Pater ad Oppidum illud accedens, domum iuuenis pro hospitio Fratrum eligere, atque insuper eius Matrem Societati spirituali suæ Religionis (literis filiationis, vt vocari solent) adscribere voluerit. Quantum autem hæ literæ, etiam vltra animæ bona, domui huic prodesse potuerunt, hac maximè experientia comprobatum; quòd non solùm domesticis, sed & plurimis loci prædicti incolis applicatæ, in varijs infirmitatibus salutem integram attulerint:

Vt vel hinc rectè diccre solerct deuota illa mulier, se in istis literis omnium remediorum habere promptuarium.

Non cessabant intereà S. Petri de Alcantara æmuli amplissimæ eius authoritati in ordinanda sua Reformatione nouas difficultates opponere, quibus remouendis Plasentiam ire coactus, Episcopo Pontificij diplomatis vigorem intimauit; indèque proficiscens continuò colligendo rosas è spinis contrauenientium, & vbique premens Christi vestigia, benè merendo de omnibus ad Conuentum Viciosæ transiuit.

In hoc itinere modo quasi superiùs relato, meruit Beatus à diuina Prouidentia subueniri; dùm quodam die via, atque Solis æstu confectus, socij vicem concidentis fame, ac siti (vt dicebat) magis anxius, oratione obtinuit; vt inter quædam saxa scaturientem aquam limpidissimam, ac duos panes pro reficiendis viribus deficientis præstantissimos eidem demonstraret. Post ad cauponam quandam dictam della Vadera noctù perueniens,& ob strepitum hospitum vix loco quietis inuento, in propinquum dumetum pernoctandi causa secessit; vt verò aliqui recessisse S. Petrum de Alcantara aduerterunt, diligenter eum inquirendo tandem auribus ducti inuenere, vbi flagellis se fortiter disciplinabat: Hìc eum inuitare perhumaniter ad hospicium regredi; & quia recusare instabat, ex eadem caupona obsonij quidquam afferre pro summa pietate habuerunt. Hæc occasio fuit; vt S. Petri de Alcantara sanctitas cunctis illis viatoribus eiusdem deuotionem altiùs imprimeret, & licentiosè viuendi dissolutionem modestiæ exemplo efficaciùs temperaret: Ipse verò primo diluculo viam, quæ ad Carceres ducebat, aggressus; indè ad Conuentum Viciosæ citò perrexit.

Quomodò in Conuentu Rosarij ab Angelis ei prouisum fuit. Cap. XXII.

CIrca hoc tempus, quo redux S. Petrus de Alcantara tertia vice à Ciuitate Auilæ, viuebat in Conuentu Rosarij; mirabiliter iuxta consuetam prouidentiam Deus ei

hoc

hoc modo ſubuenit: Circa Natalitia Domini furente tempeſtate niuibus, atque pluuijs continua, quæſtuandi facultas Fratribus adimebatur; vt iam nihil ad victum illius diei, niſi paucisſimæ buccellæ ſupereſſent: Tunc Guardianus Beatum Virum monere de præſenti neceſſitate attentans, ad orationis remedium coram ſanctiſſimo Sacramento implorandum ab eodem inſtantiùs vrgebatur. Conuenere igitur omnes, & ad S. Petri exhortationem in diuino auxilio, atque Sanctiſſimæ Virginis patrocinio confidentes, contra inualeſcentem tempeſtatem feruentiùs in oratione perſeuerabant; donec Nũcio cœleſti allatam fuiſſe prouiſionem ſignum ad portam factum promptiùs indicaret: Accurente namque oſtiario, nemine viſo ſportam optimo pane plenam ſupra niuem depoſitam citiùs renunciauit, ad quam recipiendam omnes cum accenſis luminaribus ordine proceſſere. Tunc B. Pater ſingularem Dei opem orationis efficaciæ adſcribens, hymnum *Te Deum* intonans ad Eccleſiam reuerti; indèque breui ac deuoto ſermone omuium affectus in diuinas laudes, atque ſeruitium excitare ardentiſſimè curauit.

Sed miraculum ex eo magis inclaruit, quòd panes illi toto tempore, quo incluſi Fratres manſere, perdurarunt; vſque dùm Comes Oropeſæ, de eorum neceſſitate ſollicitus, prouiſionem opportunam ſubmiſiſſet. Hic cùm à Religioſo quodam rei notitiam habuiſſet, ſtatim Conuentum accedere, atque ex panibus illis cœleſtibus partem, aut reliquiam aliquam expoſtulare. S. Petrus de Alcantara, cui propter ſolitam aliquot dierum inediam tres panes remanſerant, eoſdem importunis Comitis precibus concedere reuerentia tanti Viri coactus fuit. Qui tam inſigni theſauro locupletatus conſultiùs iudicauit pro Dei, ac Serui ſui gloria eodem ſe priuare, mittendo vnum ad Maieſtatem Catholicam Regis Philippi II. alterum ad Portugalliæ Regem, & tertium ad Hiſpaniæ Legatum, qui in Romana Curia eundem Summo Pontifici exhiberet. Sic nimirùm ſupernè diſpoſitum fuit; vt miraculum adeò inſignis prouidentiæ, & merita Serui Dei Petri de Alcantara longiùs ſpargeret; & ini-

mi-

micorum eiusdem contumaciam notabiliùs confunderet.

Vocatur à S. Theresia ad deliberandum de negocio aliàs incæpto de fauoribus, quibus Auila à Deo illustratur. Cap. XXIII.

DVm S. Petrus in Conuentu Rosarij Religiosorum consolationi attendebat, redditæ ei fuerunt litteræ à Sancta Theresia, quibus significabat difficultates de obtinendo Breui pro noua fundatione: Eòque magis stimulabant S. Commissarium, vt multarum rerum occupationibus, quibus ad officij partes explendas tenebatur; præferret transire Auilam consolandi, iuuandique animo Theresiam. Illuc itaque sine mora properans, Sanctam conuenit; atque de varijs difficultatibus, quæ pro expeditione Breuis offerebantur, cum iqsa deliberat: Quibus maturè expensis, suadet tandem Breue à Summo Pontifice petendum nomine D. Guiomaræ de Vlloa, eiusque Matris; quæ suis impensis Conuentum fundare cupiebant sub Instituto primæ Obseruantiæ Montis Carmeli. Dein vtriusque Dominæ quæsito, habitoque consensu, atque fauore; Sanctam iterùm sollicitat Romam mittere, atque cætera prouidere; quæ sibi in operis promotione aduersa imminere prædicebat: Adeò vt ipsa Sancta proprijs scriptis hanc diligentiam, atque industriam B. Petri de Alcantara commendans; omnia penè ipsi deberi, nec sine eius auxilio se terminare potuisse, ingenuè testatum reliquerit.

His curis Auilæ addicto S. Petro de Alcantara obtigerat sæpiùs varia Religiosarum Virginum Monasteria adire, quibus inter virtutum monita, præcipuum orationis studium sedulò commendabat: Hinc multis libellos suos, quos de hac re conscriptos tradidimus, illis distribuendo, sermone quoque feruenti pietatem accendebat. Inter prima hæc, Monasterium Incarnationis (quo Sancta Mater Theresia includebatur) sæpè ad instantiam Sanctæ, atque ægrotantium ingressus præsentia, doctrinaque mirabili instruendo perfecit:

fecit: Alterum Sanctæ Annæ, Ordinis S. Bernardi Religiosas magnæ perfectionis continebat. Illuc semel ab Abatissa inuitatns, vt ægrotantem quandam Virginem inuiseret; redeundo à plurimis eum vndique stipantibus, ad celebrandum Sacrum in Oratorio Synodij, seu Capituli trahebatur; quò deuotionis feruorem, quem omnes in Beato venerabantur, in suæ pietatis affectum conuerterent vtiliùs: Nec fefellit opinionem promptum sincerumque viri obsequium, dùm sensim interna spiritus flamma in Mysterij meditatione exardescens, antequàm ad sanctissimi corporis communionem perueniffet; vehementi raptu per tres horas vltra cubitum à terra subleuatus omnes stupore, atque deuotionis compunctione percelleret. Hinc ad se reuersus, sacrificioque absoluto, gratiam (quam ipse in diuina clementia altiùs prædicabat) deuotis Virginibus in pietatis stimulum validiùs conuertit; vt quod sibi indignissimo Dei famulo concessum immeritò mirabantur, id amantibus feruentiùs, atque sectantibus diligentiùs diuinam Bonitatem incitamenti magis, quàm præmij loco habendum efficaciùs persuaderet: vndè cùm ei aliquoties in eodem loco, occasione illius infirmæ visitandæ, idem contigisset; altissimos eisdem Virginibus conceptus de familiaritatis diuinæ, atque spiritualium deliciarum precio faciliùs impressit.

S. Petrus de Alcantara duas socias Sanctæ Theresiæ eligit, Conuentum sui Instituti in Episcopatu Zamorensi admittit. Cap. XXIV.

EAdem insuper occasione, qua Auilæ moram trahebat B. Pater, non defuit conquirendo Sanctæ Theresiæ Virgines aliquas socias, quæ nouo eius Instituto nomina darent; operam impendere: Vndè cuidam deuotæ suæ pęnitenti religiosam vitam meditanti, atque iam soluta dote cuidam Monasterio addictæ, validiùs persuasit; vt propositi effectum differendo vsque ad opportunum magis tempus, quod se indicaturum promisit, pietatis studijs intensissima

no-

nouam illam fundationem expectaret.

Alia Virgo nomine Maria de Pace domestica D. Guiomaræ de Vlloa, cuius virtutes imitabatur eodem Religionis desiderio accensa, turbabatur valdè à dotis necessariæ ad ingrediendum Monasterium defectu: Quod cùm B. Petro de Alcantara sincerius aliquando communicasset, eius monitis, atque consilijs plurimùm consolata; remedium suæ impatientiæ imposterùm ex Sancti Viri promissione securior expectabat. Harum itaque Virginum acquisitione Sanctæ Theresiæ renunciata, obfirmabatur spe fundationis suæ successum (tam fœlici principio, tamque sollicito Promotore, obstetricantibus) prope diem optatum sui desiderij fructum pariturum; eòque alacriùs, atque diligentiùs B. Patri gratias agere, & ad operis perfectionem sollicitare instabat.

Varijs intereà Populorum sollicitationibus inuitabatur S. Petrus de Alcantara ad fundandos Conuentus sui Instituti in eorum locis, quos excusabat ipse reijciēdo in opportuniora tempora; nè obtrectatoribus inuidiæ materiam magis augeret. Instabant ardentiùs incolæ loci Aldeæ del Palo quinque milliaribus Zamora distantis; ideòque quò faciliùs obtinerent, D. Guiomaram de Vlloa (quam adeò Sancto Viro addictam nouerant) literis compellant; vt eum ad sua desideria pertrahat: Hæc cùm S. Commissario varijs persuasionibus consensum extorsisset, litteras quoque, quibus idem explicaretur, atque ad fabricæ promptitudinem Ciues inuitarentur, elicuit; seruantur adhuc apud Zamorenses Ciues prædictæ literæ in deaurata tabula sub cristallo inclusæ, quarum tenorem hic adscribere non ingratum fore existimo ijs, qui (vt dicitur) Leonem ex vnguibus cognoscere cupiunt; sic ergo habent.

Ego Fr. Petrus de Alcantara Commissarius Generalis Fratrum Minorum Conuentualium Reformatorum per Hispaniam Authoritate Apostolica &c. Quia illustris Domina Guiomara de Vlloa, modò habitans in Ciuitate Auilæ, mihi dixit; quòd in Aldea del Palo Oppido propinquo Zamoræ, Rectores & aliæ personæ principales eius loci offerunt quoddam Oratorium à San-

 cta

cta Magdalena vocatum, vt sub nostra obedientia ibi Conuentus ædificetur; & sic aliqui deuoti construere volunt Ecclesiam, domum, atque hortum iuxta formam nostri Instituti: Itaque dum ita fuerit, vt prædicta Domina fide dignissima retulit, & prædicti sollicitantes in proposito eidem declarato perseuerauerint; Ego ex nunc recipio, atque admitto prædictam Domum pro Monasterio; & illud incorporo cum cæteris Conuentibus nostræ Custodiæ, & exhibeo me missurum Fratres, qui opus incipiant: Et quando Deo fauente, Domus perfecta fuerit, promitto me destinaturum alios, qui eam incolant; hac tamen conditione, quòd non excedat formam nostris ædificijs præscriptam, & quod Magistratus, vel hi qui maiorem partem Monasterij ædificauerint, semper maneant Domini eiusdem; ita vt ibi habitantes Fratres indè eijcere possint, quandocùmque intellexerint, quòd ex ipsorum vita non resultet gloria Dei, atque proximi ædificatio, sine quauis alia ex causa; quia illud nostrum non existimamus, nisi tantùm vt in eo Domino Deo nostro seruiamus, tanquàm peregrini, & mendici in hoc Mundo. Et sic promittimus restituere illis quolibet anno claues eiusdem Conuentus, vt de illis faciant quicquid ipsis placuerit; aut propter amorem Dei, nos iterùm in illo habitare permittant. Et quò præsentes literæ maius robur habeant, subscribuntur mea propria manu, & obsignantur sigillo maiori mei officij. In Villa Oropesæ die 9. Ianuarij Anno 1561.

Fr. Petrus qui supra manu propria.

LIBER TERTIVS

De erectione Prouinciæ S. Iosephi vsque ad vltimum annum finis vitæ S. Petri de Alcantara.

Concludit erigere Custodiam in Prouinciam: De insigni miraculo eius meritis à Deo concesso. Cap. I.

STATVERAT secum S. Petrus de Alcantara, in virtute potestatis sibi à Christi Vicario concessæ Custodiam suam in Prouinciam erigere: Itaque dùm vndique ad nouum Institutum canditati concurrebant, atque varia loca Conuentuum fundationes expetebant, Patres ad Capitulum conuocat, cum quibus de his, alijsque regulis constituendis deliberando, maturiùs omnibus prouideret.

Hinc principio Anni 1561. congregatis Pedrosi prædictis Patribus, placuit diuinæ benignitati Serui sui consilia sequenti miraculo illustrare. Habitabat in propinquo pago Inoxal Vir satis deuotus Religiosorum, cui filius eadem pietate non inferior, Fratres apud se transeuntes omni charitatis officio prosequebatur: Inter alia sæpè conquisitas à Fratribus eleemosinas suo iumento ad Conuentum perferens, ibi à Sancto Viro Petro de Alcantara humaniter exceptus, in morum innocentia efficaciùs confirmabatur.

Quadam die occurrebat eidem iuueni, huic officio explendo, tardiùs domo sua proficisci; indèque iam tenebricosa nocte Tagi ripam accedere: Cùm iam iumentum aquas fluminis (quod ob profunditatem quietum fluit) attigisset, nullo verbere, vel alio incitamento progredi voluit, compellente illud magis iuuene; qui se ad torrentem quemdam, qui in eadem via occurrit, peruenisse existimabat. His ita-

que curis anxius, nè in deserto loco noctis inclementiam experiri cogeretur, ad Deum mentem eleuans summa fiducia S. Petri de Alcantara fauorem inuocat, atque iumentum acriùs extimulat: Mirum dictu, quòd iumentum quasi præcepto obediens, moras rumpit, timorem excutit, vndas fluminis ingreditur, atque cum suo ductore sine vlla aquæ offensa in obiectam ripam siccis pedibus pertransit; at verò iuuenis, cui nondùm in mentem Tagus venerat, cùm se eum iam traiecisse animaduerterat ex his, qui sibi obuij demonstrarunt; perculsus stupore vix non exanimatus corruit. Vndè deuotiùs in gratias, ac lachrimas coram Deo effusus, meritum S. Petri de Alcantara, atque virtutem etiam super animantia, & elementa altissimè intonando accelerabat passus; vt quàm citiùs ad liberatoris sui pedes in Conuentu procumberet. Peruenit tandem, licet tardiùs, ad Conuentum; atque coram omnibus, maximè verò ad pedes S. Patris, liberationis beneficium, & miraculi excellentiam exultabundus recenset, cuius causam S. Petrus de Alcantara charitatis præstantiæ adscribens, gratiarum actionem omnem in diuinam Omnipotentiam refudit: Viatores autem, qui ad flumen traijciendum perneuerant, à nauiculario certiores facti neminem illum ea nocte traiecisse; eò magis successus magnitudinem, quacumque transirent, euulgabant.

Intereà dum præparant se omnes cõgregati deuotis orationibus atque exercitijs, vt rebus agendis cœlestis spiritus præsidium implorent; adueniunt duo nuntij ab Oppido de Arenas, instantes vt Conuentum Fratrum apud se ædificare permitteret S. Petrus de Alcantara, idemq; suis sumptibus Ciues perfecturos: Quibus tunc humaniter dimissis, posteà Deo sic inspirante, pleniùs satisfecit. Eandem instantiam sæpiùs fecerat Excellentissima D. Ioanna de Portugal Marchionissa de Elche, quando audiuit eum creatũ esse Cõmissarium Generalẽ,& concessam illi fuisse facultatẽ recipiendi alios Conuentus,cuius precibus concesserat S. Petrus Anno 1560.vt ad illũ locũ explorandũ P.Antonius à Cõceptione, & Fr. Bartholomeus à S.Anna transirent: Hi postquàm vbi-

que

que opportunitatem ſitus condendi Conuentus deſignaſſent, tam in loco de Elche à prædicta Marchioniſſa oblato, quàm in Oppido de Monforte, quò illos tranſeũtes deuotio incolarum vocarat, rediere ad Capitulum Pedroſi; vt miſſionem Fratrum ad nouam fundationem ſollicitarent, velut in Capitulo Lorianæ congregato ſtatuerat S. Commiſſarius.

Quibus ſic diſpoſitis principium Capituli Dominica Septuageſimæ à S. Petro de Alcantara factum, in quo auctoritate Apoſtolica ſibi tanquàm Commiſſario Generali conceſſa, Patrum quoque votis accedentibus erexit Cuſtodiam, iam nouem Conuentibus auctam, in Prouinciam titulo Sancti Ioſephi; cuius imaginem pro ſigillo aſſumere placuit. Et paribus ſuffragijs, primus Prouincialis pręfectus fuit P. Chriſtophorus Brauo, Vir ſingularis virtutis atque diſciplinæ religioſæ, cui ſola obedientiæ vis muneris acceptationẽ extorquere poterat, vrgente eundem Sancto Commiſſario Petro de Alcantara. Idem mox cęteris creatis Superioribus Prouinciæ, leges propoſuit; quibus præ his, quæ à fundatione Cuſtodiæ introductæ vigebant, ſequentis Reformationis norma atque exemplar inniteretur: Ideòque vnanimi cõſenſu approbatas; quia pietatem, ac zelum paupertatis redolent, pro multorũ conſolatione adſcribere non recuſabo.

Primò ordinamus, vt in omnibus Conuentibus noſtræ Prouinciæ recitetur Officium diuinum voce ſubmiſſa æquali, atque deuota vbicùmq; quatuor Fratres conuenerint, qui id ritè explere poſſint.

Item in omni tempore fiat oratio mentalis per tres horas in communi, & vna hora labore corporali Fratres exerceantur. Per totum annum faciant diſciplinam in communi more ſolito, exceptis Dominicis, ac feſtis de præcepto.

Item quia ſcimus, quòd noſtræ profeſſionis principalis Obſeruantia conſiſtit in Sancta paupertatis praxi; qua derelicta, Obſeruantia quoque Regulæ noſtræ ſancta deperijt: Eàpropter ordinamus, vt omnes Fratres nudis pedibus incedant, veſtiti panno groſſo; ex quo habitus longitudo non excedat pedis ſuperficiem, nec latitudo decem palmos; manicæ pertingant ad primam manus iuncturam, & latitudo inter vtrumque humerum palmi & medij

medij cum vnica apertura: Mantellum longitudinis tanta sit; vt extrema digitorum obtegat demisso brachio.

Item ordinamus, nè petantur pro sanis carnes, pisces, vinum, oua, exceptis eleemosinis quotidianis, quibus non petantur res delicatiores; sed illæ recipiantur, quæ spontè offeruntur, exceptis pernicibus, gallinis, & alijs huius generis cupediarum: Nec conquirantur res quæcumq; vt seruentur; præter legumina pro vno aut altero mense cum consensu Prouincialis, Guardiani, & Seniorum Conuentus; nec cogatur aliquis carnes, vel lacticinia manducare, quocumque tempore, si noluerit.

Item omnes Fratres super humum dormiant, in aliqua tabula, storea, vel pelle; saluo in locis humidis, vbi stratum erigere possunt altitudinis vnius palmi à terra, neque ad hoc faciendum à Superioribus cogantur: Et possunt habere stragulum vile quatuor mensibus anni, & alijs duo; quatuor verò æstiuis nullum.

Item ordinamus, vt Fratres ætate prouecti benè habeantur, & infirmi optimè curentur secundum possibilitatem sine magna aliqua distractione cum charitate: Nec quisquam, qui vitam communem non seruauerit, ad minus per medium annum habeat vocem passiuam; si verò conualescens, ad eandem vitam per mediũ annum redierit, eandem vocem recuperabit. Pro vita autem communi intelligimus non portare quodcumq; genus calceamenti, non vti culcitra, lino, aut alijs huiusmodi, quæ vbique sanis prohibentur: Et si quis hac voce passiua vtitur (pro vt dictum est) impeditus, priuetur eadem per duos annos; & Prælatus (qui id permiserit) priuetur ad triennium in Capitulo sequenti.

Item ordinamus, nè pro Sacrario recipiantur vasa aurea, vel argentea; præter duos calices, & vnam Custodiam pro Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento: Nec recipiantur paramenta serica, aut acu picta; sed simplices quatuor tantùm casulæ cum cæteris ornamentis ad sacrificium necessarijs; neque sint in qualibet Ecclesia plura quàm duo Altaria, quorum ornatus pauper sit, & nitidus; vt deuotionem excitet. Cætera Conuentuum suppellex humilis sit, atque exigua; ita vt necessitati sufficiat.

Item non recipiantur pecuniæ pro Missis, sed omnes applicentur pro benefactoribus; saluo quòd Guardianus vnam, aut duas

appli-

applicare poterit pro aliqua persona particulari, cui Prouincia singulariter obstricta fuerit; nec pro eadem quicquam recipiatur.

Item ordinamus, vt Conuentus (qui imposterùm recipientur) sint parui & humiles iuxta formam à Capitulo præscriptam: Nec aliquis recipiatur, qui non habeat Patronum, cui non permittatur, vt eum Papæ renunciet; sed tanquàm Dominus quandocùmque voluerit, possit eÿcere Fratres, & facere de eo quicquid ei placuerit. Ideò quoque quolibet anno accedant eum Fratres cũ clauibus, vt ei restituant; aut si propter amorem Dei voluerit eos vlteriùs in eodem habitare, id iterùm concedat: Tenenda quoque sunt duo inuentaria suppellectilis Cõuentus; vt exeuntibus Fratribus relinquant illam, quam à Domino acceperunt, aliam verò secum auferre possint.

Item ordinamus, vt iuxta Regulæ præceptum de Conuentuum nostri Instituti humilitate Ecclesiæ paruæ sint; nec latitudine octo pedibus angustiores, nec 24. longitudinem excedant: Nec ex quacumque occasione amplientur, nisi propter aliquorum habitatorũ commoditatem, qui nullam aliam in propinquo Ecclesiam habuerint. Et in Conuentu, vbi habitauerint Fratres, resplendeat paupertas & vilitas; nullo ligno elaborato construatur nisi Ecclesia, Chorus, & Sacrarium: Nullum ibi sit synodium, aut bibliotheca; sed libri inter Fratres distribuantur, vt meliùs conseruentur. Totius Conuentus de nouo extruendi circuitus quinquaginta ad summum pedes contineat. Octo pedum vel nouem latitudinem Sacrarium, portaria, atque valetudinarium inferius includat. Cellæ septem pedes ad summum, valetudinarium hybernum tredecim, aut sexdecim non excedat: Claustri area in forma quadrata septem pedes habeat. Diuisio cellarum sit ex lateribus; & scala trium pedum latitudinis: Ad quam formam omnes Conuentus quantùm possibile fuerit redigendi, aut præcipuè ædificandi.

Nullus Conuentus vltra octo cellas habeat portam Claustri quatuor palmis latam, septem vero altam; reliquas portas 2. pedibus latas, & sex altas. Ecclesia eiusdem sit altitudinis cum Conuentu, vt quadratura iusta seruetur.

Tandem ordinamus, vt Prouincialis, Commissarius, Custos, aut

aut Guardianus, qui has Regulas non seruauerit; priuetur per sex annos, alijsque pœnis subiaceat, iuxta sententiam omnium Patrum.

De vlteriori successu prædicti Capituli: Quomodò S. Petrus de Alcantara misit Religiosos ad fundandum Elche, & Lorito in Regno Valentiæ; & ipse in Aldea del Palo fundat Conuentum, & de quodam successu mirabili. Cap. II.

POstquàm à Patribus congregatis præscriptæ Constitutiones fuissent approbatæ, Conuentuum Guardianis prouisum fuit; varijque Religiosi, qui noui Instituti desiderio ad Capitulum ex varijs Prouincijs concurrerant, per familias commodè distributi fuere: S. Petrus de Alcantara nouum quoque Prouincialem Romam destinauit; vt Magistro Generali Conuentualium, rerum gestarum rationē reddendo, omnium confirmationem tàm ab ipso, quàm à Summo Pontifice procuraret. Eodem tempore octo Fratres moribus, ac experientia probatissimos, nempè Fratrem Gasparum de Tordesillas, Fr. Hieronymū de Ciudad Rodrigo, Fr. Antonium de Valentia, Fr. Antonium Brauo, Fr. Hieronymum de Torrejonzillo, & Fr. Gasparum de Salmeron Nouitium, eorumque Commissarium Fr. Alphonsum de Lerena & Guardianum Conuentus S. Iosephi de Elche, & Fr. Isidorum à Sancto Iacobo Guardianū de Lorito, misit ad fundandos eosdem Conuentus; de quibus superiori Capitulo mentionem fecimus. Horum virtute, ac sanctitatis exemplo fundamenta iacta fuere, Reformatæ Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistæ in Regno Valentiæ: Cui S. Petrus de Alcantara tanquàm primogenitæ & affectum, & spiritum suæ pietatis impensiùs communicauit, fouendo quoque semper quantum vixit; vt meritò S. Petrum suum fundatorem præ cæteris agnoscat, ac veneretur.

Scripsit quoque S. Petrus de Alcantara epistolam ad Sāctam Theresiam de rebus à se gestis, quarum consolationem

omnes

omnes exantlatos labores absterſiſſe affirmabat; eòque Sanctam ad ſui Conuentus fundationem incitabat, nec impatienter contradictiones, aut obſtacula perferenda, ac ſuperanda admonuit; vbi tam inſignis fructus colligendus ſperabatur. Scripſit quoque ad D. Guiomaram de Vlloa, ſignificando ſe iturum quamprimùm Aldeam del Palo; vt fundationis promiſſæ debitum exſolueret: Cui occurrendo deuota Domina ſe quoque itineri commiſit; vt poſſeſſionem quandã ſuam in illo loco fabricæ Conuentus offerret. Hinc S. Commiſſarius tenerrimo affectu, atque amplexu omnes ſuos Religioſos dimittens, ipſe Aldeam del Palo abijt, ibique ſummis honoribus omnium exceptus, partem prædictæ poſſeſſionis Eremitorio Sanctæ Mariæ Magdalenæ propinquam, vbi Conuentus extruendus erat, à D. Guiomara recepit; & intereà cum Socijs in ædiculam quandam molendini olei ad habitandum ſeceſſit.

Dùm in hoc loco, rebus diſponendis, fabricæ incumberet, atque prædicationis efficacia præclaros fructus colligeret; occurrebat intereà duobus S. Petri deuotis Alcantaræ in Eſtremadura (de quibus aliàs retulimus fuiſſe perſuaſos in ſeculo remanere) vt domeſticis, externiſque curis cõturbati ſortis ſuæ moleſtias inuicem conferrent; conſiderando ſe à B. Patre aliàs excluſos à Religionis ingreſſu, nunc maioribus aduerſitatibus tam animi, quàm corporis vexari: Vndè conſultum ſibi Patris ſpiritualis præſentiam adire; vt ſolatium aliquod referrent, quod ſola ſpe eiuſdem reditus auidiùs prælibabant. Quadam itaque die, qua his collocutionibus animi mœſtitiam ſubleuabant; placuit diuinæ Omnipotentiæ S. Petro de Alcãtara (licet longè diſtanti) omnia in ſpiritu patefacere, & vt illis ex improuiſo apparens, ſic amicè ſalutaret: *Dominus det vobis ſuam pacem.* Ipſis verò præ gaudij magnitudine (quaſi exanimes) ad Sancti pedes corruentibus, atque lachrymis irrigantibus; inſtabat iterùm ille: *Quid vobis eſt filij? quid occurrit? quæ cogitationes, quæ dubia vos conturbant?* Vndè à terra ſurgentes, atque ſeorſim Virum Dei conſultando animi latebras aperire, omnes an-

xietates deponere, tantòque maiori stupore percelli; quo repentè ex oculis suis euanescere, & certa indágine miraculosè sibi adfuisse compertum habuere. Hinc summas diuinæ Bonitati gratias reddere, qui suæ afflictioni auxilium, Petri sanctitatem suæ deuotioni magis confirmare miro modo dignatus fuisset: Ita quòd imposterùm sæpiùs consolati eiusdem præsentia, eandem alijs eius deuotis diuinitùs concessam tā beneficij accepti gratitudine, quàm altissimis amici Dei præconijs publicè declamarent.

Vadit Arenas ad fundandum Conuentum, & in via miraculosè fluuium quemdam transit. Cap. III.

PErducta tandem Conuentus fabrica ad eam perfectionem, qua præsentia sua non indigebat; S. Petrus de Alcantara vlteriùs ad fundandum in loco Arenas aliū longiùs progreditur: Et quàmuis hyberna intemperies illo anno magis niues accreuerat, Sanctum tamen Virum in sui rigoris obseruantia non relaxabat; dum nudis plantis gelu calcans, caput omni niuium, imbriumque inclementiæ nudum exponeret. Animabat quoque magis Fratrum in Aldea del Palo relictorum commiseratio, quorum à Cœlo benigniori Estremaduræ ad illud rigidiùs translatio maiorem alienum, quàm proprium ipsi doloris sensum causabat.

Exaudiuit tamen Deus Serui sui preces, quibus succurrere filijs suis absens negligere non potuit; dum quadam die in præfato Cōuentu, Fratres sine prouisione vlla afflicti, sequenti tandem luce Angelico ministerio mirabiliter sibi subuentum, vt securiùs intellexerunt; ita diuinæ Prouidentiæ, Sanctique sui Commissarij meritis acceptum ferre non destiterunt.

In via autem B. Petrus de Alcantara progrediens peruenerat ad Durium fluuium aquis exundantem, quem sine periculo tunc transfretare non poterat, nisi renouando priora miracula Deus Seruo suo opportunam, mirandamq; opem attulisset: Nam frustrà implorato transitu, quem Nauicu-

larius ob aquarum rapidum cursum pertinaciùs denegabat; Sanctus Vir crucis signo se, aquásque muniens, intrepidè super vndas (obstupescentibus his, qui in aduersa ripa ratem expectabant) in alteram partem siccis pedibus transgreditur. Quò cùm peruenisset, inter medias turbas, quæ ad eius venerationem pronæ conglobatæquè concurrebant, quàm citiùs potuit (laudando Deum in mirabilibus suis) perrumpendo transiuit. Spargebatur tamen vbique rei successus, & ad Conuentum Aldeæ del Palo perueniens, Religiosos illos Fratres de singulari cura, qua Seruum suum Deus vbique mirificabat, certiores alacrioresque reddebat.

Peruenit tandem emenso laboriosissimo itinere ad locum de Arenas, vbi omnium applausu (velut Apostolus exceptus) Eremitorium quoddam media leuca distans nomine Sancti Andreæ de monte, iuxta diuinam reuelationem recepit. Erat locus situ amœno inter colles quosdam castaneis, alijsque arboribus opacus, quem à quadam Confraternitate petitum, mox fundatione atque Fratrum habitatione excolendum suscepit: At inuidente Dæmonio huic pio operi quosdã Clericos suscitauit, qui opponendo se se fundationi ad Episcopum Auilæ appellarunt; vndè nèquicquã B. Petrus turbari se permittens, meliora concepit de Conuentus eiusdem progressu auguria, scribensque ad D. Ioannem Velasquez de Auila; vt suaderet contrarijs opus illud maiorem Dei gloriam, incolarumque vtilitatem allaturum: sed responsum tulit necessarium esse, vt ipse Auilam veniat coràm difficultatis controuersæ solutionem à fauente sibi Episcopo auditurus. Sine mora itaque S. Commissarius Auilam pergens, tanta humilitate atque dicendi vi rationes fundationis suæ Episcopo explicauit; vt ipsos Aduersarios non conuictos modò, sed & fauentes operi suo redderet, & Episcopum quoque, adeò propitium faceret; vt insuper aliũ situm ædificando valetudenario cõmodum assignaret. Hinc, remisso ad fabricæ continuationem socio, ipse ad alia negocia pertractanda Auilæ remansit.

De quibusdam colloquijs cum Sancta Matre Theresia, in cuius præsentia quodam singulari fauore à Deo honoratur.
Cap. IV.

VIx S. Petrus de Alcantara Auilam aduenerat, cùm à Sancta Theresia ad colloquium inuitatur (quo gratius sibi contingere nihil omninò poterat) mox confecta lite ad eandem se confert; & post Pœnitentiæ Sacramentum, de suorum negociorum statu penitiùs interrogat: Illa Roma se Breue expectare quàmprimùm indicat pro Reformationis approbatione; deindè consulit an Monasterium suum cum modica dote fundare conueniens foret. Quod zelator paupertatis non quidem admisit, sed adducto Sanctæ Claræ exemplo, & tunc vigentium Regiarum Discalceatarum nobili pauperie, Sanctam Matrem adeò in hoc sensu obfirmauit; vt omninò nullos redditus Monasterio adscribi velle firmiter proponeret. His vterque adiungebant de varijs vitæ Asceticæ regulis tam in pœnitentijs, quàm alijs exercitationibus; inter quas, cùm mirabilem S. Commissarij abstinentiam Theresia admiraretur, eò quòd se confidenter declarasset post tres tantùm dies refici, & interdum etiam integram hebdomadam inedia transigere: Tunc ille; *Nè mireris filia hoc, quod consuetudine fit possibile.* Deindè Sancta vrgere ampliùs; vt ad Dei gloriam manifestaret sibi, quid ipsi in vita spirituali maximè omnium difficile occurrisset? Cui S. Petrus de Alcantara somni torpedinem accusans, se iam ab ingressu Religionis eius tormentum grauiter sensisse dolebat: *Ideoque scias,* inquit, *vt illud vincam, me semper aut erectum, aut genuflexum, aut sedentem capite ligno cuidam acclinato, iam per quadraginta annos, vltra sesquihoram somnum non capere.* Mox de oculorum mortificatione differens sibi, quia illi assueuerat indifferens esse aut videre, aut non videre, asseruit addens quoque alia multa de vitæ suæ norma, quam nemini vnquàm declarare voluit; sed ad instructionem modò Sanctæ, eiusque vitæ confirmationem, cum rigo-

roso

roſo ſilentij prçcepto tunc familiariùs explicare ab ipſa auditus fuit, & ſcriptis ſuis poſteà publicauit.

Hac occaſione Sancta B. Patrem, vt apud ſe pranderet maximis inſtantijs, amoris verò Dei (quo ſemper commouebatur) argumento ad conſenſum fortiùs pertraxit:. Et quia S. Petrum inedia adeò confectum dolebat, dum videret pellem oſſibus inhçrentem vix cruribus inſiſtere, ſed pedes & manus radices potiùs arboris exprimere; parari iubet modicam refectionem, ad quam filiam quandam ſpiritualem S. Petri de Alcantara, deuotiſſimam quoque virginem Mariam Diaz vocare placuit. Sequenti igitur die vtraque ad Monaſterium veniunt, vbi poſt mutuas congratulationes Religioſarum, ſermo de amore Dei feruentior iniectus fuit à Sancta Thereſia; quo dum explicando inardeſceret S. Commiſſarius totus extra ſe raptus, in altiſſima extaſi longo temporis ſpatio eleuatus permanſit; ita vt Sancta tunc primà vice hunc cœleſtem fauorem in S. Petro conſpiciens, eundem tenerrima lachrimarum deuotione proſecuta, atque cum ſociabus Deo gratias agendo finem attentior expectaret.

In ſe igitur reuerſus B. Pater menſæ adſidens, atque ſolito cibo iuſculi aquæ delibuti vſus, alia deguſtare recuſabat; cùm repentè, iuuenis quidam diuina ſpecie ferculum quoddam diuidere viſus S. Petro de Alcantara offerre, atque ſui oblito potum propinare, atque os abſtergere familiariùs tractando ſtuporem aſpicientibus incuſſit. Vndè diuinam prçſentiam agnoſcentes Virgines, indignas ſe tanto fauore confiteri, diuinam Bonitatem deprçdicare, Sanctum quoque tam admirabili dulcedine repletum profundiùs venerari, huius diei memoriam inter illuſtriora ſcribere, pro maximo conſolationis fructu, attentiùs collegerunt. Et licet ſucceſſus ſilentium vtriſque diſtrictè imperaſſet; tamen iubente Deo à Sancta Thereſia factum aliquo poſt tempore vulgatum fuit, & ab altera Maria Diaz confirmatum; vt ſic ad poſteritatis notitiam faciliùs tranſierit: Eadem Sancta alios plurimos fauores B. Patri factos proprijs oculis conſpe-

spexit, quos reticuisse se tùm eiusdem mandati reuerentiâ, tùm Confessarij (quo tunc vtebatur) cùm vitam suam scriberet, timore explicatis verbis sic confitetur de S. Petro loquens: *Multa alia dicere vellem, nisi timerem ea tibi dicere; ideòque relinquo contenta his, quæ hactenùs dixi.*

De mirabili conuersione cuiusdam Nobilis facta virtute orationum S. Petri de Alcantara. *Cap. V.*

NVper Auilam Clericus quidam Nobilis aduenerat, qui iuuenta, atque opibus insolescens dissolutè satis viuendo, alios quoque exemplo offendebat: Nam redditus Ecclesiasticos copiosos inter luxum & ganeam, ludos & vitia licentiosè profundens; Officij diuini, gradusque Ecclesiastici, immò decoris natalium vix vllam rationem habere videbatur. Accedebat ille interdùm cum alijs nobilibus S. Petrū de Alcantara tunc Auilæ degentem, cuius colloquia, & doctrinā sodalium magis affectu, quàm virtutis amore, aut studio auscultabat, atque mirabatur; dum enim primò Viri Sancti conspectu tanquàm defuncti cuiusdam tunc è sepulchro egressi specie percelleretur, mox verbis eiusdem altiùs animum penetrantibus, cœpit vitæ pudore frequentiores Viri Dei accessus paulatim declinare: At B. Pater, qui interno lumine iuuenis secretiora scrutabatur, subindè cùm recedebat monita salutaria suggerendo; quodam die, ab ipso rogatus, vt pro se Deum deprecaretur, libenter se hoc præstiturum spopondit. Secutus est hanc sponsionem mirabilis effectus, cùm eadem nocte S. Commissario feruentiùs pro iuuene Deum exorante, ille tam vehementi scelerum suorum contritione compunctus, nec requiem conscientiæ, nec leuamen dolori, nisi in lachrymarum profusione inueniret: Dubius tamen tam repentinæ mutationis causam recogitans diù, nesciebat cui aut illam adscriberet, aut quomodò errorum turpitudines priùs licentia peccandi euulgatas, tunc secretiùs per Sacramenti virtutem deleret; accuratiùs tandem refricanti memoriam occurrit S. Petri recens pro-

mis-

missio, cuius effectum certiùs se illa nocte expertum concludens, summo animi dolore conscientiæ examen scripto interea commendat, & stilo acutissimæ compunctionis characteres formans, lachrymarum ingenti copia irrigabat; dum culparum fœditates exhorrescens illas lingua exprimere verecundabatur magis, aut differebat. His itaque curis noctis quietem repellens, summo manè ad B. Petrum celeri gressu ire properat, cumque post celebratam Missam Arenas euntem, maximaque salutantium corona stipatum inuenit: Hinc iterùm (inuidente sibi Sathana) ne meditatã conuersionem faceret, mundano quodam respectu fortiter se retrahi sensit; nec in facie tantæ multitudinis B. Patri appropinquare, suũque negotium aperire auderet. At fortiùs stimulante diuina gratia (quæ vocauerat) ducitur tunc suauiter inter alios, qui S. Petrum de Alcantara sequebantur extra ciuitatem; ita vt semper è propinquo eum conspiciens, omnibus recedentibus, ille tandem vltimus accederet: Mox doloris sui pondere pressus ad pedes S. Petri inclinatus, ac scriptum suum porrigens; *In hac*, inquit, *pagina Pater mi, vitæ meæ obscuras, vitijsque conspurcatas lineas agnosces*; *humiliter supplicans vt orationibus tuis, à Deo mihi omnium veniam deprecari non dedigneris*. Ad quæ S. Commissarius manum & sinum extendens, benignè eum colligit, verbisq; velut aculeis cor eiusdem configens, oleũ consolationis vulneribus conscientiæ infundit; denique perseuerantiæ donum à Deo ei postulaturum se promittens, cum benedictione lætum ad propria dimittit.

Posteà adiunctis sibi socijs itineris Magistro Daza, & Nobili quodam D. Francisco de Guzman, Arenas progrediens, hunc licet prægrauem incessu; suauitate tamen suæ conuersationis illectum, obtentu cuiusdam negocij Arenis expediendi nequaquàm à se potuit separare: Nec obliuiscebatur intereà secreta mentis eleuatione diuinam misericordiam compellare; vt iuueni illi pœnitenti dignam delictis suis compunctionem cordis concederet. Vndè ille per totam viam (qua domum redibat) sentiens se vehementiori

dolore peccatorum conteri, in alium hominem mutatus, depositisque prioribus vanitatibus cœpit varia luxus instrumenta in pauperum eleemosinas conuertere, atque vitam moderatiùs instituere: Paulò post Arenas petens S. Petro de Alcantara peccata, quæ iam scripto prodiderat, confessióne salutari faciliùs diluens, ab eodem nouæ quoque vitæ documenta reportàuit; quibus anteactæ ruinam tam sibi, quàm alijs illatam, insigni emendationis exemplo reparauit.

Hinc quamprimùm Auilam reuersus modico contentus famulatu, vestituque vulgari, sericis dimissis Nobilium iuuenum conuersationes fugiens; Religiosis frequentiùs iungebatur. Visitationes nón nisi ad Xenodochia, & carceres dirigere, in Ecclesijs quotidiè frequens, & in priuato Oratorio meditationibus, atque corporis macerationibus peruigil; insuper pauperum necessitatibus subueniendis plurimùm intentus videbatur. Huiusmodi nimirùm vitæ ratione omnibus admirandus, atque Beati Patris continuo magisterio proficiens tàm suæ virtutis exemplum illustre, quàm efficaciæ orationum, doctrinæque Viri Dei singulare testimonium ad finem vsque reddidisse perhibetur.

Quomodò redeundo Arenas multos sola præsentia S. Petrus de Alcantara conuertit. Cap. VI.

DVm autem B. Petrus viam Arenas prosequitur, Magistro Dazæ propositum Sanctæ Teresiæ de fundando nouo Monasterio primi Instituti Carmelitarum enarrat, eiusquè fauorem eidem præstandnm efficaciùs implorat. Quibus colloquijs tùm Magister hic, tùm D. Franciscus Guzmanus adeò consolatos se fuisse postmodùm affirmarunt, vt singulari Viri Dei merito adscribere non dubitarint, se viæ molestiam pedestres nequaquàm sensisse.

Transeundo per locum del Barracco, incolæ cum quibusdam Sacerdotibus ordine, Viro Dei vsque ad certum Oratorium à loco per milliare distans, obuij processere; in-

dè summa cum reuereutia exceptum vsque ad locum suum conducunt: Multi eius aspectu compuncti, detractis calceamentis, nudis etiam pedibus sequi non recusarunt. Ad hunc venerationis excessum suffundi rubore S. Petrus de Alcantara, & vt erat humilis magis diuinum consilium reuerebatur, qui tali medio multorum saluti consulere voluisset; ideò ad Ecclesiam rectà processionem dirigit hymnos, psalmosquè in Dei gloriam deuotè intonando. Inter eundum tamen per plateas, & vicos conglobari magis Populi, & coram Seruo Dei humiliter prostrati; quidam illi contranitenti vestem, & pedes osculari: Alij sola spirantis velut cadaueris eius obiecta specie vix non terreri, aut ad cordis dolorem excitari; ita quòd plerique commotis animis, nulla eius prædicatione audita ad pœnitentiam conuersi, ab Ecclesia (vbi coram venerabili Sacramento eius benedictionē receperánt) ad domos suas reuerterentur probiores.

Erat in loco Sacerdos nomine Andreas del Prado, cui S. Petrus de Alcantara indulgendo voluit per aliquot horas in eius domo quiescere; magis nobilium sociorum, quàm sui ipsius causa, qui fatigatione incalluerat. Cùm itaque ad mensam varij cibi hospitibus conuenientes afferrentur, ipse iusculo quodam contentus, frigidam infundebat: Quarè ab alijs repræhensus, quòd stomacho noceret; excusabat se, nec alios cibos concoquere posse, nec res nimis calidas pati.

Hinc Arenas progrediens varios pagos, quos transire occurrebat, tanta sui admiratione repleuit, vt incolæ sequendo eum è longinquo venerabundi, ac proni in terram benedictionem eius suscipere pro summa fœlicitate haberent. Eodem honore Arenis affectus, illos quoque sibi fauentes experiebatur, quos aliàs maximè aduersos in Conuentus fundatione priùs inuenerat: Vndè cum suis Religiosis in loco, qui infirmis destinatus erat, aliquandiù vitam religiosissimam ducens; Conuentus fabricam suo admirabili viuendi exemplo non minus, quàm doctrinæ efficacia breui ad necessariam habitandi commoditatem promouit.

Impetrat à Deo pluuiam in magna siccitate. Cap. VII.

DVm Arenis moratur S. Petrus de Alcantara longa durities Cœlum occluserat; & præ siccitate arescentibus herbis & seminibus, terra ipsa crebris hiatibus velut oribus pluuiam exposcebat: Pro his omnium supplicationes, atque vota irrita videbantur; ita quòd dolore oppressi incolæ, nihil præter scelerum suorum supplicia agnosceret. Incidit tamen quibusdam in mentem B. Virum adire, eiusque intercessionem instantiùs exposcere: Qua quidem instãtia atque miseria ille commotus, promittit, se non defuturũ cum Religiosis suis orationibus instare; modò solemni processione omnes ad condictum diem, ac locum pro placando Numine deuotiùs accessissent.

Itaque ex vicinis locis ad Ecclesiam principalem ingens multitudo conuenerat, cum S. Petrus de Alcantara rogatus sermone ad Populum habito, omnium affectus, & lachrymas ad Deum conuertit. Hi offensarum dolorem magis exprimere visi, spem certiorem dabant diuinæ exauditionis; Vndè S. Petrus fiducia diuinæ misericordiæ aliquantulùm coram Altari in oratione procumbens, Deum inuocat; & statim exurgens: *Procedamus*, inquit, *fratres contrito corde ad placandum Deum; ego etenim annuntio vobis, quòd prinsquã ad hanc Ecclesiam redeamus, exauditos nos à Domino manifestè cognoscetis.*

Indè procedunt cuncti ordinati cantando hymnos, ac psalmos deuotè; vt diuinum auxilium implorent. Erat tunc serenum Cœlum, adeò vt Solis radij omnes vehemẽter adurerent: Cùm quasi ex improuiso aer turbari, nubes Cœlo obduci videbantur; ita vt Populus futurum imbrem suspicando, passus accelararet. Deus igitur publicæ necessitatis misertus, & Serui sui Petri deuotis supplicationibus inclinatus, quas defixis in terram oculis, & corde in Cœlum eleuato, efficaciùs semper porrigebat; densissimam pluuiam immittendo, Populum exultantem madefecit, & Serui sui

fidem

fidem in Ecclesia datam promptiùs exsoluit.

Postquàm Ecclesiam omnes intrassent, B. Pater ad gratiarum actionem fideliter exhortatur, atque in conscientiæ puritate Deum sibi propitium conseruarent, diligentiùs persuadet. Mox inter congratulantium, atque adorantium globos ad Conuentum suum euasurus perrumpit, acclamantibus cunctis diuinæ gratiæ singularem largitatem, quæ non solùm aliquot dierum pluuia exsiccatos fructus reuirescere; sed etiam vbertate messis multorum annorum præcedentium abundantiam, obliuisci fecisset.

Alia miranda operatur Deus, propter orationes S. Petri de Alcantara. Cap. VIII.

SVperiori miraculo euulgato, vndique ad S. Commissarium concurrunt Populi, qui se, suaque orationibus eius confidentiùs commendarent; alij ad Institutum eius admitti postularent, vt in proximo Capitulo narrabimus. Erat Arenis mulier quædam oculorum ægritudine ad cæcitatem quasi redacta, quæ auditis S. Petri de Alcantara stupendis factis illum promptiùs adire decernit, quò eius benedictione accepta visum ad lucrandum victum recipiat; S. Petrus mulieris audita fide, atque amoris Dei mentione, qua viscera sibi commoueri sentiebat; statim manus capiti eius imponit, & eleuatis in Cœlum oculis, *Deus te sanet*, respondit; dataque ei benedictione recessit. Mirum profectò factum, quòd statim mulier oculos aperiens, liberè se videre, atque omni dolore carere agnosceret, ac profiteretur.

Alius Nobilis filium paruulum habebat, quem hernia immensis doloribus ad desperationem affligebat; nec Medicorum consilio, nisi per sectionem curari poterat: Mater attamen D. Maria de las Torres, vicem filij anxia S. Petrum conuenit, atque vt orationibus & sacrificijs suis miserum pueri statum Deo commendet, obtestatur ardentiùs. Cuius S. Petrus vehementem anxietatem subleuans, bono animo esse iubet, nè vlteriùs quicquam circa puerum agat; sed

quamprimùm ad se conducat: Mulier itaque domum regressa inuenit omnia parata ad incisionem; sed explicato Serui Dei præcepto scissuram suspendit, & puerum ad Fratrum habitaculum perducit. Tali spectaculo magis compatiens S. Petrus de Alcantara priùs Sacrum facere aggreditur, eôque absoluto Euangelium super puerum recitat, eique benedicit: Intereà verò dum iterùm in sacrarium ad deponendas sacras vestes recedit, puer meliùs se habere, nullaque sui parte offensum sentire; & Mater præ gaudij excesso, miraculum, miraculum exclamat. Mox profundissimis gratijs benefactori suo (qui effectum in sacrificij virtuté reijciebat) peractis, ipsa cum filio sano læta domum regreditur; qui etiã ætate prouectior, successus huius fidem publico testimonio deposuit.

Sic itaque inclarescente fama virtutis S. Petri, vndiquè varijs tribulationibus, aut infirmitatibus vexati ad eum cõfidentiùs conuolare, & sicut amoris Dei incitamento omnibus expeditiùs compati solebat; ita orationibus suis salutẽ, ac remedium plurimis impetrabat. Inter illos singulare fuit, quod nobili fœminæ D. Catharinæ, vxori Bernardini de Modrano accidit, quæ addictissima B. Patri, Fratribus, ac Conuentui eiusdem eleemosynas abundanter largiebatur: Adierat quadam die S. Petrus de Alcantara domum huius nobilis, vt pro beneficio cuidam misero opportunè concesso, gratias eidem ageret; cum vxor à B. Patre confidentiùs cordam (qua cingebatur) propter amorem Dei dari sibi expostulat, & obtinuit. Non multo ab hoc tempore mulier fluxione graui in facie correpta vltra deformitatem, grauissimis quoque doloribus cruciabatur: Vndè frustrà Medicorum consilijs, atque industria pertentata, à marito admonetur deuotionis in Sanctum Petrum de Alcantara & reliquiæ, quam apud se retinebat, à quibus remedium quæreret. Confisa igitur mulier Beati meritis sumit cordam, eamque offensis partibus imponit Deum affectuosiùs deprecans; vt intercessionibus amici sui sanitatem concedat: Nec defuit Deus, qui

vt cordam mulier aliquibus partibus ſenſim admouet, eaſdẽ illicò tumore recedente curari conceſſit; ita quòd omni ex parte ſanata, poſteà maxima in veneratione hanc cordam habens, plurimis alijs beneficium ſanitatis impertita fuerit. Contigit hoc præ alijs multis fœminæ cuidam in partu laboranti, cui cùm ad extremum perductæ corda B. Petri applicaretur; imminenti periculo ſubtracta, duos maſculos ſanos in lucem fœliciter edidit. Sicque Viri Dei merita longè, latèque apud omnes corruſcantia, venerationem atque pietatem publicam accendebant.

De duobus Viris conſpicuis, quos ad S. Petrum de Alcantara, Deus hoc tempore miſit; vt Religioni adſcriberentur.
Cap. IX.

QVod non minùs virtutibus S.Petri de Alcantara debebatur, vt propitio Numine multi corporum ſalutem illo interceſſore adipiſcerentur; ſed vt plurimi quoque animæ conſulerent, ſub ipſiuſque magiſterio æternitati ſtuderent, ſequentes conuerſiones ſingulariter edocebunt.

Aliàs retulimus S. Commiſſarium in Andaluſiam euntem per Baezam tranſijſſe, ibique à Ciue quodam deuoto ac opulento perhumaniter tractatum. Huic filius præclara indole à S. Petro ad perfectiorem ſtatum præſignatus, Patri valdè commendatus fuerat; donec ſtudiorum profectu Sanctorum ſcientiam edoctus, religioſæ vitæ perfectionem amplecti præ cæteris elegiſſet; Hinc poſt diuina oracula per frequentem orationem conſulta, quadam die inſcio Patre domum egreditur, Arenis S. Petrum de Alcantara aditurus. Hic Adoleſcentem quindecim annorum delicata complexione in delicijs paternis enutritum, eò blandiùs collegit, quò ſpiritu certiùs præuidens virtutis eiuſdẽ futurũ magnũ incrementũ; ideò nunc auſteritati Inſtituti primis initijs contemperandũ, eſſe iudicauit, nè ſtatim opprimeretur: Suſcepit itaque ad Religionis habitum non aduerſante Patre, qui recordatione prædictionis S. Petri de Alcantara, vt filium ſeruituti Dei

manciparet, eò libentiùs à se auelli permittebat. Nec fefellit vtrumquè opinio, cùm crescente ætate singularibus à Deo donis iuuenis illustrari mereretur: Nam orationis contemplationisque frequentia, crebros raptus; corporis maceratione illustres victorias contra offensissimum sibi Sathanam mirè obtinuit. Indè ob vitæ innocentiam, atque humilitatem à S. Commissario sui agniculi nomine descriptus stupenda plurima operatus fuisse perhibetur: Toto quasi vitæ tempore educationi Nouitiorum Præfectus, tam insigni fructu exercuit magisterium; vt multi ex eius Discipulis virtutibus clari, etiam martyrio in Iappone celebriores euaserint. Post mortem B. Petri de Alcantara Sancta Theresia sæpiùs de animæ suæ statu eumdem consulens, intellexit in illo tamquàm altero Elisæo, sancti Magistri spiritum perennare; nomen ipsi P. Gasparo à Sancto Iosepho, de quo aliàs mentio recurret.

Alter qui Arenis S. Petro associari voluit, P. Didacus Manchado iam in Religione professus tali visione incitatus fuit. Quadam nocte orationi inuigilanti per speciem offerebatur spaciosum mare, in cuius medio nauis instructa varijs insignijs velut firma stabat; ad quam multi Religiosi, per viam saxosam, quæ inter aquas eminebat, pergere contendebant: Notabat autem ex his aliquos sarcinis prægraues non adeò expeditos titubando inter saxa, vndis submergi; alios verò leuioribus vestibus, ac corpore, vultu, & membris macilentos, expeditiùs ad eandem nauem peruolare: Alij videbantur in littore suspensi hærere, desiderio tantùm transeundi; dum aliorum, qui se præcesserunt, periculum pertimescerent. Vndè turbari ipse quoque non parùm, donec excussa mora adeundum sibi S. Petrum de Alcanrara proponeret, cuius fama vniuersam Hispaniam implendo, Instituti quoque Obseruantiam religiosæ salutis viam securiorem strauisse diuulgabat: Hinc difficulter à Ministro Generali impetrata licentia transeundi ad reformatiorem aliquam Ordinis Prouinciam, Arenas contendit, ibique duos eiusdem Instituti Patres obuios habet, quos ex

vul-

vultu atque habitu iudicabat ex illis esse, quos sibi visio veliciores incessu ad nauem peruenisse ostenderat. His itaque comitantibus ad S. Petrum adducitur, cuius affabilitate exceptus, eiusdem Societati nomen dedit; fœlici adeò successu, vt inter feruentiores Religiosos Prouinciæ Sancti Iosephi resplendens tam in vita, quàm post mortem miraculis à Deo condecorari meruerit. S. Commissarius verò ad Conuentum Rosarij excurrens, vt fratres ibi suos solaretur; mox Brenas rediјt, quò fabricæ noui Conuentus, diligentiùs incumberet. Accidit in via socium eius Franciscum à Melo, inedia atque lassitudine fatiscere; ita vt commiseratione ad Deum conuersus S. Petrus de Alcantara opem ei afferre, oratione accensa satageret: Indè ad socium; *Frater*, inquit, *inspice sacculum istum, in quo libros geris; vt necessitati tuæ succurras*. Religiosus, cui sacculi contenta nota erant, vanè sibi id dictum fuisse existimans; obedientiæ tamen promptitudine sacculum aperit, indèque panem calidum optimumque extrahit, quò vterque obmutescentes mox in terram prouoluti, singulare miraculum diuinis laudibus personabant.

S. Petrus de Alcantara scribit S. Theresiæ, & virtute diuina illam inuisit, non proficiscens Arenis. Cap. X.

RECepit circa hoc tempus S. Petrus epistolas officiosissimas, tùm à Principissa D. Ioanna de Austria, tùm à D. Maria Infante Portugalliæ; in quibus vtraque animæ suæ dubia exponebant, atque orationum eius subsidium postulabant. Conquerebantur insuper, quòd nihil à se officij postulauerit, cùm paratissimæ forent, quidlibet etiam eius religiosæ familiæ fauoris præstandi: Vndè respondendo Principissæ D. Ioannæ pro vestiendis Fratribus pannum vile, & ab Infante simplicia quædam corporalia pro Ecclesijs suis, humiliter supplicauit.

Habuit quoque alias litteras à P. Ludouico à Granata, quibus ei explorandum oratione commendabat, cui se studio

dio

dio dicandum diuinæ voluntati potissimè placeret. Ideò post aliquod dierum interuallum responsum dedit; vt relicta prædicatione, scribendis libris spiritualibus se applicaret, quò plurimis in hac via laborantibus prodesset: Nam longa experientia satis probauit huius Magistri tractatus, contemplatiuæ studiosis optimam manuductionem præstitisse; atque adhuc fructum facere illis videlicet libris, quos de oratione, & meditatione conscripsit, in quibus eundem S. Petrum de Alcantara vel imitari studuit, vel augendo declarauit.

Præ omnibus autem Sanctus Vir litteras à Sancta Theresia exoptabat, quibus statum suæ fundationis (quam vehementer perfici cupiebat) intelligeret: Vt igitur alliceret, ipse mense Septembri Anni 1561. (teste P. Francisco Ribera) breuem ad eandem epistolam scribit, qua etiam seriò se orationibus eius commendabat; eò quòd plus solita valitudine laboraret. Peruenit autem hæc epistola ad Sanctam Auilæ eodem tempore, quo ipsa propter defectum cuiusdam clausulæ Breuis Pontificij Romæ obtenti valdè cruciabatur. Non enim exprimebat facultatem Monasterij sui subijciendi Ordinario, si fortè Prouincialis Carmelitarum Reformationem acceptare noluisset; vndè valdè incœptum turbaretur: De his itaque certiorem facit S. Petrum de Alcantara, & de quibusdam agendis liberiùs consulit; simul gratias agendo, quòd sollicitudinis partem sibi tam affectuosè assumpsisset.

Placuit Deo omnia hæc, quæ mente Sancta conceperat, atque epistola inscripserat, S. Petro absenti aperire; atque vt ille Arenis existens, Auilæ in Monasterio Incarnationis cum Theresia colloqueretur difficultates omnes explicando, atque pro futuris successibus familiariter omnia disponendo: Vndè modum præsentiæ ipsa admirans, summa animi consolatione verba amici Dei suscipiebat; quibus auditis, atque in oratione perseuerans, supernè meritorum S. Petri de Alcantara excellentiam penetrauit; ad quam tot heroicis virtutibus ipse ascenderat. Prędicationibus quippe suis vni-

vniuersæ Hispaniæ multiplices fructus attulisse, sicut vitæ exemplo comprobauerat; ita diuina reuelatione, maximè sibi gratum existere, Theresia ex hoc insigni memorabilique testimonio cognouit: *Huiusmodi sunt merita Fr. Petri de Alcantara, & tanti apud me æstimantur; vt quodcumque à me eius nomine petieris, numquàm tibi negaturum me scias.* Quibus adiungens Dominus, se infra annum eundem Seruum suum ad cœlestia præmia vocaturum, spirituale colloquium conclusit: Sancta verò mox ad S. Petrum diuinæ reuelationis nuncium perscribit, ei de summi boni promissione congratulatur; tantòque magis eum accendebat, vt summa animi suauitate imminentem vitæ finem expectaret, atque ad eundem agonem suscipiendum exercitijs feruentioribus sese diligentiùs præpararet augendo macerationes, ieiunia multiplicando, orationes protrahendo.

De fauore quodam singulari, quo S. Petrum de Alcantara Auilæ Dominus condecorauit; dum mensæ D. Ioannis Velasquez adsideret. Cap. XI.

NEc diù distulit S. Commissarius Auilam ire, vt fundationis Sanctæ Matris Theresiæ initia promoueret; cuius effectum ante suum diem extremum videndi ardentissimo desiderio flagrabat. Viuebat sub habitu tertij Ordinis Sancti Francisci Auilæ pia quædam, ac nobilis fœmina nomine Maria Diaz; quæ spirituali vitæ addicta oratione, ieiunio, ac corporis maceratione assidua, nullius familiaritate præter Sanctæ Theresiæ vtebatur: Hæc S. Petri de Alcantara quoque doctrina proficiens, virtutis, ac sanctimoniæ fama, ac propter contemplationis studium inter præcipuas Hispaniæ tunc habebatur; ideò cùm aduenisse Auilam intellexisset, confestim ducente spiritu ad ipsum conuolauit; vt diuina manifestatione Sancti directoris, ac Magistri sui merita notabiliùs agnosceret sequenti modo.

Remanserat hac die S. Petrus de Alcantara in Palatio Domini de Loriana, D. Ioannis Velasquez filij sui spiritua-

lis, vt apud ipsum coactus pranderet; eo tamen modo, quo sibi strictam semper abstinentiæ legem indixerat. Vix mensæ accubuit, cùm ciborum diuersitatem oculis despiciens, eosdem in Cœlum attollens, cœlestium sapore, atque dulcedine abstractus extra se rapi visus, nullius sensus vsum, indicabat; sicque diù perseuerans, tali spectaculo etiam adsidentes, stupore magis quàm nutrimento aliquo satiabat. Huius autem inediæ quasi compatiens Christus Dominus, stupendo fauore Seruum suũ B.Patrem tunc temporis prosequi dignatus fuit; dùm ipse cum multis Angelis Cœnaculum ingressus, adstare S. Petro de Alcantara eique ex quodam ferculo ministrare, etiam suauiter ori immittere, & vt cibum assumeret; adhortari voluit. Nec ideò S. Petrus sensibus redditus naturæ officio fungi poterat, sed virtute superiori adiutus, facultatem attractiuam cibi exercendo, ab interioribus animæ delicijs, quibus absorptus erat, non vacabat.

Dum hæc fiebant, accessit prædicta Maria Diaz, & quod cæteris celabatur, ipsa admirans, summo animi iubilo ad pedes Christi procumbens, cum intimo cordis suspirio hanc vocem edidit: *Ah Domine mi, hìc nè tu stas?* cui ille. *Vbi vis filia, vt sim; hìc sto, vt electos meos reficiam.* Tanta verò hæc verba suauitate, atque efficacia à Christo proferebantur; vt cor Virginis, superna dulcedine raptum, tunc omnes corporis sensus destitueret; eamque in quietissima extasi immobilem figeret. In qua dum illa persistebat, ad se reuersus S. Commissarius, & admirabilem diuinæ Benignitatis profusionem submissa humilitate recognoscens; eidem Mariæ (post extasim) diuinorum secretorum beneficia commendans, breue colloquium celeri fuga dissoluit. Mox Sanctæ Theresiæ, atque suis deuotis valè dicens, ad Conuentum suum Arenis redire properabat.

In

In itinere à tempestate vehementi, ac nimium copia miraculosè defenditur. Cap. XII.

PRopositum erat S. Petro de Alcantara illa nocte locum delas Cueuas attingere, vt sequenti die Arenas perueniret. Sed præpeditus viribus, senio, atque pœnitentia confectis, non minùs quàm viæ difficultatibus; eandem non vltra radices montis Puerto del Pico, iam declinante die perduxerat. Huius itaque montis ardua conscendens, nocte obscura peruenit ad tabernæ cuiusdam desertæ ruinas; quæ tunc (nullo alio loco receptaculum præbente, & tenebrarum horrore crescente) hospiti desolato gratissimæ obuenerunt: Sed turbauit quietem tempestuosus imber, qui niuem, & aquas effundens sub aprico Cœlo diluuium minabatur; ita quòd S. Petrus socij magis quàm sui memor, Deum precaretur, vt eum saluum præstaret, atque vt sibi meliori modo prouideret eundem hortatur. At socius vicissim Beato Patri commiserans, & nudo eius capiti niues excutiens, tot eius incommodis, ad patientiæ imitationem, animum firmabat constantiùs.

Dum igitur his officijs Charitatis vtrimque certabatur, obtinuit S. Petrus obedientiæ authoritate; vt socius (qui sibi tanquàm meritis inferiori, atque viribus robustiori maiora incommoda deberi iudicabat) tandem cederet, & in specum quandam se reciperet; foris manente S. Petro, vbi omnem aeris inclementiam solus sustineret: Sed tantus fuit orationis, & accensi eius spiritus feruor; vt decidentes in eum niues ab interno quodam calore liquescerent, & socio intempestæ noctis frigus nihil quicquam incommodi (ipso confitente) afferret. Itaque dùm inter angustæ huius maceriæ spatium orando obambulat, experiebatur niues illic liquefactas solum sub pedibus suis non attigisse; sed mirabiliùs in aere suspensas, in modum testudinis tectum sibi quoddam efformasse; sub quo noctis, tempestatisque incommoda securior euaderet.

Hac ratione totam illam noctem intempestam in oratione transfigendo, diluculo sequenti clariùs animaduertit diuinæ Prouidentiæ admirandam structuram; qua se ab ipso gelu niuium tegumento, defensum fuisse agnouit. Dein cum, gratiarum actione viam prosequi aggressus, conglobatas niues (quæ eandem occluserant) extenta manu in tantum remouit, quantum transeundi sibi locum sufficientem aperirent: Eadem quoque res socio stuporem maximum iniecit, cùm S. Petrum de Alcantara existimans niuibus obrutum, prodire ex fornice illa mirabili attentiùs obseruasset. Ex quo ambo ad diuinas laudes excitati, singularis beneficij prodigium per totam viam altiùs celebrarunt; eò maximè quòd non cessaret beneficium, donec ipsi singulis velut passibus altissimas niues perrumpendo, & latentes fossas, atque præcipitia transeundo; post molestias, & pericula ad locum de las Cueuas salui, & incolumes peruenti, recto tramite pro gratijs persoluendis Templum adijssent.

Indè ad domum D. Francisci de Andrada pergens S. Petrus de Alcantara summa cum admiratione excipitur, eò quòd deuotus hospes cum alijs suis amicis satis capere non posset, quomodò ipse iter tam imperuium, tempore adeò inclementi illæsus perfecisset. Inter alios, qui B. Dei Seruo congratulabantur, erat Religiosus quidam Sacerdos Hieronymus Moreno, qui omnem itineris successum perscrutatus; miraculi beneficium, quo sibi S. Petrus niuium receptaculum paratum confidentiùs narrauerat, ipse licet prohibitus, ad Dei gloriam diuulgare non continuit. Vndè amicorum applausus, magis quàm præterita tormenta frigoris effugiens B. Pater, post breuem quietem, atque socij refectionem eandem repentè viam iterùm prosequitur.

Angelus S. Petro de Alcantara atque Fratribus Arenis cibum affert, & de quadam prophetia. Cap. XIII.

EX superioris itineris molestijs S. Commissarium ad Conuentum reuersum vehemens stomachi dolor occupat; ita

ita quòd consueta animi serenitate tormentum ferens patienter, indè occasionem caperet sese disponendi ad finem vitæ, quam appropinquare prænouerat.

Contigit intereà Religiosis Conuentum nouum incolentibus propter victus penuriam, fame obsideri; quam quotidiano quæstu subleuare Cœli intemperies prohibebat. Itaque exitu omni præcluso, quocumque etiam cibi genere consumpto; sola S. Petri constantia cæterorum animos ad prouisionis cœlestis spem, alacriùs erigebat: Nec fefellit in oratione perseuerantes euentus; cùm quodam die, refectionis hora instante, ad portam Conuentus quidam gratioso aspectu iuuenis quinque panes ostiario attulisse visus, statim disparuit. Illos vt de Cœlo venisse, hoc argumento cognouit S. Petrus; confestim Religiosos omnes ad gratias Deo agendas, hymno vsque ad Altare deducit. Auxit magis hanc fidem, quòd prædictos panes, dum continuarent pluuiæ, & Fratribus exitus è Conuentu impediretur, iisdem per aliquot dies suffecisse compertum publicè fuit.

Post aliquod tempus necessum fuit B. Patri pro vrgente negocio, duos Religiosos ad Conuentum Rosarij mittere; P. Michaelem videlicet à Catena cum socio, quibus plurimùm confidere poterat. His dum in via oborta tempestas tam aquæ, quàm grandinis periculum euidens minabatur; Religiosi Arenis vices ipsorum anxij, S. Petrum de Alcantara periculi admonent, & quid de illis foret, exquirunt. Quibus ille; *nè solliciti sitis*, inquit, *quia Fr. Michael Euangelium Sancti Iaannis nunc recitat; atque eo se à tempestate defendit*. Quod tunc verum fuisse à Fratribus notabatur; quando socius Fr. Michaelis ad Conuentum reuersus, ita euenisse certiùs affirmauit.

Non defuit intereà Romæ Prouincialis Christophorus Brauo negocia Prouinciæ apud Generalem Conuentualium vrgere; vt Constitutionibus, aliisque Regulis ad noui Instituti confirmationem approbatis, maiori quiete religiosæ vitæ disciplina promoueretur; atque in primum suum splendorem, quo sub Sancto Francisco inclaruerat, restitueretur.

tur. At variæ difficultates, atque oppositiones, quæ ipsi à potenti manu longiorem moram nectebant, non permisere, vttam citò, atque optatò omnia succederent: Tandem varijs congressibus cum Ordinis Protectore Rodulpho Pio Cardinali Carpense super hac re habitis, authoritate etiam Regis Catholici, atque Summi Pontificis adducta, coactus fuit Prouinciæ subiectionem à Conuentualibus ad Obseruantes transferre; data ab eodem Protectore fide nihil indè detrimenti, aut periculi strictiori disciplinæ timendum fore, permanentibus in suo robore Apostolicis Indultis, atque Confirmationibus. Hac itaque potentia pressus Prouincialis referendi cuncta ad suum Commissarium Petrum de Alcantara, qui Reformationis Author extiterat, dilationem recepit; additis etiam literis Eminentissimi Domini Protectoris, ac R.P.F.Francisci Guzmani Procuratoris Curiæ. Vndè videbatur diuina prouidentia Seruo suo Petro, nouã merendi materiam circa finem vitæ præparasse; quò repetitis prioribus doloribus, quibus à principio Reformationis cruciatus fuerat, ijsdem superatis postremò gloriosiùs coronaretur.

S. *Petrus de Alcantara vadit Toletum, vocatus à S. Theresia. Cap. XIV.*

ERat his diebus Toleti D. Ludouica de la Cerda Soror Ducis Medinæ Cœli, quæ ob immaturam mortem Marchionis de Malagon sui mariti, nullam omninò consolationem admittere volebat. Hæc à quibusdam amicis pijs persuasa, deuotam Virginem Theresiam (quæ Auilæ sanctitatis fama innotuerat) ad se euocare, & ab ipsa efficaciora humanitatis officia expectare inducitur: Scripsit itaque ad Prouincialem, vt veniendi licentiam concederet; dum hoc ad quædam charitatis officia præstanda huic Instituto, tunc temporis permittebatur. Nec mora quin Prouincialis Illustri Dominæ obsecundare cupiens, Theresiam virtute Sanctæ obedientiæ Toletum ire circa festũ Natalis Domini Anni 1561. præciperet: Quò cùm peruenisset summa omnium lætitia

ex-

excepta, D. Ludouicæ adeò grata accessit; vt eidem sua conuersatione tùm mœroris vim leuare, tùm spiritualis vitæ desideria accendere vehementiùs, totamque insuper eius familiam ad optimæ frugis vitam reuocare efficacissima fuerit. In hac occupatione Theresia sex menses insumpsit; scribendo intereà de sua fundatione ad S. Petrum de Alcantara, de quibusdam difficultatibus, quæ ei à personis doctis ac pijs circa paupertatis modum continuò obijciebantur. Accendebatur quoque deuotus animus prædictæ Marchionis Sanctum Virum videndi cupiditate, eòque Theresiam vrgebat; vt venire Toletum S. Petrum inuitaret: Quod illa quidem in summa consolatione habens; verebatur tamen ægram, atque deficientem Viri valetudinem itineris molestia opprimere. Vndè desiderij affectu timorem superans, literas scripsit officij plenas; quibus S. Petrum tàm charitatis, quàm pietatis argumentis exstimulans, ad iter Toletum suscipiendum adduxit.

Cùm itaque Toletum aduenisset, mox in domo Marchionissæ prædictæ Theresiam visitauit: Illa verò præsentia Viri Dei tanquàm pœnitentiæ effigie attonita, atque in lachrymas deuotionis resoluta; instar altera Magdalena pedibus eius adhærens, doctrinam atque colloquia cum Sancta Theresia attentiùs auscultabat.

Ex his, quæ Sanctæ Theresiæ difficiliora occurrebant in sui Monasterij fundatione, rerum omnium integra abdicatio grauior videbatur; ex qua multas inquietudines, atque incommoda propter quotidianam mendicationem, Superioribus præcipuè imminere, prudentiorum quoque iudicia præuidebant. At S. Petrus de Alcantara, cui per reuelationem declaratus fuerat modus nouæ istius Reformationis, respondit absolutè nullos omninò redditus admitti debere; nè potiùs ex his animi Religiosarum sollicitudine, ac cura rei familiaris distraherentur: Vndè efficacibus eius rationibus persuasa, sententiam aliorum, aut opinionem Sancti Patris longè posthabuit, secum statuens nullas prorsus facultates in fundationis principio stabiles acceptare.

Alia difficultas superanda restabat cum D. Aluaro de Mendoza, Episcopo Auilæ; cui si expropriationis forma declarata tunc foret, metuebat Theresia, quòd Monasterium non permitteret; vt sibi imposterùm præcaueret à sustentationis necessitate: Illam etiam difficultatem S. Commissarius in se recepit; ita vt meritò dixisse Sancta videatur, *sine auxilio Sancti huius Viri, nequaquàm opus tam arduum suæ Reformationis, promouere se potuisse*. Itaque infinitas gratias tùm, S. Petro, tum diuinæ Benignitati reddebat, quòd suis pijs desiderijs tam opportunè in omnibus fauissent.

At Marchionissa, quæ his negocijs intererat; non minùs lætabatur, tàm Sanctorum hospitum familiaritate, quàm, quòd remisso nimio animi dolore ex mariti funere, se ad maiora desideria Deo inseruiendi, ardentiùs accendi cognosceret: Vndè in deuotionem S. Petri de Alcantara magnoperè excitata, antequàm Toleto abiret; duas ei possessiones in suo Dominio, pro fabricandis Conuentibus, offerre non neglexit; vnam prope Paraquellos, alteram in Oppido de Malagon. Nec oblatione contenta, fabricæ Conuentus illius prioris ipsa adesse, operam manibus præstare, aliaque tandem adeò studiosè agere volebat; vt non minùs veram in Deum pietatem, quàm singularem in Seruum eius Petrum affectum factis exprimeret.

Conuenit S. Petrus de Alcantara Episcopum Auilæ pro fundando Monasterio S. Theresiæ. Cap. XV.

PRænoscente S. Petro vitæ suæ diem extremum non longè abesse, ideò cupidus fundationem Monasterij Sanctæ Theresiæ priùs promouere, festinabat adire Auilæ Episcopum; vt apud eum paupertatis impedimentum remoueret. Erant autem corporis eius vires tàm maceratione, quàm labore adeò consumptæ; vt infirmitatibus varijs obnoxiæ, cum Auilæ in lecto decumbere tunc maximè cogerent: Vndè affligebatur magis impedimenti dolore, quàm ægritudinis sensu; dum absente Episcopo, neque per amicos

cos

cos etiam negocium, ad quod venerat, tractare opportunè valeret. Dum igitur ſpe erigitur videndi Epiſcopum febri aggrauatus, ſcribere tandem non diſtulit, quidquid mente conceperat: Idemque vt diſtinctè magis explicent amici ſui, D. Franciſcus Salzedo, Gonzalus de Aranda, Magiſter Daza, ſollicitè commendat.

Forma Epiſtolæ hæc erat.

Spiritus Chriſti impleat animam Dominationis Veſtræ; à qua benedictionem peto. Infirmitas (qua aggrauor) hactenùs me detinuit, quin negocium valdè conueniens diuino ſeruitio cum Dominatione Veſtra pertractare poſſim: Itaque nè eius effectui promouendo ex parte mea deeſſe videar, præſenti epiola Dominationi Veſtræ eius argumentum intereà explicare, conſultum duxi. Eſt quædam perſona ſpiritualis, quæ conſtituit Monaſterium religioſiſſimum Monacharum in hoc loco ædificare iuxta perfectionem primi Inſtituti, ac Regulæ Ordinis B. Virginis de Monte Carmelo: Ideò pro eadem Obſeruantia conſeruanda, conueniens ac neceſſarium iudicauit, Ordinario huius loci obedientiam, atque ſubiectionem vouere. Imprimis confiſa bonitati Dominationis Veſtræ, cuius virtutem, atque ſanctitatem in Diœceſis ſuæ gubernio, vnà cum alÿs omnibus veneratur: Perduxit autem negocium cum impenſa quinque millium regalium ad illud punctum; vt Romæ diploma Pontificium obtinuerit. Et quia mihi viſum eſt bonum, propter amorem Dei ſupplico Dominationi Veſtræ, vt eius defenſionem ſuſcipiat; quia ſcio eſſe augumentum diuini cultus, & vtilitatem huius Ciuitatis. Et ſi Dominationi Veſtræ viſum fuerit, eò quòd præſens benedictionem ſuam accipere, & negocium oretenùs pertractare prohibeor; hanc mihi præſtet charitatem, vt ad me mittat Magiſtrum Dazam, cum quo id conferre poſſim, vel aliquem alium ſicut magis Dominationi Veſtræ placuerit; adeò vt hoc maximæ mihi conſolationi futurum ſit. Vlteriùs dico, quòd poteſt D. Veſtra idem conferre cum Magiſtro Daza, & Gonzalo de Aranda, quos optimè nouit; & ipſi me quoquè intimè cognoſcunt: Et licet multa mihi promittam de his, quæ Inſtitutum hoc ſuſcipere cupiunt, cùm prouectæ ſint, atque expertæ virtutis; tamen de principaliori mihi perſuaſum ha-

beo, in illa Spiritum Sanctum habitare, cuius gratiam Dominationi Vestræ diu seruet diuina Maiestas ad maiorem gloriam suam, & vniuersæ Ecclesiæ bonum. Amen. Amen. Cappell. D.V. indignus Fr. Petrus de Alcantara.

Hanc epistolam cùm accepisset Episcopus, neque authoritate S. Petri de Alcantara, cui multùm deferebat, neque præfatorum Virorum persuasionibus (quas singularibus rationibus contendebant, opus de Cœlo prouenire) adhuc persuaderi poterat, Monasterium sine certis redditibus admittere: Sed data eis repulsa, atque vltima responsione, se Auilæ Viro Dei Petro de Alcantara pleniùs persuasurum, non deueniendum vllo modo fore ad fundationem sine aliquo stabilimento prouentuum temporalium, mœstos valdè dimisit. Hi cùm B. Petrum adijssent, non exigua rei admiratione percellebant; licet ille perspecta sibi Episcopi pietate, simul persuaderet talem repulsam diuina Prouidentia ad maiorem operis promotionem dirigi; vt inter ardua consurgens, se nobiliùs extolleret.

Recuperata itaque aliquantùm salute, viribus tamen exhaustis, Episcopum conuenire necessarium existimans, iumento quodam vehi, tunc primùm non recusat, quò & negocio consuleret, & sanitati; cùm hactenùs pedester iter agere semper consueuisset. Hinc ad locum Tiemblò (vbi tunc Episcopus degebat) perueniens, eundem supplex varijs motiuis, & argumentis ita vrget; vt licet suæ opinionis tenacem, nonnisi manifestæ Dei voluntati sibi declaratæ cedere cogeret: Nam audita Theresiæ sanctitate, atque Serui Dei accenso feruore perspecto, aduersarium se vlteriùs efficacioribus indicijs præstare non audebat; sed magis diuini consilij Promotorem. Eadem efficacia S. Petrus de Alcantara paupertatis difficultatem explanans, haud dissimilibus rationibus Episcopum conuicit; quibus aliàs Pontifici Innocentio III. Seraphicus Pater Franciscus sui Ordinis super nihilum Sanctæ paupertatis fundati initia humiliter persuaserat: Et sic vltra integrum Episcopi consensum fauoris eius auxilium reportans, Pedrosum versus iter læ-

tus

tus intendit; postquàm eundem spiritualibus colloquijs, vniuersum quoque Populum præsentiæ suæ deuotione consolatos satis reliquisset. Dùm autem fundationis prædictæ principia à S. Matre Theresia disponerentur; Sanctus Petrus in Conuentum Pedrosi reuersus, ipsi Sanctæ ea, quæ cum præfato Episcopo fœliciter conclusa fuere, distinctè perscribere non prætermisit.

Sathanas Religiosis S. Iosephi persecutiones commouet, diuinis doctrinis solatur S. Petrus; & admittit duos Conuentus. Cap. XVI.

QVanquàm plurimo B. Petrus prò Sanctæ Theresiæ Reformatione zelo distraheretur, nòn tamen eundem in officij sui sollicitudine ad minimum remittebat, vt perfectam Instituti Obseruantiam confirmare, atque promouere posset, non modò in Prouincia Sancti Iosephi; verùm etiam in cæteris, quas post mortem suam relinquebat perficiendas. Itaque cùm inuidiam Sathanæ intelligeret, rigori disciplinæ suorum Fratrum insidias struere tentationes suggerendo, ex quibus à proposito faciliùs remouerentur: Ideò omnes diuinis monitis extimulans, plurimosque sanctis consilijs confirmans; sæpiùs magni illius Abbatis Antonij verbis sic cohortabatur: *Credite mihi fratres; timet valdè Sathanas vigilias, ieiunia, orationes, voluntariam paupertatem, humilitatem: Et super omnia, maximè illum torquet amor intensus erga Deum.* Quibus animati Fratres exercitia duplicando, insidias inimici eludebant; quàmuis ipse apparitionibus, atque insultibus etiam violentis eosdem terrere, ac malè tractare nòn desisteret: Sæuiebat autem maximè contra omnium Ducem S. Petrnm, quem cùm virtute Superiorem agnosceret, eò validiùs prosternere nitebatur; eo quòd vinci etiam se eius feruenti oratione pertimescebat. Addebat insuper & alias fraudes, concitando persecutores, qui temeritatis, ac simulatæ pietatis arguendo viuendi rigorem Fratribus molestias varias creabant; quibus illi patienter

obuiam eundo, Sancti sui Commissarij doctrinis, atque exemplo magis in Christiana tolerantia, atque Instituti perfecta Obseruantia confirmabantur, ac proficiebant. Præterea modestè deuotis, alijsque arguentibus respondendo, confundebant multos exemplo primi Institutoris Seraphici Patris S. Francisci; cuius vestigia dum sequi velle profitebantur, non temerè se (vt aiebant æmuli) sed vt legitimos filios Patris mores exprimere velle euidenter demonstrabant: Ex quò tùm S.Petri sermonibus confortati Religiosi, tùm horum humili, ac deuota conuersatione compuncti seculares, non ampliùs despicere exiguum hunc gregem; sed summis præconijs, atque affectu complecti imposterùm visi fuere. Adeò autem hæc deuotio creuit; vt S. Petrus de Alcantara à plurimis Hispaniæ Prouincijs instanter sollicitatus ad fundandos Conuentus suæ Reformationis, magis differret eorum preces, quàm excluderet. Præsertim Auilæ Magistratus importuniùs instabat, vt propè Ciuitatem Conuentum extruere posset, cuius desiderij executionem ad tempus diuini beneplaciti constantiùs remisit.

At verò id negare nequibat Illustrissimis Dominis, D. Federico de Portugal, & D. Margharitæ de Borgia; quorum pietas locum solitarium Alcaicia prope Sollanã suæ ditionis, & distantem tribus leucis Valentia, ad extruendum Conuentum offerebat: Vndè Custos Fr. Alphonsus de Lerena non distulit prædicti loci possessionem adire; in quodam Eremitorio sub inuocatione B.Virginis à Pietate sedem figere; atque in propinquo specu cellas quasdam tanquàm nidos excauare; vbi deuoti habitatores, rigidioris vitæ exemplo, Populorum corda, atque affectus tanquàm cœlestes auiculæ in sui admirationem raptos dementare videbantur.

Idem statim concessum Marchioni de Villena Duci Scalonæ in quodam Oppido suo Cadahalso, cuius causa hæc erat. Tristabatur valdè prædictus Dux ob sterilitatis suæ sensum, quem Sancto Viro dolens aliquando communicabat: Cui ille, vt cum vxore diuini Sponsi Iosephi patroci-

nium

nium implorarent, persuadens; se Deum quoque exoraturum spopondit eodem Sancto fauente, à quo hactenùs multa beneficia obtinuerat. Tam fixum hoc consilium menti D. Ioannæ de Toledo, filiæ Comitis de Oropesa, & Ducis coniugi inhærebat; vt quadam die marito aperiens, velle se glorioso Patriarchæ Iosepho Conuentum dicare, si eius intercessione prolem à Deo impetrasset; idem ambo B. Petro de Alcantara significarent. Nec diù in vanum votum iuisse videbatur; cum præfata Domina primò masculum, posteà quoque alios tres successiuè peperisset. Ex quo obstricta ardentiùs Dei Seruum vrgebat; vt suæ Religionis Conuentum in Scalona ædificari permitteret: Sed excusando S. Dei Seruus locum propter Patres Obseruantes, qui iam ibi habitabant, elegit Oppidum Cadahalso duabus indè leucis distans; vbi nullis alijs Religiosis impediebatur. Hic itaque Conuentus post mortem gloriosi Patris Petri perfectus, hac vlteriùs memoria insignis reddebatur: Nam præfati Domini filiorum imagines cum toto rei successu, Ecclesiæ frontispicio insculpi voluerunt; quò Sancti Iosephi beneficium orationibus B. Petri de Alcantara impetratum, memoriæ posteritatis, atque deuotioni filiorum perpetuò commendaretur.

S. Petrus de Alcantara in quadam Congregatione fundat duas Custodias, videlicet S. Ioannis Baptistæ in Regno Valentiæ, & S. Simonis in Galitia. Cap. XVII.

PEruenerunt hoc tempore Roma literæ Emimentiss. Domini Protectoris Cardinalis Carpensis, & P. Francisci Guzmani Ordinis Procuratoris super negocio, de quo superiùs tractauimus; cuius rationem reddere suis Religiosis, sicut cæterorum nunquàm omittebat. Ideòque ad diē duodecimum Aprilis, Congregationem indicit in Conuentu Rosarij, dùm ipse assiduis orationibus negocium Deo commendat: Sed quia angustia Conuentus capere tot Religiosos non poterat, non recusauit S. Petrus de Alcantara designa-

re Congregationi certum Eremitorium Comitis Oropesæ, à Sancto Ioanne Baptista dictum de Bobadilla; hùc se prior transtulit, vt aduenientes Fratres omni charitate, atque humilitate præueniret; accedentium quoque pedes lauando. Mox Congregationem die 12. Aprilis Anno 1621. deuoto sermone aperiens; præsentem Religionis statum, & quæ Roma scriberentur enarrat: Omnium verò animos ad nouæ mutationis insperata attentiùs præparare studens; promissa prædicti Cardinalis Protectoris, atque fauores summi Pontificis, ipsorum denique Obseruantum benignos affectus paratos sibi egregiè demonstrat.

Quibus omnibus à Patribus congregatis ritè intellectis, ipsius S. Commissarij arbitrio priùs omnia committere; mox illo recusante decreuerunt vnanimiter scribendum Romam; vt in antiquo statu permanere liceat, aut immediatè sub protectione Sanctæ Sedis; vel si aliter fieri non posset, sub Obseruantibus in suorum priuilegiorum intemerata conseruatione permaneant. Iuxta hunc tenorem cum P. Bartolomæo à Sancta Anna Diffinitore tunc illùc destinato scripsit S. Petrus Romam Protectori, atque Procuratori Ordinis vtrique iustæ petitionis suæ argumenta latiùs deducendo; quàmuis vltima tantùm conditio obtineri potuit, Cardinale Obseruantum partes acerrimè defendente. Cessit itaque humiliter Prouincialis Procurator, atque Generalem Obseruantum P. Franciscum à Zamora Venetijs adiens; cum eodem Romam reuersus, à Pontifice Diploma Concordiæ vocatum impetrat, in quo singularia priuilegia Prouinciæ Sancti Iosephi, cæterisque Custodijs Discalceatorum in Hispania ad nutum Prouincialis benignè concedebat.

In prædicta Congregatione proposuit S.Petrus acceptandum Conuentum de Paracuellos tres Leucas propè Madritum, oblatum (vt diximus) à D. Marchionissa Ludouica de la Cerda, dum Toleti moraretur: At de duobus Conuentibus Elche, & Lorito; quia in Regno Valentiæ longiùs à cæteris distabant, Custodiam erexit sub inuocatione Sancti Ioannis Baptistæ; quibus posteà Conuentus Sollanæ

adiun-

adiunctus fuit. Præfecit his Custodem Fr. Alphonsum de Lerena, Virum moribus & prudentia religiosum; quem post alios gradus ad illam partem Commissarium prius miserat, vt diximus: Ei adiunxit Fr. Ioannem à Cordouilla, vt Guardianus Loriti foret; Fr. Melchiorē de Villanoua, & Fr. Alphonsum de Manzanete socios cum alijs Religiosis, qui loca ista pietatis excolerent. Alteram quoque Custodiam declarauit in Regno Galitiæ ex illis Conuentibus, quos ibi fundauerat; & ex primi nomine Sancti Simonis titulum vniuersæ Custodiæ imposuit: Ad eandem itaque destinauit Superiores, Religiososquè Instituti zelantissimos; quorum exemplis, & doctrina studia virtutum augerentur quotidiè.

His autem peractis congressus prædictus dissolutus fuit, summa cum S. Petri de Alcantara lætitia; eò quòd præcipuè filios suos spiritu conformes orationis, paupertatis, atque pœnitentiæ zelo inflammatos, odorem pietatis reddere animaduertisset. Vndè in eodem zelo eosdem confirmando sic exhortabatur sæpiùs: *Filij & dilecti fratres, attendite huic doctrinæ necessariæ. Multi inimici sunt, contra quos necessum est arma pænitentiæ parata habere: Et si quis persuadere vobis præsumpserit carnem vestram non macerare, talem omninò fugite, & ab eo vos separate, tanquàm à Sathana atque maligno.* Sicq; verbis atque exemplo totius vitæ suæ studia Discipulis commendans; velut instantis mortis præsagus, mutuo illorum amore, & lachrymas doloris eliçuit, & affectus paterni teneritudine, veluti deficientis sui spiritus imaginem impressit, cunctisque valè dicendò benedixit.

S. Petrus de Alcantara transfert se Auilam, ad concludendam fundationem Monasterij S. Matris Theresiæ; scribit eidem epistolam super paupertatis obseruantia. Cap. XVIII.

DVm adhuc Sancta Theresia Toleti in domo Dominæ Marchionissæ de Melagon commorabatur; varijs docto-

ctorum hominum sententijs, pro paupertatis obseruantia in sua fundatione agitatam se vidit. Non enim ex vna parte Christi sui indigentiam imitari posse existimabat; si redditus, aut bona Monasterio, ac Instituto suo addicere permisisset: Ex altera verò præuidebat idem imitationis studium non in omnibus permansurum ex quo, ad rerum temporalium sollicitudinem dilapsæ, spiritum deuotionis opprimerent, aut dissiparent. Vndè in vtramque partem anceps, nullam sine S. Petri consilio eligere firmiter proposuit; cùm hactenùs eodem se plurimùm perfecisse apertè agnosceret: Scripsit itaque epistolam varijs argnmentis refertam; quam D. Gonzalo de Aranda perferendam citiùs commisit.

Attulit hic Vir deuotus epistolam S. Petro de Alcantara iam à præfata Congregatione expedito, & tot aliorum opiniones Auilæ degentium, ea (quæ Theresia narrabat) confirmare, summæque illi paupertati aduersas esse attestabatur: Vudè zelo accensus Dei Seruus sine morà Auilam proficisci, & quàmuis deficientibus viribus; valido tamen spiritu iter nudis pedibus perficere non dubitauit. Hinc quia vera omnia ab amico perlata intellexit, confestim responsum plenum Apostolico Spiritu, ac Spiritus Sancti dictamine ad Theresiam hoc tenore direxit.

Spiritus Sanctus animam vestram impleat. Vidi illam, quam mihi D. Gonzalus de Aranda tradidit; ex qua non exigua admiratione affectus sum, Dominationem Vestrã tale negocium literatis commisisse; ad quos non pertinet: Nam vbi de litibus, aut conscientiæ casibus agitur; laudabile quidem erit à Iurisperitis, & Theologis consilium capere, eorumque sententiam sequi. At de vitæ perfectione non nisi illos consulendos esse, qui eandem profitentur, ratio potissimà suadet; quòd aut melius dictamen, aut opinionem de hac habere non posse illos, ipsorum operum studium, & exhibitio apertiùs demonstrant: Nec in Euangelicis consilijs aliena consultatione opus est, nisi an amplectenda sint, aut seruari possint deliberare; quod speciem infidelitatis certissimam præfert. Consilium enim Dei nullum nisi bonum esse potest, nec obseruatu difficile, nisi incredulis, aut parum Deo fidentibus; dum

secun-

ſecundum humanæ tantùm prudentiæ regulas ducuntur; Quippè Author Conſilij, remedij etiam largitor erit, tanquàm potens in omnibus; cùm homo nullus boni conſilij author eſſe ex ſe queat, quin cupiat bonum videri, licet ipſe natura propria malus ſit. Quantò magis is, qui ipſa bonitas eſt, velit poteritque conſilia ſua, ſequacibus in bonum (vt proficiant) efficere; ſi vult ſequi conſilium Chriſti, quod eſt de maiori perfectione, ſequatur; quia non magis viris datum fuit, quàm mulieribus, & ipſe faciet, vt fæliciter ſuccedat; quemadmodùm alijs plurimis, qui ipſum ſecuti fuerunt; Si autem adhærere vult conſilio Literatorum ſine ſpiritu, quærat potiùs habere bonos prouentus; vt experiri poſſit, ſi hi vtrinque plus valeant, quàm omnium rerum carentia, ſuadente Domino: Vbi verò videmus aliquos defectus in Monaſterijs mulierum pauperum, id magis euenire conſideremus; ex eo, quòd hanc paupertatem inuitæ patiantur, non ex conſilio diuino. Nec ego ſimpliciter paupertatem laudo niſi eam, quam patienter propter amorem Crucifixi Redemptoris noſtri toleramus; Et multò magis deſideratam illam, quam propter amorem eiuſdem ſpontè ſuſcipimus. Nam ſi aliter ſentirem, aut certa determinatione crederem; non mihi in fide ſecurus viderer: At in omnibus his, Chriſto confido, atque credo firmiter conſilia eius optima eſſe, quia diuina; & licet ſub peccato non obligent, attamen obligari aliquem magis perfectum eſſe in ipſius imitatione, quàm vt ea relinquat ſine culpa. Dico, quòd obliget in eo, quo perfectionem ſuadent; & in hoc reddunt ſanctiorem, atque Deo magis gratum: Exiſtimo proindè beatos (vt ipſe Dominus dicit) pauperes ſpiritu, ideſt ſpontaneos, vt ipſemet expertus ſum; licet Deo magis quàm propriæ experientiæ credam. Dominus concedat Dominationi Veſtræ tantum luminis, vt intelligere valeat hanc veritatem, eamque perficere: Nec credat illis, qui contrarium aſſerunt ex luminis defectu, aut ex incredulitate; aut quia nunquàm guſtarunt, quàm ſuauis eſt Deus his, qui ei ſentiunt, eum amant, & propter eius amorem renunciant rebus omnibus ſeculi non neceſſarijs. Nam huiuſmodi inimici ſunt Crucis Chriſti, nec credunt gloriæ, quæ poſtmodùm eamdem conſequetur; Addat quoque adhuc lumen Dominationi veſtræ nè in manifeſta adeò veritate va-

cillet; nec consilium capiat nisi ab his, qui consilia Euangelica verè amplexi sunt. Nam licet alij, qui præcepta (ad quæ tenentur) seruant, salui fiant; communiter tamen lumen maius non habent, quàm de ijs, quæ operantur: Et quantùmuis bonum sit consilium ipsorum; melius tamen Christi Domini nostri consilium erit, qui eidem dono perficiendi auxilium tribuit: & tandem præmia reddit his, qui plenam in eo fiduciam figunt, & non in rebus terrenis. Auilæ 14. Aprilis, Anno 1562.

Fr. Petrus de Alcantara.

Hac accepta perlectaque epistola, S. Theresia animi sui dubia velut dissolui sentiebat; firmiter sibi proponens, contradicentium obiectionibus Serui Dei consilium, tanquàm scutum opponere; atque sic paupertatis regulam in Monasterij fundatione, integram obseruare. Eadem inter scripta Sanctæ inuenta epistola in primo Conuentu ab eadem Auilæ fundato, tanquàm pretiosa reliquia reuerenter custoditur: Cuius insuper Apostolicum spiritum nunquàm celebrare satis sibi videntur Scriptores vitæ eiusdem Sanctæ; inter eos affirmat præsertim Episcopus D. Didacus à Yepes, huius motiuis singulariter inductam sanctam, Reformationis suæ integram perfectionem in rerum omnium abdicatione stabilire. Et denique Discalceatorum Carmelitarum nouissimus Chronista Fr. Franciscus à S. Maria occasione huius epistolæ ita propè scribit in tom. 1. lib. 1. cap. 41. num. 11. *Hæc talis est, vt in omni clausula, plurima consideranda suggerat in fauorem Sanctæ paupertatis; & qui vel verbum adinngere vellet, non minorem, quàm auferendo iniuriam faceret. Veneror eandem, non velùt atramento exaratam, sed sanguine Christi aspersam; non tanquàm dictatam ab homine, sed ab ipso Spiritu Sancto; non velut Euangelij explicationem, sed eiusdem simplicem versionem &c.* Et ideò, *eam descripsi hoc loco, sperans magnum* Religioni *meæ fructum allaturam, & futuram velut turrim Dauid contra eos, qui infestare velint sanctam paupertatem, quam nunc profitetur.* Hactenùs Author prædictus:

Quo-

Quomodò S. Petrus elegit duas socias pro S. Theresia; Et de quibusdam prædicationibus. Cap. XIX.

POstquàm supradictam epistolam ad Theresiam transmisisset, remansit vlterius Auilæ S. Petrus de Alcantara, vt quædam negocia fundationi conuenientia disponeret; quasi timens opus illud post se imperfectum relinquere. Imprimis multorum animos paupertatis auersione præoccupatos, ad Apostolicam Regulam, atque sensum perduxit: Inter quos præcipuus erat D. Franciscus de Salzedo, qui opinionis contrariæ contagio infectus nimiùm videbatur. Monebat Ioannem de Oballe cognatum S. Theresiæ, vt cautè omnia in domus emptione, atque præparatione pro fundando Monasterio perageret: Et Dominam Guiomaram de Ylloa in fabricæ, quæ in eadem domo alio titulo fiebat, accelerationem animabat.

Vltra hanc temporalis fabricæ sollicitudinem, non negligebat quoque S. Petrus de Alcantara spiritualem promouere; dum Virginem illam (de qua aliàs mentionem fecimus) D. Isabellam de Ortega, de propinqua occasione perficiendi propositum admoneret; vt prompta Sanctæ Theresiæ adesset. Idem quoque de altera Viirgine, licet paupere nomine Maria de Auila; & duabus alijs, quæ numero quatuor, spiritus & deuotionis exemplaria meritò dici poterant; vt S. Theresiæ associarentur. Ideoquè non sine ratione S. Petrus de Alcantara à præfata Sancta, tanquàm Pater, & principalis Promotor istius suæ Reformationis, sæpiùs nuncupari atque coli promeruit.

His fœliciter dispositis, commendataque operis cura Magistro Dazæ, atque Gondisaluo de Aranda; ipse ad Conuentum de Arenas proficiscitur. Et sicut erat exhaustus viribus; & corpore infirmus, pedibus iter per æstus & frigora perficere, magis mirandũ videbatur, quàm quòd mortis vicinia excluderet: Erat tunc Aestas feruẽtior, cùm Dei Seruus (pro more) capite radijs Solis exposito incederet; nec tamen pro-

pter mentis in Deum eleuationem, molestias vllas sentire cernebatur. Socius autem Fr. Gasparus siti potissimùm confectus ferre vlteriùs eandem nequibat, ob quam paulatim S. Commissariũ præcedens, ad riuum quemdã hausta ex eodẽ aqua aduenientem expectabat: Quem ille, quòd sine licentiæ sitim leuasset, increpans; pro pœnitentia febri correptũ iri, atque in tali domo cuiusdam deuoti remansurum, vsquequò ipse eum indè sanum reduxisset, exactè atque sine hæsitatione prædixit. Dignum sanè admiratione fuit, Religiosum ætate robustum vix prolata Sancti prædictione; malè se habere, cœpisse febricitare, atque ita valetudine affici, vt progredi vltra vicinũ Oppidum non valeret: Vndè ibidem apud amicum quemdam spiritualem relictus, tamdiù ægrotus permansit, vsque dum Religiosus quidam à S. Petro missus, ad reducendum eum ad Conuentum aduenisset. Tunc velut renouari miraculum, cùm accedente prædicto Religioso statim Fr. Gasparus rectè valere, atque cessante febri, integris viribus sequi eundem versus Conuentum, cunctis admirantibus, visus fuit: Ibi rem gestam cæteris Fratribus narrare, vt discriminis sui exemplo, obedientiæ perfectionem, ac studium fideliùs inculcaret.

Intereà S. Petrus de Alcantara extrema quoque vitæ Deo sacrificans, nè torpere otio in eius seruitio videretur; licet debilis, ad vicina loca transibat, vbi plurimos prædicatione, atque pœnitentiæ administratione ad viam virtutis conuertit; vsquequò morbo ingrauescente, ad Conuentum reuerti cogeretur. Transeũdo autem per quendam Pagũ Menbeltran dictum, diuertit ad domum cuiusdam deuotæ mulieris, quæ plurimùm Religiosis suis fauebat. Hìc dum tantisper quieti datum; de præsentis vitæ breuitate, atque futuræ æternitate altissimum sermonem instituens, tandem conclusit dicendo mulieri; *Soror Ioanna, Deus tibi abundanter reddat, quæ pro amore eius facis: Nos quidem vlteriùs inuicem non videbimus; ideò quia aliud non habeo, quod tibi relinquam, accipe hunc baculum.* Quo tradito recessit; mœstam valdè relinquens, ob imminentis suæ mortis prænuncium.

At

At doloris huius solatium ex reliquiæ munere sumens, deuota mulier sæpissimè experiebatur, baculi huius virtute, plurimorum morbos, aut expelli planè, aut ex parte leuari, deuotis præsertim quibus tradebatur; quemadmodùm adhuc fieri narratur.

Ex diuina inspiratione infirmus vadit Auilam, vt S. Theresiæ in fundatione operam præstet. Cap. XX.

CIrca hoc tempus à Prouinciali S. Theresiæ iniunctum erat; vt ad Monasterium suum Auilam reuerteretur, vbi eam Monachæ sibi proficiendi animo auidissimè expectabant: Ipsa verò electionis terminum declinare satagens, caloris obtentu (qui tunc Iulio mense feruebat) diuina tamen inspiratione, Toleto abire persuadetur; vt eadem gratia fauente, Auilæ maioribus rebus intenderet.

Itaque S. Petrus de Alcantara, qui in Conuentu Arenis nouis morbi accessibus grauabatur, stomachi verò solito dolore vix non ad extrema redactus, moueri se supernè sensit vehementer Auilam eundi, vbi præsentia eius tunc maximè necessaria erat: Et quia præ debilitate, manibus aliorum sustinebatur; omnium Religiosorum voto ab hoc itinere dissuadebatur instantiùs, nè mortis se periculo exponere tentaret. At ipse interno Charitatis stimulo magis vrgente, videbatur animum, viresque assumere; sic tamen vt à Medico iumentum quoddam peteret, quo Auilam vehi posset, quò eum Reformationis introducendę zelus cum S.Theresia vocabant.

Illùc cùm peruenisset, commorando in ædibus D. Francisci de Salzedo; ab eodem magno cum dolore intellexit fundationis negocium multò in deteriùs mutatum ab eo, quo ipse proximè illud reliquerat: Nam diuulgato per Ciuitatem S.Theresiæ proposito, plurimi ipsum S.Petrū de Alcantara arguebant; quòd ei adhæreret, atque nimis facilè spiritui eius hactenùs credidisset, præsertim verò in negocio cui nullam humana prudentia rationem præbebat; itaque

potiùs reprehensione dignam iudicabant, atque in proprio Monasterio perfectionis studio occupandam, quam noua fundatione Carmelitarum Discalceatarum, velut diuinam Prouidentiam pertentare; nullo prouentuum admisso subsidio. Turbauerant ijdem Episcopi mentem, quam priùs rationibus S. Petri ad consensum fundationis pertractam; hi sæculi prudentes varijs argumentis peruertere adlaborabant. Nec minus contra D. Guiomaram de Vlloa importunos se gerebant; ex eo quòd suo nomine obtentum fuisse Romæ Pontificium Breue dicebatur. Vndè totius nouitatis causam in ipsam refundentes, maximoperè affligere non cessabant.

Quibus omnibus perspectis S. Petrus diabolicas astutias agnoscens, Deum ardenter exorabat, vt sibi spiritum augeret easdem superandi, atque diuinæ gloriæ opus fœliciter promouendi: Cui sanè desiderio diuinam Benignitatem annuere, id imprimis monstrabat, quòd contra omnium opinionem è lecto ægrotus surgere, atque negocium magno feruore pertractare breui visus fuerit. Itaque prima capita contradictionum frequenter adire, rationibus premere, Euangelicam nimirùm paupertatem Religionum præcipuam basim esse; nec contrarios sanè de diuinis consilijs opinari: Adeòque non leuitate muliebri, sed constantia diuinæ inspirationis; immò ex obedientiæ virtute S. Theresiam nouæ fundationis propositum animo fouere. Cuius etiam virtutes, atque Instituti excellentiam debitis præconijs subindè commendabat.

Inter alias rationes, quas adducebat ad conuincendos aduersarios paupertatis, ac noui Monasterij, has vt notabiles expressit Chronista; quòd videlicet detrimentum redundare in Rempublicam potest, si apud se foueat Parthenonem quoddam Virginum reclusarum, quæ spretis Mundi facultatibus, manuum labore necessaria suæ vitæ, ac sustentationi procurauerint; die noctùque orationibus pro Populo, pro totius Muundi salute apud Deum institerint: Quòd damnum sequetur, si ipsarum exemplo aliæ animæ à Deo excitatæ

tatæ, in flore iuuentutis seculo renunciando; eiusdem famulatui se integras dicare, atque hostias perfectas in ara Crucis per pœnitentiæ sacrificia mactare elegerint? Quid vtilitatis, aut commodi sententijs ciuium decedet, si prædictę Virgines nullius bona, aut possessiones concupiscentes voluntariæ paupertati seipsas submiserint? His alijsque rationibus feruore S. Petri de Alcantara productis, omnes propè superati, in sententiam eius facillius transire non sine magna admiratione plurium videbantur.

Deindè apud Episcopum pari humilitate, ac Apostolici Spiritus zelo; eandem paupertatis, ac fundationis nouæ causam egit: Adeò vt cultus diuini, publicæque vtilitatis efficacissimis motiuis pio Prælato persuasis; facilè ad priorem sententiam (in qua vacillare videbatur) efficaciùs reduceret; facta desuper promissione, opportuno tempore operi se omni conatu affuturum. Hinc ad D. Guiomaram transferri, eamque inquietam consolari; atque in cœpto operis fauore confirmare; suadere tamen vt pro maiori animi sui quiete (dum diploma Pontificium Roma non venisset) extra Ciuitatem secederet, ab ipsa Sancta Theresia suo tempore reuocanda: Cui illa promptissimè obsecuta, Auila egreditur, curam domus (quæ pro nouo Monasterio parabatur) relinquens Mariæ à Pace, quam S. Petrus de Alcantara inter fundamentales nouæ Reformationis petras, primam destinauerat; vt alibi retulimus.

Sic itaquè insigni ardore Reformationem S. Matris Theresiæ promouens, admirationi erat omnibus; quòd in vitæ extremo constitutus, ægrèque pedibus insistens, tam incessanter nunc ad Prælatos accederet, nunc cum Viris Religiosis, ac doctis congrederetur; interdum deuotas personas ad fauorem sollicitaret, denique cuncta maiori quasi zelo; quàm in propria causa agere videretur. Vndè negocium istud tanquàm cœleste Viro sancto, singulari diuino præcepto commissum fuisse, omnia fundationis huius initia, feliciora eiusdem meritis adscribebant, atque interpretabantur.

De

De aduentu S. Theresiæ Auilam, & de diligentia S. Petri de Alcantara pro acceptando Diplomate nouæ Reformationis. Cap. XXI.

DVm Auilæ expectabantur literæ Apostolicæ pro noua Reformationes S. Theresiæ stabilienda, placuit Deo; vt D. Ioannes de Oballe affinis S. Matris, qui parabat ex eadem Ciuitate egressum, morbo quodam correptus remanere cogeretur in eadem domo, quæ pro nouo Monasterio destinata fuerat: Vndè sæpiùs hic à S. Petro de Alcantara visitatus pro absentia vxoris, atque sororis tristior; ex eiusdē Sancti consuetudine & promissis, maius leuamen & doloris, & ægritudinis libenter capiebat. Nec vana quadam spe elusum se agnouit, cùm eodem tempore & Diploma Pontificium Roma, & Sanctam Theresiam Toleto Auilam peruenisse intellexit, ita disponente atque fauente Deo; vt omnia opportunè ad negocij promotionem concurrerent, tàm aduentus Sanctæ Matris, quàm Breue fundationis, atque ipsius S. Petri præsentia, quam nec ipsa S. Theresia opportuniorem optare poterat; præter ipsam affinis infirmitatem, cuius obtentu extra Monasterium Incarnationis in noua illa domo habitare ei licebat. His accedebant Episcopi in Ciuitatem reditus, & D. Francisci de Salzedo commoratio; quæ præter consuetudinem eum tunc Auilæ detinebat. Quæ omnia facilè cunctis persuadebant, diuinæ Prouidentiæ ordinem cuncta ad intenti operis perfectionem colligere.

Hinc intellecto Theresiæ aduentu S. Petrus confestim illā in Monasterio Incarnationis adire, ibiquè suadere; vt Superiorum licentiam impetret manendi apud affinem ægrotum, dùm proximorum solatio destituebatur: Sic enim turbationem aliquam imminentem ex publicatione Diplomatis Pontificij, meliùs declinaturam; cæterisque rebus commodiùs agendis prouisuram prudenter asserebat. Prætereà licentiā nouæ fundationis à proprio Prælato prius petendam; vt pa-

ci, atque vrbanitati satisfaceret, licet Episcopo commissa foret.

His ritè à S. Theresia obseruatis, nequaquàm à Prouinciali obtinere potuit; vt Monasterium nouum sine redditibus certis fundare permitteret: Ideò collata cum S. Petro difficultate, Diplomatis clausulam diuina dispositione insertam de Monasterio Episcopo subijciendo, mirè extollebant; atque eidem sine mora insinuare non negligebant, Ipse verò benignè annuere, & licentiam certò cum sua protectione promittere; cùm S. Petrus de Alcantara fundationis fructus copiosos, atque ipsi Episcopo gratos certioresq; prænunciaret: Vndè audito Episcopi consensu, aliqui obstinatiores impedire vlteriùs studebant S. Petri ad eundem regressum; & nè cæteros ex Magistratu rationum suarum efficacia, ad operis executionem prorsùs adduceret. At Deo fauente, ita in contrarium versa sunt omnia; vt paucorum vota, quæ aduersa operi reddere quorumdam sugillationes procurauerant, eidē fauendo maiorem ardorem ostenderent etiam post obitum Serui Dei Petri, cùm nouæ persecuciones contra Sanctam Matrem consurgebant.

Igitur tam indefesso studio huic negocio Vir sanctus, tunc maximè incubuit, vt sine speciali Dei auxilio vix eidem præ ægritudine, atque debilitate sufficere existimaretur; dum monendo, consulendo, atque omnium retorsiones in suam ipsius conscientiam suscipiendo, cuncta impedimenta amoueret, quò fundationis initia promouerentur. Vndè satis ingenuè P. Ribera, cæterique vitæ Sanctæ Matris Theresiæ, Scriptores, B. Patrem tanquàm promotorem, & coadiutorem suæ Reformationis celebrando, alijs non impropriè persuadere possunt eundem S. Petrum de Alcantara aliqua ratione Patrem eiusdem, sicut S. Theresiam Matrem appellari debere.

Quomodò S. Theresia vidit S. Franciscum, & S. Antonium assistentes S. Petro de Alcantara celebranti.
Cap. XXII.

REddebat quotidiè immensas gratias Deo S. Theresia, quòd operis sui progressus, procurante S. Petro de Alcantara, tam fœliciter succederent: Exorabatque instantiùs diuinam largitatem pro eiusdem salute, quò infirma valetudine, atque deficiente vita reliquis perficiendis sufficeret. Ille verò diligentiùs domum illam, vbi Monasterium designabatur, occasione D. Ioannis de Oballe infirmi inuisere; Sanctam in omnibus (quæ peragenda occurrebant) adiuuare, disponendo, distribuendoque loca officinis, cæterisque mansionibus pro Monasterio necessarijs; quæ quò angustiora erant, eò Sanctum Virum maiori consolatione afficiebant sibi repræsentantē intùs tugurium Bethleemiticum aliquo modo imitatione exprimi: Vndè quodam die spiritu plenus, ad S. Theresiam magno feruore conuersus admonuit; nè vnquàm strictæ paupertatis modum, ac formam mutaret, aut dimitteret; quam suo instituto propriam, atque pretiosam esse debere diuina voluntas expressè decreuerat.

Interdùm S. Theresia B. Patrem in Ecclesia maiori adibat, vbi ab eodem Confessionis, atque Eucharistiæ Sacramentis reficiebatur: Accedebant quoque quatuor illæ Virgines electæ, quas Sanctæ Matri B. Petrus tanquàm dilectissimas filias, Reformationis primitias offerebat; singulariter autē virtutem D. Isabellæ de Ortega commendabat; quam Instituto suo magnum emolumentum allaturam prædicens, voluit in dicta die ad familiarius colloquium in prædicta Ecclesia reuocare. Paruit deuota Virgo, atque in eadem Ecclesia Sancto Viro confessa, supplicauit se sacrificij precibus participem facere; vt quod animo de vitæ ratione ineunda diù fuerat meditata, id nunc inspirante Domino exactiùs perficeret.

Deindè

Deindè ad ſacrum celebrandum acceſſit S. Petrus de Alcantara, & dum (pro more) mentis quodam exceſſu ſurſum raperetur; meruit agnoſcere ſibi Sanctos aſſiſtentes, Patriarcham Franciſcum Diaconi, atque Antonium Subdiaconi miniſteria exhibere. Nec ideò in faciendo turbari, ſed ad participationem ſanctiſſimæ hoſtiæ properare; vt interno animi iubilo, quo diffluebat in lachrymas, citiùs expediretur, atque aſſiſtentes communicaret.

Nec dum viſio illa tam inſolitæ gratiæ, Virginibus niſi per indicia aliqua innotuerat; vſque dum Seruus Dei ſanctæ Thereſiæ ſacra myſteria porrigendo, ab eadem obſeruatus fuit, medius inter duos illos ſanctos approximare ſibi: Erat autem vterque veſtibus ſacris fulgentibus indutus, qui dum S. Petrus Sacramentum tradebat, reuerenter genua flectendo, cum ipſo celebrante ſtatim miniſtrantes ad Altare reuertebantur. Quamquidem ſummam gratiam, licet præ timore Confeſſarij, in ſcriptis ſuis referre omiſerit; vt de alijs confeſſa fuit, aut nè exindè maiorem exiſtimationem quæreret: Tamen diſponente Deo, poſt aliquot annos in quodam colloquio cum Viris doctis, atque cordatis eandem viſionem S. Thereſia, inter cætera S. Petri de Alcantara merita atque mirabilia, diſtinctiùs enarrauit. Ex quo ad poſteritatis memoriam, tam inſigne miraculum peruenisse intelligimus.

De his, quæ poſtremùm S. Petrus cum Thereſia egit; & quomodò noui Monaſterij poſſeſſio capta fuit. Cap. XXIII.

PErſolutis Deo gratijs, Petrus ad deuotas illas Virgines, in quodam ſacello orantes acceſſit; vbi ad ſpirituale colloquium inuitatas, mentes ſinceriùs aperire inuicem, nihil inter ſe celatum habere admonebat. Hinc S. Thereſia Inſtituti ſui rationes Iſabellæ explicare; hæc Thereſiæ conſortij ſui deſiderium, ac fidem promittere eamque rogare, altem vt coniunctis orationibus à Deo impetrare ſtuderent,

rent vnicum impedimentum, quod sibi à Patruo obstabat, quàmcitiùs remoueri. Cognouit tunc S. Theresia, altissimũ Isabellæ spiritum, quem S. Petro de Alcantara commendãs, ei quamplurimùm obstrictam se fatebatur; quòd tam insignem virtutem indagasset, cuius societas quamcumq; etiam expectationem compensaret.

Post colloquium vnusquisque ad sua reuertitur, licet S. Petrus de Alcantara moræ impatiens, paucis diebus interiectis S. Theresiam conuenirer, exhortando vt fundationis initium faceret, inducendo quatuor illas Virgines, quas ille conquisierat, & adeundo possessionem noui illius Monasterij, in quo iam tanquàm priuata domo commorabatur; cui etiàm facto dies Sancti Bartholomæi decretus fuit. Conuenit quoque diligenter Episcopum, atque pro obtinenda vltima licentia tam digna S. Theresiæ virtute eidem narrauit; vt alloquendi eam occasionem præbuerit: Exin verò deuotus Prælatus tam seriò prudentiam, atque sanctitatem S.Theresiæ mente & affectu concepit, vt non modò valdè rationabilem S. Petri zelum in promouendo hoc negotio Reformationis iudicaret; sed etiam quò magis eiusdem fauori se obstringeret, capellam maiorem primi Monasterij huius Sanctæ, sibi iurepatronatus in sepulturam elegerit.

His omnibus ritè dispositis S. Petrus de Alcantara vitæ sibi finem instare præsentiens, ad Religiosorum suorum contubernium redire priùs constituit, atque Auila discedere. Quare nè quidquã in Reformationis S.Matris Theresiæ negocio infectum relinqueret; postremò Episcopum in fauoris constantia confirmare, deuotis Virginibus perseuerantiam cum Institutrice commendare, Magistro Dazæ spiritualem curam noui Monasterij ex Episcopi approbatione sedulò iniungere D. Gonzalo de Aranda, vt in omnibus S. Theresiæ adesset, confidentiùs committere; denique omnibus vltimum vale dicere, nouissima laborum eius Auilæ fuere.

Quæ porrò cum Sancta Theresia priuatò, atque postremo illo congressu tractata fuere, considerationi potiùs quàm

no-

notitiæ explicanda relinquo; quàmuis S. Petrus de Alcantara se vltra fautorem Sanctæ istius Reformationis semper futurum reciperet, & ipsa obligationis suæ onus ex tam feruenti charitate (qua negocium totum hactenùs promoueret) non parùm aggrauari in futurum, etiam doloris incremento ostenderet. Testimonia huius veritatis ipsa Sanctæ verba ex scriptis eius producenda sic habent in cap. 36. eius vitę in principio: *Ille fuit, qui omnia operatus est; & nisi in tali occasione aduenisset, non possem intelligere, quomodò fieri hæc potuissent; quia parùm temporis hic mansit Vir sanctus, nec existimo quòd vltrà octo dies, quàmuis infirmus; & paulò post, eum ad se Dominus vocauit. Et videtur ad hoc tantùm à diuina Benignitate fuisse seruatus, vt negocio finem imponeret; quia à longo tempore, idest vt existimo, à duobus annis malè habebat.* Sic illa.

S. Petrus de Alcantara Auila discedit, visitat suos Conuentus, suisque Religiosis salutaria monita præscribit. Cap. XXIV.

Redeundum iam erat S. Petro ad Fratrū suorum consortium, quod Reformationis à S. Theresia intentæ zelus interruperat: Indè cruribus vacillās, iumento impositus Auila exire, atque principales sui Instituti Conuentus circumire curarum primas sumpsit. Itaque primùm Pedrosum, dein ad cæteros ordine Conuentus iter dirigere, vt approbata Religiosorum disciplina, tanquàm filijs obedientibus vltimam paterni affectus benedictionem impertiret: Vndè dum hoc loco Instituti eius obseruantia describenda commodiùs ococcurrat, vitæ formam (quam tunc vigentem) apud suos B. Pater inuenit, breuibus præstare lineis non pigebit.

Omnibus spiritus vnus corpora, animam trahentibus similia, sustentabat; dum mens Cœlo affixa vix ea curabat, quæ mortis necessitatem excluderet: Hinc lectus durior, quædam tabulæ vili stragulo coopertæ; aut sarmenta, aut nuda humus. Alij, quos orationis feruor in Odeo detine-

bat, cùm somnus opprimeret, ibidem vigilum instar excubias agere, nec cellam petere. Ipsas vigilias asperrimis disciplinis intexebant; dum somnum excutiendo, carnes flagellis dilaniare non perhorrescerent. His continuum cilicij tormentum addebatur, quod aut catenis, aut laminis ferreis, aut hirsutis pilis compactum indicabat cœlestes milites, seueriùs contra seipsos, quàm contra inimicos armari: Erat nimirùm adeò infractus hic rigor; vt cùm corpus diutiùs resistere nequiret, occultis vlceribus aperire eadem necessum erat Chirurgis, qui nouis incisionibus exactiùs iam marcida curarent. Displicebat quidem veris Dei Seruis secreta, quæ ei soli patebant, hominibus pandere; sed humanitatis ratio suadebat castigatione rationabili corpus in seruitutem redigere, non animam iniqua carnificina proprijs manibus expellere. Hinc cùm vitæ huiusmodi austeritas plurimos Religiosos morbis grauioribus affligeret, procurandum fuit; vt in commodis locis valitudinaria instituerentur, vbi pro paupertatis, ac necessitatis modo, ægrotantibus remedia exhibebantur: Vbi verò quorumdam tenerior complexio austeritatum laxamentum suggerebat, tunc maximè incomparabilis Magistri, ac Patris Petri de Alcantara adhuc in extremo vitæ colluctantis exemplum, velut aculeus ad perseuerantiam exstimulabat; nè remitterent.

Idem rigor foris obseruabatur, cùm quæstuandi gratia ad Oppida, & loca missi exibant; vbi paucioribus, quæ apponebantur contenti, noctis maiorem partem in oratione, aut disciplina transigebant. Interdiù colloquijs, ac sermonibus sacris deuotos hospites, aliosque benefactores animando ad cœlestia; humanæ vitæ, ac caducarum rerum contemptum, ipsa etiam vultus, habitusque effigie, efficaciùs persuadebant: Nec illa sine admiratione omnium conscientias, non minus quàm oculos feriebat; eo quòd homines quasi semimortuos aspicientes, obseruabant accuratiùs vix lacinijs se tegere, pedes inter spinas atque tribulos laniare, totos deniquè vix pelle, & ossibus cohærere;

aut

aut abſtinentiæ, frigoriſque algore interdùm totos obrigeſcere. Penetrabant hæc altiùs in multorum animos; ſimulque cum compaſſionis teneritudine propriarum culparum conſcientiam, atque rigidius examen reuocabant: Nam ſi viri innoxij, & mortis ſtudio planè addicti, adeò ſeuerè ſeipſos caſtigare videbantur; quid ſibi timendum foret? qui criminibus graues occaſionibus vitiorum inhærebant, vnuſquiſque maturiùs deliberabat.

Hic igitur fructus notabilis erat, religioſæ S. Petri familiæ, ex qua ſicut ſingulos ad vitæ ſanctioris diſciplinam priuatim inſtruxerat; ita omnes ad ſecularium mores corrigendos, tum ſalutaribus præceptis, tum rariori extra clauſtra commercio admirandos effecerat: Nemini enim niſi pro ſpirituali aliquo proximi beneficio, aut Fratrum neceſſitate ſubueniendа; ſecularium domos adire permittebatur. Et cùm hoc per obedientiam præcipiebatur, admonebat cautiùs; nè religioſam conuerſationem corrumperent: *Nam ſeculares illi* (vt aiebat Sanctus) *non vident auſteritates, aut deuota exercitia, quibus Religioſi intra clauſtra exercentur; itaque verbis, & operibus inſtruendi ſunt, vt odore bonæ conuerſationis in vita & moribus corrigantur, atque proficiant.* Addebat inſuper tanquàm optimum remedium Dei præſentiam, quam in omni loco ſeruandam apta ſimilitudine declarabat: *Fily, eſtote imitatores piſcium in mari, qui inter tempeſtates, & commotiones vndarum non extra aquam fugere intentant; ſed potiùs ad profundiora ſe recipiunt: Sic vos inter rumores, & ſtrepitus hominum in mergite vos diuinæ contemplationi: Et ſi diabolica fortè ſuggeſtione interdùm extra voſmetipſos rapi ſentiatis; recurrite ad ſanctiſſima Saluatoris noſtri vulnera, tanquàm ſalutares quoſdam porticus nobis patentia, vbi ſecuri à quacumque tempeſtate, quam per ſecularium conuerſationem conditare contra vos Sathanas poterit; tranquilli animi veſtri quiete expeditiùs fruemini.* Quibus omnibus B. Viri diſcipuli quotidiè eruditi, breui ad eum perfectionis gradum peruenerunt; vt ſanctitatis opinionem plurimis vbique inſtillarent, quemadmodùm alio loco annotabimus.

Nec

Nec deerat intereà domi famulis suis prouidere diuina liberalitas; dum sponte, ac studiose sibi seruientibus, sæpiùs mirabili modo vitæ alimenta subministrauit; Nam sicut quotidianus victus tenuis herbas, & legumina insipida ministrabat; sic parcitas non rarò penuriam generabat earum præcipuè rerum, quæ ad famem arcendam maximè necessariæ videbantur. Hinc interdùm temporis inclementia inclusis, vt quæstuare non possent; foris deuotorum pietas præter humanam spem, victum asportabat: Interdùm panes (qui paucis vix sufficerent) miraculoso modo per aliquot dies pro necessitate augebantur. Interim infirmis mitiori alimẽto indigentibus, cœlestis Apotheca & nutrimentum, ac medicinam deprompsit: Contigisse id aliquando, traditur in Conuentu Rosarij, vbi tribus ægrotis Fratribus panis cœlestis, quem Aeditimus in Altari inuenerat, & famem expulit & ægritudinem. Non minùs memoria digna res in regali Conuentu Guadalupo euenit; quò cum duo Religiosi ex Conuentu S. Ioannis Baptistæ Viciosæ, ad quærendum pro medicina parùm mellis accessissent, Cælerarius fæces tantùm superesse eisdem excusando, ad Priorem remisit: Hic nè planè vacuos dimitteret, qualecumque fuerit, dari eis iubet; sicque cùm redijsset Cælerarius vas (in quo fæces seruabantur) plenum melle optimo inuentum, ex quo ipse miraculum proclamare, & Religiosis proferre liberaliùs posset. Quod cùm religiosæ paupertatis merito omnes adscriberent, constituunt imposterùm quæcumque Franciscani Fratres petijssent, promptè in illo Cœnobio concedendum; atque adhùc vas ipsum, in miraculi memoriam seruari refertur.

Non displiceat hìc magnæ authoritatis testimonium, pro paupertatis strictiori obseruantia, Prouinciæ Sancti Iosephi expressiùs adscribere; quod celebris ille Franciscus Gonzaga, Franciscani Ordinis & Generalis, & Scriptor, & Mantuæ Episcopus in Chronicis suis part. 3. Conu. 6. vbi de fundatione Conuentus de Arenis pag. 1327. sic ait: *Quisquis ille fuerit, qui apertis oculis huius Prouinciæ paupertatem, viuendique*

dique modum contemplatus fuerit, nullo pacto nos Apologi fabulas ad horum Conuentuum descriptiones attexere, dum huiusmodi euentus in medium adducimus.

De aliquot insignis vitæ S. Petri socijs. Cap. XXV.

QVemadmodùm in prima Religionis fundatione Patriarchæ illius Francisco Deus duodecim socios adiũxit, qui spiritui eiusdem conformes, Euangelicam doctrinã Apostolicæ vitæ exemplo per vniuersum Orbem disseminarent. Haud secùs in antiquæ disciplinæ restauratione, idẽ Dominus B. Petro de Alcantara alios duodecim Viros spiritu, & virtute feruentes prouidit; qui ex diuersis Regionibus euocati, societati eiusdem adscripti Discalceatorum doctrina, & exemplo pietatem dilatarent; vineam hanc plantante, atque rigante eodem Viro Apostolico, cui postea haud dispares vitæ filij succederent.

Primus eum secutus fuit exeuntem ex Prouincia Sancti Gabrielis, Frater Michael à Catena, qui à prima habitus susceptione Magistrum suum pœnitẽs imitari sibi proposuit. Tantamque huic feruori Deus virtutem tribuit; vt breui temporis progressu singulare pœnitentiæ exemplar euaserit, omnesq; Magistri virtutes, quas ex familiari eiusdẽ consuetudine collegerat, ad viuum exprimeret: Quod nimirùm præcipuè ex eo enituit, cùm illum B. Pater ad iacienda fundamenta Prouinciæ Sancti Iosephi comitem adsciuisset.

Secundus socius fuit Venerabilis Fr. Leo Lusitanus, qui odore fragrantissimæ sanctitatis S. Petri de Alcantara illectus, & seculo & patriæ renuncians, eodem magno Religionis ac pietatis spiritu adhærere elegit. Amabat singulariter in illo S. Pater ardentem pro animarum salute zelum, quem tam prospera, quàm aduersa valetudine in conuersione peccatorum studiosè intendebat; ita vt alijs quibuscumque occupationibus præferens diceret, se libenter qualibet hora mille vitas exponere velle, vt aliquem peccato-

rem ad Deum conuerteret: Erat Vir purissimus anima, & corpore, atque insigni prudentia; quibus columbina innocentia pretium augebat. Sæpè eum auiculæ syluestres familiariter circumuolitabant, insidebant, atque comitabantur; Cùm aliquando iter faciendo cum socio, famè confectus sub arbore discubuisset; ad Deum in oratione recurrens; meruit sibi (velut alteri Antonio) à coruo panem rostro afferri, cuius sapor, & albedo cœlestis promptuarij portionem arguebat. In extremo vitæ grauissimis doloribus ac infirmitatibus vexatus, coronam insignis patientiæ contexuit; quam die vltimo claudens in Conuentu S. Ioannis Baptistæ Viciosæ sepultus fuit Anno 1563.

Tertio loco ponendus est Venerab. Fr. Alphonsus de Lerena, de quo aliquotiès mentionem fecimus: Quomodò ex Italia in Hispaniam proficiscens, ac S. Petro de Alcantara se coniungens, eius vestigia premere omni virtutis studio, ac fauente gratia elaborauit. In abstinentia fuit admirabilis, in vitæ asperitate terribilis, in orationis studio vigilantissimus: Cum Dæmonijs sæpè luctabatur visibiliter, dum eum persequebantur, vexabantque corporaliter, de quibus tam certam habebat victoriam, quam illi insultandi iactabant licentiam; adeò vt incusso eisdem timore, toties fugarent, quoties ei se offerre præsumerent: Animo erat intrepido, & inuictæ prudentiæ. Hinc B. Petrus Guardianum elegit, & Nouitiorum Magistrum, indè Diffinitorem, & tandem Custodem, atque fundatorem Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistæ in Regno Valentiæ. In ea Virorum insignium hortum plantauit, qui virtutum fructus etiam ad posteros transmisit, & adhuc florescunt: Ante mortem in Castellam ad Conuentum Viciosæ reuersus, & vitam super hominem agens; iam Angelicis, ac cœlestibus donis plenus, inter Superos agere videbatur. Posteà de mortis hora cœlitùs admonitus, ad instar Patriarchæ sui Francisci, in terra nudus animam suam in sinum Abrahæ fœliciter deposuit Anno 1566.

Non indignus quarto loco interDiscipulos S.Petri de Alcanta-

cantara, Venerabilis Fr. Ioannes de Cordouilla, qui in seculo ex vxore filium habuit; quem defuncta Matre, statim secum ad Conuentum Lorianæ conduxit. Ibi Pater Religionis Institutum suscipiens, filium habitu indui curauit; vt Missis inseruiret, & virtutes disceret, donec ætate maturior ipse quoq; in Religione, pietate, ac sanctimonia Patrē æmularetur; vt ex Chronicis Prou. S. Iosephi apparet. Initia huius feruoris religiosi Dæmones infringere tentabant; vbiq; eum horrendis vlulatibus, atque clamoribus insectando, edita voce: *Egredere citò à societate istorum cucullatorum* (Discalceatos sic cognominans) quam etiam vocem ictibus percutiendo, proculcando, atque feriendo, die noctùque contra Seruum Dei repetebant; vt inquietum redderent: Quibus tamen omnibus intrepidè resistens, etiam legionem integrā constantia animi, atque orationis telo in fugam sæpiùs vertebat: Pœnitentiæ deditus imitari Sanctum Patrem studebat in eo, quòd tertio vix die comederet, ieiunaret rigororosè septem S. P. Francisci Quadragesimas, diebus festis herbas tantùm cinere consperfas manducaret: Extasi præclarus raptus mirabiles, reuelationes, & diuinos fauores singulares experiebatur. Vndè contemplationi se immergēs, videbatur Fr. Aegidium S. P. Francisci socium describere; zelo animarum æstuans, in lachrymarum torrentes prorumpebat frequentiùs: Hinc obtenta in Africam tranfretandi licentia, vt captiuum sua commutatione redimeret; in itinere Hispalim versus opprobria multa vbique sustulit à Fratribus, qui captum mente existimabant. At nocte quadam cœlestis splendor cellam eius adeò illuminare visus fuit, vt flamma corruscans Dormitorium totum corripuisse Fratribus videretur; dum cor Viri intus amore diuino ardebat: Indè transiens in Africam, in conspectu Algeri audiuit vocem: *Fr. Ioannes redi Calpen, quod enim Deus vult, est hoc, vt ibi consoleris*. Et statim vento in fauorem verso breui ád prædictum portum remeans, ibi fœlici ex hac vita transitu diuinæ promissionis fidem exoluit Anno 1566. Eius singularem mentionem Sancta Mater Theresia faciens in libro, cui

titulus est, *Conceptos de amor de Dios sobre los Cantares*, in cap. 3. sic ait: *Hisce temporibus cognoui quemdam (quem optimè noslir) tanta charitatis zelo à Deo motum; vt cum multis lachrymis facultatem impetrare non dubitauerit, qua sibi liceret pro liberandis à seruitute alijs, seipsum in seruum commutare. Ille mecum conuersatus est; erat enim ex Sancti Fr. Petri de Alcantara Fratribus Discalceatis: Igitur post importunas instantias à suo Generali licentiam obtinuit; cùmque quatuor leucis Algerio vicinus esset, quo pro sui boni desiderij executione pergebat, Dominus illum ad se reuocauit, & æterno præmio condecorauit eum. Plures sæculi prudentes intentum tale vanum existimabant & ineptum; nos verò sic opinamur, siquidem non ita Dominum nostrum diligimus, in hoc etiam vitæ somnio idipsum efficacia tali nequimus assequi; faxit Deus, vt aliquando Cælum ingredi mereamur, cupientes maximè in amore diuino proficere.*

Nec inferior socijs æstimandus Ven. Fr. Franciscus à Galisteo, Vir solidæ virtutis, & eleuati spiritus, Fidei, Charitatisque veræ Apostolicæ: Tam singularibus dotibus à Cœlo præditus erat, vt à S. Petro de Alcantara cordialiter amari mereretur; & quia Angelicam prudentiam in ipso cognouit, in primum Guardianum elegit Conuentus Matris Dei de Rosario. Paupertatem strictissimã seruabat, & humilitati tàm profundè studebat, vt mirãda de illo in hoc virtutis genere, plurimi annotarint: Inflammabant Virum ardores Seraphici, extenuabant macerationes admirabiles, nutriebant orationis deliciæ continuæ; quibus Deo appropinquans, singularibus eius fauoribus ditabatur, dum ad eius intercessionem miracula multa operaretur. Tenerrimo, deuoto, atque fideli cultu Reginam Angelorum prosecutus, eius quoque continuos fauores vsque ad vitæ extremum, seruare promeruit. Diem mortis sibi Deus reuelauit, quem assecutus est in Infirmaria Oropesæ Anno 1567. vbi animam Cœlo reddidit, sepultus fuit in Ecclesia Matris Dei Patrum Obseruantum supradicti loci; & post mortem gloriosus apparuit.

Adhæsit insuper Sancto Petro de Alcantara Vir profundissimæ

dissimæ charitatis frater Alphonsus à Manzanete; iste in Prouincia S. Gabrielis professus, altissimæ perfectionis zelo in syluestria loca Lorianæ rigidiorem acturus pœnitentiam, secessit; & Conuentum sub titulo S. Isidori in prædio nobilis viri Ioannis Velasco ab Auila construxit, mox obedientiæ Fratris Ioannis Paschasij se submisit. Cùm autem Sanctus Petrus initium nouæ fundationi daret, Commissarius totius Reformationis institutus est: Alphonsus igitur à Manzanete, qui nuper Virum sanctum in Prouincia S. Gabrielis Prouincialem habuerat, gauisus est eundem denuò agnoscere Superiorem. Itaque eius verbis & exemplis animatus, ad fastigium perfectionis breui peruenit, & Sancto Commissario dignus habitus est; qui inter alios ad fundandam Sancti Ioannis Baptistæ Custodiam mitteretur, & in qua posteà secundus Custos eligeretur. Elucebant in eo omnes virtutes in schola Sancti Petri vel acquisitæ, vel roboratæ; sed præcipuè inter alias enitebat Regina, mensura, & Mater cæterarum Charitas, cuius illud amoris in proximos signum notissimum fuit; quòd aliquando in Italiam proficiscens, cùm vidisset hominem miserum sibi notum ad triremes damnatum, misericordiam B. Paulini Nolani Episcopi imitatus, dolens quòd ille vxorem cum liberis reliquisset, in eius locum substitui, & pœnam alteri debitam sibi postularet infligi: Quo charitatis prodigio motus Præfectus remigem misericorditer dimisit, rogauitque Patrem, vt Sacellani officio functurus in triremi tanto tempore remaneret, quanto reus manere debebat remigaturus. Vidit aliquando in Hispania Dominum grauibus flagellis vehementius in seruum sæuientem, vndè miseratione commotus petijt, vt in humeros suos flagellorum cruciatus commutaret. Tandem orta post mortem Sancti Petri grauissima in præfatæ Custodiæ Fratres persecutione, iterùm in Prouinciam S. Gabrielis rediit, & in Conuentu Alconcherij diues meritis, & plenus dierum in charitate consummata, Anno Christi 1569. obdormiuit in Domino.

Silentio prætereundus non est alius Sancti Patris socius

Pater Frater Antonius à Conceptione, quem Illustrissimus Gonzaga religiosissimum & humillimum, origine Lusitanum, & Prouinciæ pietatis alumnum nominat. Re enim vera illud summæ humilitatis eius inditium fuit, quòd pro Reformationis dilatatione Romam accedens, se (licet nouæ Custodiæ Præfectus esset) cum alijs Fratribus Sancti Petri de Alcantara directioni lubenter submisit, & eundem Commissarium institui sollicitè curauit: Adeò autem Beatus Pater Fr. Antonij pietatem, & Religionem perfectam habebat, vt cùm sibi loca pro extruendis Conuentibus, & fundanda Custodia S. Ioannis Baptistæ offerrentur in Regno Valentiæ; mitteret tunc præfatum Antonium cum Fr. Bartholomæo à Sancta Anna (tanquàm alteros Iosue & Caleb) ad explorandas terras istas, & primos vitæ exemplaris odores in illis diffundendos, latiùsque semina Religionis dispergenda. Tandem sicut zelo animatus vixerat, ita eodem feruore plenus in senectute bona appositus est ad Patres suos.

Fuit & Sancti Patris socius fidelissimus Frater Bartolomæus à Sancta Anna, qui suscepto habitu in Sancti Gabrielis Prouincia, omnes boni Laici partes expleuit; donec diuino instinctu à Superioribus suis ad Sacerdotij ordinem reluctans ascendere iussus fuisset. Emittebat tunc temporis maximos sanctitatis radios tenella, & nascens sub Sancto Patre Petro de Alcantara Custodia Sancti Iosephi; ad quam eò lubentiùs Frater Bartholomæus se recepit, quò in ministeriatus officio, Sanctum Seraphicæ paupertatis zelatorem vigere agnouerat: Ab illo itaque in noua Custodia receptus, vt verum tanti Patris socium in omnibus se exhibuit; præcipuè tamen in profundissimæ humilitatis, altissimæ contemplationis, & rigidissimæ mortificationis imitatione, cibus ei adeò exiguus erat, vt mirarentur Fratres corpus humanum tàm tenui alimento potuisse sustentari; nunquàm vinum admisit, nisi grauissimi morbi remedio adstrictus, illudque ab aceto, non semel sibi eius vice per negligentiam porrecto, aut non distinguebat, aut saltem se distin-

guere

guere non manifestabat: Paupertatis amantissimus erat, in aduersis patientissimus, & in magnis Prouinciæ suæ calamitatibus semper serenus, semper hilaris, & semper quietissimus. Conuersatio eius sanctitatem in schola Beati Petri de Alcantara acquisitam, ita redolebat; vt cum loqueretur quadam die Toleti cum Sancta Theresia de rebus meliorem Prouinciæ suæ statum concernentibus, ipsa deuotũ, & simplex eius colloquium ex Beati Petri consortio haustũ suspicata scilcitaretur; *An Sancto Patri aliquando familiaris fuisset?* cui ille, *Non solùm vt subditus eidem diù obediui; sed etiam lateri eius socius per multos annos adhæsi.* Quo audito Sancta Reformatrix, sciens non nisi castissimos oculos, vultusque modestissimos vnquàm amico Dei Petro placuisse, sublato ab oculis (quos texerat velo) dixit; *quarè non me priùs de hac re monuisti, quò te facie detecta alloqui potuissem?* Multis igitur virtutibus decoratus, bis Prouincialatus munere dignissimè perfunctus est; bis Romam ex Sancti Patris obedientia pro Reformationis incremento se contulit. Denique in vltimum morbum incidens, serena & tranquilla facie, manibus ex more Fratrum Minorum intra habitum compositis, dormienti similis ad vigilias Cœli æternas transiuit Anno Domini 1600.

De reliquis Socijs, & Discipulis quibusdam Sancti Petri de Alcantara. Cap. XXVI.

VEnerabilis P. & Seruus Dei Fr. Franciscus de Melo Lusitanus inter primos Reformationis Authores, socius Beati Petri de Alcantara fuit; ob admirabilem virtutẽ vulgò S. Fr. Franciscus nuncupatus: Pœnitentiæ, ac sanctitatis eius perseuerantia, eum ad vitæ finem vsque perfectionis imaginem declarauit. De hora transitus à Deo certior factus, amoribus seraphicis intentus extremum punctum expectabat; sæpè à Sancto Antonio de Padua visitatus cum eo familiariter colloqui videbatur, velut ipse retulit Infirmario, cui prædixit etiam horam, qua è viuis discedere debebat;

bebat; qui monenti Medico de exiguo vitæ ſpatio (quod reſtabat) reſpondit: *Parùm ſcit Dominatio veſtra de hac hora, quæ Deo ſoli nota eſt, cum vita Dominus ſit; & non vult, vt moriar neque hodiè, neque cras, ſed poſt triduum hora duodecima*. Et in hoc puncto animam Deo reddidiſſe perhibetur; relictis ſignis beatitudinis animæ, quam gloria ſuſceperat: Corpus in Eccleſia Zaraizexo, vbi habetur Infirmaria Fratrum Conuentus S. Ioannis Baptiſtæ Vicioſæ,& ſacello Spiritus Sancti ſepultum, poſt decem annos incorruptum inuentum; & iterùm poſt quindecim alios in eodem ſtatu repertum fuit. Puluis ex eadem ſepultura varia mirabilia operatur.

Venerabilis Fr. Ioannes de Albuquerque cæteris ſocijs non inferior ſanctitate fuit, ideòque S. Petro de Alcantara carus maximè ob ſpiritus candorem, & pœnitentiæ continua exercitia, quæ eum teſtem fecerunt multorum ex his, quæ Deus in S. Petro operabatur. Vndè poſt mortem eiuſdem, cùm varia de eius pœnitentia miranda narrari audijſſet, ſolebat dicere: *Audeo dicere de his, quæ oculis meis vidi, de eius pœnitentia, & oratione; quòd nihil differunt ab illis, quæ de Sancto Patre noſtro Franciſco ſcribuntur, licet in aliquibus rigoribus illum ſuperarint:* Fuit Ioannes etiam in vita ſanctitatis fama præclarus, quam poſt mortem incorruptionis, aliorumque donorum indicijs apud ſuos deuotos inſigniter auxit.

Seruus Dei Fr. Chriſtophorus Brauò, cuius ſæpè facta eſt mentio; Magiſter Capellæ, & Rationarius fuit Eccleſię Zamorenſis: Habitum Reformationis ab ipſo B. Patre ſuſcepit, à quo propter inſignes virtutes, & prudentiam breui Guardianus; & indè Prouincialis creatus fuit. Eius in regendo ſufficientiam, varia tùm Romæ, tùm in Prouincia tolerata, atque ſuperata aduerſa pro Reformationis defenſione in Chronicis ſcripta loquuntur, quibus quidem maximam fidem addet; quòd videbatur à Deo ſingulariter electus, qui poſt S. Petri mortem totius Reformationis oneri, atque tutelæ præficeretur. Zelantiſſimus ſalutis animarum,

Regi-

Reginæ quoque Angelorum gratijs fruebatur; qui dum inuigilabat fundationi cuiusdam Conuentus, mortis hora præcognita, vultu mirè resplendente animam ad Superos transmisit Anno 1573. relicto corpore in Oppido Nauaelsaz in Puertò del Pico.

Postremum hic locum dabimus Venerando Fratri Gasparo à Sancto Iosepho, qui oriundus ex Ciuitate Baecæ, ibique S. Petri mirabilia narrari audiens, iuuenis vix quindecim annos natus ad eundem Patrem ex domo noctù properauit: Quo in Conuentu Oppidi de Arenis inuento ab eodem sine mora habitum Religionis suscepit; quia cognouerat S. Petrus vocatum à Deo, & Reformationis suæ magnum decus aliquando futurum. Propter candorem, & virginalem pudorem intimè à B. Patre dilectus, virtutum heroicarum & Magistrum habuit, & quotidianum instigatorem: Ouiculæ nomine ab eodem nuncupatus, in omnibus tanta puritatis innocentia respondebat; vt in ipso non peccasse dixisses primum naturæ nostræ Protoplasten. Sæpiùs coram Sanctissimæ Virginis imagine orans, visus fuit facie splendescere Angelica; diuini amoris intentio, tanta in eo reperiebatur, vt corde inflammatus sæpè à Medicis febri ardere acuta iudicaretur: Extasi, & raptu mirabilis extitit; consuetudini Sanctæ Theresiæ gratissimus. Magister Nouitiorum toto quasi vitæ tempore, homines virtute insignes educauit; qui Reformationis bases fuerunt, eorumque alij in terris infidelium pro Fidei veritate, sanguinem fuderunt; alij hæredes extitere feruentis eius spiritus, quem ipse velut alter Elisæus à Patre suo relictum acceperat, & etiam à Deo miraculis illustratus est. Deuotioni Sanctissimæ Eucharistiæ singulariter addictus, die eiusdem solemnitatis in morbum incidit, cum à processione publica rediisset: Dein prædicta mortis hora S. Patrem Franciscum imitando, nudus in terra vna manu crucifixi effigiem, altera candelam tenens, inter hymnos, & laudes diuinas sine aliquo doloris indicio animam Saluatori tradidit Anno salutis 1575. in Conuentu Villæ nouæ de la Serena, in quo erat Guardianus.

X His-

His tàm præclaris Viris paupercula Discalceatorum familia (Authore S. Petro de Alcantara) profundiores in Franciscana vinea radices agens, in dies nouas propagines vbique Terrarum produxit; dum in varijs Regnis nouæ Reformationis studia, & Prouinciarum fundationes, & Religiosæ vitæ exempla tàm in pœnitentibus, quàm Martyribus mirandũ seraphico Ordini decorem adauxerunt. Distinctam autem omnium narrationem in varijs historijs egregiè descriptam ijs relinquimus, ac suademus, qui pro virtutis affectu renouatum Apostolicæ vitæ splendorem, Anachoretarum veterum mirandam austeritatem primitiuæ Ecclesiæ in Fidei professione constantiam, renouatis velut characteribus expressam delectantur contemplari, atque agnoscere: Hoc tantùm loco quosdam conspicuos Viros adiungere licebit; qui ex schola S. Petri prodeuntes, vberrimum plurimis Authoribus Elogiorum argumentum ministrarunt.

Inter primos itaque Sancti hujus Discipulos non immeritò connumerandum existimo Venerabilem P. Petrum de Alfaro, virtute, doctrinę, ac disciplinæ Religiosæ exquisitissimum. Hic quibusdam alijs Religiosis suæ societatis præpositus instante Catholico Rege Philippo II. in Indiam transmissus, Prouinciam Sancti Gregori Papæ in Insulis Philippinis fundauit: Hinc euangelicum semen in Chinam, seu Sinense Regnum transuehens, multa ibidem perpessus; tandem Conuentus in Machao, & Malacha, alijsque locis stabiliuit; qui posteà in Prouinciam Matris Dei coaluerunt, sub qua adhuc cum Indorum salutari fructu perseuerant.

Huic subiungendus occurrit tanquàm socius Venerabilis P. Joannes Baptista à Pesaro, qui natione Italus ex Conuentualibus ad Discalceatorum Institutum transiens, cum prædicto Patre Petro de Alfaro in Indiam pro animarum conuersione transfretauit. Eidem pro Religionis zelo defuncto in regimine succedens, cunctis sanctitatis suæ opinionem, atque Christianæ charitatis præclarissimas notas vbique instillauit; dum prædicationis, ac pietatis indefessis exercitijs plurimos infideles ad Ecclesiæ gremium conduceret:

ceret:

ceret: Nec adeò tamen ei omnia prosperè successere, quin opponente se Dæmonio varia tunc tribulationum genera, tunc maximè ei etiam à domesticis fidei concitaret; quæ per inuictam constantiam orationis, ac patientiæ scuto superando, compositis pro occasione rebus, iterùm in Hispaniam redire, ac indè ad Pontificem Maximum Sixtum V. pergere constituit. Et quia huic olim in Conuentuali sodalitio studiorum contubernio pergratus, nunc ob præclarè gesta acceptior erat, in Italia remanere persuasus fuit; vbi eiusdem Pontificis singulari Indulto aliquorum Conuẽtuum Reformationem suscepit, ex quibus ad Indiarum messem ministri, atque operarij instructi Religiosi vtiliùs prodirent: Tandem vbique admirandæ suæ vitæ, ac religiosi zeli vestigijs relictis in Conuentu Sanctæ Luciæ Neapoli cursum sui laboriosi itineris sanctè terminauit. Ei post tot annorum interualla, hoc nuper memoria dignum accessit; quòd benignitate Sanctissimi Pontificis Clementis IX. nuper corporis eius depositum cum prædicto Conuentu S. Luciæ ad Discalceatos Prouinciæ S. Petri de Alcantara translatum fuerit, quasi riuulus ad Reformationis suæ fontẽ, Discipulus ad Magistrum rediturum se præuidisset.

In Prouincia S. Ioannis Baptistæ, quæ sub S. Petro de Alcantara in Conuentibus de Elche, ac Lorito initium sumpsit; plurimi magnæ virtutis Religiosi vitæ perfectione inclaruerunt. Notabili verò præ cæteris miraculorum frequentia illustratur B. Paschalis Baylon, cuius vitæ meritum sicut Ecclesia Beatificationis priuilegio decorauit; ita solemnis Canonizationis ritu glorificari vniuersæ Hispaniæ deuotio instantissimè sollicitat.

Ex superiori Philippinarum Prouincia Sancti Gregorij varijs in Iapponem missionibus, S. Petri progenies copiosos in eodem Regno fructus animarum retulit; vsquequò contra euangelicum hunc prædicationis feruorem concitati Bonzi Idololatriæ Ministri, B. Petrum Baptistam cum quinque socijs, ac septemdecim familiaribus Iapponensibus pro Christi confessione in crucem egissent, atque glorioso mar-

tyrio coronassent. Quorum martyrium adiunctis tribus ex societate Iesu, Vrbanus VIII. Pont. Opt. Max. Anno 1627. solemni iudicio approbatum, vniuersalis Ecclesiæ venerationi proposuit.

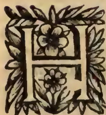
Præfatos imposterùm copiosiùs Martyrum agmen consequutum fuisse relationes variæ publica fide confirmarunt; quarum etiam aliquot Romæ, Ecclesiæ authoritatem expostulant. Intereà non sine magno Ecclesiæ incremento, ac Religionis Franciscanæ gloria ex omnibus colligere fas est id, quod ex ista Sancti Gregorij Prouincia aliquando ad piæ memoriæ Philippum IV. Regem Catholicum perscriptū fuit verum esse; videlicet in Iapponem, ac Chinam ex illa prouincia Religiosos Fidei zelantissimos transijsse, quorum plurimi Laurentij, ac Vincentij martyria æmulantes, tanquàm Piropi, ac Carbunculi in hac Orientali Ecclesia fulgere agnoscuntur. Eorum autem numerum vsque ad Annū 1667. quadraginta quatuor, secularium verò trecentos nimirùm Tertię Regulæ sodalitio adscriptos; alios diuersi sexus, ac ætatis supra quadringentos certiori calculo collectos intelligimus.

Ex quibus facilè licebit iudicium sincerum de re perspecta ferre, quantum vtilitatis atque decoris Seraphico Ordini, ipsique Catholicæ Ecclesię ex hac Sancti Petri de Alcantara Reformatione accesserit. Nam & Martyrum splendidissima corona Fidei soliditatem exornat, atque illustrat apud infideles; & vitę Apostolicæ renouatione in Prouinciarum augmento eiusdem Religionis commendat sanctitatem inter Catholicos: Ita quòd non frustrà aduertisse videatur insignis Religione, ac doctrina P. Martinus à Sancto Iosepho; vt videre licet in expositione Regulæ Fratrum Minorū pag. 793. Omnes quasi Reformationes nostri seculi dici posse filias Sancti Petri de Alcantara; cuius in habitus, ac vitæ asperitate, ac paupertate instituta describendo, tanquàm principale exemplar imitari adnituntur, ac student.

LIBER QVARTVS

De virtutibus Theologalibus, & donis gratuitis S. Petro de Alcantara concessis.

De Fidei virtute. Cap. I.

Actenùs vitæ S. Petri de Alcantara illustria multa perspeximus, nunc fundamenta (quibus hæc innixa fuere) penitiùs introspicere virtutum Christianarum perfectio suadet; quæ supra Petram Dominum Christum posita, Fide, Spe, atque Charitate mirabiliùs compaginatur: Et quemadmodùm in prodigioso Viro multa naturæ vires excedere, ipsa gestarum rerum veritas ostendit; ita diuinam consideranti gratiam faciliùs patebit connexionem virtutum, qua velut per gradus ad apicem illum ascenditur diuinæ contemplationis, nihil in eo vacuum reliquisse. Hinc Fides illa, sine qua placere Deo nemo potest, adeò firmiter in corde S.Petri fixa erat; vt eius veritates cunctis rebus, quæ oculis cernuntur, certiores haberet: Quascumque extases, aut reuelationes à diuina Benignitate habebat, nunquàm ab illis sibi persuaderi quicquam permittebat, quod priùs ad eiusdem Catholicæ veritatis trutinam non appendisset; ideòque ab his tentationem nullam passus fuit.

Solebat dicere tunc Fidei mysteria certiora haberi, cùm eis minora intellectus humanus præstaret experimenta: Solius enim Dei sapientia nostræ confundit capacitatis angustias, & subleuat obsequij humilitatem; cùm ignorantiæ tenebras illuminat his, quæ præter ipsum nemo, aut capere, aut explicare potest. Profundè de Fidei nostræ mysterijs ad Populum prædicabat, exhortando; vt frequenter il-

lorum recordationem repeterent: In campestribus pastores quærebat, in villis & pagis pauperes, & paruulos, hominesque; quos doctrinæ Christianæ articulos edoceret. His nè victus quærendi tempus subtraheret; dum ad portam eleemosinæ causa confluebant, priùs spiritualem sustentationem summa patientia, ac charitate singulis pro capacitatis modulo ministrabat; sæpè eadem ijsdem inculcando.

Ardentissimo propagationis Fidei zelo, quod ipsi non permittebatur, in alijs procurabat; vt nimirùm eius Instituti Religiosi ad Infidelium terras euangelizandi causa trāsirent. Hac eadem ex causa magno dolore augebatur ob grauissimum damnum, quod suo seculo Ecclesia passa fuit à Lutheranæ hæresis pestifera disseminatione: Ideò super omnia obedientiam necessariam Capiti Ecclesię Pōtifici Romano debitam, diligentibus cunctis imprimebat; præcipuè verò Fratribus suis, vt in his (quæ ad Reformationis negocium pertinebant) ad nutum Vicarij Christi cuncta intenderent, sollicitè persuadebat.

Sacras literas quasi semper manibus tractabat; ita vt eius familiari vsu maiorem partem memoria teneret: Ad quodcumque verbum (quod proferri ex sancto Euangelio audiebat) assurgere, atque profundè se inclinare solitus, indicabat intimam eiusdem in corde reuerentiam. Cùm Fidei Mysteria explicabat; ordinariè extra sensus rapi, & lumine superno à Domino illustrari videbatur: Quadam die monendo Religiosos de veneratione, quæ Fidei dogmatibus debetur, aiebat; *Cùm Euangelium legitis, attendite; vt iunctis manibus, & modesta compositione, atque attentione percipiatis ea, quæ continet; nimirùm quomodò Deus incarnatus est.* Hicquè vehementia spiritus raptus, altiori subindè voce eadem verba, repetebat; donec altissima contemplatione euectus, ad illa verba: *Deus assumpsit carnem humanam*, tonitrus instar vocem edens, ad cellam magno impetu currebat; illic anima eius cœlesti ardore repleta eum in suauissima extasi vltra tres horas continuas detinebat.

Aliquando Religiosus sui Ordinis ex Italia redux B. Pa-

trem

trem in cella decumbentem inuiserat: Hic inter alia enarrans sensibilem deuotionem, quam in sacra Lauretana Aede expertus fuerat, dum sacra Incarnationis pignora (quæ ibi asseruantur) adorasset; tam altè cor S. Petri de Alcantara huius Mysterij memoria penetrauit, vt ei acutissimum clamorem exprimeret. Religiosus verò consueti affectus huius ignarus è cella aufugiens, Dei Seruum in altissima Mysterij contemplatione raptum reliquit; vsquequò cæteri ex Conuentu opportuniùs accurrentes in eadem depræhendissent.

Quadam die duo Religiosi sacris Ordinibus initiati, à Sancto Viro præceptum acceperant sese præparandi; vt Missam decantarent. Vnus illorum, vt cantus experimentum faceret, in hortum secesserat, vbi fortè tunc S. Petrus contemplationi intendebat. Itaque cùm à prædicto Religioso Euangelij verba; *In principio erat Verbum* &c. intonari audisset, accensus spiritu genua & caput inflectens, implexusque tanquàm rota volatu celerrimo ad portam Conuentus, indèque per alias portas sine vlla læsione ferebatur vltra cubitum à terra eleuatus; vsquedum coram Sanctissimo Sacramento in Ecclesia in altissima extasi raptus substitisset. Aliqui Religiosi, qui Sanctum assequi non poterant, cùm ante Aram maiorem in illo statu deprænhendissent, aliquandiù priùs expectare, vt ad se rediret; mox omni industria experiri, an sensus retineret: Tandem certò inuenere columnæ instar immobilem hæsisse; quia firmiter corpus fixerat, qui animam rapuerat, & qui Fidem accendit, Mysterij quoque lumine integrum absorpsit. Fuit insuper à Deo dotatus speciali illa Fide, quam gratis datam Apostolus nuncupauit, & priori superadditur: Hæc nimirùm magna fiducia est de diuina Bonitate, à qua consequi se posse credunt Sancti, quæcumque rectè à Deo petierint; promittente Christo etiam montes transferre posse, aliaque stupenda operari, cùm necessum fuerit. Huius Fidei testimonia fuere tot in vita S. Petri de Alcantara prodigiosi successus, quibus sæpiùs siccis pedibus rapidissimos transiuit fluuios; diuinæ confisus Omnipotentiæ crebrò in maximis necessitatibus,

præsen-

præſentem habuit diuinam opem, tam ſibi quàm ſuis Religioſis miraculosè fauentem: Hinc quoque totiès deuotis exhortationibus Religioſos ſuos ad hanc virtutem, diuinæ Prouidentiæ immenſa benignitate extimulabat; vt quos Fides docuerat, nullo humano ſubſidio inniti, eoſdem fiducià certiores redderet, confidentes in Deo cuncta obtinere.

De virtute Spei, quæ in S. Petro de Alcantara eluxit. *Cap. II.*

Non diſſimilem fiduciæ ſociam S. Petrus de Alcantara in pectore alebat Spem, quæ inter tempeſtates huius vitæ anchora animæ non immeritò dici ſolet; ſicut eſt medicina contra humanam inconſtantiam, vinculum diuinæ gratiæ, & pignus inæſtimabile gloriæ. Hæc virtus illum à teneris annis cœleſti lumine induit, in toto vitæ decurſu inſtar ſolidæ columnæ ſuſtinuit: Hac Magiſtra adhuc obſeſſus humanis illecebris, earundem laqueos euadere, pompas cum ſeculo contemnere, ſolam Spem ad ſuperna bona dirigere, cætera pro nihilo habere conſtantiſſimè didicit; immò cùm iam maturus annis corpus maximis pœnitentijs ſubegiſſet, ſuadentibus vt eidem, aut quietem aliquam, aut refrigeriũ indulgeret, reſpondere ſolebat: *Non hic locus ſolatij eſt; omnem enim quietem in ſuperna patria expecto, quò iturum me ſpero.*

Pro omnium rerum ſucceſſu, maximè futurarum (quæ tempore matureſcunt) oculos attollebat in Cœlum, quo cordis affectum tranſmiſerat; dicens deuotè cum Regio Propheta: *In te Domine ſperaui non confundar in æternum*. Adeò verò longè aberat à Spe in Principibus, aut quocumque homine collocanda; vt Magnatibus pluribus Hiſpaniæ fauorem ſibi pro negocijs offerentibus, aut rariſſimè vti vellet, aut ſi aliquando vteretur, eoſdem tantùm tanquàm inſtrumenta diuinæ Prouidentiæ attentiùs reſpiceret: Eandem virtutem omnibus ſuis deuotis in quacumque tribulatione, aut prætenſione inculcabat, dicendo: *Sperate in Deo, qui*

omni-

omnibus mederi potens est; figite in eo Spem vestram, ipse omnia ad desideratum finem perducet, per media opportuna. Cuius quidem virtutis in ipso Sancto fidem faciunt tot superatæ contradictiones, tot euictæ difficultates; cum quibus omnibus colluctatus, primarium maioris Dei gloriæ intentum gloriosè assecutus fuit.

Aliud Spei genus diuina ei Liberalitas concesserat, dum gratiæ gradus augendo, humanis viribus easdem mirabiliter corroboraret: Nam corpore, atque complexione debilis, varijs etiam accidentibus infirmabatur; ita vt licitè, ac necessariò eisdem indulgere aliquando teneretur. Nec tamen ideò ille receptas humanæ prudentiæ regulas admittere; nec mysticorum etiam consilia sequi, qui proprias vires metiri non inutiliter suadent: Sic enim ipse Sanctus in Tractatu de Oratione part. 2. cap. 5. notabili 5. *Inueniuntur aliqui, qui nec tempus, nec discretionem seruant in suis exercitijs, cùm à Deo fauores recipiunt; & his ipsam prosperitatem interdùm periculi causam esse existimo: Multi enim sunt, quibus videtur gratia sibi plenò sinu effundi, ideòque propter tam suauem Dei conuersationem, toti in ea occupantur, frequentando studia orationis, vigiliarum, & macerationum corporis; ita quòd natura impar tantis oneribus, tandem succumbere cogatur. Vndè fit, vt multi stomachum debilitent, & caput; sic quòd non solùm inutiles reddantur pro laboribus corporalibus, sed etiam pro his ijsdem exercitijs orationis: Itaque in his rebus magna discretione vtendum est in principijs maximè, quando feruores, consolationesque maiores sunt, & experientia, & discretio minores; vt sic passus in hac via contemperemus, nè in media deficiant.* Sed his neglectis non naturam sua virtute; sed ea, quam à Deo accipere poterat, fœliciùs metiebatur: Vndè cùm de alijs Sanctis, Spiritu Sancto intus eos mouente, mirabilia multa narrantur; quæ temeritatis speciem habere videntur tam in martyrijs subeundis, quàm in diuina Prouidentia experienda. De Sancto nostro adeò stupenda scribi possunt, vt maximam etiam fatigare ponderationem valeant; dum omnia, quæ sperabat, consecutum fuisse animaduertitur: Fi-

xa namque in corde suo seraphici spiritus verba habebat, cùm ex Sancto Bonauentura ediceret; *O Spes cælestis, quæ quantum speras, tantum impetras.*

Hinc multa quoque contra proprium corpus tormentorum genera intentare, quorum quodlibet illud ipsum sua natura destruere potuisset; ni Spes secum diuini auxilij præsidia appræhendens, animum & vigorem addidisset. Hinc inter alia in quodam difficili itinere à deuoto inuitatus, vt aliquid secum viatici deferret, planè recusauit, dicens: *Nihil refert, Deus nobis prouidebit*; idemque nè reciperet, socio iniunxit. Hic nè deuoti affectus pignora recusasse videretur, frusta panis, paucosque fructus petere non neglexit; quod cognoscens S. Petrus de Alcantara nequaquàm admisit, sed eum sic mansuetè corripuit: *Non nè semper tibi dixi, vt in Deo speres, & in misericordijs eius? Confide firmiter in ipso; quia solus in maioribus necessitatibus opportuna auxilia præstat.* Ea namque sæpiùs tam in itineribus, quàm in suis Cōuentibus mirabiliter expertum, in historiæ eius contextu varia exempla probant: Nec frustrà propheticum illud in Psal. 54. *Iacta curam tuam in Dominum, & ipse te enutriet*; Magistri sui Christi Dñi monito attēperasse creditur, Lucæ 12. & Matth. 6. *Ideò dico vobis, nolite solliciti esse animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori quid induamini. Quærite ergo primùm Regnum Dei, & iustitiam eius; & hæc omnia adijcientur vobis.* Idem in alijs successibus eluxit, quibus humani ingenij industriam applicando, difficilia omnia, atque impossibilia multa euentum prosperum negare existimabantur; nisi Spes, quę fiduciam animabat, cuncta sibi à propitio Numine alacriùs promisisset, & promptior diuina Benignitas ritè præstitisset.

De Charitate Sancti Petri de Alcantara erga Deum. Cap. III.

Regina virtutum Christianarum Charitas adeò sublime in corde S. Petri de Alcantara thronum erexisse videbatur;

batur; vt ad eundem omnes suos affectus, desideria, atque cogitationes reuocaret: Nam *hac corrumpi nescia* (vt scripsit S. Prosper de vita contemplat. cap. 11.) *nulli vitio mutabilitatis obnoxia, finis cælestium præceptorum, mors criminum, vita virtutum, palma victorum, quam Fides concipit, ad quam Spes currit, & cui profectus omnis seruit, ex qua quicquid est boni operis, viuit.* Hinc quocumque motiuo sibi de summo bono occurrenti, tàm vehementer accendebatur; vt intra se contineri nequiret, quin ignitis suspirijs acutissimisque clamoribus ex cordis intimo foris prorumpentibus, aut audientes quoscumque perterreret, aut deuotos compungeret: Huius namque affectus praxim, etiam Sanctus Petrus noster in suis exercitijs part. 1. cap. 12. monito 8. sic apposité descripsit. *Sunt aliqui adeò amore Dei inflammati, vt vix memoria occurrat quæcumque eius imago, quin amore ipsius viscera eorum colliquescant: Et hi discursu, aut considerationibus his non indigent magis ad excitandum hunc amorem, quàm aut Mater, aut Sponsa, vt gaudeant; cùm de filio, aut Sponso sermo inciderit. Alij quoque qui non solùm in orationis exercitio, sed etiam extra illud ita in Deo absorpti sunt; vt propter eum omnium rerum, immò sui ipsius obliuisci videantur: Nam si hoc quandoque fieri posse in amore sensuali experimur; quantò magis id amorem infinitæ, atque increatæ illius pulchritudinis efficere posse credendum est, dum longè potentior gratia sit, quàm natura, vel culpa.*

Quadam vice S. Petrus de Alcantara infirmitate decumbens, sensit adeò vehementer cor suum diuini huius amoris iaculo transfigi; vt in vocem tonitrus instar prorumpens, Infirmarium excitaret: Hic infirmo aliquem nouum casum superuenisse suspicatus, accurrens eum mortuo persimilem inuenit; cuius causam non morbi, sed affectus violentiæ adscribendam ipse posteà S. Petrus Confessario aperuit. Sola diuini amoris mentio ita eum commouebat; vt quodcumque etiam difficile, eius respectu libenter cuicumque petenti concederet: Vndè sæpiùs pœnitentes eius, alijque deuoti multa (quibus quàm maximè aduersabatur) peten-

do propter amorem Dei, promptiùs extorquebant. Interdum hoc suaui incendio exardescens, nec cellæ angustijs retineri, nec cordis anxietates pati sufficiens, in campos euolabat; vt vel sic eam partem incendij, qua corpus æstuabat, aeris refrigerio contemperaret: Quod mirum nequaquàm videri potest, cùm ipsas etiam niues interdum super eum cadentes fuisse liquefactas, iam alibi annotauimus; & ex sequenti successu confirmabitur.

Quadam die huius incendij diuini flamma etiā corpus sibi correptū sentiēs, procurrebat in hortum, ibique se totū vsq; ad collum congelato stagno promptiùs immersit; tanto verò temporis spatio in eodem permansit, quanto cuicumque alteri ad extinguendum omnem calorem naturalem, ipsamque etiam vitam certò suffecisset: Miro tamen diuinæ Charitatis prodigio visum est gelu resolui, stagnumque instar feruentis ollæ ebullire; eò quòd cor S. Petri de Alcantara intus accensum, corporis ardore aquam feruentem effecerat. Neque ille hoc facto tribus pueris Babilonicis inferior æstimandus, dum illi fornacem egressi, cœlesti rore igné extinguente seruantur; hic gelidas aquas suo corpore velut fornacem accendens, nec gelu perimitur, nec aquæ feruore amburitur.

Verba insuper & colloquia, quæ de hoc diuino amore faciebat, quàm ignita, atque fauillantia forent; varij euētus in eius gestis indicati probabunt, quorum licet vnicum hoc loco addere specimen, ingratum non videbitur.

Accesserat quadam die S. Petrus domum Illustris cuiusdam Fœminæ suæ pœnitentis, in pago Beluis: Hic cœpit coram ipsa, eiusque filia satis deuotū de rebus spiritualibus sermonem texere, capto motiuo ex currenti festiuitate duorum Apostolorum Philippi, & Iacobi; quorum in Christum Fidem, & amorem præclarè exaggerans, dum omnia adijsse difficilia demonstraret; ex libro mox spirituali feruenti affectu hæc verba prælegit: *Deus meus, fac me carbonibus, flammis, atque igne tui amoris totum accendi, atque inuolui; ita ut conuertar in te, & tu in me.* Idque tam penetranti voce,

atque

atque modo pietatem ſpirante proferebat; vt ex hinc prædicta Domina toto animo ad deuotionem accenderetur. Maximè verò filia, omnium terrenarum cura penitùs depoſita, ſic orationis ſtudio incumbebat; vt in ea notabiles progreſſus faciens, fauoribus cœleſtibus ſuperabundaret. Fuit hæc Maldonata genere, cuius alibi memoria recurret.

Tam diffuſus erat hic ſancti Viri amor, vt libenter ſeipſum in tot corda diuiſiſſet, quot Mundus homines continebat; vt ſic diuinis laudibus abundaret magis. Hinc ſæpiùs ad diuinas laudes omnes creaturas prouocando, ſic exclamare audiebatur. *Venite, & iuuate me, ò vos Cæli, & Terra, & Angeli Sancti ad collaudandum Dominum, & ad vices reddendas tot fauoribus, quibus nos immenſa eius Benignitas cumulauit: Nimium excedunt menſuram obligationes meæ; ideòque meliùs vos defectibus meis ſuccurrite. Vos Seraphini inflammati, qui optimè amoris naturam, ac vim cognoſcitis, opem mihi ferte; dum amoris telo vulneratum me ſentio, & redamandi debitum agnoſco; tormenti tamen remedium, ac leuamen non inuenio. Tu qui labia Iſaiæ, ignito forcipe mundaſti, hanc animam meam ardentiſſimo amore tuo accende; Vt nihil præter Dominum meum diligam, in ipſo ſolo requieſcam, & viuam in ſeculorum ſecula.* His & ſimilibus alijs indicijs diuini amoris cor S. Petri de Alcantara æſtuans, continuò latentis ardoris flammas conglobatim eructabat; vt quantò maioribus corpuſculum cruciatibus, ac pœnitentijs ſubigeret; tantò in corde latens ignis magis creſceret, atque foris quoque erumperet.

Eundem feruorem in alijs, quos de diuino amore alloquebatur, adeò mirabiliter accendebat; vt ab his etiam, quibus mirabile hoc amoris genus ignotum erat, ipſe Vir ſanctus amens exiſtimaretur; dum verba affectuosè proferendo, corporis geſtibus decorem perdere arguiſſent. Indè quoque de ipſo Sancta Thereſia hæc in manſione 6. cap. 6. annotauit; *Ego cognoui quendam Fr. Petrum de Alcantara, quem Sanctum exiſtimo ſecundum ea, quæ in vita demonſtrabat; interdum ab his, qui eum audiebant, habitum fuiſſe pro mente capto. Et verè talis erat, ſi ſanctam illam amentiam reſpicia-*

mus,

mus, atque ebrietatem; qua sanctus ille Propheta redundans omnes creaturas cælestes, ac terrestres, in Psalmo illo Benedicite, *ad collaudandum Deum feruenter prouocabat. O fælix amentia, fratres, si eam nobis Dominus concederet! O infælicia tempora, ò vita miserabilis, in qua adeò obscura, & ignota est talis stultitia. Fælices hi, quibus talem gratiam Deus concesserit; vt participes reddantur huiusmodi stultitiæ, & seipsos iuuent aliorū exemplo. Excitemus ergo nos ipsos ad diuinas laudes; & adiuuent nos omnes creaturæ per secula seculorum. Amen.*

Prædicabat quadam die S. Petrus in Ciuitate Plasentiæ coram numeroso Populo super immenso Dei amore, quo Incarnationis mysterium perfecit: Dum itaque rationum pondere mutuæ obligationis causas concioni efficaciùs persuadebat, visus fuit tam vehementer eiusdem desiderio accendi; vt sensibus destitutus per longissimum tempus, in altissima extasi suspenderetur. Cuius admiratione, quamplurimi maximè compungi, atque ad diuini amoris desideria excitari; ipsum denique Seruum Dei in se reuersum, atque post gratiarum actionem euadentem, summa veneratione velut Angelum incarnatum deuotè vbique prosequi: Ille verò tàm verbis, quàm affectibus, ac operatione dies noctibus, actiones meditationibus hoc exercitij vinculo coniungens, semper Deo fruebatur; nec vnquàm minimum, vel punctum prætermittebat; quod diuinæ voluntatis promptissimum obsequium importaret. Vndè plurimi Religiosi, qui eius consuetudine familiariùs vtebantur, iuramento firmasse scribuntur nullum reperiri in Euangelio præceptum, aut consilium, quod à suo prædicto Magistro ad literam non fuerit integerrimè obseruatum.

De Charitate S. Petri de Alcantara erga proximum. Cap. IV.

SVperioris virtutis filiam, aut sororem rectè vocaueris Charitatem erga proximum; quæ sicut legem perficit, ita Deum lætificat, in quem refunditur: Hinc S. Petrus alio-

aliorum infortunijs tanquàm proprijs compatiens , omni studio ac diligentia satagebat; vt quàmpromptissimè ijsdem succurreret. Pro hac causâ, difficillima interdum itinera suscipiebat; nimirùm vt Ciuium, aliarumque personarum, familiarumque animos inuicem reconciliaret; immò pœnitentes, aliosque deuotos in graui aliqua tribulatione consolaretur: Omnes ad solam eius præsentiam serenati, animi tristitiā deponebant; & sicut Sole glaciem liquefieri cognoscimus, ita quascumque frigiditates ad Charitatis S. Petri calorem fuisse resolutas accepimus. Ob hanc causam sæpiùs solitudinem intermittebat ac conuersationem, qua Deo in oratione fruebatur; dum eum aut Conuentu egredi, aut ad se accedentes, patienter auscultare necessitas cogebat: Nec verborum tantùm suauitate hæc Charitatis officia præstare; sed & omnem operam impendere, orationibus quoque & pœnitentijs diuinum auxilium compellare, donec petentium necessitati subuentum cognouisset. Id verò maximè pro peccatorum conuersione, atque conuersorum perseuerantia attentiùs præstare. Hinc etiam de alienis factis nunquàm sinistrè iudicare, aut censorem agere; idemque diuersis documentis suis Fratribus ita inculcare: *Filij euidens signum est, quòd Deus alicui animæ assistit, quando hoc in malo bonum inuenit; quemadmodùm alij præsumunt in bono malum quærere: Nam vnusquisque ore profert ea, quibus cor eius redundat. Sic enim anima inuidiæ plena, aut malitiæ, eadem lingua enunciare non desinit; sed quæ Charitatem possidet, cogitat, & loquitur de omnibus benè, iudicans omnes Deo perfectiùs seruire quàm se.*

Mirum in modum hanc virtutem S. Petrus de Alcantara manifestabat, ferendo mansuetè illatas iniurias: Nam sicut cuiuscumque beneficij tenax, vices rependere, vel orationis præmio nunquàm negligebat; ita offensarum immemor, potiùs easdem beneficij loco habere, quàm vel minimum indignari; cùm sibi contradici, aut calumniari se magis gauderet. Idem quoque Religiosis suis commendabat; vt quæ secreto aliquo Dei iudicio contingere potuissent, ea in humanis

manis contradictionibus Charitatis officio libentiùs excusarent.

Eandem virtutem quantùm religiosa paupertas permitteret, etiam externo opere proximo præstabat; ita quòd omnium pauperrimus; alienam tamen necessitatem diuitum eleemosynis subueniret: Hinc etiam in proprijs Conuentibus mendicis ad portam primus ministrare; caput & membra sordida abluere, indumenta resarcire ac lauare, omniaque illis pietatis officia exhibere, quæ misericordiæ viscera concipere abundantiùs poterant. Alios, quibus nuditas verecundiam facere videbatur, ad amicos spirituales induendos remittebat; sicque omnes, quos inopia aut necessitas filios offerebat S. Petri Charitas, paterno affectu amplectebatur, & fouebat.

Pro ægrotis singularem sollicitudinem etiam assiduis humilitatis officijs exercebat; ita quòd ab alijs Fratribus huic curæ destinatis, sæpè admonitus parceret suæ debilitati, & ipsis pensum soluendum relinqueret, respondebat: *Filij, meum imprimis hoc est officium, in quo si defectus, aut negligentia aliqua occurrerit; magis à me, quàm à vobis rationem eius exquisiturum Deum sciatis.* Extra Conuentum Nosocomia frequentabat, atque priuatorum domos; quibus præcipuè in necessitate publica priuatim laborantibus, ea industria, atque diligentia succurrebat, qua & egestate liberari, & diuinæ offensæ periculo eripi conuenientiùs poterant.

Quadam die æstu feruente iter faciebat versus Oppidum Torregonzillo, quando Solis ardor, viæque asperitas eum & viribus & siti languentem cogebat remedium petere à duabus mulieribus; quas sors obtulerat: illæ verò propriæ necessitatis obtestatione, Sanctum Virum ad sui commiserationem conuerterunt; ita vt opem, quam à se peteret, ipse tàm siti quàm fame laborantibus opportuniùs exhiberet. Mira sanè pietatis commutatio, dum S. Petrus sui oblitus ad Cœlum oculos attollens, indè pro eis auxilium obtinuit, vndè sibi ipsi vix petere præsumebat; & ad mulieres conuersus: *Recedite*, inquit, *sub vmbra illius genistæ, & ibi necessitatis*

tatis vestræ remedium inuenietis. Obedientes illæ in loco, quem iudicarat, medium panem inueniunt; cuius sapor & albedo cœlesti manu compactus, & sitim extinguere valuit, & famem: At ipsa huic miraculo Charitas S. Petri pretium abstulit; dum hæc ordinis negligens, alienam necessitatem proprio periculo postponere notata fuit, nec sibi vel in minimo subuenire.

Aliquando S. Petrus de Alcantara iter faciebat cum quodam Religioso genere nobili, qui nuper ex seculo ad Religionem transiens, nondùm domesticas delicias, aut naturæ mollitiem deponere, & asperitati Religionis satis assuescere didicerat; licet feruore spiritus, multa etiam difficilia superasset. Hic pro vsu Religionis, nudis pedibus longa via, inter prærupta saxa incedens; tam sanguine cruentatus, quàm lassitudine deficiens, nitebatur vestigia præcedentis Patris pro viribus assequi: Sed eidem adeò commiserationem eliciebat; vt sæpè inuitatus, tandem suaui verborum violentia cogeretur tergo Patris se imponere, & sic longo spacio portari, idque etiam diuersis locis, vbi difficilior transitus occurrebat, repetere. Miro sanè pietatis spectaculo visus fuit S. Petrus compassiua affectus teneritudine incuruatum ætate, atque continuis macerationibus dorsum iuniori se submittere, atque duplicato onere ipsa saxa, quæ pedibus cruentabat, velut emollire quodammodò; & nisi supernè vires hausisset, oneri impar succumbere.

Nec præsens tantùm quæcumq; Charitatis officia præstare S. Petrus de Alcantara promptissimè solebat, sed cùm longè etiam abesset, diuinæ virtutis impulsu eadem deuotis egentibus remedia mirabiliter afferre. Erat in Oppido Arenas Vir honestus Balthazar de Frias, de S. Petro eiusque Religiosis optimè meritus; cuius filio sexenni, Patrique percaro violentia morbi per quatuor ingentes suppurationes, atque acutam inflammationem mortem minabatur: Qua Medicorum iudicio certiùs intellecta, Pater vt cordis amaritudinem lachrymarum resolutione temperaret, à filij conspectu secessit. Augebat dolorem de S. Petri absentia

 cogi-

cogitatio, cuius præſentiæ merito non dubitabat ſe à Deo filij ſalutem impetrare poſſe: At non ideò ſpem depoſuit deuotus vir, cùm vel ſic abſentis S.Petri opem magna fiducia imploraret; nec vanam ei fuiſſe diſpoſuit diuina Benignitas,quæ S.Petro de Alcantara deuoti neceſſitatem manifeſtans, voluit; vt licet longiſſimè diſtans præfato viro de filij ſalute lætum nuncium oretenus proferret, totumque conſolaretur: Nam ille ad præſentis dictum obſtupeſcens, mox euaneſcente, ad ægroti filij cubiculum aduolare; & licet adhuc periculo teneri cernebat, nequaquàm tamen dubitare quin ſaluus euaderet. Hinc rei ſucceſſum adſtantibus enarrare,& cum ipſis Dei mirabilia Serui ſui Charitate extollere; donec ſtupentibus etiam Medicis, infirmum breui integrè conualuiſſe, omnes eiuſdem S.Petri meritis certiùs adſcripſiſſent.

De Patientia S.Petri de Alcantara, & animi eius conſtantia contra iniurias. Cap. V.

EX præcedenti Charitatis radice mira in aduerſis conſtantia, atque contra calumnias patientia pullulabat: Nam qui nihil niſi à Deo moueri ſibi firmiter perſuadebat, eiuſdem amori;licet aduerſa atque opprobria,omnia libenter condonabat. Dierum vitæ S.Petri chatalogum texere opporteret,ſi virtutum harum exempla colligere vellemus; quæ in illo adeò miranda ſolo prouerbij vſu confirmata,nobis faciliùs perſuaderi poſſunt: Nam cùm aliquis, iuſta ſe indignatione commoueri ſentiret, Patientia Fr.Petri de Alcantara opus eſſe pro reſponſionis dicto, tunc temporis inualuit.

In Reformationis negocio multas, variaſque difficultates inuicta conſtantia ſuperauit; grauiſſimas calumnias, repræhenſiones, atque acerbas mortificationes humili patientia tolerauit; vt nec ægri animi ſignum aliquod proderet. Sæpè non verbis tantùm, ſed & verberibus impetitus, aliam defenſionem opponere neſciebat, quàm quòd oculos

in Cœlum attollens, pro perſecutoribus exoraret; ſic cùm virtute Diplomatis Pontificij quemcumque ad ſuum Inſtitutum recipere facultatem obtinuiſſet, tunc inſignem quendam Canonicum Chriſtophorum Brauò, priùs vt ſua pauperibus diſtribueret, induxerat. Hic conſilio obſequens, charitatiuè omnia ſua largiendo, Viri Dei æmulis authoritatem eiuſdem inuiſam reddidit, validaſque contra eum perſecutiones innocenter concitauit: Quibus tam atrocia, atque indigna Sanctus Vir perpeſſus fuit; vt iurati teſtes in Canonizationis proceſſu, ea vix deſcribi poſſe, depoſuerint. Illum verò innata frontis ſerenitate, & animi imperturbabili tranquillitate cunctos inſultus cuiuslibet ſuſtinuiſſe, ipſos etiam Religioſos ſuarum iniuriarum impatientes, pro impatientia interdùm coarguiſſe, atque ad Deum conuerſum, ſæpè ita inuocaſſe: *Gloria tibi ſit Deus meus. Nunc verè cognitum me lætor, pro eo qualis verè ſum; & ſic rectè me tractant, prout mereor.*

In quodam itinere Conuentum Religioſorum hoſpitij cauſa ingreſſus, inhumaniter exceptus fuit; eò quòd Diplomatis Pontificij requiſitus, nouitatis accuſaretur. Hinc iniurijs atque conuicijs laceſſitus; habitu ſpoliari, atque pro more Religionis tanquàm Apoſtata flagris cædi iubetur: Quæ ille humiliter perferre paratus, cùm corpus cinctum cilicijs, inedia extenuatum, atque diſciplinis ſulcatum oſtendiſſet; tantum ſuis aduerſarijs pudorem incuſſit, vt ſpectaculo confuſi omnes recedere potiùs, quàm intueri ipſum, aut attingere eligerent: Itaque ipſe ab accuſatoribus relictus in medio, veſte ſua indutus humiles Deo pro hoc pane tribulationis gratias egit. Mox è Conuentu exire, & pro ſubuenienda ſocij refectione, eleemoſynam per domos petere; & ſic iter alacriùs proſequi non dubitauit: Sic quoque cùm alios ſui Inſtituti Religioſos iter agentes, in quibuſdam locis malè habitos fuiſſe intelligebat; indè gaudendi occaſionem ſumere, atque aduerſarios excuſare, monereque ſuos, nè conqueri præſumerent; ſed apud alios, etiam ſeculares pietatis affectu obtegerent.

Decumbebat grauiter S.Petrus de Alcantara in Conuentu Arenis, cùm diuina inspiratione Auilam eundum sibi Religiosis significaret; vt Sanctæ Theresiæ in Diplomatis Pontificij executione auxilium præstaret: Nec quibuscumque precibus à proposito moueri, quin aggrauatus morbo è lecto surgere, & iumento quodam vectus, iter suscipere visus fuerit. Peruenerat ad tabernam de Puerto del Pico, vbi quiescendi necessitate in terram proiectus, caput super petram, cui socius mantellum superposuit, inclinarat: Intereà iumentum hortum fortè propinquum ingressum, olera quædam, & herbas corroserat; quod à cauponis vxore obseruatum, iracundia accensa iumentum pro damno includit, & in rabiem versa, contra S.Petrum & Socium conuicia, & probra effundit. At cùm mansuetiores ad omnia animaduertit; insolentior facta, duplicat iniurias, & pro pignore pallium capiti recumbentis violenter subripit: Qua vi infirmus senex colliso ad lapidem capite, sanguinem fundere, atque vix genibus sustineri validus, mulierem pro culpa humiliter deprecatur; & vt iracundiam deponat, obtestatur. Pergebat insolenter debacchari insana fœmina, quasi infernalibus agitata furijs, quæ S.Petri de Alcantara constantiam prosternerent; dum mœstus Socius, secum cogitabat, quò sibi pro afflicto Patre reficiendo, atque curando eundum esset; tunc Seruo suo Deus opportuni remedij, atque egregiæ patientiæ publicandæ occasionem optimam præstitit: Nam transibat illàc versus Arenas D.Franciscus de Guzman Eques Illustris, ac S.Petri filius spiritualis; vt eum in Conuentu inuiseret. Hic cùm sanctum Virum ita in terra prostratum animaduertisset sanguine conspersum, stupore primò perculsus, casum aliquem ex via interpretabatur; mox cùm ex mulieris clamoribus successum indagasset, in furorem mutatus aggreditur tabernam igni succendere, atque mulierem occidere: Sed S.Petrus, quem præ nimia debilitate sola Charitas erigere poterat, furentem insequutus à facinore reuocat, ac miræ pietatis, & mansuetudinis excessu ruinam auertit. Nam eius voce tan-

quàm

quàm Angelica ſuſpenſus iratus vindex, manus continuit, diſtrictum ferrum cohibuit; atque cui mortem intentabat, ad preces S. Petri de Alcantara pecuniam pro pretio dati damni, liberaliter exſoluit: Sic itaque effrenis mulier lenitate correcta, ad S.Petri pedes culpam, & iniuriam dolens deprecabatur; cùm ipſe ſuauibus monitis eandem corripiẽs, & meliorem reddidit, & ſingulare patientiæ exemplum omnibus ſimul præſtitit.

Eius conſtantiæ in tolerandis infirmitatibus fidem maximam faciet, quòd iiſdem quaſi continuò vexatus, maiores dolores pati optaret; nec remedia (quæ afferri poſſent) niſi coactus admitteret. Sic in itineribus, aliaue occaſione accepta vulnera negligebat, ſic toto quaſi vitæ tempore nullo ſe dolore vacuum in corpore, aut in animo afflictione aliqua liberum ſenſit: Et cùm à Fratribus, vt à Deo leuamen in oratione peteret, peramanter monebatur; reſponſum dabat. *Filij, pro Chriſto ſummo noſtro bono, dolores, afflictiones, & aduerſa pati, via eſt breuiſſima, æquè ac certa, & ſecura ad perfectionem: quæ licet anguſta ſit & difficilis, ſine dubio tamen rectà ad portus Cæli perducit.*

De Humilitate S.Petri de Alcantara. Cap. VI.

IAm obduratæ patientiæ, cuius in ſuperiori capitulo exempla indicauimus, S.Petrus profundæ Humilitatis animi fundamentum effoderat; ita quòd tàm in proſperis, quàm in aduerſis eundem ſenſum gerens, ſæpè dicere ſoleret: *Seruus inutilis ſum, & ſine fructu in domo Dei. Quid habes, quod à Deo, non accepiſti? Quid reddam ego Deo, pro omnibus gratijs, quas mihi tribuit? Offero tibi Deus meus, exigua illa, quæ habeo, & valeo offerre.* Ita quoque ſanctitatis ſuæ fama ſummè eum affligebat, eamque vel vulgari ignorantiæ, vel Magnatum adulationi adſcribere ſtudebat: Interdùm vt applauſus populares declinaret, noctu Villas, aut Ciuitates ingredi, aut in aliquo paleario, vel tugurio obuio hoſpitari ſolebat; ſed quia hoc quoque ſæpè fieri

non poterat, dum aut charitatis, aut negotij occasio ad hominum frequentiam eum constringerent; paulatim profusis illis obsequijs, tanquàm martirijs assuescere didicit, cùm ex singulis reuerentiæ demonstrationibus plura in corde iacula excipere sibi videretur. Quod euenire vel tunc plerùmque ei solebat, cùm ab Episcopis, aut Principibus hospitio exceptus; summo amoris, ac existimationis affectu benedictionis gratiam impartiri eis rogabatur: Vndè Humilitatis huius fouendæ causa, ità se commonebat; *nonne tu Mundo defunctus es? permitte itaque te tanquàm mortuum tractari, qui nullo aut laudum, aut incensationis sensu stimulatus, vllam internam, aut externam patitur immutationem.*

Aliàs cùm ad eius ingressum in aliquam Ciuitatem commoueri omnes solerent, vt illi obuiam irent: Ipse (vt contemptum potiùs prouocaret) relictis nobilioribus, pueris se miscebat, atque ad ludicra conuersus, oblatos honores declinabat. Interdum in viis publicis studiosè ea peragebat, quæ nauseam magis ac risum, quàm admirationem, aut reuerentiam ei generare possent: Intereà versicolores panniculos hinc indè in sportam collectos, tunicæ assuebat; vt pro insensato haberetur. Interdùm inter opifices baiulum agens, vilibus ministerijs occupabatur, vt despectui omnibus esset: Idem in Nosocomijs publicis circa infirmos diligenter præstabat; cùm contemptibilioribus exercitijs addictus, ingeniosa Humilitate fastum, & applausum publicum eludebat. In Palatijs, atque Curijs Magnatum, vbi maximi honores illi deferebantur, sæpè ita se gerebat; vt seria etiam in risum conuerteret, quò vilipendi mereretur.
Vocatus vrgentissimis literis D. Ioannæ Austriacę filię Imperatoris Caroli V. & sororis Regis Catholici Philippi II. Aulam adijt: Vbi ab eadem Principissa pro suis confessionibus electus, constanti Humilitate, atque insufficientię suæ obtentu, solitudinem repetere difficulter obtinuit. Idem cum ipsomet Augustissimo Imperatore euenit, à quo licentiam discedendi, hac conditione obtinuit; *placeat Maiestati vestræ, vt in hoc negocio voluntas Dei fiat: Et ideò si ego non reuertor,*

uertor, certò sibi persuadeat voluntatem Dei esse; vt in hoc Maiestati vestræ non assentiar. Itaque cùm Pedrosi super eodem negocio in oratione Deum consuleret, interiùs illuminante eodem intellexit, se non ad quærendos; sed fugiendos honores ad Religionem vocatum, & vt pœnitentiæ rigores in solitudine amplecteretur: Vndè ad Imperatorem ampliùs non reuersum, altiori id consilio adscriptum fuit; & posteà ad maiorem Dei gloriam seruatum clariùs eluxit.

Iter faciebat quadam Hyeme S Petrus de Alcantara versus locum Verraco, cùm niue coopertus cum socijs, in quodam diuersorio noctem transigere cogeretur: At inhumana hospes nullum ex pauperibus lucrum expectans, excusabat se; quòd lectos non haberet. Qua repulsa lętus Vir Dei, quòd se indignum iudicasset; sociorum tamen necessitati compatiens, mulierem alloquitur: *Soror mea audi, nos pauperculi sumus, quibus nec lecti conueniunt, nec ijs indigemus; si propter amorem Dei ita tibi placuerit, hic prope ignem in terra decumbentes habitus nostros desiccabimus; aut si hoc displicet, conducas nos saltem ad stabulum, & nobis sufficiet*. Quod cùm blandienti similis, & voce & habitu submisso protulisset; confusa pudore mulier, perhumaniter eum cum socijs excepit; & proximo manè erroris culpam deprecata, illorum se orationibus deuotè commendauit: Posteà verò ipsamet alijs humilem hanc S. Petri de Alcantara responsionem recensens, tantam omnibus virtutis eius existimationem impressit; vt quoties illàc imposterùm transijsset, conglobatim omnes ei occurrere, atque eum, aut Religiosos sui Instituti hospitio recipere, studiosè certarent.

Nec minori studio apud Fratres suos vilis haberi S. Petrus satagebat, dum abiectioribus ministerijs applicatus, proprium arbitrium alieno sæpè submitteret, etiam in rebus grauioribus, quę Reformationis regimen tangebant: In quocumque opere, instrumenta ineptiora, & difficiliorem partem sibi eligere; adire syluam, ligna que cędere, & proprijs humeris ad Conuentum portare, pro confusionis exercitio sæpiùs amplectebatur. Hinc maior illi à Populis veneratio

neratio haberi; vt sequenti exemplo indicabitur.

Nobilis quidam D. Didacus de Loaisa ex Comitibus del Arco fama S. Petri de Alcantaræ excitus, ad Conuentum Pedrosi accedens, inuenit illum effodiendæ, atque transportandæ terræ pro Conuentus fabrica anxiè occupatum. Ad cuius aspectum, quòd Virum Hispaniæ perecelebrem, & toti Imperatoris Aulæ venerabilem, ad seruilia demissum videret; confusus ac præ deuotione in lachrymas diffluens, ad eius se pedes elinguis prostrauit. At S. Petrus Virum insigni pietatis affectu suscipiens, primum spirituali colloquio, mox confessionis remedio ita consolatum remisit; vt sæpè posteà confiteretur, se ex Humilitatis S. Patris recordatione maximum culpas suas deflendi stimulum habuisse.

Dum Prouincialis, aut Commissarij munere eminebat, viliora Conuentus officia, tractare non dedignabatur; sed reliquos in omnibus præueniens, ad se tanquàm omnium Ministrum ea pertinere asserebat. Honoribus sibi à Fratribus delatis profundiori Humilitate occurrere solitus, persuadebat singulis maioris meriti esse; cùm indignum se quis honore cognosceret, eundem confusionis loco admittere.

Aliquando infirmitate grauissima laborans, iumento vehebatur cum socio pedestri, qui post longam laboriosamque viam ad ascensum cuiusdam montis accliui de sua lassitudine, ac Patris commoditate tacitè murmurabat: At S. Petrus secreta socij diuina reuelatione cognoscens, iumento statim se demittit, eique dulcissimis verbis ad conscendendum vim facit. Ad quam erubescens Religiosus culpam susurri sui deprecatus, post longum Humilitatis certamen, amoris Dei obtestatione equitare constringitur; sequente non sine grauissimo labore S. Petro, cui licet morbus, & ætas, corporis pondus grauarent; Humilitatis tamen spiritus vires animi augere videbatur.

De

De Paupertate S.Petri de Alcantara. Cap. VII.

INſtitutum præcipuum, quod ſibi rigidiùs renouandum S.Petrus mente pręfixerat, ſanctę paupertatis obſeruantia erat; quam primus eius fundator Franciſcus, in Ordinē ſuum ſtrictiſſimum introduxerat: Vndè ſæpè Fratribus ſuis dicere conſueuit; *Paupertatem Fratris Minoris ita egentem eſſe debere, vt etiam aliquid relinquat ex neceſſario.* Eandem non ſuis modò Religioſis pro hæreditate ſacratiùs commēdauit; cùm fabricas Conuentuum ad ſtrictiorem formam ædificari, eorumque claues Patronis quotannis reſignari præcepit: Verùm etiam Sanctæ illi Fundatrici Thereſiæ in ſuo Carmelitano Inſtituto, adeò fideliter perſuaſit; vt etiā poſt mortem eidem apparens, priora monita de Prouidentiæ diuinæ fiducia repetendo tanquàm negligenti exprobraret.

Cella (quam incolebat prædicta Sancta deſcribente) atque adhuc Pedroſi exiſtens, longitudinem pedum habet quatuor, & medij latitudinem, trium altitudinem; quæ erectum non admitteret, & extenſum non caperet: Huic ſupellectile petra, ſedile, aut ſtratum præſtabat, Crucis imago ornamentum, lignum parieti immiſſum ceruical, Breuiarium antiquum Bibliothecam. Religioſis ſuis nulla prorſus curioſa, nec ſacra quidem permiſit præter Crucem ligneam, & librum ſpiritualem; quibus pro Confeſſoribus Summam, pro Prædicatoribus Bibliam adiungebat: Et vt huic nuditatis exercitio perfectus aſſueſceret, repetebat ſæpiùs euangelicam ſententiam; *vbi Theſaurus tuus, ibi & cor tuum erit.* Addendo interdum, vt ſibi non ſolùm à cuiuſcunque rei terrenæ poſſeſſione; ſed & deſiderio diligenter cuſtodirent, eò quòd eadem planè infectus, facilè etiam alios inficere poſſet.

Tunica (qua induebatur) omnium viliſſima erat; ita quòd morti proximus, deteriorem (quam petebat) inuenire non poſſet: Nouam nunquàm geſtauit, ſed laceram, aut

repetiatam; quæ nuditati obtegendæ sufficeret cum corda grossa, mantello breui, ac femoralibus. Calceamenta nec infirmus etiam portabat, nisi dum aliquo casu offensum pedem curaret, dicendo tale ei solatium, dum malè haberet, conuenire; cætera paupertati aduersari, quando necessitati non seruiunt. Ex his, quæ vitæ sustentandæ necessaria erant, sibi deteriora semper capiebat tam quantitate, quàm qualitate parcissima; & pro his tanquàm mendicus ad portam, Fratribus gratias humillimas reddens: Egere se interdum necessarijs quoque summè lætabatur, cùm dicere soleret; *minimè pauperem dici posse, cui etiam necessaria quandoquè non desunt.*

Dum officio Commissarij Generalis fungebatur, accidit semel eum à quodam Patre conspicuo Dominicani Ordinis, in Conuentu Pedrosi visitari. Erat autem illo accedente in remotiori horti parte occupatus S. Petrus de Alcantara, vt tunicam, quam solam gestare consueuit, ablueret; ideòque etiam (dum siccaretur) nudus expectabat, petræ insidens: Hoc modo eum repertum Dominicanus ignotum sibi percontatur; *Pater quomodò sic nudus hìc stas?* Cui ille, *& Christus quomodò stat in Cruce?* nec vlteriùs nisi vbi esset Pater Petrus de Alcantara inquisitus, seipsum esse demonstrauit. Ad hæc obstupescere hospes, & velut tanti Viri vilipendium indignè ferens replicat; *Pater quomodò possibile est, quòd Vir tantæ authoritatis ita spoliatus habitu appareas?* ad quod S. Petrus manu tunicam ex arbore pendentem indicans respondit: *Pater, si quicquam in hoc culpæ est, eam potiùs Euangelio adscribe; quod nos vnica tantùm tunica contentos esse debere præscripsit.* Quibus verbis compunctus Religiosus maiori cum admiratione, etiam lachrymas continere nequibat; cùm tunicam adhuc madidam induere vidisset: Vndè negocio (ad quod venerat) pertractato, tale semper iudicium de S. Petro de Alcantara proferebat se neminem vnquàm inuenisse, qui Euangelium ad literam meliùs quàm ipse obseruaret. Eandem paupertatem in cæterarum rerum vsu, strictissimam obseruabat: ita vt in minimis etiam admirationi esset.

Ad

Ad huius ſanctæ paupertatis ſtudium frequentibus exhortationibus vltra exemplum, documenta ſalutaria Fratribus dabat: *Filij, cauete vobis à quacumque re poſſidenda, immò deſideranda; quia amorem deſtruit, qui ſoli Deo debetur, eique ſoli conuenit, & integer redditur. Qui minùs cupit, minimiſque contentus eſt, Deo ſe ſimilem facit, qui nullius eget, & omnia in ſeipſo continet: Solliciti eſtote, ſociam veſtram habere neceſſitatem; quia paupertatem ſimplicem declarat, quæ neceſſarijs etiã ſponté renunciat.*

De puritate virginali S. Petri de Alcantara.
Cap. VIII.

VIx vſum rationis attigerat S. Petrus, cùm puritatis affectione captus pro eiuſdem cuſtodia, diuinum auxiliũ implorare Reginæ Virginum, atque dilecti Diſcipuli interceſſiones ſollicitare; omnium ſtudiorum intẽſiſſimum haberet. His ſtatim alia adiungere, vini abſtinentiam, ieiunia, corporiſque macerationes, quæ carnis ſtimulum comprimerent; præter mulierum fugam, oculorumque admirandam mortificationem.

Eadem poſteà in Religione conſtitutus, maiori diligentia repetebat; ita quòd fœdiſſimis ſuggeſtionibus à Dæmonio ſæpè tentatus (Deo permittente) virtutem eius probari, poſt longum certamen carnis & ſpiritus, tandem victor glorioſiùs euaſerit. Hinc quadam die, qua acriùs ſe carnis ſtimulis, fœdiſque cogitationibus vexari ſentiebat; coram Crucifixi imagine proſtratus, earum ſibi tentationem auferri lachrymando precabatur: Inter orandum verò hæc etiam dicere audiebatur; *Quomodò Deus meus, corpus tuum virginale tot cruciatuum doloribus angitur, & ego in meo voluptates & oblectamenta permittam? Quomodò fieri poteſt; vt eum offendam, qui ſuum mihi amorem dedit, & ſuæ puritatis reddidit participem? O Dæmon nequaquàm hoc erit, nimis me video à Deo meo amatum; qui pluris mihi erit, quàm omnia ſolatia, aut delectabilia Mundi.* Ad quæ verba, ex cordis intimo ſingula-

ri pietatis affectu prolata, euanescere cogitationes obscœnas, animam suam serenitate gaudere, & inimicum recedere; vt insolentior rediret, eodem momento obseruatum fuit.

Alia quoque vice cellæ inclusus, vehementi carnis tentatione, cogitationum impuritate cor, animumque sibi accẽdi aduertit: Cui licet animosè priùs orando restitisset; tamẽ perseueranti maius inijcere frænum generosè concludit. Itaque tunica spoliatus, flagris sæuissimis corpus castigat, & cum sanguinem copiosè elicuisset, orabat Redemptorem; vt sui memor phantasmata importuna deleret. Sed qui Seruo suo triumphos præparabat, permisit vehementiùs libidinis incendium membra eius peruagare; vsque dum pro eo extinguendo S. Petrus de Alcantara rigidissimæ Hyemis frigori se exponere, mox stagno propinquo totum se immergere, tanquàm expeditiùs remedium excogitasset: Tali sæpè modo, alijsque ab antiquioribus Sanctis vsitatis petulantiam carnis sollicitè refrænabat; licet ex quarumdam violentia vehementer illos stomachi dolores, quos senectute prouectior patiebatur, contraxisse iudicetur.

His velut spinis cùm rosam puritatis suæ armasset, oculorum quoque, auriumque custodia eandem obserabat: Nam sicut quascunque vtriusque sensus offensiones diligentissimè fugiebat, ita oculorum vsum non modò à mulierum aspectu; verùm etiam à quocunque etiam delectabili auertendo, consuetudine vix non amiserat. Firmiter memoriæ suæ Spiritus Sancti monitum illud impresserat ex Ecclesiast. cap. 42. *omni homini noli intendere in specie, & in medio mulierum noli commorari: De vestimentis enim procedit tinea, & à muliere iniquitas viri.* Ideòque nunquàm aut Charitatis, aut necessitatis quacunque occasione mulieres alloquens, in alicuius faciem oculos figebat; ita quòd Auilæ Illustri cuidam mulieri sibi de infirmitate conquerenti, sincerè sic responderit: *O Domina, nunquàm vos in meliori sanitatis statu vidi, quàm nunc.* Ex quo ipsa intelligere facilè potuit, nunquàm illum se aspexisse; quàmuis sæpissimè fuisset alloquutus. Eandem cautelam in Fratribus suis attentè zelabat, dum

dum iuniores licentiùs oculos attollentes, etiam in publico liberè corriperet; seniores seria admonitione modestè argueret, omnes fideliter tali doctrina instrueret: *Non confidat quisquam sibimetipsi, dicendo sufficere cor benè custoditum habere; quia tam ingeniosa est carnis petulantia ad nos decipiendum, vt contra quamcunque virtutem, qua quis polleat, ipsa audentior insurgat ad fallendum eum, qui magis se prudentem, ac spiritualem esse præsumit; nisi intùs vigilet, & foris se custodiat.* Hac nimirùm doctrina pretiosum animæ nostræ thesaurum, in vasis fictilibus portandum omni præsidio munitum voluit; ita quòd toto vitæ decursu semper ipsi vigiles posuerit, maximèque diffideret, nè carnis insidijs impetitus facilè succumberet. Hinc iam morti proximus, cùm habitu spoliari, & vltimum agonem inire nudus voluisset; quidam ex Religiosis circumstantibus applicato habitu, vt se operiri permitteret, admonuit: Ad quem S. Petrus de Alcantara, *recede fili, nè me operias; adhuc enim in periculo versor.* Prudenti monito indicans, etiam vltimo vitæ certamini à carnis illecebris timendum esse; quantò magis dum illa adhuc vegetior, integras contra nos vires explicare intentat.

De Pœnitentia admirabili S. Petri de Alcantara. *Cap. IX.*

CORporis castigatio, quæ S. Petro familiaris, veterum Anachoretarum exempla non renouauit solùm, sed & auxit; verè titulum Portenti Pœnitentiæ illi acquisiuit. Cui vt magna laus à pœnarum varietate, quam excogitabat; ita non minor commendatio à secreti humilitate, qua eandem occultare laborabat: Nam si ex his (quæ oculis hominum subtrahi non poterant) cætera, quæ in abscondito peragebat, æstimare contingat; non immeritò dubitari posset, an spiritus naturam immutarit, vt insensibilis esset; aut natura exuerit humanitatem, cùm crudelitatem in religionem vertit. Prioris testimonium Sanctæ Virginis Theresiæ fides

confir-

confirmat; cui soli, vt in deuotionis incœpto animaret, pœnitentiæ suæ rigores facilitate excusabat: Alterius fidem, ea, quæ hic strictim annotantur, ex toto eius vitæ discursu notiora sinceriùs præstabunt; dum cætera, quæ intimorum notitiæ subtraxit, in Beatorum conspectu pretiosa æstimauerimus.

Imprimis abstinentiæ rigorem non certis temporibus, vt in multis Sanctis distinctum; sed multorum annorum continuatione, strictissimum seruauit. Pane solùm vulgari, & duro contentus, lautitiarum loco diebus festis herbas, & legumina sine condimento addebat, dicens superfluum id esse & vanum, quod gulæ magis quàm naturæ seruiret; etiã tormenti causa cineres, aut frigidam aspergens. Interdum absynthij, aliarumque herbarum amaritudine saporem distemperabat; vt gustus varietate pœnarum tortus etiam nõ vni soli assuesceret: Idque tam exactè obseruare visus, vt huic sensui quotidiè noua stratagemata opponeret; qui omnibus potentijs irreconciliabile bellum iam dudum indixerat. Tribus annis continuis panem tantùm durissimum, & aquam non ad satietatem capiebat; nec à Fratribus etiam rogatus, propter dolorem stomachi vnquàm admittens: De leuissimo illo sustentamento, corpus suum ad rationes sæpè reuocabat, nè in Dei seruitio torpesceret; dicebat enim panem illum non hereditate paterna, sed pietate fidelium comparatum, oratione ac operibus bonis exsoluendum esse. Sæpè tertium, vel etiam octauum diem ieiunus transigebat; vt meritò à Sancta Theresia obseruatum fuerit, id tunc contigisse præcipuè, cùm in contemplatione cœlestis spiritus (superno cibo plenus) infirmitatis corporis obliuisceretur.

Somni quietem, ac refrigerium tanquàm dimidium naturæ alimentum, non minùs quàm cibi adeò mirabiliter à se S. Petrus arcebat; vt si in vno varijs ingenij modis, palato illuserit; in altero tortoris instar, singula membra æquuleo addixisse videatur: Vndè cùm perpetuis vigilijs noctes insomnes peragens, sociorum querelas eliciebat, quòd naturam destrueret; promptè ijs respondere non dubita-

bat,

bat, se ideò somnum excutere, quòd illum magis quàm mortem ipsam abhorreret. Nec sine causa dum ille sufficiens esset, animam à diuina præsentia separare; quam hæc cum Deo fœliciùs coniungit: Itaque per quadraginta annos tot laboribus, itineribus, atque curis defatigatus; nunquàm toto hoc tempore vltra horam & dimidiam somno indulsisse depræhensus fuit: Ex quo sicut hoc pœnitentiæ genus difficillimum, ità à principio assuescere, omnium studiorum laboriosissimum habuisse; ipsius confessione Sanctæ Virgini Theresiæ facta manifestiùs constitit. Itaque nunquàm nisi erectus, aut genuflexus consistere, & si somnus obreperet pondus capitis, ligno parieti infixo furtim acclinabat; dum inimicum fugaret: Nunquàm membra extensa quieti dabat; quia nec cellæ angustia Virum statura procerum integrum caperet, nec strati commoditas, nisi corticem infirmo, ac sedenti ministraret. Eundem rigorem extra proprios Conuentus apud seculares transeundo, præcisè seruabat; dũ vel orare genuflexus, vel eodem habitu dormitare; semper vigil inuentus, omnibus admirationi esset.

Cæteros cruciatus, quos Martyribus Tyrannorum manus inferre solent; eos S. Petri de Alcantara solertia suo corpori, non sine aliqua martyrij comparatione adhibuit: Ita quòd non solùm martyrij prompta voluntas, sed & quadraginta septem annorum incredibilis maceratio suadere facilè posset, cum in perpetua pœnarum tolerantia longiori martyrio vitam consumpsisse. Hinc disciplinæ seu flagellationes quotidianæ, quas bis noctù vsque ad sanguinis effusionem protrahebat; in ipso crudelitatem in religionem vertisse, in alijs carnificinam non pietatis exercitium existimari potuisse, iudicare licebit: Hæ quoque asperiores fiebant flagrorum varietate, quæ aut nodosis funibus compacta, aut vrticarum manipulis vrentia, aut aculeatis catenis pungentia integram eius carnem tam dolore macerabant, quàm vulneribus miserè dilaniabant.

Caput nunquàm ob diuinæ præsentiæ reuerentiam tegere solitus, aut Solis æstu adustum, aut vulneribus afflictum

vix

vix non semper sauciatum habebat: Spiritus namque impetus, qui in extasi sensus suspendebat; sæpiùs eum ad superius portarum limen impingere raro plagas, vel vlcera curare compellebat. Ipsæ niues, quæ capiti quandoque incidebant, liquefactæ per interiora caputij ad cætera membra diffluebant; interdum crines, ac supercilia frigore congelabant, vt euellere necessum esset: Neque his cruciatibus corpus suum affligere remisit, aut aliquando foueri sodalium etiam precibus concessit, quibus subindè respondebat; *Fratres, iam cùm corpore meo conueni, quòd dum in hoc Mundo vixero, pati non cessabit: At cùm in Cælum peruenero, æternam ei requiem permittam.* Pedum operimentum simile capitis erat, ideòque nudis plantis incedens, aut spinarum, aut tribulorum offendiculis quotidiè sauciabatur; quibus terram applicans hanc sufficere dicebat, nè vnguenta admitteret. Cilitium (quod cingebat, tam horridum aspectu, quàm tactu asperum) continuam plagarum Christi memoriam renouabat; dum S. Petri de Alcantara meus eiusdem imagine occupata, corpori toto compuncto aculeis, dilacerato flagellis, nihil integri, aut sani relinqueret: Nec minus habitus pilis hirsutus, aliud tormentum addebat; cùm nuditati tegendæ tantùm, non frigori arcendo sufficeret, etiam pellem, & vlcera refricabat.

De alijs Pœnitentiæ experimentis etiam S. Theresiæ testimonio probatis. Cap X.

PRæfatos rigores amplectebatur S. Petrus de Alcantara Spiritus Sancti documentis persuasus, qui in sacro eloquio asperum Eliæ habitum, in Euangelio à Redemptore Christo Baptistæ rigores encomijs celebratos optimè nouerat. Hinc non minori ingenio quàm assiduitate corpori suo nouos cruciatus meditari, non tam vt delicijs non insolesceret, aut animæ amore diuino præoccupatæ obediret; quã vt eiusdem amoris exercitio, corporis passiones conformaret:

ret: In hoc enim ſe vocatum iudicabat, ex Apoſtolico illo documento, *Chriſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relinquens exemplum, vt ſequamini veſtigia eius*. Ideò quoque vt internum ignem ſecuriùs foueret, externos pœnitentiæ cineres diligentiùs apponebat; maioribus, quos narrauimus, alios quoque addendo.

Sicut nudus ſemper Chriſtum ſequebatur habitum, & femoralia (quæ lacera, & aſpera geſtabat) lauare ſolitus, ea vix dum deſiccata ad aerem, ſtatim membris imponebat; quàmuis media Hieme frigore obriguiſſent. Interdum cellã ingreſſus, vt requiem caperet; corpus ſuum de nimio commodo increpabat: Ideòque mantellum deponens, medius inter portam, & feneſtram aeris inclementiam ingeniculatus ſuſcipiebat, vſque dum totus quaſi obduruiſſet; dein vtramque claudens eidem corpori illudebat, dicens; *valdè tibi nunc indulgeo, quarè conquereris?* Et poſt modicum, mantellum aſſumens: *Benè tibi nunc eſt*, inquit, *ſatis commodè in oratione perſeuerare potes*. Et ſic in exercitio perſiſtens, non quieti, ſed tormento potiùs corpus addixiſſe etiam per iocum videbatur. Interdum flamma interiori ardens, in hortum egrediens habitum deponebat, vt frigori ſe exponeret, aut piſcinæ congelatæ ſe immergebat; vndè ſine interni incendij virtute, illæſus exire impoſſibile videbatur: Nonnũquàm in cella per feneſtram Cœlum aſpiciens, in contemplatione cœleſtium deliciarum frigoris niuium, imbriumque iniurias longo temporis ſpatio aſpernabatur; ita quòd ex tot paſſionum rigoribus, etiam ſtomachi acutiſſimi dolores, vſque ad vitæ extremum Seruum Dei continuò afflixerint. Admirabantur autem maximè omnes illum tam rigidas pœnas, cæterarum virtutum praxi adiungere potuiſſe; dum patientiam, manſuetudinem, humilitatem, paupertatem, caſtitatem, integramque ſenſuum omnium mortificationem tam perfectè obſeruaſſet: Quapropter nè tot tormenta temeritatis, aut imprudentiæ humanæ argui poſſent; voluit Deus ea diuino inſtinctu aſſumpta fuiſſe, declarare. Et vt cognoſceret Mundus diuinæ quantùm gratiæ virtus valeat in his,

qui S. Petri exemplum ſequendo eandem adipiſci conantur; mirè Seruo ſuo vitam per annos quadraginta ſeptem conſeruauit, in qua cæteris eius heroicis virtutibus hanc rigidiſſimæ pœnitentiæ gloriam ſuperadditam miramur; ideòq; fœlicem ipſe vocabat, quia Spiritus Sancti ſuggeſtione ſuſceptam, altiſſimum præmium adeptam fuiſſe obſeruamus. Audire licet ex integro fidelem S. Petri de Alcantara teſtem Sanctam Thereſiam, cuius in capitulo 27. eius vitæ hæc ſunt verba; poſtquàm temporum calamitates, imitatorumque Chriſti paucitatem deplorauit.

Quantum nobis boni abſtulit Deus in benedicto Fr. Petro de Alcantara, cùm tanta perfectionis capax non æſtimetur Mundus: Dicunt enim ſanitates nunc debiliores eſſe, nec tempora ſimilia præteritis. Ille Sanctus Vir his temporibus vixit, quibus ſpiritus craſſus erat vt in prioribus; & tamen ipſe ſub pedibus Mundum conculcabat: Et quàmuis non omnes ſicut ipſe nudis pedibus incedant, aut tantam pœnitentiam agant; multa tamen ſunt (vt aliàs dixi) cum quibus Mundum conculcare poſſumus, & quæ à Domino docentur, poſtquàm voluntatem explorauit. Quantum verò huic Sancto, de quo loquor, idem Dominus conceſſerit; vt quadraginta annis tàm aſperam pœnitentiam ageret, quò omnes probè noſcant; libet de ea aliqua dicere, quæ eiuſdem veritatem confirment.

Dixit mihi, & alteri perſonæ, à qua non ſibi cauebat (quia placuit Deo, vt affectu me ſingulari complecteretur, quo me animaret, & iuuaret in tempore tantæ neceſſitatis, vt dixi) quòd per quadraginta annos ni fallor, dormiſſet tantùm per horam, & mediam: Et quòd hoc ipſi difficillimum fuerit in principio; ideòq; ad ſuperandum ſomnum, vel ingeniculatum, vel erectum ſtetiſſe. Paululùm autem id quod quieſcebat, erat ſedendo, atque caput ligno cuidam acclinans, quod parieti infixum erat: Decumbere autem non poterat; quia (vt ſcitur) cella eius longitudinem quatuor pedum cum dimidio non excedebat. Toto hoc tempore nunquàm caputio operiebatur contra Solis ardores, vel imbrium, aeriſque inclemen[illegible]am: Nec pedes calceatos, nec præter vnam tunicam ſimplicem, atque anguſtam geſtabat pro nuditate tegenda,

cum

cum mantello leuissimo. Dicebat se interdùm apertis ianua, ac fenestra, depositoque mantello frigoris vim experiri solitum; mox vt corpori indulgeret, obseratis vtrisque, mantellum assumere: Comedere tertio quoque die ordinarium sibi, addendo facile id esse; si quis assuesceret. Socius quidam eius mihi dixit, quòd aliquando per octo dies non manducabat: Quod existimo fuisse, cùm in oratione perseuerabat; propter magnas extases, & impetus diuini amoris, quos patiebatur, & ego semel præsens vidi.

Paupertas eius extrema fuit, sicut & mortificatio in eius iuuentute: Dixit enim se aliquando per tres annos in quodam Conuentu sui Ordinis commoratum, nec aliquem Riligiosum, nisi ex voce cognouisse; quia oculos non aperiebat, & quò necessitate eundum erat, alios sequebatur in vijs. Mulieres per multos anno s non aspexit: Dixitque nihil sibi referre, an videret quicquam, vel non; licet cum ego illum coguoscebam, iam ætate valdè prouectus esset, & adeò specie deformatus, vt similior arborum radicibus videretur. Et cap. 30. eadem Sancta Mater, eius vitam continuando, sic ait: *Aliquid iam dixi de sua pœnitentia, vltra quod me certiorem multi fecerunt; quòd per viginti annos continuos pro cilicio gestauit bracteam ferream. Seruauit strictissimè Regulam Sancti Patris Francisci; præter ea, quæ suo loco dixi.*

De dono orationis, & contemplationis Sancti Petri de Alcantara. Cap. XI.

CVm ex diuersis, contrarijsque partibus hominis naturæ consistat, quarum vna concupiscit aduersus aliam; viri sapientis officium est, intestinum corporis & animæ bellum sedare, suosque cuilibet motus diuinæ voluntati conformes accõmodare. Vndè non mirum si Sanctus Petrus de Alcantara exemplar rarissimæ pœnitentiæ factus, simul altissimæ contemplationis exercitio claruerit; vt quantùm deprimebat corpus ieiunijs, tantùm erigeret spiritum orationibus; vtque non minus eleuationem Christi imitaretur in anima, quàm mortificationem circumferebat in membrris.

Vndè & quando B. Patris oratio inceperit, non facilè dixerim; paternæ domus oratorium, locus tirocinij eius & magisterij fuit: Cùm adhuc in puerilibus sexennij temporibus, non nisi exercitatis orationis sanctæ militibus concedi, solitos raptus experiretur. At verò post Religionis ingressum sancto Seraphici Patris indutus habitu, cum eo duplicem eius pœnitentiæ, & contemplationis spiritum hæreditauit; non gradatim, non successiuè, sed vnica, & abundanti infusione commmunicatum: Quamobrem summa istius eleuatio ex fructibus eius cognoscetur.

Anima sanctæ vnionis orationem attingens, & omninò à sensibilibus rebus auulsa, quæ clauso cordis sui ostio intùs cum Deo conuersatur, & totaliter quietata Deum sibi loquentem audit, vacua esse non potest; sed donis cœlestibus Sapientiæ, & Intellectus decorata nitidiori, quàm Fidei ordinariæ oculo veritates altissimas Trinitatis, Incarnationis, aliorumque Mysteriorum percipere debet. Vndè extaticus sancti Patris Francisci socius Ægidius, supernæ contemplationis luce perfusus, tanta se euidentia Christianæ Doctrinæ arcana cognoscere dictabat; vt sibi à Deo fidē certo modo ereptam, eique claritatem fuisse substitutam affirmaret: Hæc est illa scientia Sanctorum, quam Deus amicis suis communicat; *Ego sum*, inquit ipse, *qui doceo hominem scientiam, & clariorem intelligentiam paruulis tribuo, quam ab homine possit doceri; cui ego loquor, citò sapiens erit.*

Quarè cùm diuina Veritas S. Petrum de Alcantara tam crebrò in solitudinem duxerit, vt loqueretur ad cor eius; ipsum sanè cœlesti intelligentia repleuit. Hæc est illa claritudo, quæ tam suauiter intellectum eius in Fide Mysteriorum firmauerat, ac stabilierat; vt se millies vita priuari potiùs elegisset, quàm si parumper in rerum cœlestium fide titubasset: Indè conuicta diuinæ præsentiæ mens, tantam ipsius reuerentiam imbuerat; vt nunquàm caput operuerit coram Domino, quem sibi semper præsentem apprehendebat, peculiari in mysterium Incarnationis affectu ferebatur; quippè qui nouerat, quantæ dignitatis opus existeret;

ret; nec poterat ſuauem illum, ac mellifluum Euangelij textum (*Verbum caro factum eſt*) aut lingua exprimere, vel aure percipere, ſiuè mente reuoluere, quin ſtatim à terra eleuatus in profundas extaſes raperetur. Inuitabat perſæpè omnes creaturas ad laudem Creatoris; & dum in pulpitis verſaretur, magno mentis affectu Incarnationis Dominicæ myſterium vſque ad ſui extaſim commendabat: Erant illi ſanctæ orationis fructus, ex qua effluebat amor ſeraphicus, quo velut igne ſuccenſus, aliorum quoque mentes accendebat; ex illo etiam ſacro fonte hauſerat ſacræ Scripturæ, & Theologicarum quæſtionum miram intelligentiam, caſuum conſcientiæ difficillimorum enodationem; vitæ ac viæ ſpiritualis notitiam, quàm cùm non librorum ſtudio comparaſſet, fallebat non raró ſuperbos hominum Doctores, qui nihil in Viro Dei præter humilitatem, & ſanctam ſimplicitatem præſumentes; ſcientiam mirabilem, non ſine ſtupore depræhendebant. Denique vt quantùm Sanctiſſimæ Trinitatis myſterij excellentiam cognouerit, quantũq; dilexerit, notefieret; impletum eſt, quod Chriſtus diligentibus ſe promiſit: *Si quis diligit me, Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & manſionem apud eum faciemus*. Morienti quippè aſtitit Pater cum Filio, & Spiritù Sancto, & manſionem apud eum facturus, in cœleſtem patriam ſecum perduxit.

Cùm autem S. Petrus de Alcantara, Vir omnium virtutum extiterit, fuit & omnium orationum; acceſſit ad illam ſummam vnionem, mira eiuſdem corporis eleuatio, nec mirum quippè; cùm anima dono liberaliſſimi Dei velut cœleſtibus pluuijs irrigata, in paſſiua cœleſtium motionum receptione conſiſtit: Succedunt raptus, & extaſes, ſuccedit illa mirabilis per aera tranſportatio, qua corpus (graue licet) animæ feruentis motibus rapitur; operarius tanti effectus eſt miſericors Dominus, qui huiuſmodi gratiam non ſolet, niſi viris ſummè contemplatiuis, concedere. Dedit eam Sanctæ Thereſiæ, & largitus eſt Sancto Petro de Alcantara; ita vt orans in Choro, & in Dei contemplatione, abſorptus,

sorptus, vsque ad laquearia spiritus ardore ferretur: Sæpè ad radices arborum genuflexus, supremos ramos velut auis volando attingere videbatur; aliquando ab horto ad Ecclesiam subito impetu per aera ducebatur. Si quis de Deo sermonem coram ipso agebat, dabat nouis excessibus mentis occasionem; sæpè coram Cruce lignea orans, brachijs in modum crucis extensis multùm supra terram euectus, omnium transeuntium, & pastorum admirationem mouebat. Super omnes autem raptus is singulari prærogatiua notandus, quò obstupescentibus quibusdam Religiosis Pedrosi existens, dum Crucem in horto à se erectam deuotis oculis respiceret, diuini amoris feruore accensus sursum ferri, in aere coram ipsa Cruce suspendi, lucidissimos ex oculis radios emittere & in Crucem vibratos, ab ipsa miraculi reflexione in Sanctum redire, candidissima nube radios Solis imitante caput ipsius circumdari, totamque splendore viciniã illustrari; resoluta tandem nubecula Vir Dei ad se reuersus, modesta & hilari compositione in cellam suam se recipere visus est: Nè autem exteriori apparentia in periculum superbiæ veniret, rogabat enixè Dominum; vt sibi externos illos fauores subtraheret, nec nisi cum magna confusione præsentiam hominum in tam insignibus donis patiebatur. Sunt equidem iuxta Sanctorum doctrinam periculosi eiusmodi raptus animæ in perfecta humilitate non solidatæ, & solet aliquando hac fraude suos decipere Pater mendacij; sed si raptus à Deo est, generat in mente humilitatem, & supremæ potentiæ reuerentiam, parit filialem timorem, & ex illo amorem producit: Prætereà animam à rebus terrestribus separat, videt in illis excessibus humana mens quàm parum, immò quàm nihilum sit terrena substantia; totam se Dei voluntati assimilat, nihil præter Dominum optat. Ecce purissimi raptus vestigia, quæ quia in Sancto Petro de Alcantara ex totius vitæ decursu claruisse patet; non est dubium, quin ab vnione maxima processerint.

Sunt alia raptus & extasis genera, quæ tantò meliora sunt, quantò tutiora: Postquàm enim anima orationis lumine

mine illustrata, omnia Mundi bona esse dolorem, & afflictionem spiritus nouit; ad perfectam Sponsi sui fruitionem summo ardore mentis anhelat: Vndè vt illud sacrum sponsalitium, ac mysticum fœdus concludatur in terra, sequũtur extases, & quasi animæ liquefactiones; quia tantæ Maiestati vicina, vitam sensualem viuere respuit, ex quo in summi boni contemplatione omnes potentiæ suspenduntur, & impletur, quod de se Sponsa narrat in Canticis, *Amore langueo*; vel quod Apostolus Gentium Doctor dicit, *Cupio dissolui, & esse cum Christo*. Hinc oriuntur extases illæ, quas Magistra mysticorum Theresia volatum spiritus vocat, in quo tam velociter, tàmque fortiter motus repentinus sentitur, vt raptus extra carnem appareat spiritus, & timorem mortis incutiat; illi autem resisti non potest, & anima quasi palea à succino attrahitur, quæ cùm ad Sponsi sui amplexus peruenisse confidit, videtque se corpori alligatam, concipit vitæ præsentis fastidium, & ab illo carnis exilio liberari quamcitiùs optat: Illud summæ vnionis genus S. Petro de Alcantara fuisse concessum non dubitabit, qui vitæ illius historiam reuoluet; ex qua vel vnicum efficax argumentum decerpsisse sufficiat. Cùm aliquando grauiter infirmaretur, auditus est in extraordinarium strepitum prorumpere, & inuentus est in violentã non corporis, sed animę dulcẽ extasim raptus, in qua mortuo similis, tota nocte remansit; qui ad se reuersus, respondit Infirmario de morte ipsius priùs suspicanti: *Non ita est, viuus sum per gratiam Dei, & multa consolatione repletus*. In Aulis Principum existens, non minus quàm in eremitorijs intima Dei communicatione fruebatur: Testis est Sancta Theresia, quæ de Viro Dei sibi optimè noto hæc dicit in cap. 27. eius vitę: *Raptus amoris diuini frequentes, & validos experiebatur, quorum ego vnum semel vidi, mihique à socio eius narratum est, per octo dies cibis abstinere solitum esse; per quos sine dubio continuæ contemplationi vacabat*. Cùm per hortos, per syluas, in ipsisque conuiuijs aliquid humanis oculis gratum aspiceret; erigebat ad Deum oculos mentis, & in eius amorem (cum quo est pulchritudo agri, & sin-

cera

cera voluptas) accendebatur: Cùm apertum Cœlum nocte respiceret stellis lucentibus plenum, aut die Solis splendore fulgens; dies ei eructabat verbum laudis diuinæ, & nox ori eius indicabat benedictionem. Quas extases, motusque viri & mulieres fide dignissimi, & præcipuè Episcopus Cauriensis frequenter notauit: Egressis enim simul in sylvam Præsule, & Sancto Patre, tactus ex obiectu speluncæ arboribus consitæ S. Petrus; illuc se orando recepit, nec vsque ad sequentem diem recedere ab Episcopo visus est. Cùm aliquando de Omnipotentiæ diuinę dispositione mirabili in plantis, herbisque manifestata discurrerent, captus extasi Sanctus, humanam conuersationem interrupit; vt totus se daret diuinæ: Vno verbo in quocunque loco existeret, semper abstractus, semper Deo vnitus, & in contemplatione absorptus videbatur. Sæpè auditus est post redditam sibi linguæ facultatem, finita extasi diuinam Bonitatē sollicitare; vt corporis sui vincula disrumperet, & eum de carnis ergastulo liberaret: Sed quia ad illam perfectissimam Dei vnionem (quam Sancta Theresia septimam, & supremam mansionem vocat) peruenerat, in qua anima proprij commodi oblita, ita esse vult cum Christo; vt vitam vlteriùs sibi prorogari, & exilium sibi longiùs extendi patiatur pro eiusdem Christi honore; ideò Vir Sanctus velut alter Martinus, cùm anima ad centrum pergeret, nouis se laboribus pro dilecti sui gloria, & gregis vtilitate offerebat.

Si quis autem à me peteret, quibus horis, locisque sanctæ orationi intendebat? dicerem; quòd quasi ad literam Euangelij consilium secutus, semper orabat, & nunquàm deficiebat: Non enim illud exercitium destinatis temporibus distinguere nouerat, sed omnem horam, & locum aptū eleuationi mentis in Deum inueniebat; tamen cùm paululùm animam à curis exterioribus suspenderat, quærebat loca remota, & in solitarijs Conuentibus habitabat, & in abdito syluarum, aut rupum secessu diuinæ potestatis opera contemplabatur. Sæpè obseruatus est incœptam serò orationem non interrumpere, donec oculos eius radij Solis

surgen-

ſurgentis (velut Antonij Magni) percuterent ; quibus non rarò à tam ſancto colloquio non impediebatur. Solebat poſt Matutinum in Choro ad Primam vſque perſeuerare ; vno verbo quidquid hominum conuerſationibus, quidquid cibo comedendo ſubtrahebat, totum orando conſumebat ; vndè exiens aliam præſentiæ diuinæ, & cœleſtium aſpirationum viam incipiebat. Nec ſilentio prætereundum eſt, per quadraginta annorum ſpatium vnam, & ſemihoram noctis ſomno ; reliquum tempus indulſiſſe contemplationi: Ex quo ſanctæ orationis amore factum eſt ; vt vnam ex præcipuis nouæ Reformationis legem impoſuerit, quòd ſcilicet quotidiè tres horæ ſacro illi exercitio à Fratribus ſuis impenderentur.

De alijs ſummæ contemplationis effectibus, & ſignis in Sancto Petro de Alcantara relucentibus. *Cap. XII.*

ENituit inſuper in amico Dei alius ſanctæ contemplationis effectus, quem abſcondit Deus Sapientibus, & reuelauit paruulis ; ideòque ab hominibus humana ſapientia plenis, plerùmque ſtultitia vocatur: Vndè quantò ſecularibus ingenijs minus eſt cognitum, tantò à Sanctis creditur excellentius Dei donum. Hæc eſt illa ſtultitia, quam S. Thereſia Sororibus ſuis dari cupiebat ; hæ ſunt illæ puræ mentis iubilationes, quas Deus animabus ſibi fidelibus elargitur: Cùm enim Sponſus earum Dominus, pœnis interioribus oppreſſas videt, eis arrhas futuri gaudij mittit, mira diſpoſitione dulcia, & amara contemperans. Fit autem huiuſmodi iubilationis, & clamoris exceſſus ; cùm non obſtante intima potentiarum vnione à Deo ſatis liberæ relinquuntur, vt hanc interiorem lætitiam pandant ; immò & ipſi ſenſus gaudent, & tamen quomodò, & de quo lætentur, ignorant. Et hæc eſt ita exceſſiua mentis iubilatio, vt anima nolit gaudere ſola, ſed omnibus ſui gaudij exceſſum profert ; vt ab omnibus adiuuetur in laudem Sponſi ſui

promendam, ad quem totus eius affectus terminatur: Sic autem agitata mens nullo modo dubitat, motionem sibi esse diuinitùs impressam. Talis erat spiritualis Sancti Petri lætitia; de quo ait S. Theresia: *Cognosco nominatum Petrum de Alcantara, quem existimo Sanctum esse propter modum vitæ eius, quod idem agebat; & qui aliquando eum audierunt, stultum reputabant: O sorores quàm bona stultitia! Vtinam Deus eam omnibus nobis concederet.* Enimuerò sæpè notatum est, quòd cùm in Conuentibus remotis extaret, in Eremum solus exibat; vt ignem diuini amoris euentilaret: Audiebatur in magnos clamores prorumpere, mox creaturas omnes ad laudem Creatoris inuitare.

Veniam autem ad visiones, & reuelationes Viri Sancti. Exercebatur frequenter ariditatibus cordis, & magnis animæ mœroribus; carebat aliquando gustu, & suauitate; subtrahebat ei Deus dulcedines, & felle Passionis suæ potabat eum: Sed qui consolabatur humiles, ipsum consolabatur crebris sanctissimæ Christi humanitatis, & Sanctorum apparitionibus, eorum, quibus à Deo monstratæ, sunt relatione confirmatis; distincta enim tot gratiarum notitia in summa ipsius humilitate absorpta esset, nisi Deus aliorum linguis eas manifestasset. Vtebatur ille suo, & Diui Bernardi consilio, quòd Viri spiritualis est in cella sua scribere; *Secretum meum mihi, secretum meum mihi.* Linguam autem & oculos Sanctæ Theresiæ substituit, quæ dum cordis sui mœrores & siccitates immensa cœlestium apparitionum profusione sanatas, Viro Dei narraret; *Dum ego,* inquit, *illi de mea vita, dequè meo orationis modo cum quanta potui claritate discurrerem; ab initio cognoui, quòd ille mea verba per experientiam concipiebat.* Cùmquè aliquos insignes fauores, & Christi Domini Sanctissimæ Matris & Sanctorum visiones exponeret, subiungit; *opus erat eademvia exercitatum fuisse, vt me intelligeret, & quid de præfatis visionibus deberem credere, declararet.* Coniectura equidem vera, sed visu deindè firmata; cùm eadem Sancta non semel Dei Seruum cœlestibus apparitionibus, & ministerijs honoratum perspexerit.

Ex

Ex quibus Sanctæ Therefiæ verbis aliud colligitur, quod non parùm Sancti noſtri excellentem ſapientiam commendat; directio ſcilicet animarum ſpiritualis vitæ ſequacium. Fœlices fuere illæ animæ, quibus contigit tanti Viri directioni ſubeſſe: Fœlix ipſamet Sancta Thereſia; quæ cùm varijs opinionum fluctibus agitaretur, à Sancto Patre directa, & de ſuæ viæ ſecuritate monita eſt. Cùm enim frequentes Chriſti Saluatoris, & Sanctorum apparitiones ipſi non paruum gignerent illuſionis, & deceptionis metum, cùm ex vna parte ab intimo conſcientiæ ſuæ directore Chriſto, de veritate cœleſtis viſionis certa redderetur; tamen ſuæ tenuitatis conſcia, & Confeſſorum ſuorum piorum Virorum dictis perterrita, anguſtias maximas patiebatur: Conſulebat frequenter doctiſſimos Viros; ſed eorum ſcientia ad Spiritus diſcretionem, quæ donum Dei eſt, peruenire non poterat, quid faciet Sponſa Chriſti? *Placuit* (inquit ipſa cap. 30. eius vitæ) *Domino ex maiori parte, & modo toti ſollicitudini meæ ſubuenire, mittendo in terram iſtam, benedictum Fratrem Petrum de Alcantara; iſte Vir Sanctus circa iſta omnia mihi claritatem dedit, & ſingula declarauit, dixitque nè ſollicita eſſem; ſed laudarem Deum, & certiſſima remanerem illum eſſe Spiritum Dei, & excepta fide nihil eo verius eſſe, nec me aliud certius credere debere. Reliquit me in multa conſolatione, & ſatisfactione; & effecit, vt ſecurè orationi vacarem, nec dubitarem omnia à Spiritu Dei procedere.*

Pater Ludouicus Granatenſis Ordinis Prædicatorum, pietate & doctrina notiſſimus, hærebat dubius ad quid diuina electione vocaretur; conſuluit epiſtola Sanctum Petrum de Alcantara, qui reſpondens aſſeruit eum Deo placiturum, ſi ſcribendis pijs Operibus ſe daret; cui conſilio adhærens Ludouicus, ſcriptorum ſuorum fructu Eccleſiam mirè decorauit.

Famoſiſſima eſt directio multarum animarum, à Viro prudenti ad apicem perfectionis ductarum. Sed eſt imprimis celebre eius, quo illuſtriſſimum Epiſcopum Caurienſem S. Franciſci Diſcalceatorum habitum induere volentem ad-

monuit; vt in pastorali sollicitudine suas oues pasceret exemplis, & verbis; cui acquiescens Episcopus piè vitam duxit, & fœliciter terminauit.

Omitto Maldonatam nobilis Matronæ filiam, quæ persuasibilibus diuinæ Sapientiæ verbis ab ore Sancti manantibus facta, sub ipsius magisterio vsque ad diuinas illustrationes, & visiones in oratione profecit: Fallaciam Sathanæ viri secundum carnem prudentes existimabant, & in ipsum S.Petrum deceptionis culpam refundebant; timebat iuuenis, & simplex virgo, solus S.Petrus (quem vsus capacem, quem Spiritus Sancti vnctio doctum effecerat) quidquid in ea agebatur, Deo tribui debere affirmauit; & veritas miraculosa vita, & morte Maldonatæ comprobata est.

Solent etiam diuini fauores, animæ contemplatiuæ collati, humilitatem parere, scientia secularis inflat, scientia Sanctorum humiliat; ex quo in suo orationis libro docet idem Sanctus, quòd *qui scire volet, quantùm in oratione profecerit, videat quot gradus internæ, & externæ humilitatis singulis diebus acquirat.* Quo consilio optimè vsus, omnem orationis suæ fructum sæpè in humilitate collocabat: Sic à Carolo V. enixè ad confessiones ipsius audiendas rogatus, sanctæ orationis auxilio (qua se ad solitudinem, pœnitentiam, & Mundi despectionem vocatum agnouit) tanti officij dignitatem, & factum recusauit.

Est aliud signum eleuatæ orationis euidentissimum; vt qui spiritu viuunt, spiritu ambulent, & carnis desideria non perficiant. Ita docuit S.Petrus de Alcantara verbo, & monstrauit exemplo: *Si quis* (inquit in mirabili suo orationis tractatu Part.2.cap.5.) *scire desiderat, quos fructus ex oratione perceperit, attendat quantùm interiùs, & exteriùs in humilitate quotidiè proficiat; quemadmodùm iniurias toleret, necessitati proximi succurrat, eiusque defectibus compatiatur; quantùm tribulatus speret in Deo, linguam refrænet, cor custodiat, carnem cum sensuum appetitibus domet, qualem se in aduersis, & in prosperis exhibeat; prouideat rebus omnibus cum grauitate, & discretione, & super omnia perspiciat, an in*

se.

se mortuus fuerit amor honoris, deliciarum, & Mundi, & iuxta factum in istis progressum, non secundum gustus, quos sensit, se iudicet; ideòque supra se intentum semper oculum gerat, & principalem mortificationi applicet, alterum orationi; mortificatio namquè sine illius adiutorio, perfectè acquiri non potest. Hæc autem documenta quid sunt, nisi ipsius Viri Sancti vita? Nunquàm magis hilaris erat, quàm derisionibus illusus, aut iniurijs affectus, aut malis oppressus; nunquàm magis afflictus, quàm cùm honorabatur. In malis suis patientissimus, in alienis curandis diligentissimus, in tolerandis humillimus: Offendebat sæpè lapidibus, & spinis, quas propter altissimam contemplationem aduertere non poterat; cumquè ex effusione sanguinis vehementia vulneris appareret, dicere solitus erat sibi compatientibus; *Istud nihil est, nullum mihi dolorem parit, spinæ istæ sensus meos quasi veræ rosæ delectant.*

Tandem perfectissimæ orationis scopus est imitatio Christi, conformes namque seruos suos Deus vult esse imagini Filij sui; ex quo Apostolus ei perfectè assimilatus dicebat: *Ego stigmata Domini IESV in corpore meo porto: viuo enim iam non ego, viuit verò in me Christus.* Ad hanc similitudinem diuinæ orationis ministerio S. Petri de Alcantara peruenerat; ita vt sincera meriti ipsius appretiatrix Theresia scripserit cap. 27. eius vitæ; *quòd optimum, & necessarium erat, nos aliquam passionum Christi, & Apostolorum imaginem habere: O quam bonam suppeditauit nobis nunc Deus, in benedicto Fratre Petro de Alcantara.* Re enim vera cùm initio conuersationis suæ mortificandis sensibus per pœnitentiam attenderet; deindè altioris perfectionis motiuo, mortificationem IESV in corpore suo circumferebat; ex quo præcipuè Passionis eius Mysteria contemplabatur, & suauissimis verbis Dominum alloquens, seipsum ei in omnimodæ similitudinis effigiem offerebat.

His & similibus orationum exercitijs donum lachrymarum Deus infuderat, quo memoriam Dominicæ Passionis recolens, totus in gemitus diffluebat: Prætereà continuis

abstra-

abstractionibus sensuum non impediebatur, quia officijs exterioribus attentè vacaret; cùm aut charitas, siuè necessitas, vel obedientia postulabant. Vno verbo mirabilis fuit pænitentia S. Petri de Alcantara, sed mirabilior contemplatio, ad quam continuò suos exhortabatur; vt velut pisces in mari, in secretum plagarum Christi habitaculum inter Mundi procellas & tempestates, sanctæ orationis adiutorio, secederent. Deniquè quicunque Sancti istius vitam, & acta peruoluet, cum sapientissimo Imperatore Carolo V. oculati ipsius teste concludet; *quòd verè iste Religiosus, non est homo istius mundi; est enim semper absorptus in Deo, & conuersatur cum beatis Spiritibus Cæli.*

De fructu, & efficacia orationis S. Petri de Alcantara pro beneficijs proximi. Cap. XIII.

QVemadmodùm in superioribus Capitulis forma, & modus contemplationis, ac orationis S. Petri distinctiùs explicata manet; vt indè etiam Lectori deuoto imitationis exemplar succinctiùs proponi queat: Ita nunc in præsenti non sine aliqua eiusdem voluptate, quibusdam exemplis comprobandum occurrit: quantùm etiam, quò ad effectum impetrationis, eadem oratio apud Deum efficax extiterit. Si enim testante Ecclesiaste, ad multum valet oratio Iusti assidua; dubitari nequaquàm potest B. Patrem non solis internis animæ donis priuilegia diuinæ conuersationis ibi obtinuisse: Verùm etiam externos amicitiæ eiusdem fauores in proximorum beneficijs promeruisse, dum hæc præter scientiæ lumen, & raptuum frequentiam in varijs petitionum suarum effectibus, & multiplici exauditionis gratia, ac plurimorum experientia comprobata fuerint.

Nec equidem occurrit hoc loco diuersas quamplurimorum tam spirituales, quàm temporales necessitates iterùm repetere; quas S. Petri de Alcantara orationibus commendatas, fœlici exitu sublatas totius historiæ huius contex-

tus vbique declarat. Quarundam tantùm exempla, extra narrationis seriem relictas, hìc præstabimus; quibus & orationis eius integritas, & exauditionis diuinæ fauor, vtraque in conspectu Domini grata fuisse vlteriùs confirmari potest: Dùm enim oratio, seu mentis ascensio S. Petri in Deum integrè cum à terrenis desiderijs separauerat; non mirum videbitur, si decentes eius petitiones (quæ pro altera parte orationis assignari solent) non nisi ex charitatis officio susceptæ, ac iuxta requisitas conditiones directæ, largitiones propitias diuinæ Benignitati impetrare meruerunt, vt in Psalm. 33. *Aures quippè Domini in preces Iustorum, & deprecationes timentium se, exaudiet Dominus.*

Itaque cùm aliquando S. Petrus de Alcantara in Oppido Alburquerque commoraretur; sæua illic pestilentia ingentem Oppidanorum stragem faciebat: Vndè nobilis quidam loci Castellanus ad Conuentum Fratrum Discalceatorum confugiens; ibi præsidium Sanctissimæ Virginis Deiparæ cultu Fratrum percelebris, deuotissimè implorabat. Perdurante autem contagio Guardianum precabatur, vt duos Religiosos pro consolatione miserorum superstitum ad Oppidum mitteret: Paruit Guardianus, & S. Petrum de Alcantara cum alio quodam Didaco de Almonte, quamprimùm destinauit. Hi cùm Oppidi solitudinem, ac miseriam aduertissent; ambo altiorem turrim ascendentes, in eadem totam noctem in oratione exegerunt, diuinam Misericordiam exorantes, vt tam crudele flagellum suspenderet: Videbant autem Angelos iacula quædam ignita vibrantes, quæ cadendo deorsùm, strepitum edebant horrendum. Ad quæ B. Pater orationem intendere, sequè ipsum affectu ictibus offerre, modò Oppido parceretur: Tantoque feruore diuinam pietatem lacessens obtinuit, vt vnus ex Angelis (quos viderat) ipsum accedens nunciaret, suæ hoc supplicationi concessum esse, vt ampliùs Oppidum pestis non affligeret; ideòque ad Conuentum suum regredi posset. Hoc cùm ijdem ad Conuentum redijssent, Fr. Didacus Guardiano narrauit, eò quòd eiusdem visionis particeps

fue-

fuerat; compertumque omnes habuerunt ex illo instanti pestilentiam cessasse, Petrique feruorem diuinum furorem placasse.

Nobilis quidam Adolescens assiduis instantijs, à S. Petro de Alcantara obtinuerat; vt ad Religionis habitum admitteretur: At cum ingeniculatus in plurimorum præsentia, eundem induere debebat; asperitate, ac tentatione vehementi exterritus, recedere moliebatur, licet tàm anxiè priùs expetijsset. Hinc omnes vrgere Adolescentem varijs exhortationibus, ipseque præcipuè S. Petrus diabolicam astutiam feruenti spiritu increpare; quàmuis obdurato animo, auribusquè obturatis frustrà suasis se tunc viderentur: At mentem in Deum Sanctus erigens, breui sed efficaci oratione, tantùm effecit; vt interna quadam vi compulsus Adolescens, statim propositum mutando, ad suscipiendum habitum, constantior, humiliorque rediret. Quod quidem merito B. Patris adscribendum etiam successus confirmauit, quo iuuenis perseuerantia singularis vitæ, insignique virtutum exemplo in Ordine clarus euasit.

In Oppido Arenis fœmina quædam inops, pecunias quasdam pro soluendis debitis studiosè collegerat: Has furtim sibi sublatas, misera Beato Petro dolentissimè conquesta, orationibus ac consilijs eius se instantiùs commendabat; quia extrema necessitate premebatur. At casum mulieris commiserans S. Petrus de Alcantara, sublatis in Cœlum oculis; *Vade*, inquit, *filia*, *& dolorem depone*; *pecuniæ enim tuæ ad te redibunt*: Sicque eam verbis suis fidentem, lætam remisit. Mox orationi insistens à Deo impetrauit, vt sequenti die pecuniæ ad mulierem deferrentur; quæ nesciens vndè venissent, ad B. Patrem reuersa, pro insigni beneficio debitas gratias referebat.

In pago Erradon dicto Diœcesis Auilæ, aliquot pueri ludicra tractabant prope puteum; in quem vnus eorum casu incidens, extrahi non poterat. Remansit itaque aliquandiù aquis immersus, atque tanquàm mortuus derelictus; vsquè dum (Deo sic ordinante) illàc S. Commissarius

transi-

transiret, vt vniuerso Populo, qui ad casum concurrerat, efficacia orationis eius manifestior redderetur: Nam puteo appropinquans, genua flectere, inquè Cœlum feruidam orationem, sed breuem dirigere; mox tanquàm exauditus fuisset, consurgere, atque cordam suam cum illa socij coniunctam puteo immittere, imperando puero, vt liber exiret. Mirum visu quod vix cordæ aquam attingebant, nec satis fortes; summa tamen facilitate puerum, post longum satis interuallum immissum sanum extraxerunt: Ideòque virtuti orationis S. Petri de Alcantara, omnium suffragijs hoc factum adscribebatur.

Non exigua prætereà argumenti eiusdem testimonia esse debent tot, tàmque varij diuinæ Prouidentiæ effectus, quibus sæpiùs Fratrum necessitatibus mirabiliter subuētum; vltra publicam plurimorum attestationem, qua se quamplurima beneficia per orationes S. Petri de Alcantara obtinuisse, sincerè confessi fuerunt. At omnium instar Sancta Theresia nobis certam fidem facere potest, cùm sibi attestatur à Christo Domino reuelatum fuisse S. Petrum immensa gloria coronatum; hoc etiam priuilegio gaudere, vt suis intercessionibus, nihil à Domino gratiæ denegetur: Ideòque etiam ipsam se ad eum recurrere; quia, *Dixit mihi Dominus* (verba sunt Sanctæ Theresiæ in fine cap. 37. eius vitæ) *quòd nihil in nomine suo quisquam peteret, quod diuina Misericordia non exaudiret: Quemadmodùm ego propria experientia attestari possum.*

De diuersis exercitijs deuotionis S. Petri de Alcantara erga Sanctissimam Eucharistiam, Passionem Dominicam, ac Beatissimam Virginem, aliosque Sanctos.
Cap. XIV.

QVanquàm orationis nutrimentum deuotionum exercitia esse solent, illum ab his ignem concepisse, in S. Petro facilè persuadere potest; quòd à tenella ætate ijsdem deuotionibus velut allactatum nouimus. Imprimis erga

ga supremum in terris diuini Amoris pignus, quod in sacratissima Eucharistia venerantur fideles, tanto deuotionis affectu etiamdum puer exercebat; vt hebdomadam integram vel pro eadem reuerenter suscipienda, vel pro gratijs agendis sanctis meditationibus percurreret, omnia pietatis opera ad illius venerationem dirigendo: Interdùm inuentus fuit coram Altari (vbi seruatur Sacramentum) illa attentione, ac reuerentia immobilis perseuerare, tanquàm Saluatoris Christi humanitatem defixis oculis præsentem intueretur.

Postquàm Sacerdotio initiatus Missam celebrabat, tanta deuotione hoc Sacrū peregisse asseritur à personis præcipua fide dignis; vt se magis ad pietatem eius celebratione, quàm aliorum sermonibus commotos profiterentur. Vndè sæpè quamplurimi ad eius Missam concurrere, atque solo eius aspectu ad Altare compungi; mox finito Sacro ad eius pedes procumbere, & per Pœnitentiæ Sacramentum se Deo reconciliare festinabant: Dum se sacris vestibus induebat, adeò feruido affectu sacra Passionis Mysteria ruminabat; vt singulis actibus vnumquodque illorum exprimeret, quæ Christo contigerunt; sicque velut totius Mundi hostia ad Altare sacrificaturus deuotè procedebat. Sæpiùs ad illa Euangelij verba, *Dixit Iesus*, tanta teneritudine afficiebatur; vt lachrymas continere non posset, quin copiosè erumperent, vocemque in suspiria mutaret; Ad Canonem autem accendebantur adeò cordis intima; vt in facie quoque eius quædam velut flamma corruscaret, vsquequò ad consecrationem deuenisset. Ibi tota eius mens in Mysterio absorpta vix reliquas Missæ cæremonias perficere valebat; Attamen consecratione peracta, interdùm extra se raptus aliquandiù etiam in aere suspensus videbatur; Vndè ad se reuersus, cætera prosequi, & post Communionem eandem extasim iterū patiebatur. Quæ quidem omnia secundum loca, & tempora variè eidem contingebant; quàmuis in locis remotis frequentiùs, atque diutiùs quàm in publicis, vbi celebrando singularibus fauoribus decoratus, omnium affectus ad deuotio-

uotionem prouocabat; Peracto Sacro tanquàm celeri volatu ad cellam properabat, vt conceptum feruorem secreto tegeret, & diuinis amplexibus liberiùs inhæreret; quorum effectus humilitate S. Petri celati, signis tamen suspiriorum, ac vocis subindè Religiosos latere non poterant. Audiebantur etiam strepitus, qui malignorum Spirituum colluctationes indicabant, à quibus grauiter verberatus; tamen immobilis in oratione persistebat, aut vt animosiùs resisteret, cito cursu ad Sanctissimam Eucharistiam in Ecclesiam confugiebat, ibidem illis insultans, atque velut victor gloriosus imbelles conculcando: Idem sibi præsidium erat, quoties negocium aliquod magni ponderis tractandum; ideòque in Cōuentu Pedrosi angustum quendam locum sibi elegit, ex quo vicinior Ecclesiæ, in conspectu huius vitalis hostiæ iugiter assisteret. Cùm apud Principes, & Magnatès diuersabatur, statim post Missæ celebrationem in secretiora, ac remota loca secedere; atquè interdùm aliquot dies solitarius, cum Deo conuersari moris habebat, sicque in omni loco Deo fruens, eius præsentiæ (quam in altissimo Mysterio Eucharistico fideles agnoscunt) humillimo affectu, ac singulari reuerentia inseruiebat.

Hanc deuotionem summè fouebat meditatione Dominicæ Passionis; cuius affectu varijs corporis sui cruciatibus, Saluatorem suum imitari satagebat. Ad hoc, vbique locorum in eminentioribus præcipuè, Cruces erigi curabat; quarum aspectu piorum memoria ad Mysterij contemplationem reuocaretur: Vndè quoque in Conuentu Pedrosi Caluarij quandam figuram congesserat, ad quem gressus dirigens, distinctis passibus patientis Christi passiones exprimebat; vsque dum ad locum accedens, ibi coram Cruce animæ affectus inflammabat, vt se totum viuum Redemptori sacrificium offerret: Sicque brachijs expansis orans, totus in eum transformabatur; cui concrucifigi ardentissimè cupiebat. Indè sæpè à transeuntibus obseruatus in aere suspendi, omnibus stuporem incutiebat; interdum verò cùm ab extasi rediret, quasi volando ad Conuentum sese recipiebat, vt ho-

minum existimationem effugeret: Frequentiùs in horto Passionis meditatione exardescens, soluebatur in lachrymarum torrentes, ac deuota suspiria; quibus aliquando tormenti quandam imitationem adiungebat, vt videlicet stagno frigido se nudum immergens, indè per multùm temporis Crucis passionem in corpore suo velut describeret. Nil enim ipsi toto vitæ tempore huius comparatione molestum, amarumuè videbatur; quin magis omnis cruciatus amaritudo dulcesceret: Hinc etiam per longa spatia orandi in Cruce consuetudo, quam sine singulari aliqua diuina ope seruare extenuati corporis debilitas non permittebat. Denique prædicationis zelus eandem recordationem omnibus inculcabat tàm verbis, quàm factis; quibus mirabiliter persuadebat, se voluntariè pro Christo mala pati paratum.

Superioribus Sanctissimæ Virginis deuotionem sedulò adiungebat, cuius venerationem summa pietate, & precibus varijs excolens, suæ insuper puritatis custodem elegit; vt holocaustum integrum consecraret: In Conuentu Sanctæ Mariæ Angelorum, vbi Guardianus morabatur, coram ipsius imagine in orationis feruore sæpè visus fuit, facie splēdescere; aliquando largiori spatio extra seipsum rapi, eiusque gratiosa præsentia frui. Quemadmodum in Conuentu Sancti Ioannis Baptistæ Viciosæ etiam in vitæ exitu præcipuè contigisse; vt ab eadem Beatissima Virgine cum Angelorum coetu visitaretur, alibi latiùs retulimus: In eodem loco Incarnationis contemplationi, ac Matris Dei priuilegijs intentus, in quosdam affectus feruentiores erumpere auditus fuit: *O Maria, ô Maria Virgo Sanctissima, Mater Dei, Regina Cæli, Domina Mundi, Sacrarium Spiritus Sancti, Lilium puritatis, Rosa patientiæ, Paradisus deliciarum, Speculum castitatis, perspicuum exemplum innocentiæ, ora pro me paupere misero, ac peregrino: & ipsi largire abundantiam charitatis vestræ.*

Festa eiusdem Deiparæ seuerissimis mortificationibus, præter solitas celebrabat; ita vt aliorum quoque tùm Fratrum, tùm secularium pietatem mirè accenderet. Cùm semel

mel ex Portugallia rediens, apud Episcopum Oliuentiæ diuertisset; deuotam quandam imaginem Virginis, quam ab eodem dono acceperat, ad Conuentum de Valuerde transtulit: Hanc solemni processione, ac concursu Populi in Ecclesia collocando, atque Conuentum honori eius dedicando, animi sui affectum, erga eandem Patronam, singulariter expressit; eò constantiùs, quò semper satagebat, eiusdem patrocinio Reformationis suæ initia præmunire; sicut etiam in Conuentibus eidem dicatis libentiùs habitare.

Post hanc deuotionem, aliorum quoque Sanctorum excolebat; singulariter verò Apostoli Sancti Ioannis, Sancti Iosephi, Sancti Francisci, ac Sancti Antonij de Padua; quorum se intercessionibus magna pietate commendabat, & ad eorum festa varijs macerationibus præparabat.

De dono scientiæ Sancti Petri de Alcantara, ex quo magnum Prædicationis suæ fructum collegit. Cap. XV.

PRæ cæteris ornamentis, quæ animam S. Petri condecorabant, scientiæ donum singulare eluxit, in sacrarum Literarum profunda intelligentia; quam magis in orationis schola, quàm alibi didicerat. Ex hac illi summa facilitas, & perspicuitas in explicandis difficillimis scripturarum, atque Theologiæ difficultatibus; quas non sensibus modò Sanctorum Patrum, sed & proprio Spiritus Sancti dictamini conformes, etiam intelligentiores in hac materia agnoscebant. Quidam Vir doctrina celebris in Ciuitate Plasentiæ, hanc scientiæ S. Petri famam paruipendens, amicorum instanti suasione eiusdem experimentum facere adductus fuit: Arrepta itaque propitia occasione, in quadam Ecclesia Petrum pro Confessionis Sacramento confidenter accedens; in hoc non culpas suas pro more accusare, sed subtilium quarundam difficultatum solutionem petere præsumpsit. Quibus cùm expeditè, ritèque S. Petrus de Alcantara satisfecisset, non solùm animum Viri scientiæ

suæ certitudine confirmauit; sed etiam pietatis affectum verborum suorum vi ita commouit, vt dubitationis culpam priùs accusans, cæterorum peccatorum integram Confessionem Viro Sancto magna cum compunctione perfecerit; ac tandem melioris vitæ perfectam rationem inierit. Huius instinctû cùm se amicorum frequentiæ subtraxisse videbatur, ijsdem sinistri alicuius casus suspicionem faciebat; pro qua tollenda ipse facti sui, ac congressus cum B.Patre seriem enarrans, satis euidenter omnibus persuasit, se ad meliorem frugem eiusdem efficacibus monitis redijsse.

Haud dissimile aliquid in eadem Ciuitate S.Petro de Alcantara euenit, cum insigni quodam Ordinis Sancti Dominici Prædicatore, P. Didaco y Bañez in Theologia Magistro. *Hic* difficulter sibi S. Commissarij scientiam persuaderi passus, eam popularibus potiùs acclamationibus, quàm probatorum testimonijs pertinaciùs adscribebat: At quadam die, dum in cœtu Religiosorum propè Chorum sermones misceret, ingredientem in Ecclesiam S.Petrum de Alcantara attentiùs conspexit; ideòque non vlteriùs Fratrum confabulationi aures præbere, sed ad Virum Dei in Ecclesia accedere, atque pro secreto colloquio importunè ad Claustrum pertrahere. Indè ambo in remotum cubiculum secedentes, prior P.Didacus ad pedes S.Petri procidens, cordis compunctionem profusis lachrymis, ac singultibus propalabat; quam etiam post longam conuersationem eius Religiosi attentiùs obseruarunt: Itaq; soluto congressu instabant ijdem, vt sibi gestorum cum S.Cōmissario ordinem enarraret, quo improuisæ mutationis causam agnoscerent. Quibus ille facilè morem gerens, conuocatis priùs ad concionem omnibus; tale sanctitatis, ac scientiæ S.Petri de Alcantara testimonium concepto sermone edidit: *Patres charissimi, notam vobis fuisse non ignoro incredulitatem meam; qua varijs testimonijs vestris de Seruo Dei Petro de Alcantara, fidem dare obstinatiùs recusaui. Hanc verò solùm ad eius aspectum in Ecclesia ita in me mutatam sensi; vt constrictus fuerim*

ad

ad eius pedes secreta animæ meæ liberiùs pandere: Sciatis itaque, quòd Deus mihi oculos aperire dignatus fuit, dum P. Petrus in Ecclesia ambulabat; vt mirabilia intueri mererer, quibus Seruum suum Dominus tunc condecorabat. Conspiciebam nimirùm plurimos Angelos eum circumdantes, atque in manibus quasi gestantes; singulari quodam modo ei blandiri: Vndè reuerentia percussus ad pedes eius aduolaui; vt culparum mearum confessione citiùs edita, diuina Misericordiæ veniam impetrarem, quam tunc concepto dolore ardentiùs exposcebam. Videbatur enim mihi neminem inueniri posse, qui Cæli viam indicare rectiùs posset, quàm eum, cui ipsi Cæli ciues Angeli socij destinati fuerant: Conueni itaque cum festinatione, & post Confessionem varia dubia super difficillimas materias eidem proposui; & verè vobis in fide Sacerdotis indigni (vt sum) profiteor me à nullo Virò doctò talia vnquàm intellexisse, qualia Vir ille Sanctus breui illo temporis interuallo mihi exactè declarauit. Est enim ille præditus superno lumine interiora cognoscendi, suauitate mirabili, & efficacia in persuadendo; sicut & obscura dubiorum elucidandi scientia diuina; quæ omnia sibi ab eodem Spiritu infusa dignoscuntur: O scientia humana, quantis ignorantiæ tenebris offunderis, nisi diuini luminis radijs illustraris! Sicque Sermonem claudens apud omnes B. Patris sanctitate, atque scientia firmissimo argumento comprobata, imposterùm famæ eius, ac virtutis præco effectus est singularis. Alij quoque plurimi, qui pro scripturarum difficultatibus, S. Petrũ de Alcantara crebrò accesserant; magnæ eius facilitatis in earumdem explicatione, admirationem non vulgarem concipiebant.

Ex hac insuper admirabilem prædicationis eius efficaciã prouenisse haud difficilè concluditur; cùm feruentissimo eius zelo coniunctæ tot peccatorum conuersiones, animarumquè lucra omnibus fuerint in confesso. His etiam accedebat exterior corporis habitus, qui macie, ac vitæ austeritate deformatus, interiorisque luminis in vultum redundantia terrorem potiùs incutiebat, atque reuerentiamquã vt verborum lenocinijs auribus, oculisque peccatorum blã-

diretur:

diretur: Propterea quoque ille solitus erat eligere motiua sermonum aspera, atque in vicijs reprehendendis vehementiora, quibus ex Redemptionis nostræ memoria lenimenta suauiora obduceret. Hinc frequenter etiam in exclamationes quasdam prorumpere: *Deum incarnari? Deum pati! Deum mihi vitam concedere, & hoc me non agnoscere?* ita vt aliquando super hæc fixus, in extasi remaneret.

Mirum hoc erat, quòd dum Viris doctis varias scripturarum obscuritates explanabat, aut alia ad nobiliores documenta dirigebat; eodem tempore etiam à rudioribus perceptus, illis compunctionis atque conuersionis affectum eliceret: Ita vt linguarum donum, seu intelligentiæ Apostolis concessæ S. Petro elargitam ex tali argumento facilè iudicassent, qui eius doctrinam ab omnibus capi, atque distinctiùs intelligi, notabiliter mirabantur. Erant itaque audiendi cum cupidi adeò homines; vt cùm Templa Populi multitudinem non admitterent, in aperto campo munere suo fungi quàm sæpiùs contingeret: Ipse autem tanto feruore eidem incumbebat, vt terras, locaque distantia percurrens, occasionem deuotis dederit eum suæ sanitatis propriæ admonendi, quam ipse se libentissimè saluti animarũ sacrificare retorquebat; nec quicquam gratius habere, quã Regnum Christi peccatorum pœnitentijs augere. Varia huiusmodi conuersionum exempla in hac narratione adduximus; quorum illustre non minus additamentum erit D. Roderici à Chaues, Viri inter Plasentinos nobilissimi mutatio notabilis: Hic enim ætate, ac opibus florens, luxu ac vanitate absorbebatur; vsquequò secreta quadam curiositate ad prædicationem S. Petri de Alcantara accedens, adeò eius dicendi vi se compunctum agnouit; vt nulla præsentis multitudinis habita ratione, ad S. Petrum perrumpere, eiusque se consilijs pro nouæ vitæ via incunda committere, nequaquàm erubesceret. Eum S. Petrus de Alcantara amplectens, salutaribus monitis instructum, atque in Conuentum ad se reuersurum pro disponenda generali peccatorum expiatione, Domum remisit: At vxor tam repenti-

ni mariti mutatione perculsa, S. Petrum adijt causam exploratura, à quo cùm varijs spiritualibus documentis erudita, spiritum Christianæ pietatis concepisset; adeò in eiusdem affectum exarsit, vt mariti viam probare, eiusque etiam consortium relinquere, ac Monasterium ingredi designaret. Sed B. Pater vtriusque deuotionem temperando, eos ad Tertij Ordinis Institutum admisit: in quo egregijs virtutum exercitijs se inuicem æmulantes, Parentum & amicorum contradictiones, & probra constanti sui ipsius despectu, ac perfecta humilitatis professione superarunt. Hic fuit, cui S. Petrus Tractatũ de Oratione inscripsit; qui etiam locum Palancar pro fundando Conuentu Pedroti, liberaliter ac deuotè Petro obtulerat.

Tam continuo conuersionis animarum zelo, non domos modò priuatas & publicas, sed Oratoria, ac Societates etiam quamplurimas replebat: in quibus congregatis Nobilium præcipuis, viam virtutis, ac pietatis Christianæ Apostolico spiritu, ac mirabili effectu edocebat; ita vt quidam ad amplexum pœnitentiæ, alij ad virtutum studium, alij ad deuotionis feruorem, alij ad Mundi contemptum, vniuersi ad compositæ vitæ desideria accenderentur.

De dono Prophetiæ Sancto Petro de Alcantara concesso.
Cap. XVI.

INter insignia diuinæ Gratiæ munera, quæ animam S. Petri Deus illustrauit, Prophetiæ donum in futurorum cognitione eluxit; cuius effectus ex plurimis singulari memoria dignos aliquos hoc loco recensebimus. Plasentiæ Nobilis quædam fœmina de mariti sui salute anxia, quòd in Indiarum partibus in bello periclitaretur, B. Patrem adijt deprecando, vt orationum subsidio eidem studiosè succurreret: Cui respondens S. Petrus de Alcantara nè ampliùs turbaretur, monuit: vt pro prælij iam transacti victoria Deo gratias redderet, ex qua maritum suum incolumem breuì reducem habitura esset. Hanc veritatem post

aliquot menſes nuncius confirmauit; qui de rei ſucceſſu literas attulit, omnibuſquè perſuaſit, id ſine diuina reuelatione priùs ſciri non potuiſſe.

Alius quidam Nobilis in deuotione erga S. Petrum de Alcantara ab infantia educatus, in eiuſdem conuerſatione ſemel literas quaſdam ex Aula recepit; quibus ſignificabatur hæreditatem quandam notabilem ex morte ſui propinqui obtigiſſe: De qua ſorte exultans Nobilis, ſine mora per diſpoſitos equites iter facere velle, ad capiendam poſſeſſionem indicabat. Cui S.Petrus de Alcantara à Deo illuminatus id tunc diſſuaſit, & varijs inſtantijs vrgenti, atque perſiſtenti in ſua opinione; tandem ſecretò in quodam cubiculo hæc verba intimauit: *Valdè vos exultantem video ſuper hac hæreditate, cum potiùs futura præuidere deberetis; quæ præter id, quod nunc vobis in mentem venit, aliter ſuccedet. Recordare igitur (fili) eorum, quæ tanto ſtudio à me didiciſti, & haud minori feruore amplexus es; ita vt te etiam paratum obtuleris, quemcunque cruciatum, etiam uſque ad ſanguinem pro Christo pati velle.* Ad quæ Nobilis: *Eandem (Pater) adhuc voluntatem ſeruo, atque in omni occaſione ſ[illegible] nabo; nec vnquàm obliuiſcar eorum, quæ Deo meo debere m[illegible] agnoſco.* S.Petrus, qui diuina reuelatione futurorum conſcius erat; intentis in eum oculis, hæc vehementi ſpiritu ſubiunxit: *At fili, ſi hæreditatem (quam anhelas) ab alio præoccupatam intellexeris, patienter nè propter Deum id feres?* Cui ille, *certè quòd ſic, cùm omnes res terrenas, pro Cælo perdere paratus ſim: Sed ſi præter bona,* inſtitit S.Petrus, *etiam honoris iacturam feceris, id nè propter eundem amorem pari patientia ſuſtineres? quid ni* (inquit iuuenis) *pro eo, qui pro me paſſus eſt, libenter tales iniurias tolerarem? Et ſi vlteriùs omnes amici tui* (reſpondit S.Petrus) *in te inſurrexerint; ita vt etiam vitæ inſidientur, ſi permiſſum fuerit?* Ad hæc turbatus aliquantulùm Nobilis; *Pater mi, dummodò animam non tetigerint, cætera quæcunque externa lubens tolerabo.* Tunc B. Pater edito profundo ſuſpirio, ac lachrymantibus oculis ita prædixit: *Eheu fili, ſi ſuper prædicta omnia, Deo inimica facta*

ctafuerit ac infidelis anima tua; ita vt propterea etiam carcerem merearis, & publicæ infamiæ sententiam? Ad quæ velut semimortuus Nobilis, animosè tamen respondit: *Deus mihi propitius sit, vt nunquàm eum offendam*; & concludens S.Petrus: *Eia ergo, vade in pace; & ad omnia, quæ tibi euenire possunt, patientiam tuam præpara.* Sic recedens iuuenis animo conturbato, se orationibus S.Petri de Alcantara instanter commendauit: Sequenti die iter (quò destinarat) ingressus, in socium incidit Virum famosum, ac doctum; secreta tamen hæresi infectum. Huius argumentis sensim illaqueatus, eiusdem hæresin faciliùs imbibit immemor salutarium admonitionum, quas à Viro Dei priùs hauserat: Ex quo omnia illi prædicta successere, vsque dùm in quendam locum secedens, vt pœnitentiam ageret; ibi errores suos amarè defleuit. Nec maius intereà ibi solatium habere contigit, quàm quòd à Patribus Discalceatis crebrò visitaretur; quibus prædictiones S. Petri de Alcantara enarrare, eiusque propheticum Spiritum altissimo præconio celebrare nunquàm intermittebat: Præ cęteris autem dictus Eques totum istud cum multis lachrymis narrauit Fr. Ioanni Baptistæ Moles, & Fr. Michaeli de Laque grauibus Prouinciæ S.Gabrielis Religiosis; cùm ipsum die Visitationis B.Mariæ Virginis 2.Iulij Anni 1569. in loco Madrito propinquo, ad quem à Sancto Inquisitionis Officio relegatus fuerat, inuisissent.

Aliquando S.Petrus confabulando cum Comitissa de Torrejon D.Catherina Manriquez, audiuit ipsam proposuisse sibi, filiam D. Mariam Carauajal Illustri iuueni D. Ioanni de Vargas Sponsam dare. Cui proposito dissentiens S.Petrus, iteratò affirmabat illam Sponsam futuram non istius, sed D.Gundisalui de Carauajal: Erat autem hic affinitate attingens Comitem de Torrejon iam defunctum, & tunc nuptus D. Agneti de Vargas, & Camargo. Vndè Comitissæ dictum S.Petri de Alcantara, tantò difficilius videbatur; quia vxorem illam adhuc superstitem, & ætate viridem videret: At ille, *potest ipsa mori, & sic Matrimonium*

nium contrahi, quod ego sic affirmo, & quidem certum erit. Ad quod responsum suspensa Comitissa, vlteriùs de filiæ nuptijs non tractare curabat, oraculo Viri Dei cuncta cedens; licet priùs Matrimonium, tùm nubilis Virginis ætati, tùm cæteris conditionibus conuenire magis iudicasset; At mortua eodem anno vxore prædicta, breui post tempore prædictio B. Patris, Matrimonio D. Gundisalui, atque filiæ Comitissæ comprobata fuit; quemadmodùm ipsa Mater pro maiori Serui Dei gloria publica fide attestari voluit.

Tres Virgines honestæ ex Ciuitate Plasentiæ S. Petri de Alcantara Discipulæ, eidem ingrediendi Monasterium desideria sua communicarant; at Beatus Pater reprobando hoc intentum sic illis respondit: *Modò non conuenit, vt in aliquo Conuentu Religionem ingredi tentetis.* Contra quod replicando natu maior argumenta varia, quæ propositum suum vrgere possent; hac ratione institit S. Petrus: *Vitam sanctè instituite, vt Dei præsentiam iugiter seruetis; & confido in Domino, quòd gratia sua vobis propitius erit: Ideòq; non turbemini, quòd modò desiderijs vestris non assentior; quia certas vos facio, quòd omnes tres Religiosæ eritis, quàmuis id post mortem meam contingat. Intereà Tertij Ordinis habitum vobis concedo, quò secundum Dei voluntatem, nunc ei hac ratione liberiùs seruiatis.* Suffecit hæc oratio ad animos Virginum componendos, licet futuri cupiditate Monasterium sibi indicari instarent, vbi aliquando Religionem suscepturæ forent: At S. Petrus de Alcantara importunitati, atque consolationi condescendens; *post mortem* (inquit) *meam in hac Ciuitate, Monasterium fundabitur Discalceatarum primæ Regulæ Sanctæ Claræ, in quod vos ingrediemini, atque vsque ad mortem perseuerabitis*; atque ita eis silentium imposuit. Toto autem tempore, quo vixit S. Petrus, nulla vnquàm de tali Monasterio fundando memoria fuit; Sed aliquantùm post eius fatum eodem constructo, D. Anna Maria cum cæteris duabus illud ingressæ; vaticinium S. Petri de Alcantara etiam sanctitatis vitæ fama laudabiliter confirmarunt, ac publicarunt.

In Oppido Alcantaræ sua patria, S. Petrus cum quibusdam Nobilibus de quarumdam Virginum votis conferens; quæ se perfectionis studio Religioni dicare optarant; si Monasterij commoditas adfuisset. Quibus ille futuram aliquãdo talem occasionem prædicens, in Monasterio Discalceatarum sui Instituti; eo, qui post mortem suam successit euentu, rei veritatem stabiliuit.

Illustris quædam Plasẽtiæ fœmina non virtutibus minùs, quàm sanguine; post integerrimam multorum annorum conscientiam, scrupulis vexari cœperat, quibus tollendis, nulla variorum Doctorum consilia, aut remedia proficiebant. Scripsit itaque ad S. Petrum de Alcantara, vt quantociùs ad se transiret; quò animæ suæ opportuniùs succurreret: Sed ille aliquandiù moram trahens, post aliquot dies inquietam valdè ac afflictam accessit. Vix ad ingressum eius mulier subsistere; sed statim ad pedes prouoluta, animi anxietates explicare incipiebat: At ipse præueniens; *Filia* (inquit) *sufficit, iam mihi integer conscientiæ tuæ status notus est: Et quia satis infirma est causa trepidationis tuæ; ideò pro auxilio venire hactenùs distuli: Nunc verò tibi dico, quòd imposterùm nihil ampliùs tibi continget, nec ampliùs his molestijs turbaberis.* Ad quæ deuota mulier nõ magis attonita, quòd interna animi nemini manifestata cognouisset; quàm quòd apud seipsã altissimam tranquillitatem, ac serenitatem mentis sentiebat, cui temporis tractus firmitatem afferret.

Nec minor S. Petri cum pluribus alijs, quæ ipsum consulebant fiducia, atque certitudo: Ita vt Sanctæ Theresiæ ad primum congressum animæ suæ molestias ex eo indicarit, quòd virorum doctorum contradictiones passa; neque à proprio suo Confessore spiritum eius capi posse declararet. Alijs insuper Virginibus, quæ Institutum eius amplexuræ erant, confidenter id prædiceret.

Eodem lumine intima conscientiarum scrutari, & quæ alijs abscondita erant, integrè perspiciebat. Habitabat Plasentiæ mulier, quæ apparenti virtute magnam sanctitatis famam acquisierat: De qua commonendo S. Petrus quasdam filias suas

suas spirituales, vt ab eius familiaritate abstinerent; ipsæ valdè admiratæ causam à B. Viro diligentiùs inquisiere, dùm se proficere magis tali conuersatione prætendebant. Ad quod S. Petrus; *tandem spiritus istius mulieris ex Deo non est, quemadmodùm exitus monstrabit*. Sic non multò post, illa in grauissimos errores lapsa, & fictæ virtutis fallaciam, & Sancti Viri veritatem manifestam reddidit.

Certius hoc donum Sanctæ Theresiæ constabat; quæ vltra proprium experimentum sæpiùs S. Petrũ de Alcantara ad aliorum spiritus examinandos inuitabat. Ex quò tantùm profecisse, vt multorum spiritus sibi aliquantùm suspectos, maiori claritate distingueret; ipsa in fundationum suarum libro diffusè scriptum reliquit.

De laudabili S. Petri de Alcantara Conuersatione, quæ omnium ad eum venerationem trahebat. Cap. XVII.

QVàmuis Vir Sanctus asperè nimis seipsum tractaret, alijs tamen comem, facilemque se præstabat; attestante Sancta Theresia eum cum magna sanctitate mirabilem affabilitatem coniunxisse, nec verba nisi pressum multiplicasse, eaque grata, & magno iudicio plena: Erant quippè sine ambiguitate cuiusque consulentis necessitati cõuenientia, non superflua, aut vana.

Nunquàm sinistrè de quoquam iudicare, licet actiones integræ non forent; pro quibus excusandi causas conquirebat. Affirmarunt socij toto vitæ decursu eum de aliquo nunquàm conuicium dixisse; sed potiùs mali quidquam suspicari ignorasse: De Religionibus omnibus cum magna reuerẽtia loquebatur, tanquàm de cœlestibus Hierarchijs. Et de his, à quibus in sua Reformatione plurima passus fuerat, nunquàm queruli quidquam protulisse, auditus fuit, iudicans singulis bonum finem propositum esse; ideoque dicere consueuerat: *Patres ignoscite zelo meo, & si Deus sic permiserit, impedite illum*. Hinc nemo eo præsente, de quoquam perperam loqui ausus; aut præsumens, eius repræhensionibus

obmú-

obmuteſcebat: Talibus enim verbis obtrectationum, cor ſuũ velut acutis telis transfigi ſentiebat.

Quadã vice Comes Oropeſę ſermones miſcebat cum Beato Petro, exaggerando grauiter publicorum ſcelerum multitudinem, quibus diuina prouocabatur vindicta; & S. Petrus de Alcantara de remedio inſtanti cordatiùs reſpondit: *Facilè ego remedium inuenio, modò Dominatio veſtra, & ego tales ſimus, quales eſſe debemus; & tunc tantùm apud Deum valebimus, vt remedium tantorum malorum ab ipſo impetremus: Et quando hoc fuerit, ex parte noſtra Mundo prouiſum erit, aut minùs emendandum reſtabit.* Et certiſſimum eſt, quod ſi vnicuique hoc cordi foret, nullum efficaciùs remedium dari poſſe; ideòque malum omne ex eo prouenit, quòd nemo ſeipſum, alios vnuſquiſque emendare ſtudet; ſicque totus Mundus ſine remedio remanet.

Quando admonere aliquem volebat, tempus opportunũ captabat, cùm mentis turbatione tranſacta, locum lenioribus verbis ſerenitas dediſſet. Quotiès pro conſilio rerum temporalium plurimi Nobiles ad illum confluebant, ipſe ita colloquia dirigere; vt ſemper exindè fructum aliquem ſpiritualem colligeret, in ſuis deuotis æternarum rerum deſideria excitando: Sinceritatem adeò diligebat; vt quamcunque duplicitatem angue peius fugeret, affirmando neminem ad perfectionem peruenturum, qui illa vteretur. Sic quoque vana, aut ridicula velut Religioſis indecentia deteſtabatur.

Adeò pacis ac concordiæ amicus erat, vt indè ſibi Angeli pacis nomen acquiſierit; dum non familias modò integras, ſed & loca, ac Oppida ſuauitate ſua atque prudentia ſæpiùs componeret. Eandem in ſubditorum correctione obſeruare, ſeueritatem ſic manſuetudine contemperans; vt nullum corrigendo exaſperaret: A licitis recreationibus ſic abſtinebat, vt vultu hilari non alijs conuicium facere; ſed aliam conuerſationem aduocari videretur, vbi eo frui poſſet, cuius deliciæ ſunt eſſe cum filijs hominum. Conuerſando autem cum alijs ea verborum ſuauitate vtebatur, vt atteſtã-

[illegible] te

te Viro graui D. Hieronymo Loaisa, multi se adeò ligari affirmarint; nè quicquam licet suæ voluntati repugnans, aut arduum, eius persuasionibus negare potuerint: Qui verò eius præsentia frui impediebantur, per literas ad eum recurrere; & cum occasio ferebat, summa cum reuerentia eum conuenire operam dabant.

Ad hos tàm multiplicium virtutum splendores, omnium in eum veneratio conuertebatur; ita vt quàmuis in locis solitarijs atque remotis habitaret, tamen è longinquo Populi ad eum cateruatim confluerent: Ex quibus alij ab ipso benedictionem petere, alij orationum suffragia, alij consilia in negocijs difficillimis exquirere, alij gratias mirandas obtinere; omnes vt conscientijs expurgatis melioris vitæ rationes discerent. Sæpiùs autem, etiam priusquam eius præsentiæ sisterentur ipsos parietes (vbi habitabat) prosternati venerabantur; tantam enim sanctitatis eius opinionem conceperant: Vndè etiam cùm Vrbes, aut Oppida transiret, concurrebant vndique Ciues ad eius aspectum; vt infirmos quoque ei benedicendos offerrent. Et cùm aliter eo frui non liceret, ad eius Missam frequentior, ac deuotior concursus fiebat; qui posteà eo recedente auctus, sæpiùs loca ipsa sine habitatoribus relinquebat, dum Seruum Dei longo spatio sequi non fastidirent: Nec id tantùm à vulgo S.Petro de Alcantara, sed à Nobilioribus quoque, qui animarum suarum curam ei committentes, ideò frequentiùs eũ in Conuentibus interpellabant; aut cùm aliquando apud ipsos transiret, de recipiendo ipso piè contendebant, quò colloquijs eius ac conuersatione instructi, beneficia quoque gratiora reciperent. Plurimi Comites, ac Marchiones hospitio eum excipere æmulantes inuicem, proprijs illi manibus inseruire in pretio habebant: Alij Conuentus pro ipso è fundamentis construere, aut prope eos Palatia conducere; vt commodiùs eius familiaritate vti, & consilijs ac doctrina in spiritus, ac morum via dirigi possent.

Inter eos, qui diligentiùs S. Petrum de Alcantara conueniebant, Comes de Oropesa, de Nieba, & Torrejon interdum integras septimanas apud ipsum commorabantur: Et

cum

cùm aliter frui eius pręsentia non poterant; audiendo eius Missam, eumque in Choro, alijsque Communitatis actibus publicis conspicere, pro magna consolatione ducebant. Commoti sanctitatis eius fama D. Ferdinandus Henriquez, Patruus Architalassi Castellæ, & alter Illustris Vir D. Didacus Suarez, Madrito Pedrosum venerunt; vt Viri Dei monitis cœlestibus erudirentur, & si permissum foret, cum ipso cohabitarent: Cùm id fieri S. Petrus de Alcantara non permisisset, prope locum habitationem conducere, quotidiè ad Conuentum accedere, ac B. Patris oracula tanquàm Angelica excipere, summa diligentia operam dederunt. Ipse Comes de Oropesa eodem tempore, quo Conuentus Rosarij construebatur, Palatium vicinum in quadam possessione ædificari curauit; vbi aliqua anni parte commorando, per plures dies in Conuentu vitam viuebat cum S. Petro de Alcantara religiosam, omnibus Communitatis exercitijs assistens: Horum exemplo Illustres quoque Dominæ aut S. Petri præsentiam adibant, aut per literas de rebus grauioribus consultabant; aut secundum earumdem necessitates precibus importunis ad se vocabant. Ex quo ipse hos tantùm fructus trahebat, vt multis spiritualis vitæ amplexum, plurimis ornatus vani contemptum persuaderet.

Nullum penè negocium occurrebat, aut pro litibus inter Ciuitates, ac familias componendis susceptum; cui S. Commissarius authoritatem suam interponere, rogatus non esset: Idque tam fœlici successu ab ipso perfici consueuit; vt partes rationibus, ac reuerentia eius persuasi cedere sæpissimè illi, quod magnæ præstantiæ Viris negare, non sine magna admiratione visi fuerint. Hinc à multis Ciuitatibus etiam remotioribus vocatus, Plasentia, Toleto, Ciuitate Roderici, alijsque omnibus tanquàm Apostolus è Cœlo missus, gratus habebatur, ac desideratus.

Continuatur eadem materia in Magnatum exemplis.
Cap. XVIII.

APud Reges verò in magna præcipuè existimatione habebatur S.Petrus de Alcantara, ita quòd ab ipso Imperatore Carolo V. sæpiùs euocaretur: Cum quo postquàm varia negocia contulisset, talem sui opinionem impressit; vt aliquando ad suos Imperator diceret: *Certè hic Religiosus non est homo ex hoc Mundo; semper enim absorptus spiritu cum Deo, ac spiritibus beatis in Cælo conuersatur.* Sæpè à Rege Portugalliæ, Vlyssiponam inuitatus, in Palatio habitare cogebatur; vndè Principes D.Maria, & D.Ludouicus tanto doctrinæ eius amore capiebantur; vt nisi ipso B.Viro impediente, tunc vitam humilem eius Instituti spontè amplexati fuissent.

Nec minori veneratione Seruum Dei D.Isabella Infans Portugalliæ prosequebatur, cùm frequenter eum ad se vocare solebat; vt tam animæ suæ, quàm status rationem redderet: Maximè verò post obitum mariti D.Eduardi filij Regis Emanuelis, quem mors in flore ætatis annorũ 25. importunè oppresserat. Tunc præcipuè opem eius implorare, multa ei donaria pro Ecclesiæ cultu, ac pro Fratrum vestitu pannum transmittere: Sic quòd eius beneficijs obstrictus S.Petrus de Alcantara, magna fiducia de Prouinciarum suarum statu subindè scribere ad eandem non dubitaret. Exemplum cuiusdam epistolæ hoc est.

IESVS.

PAx Christi habitet in anima Celsitudinis Vestræ. Quàmuis absens sum ex illo Regno, quia talem fuisse voluntatem Dei existimo, propter optimum rerum successum istius Sanctæ Custodiæ, ad quam cum Fratre Ioanne ab Aquila fæliciùs accesseram: Nunc verò intelligo sic ab eodem res prosperè dirigi, vt mihi videatur perfectionis apicem attigisse, & Deum specialissimam hu-

ius Custodiæ curam gerere, tanquàm de particulari quadam sua hereditate; dum viuendi huius ratio tàm sit pacifica, atque in tam exiguo numero tot habeat suos Seruos: At meum reditum ad has partes, spero eidem Domino nostro acceptum fore; eò quòd ab ipso cuncta dirigantur, & tam clarè hæc demonstret, vt vltra dicere quicquam nequeam. Nostra Prouincia in multis melior facta est, quàm vnquàm fuit, vndè Deum glorificare possum: Idque Celsitudini vestræ dico; eò quòd norim eius zelum pro Dei gloria maximè optare, vt in his suis Prouincijs Pietatis, ac Sancti Gabrielis, & Custodia Arrabida summoperè augeatur: Et ad hanc ego singulari affectu trahor; quia scio quid in illa boni sit, & propter magnam pietatem Principum istius Regni Portugalliæ, quam inter illos in Celsitudine vestra Deus singulariter eminere facit, & quam à suis Progenitoribus traxit. Ita vt optima indole dotata eam iuuet bonis suis operationibus, ac animi quiete, qua se Regnorum temporalium curis subtraxit: Hoc sentio semper, & dico vbicunque; quemadmodùm & omnes, qui Celsitudinem vestram aut viderunt, aut audierunt. Et proptereà spero, quòd vnita illa cura filiorum, quæ Celsitudini Vestræ remanet, à Deo subleuanda erit; quemadmodùm ego diuinam eius Benignitatem incessanter precor: Et vt principale remedium D. Maria videat Celsitudo vestra, priusquàm eam Dominus ad cælestia Regna euocet. Amen. Harum lator fidelis est persona, si placuerit Celsitudini Vestræ rescribere.

Celsitudinis Vestræ

Capellanus & Orator indignus
Fr. Petrus de Alcantara.

Ad Aulam quoque Madritensem Sancto Viro pertransire necessum fuit, dum à Principissa Ioanna Sorore Magni Imperatoris Caroli V. vocatus, singulari reuerentiæ obsequio ab eadem habitus fuit: Eodem quoque à varijs Religiosis diuersorum Ordinum, qui in grauissimis consultationibus eius senténtiæ summo cum respectu acquiescebât.

 Quòd

Quòd in propria eius Religione non adeò mirum videbatur, cum quotidiè Reformationis eius difficultates cœlesti fauore, ac singulari constantia superatas, incrementa maiora capere experiebantur: Apud Prælatos insigniores totius Hispaniæ adeò gratus habebatur; vt sæpiùs ab eis inuitatus tàm animarum conuersiones, quàm multorum abusuum emendationes lubens pro Dei gloria susciperet. Maximè autem illum affligebant honores atque obsequia, quæ prædicti Prælati ei deferebant, præsertim Episcopi Auilæ, Plasentiæ, Pacis Iuliæ; quos tamen omnes superabat affectu, ac veneratione Episcopus Cauriensis D. Didacus Henriquez, de quo infra latiùs memoriam faciemus.

Tandem omnes, qui illo tempore aliqua sanctitatis fama clari habebantur, pro vt maiori lumine cœlesti pollebant; tantò diligentiùs se Sancti Viri orationibus commendabant, virtutesque eius singulares in pretio habebant. Inter hos P. Ludouicus à Granata, tunc pietatis ac literarum scientia percelebris, varias ad Dei Seruum epistolas scripsit; magnæ suæ existimationis testes singulares, præter frequentia commercia, quibus vtriusque animos coaluisse, iudicari rectiùs posset. Idem Magister Ioannes de Auila, Vir non vulgaris sanctitatis; nihil magis cordi habebat, quàm S. Petrum de Alcantara honorare, atque eius familiaritate vti: Ex cuius doctrinæ quoque admiratione captus non laudes modò eius diuulgare; sed & opera eius in notabilioribus quibusdam negocijs vti studebat, sicut alibi dictum fuit.

Singulari affectu S. Petrus de Alcantara Patres Societatis colebat ob communem animarum zelum, quò Fidei propagationi indefessam operam impendunt. Præ cæteris verò huius Religionis conspicuis Viris (quibus familiariter vtebatur) vt P. Ludouico de Ponte, P. Christophoro Cobos, P. Ioanne à Monte Maiore viris illuminatis, qui Seruo Dei per multos annos singulari familiaritate coutebantur, eiusq; posteà defuncti rarã pœnitẽtiã & cõtẽplationẽ vbiq; laudarunt; arctissima illi cũ B. Francisco Borgia necessitudo inter-

intercedebat: Hanc ne longiori narratione exprimere molestum sit, ex cuiusdam epistolæ contextu colligere expeditiùs videbitur. Destinatus fuerat hic Beatus Anno 1557. ob eminentem sanctitatis, ac prudentiæ laudem à Magno Imperatore Carolo V. ad sororem Portugalliæ Reginam Catharinam; vt negocia magni ponderis pertractaret: Hinc quò amoris, ac existimationis erga S. Petrum de Alcantara pignus relinqueret, talem ei epistolam ex itinere scripsisse inuenimus.

Admodùm Reuerende Pater in Christo.

Gratia D.N.Iesu Christi sit nobiscum semper. Amen. Nouit Deus quantam consolationẽ ex literis, alijsque rebus Reuerentiæ vestræ anima mea capiat: libẽter ad paruũ illum Conuentũ vestrum accederẽ, & pro Paradiso haberẽ in terra, nisi quia audiui Deũ ad se vocasse optimum Episcopũ Pacis Iuliæ; ideòque illàc iter dirigendum non erit, sed rectà Eboram, atque in Lusitania existens, curam (quam oportet) de rebus Reuerentiæ Vestræ habebo; sicut & in Deo confido nos inuicem in reditu meo visuros, atque confidenter de omnibus collaturos. Audiui quoque quòd P. Magister Zapata valdè ab eodem bonæ memoriæ Episcopo amatus fuerit: Ora pro me Pater mi; vt communicet Dominus mihi Spiritum Sãctum. Ex Xaradilla vigesima-secunda Augusti, millesimo quingentesimo quinquagesimo-septimo. Quocunque modo aliter scripserim, curabo tamen de via instrui; vt (si possim) illàc transeam, quàmuis aliquantulùm declinem: Dominus cuncta dirigat. Et si extra viam fuerit, erit quod superiùs dixi; atque iterùm peto, vt Reuerentia vestra oret pro me.

Suus Seruus in Domino
Franciscus Borgia.

Huius promissi fidem B. Franciscus exoluit quamprimùm ex Portugallia reuersus, Pedrosum accessit: Hic aliquot dies cum S. Petro de Alcantara in deuotis conferentijs, cum

Reli-

Religiosis cæteris in Communitatis frequentatione, cum Deo in varijs spiritualibus consolationibus transigere, quousque muneris obligatio B. Patrem à tàm cœlesti habitatione, ac societate plenum stuporis, atque ad propria auocaret.

De huius quoque Patre spirituali, nēpè venerabili Seruo Dei Ioanne de Texeda Ord. Sancti Francisci, narratur; quòd cū ardenti flagraret desiderio conferendi cum S. Petro de Alcantara, quem locorum distantia absentem longè faciebat: Aliquando à Deo id concessum fuit; vt vterque se in spiritu videret, ex quo insignis ille Pater summam animæ suæ consolationem caperet.

At super omnia testimonia, vnum nobis præclaræ venerationis eius indicium sufficiat ex Sancta Theresia in mansione 4. cap. 3. quæ sic alicubi inter cætera à nobis notata de S. Petro loquitur: *Quidam mihi estauit librum Sancti Fr. Petri de Alcantara, quem pro Sancto habeo, cuius me iudicio reddidissem; quia sciebam illum hoc scire: Sed postquàm legissem, inueni quòd idem quod ego, diceret; licet alijs verbis*. Et alibi: *Multas alias res dicerem, ni timerem à Dominatione vestra corripi; quarè hoc facio &c. In principio videbam, quòd me intelligeret per experientiam, quod mihi tunc maximè necessarium erat &c.* Sic itaque quotiès de S. Petro de Alcantara in scriptis suis mentionem facit; semper titulo Sancti ipsum honorat, & summis encomijs virtutem eius celebrat.

De quibusdam S. Petri de Alcantara pænitentibus virtute conspicuis. Cap. XIX.

NEc virtutis huius S. Petri existimatio solùm in ea reuerentiâ consistebat, quam mundani etiam quique Seruis Dei vt plurimùm deferre non recusant; sed magis in altissimo quodam illorum conceptu, qui eius vitam penitiùs introspicere, atque cœlesti doctrina, in via salutis proficere assueuerant. Quorum hic nobis aliqua memoria facienda occurrit.

Pri-

Primum inter omnes locum meretur Episcopus Cauriensis D. Didacus Enriquez de Almansa. Qui quamprimùm de virtutibus S. Petri de Alcantara notitiam habuit, eius affectu captus, instanter persuadebat; vt in sua Ciuitate eius Instituti Conuentum fundari permitteret: Quod cum negatum sibi fuisset, omni alio modo eius præsentiam procurauit; vt cum ipso animæ suæ statum, ac pietatis consilia cõferre frequentiùs posset. Itaq; cùm aliquãdo S. Petrus Caurium venisset, ex occasione fabricæ Conuentus Altamiræ; prædictus Episcopus, relictis pro tempore secularibus curis, Conuentum Fratrum accedebat; vt ibidem omni religioso conuictu infimos etiam, immò & ipsum S. Petrum de Alcantara æmularetur: Sicque magna abstinentia, atque cæterorum exercitiorum rigore semetipsum affligens, S. Petrum prouocabat; vt suo feruori propter complexionis teneritudinem, fræna inijceret. Spiritualibus tamen conferentijs tantùm proficiebat, vt ab ijsdem, vix etiam propter vrgentissima negocia, auelli posset; quin ad eadem excurrens breuì ad Conuentum reuertebatur, vt animum suaui conuersatione sui admirandi Magistri expleret, deuotorumque Religiosorum imitatione perficeret: Creuit in hoc perfectionis studio tantùm deuotus Episcopus, vt relicta pastorali dignitate libenter ad religiosam solitudinem, & humilem viuendi vitam transijsset; nisi efficacibus S. Petri de Alcantara persuasionibus pro maiori Dei gloria, & animarum lucro in suo munere vitam virtutibus insignem religiosa pietate continuare inductus fuisset. Posteà tamen frequenter ad se S. Petrum aduocabat, omnisque generis officia, tanquàm Angelico Viro deuotè præstando, summa diligentia operam nauabat; vt tùm orationis eius assiduitatem, tùm abstinentiæ rigorem (quàm exactè posset) imitando exprimeret: Hinc quoque maiorem redditum partem in eleemosynas pauperum erogando, suo decori atque sustentationi moderatas impensas præscripsit. Gregi suo visitando, atque consolando indefessam sollicitudinem adhibuit; suo proprio exemplo, totiusquè familiæ modestia quamplurimos ad melioris

vitæ

vitæ amplexum, deuotionisque exercitia adduxit, in Ecclesiastica disciplina conseruanda vigilantissimus. Tandem ad Concilium Prouinciale Salmãticæ celebratum Anno 1565. inuitatus, omnibus illis Episcopis cum summo honore gratus, zeli ac virtutis suæ fidem fecit præclaram; ibique morte præuentus, venerationis suæ laudabilem memoriam reliquit.

Huius Episcopi exemplo eius frater Comes de Niebla, summa veneratione S. Petrum de Alcantara prosecutus; prope eius Conuentum habitare, sæpiùsque Seruum Dei inuisere, atque eius spirituali directione pro animæ suæ salute ad pietatis opera excitari non desistebat. Vndè cùm Religionis ingrediendi propositum B. Petrus diuertisset, Comes in familiæ suæ compositione omnem attentionem conuertit; ita vt religiosæ vitæ normam extra Claustra obseruaret: Eandem ad propinquiores suos fœliciùs traduxit, cùm filium quotidiana Sancti Viri instructione educaret; & aliũ consanguineum suum D. Ludouicum Enriquez annis, opibusque florentem ad deuotæ, & solitariæ vitæ culturã promptiùs inuitaret. Hic S. Petro de Alcantara diligentiùs adhęrere, neque cùm Caurium venisset, etiam pedester deserere; vt sanctis eius colloquijs liberiùs frueretur: Hinc dignus quoque fuit, qui multorum mirabilium, quæ S. Commissario supernè contigerant, spectator atque testis haberetur; tùm in raptibus, tùm in vaticinijs, quorum omnium post eius mortem, fidelem narrationem fecit. In hac spiritualis vitæ tranquillitate, deuotus Dominus in quadam sua Villa viuendi cursum magna cum virtutis opinione terminauit.

Non inferior pietate fuit D. Ioannes de Albarado, qui priùs sorori suæ D. Isabellæ, filiæ spirituali S. Petri contrarius, posteà virtutis eiusdem æmulator strenuissimus factus fuit hoc modo. Quadam die accedens ad audiendum Seruum Dei prædicantem, talem sui ipsius cognitionem accepit; vt vanitatibus seculi renunciare, atque (ni obstitisset S. Petrus) Religionem ingredi paratus fuisset: Sed postquàm confessionibus eiusdem, ac cõsilijs assuetus cuncta pretiosora

sora vendidisset, vt in pauperes erogaret; Sacerdos factus vitam adeò religiosam suscepit, vt vestitu vili ieiunijs frequentioribus, cubili durissimo contentus præclarum suæ virtutis odorem omnibus præberet. In visitando Nosocomia, infirmorumque cura assiduus, aliquam diei partem in texendis sportis vimineis (quas pauperibus distribueret) exercitijs impendebat: Ita vt adeò laudabiliter annos triginta octo vitam transigens, miraculis etiam quibusdam condecorari meruerit. Eius corpus post aliquot annos incorruptum vnà cum illo sororis inuentum fuit; quæ pietatis studio pariter enituit: Hæc enim tunica rudi induta, linum non admittebat, domo nunquàm (nisi ad Sacrum, aut Confessiones) egrediebatur; carnes nunquàm gustabat, orationibus semper intenta, diuersos à Deo fauores experiri meruit.

Eiusdem Sancti Viri consilijs magnos in pietate progressus fecit Portugalliæ Serenissimus Infans D. Ludouicus, Regis Emanuelis filius. Qui ex spiritualibus colloquijs S. Petri de Alcantara, cùm sorore sua habitis, tantùm vitæ perfectioris desiderium concepit; vt eum sibi conscientiæ ducem, ac morum Magistrum eligens, imitari quoque viuendi austeritate satageret. Cùm verò id in statu religioso exequi validissimè impeditus fuisset, quò in seculo magis subditorum saluti exemplo prodesset; Saluaterram secessit permittente Rege, vt liberiùs spiritualibus exercitijs feruorem spiritus accenderet. Hic illustris Princeps Conuentum fabricari curauit duodecim Fratrum capacem, in quorum societate, ac si votum emisisset, in oratione, ieiunijs, cæteraque religiosa disciplina omnes exemplo præiuit, plurimos ad æmulationem prouocauit. Accessit aliquando ad hunc Conuentum S. Petrus de Alcantara, vt ex parte Principis rigores moderaretur; huius consilijs tanquàm oraculis in proposito confirmatus, extra religiosum statum cum viuendi tenorem prosequebatur, quem Magistri imitatio, atque doctrina; obedientia insuper Superioris localis Conuentus rigorosiùs suggerebat. In paupertate religiosa imitanda, superflua corporis, aut pomposam supellectilem, & his si-

 milia

milia recuſabat: Puritatem verò mentis, ſtrictiori custodia ſenſuum præmuniebat, & eiuſdem affectione nullum aliquo contrario vitio maculatum, ad ſuum ſeruitium admittebat; ſicque innocenter viuens, ſancto fine in Domino quieuit.

De quibuſdam fœminis pietate præclaris S. Petri de Alcantara Diſcipulis. Cap. XX.

HArum aliquot ſanctitate illuſtriores, ſingularē ſibi hoc loco memoriam vendicant. In Ciuitate Beluis quædam Nobilis fœmina luxui maximè intra honeſtatis limites addicta, ad S. Petri de Alcantara famam commota, eum adire in Conuentu cum alia ſua Conſanguinea propoſuit; vt Seruum Dei ſuper negocio quodam nuptiarum ſibi tunc oblatarum conſuleret. Vbi verò Seruum Dei adeò macie extenuatum conſpexit, pudore quodam ſuffuſa, & peplum faciei obducens, ad priuatum colloquium (pro quo acceſſerat) reuerentiùs inuitauit: S. Petrus Deo negocium precibus commendandum in ſe ſuſcepit; quò ab eo illuminari mereretur, quid pro Dei gloria, animæque ſuæ ſalute magis expediret. Hinc ſermonem ad puritatis pretia conuertens, quibus à Christo animæ deſponſantur; vtrique Virgini, vt Monaſterium ingrederentur, aptiſſimè ſuaſit. Senſit ſe Nobilis fœmina talibus rationibus ita compungi; vt (poſtquàm ſe in Confeſſione de ſecretis conſcientię maculis apud Deum purgarat) conſilijs S. Petri ad nouæ vitæ ſtudium (cunctis admirantibus ſtupendam mutationem) ſummis animæ viribus priuatim aliquandiù, mox etiam ingreſſa Monaſterium Sancti Ioannis de Pœnitentia integrè applicarit. Eius exemplum ac feruorem æmulata Conſobrina Beato Patre inſtigante; quàmuis annis tenella, eodem ſe Monaſterio incluſit; quò maturior, Religionem aliquando profiteretur: Sic itaque ambæ Viri Dei monitis ad perfectionis curſum animatæ, prior ſingulari virtutis exemplo enituit; dum continuis eiuſdem doctrinis fouebatur. Fuit hæc Serua Dei Maria à Ieſu, quæ propter inſignem pietatis famam, diſci-

pula

pula S. Fr. Petri de Alcantara nuncupata; multa eius mirabilia post mortem publicauit; prædicendo eum aliquando publicæ venerationi, Sancti titulo proponendum fore: Perseuerauit ipsa quàmplurimis annis in prædicto Monasterio singulari pœnitentiæ, atque deuotionis tenore; vsque quò naturæ debito soluto, quibusdam miraculis corruscaret, ita vt campanæ quoque proprio motu pulsatæ, totam Ciuitatem ad eius exequias conuocarent.

Inter cæteras etiam nobiles fœminas, quæ in Conuentu de Beluis S. Petrum de Alcantara frequentabant, singularis quædam Religiosorum benefatrix filiam habebat nomine Maldonatam, in pietatis exercitijs optimè instructam. Hæc sæpè de rebus spiritus Seruum Dei consulendo, quadam vice de amore Dei talia disserentem audiuit; vt quasi telo quodam transfixa eidem acquirendo, totam mentis aciem applicaret: Vndè continua oratione exardescens, plurimis cœlestibus fauoribus illustrata, Magistri disciplinam, in humilitatis Schola nunquàm refugiebat; sed diuinæ voluntati totam se permittens, tales extases habere visa fuit; vt multis illusionis suspicionem inijceret, & sugillandi S. Petrum, occasionem daret quasi Adolescentulam in paterna domo tenerè educatam talibus diabolicis fallacijs decipi permitteret. Quibus opinionibus detergendis, atque optimæ famæ eiusdem Adolescentulæ, quam sparserat S. Petrus de Alcantara confirmandæ; placuit Deo eam sequenti successu illustrare: Assistebat illa deuotissimè Sacro cuidam, quod ad Altare Crucifixi in Ecclesia Parochiali celebrabatur; vbi contemplationi Dominicæ Passionis immersa, affectus teneritudine in diffusum planctum prorupit, mox quasdam voces sibi interiùs resonantes audiuit, quibus in Altissimam extasin rapta, omnibus singularem admirationem cũ reuerentia ingessit; his præcipuè quibus voces illas audire, à Crucifixo concessum fuit. Hæc ad B. Patrem perlata, induxerunt; vt famulam Christi multas contradictiones passuram admoneret, atque ad eas patienter tolerandas animaret Sanctorum exemplis, quorum in aduersis constantia maxi-

maximè probari solet: Animo itaque in Dei seruitio, ac spiritus deuotione firmata, quàmuis ex primis Ciuitatis esset; cum vilioribus tamen conuersari non abnuebat, quò alios eleemosinis subleuaret, alios doctrina instrueret, alios infirmitate oppressos curaret; omnes denique monitis, ac exemplis ad pietatis cultum efficaciùs alliceret. Tandem magna sanctitatis fama inclarescens, post varias prædictiones à Deo sibi reuelatas, sanctè obdormiuit in Domino.

Venerabilis Soror Anna Maria Plasentiæ oriunda, à primis annis Discipula fieri meruit S. Petri de Alcantara, ea occasione; qua ipse in domo Patris sui hospitio aliquotiès receptus, aliquando eiusdem precibus sanitatem recuperauit. Quæsierat ipsa quadã vice quare oculis semper clausis incederet Sanctus, quasi cæcus esset. Ad quod ille; *Filia, qui Deum intùs in anima suo gerit, oculos habere non debet, vt terrena alia respiciat.* Quo responso adeò Virgo in Dei amorem accensa fuit, vt imposterùm Deo soli cor suum offerre, mundana quæque despicere; ac tandem ad cari Magistri nutum Religionem ingredi proponeret: Distulit tamen effectum, dùm iuxta Diui nostri monitum, Monasterium primi Instituti Sanctæ Claræ in eadem Ciuitate extructum fuit. Ibi postea tanta pietatis, ac pœnitentiæ asperitate emicuit; vt exquirentibus alijs Sororibus tam mirandæ austeritatis motiua, ipsa respondere soleret se Magistri sui vestigia sequentem, ad tormentorum eius rigorem, nec à longè quidem accedere posse: In orationis exercitio plurimis à Deo visitationibus illustrata fuit; octuagesimum annum attingens, ac morti propinqua, meruit à Domino circumdato splendidissima luce visitari, qui ei quoque promisit breui se in Cœlo visuram; & quod S. Petrus, morti eius assistens animam in Cœlum comitari permitteretur. Exultabunda super his deuota Religiosa, alteri suæ Sorori intimæ lætum monitum communicauit; expectandoque aduentum S. Petri de Alcãtara Chorum Virginum ad se venientem conspexit, quarum conuersatione Paradisi delicias prægustare videbatur, priusquàm exiret è vita: Quærebat interim amica illa, an inter

istas

istas S. Fr. Petrus aduenisset; cui nondùm tempus esse respondens, aliquantùm post (cum agoni propinquior fieret) Seruum Dei mirabiliter resplendentem adesse agnouit. In huius societate cum cæteris animabus beatis, amoris potiùs resolutione, quàm animæ dolore ad superna fœliciter euolare visa fuit. Corpus à Religiosis eius Monasterij honorificè custoditum, singulari veneratione memoriam eius commendat.

Ex his itaque paucis cæterarum, quas S. Petrus de Alcantara erudijt, animarum integritas ac perfectio iudicari potest; quàmuis in priuatis domibus actiuæ vitæ attenderent: Ita vt non minùs, quàm gloriosus eius Pater Franciscus, qui Pœnitentum Ordinem secularibus instituit; S. Petrus eodem zelo plurimos diuersæ conditionis ad vitæ spiritualis studium adduxerit, qui suo exemplo, totius Hispaniæ Ciuitates virtutum exercitijs implerent. Sicque S. Petrus de Alcantara omnium ora, ac animos deuota veneratione percurrens; celebrari etiam à plurimis Scriptoribus obtinuit.

L I-

LIBER QVINTVS

De extrema S. Petri de Alcantara infirmitatate vſque ad corporis eius translationem.

Viſitat vltima vice Conuentus Pedroſi, Roſarij, ac Vicioſa. Cap. I.

Ntequàm vita egredi S. Petrum contigiſſet, Conuentus, ac Fratres ſuos paterna ſollicitudine inuiſere deſtinauit; vt Obſeruantiæ rigorem, ac Charitatis feruorem confirmando accenderet. Diſcedens itaque Auila (vt in fine tertij libri narrauimus) & nouis acceſſibus dolorum grauatus, poſt difficilem viam acceſſit Pedroſum, primam ſuæ reformatæ familiæ plantam: Hìc indicibili conſolatione propter anteactæ vitæ memoriam, atque cœleſtium fauorum largitionem repletus; quadam die coram deuota imagine (quæ hìc ſeruatur) gratias eidem Deiparæ referendo in ſtupendam extaſim rapiebatur. Ita quòd defixis in eandem imaginem oculis, corpus in aere, anima in ſuperis detineri, omnes iudicare poſſent: Nec per paucos illos dies, quibus hìc morabatur, ante actorum temporum fauores à Deo conceſſorum, ſine lachrymis copioſiſſimis, recogitare poterat, vt omnibus apparebat; vltra quas profunda ſuſpiria continuò edens, cordis affectus externis indicijs prodebat.

Memoria digna videntur aliquot documenta, quæ in hac occaſione Religioſis ſuis diligentiùs relinquebat, ſic dicere ſolitus: *Quamdiù vos debito verorum filiorum reſpondebitis, viuendo in ſanctitate morum; Dominus benigniſſimus vobis, tanquàm verus Pater, propitius erit: Cauſa verò, quare in Monaſterio neceſſitates corporales deficiunt, ex eo prouenit; quia in illis negligenter Deo ſeruitur. Quas miſericordias ex-*

perti non estis vos in extremis vestris necessitatibus? Hic idem Conuentus fidem hanc vobis faciet, per tot mirabiles subuentiones, quas in extremis de Cælo expertus fuit; quemadmodùm & cæteri Conuentus noua huius Prouinciæ, vbi Dominus sæpiùs Religiosos nostros fratres cælesti pane pascere dignatus fuit. Ponite itaque filij, & Deum omnem fiduciam vestram; ab ipso etenim erit omne vestrum remedium, curæ habere: Vsque enim hodiernum diem nunquàm derelictus fuit quisquam, qui in eo, spem suam firmiter collocauit. His tam affectuosis monitis amorem Patris concipientes filij, extremam hanc eius visitationem esse suspicabantur. Indèque lachrymis eum ad portam vsque prosequuti, nè à cæterorum Conuentuum spirituali consolatione diutiùs detinerent, accepta benedictione recesserunt.

Hinc B. Pater ad Conuentum Rosarij, iumento quodam vectus pergebat. At vbi eum adeò extenuatum conspexere Religiosi, extremum vitæ imminere iudicarunt: Ideòque lautiùs solito curare solliciti, nequaquàm obtinere poterant; vt à solito suo rigore viuendi remitteret. Exemplo enim huiusmodi insinuabat, qua ratione vsque ad mortem, corpus suum tractare fratres sui deberent: Sicque paucis ibidem diebus in Fratrum visitatione consumptis, ille horum viuendi austeritate consolatus; hi orationum eius suffragio confisi, ab inuicem separari ægrè potuerunt.

Perrexit tandem Viciosam, vbi plusculos dies commorari contigit, dum illuc varij iuuenes ad famàm sanctitatis loci conuenissent; vt admitti ad habitus susceptionem impetrarent: Horum itaque spiritu probato ad Institutum admisit, & cum quibusdam prouectioribus virtute, atque ætate ad excolendos alios Conuentus distribuit; vt vbique & pietatis Magistri, & laborum socij in promptu haberentur. Recreabatur valdè Vir Sanctus studijs orationis, & interioris mortificationis, quibus attentos Conuentus huius incolas seriò videbat, eosquè suo exemplo ad maiora animabat: Sæpè enim videbatur in eremitorio (quod à

Betlhe-hem nuncupabant) solitarius, multas horas in contemplatione Dei etiam in aere sublenatus perseuerare; aut lachrymis, & suspirijs diuinam Maiestatem, sanctissimamque eius Matrem exorare. Interdum montem propinquum ascendebat, amoris feruore magis, quàm virium vigore suffultus; ibique longiori oratione, ac contemplatione cum Deo communicans, omnes creaturas alias ad laudem Conditoris ardenter inuitabat, talesque voces subindè edebat, quæ audientium corda, in diuinos affectus mirificè attraherent.

Insinuatur in Conuentu Viciosa. Cap. 11.

INter alias consolationes, quas in superiori loco recepit S.Petrus de Alcantara non inferior erat, quam per literas Custodis Galitiæ P.Michaelis à Catena, & Custodis Valentiæ P.Alphonsi de Lerena sensit; dum istorum Conuentuum religiosum statum cum his (quos ipse visitarat) perfectione certare intellexit. Nam de nouorum Conuentuum fundatione, pietatis quoque, ac sanctæ paupertatis augmento instructus; videbatur Vir Dei dolorum (quos patiebatur) vim, huius nouitatis consolatione sublevare. Lachrymæ enim, cæteraque indicia, quæ à Religiosis obseruabantur; internam mentis lætitiam indicabant, quam subindè externa etiam ad Fratres exhortatio, vt Deo gratias referrent, & pro futuro Reformationis progressu spem haberent; omnium animos ad deuoti Patris solatium erigebat.

Hinc ad Superiorum literas tanto affectu respondit; vt omnes ad perfectionis studium, nouo quasi spiritu inflammaret: Vltra quod filios suos iam morti propinquus, cùm præsens non posset, literis tamen visitare, atque amplecti non negligeret. Augebat hæc omnia nuncius Sanctæ Theresiæ, de possessione suæ fundationis adita die Sancti Bartholomæi vt cum S.Petro de Alcantara conuentum fuit. Et quòd quatuor illæ Virgines ab ipso eruditæ, habitum

Reli-

Religionis, ac noui Instituti suscepissent; summa iucunditate B. Patris animum afficiebant tam fœlici rerum successu.

Cùm itaque animo cuncta præsentis vitæ reuolueret, nec sibi superesse quicquam desiderandum, nisi dissolui, & esse cum Christo, seriò pensaret; sæpè à Religiosis suspirando in has voces erumpere auditus fuit: *Principium amabile, & omnis sufficientia mea, quando me accipies; vt totum in te immergas, & transferas, vt nunquàm ampliùs peream? Quando submotis omnibus impedimentis, me facies tuo Spiritui coniunctum; vt à te nunquàm possim diuelli.* Et quia sciebat breuì se à Domino exauditum iri procurabat paucis illis diebus vitæ (quæ supererant) nouos rigores solitis pœnitentijs adiungere: Sed impeditus à Charitate Religiosorum, qui deficientem viribus prohibebant; in lachrymas distemperans mentis feruorem videbatur amariùs deflere vitæ transactæ negligentias, dum instantiùs repeteret; *Væ mihi seruo inutili, & nullius fructus.* Quibus verbis, atque affectibus omnium Fratrum corda in se conuerti, & pœnitentiæ, ac paupertatis studia incredibili auiditate amplecti efficaciùs persuadebat.

Paucis ab hinc diebus S. Petrum de Alcantara acuta febris in lectum prostrauit, cui subuenire opportunis remedijs loci solitudo prohibebat; eòque magis afflictos Religiosos omnes tenebat. Hinc quàm citiùs Comitem Oropesæ de Sancti Viri statu certiorem faciunt; vt pro affectus pietate carissimo suo Patri spirituali promptiùs adesset: Nec fefellit opinio, cùm mox aduolans Comes ad pedes B. Patris prostratus rogabat; vt se permitteret ad Palatium suum deferri. Quod licet ipse negaret priùs; diuina tamen cognita voluntate, vt Arenas appropinquaret, vbi sepeliendus erat, preces admisit: Vix tamen alio, quàm iumento vehi voluit; vt molestias pateretur, associantibus sibi prædicto Comite & duobus Fratribus, dum reliqui in Conuentu relicti Sancti Patris vices, & lachrymis, & precibus prosequebantur.

Accedit Domum Comitis Oropesæ, & quæ ibi contingunt,
Cap. III.

PEruenit itaque S.Petrus de Alcantara ad Comitis Domum lassus adeò; vt vix non animam trahere videretur: Ibique ad cubiculum ornatu præclaro instructum perductus, nequaquàm in lecto pretioso decumbere; sed in angulo quodam, ac strato humili quiescere elegit, vbi Altare quoddam præparari supplicauit. Omnibus quidem Sancti Viri debilitas mœrorem augebat, sed eius præsentia, tanquàm de thesauro quodam acquisito, ampliùs lætabantur: Hinc aduocare Medicos, qui morbi vim declarando, remedia opportuna obedientiæ præcepto iniungebant. Ministrare cibos, qui contrarij solitæ Viri abstinentiæ, magis cruciare, quàm reficere videbantur: Augeri tamen paulisper morbus; ita vt febris ossa etiam penetrans, doloribus totum excruciaret. Indè crus intumescens, & in vlcus erumpens, in lecto immobilem detinebat: Accedebat consuetus stomachi dolor, qui nimiùm auctus interdum loquelam impendiebat; ita vt nulla pars corporis, suo singulari tormento careret. At spiritu gaudens S.Petrus de Alcantara nullum externum doloris, aut quærimoniæ dabat signum: Sed ex ipsis medicamentis, quæ torquebant, motiua solatij capere videbatur.

Maximè autem affligebat S.Petrum de Alcantara, quòd sibi seruiri à Comitissa permittere cogeretur; dum ipsa omnia proprijs manibus ministrare, atque infimis etiam officijs adsistere lætabatur. Permisit insuper Deus, quò meritum Serui sui augeret, eum (quia impatientia morbi vinci non poterat) intereà Dæmonum suggestione ad iram prouocari; ita quòd cæteris omnibus tentationibus superior, aliquo suspirio animum alleuiaret dicendo: *Sit nomen Domini benedictum; fiat Domine, fiat voluntas tua*. In hac verò quasi imparem Diabolus eum succumbere posse putabat, cùm ministerio qnorumdam ex Comitis famulatu, hoc modo aggrederetur.

Obti-

Obtinuit B.Petrus pro sua humilitate, ab insigni Comitum Charitate; vt hora refectionis sibi à quibusdam eorum domesticis vice Dominorum, qui hoc præstare consueuerant, liberiùs seruiretur. Vndè cùm quidam ad hoc seruitium Ephebi Comitis destinati fuissent, qui cibos ad eum deferrent, atque porrigerent: Suggestione quadam diabolica officium quotidianum in irrisionem eius conuertere incœperunt; ita quòd aut actiones eius irridentes, aut doctrinas (quas dictabat) salutares subsannantes, contemptum potiùs ac conuicia, quàm refectionem aut solatium eidem præstarent. Quæ omnia diù magno, ac patienti animo sufferendo S.Petrus, nunquàm de his iniurijs apud aliquem conqueri, nec serenitatem vultus, aut animi tranquillitatem mutare, vllo modo visus fuit; itaut præ cæterorum dolorum, ac ægritudinis tolerantia singularis hæc (quam à Dæmone sibi intentari cognouerat) magnam virtutis suæ coronam addidisse, post mortem eius vel ipsi iuuenes confessi fuerint; dum rem ritè enarrando admirari se dicebant, quomodò ipsi talia tunc ausi in domo Domini sui, singularem Viri reuerentiam in tot opprobria tàm incõsideratè conuertere præsumpsissent: Quòd nisi ab aliqua vehementi Dæmonis suggestione fieri potuisse, communi omnium opinione ad probandam S.Petri de Alcantara constantiam, conclusum fuit.

Mansit in hoc statu B. Pater per aliquot dies in præfata Domo Comitis de Oropesa; assidua vtriusque Coniugis assistentia honoratus. Quibus ille varia spiritualia documenta suggerendo & affectum rapiebat ad cœlestia, & alios quoque prouocabat ad pietatem; dum pro animæ suæ salute consilia exquirerent, & benedictionem frequenter, ac deuotè peterent. Admirabantur quidem omnes, quòd tali rerum statu B.Petrus singulis satisfacere tùm in consulendo, tùm in erudiendo ritè posset; sed multò magis ad patientiam eius stupefacti, ad morum correctionem, & mundanorum casuum patientiam tam mirabili exemplo animari videbantur, dum compuncti recederent.

Defertur S. Petus de Alcantara ad Conuentum de Arenas, vbi creuit infirmitas eius ad mortem. Cap. IV.

QVàmuis omnia humana remedia deuoti Comes, ac coniunx eius S.Petro ſtudiosè adhiberi curarent, videbatur tamen intereà febris ſerpendo ſecretiùs, vitam minuere: Vndè cognoſcens paucos ſibi dies ſupereſſe, inſtabat ad Conuentum de Arenas transferri; vt inter manus ſuorum Fratrum humili, ac deuoto loco moreretur. Cui licet obſtarent Comites, metu alicuius ſiniſtri ſucceſſus in itinere; tamen cùm ei id futurum neganti crediſſent, ægrè ac cum ſummo dolore, à ſe dimittere voluerunt: Aduocatis itaque à Conuentu Roſarij duobus ſocijs, & Comitiſſa diſceſſum Viri Sancti deplorante, S.Petrum de Alcantara iumento impoſitum, ipſe Comes cum Medico deducere ad Conuentum, ſumma pietate ſuſcepit. Hinc data benedictione deuotæ benefactrici, ac numeroſo Populo, qui ad videndum S.Petrum confluxerat; Oropeſa diſcedens ſuſtentantibus ſe duobus Religioſis, ac Comite cum Medico aſſociantibus, ad Conuentum Arenarum ſine vllo nouo morbi accidente peruenit.

Hìc Religioſorum mixto cum dolore gaudio exceptus, petijt trium, vel quatuor dierum requiem; vt ſe ſolus recolligeret, nullum aliud, præter orationis ſolatium admittens: Vbi inſolitis à Deo fauoribus viſitatum, non ineptè Religioſi iudicarunt. Poſteà Guardiani præcepto, vt Medicorum conſilio obſequeretur, ad locum Conuentui propinquum (vbi infirmi curabantur) delatus, humili ſtrato impetu quodam iniectus, quietem appetere indicabat; ſicque omnibus vitæ longioris ſpem præſcindens, reliquum Medicorum curæ permiſit: Et licet ipſe nihil ſibi profuturum ad ſanitatem intelligeret; obedientiæ tamen, ac naturalis debiti perſuaſione, etiam cum cruciatu curationis aſperitatem tolerabat, quò extremum etiam vitæ inter tormenta claudere poſſet. Nec omiſit proptereà diuini Offi-

cij pensum exoluere, cùm singulis diebus maxima cum deuotioneHoras recitare conabatur,animi interiorem affectum lachrymis ostendens; & interdùm flammam diuini amoris, magis quàm febris, quæ vitam consumabat, eructans;prouocabat cœlestes Spiritus huiusmodi vocibus: *Vos Seraphini, qui Cælos accenditis sicut & terram vestro amore; nè deseratis humile hoc & miserabile cor meum.*

Quatuor circiter ante obitum diebus, Magister Daza de infirmitate eius sollicitus, literas quasdam D. Francisci de Salzedo citus attulit; vt oretenùs etiam quædam alia conferret. Relatum itaque S. Commissario fuit, quomodò Sanctæ Theresiæ nouę difficultates obijciebantur, pro Sanctæ paupertatis negocio, qnod sustinebat; & S. Petrum valdè affligebant: Vndè cum morbi vi præpeditus, pro remedio (cui hactenùs quamplurima præstiterat) Auilam ire non posset; epistolam (quo meliori modo potuit) ad Theresiam scribit, in qua ad propositi perseuerantiam in paupertatis defensione, mirabibiliter extimulat; addendo insuper asseueranter post breue tempus, omnes illas oppositiones fœliciter terminandas, ac omninò irritas fore. Ad hæc instruxit quoque Dazam, qua ratione quorumdam animos Sanctæ paupertati maximè aduersos demulceret, spondens se quoque eandem rem in memoria habiturum; quemadmodùm etiam post mortem experientia comprobauit: Sic igitur toto vitæ tempore S.Petrus de Alcantara se zelantissimũ Instituti Sanctæ Theresiæ promotorem demonstrauit, dum sanctæ paupertatis defensionem suscipiens, atque vltima manu protegendo, cuncta propria alienæ sollicitudini postponeret; nec ideò à Dei continua conuersatione vacaret.

De salutaribus quibusdam documentis, quæ in hac infirmitate dictabat, & insigni patientia.
Cap. V.

POstquàm fama mortalem B. Patris infirmitatem Arenis, & in vicinis terris diuulgasset; confluxere vndiquè Po-

puli

puli ad videndum, ac audiendum eum, cuius venerationem affectu tenebant: Itaque ille omnes quantùm morbus permisit, alijs virtutum regulas dictando, alijs seculi contemptum persuadendo, alijs aduersorum tolerantiam spe æternorum præmiorum commendando. Sic vt omnes ad amorem Pœnitentiæ accensi, ac in deuotione erga Dei Seruum confirmati; præclaros ex eius monitis virtutum fructus colligerent; & ipse admirandi sui zeli pro animarum conuersione, fidem certissimam vsque ad vltimum spiritum manifestè redderet. Idem præstitit absentibus suis deuotis, ac suis Fratribus, quorum literis aliàs monitis spiritualibus plenas rescripsit, aliorum ædificationem propriæ quieti postponens; licet quotidiè eandem Deo approximaret arctiùs: His omnibus propinquiores fuerant eius Religiosi, qui pietatis affectu eum ad medicinæ vsus animabant, quò multorum vtilitati spirituali diutiùs prodesset; si verò eum monentem audiebant: *Sinite Filij, & fratres, vt terra suo officio fungatur; remedia tarda sunt nimis, & si quadam recipio, ad nihilum vltra valent, quàm vt tormenta mea producant: Non prætendo in his doloribus vires corporis absumere; sed gratiam Dei acquirere.* Interdùm sic differebat: *Natura ea, quæ gratiæ contraria sunt, appetit; ideò dum viuitur, periculum imminet, & sic vsque ad mortem semper vigilandum erit. Videte Filij, quantam nobis sollicitudinem Sancti commendant, & quàm paruum de nobis confidendum sit: Respicite magnum illum sanctitate Paulum, in gratia confirmatum; quomodò à sensualitatis bestia sibi timebat, cùm corpus affligeret, dicens: Sentio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ. Cui si hoc contigit, quid mihi non timendum erit, qui tanta securitate planè careo? Non licet in hac vita corpori indulgere propter periculum, quod affert secum; nec remedia necessaria videntur, cùm ampliùs iuuare non possunt.*

Ad hæc verba Religiosos in planctum diffusis sic solabatur. *Quæ hæc vestra angustia est Filij? Quis dolor vos tenet? Nolite obitum meum plangere; Tempus enim adest, quò diuina Misericordia immensa mei miserebitur, & spero quòd vestri non obliui-*

obliuiscetur. Ego hic vltrà necessarius non sum. Ipsi verò teneriori affectu commoti instare vlteriùs, vt à Deo longiorem vitam precibus obtineret; quò meliùs Conuentus suos contra tot oppositores firmaret, atque in perfectione Obseruantiæ instrueret: At S. Petrus interno affectu, voce submissa, sic in Cœlum orationem vertere auditus fuit; *Domine, & Deus meus, si ampliùs pro hac hæreditate tua necessarius sum, & tibi placitum fuerit, vt pro nouis laboribus viuam; fiat in me sancta voluntas tua; Pati enim non recuso, modò ita tibi placeam.*

Non omittebant intereà Medici diligentem eius curam agere, applicando remedia præsertim auri, quod maiori cum dolore excruciabat: Nec ipse etiam pro febris ardore aquam admittere visus fuit, quò in omnibus torqueri se sentiret; prout toto vitæ tempore assueuerat. Hinc quodam die persona quædam huius loci deuota cubiculum ingressa, benedictionem eius postulabat: Cui ille monitis salutaribus respondens, cum singulari adstantium consolatione videbatur pro sitis ariditate, verba profere non posse. Itaque egrediens persona illa, & aquam frigidam apportãs, rogabat;vt tã ingenti necessitati succurreret:S. Petrus de Alcantara verò vase de manu amici accepto, vt affectũ compẽsaret, dum vlteriùs ori admouendo oculos in Crucifixi imaginem intendit; sitis (quam Saluator passus fuit) memor, illud eidem in holocaustum obtulit, nec guttam quidem degustans amico reddendo, subdit; *Sit propter amorem Dei, ipse hanc vobis charitatem reddere dignetur.* Sicque fixis in lateris vulnus oculis diù persistens, omnium in se admirationem, atque deuotionem conuertit.

Visitatur à Christo Domino, & eius sanctissima Matre, & alijs Sanctis; & de quadam concione ad Fratres habita. Cap. VI.

INter hos corporis cruciatus singulares fauores Deus animæ B. Patris communicabat, dum longo interdùm mentis

mentis excessu noctes transigens in altissima contemplatione colloquia cum Deo & Sanctis suis misceret; quæ à Religiosis ex splendore cuiusdam lucis insuetæ, dignosci poterant. Interdùm etiam ex verbis, quæ hinc indè miscebantur, Sãctorum cum ipso commercia audire quibusdam concessum fuit: Singulariter verò quadam vice cùm à Christo, ac Matre eius Sanctissima, & Sancto Ioanne Euangelista visitari ex insolito apparitionis splendore, atque interrogationum vicissitudine illorum præsentiam distinctiùs concluderent. Cuius equidem tam sanctæ conuersationis delicias exprimere, nobis negatum est; sicut Religiosis præsentibus id tantũ constare potuit magnas fuisse, ex eo quòd S. Petrus de Alcantara sæpè priuatim conquereretur, se adhuc per aliquot dies in hoc mundano carcere detinendum esse.

Nec intereà charitatis Fratrum immemor, absentes aliquot senes ad se venire mandauit; vt cum his vltimos sermones haberet, qui in futurum nouo Instituto conseruando prodessent. Confluxere itaque ex propinquis Conuentibus, tàm vocati, quàm alij, quibus videndi postremò Patris, ac benedictionis eius accipiendæ cupiditas allexit: Quibus quidem sic adunatis cœpit Vir Sanctus priora Dei beneficia commemorare tam in vocatione, quàm sustentatione mirabili, addendo obligationem strictam, qua Deo tenebantur tùm in obseruatione regulæ, tùm in orationis ac mortificationis exercitijs; quibus ad imitationem sui Institutoris, ac Patris S. Francisci maximoperè incumbendum esset. Super omnia verò paupertatem eis iteratò commendabat, dicens: *Filij paupertatem vobis iniungo; filij paupertas nobis à Christo relicta fuit pro hæreditate, quia natus in Præsepio, mortuus est in Cruce. Hanc etiam P. Franciscus commendauit: Viuite vt pauperes & peregrini in hoc Mundo. Ah quòd illi, qui plura desiderauerint, multò pauciora inuenient, quàm quæ inuenire desiderant.*

Exhortabatur quoque ad orationis exercitium dicens: *Oratio filij, vestrum quotidianum sit exercitium, hoc vobis iniũgo tanquam cæterarum virtutum fundamentum, ad quarum*

exercitia tenemini: In Deo omnem curam vestram ponite, & cum omni fidelitate seruite ei, ipse vos enutriet. Loquor vobis per experientiam, dum nunquàm in vanum spes meæ cesserunt, quas in Domino posui: Non vos deterreat vitæ asperitas, quam elegistis; nec videatur difficilis via Crucis, quam tenetis. Animemini pro Deo ardua aggredi; ipse enim vos iuuabit: Assuescite pœnitentiæ, & Regula Seraphica vestrarum sit actionum speculū; & consolentur vos in omni tribulatione verba S. P. N. Francisci, quibus filios suos hortabatur: Magna promisimus; sed maiora promissa sunt nobis.

Hæc & similia tanto spiritus feruore filijs suis S. Petrus de Alcantara dictabat, vt firmiter mentibus eorum impressa, ad perfectionis studium mirabiliter accenderent. Alia insuper senioribus, pro conseruatione atque augmento disciplinæ, suggessit; ac tandem omnibus benedicendo à se dimisit.

Die Veneris subsequenti circa horam Completorij, crescentibus notabiliter doloribus; Sanctissimum Viaticum expetijt: Medicus verò (qui aderat) differri illud vsque in crastinum diem posse monuit; cui ipse respondit: *Fiat in Dei nomine, cuius in omnibus voluntas sit benedicta: sinite me solum.* Erant in eodem angusto cubiculo multi Seculares, quibus cateruatim accedentibus benedictionem dabat; vt sic consolati recederent: Tandemquè omnibus exclusis, integram quasi noctem in oratione transegit; dum interim suspiria edens, audiebatur se ipsum accusare tanquàm ingratum & peccatorem, præteritorum defectuum veniam cum lachrymis petens. Quæ sanè Viri innocentis accusatio & dolor, cæterorum Fratrum compunctionem, & humilitatis confusionem elicuit.

Circa mediam noctem socius cubiculum ingressus, vt pro more secum Officium persolueret; quo recitato iterùm in contemplatione perseuerans, audiebatur ad sacram Communionem præparare. Sæpiùs *Miserere mei Deus* repetens, verba *Ampliùs laua me ab iniquitate mea*, voce vehementiori intonabat: Magnaque compunctione dicebat, *Munda me*

Domine magis, magisque; vt mundus coram altissima præsentia vestra appaream; à qua nulla res nisi pura recipitur. Mox paulisper subticendo, repetebat fortius: *Deus meus, & Dominus meus, castiga me si vis, sed cum misericordia; quia per merita Sanctissimæ Passionis tuæ saluari confido.*

Recipit sanctissimum Viaticum, & extremam Vnctionem, atque horam mortis prædicit. Cap. VII.

Die Sabbathi valdè manè accessit Parochus loci cum alijs Sacerdotibus, vt inuiserent, ac quærerent; an Viaticum afferri vellet: Cui S. Petrus de Alcantara impatiens moræ, *ita Domine; diuinam Maiestatem expecto*, respondit. Intereà Altare quoddam decenter præparatur propè eius stratum; ipseque solitis suspirijs & affectibus, varios ex Dauidicis Psalmis versiculos repetere intelligebatur, quibus animam accendens, in suauissimam extasim rapitur.

Diuulgata hac fama confluit ingens incolarum numerus, vt B. Patri in hoc vltimo vitæ officio obsequeretur. Dein Parochus, vt primus cubiculum ingreditur, vidit S. Petrũ iam ab extasi ad se reuersum impetu quodam spiritus; licet viribus impotentem sursum ferri, & genibus flexis sanctissimam Eucharistiam apertis oculis, ac lachrymantibus adorare: Sicque pectus fortiter tundens, deuoto affectu iterabat, *Domine non sum dignus*, quasi aperire pectus optaret, vt intra cor suum Dominum reciperet. Quo recepto impetum spiritus refrænans, iterum recubuit; & facie serena admirationem omnibus prouocabat, ac deuotionem. Interrogatus proindè à Parocho, an extremæ Vnctionis Sacramentum afferri optaret pro anima magis roboranda? Cui ipse, *ita Domine, Dominatio vestra afferat suo tempore; quia vt Christianus hoc Sacramentum peto*; sicque cuncti recedentes, vnionẽ Serui Dei (quam tunc cum Deo habebat) vltra turbare non sunt ausi. Itaque ipse Deum ardenter inuocando, ac pietatis affectibus amplexando, per iucundam extasim primitias futuræ gloriæ degustare cœpit; atque exiguum quod restabat

bat vitæ tempus per reuelationem cognoscere.

His tàm fœlicibus nuncijs post aliquod spacium ad se reuersus, à Medico quærebat; quantum adhuc sibi vitæ superesse crederet: Et accepto responso parum id esse, vultu hilari verba hæc Psalmistæ proferre visus fuit: *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi; in Domum Domini ibimus.* Intereà tamen solitis doloribus cruciatus, nunquàm aut animum, aut vultum mutare visus est; sed propter internam spiritus consolationem, instantis gloriæ externa quædam velut indicia prodere.

Circa Vesperam reuersus Parochus, aliquandiù cum eo conuersatus, obtulit se necessitate vrgente Sacramentum extremæ Vnctionis ministraturum: Cui S. Petrus animaduertens eius suspicionem, nè intentionem mors præueniret, respondit; *Eat Dominatio vestra, cœnet, & quiescat sine metu; expecto ipsam, crastino die hora quarta,* (quæ more Italico dicitur decima) *cum extrema Vnctione; quia vsque ad sextam* (quæ secundum Italicum horologium est duodecima) *adhuc vitam habebo.*

Maiorem huius noctis partem in contemplatione transegit, quando circa Matutini horam, vocauit Religiosos, vt ipsi assisterent: Nec dici potest, quanta deuotione cum ipsis Officium persoluit; tum quia vltimum, tùm quia festum imminebat Euangelistæ Sancti Lucæ. Dein dimissis Fratribus, quibus semper aliqua documenta salutaria suggerebat, ad contemplationem se recollegit per duas integras horas; vbi varios ex Dauidicis Psalmis versiculos proferens, animam suam deuotè recreabat, & inter alios: *Auxilium meum à Domino, qui fecit Cælum & terram. Dominus firmamentum meum, & refugium meum, & liberator meus; Deus meus, Adiutor meus, & sperabo in eum.* His alias quasdam aspirationes adiungens dicebat: *In te Deus meus omnem fiduciam meam toto vitæ tempore posui, & spero in hac hora thesauro meo frui, ad quem semper cor meum direxi.* Sicque animam recreans, corporis cruciatus quasi vincebat; ita vt assistentibus Fratribus tenerum pietatis sensũ suauiter extorqueret.

Hora autem quarta, & more Romano decima appropinquante, accessit Parochus cum extrema Vnctione, ab alijs Sacerdotibus, ac deuotis secularibus comitatus: Iamque orationem solitam cum cæremonijs incipiens; audiuit S. Petrum tanquàm sanum valdè attentè ad singula sibi respondentem. Dein cum gratijs Parocho expedito, ad Fratres suos conuersus & Crucifixum intuens, videbatur eius similitudinem exoptare, quem nudum in Cruce mori aspiciebat: Hinc spiritus quodam impetu habitu se spolians, consignauit Guardiano, humiliter supplicando; vt sibi viliorem concederet, in quo sepeliri posset, simulque deprecando molestias, quas omnibus creauerat aut offensas, quas imprudẽter commisisset.

Stupebant ad hoc spectaculum Fratres conspicientes Virum tantæ virtutis & pœnitentiæ signis opertum, culparum veniam postulantem tanquàm criminis reum, quòd nullum commiserat; indèque in seipsos conuerti; & vitæ suæ rationes exquirere, atque ad pœnitentiæ imitationem exstimulare. Et quia alius habitus inueniri non poterat deterior, à Guardiano pro eleemosina suus illi redditus fuit; quem ipse cum gratiarum actione recipiens, paupertatis singularem obseruantiam Fratribus insinuauit.

Interim autem dum nudus, ac in terra genibus flexis corã Fratribus adsistebat, Fr. Gasparus à Sancto Iosepho charitate motus corpus eius iam quasi emortuum tangens, monuit; *vt super stratum decumbens calefieri procuraret.* Ad quem S. Commissarius: *Sine me fili, nec corpori meo molestus sis; quia adhuc periculum timeo.* Indicans quanta semper custodia puritatem corporis sui sepijsset, dum nec etiam morti proximus illud vel leuiter tangi permitteret à carissimo suo Discipulo, pietatisque alumno strenuissimo.

De fœlici S. Petri de Alcantara transitu, & apparitione facta Sancta Theresia. Cap. VIII.

SVpremæ iam horæ proximus S. Petrus, rogauit Guardianum; vt cum cæteris Religiosis orationes sibi recitaret, quas pro animæ commendatione Ecclesia destinauit: Quibus ipse deuotè respondens, hoc officium deuotè expleuit; licet voce deficiens. At mirabili quadam virtute roboratus, mirabiles de vitæ huius fallacijs sententias eructans; ac tandem voce magis sonora, quasi sui oblitus, ad suos Fratres sic loqui auditus fuit. *Filij mei, in hac vltima hora repeto vobis ea, quæ sæpiùs inculcaui de sancta paupertate, quam vobis iniungo quantùm possum; quia pauperum spiritu Regnum est Cælorum. Solliciti estote in obseruatione illius, quod edocti estis à me; nec grauia vobis videantur Regulæ, Institutique præcepta: Leuis enim labor est, & præmium infinitum, ac æternum. Si perseueraueritis vsque in finem, Pater vester cælestis Regnum vobis promittit Cælorum: Vitam vestram ad Christi exemplar instituite, omnis vestra sollicitudo pro animarum salute intendatur; vt doctrina vestra eas Deo lucremini, & exemplo viam ad Cælum monstretis. Sit conuersatio vestra inter Angelorum Choros, cum his in oratione seruite Domino; hæc enim omnium virtutum aurifodina erit: Fælices vos dicam, si hanc doctrinam meam seruaueritis, aliosque Fratres vestros obseruare feceritis; viuatque in vobis semper amor Christi Domini nostri, sic enim in vobis viuet ipse.*

Post hos sermones omnes deuoto affectu amplexatus, & leuatis in Cœlum oculis, in nomine Sanctissimæ Trinitatis ex parte P. Francisci benedicens, orationibus eorum se diligenter commendauit. At Filij Patris transitum profusis lachrymis præuenientes, ita ab eo consolati fuere: *Ne ploretis Filij, decessum meum; nam adest hora, qua mei miserebitur Deus, nec vestri obliuiscetur.* Dum igitur vitæ terminum intrepidus expectabat, & vultus serenitas tranquillitatem animi indicabat; ad Psalmum *Miserere* ritè respondens, sæpiùs tam-

quàm

quàm peccator maximus verba illa, *Ampliùs laua me Domine*, intenso affectu iterabat. Quo finito aliquantisper in contemplatione suspensus, meruit à Sanctissima Virgine, Sancto Ioanne Euangelista, multisque Angelis visitari, qui innocentem illius animam in Cœlum deferrent. Quos ipse oculis animæ conspiciens, nec vlteriùs intra se continere valens spiritus feruorem, in illa verba prorupit; *Fratres mei, non videtis hìc adesse Sanctissimam Trinitatem gloriosissimam Virginem Mariam Dominam meam, & Sanctum Ioannem Euangelistam.* Itaque spiritus impetu in altissima contemplatione immersus, indè viribus vlteriùs auctus velut Christi verus Asecla (pro vt potuit) se in genua erexit, crucifixi Saluatoris effigiem sibimet ob oculos posuit, affectus cordis orationibus iaculatorijs protulit, atque Psalmum *Voce mea ad Dominum clamaui*, attentiùs recitauit; vndè omnes hinc assistentes stupor incessit, videntes virum cum morte colluctantem extrema sine dolore pati, & potiùs delicias Paradisi, supremis velut labijs prægustare. Tandem sic in genua prouolutus in medio Fratrum suorum illi tūc adstantium, cum ad verba illa peruenisset, *Me expectant Iusti, donec retribuas mihi*; videbatur quasi vocationi Dei, & Sanctorum morem gerens, suaui & Angelica voce sic respondere: *Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi; in Domum Domini ibimus.* Nec multùm interfuit, quòd ipse sic humi genuflexus respiranti similis, Deo animam exhalaret horâ diei sextâ, nimirùm Italiæ duodecimâ, velut aliàs prædixerat, die Dominica, festo Sancti Lucæ solemni, decimo octauo mensis Octobris, Anno Saluationis 1562. ætatis 63.

Superiùs à nobis dictum remanet, Sanctæ Theresiæ reuelatum fuisse illum postremum vitæ S. Petri de Alcantara annum futurum; licet dies præfixus non constaret: Itaque post acceptam eius epistolam, in qua præsentis morbi discrimen nunciabat, anxia Virgo expectabat rerum exitum intelligere; quàmuis optasset magis ei vitam prolongari, vt nouis difficultatibus (quæ operi suo obstabant) adhuc occurreret.

Dum

Dum igitur prædicta Dominica, oratione absorpta in cella recludebatur, vidit Sanctum Virum ad se ingredientem Solis instar radiantem; ita vt formæ maiestatem se explicare non posse, ipsa Sancta fateatur. Stupore igitur perculsa sic ipsum alloquuta fuit: *Quid hoc est Pater mi?* responsum accepit: *Vado ad requiem meam.* Vndè maximo perfusa gaudio intellexit beatam illam animam Paradisi delicias petere; & dein de quibusdam alijs ad Institutum suum pertinentibus interrogans, omnium resolutionem integram accepit, atque ad perseuerantiam ab eodem fuit animata. Subiunxit quoque S. Petrus, quomodò potentiæ animæ suæ participes factæ fuerant in illo instanti supremæ illius gloriæ. Explicauit insuper gloriæ eiusdem sublimitatem, quam ob virtutem pœnitentiæ adeptus erat, cuius præmia miris encomijs celebrabat; ita vt in hæc verba prorumperet: *O fortunata Pænitentia, cui tantum concessum est præmium*; sicque postquàm Sanctam confortasset in Dei seruitio, ab eadem visus fuit Cœlos penetrare mirabili splendore circumdatus, nec Purgatorium aliquo modo tetigisse. Post hanc visionem ipsa sibi diffidens, & præ nimia humilitate talibus indignam se iudicans, Confessori suo, atque D. Francisco de Salzedo eandem citiùs aperuit; quibus etiam rei veritas tunc maximè persuasa fuit, cùm post octiduum mortis S. Petri hora nunciata fuit, quæ cum apparitionis puncto à Theresia relata, mirè conuenisse noscebatur.

De his, quæ in Sancti Viri funere contigere.

Cap. IX.

At cùm fælicem illam animam Creatori suo tradidit S. Petrus de Alcantara, corpus eius inter brachia Discipulorum genibus inflexum, oculisque in Cœlum defixis, sustineri visum fuit. In cubiculo fragrans odor omnes recreabat, & splendor lucidissimus illustrabat habitaculum. Præterea suauis quidam sonus, quem cœlitùs Angelorum

lorum Chori formasse credebantur, omnes in stuporem rapiebant, magnumque ex Viri obitu omnium mœrorem aliqua ratione temperabat: Creuit verò magis omnium admiratio, cùm corpus Solis ardore adustum, atque macerationum tormentis liuidum, ita vt truncum arboris exprimeret; visum fuit velut reuirescere, colore rubescens atque candescens, ita quòd aspectu gratiosum tractari instar infantis corpusculum posset. Maximè tamen in facie splendor, qui cœleste quid referebat, & in oculis apertis duabus stellis similibus, singulariter rutilabat; quasi in præmium admirandæ in vita custodiæ visus S. Petrus hoc sibi mortuo, à Deo concedi meruisset.

Percrebuerat hic mortis rumor per vicina loca, & omnes sine discrimine ad locum (vbi iacebat corpus) citò conuocauit; nec detineri poterant, quin ad venerationem sacri corporis deuotiùs procumberent: Ex quo necessum fuit loci Gubernatori (nè quid sinistri succederet) excubias ad portam domus destinare; compositoque cadauere in omnium conspectu, extra portam loco eminentiori exponere. Exin omnis Populus vocibus, ac suspirijs Deum laudando, Sancti merita celebrabat altissimè, dum quidam miracula, alij beneficia spiritualia, alij multas singularesque Viri virtutes enarrabant; omnes tamen prostrati, auxilium eius, tanquàm amici Dei in Cœlis regnantis instantissimè implorabant: Nobiliores à Fratribus reliquias postulabant, quibus cum nihil esset (quod daretur) necessum fuit ex habitu particulas præscindere, quas per manus custodum, ad insigniores transmittebant, quò ex parte deuotioni satisfacerent.

Intereà placuit Deo virtutem Serui sui varijs miraculis illustrare, dum multi infirmi ad contactum sacri pignoris, alij inuocando Sancti patrocinium in grabatis, confestim sanarentur: Post hæc Processio ordinata, quæ funus ad Ecclesiam Patrum Discalceatorum distantem ab Oppido per duo milliaria, efferret; nec quisquam ab hoc officio abesse voluit. Itaque Confratres Ecclesiæ Parochialis

cum

cum facibus accensis, Capitulum & reliquus Clerus cum candelis, Gubernator cum nobilioribus, cæteroquè Populo; cuncti cum luminibus ad locum Valetudinarij concurrebant: Erat tunc tempus adeò pluuijs importunum; vt quantò diutiùs expectaretur, quòd cessassent, tantò magis imber, ventusque inualescerent. Itaque quoniam dies declinabat, & Religiosi suspicàbantur corpus à piorum manibus illa nocte seruari non posse; ideò consultum iudicabant, quocunque modo, ad Conuentum transferre.

Dum igitur hæc meditantur, deuotus quidam ad portandum cadauer spontè oblatus, quia oculos defuncti adeò lucidos conspexerat, monuit Fratres; vt vultum saltem velarent, quia nullo studio oculi claudi poterant: Nec tamen auditus fuit, quò locus daretur omnium deuotioni, eum liberiùs intuendi. Sicque ordine omnes procedendo, neque vento, neque imbre furente ab officio deterrebantur; donec elato in publicum cadauere, visa fuit confestim cessare pluuia, ventus minui, nec quisquam aliquo modo offendi; licet in circuitu vndique cuncta perstreperent: Hoc itaque perculsi stupore, se non madefieri, nec luminaria extingui; pro maiori Sancti gloria omnes interpretabantur.

Peruentum tandem ad Conuentum, ex quo aliquot Religiosi cum cruce, & luminarijs obuiam venientes; cadauer in Ecclesia super nudam humum deponunt, Psalmos decantant, cæteraque peragunt, quæ Ecclesiæ ritus pietati suggerit fidelium, licet strepitu, ac deuotione incursantium turbarentur. Mox aperta prope Altare maius sepultura, eidemque corpore immisso, terram more suo ingerunt; quàmuis multorum precibus monerentur, corpus in loco honoratiori condere. Intereà dum quisque terram, ac sepulchrum contingere, & se Sancto commendare contendunt, nox ingruebat; & pluuiæ (quæ priùs cessarant) iterùm copiosiores cadebant, vsque dum multitudo (quæ cum funere accesserat) domum regrediens, videret renouari priùs miraculum, & cessare imbrem, nè quemquam illorum attingeret; quàmuis in circuitu cuncta maderent.

Sicque glorificans Deum in Seruo suo mirabilem prædicabat; quod eius merita his signis illustrare cœpisset: Quibus etiam præ cæteris mirandis, illud quoque accessisse notabatur; quòd cæra (quæ tota illa die in funere arserat) in pondere nihil defecisse inueniretur, licet & tempore, & vẽto consumi contigisset

Paulò post vulgata mortis huius fama ab Illustribus Hispaniarum, mirabilia S. Petri de Alcantara ab omnibus publicari cœperunt; referente quolibet quid sibi contigisset. Mox quamplurimi ad sepulchrum eius concurrere, pleriq; instantissimè protectioni eius se deuouere, quẽ iam in Cœlis regnare certissimè sibi persuadebant.

Quomodò iterùm manifestatur gloria S. Petri de Alcantara Sanctæ Matri Theresiæ, & alijs deuotis.
Cap. X.

VExabatur adhuc quotidiè Sancta Theresia à contradictoribus sanctæ paupertatis, quam in suo Instituto profiteri intendebat: Ideò pro eius solatio placuit Deo, vt inter has angustias ei spectanda sese offerret gloria, qua in Cœlo Magistrũ suum diuina Benignitas coronauerat. Hinc quadam die in oratione suspensa, apparuit ei inter Cœlos apertos S. Petrus de Alcantara circumdatus splendore, qui Solem vincebat; indutus veste pretiosissima, & pallio plurimis, lectissimisque margaritis intexto: Sedebat quoque in throno christallino miro artificio elaborato, cui adsistebant quãplurimi Spiritus Angelici. Ex qua apparitione, & S. Petri documentis supra modum confortatam se sensit Theresia: Eandem post anni spatium retulit deuotæ cuidam Religiosæ, cùm summa B. Patris merita recenseret; & quomodò nunciatum sibi fuit, quòd patrocinio eius se commendans in quacumque necessitate, opem promptiorem experiretur. Narrauit & suo Confessario, cùm præ timore manifestandi fauores (quos sibi Deus faciebat) his tantùm verbis expressit: *Manifestauit eum mihi Deus cum gloria quasi immensa.*

Appa-

Apparuit quoque S. Petrus de Alcantara Therefiæ alia quadam occasione hoc modo. Commota erat quasi tota Ciuitas,& concilium celebrabant principaliores literati, atque Prælati Religionum; statuendo non conuenire duodecim mulieres in Monasterio sine aliquibus certis redditibus includi: Vndè necessarium Magistro Dazæ (cui curam ac defensionem Sanctæ Petrus demandarat) ad Consilium Regium appellare, nomine Monacharnm Discalceatarum; quò sic sententiæ rigorem declinaret. Pergebat itaque confestim Madritum D. Gundisaluus de Aranda; vt Regium decretum eisdem propitium obtineret: Sancta verò tempori cedere conuenientiùs rata, obstinationique tam insignium Virorum non obsistens; animo firmiter seruabat (cessantibus turbulentijs) omnibus redditibus renunciare. Et intereà monens D. Franciscum de Salzedo,& Magistrum Dazam vt cūcta pro libitu disponerent; quia sequenti die negocium terminare proponebat: At eadem nocte apparens ei gloriosus Pater, obiurgabat humanam hanc prudentiam, ac pusillanimitatem, quæ ei tale consilium suggesserat; dum aliquoties ipse declarasset, aliam voluntatem Dei esse, contra quā illa opiniones hominum præferre videbatur.

Refert hæc Sancta cap. 36. eius vitæ talibus verbis. *Ego adeò affligebar laboribus eorum, qui me adiuuabant; vt mihi non importunum videretur (dum res se in meliùs componerent) admittere aliquos redditus, quos posteà dimitterem. Itaque dum eadem nocte in oratione perseuerarem, cùm negocium terminari debebat, dixit mihi Dominus; nè tale quid facerem: Eadem quoque nocte apparuit mihi Sanctus Frater Petrus de Alcantara iam defunctus; qui antè mortem mihi scripserat; quomodò ipsi constabat de contradictionibus, & persecutionibus, quas sustinebamus, & quòd gaudebat satis fundationem hanc talia pati; eò quòd signum esset, Deo maximè hoc Monasterium gratum fore, dum Sathanas sic omnes vires intendebat pro eius impedimento. Iam aliàs bis eum videram, & insignem gloriam, qua fruebatur; & sic nullum mihi timorem incussit: Nam semper in specie corporis glorificati, mihi apparuit plenus magna luce, quæ me*

totam consolabatur. Aliud non dico, nisi quòd hac vice seuerum se mihi ostendit, dicendo; quòd nullo modo redditus acceptarem, addendo quare nollem consilia eius sequi? & mox disparuit. Sic Sancta die sequenti vocari fecit Magistrum Dazam, & Franciscum de Salzedo; quibus significabat se prioris propositi pœnitere, nec in illo ampliùs quodcunque humanum consilium admittere velle: Itaque suasioni Sancti Patris adhærens, post exiguum tempus omnibus tempestatibus superatis, rediјt ad suum Monasterium, & Institutum (quod cœperat) singulari totius Ciuitatis applausu continuauit.

Inter alios insuper, quos S.Petri mors mærore ingenti affecerat; duo Nobiles erant Ciuitatis Alcantaræ, spiritus ac doctrinæ eius Discipuli: Quibus etiam viuus, ac longè absens in magna quadam afflictione (vt supra narratum est) mirè præsens adfuit. Itaque cognita eiusdem morte, lachrymis & supplicationibus eius continuam tutelam implorabant: Vndè quadam die dum mœsti varijs scrupulis exagitarentur, apparuit eis S.Petrus de Alcantara, pacem annuncians; & cætera (quæ proponebant dubia) clarissimè elucidans; hortando vt præsentis, ac futuræ vitæ comparatione conscientias serenarent; ac monitis salutaribus insistendo, timorem Dei sollicitè vsque in finem conseruarent: Sicque maximè consolatos reliquit. Idem alijs diuersis in locis præstitisse perhibetur; præcipuè verò his, quibus orationis exercitium magis familiare erat, efficaciùs (quàm cùm viueret) eiusdem perseuerantiam ac virtutem imprimebat.

Dum Auilæ murus horti Monasterij Sancti Iosephi construeretur, Sancta Mater Theresia mandauit opificibus; vt solidum (quantùm possent) elaborarent, paupertati sic maximè consulens. Cui obedientes, se calce firmaturos receperunt muratores, postquàm totum erexissent: At non diù post Sanctæ apparuit S.Petrus grauiter interdicens, *nè tale admitteret, quòd paupertati toties à se præscriptæ repugnaret;* addendo, *quòd fabricæ cæteraque opera pauperum, ex Euan-*

gelio

gelio plurimùm differre deberent ab his, quæ diuites seculi moliuntur. Et quia motiuum, quo inducta fuit, iustum Thæresia prætendebat; responsum habuit: *Si ceciderint, non deerunt, qui reficiant*; talique dicto disparuit. Ab hinc quotiès in fundatione alicuius Monasterij Discalceatarum, Aduersarius impedimentum aliquod obijceret; toties B. Pater Sanctæ Theresiæ apparens, animabat consilio, difficultatesque, & obstacula remouebat: Vndè ipsa sæpiùs confessa est, Sancti sollicitudinem, atque fauorem crebriorem se post mortem (quàm in vita) multotiès expertam fuisse. Adeòque ob hanc causam singulari affectu, atque reuerentia Franciscanos Discalceatos, tanquàm Patris sui sobolem prosequi studebat; præcipuè illos, qui socij B. Patris, ac familiares fuerant: Hinc quadam vice cum P. Bartholomæo de Sancta Anna (dum Toleti pro Conuentu fundando moraretur) colloquia miscens, vultu (vt solebat) obtecto, cum posteà cùm socium fuisse cognouisset, sic admonuit, *Quid ni Pater, mihi hoc priùs significastis, vt facie ad faciem vos alloqui potuissem.* Indicans hac ratione quanto animi affectu, atque pietatis veneratione S. Petri de Alcantara socios, ac filios à cæteris quibuscunque meritò discerneret: Nec ex parte Discalceatorum huic religioso affectui paria reddere neglectum fuit, dum eandem Sanctam loco Matris in pluribus necessitatibus habere, & ad eam recurrere pro consilio assuescerent. Ita vt sancta illa familiaritas (quæ inter S. Theresiam, & D. Petrum viuentes contracta fuerat) inuiolata semper in vtriusque Discipulis, laudabiliter per seuerare adhuc videatur.

* * *

Quomodò corpus S. Petri de Alcantara incorruptum inuenitur, & ad Capellam transfertur cum prodigio. Cap. XI.

QVàmuis Deus Seruum ſuum Petrum ſtupendis miraculis quotidiè illuſtraret, nunquàm tamen Religioſi eius quibuſcumque inſtantijs induci potuerunt; vt corpus ex communi ſepultura in decentiorem locum transferrent, quò omnium venerationi exponeretur, niſi priùs Sanctæ Sedis Apoſtolicæ authoritas interueniſſet: Vndè quatuor effluxere anni, quòd Populus ad ſepulcrum Sancti Viri concurrens, alij è longinquo patrocinium eius implorando, beneficia inſignia receperunt; plurimique terram, qua tegebatur, aquæ commixtam bibendo miros effectus ſentiebant. Tandem Prouincialis Fr. Bartholomæus de Sancta Anna B. Patris ſocius ſtatuit ſepulturam pro ſua cæterorumque Fratrum conſolatione effodere, tùm etiam vt ex corporis reliquijs plurimorum pietati ſatisfaceret, qui inſtantiùs eum vrgebant: Nocte igitur quadam ſecretè valdè effodiẽdo terram, corpus integrum, ſummamque fragrantiam ſpirans inuenerunt; quod verò ſtuporem magis auxit, erat quòd videbantur crines ætate cani conuerſi in colorem aureum, & oculi aperti eundem ſplendorem retinere, quem (cùm ſepelirentur)habuerunt.Prætereà quòd liquorem quẽdam ſacrum corpus ſtillaret, qui olei ſpeciem referebat; viſum quoque fuit corpus à quodam hoſpite deuoto (qui tunc in Conuentu pernoctabat)veſte auro intexta obtectum, veluti pro fidei veritate depoſuit publicè. Quanta itaque lætitia, ac conſolatione hæc omnia à Religioſis accepta, viſaque fuerint, dici non poſſunt; dum his argumentis ingentem Patris ſui in Cœlis gloriam, certiùs ſibi perſuaderent.

Prouincialis igitur poſtquàm ſacrum corpus cum cæteris Fratribus reuerenter deoſculatus fuiſſet, ſecreta quadam inſpiratione idem aqua aſpergi, atque calce viua operiri

iuſſit

iussit, quæ carnes consumeret; dein magnam terræ copiam imponi curauit, vt ex ea piorum, infirmorumque necessitatibus succurreretur, in quibus mirè iuuari se profitebantur. Sed non diù factum latuit, quin frequentiori numero multitudo ad sepulchrum concurreret, atque iniectam terram abundantiùs auferret; quasi corpus effodere tentaret.

Multos itaque post annos sepultura denuò aperta fuit, dū intereà eandem Deus varijs miraculis honorare non intermitteret. Ex quo moti Religiosi, Episcopo Auilæ D. Petro, Ferdinando Ternino supplicarunt; vt sacras reliquias in decentiori loco collocari permitteret: Quemadmodùm ipse de mirabilibus Serui Dei, tàm in vita, quàm in morte optimè instructus, benignè concessit.

Præparata igitur arca egregiè ornata, plurimi ex Religiosa familia cum Prouinciali ad exhumandum corpus sollicitè confluxere: Tunc inuentum fuit corpus ex parte integrum, ex parte à calce corrosum; ossa tamen liquorem quendam stillabant, qui odorem suauissimum reddebat. Inuolutas itaque cum summa reuerentia, ac deuotione venerandas reliquias candidis velis, in arca deposuerunt propè Altare maius murò inclusa; idque cum summo secreto, nè concursum, aut tumultum Populi excitarent: Prouincialis verò antequàm arcam occluderet, particellam abstulit reliquiæ; quam infirmorum remedio, & pro aliorum deuotorū solatio (qui Seruo Dei se commendabant) in Conuentu seruari præcepit. Nec sine singulari diuina dispositione id fuit, cùm aqua cui hæc reliquia intingebatur, quamplurimis perfectam sanitatem afferret; immò simpliciter aspersa animalibus mirabiles effectus produxerit, sicut in sequenti libro narrabitur.

Proindè concurrebant vndiquè imposterùm, maiori frequentia Populi ex tota Hispania ad prædictum Sarcophagū; vel pro gratijs referendis, vel pro beneficijs impetrandis: Ita vt ex remotis Indiæ partibus alieni etiam, qui auxilium S. Petri de Alcantara senserant, prò gratiarum actione

Are-

Arenas venisse ad Sancti reliquias inuenirentur. Admirabantur tamen omnes, quòd tam obscuro loco, corpus sine aliquo cultu, muro inclusum iaceret; adeò vt vrserit Patres plurimorum zelus, post aliquod tempus consilium ineundi, quomodò tot miraculorum fides publica ad Summum Pontificem transmitteretur, vt eius decreto approbari posset, quod quidem non longè post diligenter factum obtinuit. Dein vlteriùs instantibus plurimis Hispaniæ Proceribus, persuasum fuit ijsdem Religiosis; vt Capellam quandam particularem ædificari permitterent, in qua decentiùs sacrum corpus deponi posset, atque pro merito coli: Post varias igitur deliberationes, maturè placuit Prouinciali cuidam Patri Didaco del Escurial, opus hoc perfici curare, atque supplicando Episcopo Auilæ (in cuius Diœcesi locus situs est) tunc D. Francisco Gamarræ; vt solemni corporis translationi diem indicere dignaretur. Cui deuotus Prælatus promptum se ostendens, destinauit diem sextum decimum Decembris Anni tunc currentis *1616*.

At non defuere plurimi ex familia eius tali se deliberationi opponere, eò quòd timerent tempus rigidum, debilem Prælati complexionem offendere posse; quod ille fiducia, & pietate in Sancti Patris merita despiciens, se mutare decretum nolle constantiùs affirmabat. Cùm ergo prædicti familiares pertinaciùs insisterent, deuotus Prælatus iter pedes arripiens, solus versus Arenas pergebat; vt solemnitati assisteret: Quod animaduertentes statim illi properabant cum curru assequi, & admirati stationis rigorem niuibus ac frigore intensum, Prælato non officere; Sancto acceptum ferre cogebantur, quòd iter tam fœliciter, atque iucundè ad destinatum locum perduxissent.

Eodem die (quo Episcopus) aduenerant quoque Arenas Marchio de Xarandilla, nomine Aui sui Comitis de Oropesa Sancto familiarissimi, & cum ipso Comites de Morata, & de Orgaz: Præter hos numerosus Populus cum Magistratu, atque principalioribus loci ad idem officium confluxerat. Noctù igitur circa decimam horam Episcopus arcam muro

inclu-

inclusam excauari iubet, eamque in alto propè Altare omnium deuotioni, atque venerationi exponi: Mox exurgens sublato velo, cui sacræ reliquiæ inuolutæ fuerant, ossa deuotè omnibus ostendit; ex quibus odor fragrantissimus ab omnibus perceptus, non sensus modò recreabat, sed & corda compungebat; ita quòd lachrymas ex oculis exprimeret. Dein easdem reliquias velo pretiosiori inuoluens, & ornatiori arcæ includens, super Altare maius cum plurimis facibus accensis deposuit; excubias interea circa Conuentum agente præsidio militari Oppidanorum de Arenas.

Sequens dies, qui Dominicus erat, omnium vicinorum locorum concursu celebris fuit; cùm Episcopus Pontificalia peragens, solemniter cum Musica, ac Missa nouam Capellam benediceret. At in eadem celebritate laudibus Serui Dei prædicandis destinatus fuerat P. Franciscus de Zuazo Prior Augustiniani Conuentus Arenis, qui quatuor ante diebus acutissima febri præuentus, officium apud Patres Discalceatos excusabat: Sed respondens præfatus Prouincialis instabat, nè recusaret; quòd intercessioni S. Petri de Alcantara confideret eum integra salute egregiè suo tempore præstiturum. Nec votum euentus fefellit, cùm Sabbatho antecedente Prior conualescens solemni die præconia S. Petri ex motiuo thematis, *Tu quis es*, miro omnium applausu, eleganti ac deuota oratione proponens; specialis quoque huius gratiæ publicam fidem fecisset.

Missa autem finita; Processio ordinata fuit; ita quòd præcedentibus Religiosis Discalceatis cum luminibus accensis, cæteroque Clero (qui vndique concurrerat) arca à Comitibus prædictis, ac Gubernatore loci gestata sequeretur. Post hæc Episcopus cum suis assistentibus, numerosoque Populo portam Ecclesiæ egressi; magnum vicini campi ambitum circumeundo, ad Ecclesiam reuertuntur: Hic depositam super Altare arcam, posteà eidem includi Episcopus iussit. Iam vltra meridiem erat, & post refectionem Vesperæ solemniter decantatæ; vt quibusdam Populi tripudijs locus

 daretur:

daretur: Nec in vanum multis persuasum fuit, diem illum vt tantæ solemnitati sufficeret, aliquot horis fuisse prolongatum; eò quòd aliter tam multa fieri potuisse hyberno die impossibile cunctis videbatur. In eodem adhuc loco summa frequentia Populorum vndequàque accurrentium corpus inuisitur; summis gratijs à Deo honoratur, quarum distinctum aliquem Cathalogum in sequenti libro texere, non iniucundum nobis pro Dei, ac Serui sui gloria videbitur.

L I-

LIBER SEXTVS

De miraculis, quæ post mortem Sancti Petri de Alcantara contigerunt.

De quibusdam à morte ereptis. Cap. I.

SVperest hoc vltimo libro tot præclara insignis Athletæ merita, diuinæ approbationis præmio coronata ostendere; dum S.Petrum de Alcantara, in campo certaminis huius vitæ strenuissimum, videre iam licebit prodigiorum operatione, de Cœlo triumphare gloriosiorem. Non enim Christus Dux noster milites suos inglórios, aut sine honore relinquit; quin hos, quos Mundum, carnem, atque Dæmonia subiugasse constantiùs, respexit benignè: Non modò immensæ gloriæ aureola, sed & amicitiæ suæ priuilegio, in signis, & mirabilibus condecoret notabiliùs. Vndè quò admirandam diuinæ retributionis abundantiam, in solo Seruo suo fideli Petro de Alcantara condigniùs obseruemus; ex Canonizationis Processu insigniora quædam miracula strictiori stilo breuiter annotabimus, priuata & quotidiana beneficia deuotorum studio commendando. Imprimis autem eorum nobis memoria facienda videtur, qui Sancti Patris inuocatione è mortis faucibus eripi meruerunt; ita vt humano iudicio vita priuati, ad eiusdem vsum intercessione S.Petri de Alcantara, fuerint singulari priuilegio reuocati sequentibus modis.

1 Lucas filius Sebastiani Gonzalez Galan, & Mariæ Rodriguez incolarum Oppidi de Arenas, annorum ætatis duorum & medij circiter; fortè in vini dolium incidit, ita vt crura tantùm eminerent: Post aliquod interuallum accurrens Mater, puerum indè extraxit, quem circum-

ſtantes om nes, etiam Medicorum experientia, mortuum iudicarunt. Afflicta Mater de omni humano remedio deſperans, diuinum implorat; inuocataque interceſſione S.Petri de Alcantara; ad eius Capellam nouenam vouit cum imagine cerea, & eleemoſyna frumenti Fratribus elargiendi, quantùm puer ponderis habebat: Hinc commota B. P. pietas, tam precibus deuotæ Matris, quàm lachrymis cuiuſdam filiæ eius innocentis ſex annorum, vitam filij à Domino impetrat; vt ſtatim vultu rubeſcens, & ad ſe reuerſus has primas voces ederet: *O Sancte Petre de Alcantara. O Mater, Mater.* Atque ex hac hora integra ſalute, in Parentum domo diù ſuperuixit.

2. Angela de Sancto Gabriele filia Melchioris de Cañizares, & Marcellinæ de Trinitate, infans duorum annorum; ex feneſtra quadam Conuentus Sancti Ioſephi (qui tunc Toleti conſtruebatur) decidit in terram, altitudine duodecim cubitorum: Ex quo caſu in ſaxa impingens, caput confregit; ita vt cerebrum efflueret. Ad cuius remedium vocatus Chirurgus, negabat ſe vitam mortuæ reddere poſſe: Erat fortè præſens Religioſus quidam Conuentus eiuſdem, qui commiſeratione afflictæ Matris, & extinctæ filiæ; reliquiam quandam eidem applicans, deuotè Sancto precibus commendabat. Mox ſtupentibus cunctis, puella illachrymari viſa fuit, & poſt horas quatuor cibum petere, eumque ſumere ea auiditate, quaſi malum nullum perpeſſa fuiſſet.

3 Ioannes Hernandez incola Oppidi de Arenas, annô ætatis vigeſimo ſecundo repentè cadens in terram, loquelam perdidit; ad quem vocati Medici, iam vita functum iudicantes dereliquerunt. Pater cum cæteris amicis mœrore confecti, SanctumPetrum de Alcantara confidentiùs inuocant; promittentes ſe gratiam beneficijs in Conuentum, & viſitando eius ſepulchrum, compenſaturos: Nec in caſſum preces iuerunt, dum poſt viginti quatuor horarum ſpatium (quo vitæ ſignum nullum iuuenis edidit) viſus fuit erectus ſtare, & breui totus benè ſe habere; vt

Liberatori ſuo perpetuas gratias agere non omitteret.

4 Domna Agnes Martinez vxor Ioannis à Vega Madritenſis, dolore partus oppreſſa, reliquia quadam Sancti Petri de Alcantara adhibita, filiam edidit, quæ ab omnibus extincta credebatur; ideòque ab Obſtetrice linteo inuoluta, ſepulturæ deſtinabatur. Omnes interim intenti liberandæ parturienti, pietatem B. Patris implorabant: Cùm & illa periculo erepta, & quod omnes perculſit; infans ad ſepulturam delata, in via audita fuit vagire, ſenſimque vitæ ſigna reddere. Ideòque domum relata, Parentibus gaudij, deuotioniſque in Sanctum maximum incrementum attulit; cui ſe tam ſeriò commendarant.

5 Didacus Martinez de Mombeltrano filium habebat Ioannem nomine, annorum quatuor; qui febri acuta correptus, tanquàm morti addictus relinquebatur à Medicis. In tali ſtatu accepit eum in vlnas Soror eius Maria, & iam nouo acceſſu animam ſpirantem, repoſuit in lectum; vt quæ pro ſepeliendo neceſſaria erant, ſtudioſè præpararet: Pater verò affectu paterno compatiens, coram lecto in genua ſe prouoluit, Deum inſtanter ſupplicans; vt ſi filij vita ei grata futura eſſet, eam tunc ob merita Serui ſui Petri de Alcantara benignè concederet. Vix orationem finierat, cùm viuum ſe puer oſtenderet, oculos, & os aperiens; & mox cum ſpectantium admiratione, ſanitati priſtinæ reſtituitur.

6 Anno 1580, in Pago Ornillo infirmabatur grauiter Maria Sanchez, vxor Ferdinandi Sanchez, mulier valdè pia, ac Religioſis Diſcalceatis deuota; ideòque Societati Ordinis per literas filiationis adſcripta: Poſt aliquot autem infirmitatis dies, ad extremum redacta, inter alia teſtamento diſpoſuit; vt ſequenti die vel viua, vel mortua ad Eccleſiam S. Andreæ Patrum Diſcalceatorum deportata, ſupra ſepulchrum S. Petri de Alcantara collocaretur; Sacrũq; fieri curaretur. Nocte itaq; proxima ex morbi vehementia, eã omnes extinctam iudicarunt; hæredes aperto teſtamento, ad dictã Eccleſiam leuca diſtantem eam deportari iubent, atq; ſicut

legauerat, omnia ritè exequuntur. Dum autem Missa celebratur, & Sacerdos *Dominus vobiscum* pronunciat; mirabile visu, mulierem moueri aliquantulùm: Dein ad Epistolam residere in feretro; post ad Euangelium erectam, ac deuotam Missæ adsistere; sicque adstantium in se admirationē notabiliter conuertit. Peracto Sacro, & gratijs Deo, ac Seruo suo humiliter redditis, sana, ac expedita ad domum propriam reuertitur; vbi quindecim adhuc annis vitam deuotam ducens, multos ad intercessionem Beati Patris confugere pro varijs gratijs impetrandis edocuit.

7 In Oppido Areualo Licentiatus Bargas cum vxore sua D. Barbara, ambo deuotissimi S. Petri de Alcantara, filium habebant paruulum nomine Ioachimum. Hic fortè transiens per locum quendam domus, vbi cacabus aqua plenus fuerat repositus; absente verò Matre & famula, quæ pro rebus domesticis exierant domo, post aliquod internallum reuersæ puerum vsque ad medium aquæ immersum extrahendo, facta experientia sine spiritu, aut vitæ indicio extinctum inuenerunt. Quamobrem omnia vocibus ac eiulatu replent, ipsaque Matre S. Petrum de Alcantara altiùs inuocante; quia se valdè illi deuotam sciret: Circumstantes commiseratione mouebantur, & Pater (nè spectaculum videret) domo exibat. Illa verò velut altera Cananæa clamore, ac fiducia precibus instando, ita tandem exaudiri meruit; vt post horam circiter videret filium reuiuiscentem, ac infra breue spacium sibi, Patrique alacriter abblandientem. Quibus posteà Sancti beneficium perpetuam grati animi memoriam firmiùs expressisse, vitæ & pietatis exercitia facilè demonstrarunt.

8 Ioannes Barrozo ex Oppido Sanctæ Crucis, per sex integros menses febri in lecto detentus, tandem omnibus Sacramentis Ecclesiæ receptis animam agere visus fuit; dum circa noctis medium vitalis calor, ac spiritus eum destituisset: Mœsta vxor cum fratre suo Sanctum Petrum de Alcantara compellat ardentiùs; & sequenti manè Ecclesiam Fratrum Discalceatorum adeundo, Sacrum fieri curant pro defuncti

functi (vt credebatur) salute. Hinc ad domum reuersi, Ioannem inueniunt non sine miraculo respirantem, ac loquẽtem; ita vt ab hinc triduò sanum cum amicis congratularẽtur, quem priùs pro mortuo defleuerant.

9 Melchior Hernandez ex oppido Mombeltran dicto, filiũ vnicum vndecim habebat annorum, quem morbus (quo multi illo anno perierunt) inuaserat; atque post varia remedia per viginti quinque dies adhibita, ad extremum perduxerat. Postulauerat ille sæpiùs ad sepulchrum S. Petri de Alcantara in Conuentu Sancti Andreæ in Monte conduci, pro salute obtinenda; licet timore Parentum, nè tali motu mortem accelerarent, hactenùs prohiberetur: Desperatum itaque vitæ ad Conuentum deportari, atque super sepulchrum B. Viri extendi properant. Nec diù sic inanimis iacuit, quin paulatim oculis apertis, appræhensaque Matris manu seipsum sanum in pedes erigeret, Deum altissimè collaudans; qui se tam gloriosum in Sancto suo ostendere dignatus fuerat.

10 In eodem Oppido Mombeltran filius Catharinæ Velasquez annorum quinque, post grauissimi morbi varia medicamenta infructuosa; mortis confinia ingressus, inter Patris amplexus omni quasi respiratione destituitur: Vndè Mater vocem ad Cœlos extollens S. Petri de Alcantara auxilium inuocando, tot se rosaria recitaturam deuotè promittit, si filium saluum præstitisset. Finita supplicatione puer ridere, aperire oculos, loqui, atque cætera viuentis signa præstare, tertioque die cum cæteris coætaneis in platea colludere, non sine stupore visus fuit.

11 Magdalena Gomez vxor Pascalis Sanchez, mensæ adsidens in terram decidit; loquela, ac sensibus repentè priuata: Itaque omni remedio frustrà adhibito, Mater ad patrocinium B. Petri de Alcantara confugit; vouendo se filiam ad Sancti sepulchrum tribus sextis ferijs conducturã, si spiritum recuperabat. Vix emisso voto color naturalis filiæ redijt, & sensus integrè restitutus; omnium admirationem prouocauit, qui defunctam existimabant.

12 Mi-

12 Michael infans trium mensium, filius Michaelis Serrano, & Mariæ Lopez; cùm à Matre in vicinæ cuiusdam lecto repositus (panno quodam laneo fortè vultū obtegente) interdormiendum suffocatus credebatur, ex eo quòd eadem vicina eum sine respiratione, & cum oculis retortis inuenisset. Itaque accepto inter brachia puero, ad Matrem cucurrit; cui tali spectaculo & pallorem mortis impressit, & voces ac gemitus in Cœlum tendentes, fortiùs expressit: Inuocando autem S. Petrum de Alcantara, cum voto conducendi filium cum imagine cerea ad Sancti sepulchrum; vidit confestim illum colorem recuperare, oculos aperire, & mamillas sugere, cum magno omnium præsentium stupore.

13 Petrus de Oliues filius Petri Velasquez de Mombeltrano, mensium decem & octo à Matre sanus lecto proprio impositus, manè sequenti tumidus, ac clausis oculis sine motu inuentus fuit: Quo dolore confusi Genitores S. Petro de Alcantara filium offerunt ad Capellam eius cum Missæ celebratione deferendum. Mirum dictu, quòd statim infans ridendo mamillas appræhendit; & omni tumore tum capitis, tùm colli penitùs euanescente, integrè conualuit.

14 Alphonsus de Frias Cepeda Sacerdos de Arenas puellam sex annorum Ludouicam nomine, domi alebat: Huic febris maligna loquelam, pulsum, ac calorem abstulerat, vt mortua videretur: Sed applicante Sacerdote reliquiam quandam S. Petri de Alcantara super caput, & cor eiusdem puellæ cum deuota supplicatione; visa fuit confestim in se reuerti, verbaque proferre, *Deus me adiuuet*, donec integra conualesceret.

15 Anna Gonzalez vxor Gabrielis Lopez incolæ Arenis, aliquot dierum febri vexata; Medicorum consultationibus, morti adiudicata fuit: Vndè munita SS. Ecclesiæ Sacramentis, agonizans per quinque dies; noua accedente crisi, extincta videbatur. Hinc filia eius Isabella Matris salutem à S. Petro expostulans, copiosissimis lachrymis ac suspirijs; vidit eidem spiritum redijsse, atque hæc verba proferre-

proferre! *O Sancte Petre de Alcantara, quot fauores mihi à Deo impetrasti, & nunc mihi vitam restituis; nè hac filia orphana remaneat, & vt ego quoque vitam meam emendem.* Paulò post cibari expetijt, & cum cæteris insignia S. Petri merita, deuoto præconio collaudabat.

16 Filius cuiusdam Francisci Hernandez de Paredes, post aliquot febris accessiones, vehementia morbi ad extrema redactus videbatur: Qua fama per Oppidum sparsa, omnes amici ad consolandum Patrem diligentiùs accesserāt. Inter hos Guardianus Conuentus Discalceatorum, qui eidem Patri singulari deuotione gratus erat; cùm eiusdem afflictioni condoluisset, ad Conuentum redire se promisit, vt Missam pro agonizante celebrando, S. Petro de Alcantara commendaret. Sacro itaque peracto, regressus ad deuotum, inuenit infantem oculis apertis, signa respirantis ac mouentis se peragere; qui posteà paulatim recedente febri, sanus euasit.

17 Ioannes de Aguero incola Arenis, filium viginti dierum morbo vehementi oppressum deflebat; eò quod calore vitali, ac sensibus destitutum conspiceret: Vndè quia aliud remedium pro vnigenito desperabat, imaginem cęreā secum ad Ecclesiam Fratrum deportans, eam in Cappella Serui Dei, tanquàm pro gratia obtenta appendit. Post peractam supplicationem domum reuersus, inuenit paruulum in sinu Matris perfectè conualescentem; quemadmodùm priùs fiducia in S. Petrum de Alcantara firmiter sibi persuaserat.

18 Ioannes Fernandez de Arroyo Castaño, paroxismo vehementi vitæ extremum attigisse à Medicis censebatur. Parentes Comunionem, ac Confessionem ad Capellam S. Petri vouendo; paulò post eum saluti restitutum, secum ad soluendum votum alacriùs conduxerunt.

De quibusdam mancis & claudis, qui visitando S. Petri sepulchrum miraculosè conualuerunt. Cap. II.

1 ALphonsi Sanchez habitantis in Oppido de las Cueuas, tibia infracta Chirurgorum scientiam omnem fatigauerat; ita vt vice curationis, à quodam inexperto in alio loco eandem imprudentiùs conquassari contingeret: Iacebat itaque miser summis doloribus prostratus, omniumque manus expauescens; nè tormenta maiora adiungerent. Quo quidem rerum statu, dum sibi miranda S. Petri de Alcantara narrari audiret à suis deuotis, maximam concepit fiduciam se desperatam salutem huius Sancti intercessione à Deo recepturum; ideòque quodam die festo, associantibus multis, ad sepulchrum Serui Dei se conduci curauit. Cùm autem ad Ecclesiam peruenisset, audito priùs Sacro, & Sacramentis perceptis; amicis innixus, sepulchro S. Petri de Alcantara appropinquat: Quod quamprimùm attigisset, interiùs consolationem magnam animi sentiens, quasi proximi fauoris quoddam pignus; mox spectante Populo pede terram calcans, & iàm erectus sine adminiculis stans, tandem cum omnium stupore liber incedere sine dolore visus fuit. Redditisque Deo ac Sancto suo humillimis gratijs, cũctis deuotionem in Sanctum auxit; ipseque sanus, ac lætus, ad domum suam confestim regreditur.

2 Francisca Martinez de Mombeltran doloribus intentis cruciabatur ob pedem adductum, quem nec terræ imponere, nec fulcris sustinere poterat: Itaque post trienniũ frustrà Chirurgorum diligentiæ impensum, ad S. Petri de Alcantara opem pro vltimo remedio, cum voto visitandi eius sepulchrum, confugit confidentiùs. Die sequenti, deferri se festinans, post conscientiam expiatam, sensit ita sibi dolores augeri; vt ad Communionem accedere non posset: Vndè mœrore quasi oppressa, adhuc constanter Liberatoris sui auxilium implorat. Ecce igitur quòd redeunt in instanti ad locum suum ossa, cessant cruciatus: ac ipsa deposito

posito in terram pede liberè ambulans, domum suam sanata reuertitur.

3 In Oppido Arenarum Franciscus Ramirez Alphonsi filius annorum nouem, ex longa quadam infirmitate crura ita infecta retinebat; vt insistendi vsum negarent. Post aliquot menses cum Parentes ex voto ad Conuentum Sancti Andreæ, ac sepulchrum S. Petri de Alcantara transtulerunt; vbi vngendo offensas partes oleo lampadis Serui Dei, confestim consolidatas viderunt; & puerum sine vllo impedimento, vsui pedum restitutum.

4 Andreas Velez faber ex pago de Lanzaita distante tribus leucis Arenis, crurium ægritudinem tantam contraxerat; vt fulcris vti cogeretur per septem menses continuos, dein etiam in lecto decumbere: Quod cùm vxor aduerteret, nec humana prodesse remedia ad cælestia conuertitur; suggerens marito, vt S. Petro de Alcantara se deuoueret, de quo miranda multa audierat. Huic obediens promptè Andreas equo impositus, ac amicis hinc indè stipatus; ad Ecclesiam, moxquè ad sepulchrum defertur; vbi post auditum sacrum, & sumptam Comunionem feruenter se Sancti intercessioni commendat: Postquàm aliquandiù sic perstitisset, sensit sibi vigorem in cruribus redire; ita vt ex se erectus, paulatim incedere posset. Tandem integrè per Ecclesiam obambulans, fulcra gratulabundus sepulchro appendit; & cum amicis pedester reuertens, incessanter singulare Sancti beneficium summis præconijs apud cunctos extollit.

5 Madriti puer quidam nomine Balthazar filius Ludouici Mendieta, à natiuitate adeò debilia crura habebat; vt per septem annos eis insistere non posset, sed terra tantùm reptans, à cunctis serpentis cognomine signaretur. Mater ex hoc grauiter afflicta, at verò summè S. Petro de Alcantara addicta, ei filij miseriam instanter commēdabat: Quadam die infra Octauam festi huius Sancti, quod in Aula summò Principum, ac Populi concursu magnificè celebratur; curat puerum ad Capellam Sancti in brachijs

 deferri

deferri, & ex cordis intimo supplicationes iterari: Biduò post infirmus cruribus insistens, & paulò post perfectè viam capiens (qua domum reuerteretur) omnium elicuit admirationem, & Sancti gloriam apud plurimos diuulgauit.

6. Leonora Gonzalez de Arenas per aliquot annos brachio, & humero dextro ita contracta fuit; vt neque manum quidem attollere posset: Cùm igitur miranda, quæ ad S. Petri sepulchrum quotidiè perpetrabantur, intellexisset; ex voto se per nouenam illuc transtulit. Vltima tandem die, dum tota orationi intenta in terram se prostrasset, breui iterùm resurgens; manu, & brachio integrè restitutis, domum exultans reuertitur.

7. D. Ludouica de Villagra ex Oppido Mombeltrani, è graui morbo adeò membris capta remansit; vt vltra annum mouere se non valeret: Vndè quadam die inspiratione diuina, ad S. Petri de Alcantara sepulchrum delata, totam se insuper extendit cum magna fiducia, ac deuotione. In eodem instanti, membra reuigescere, totamque se conualuisse, altissimè Sancto acceptum imposterùm ferebat.

8 Alia mulier ex pago de Ornillo prope Arenas, brachijs ac cruribus manca, ex aliorum manibus moueri, ac cibum capere cogebatur. Hæc ad sepulchrum Sancti delata, antequàm nouenam absoluisset, sana pristinæ integritati restituta fuit.

9 Catharina Blasquez de Arenas, manibus ac pedibus adducta, per triennium detinebatur in lecto. Hinc cùm gratias à S. Petro de Alcantara obtentas, à pluribus narrari audisset; ad eius Capellam, ac sepulchrum deportari quamcitiùs procurauit. Ibi feruenti oratione, valitudinem suam, Deo per Serui sui merita commendans domum refertur, nec diù quin liberam se, ac omni impedimento membrorum solutam, infra breue tempus agnosceret.

10 Catharina Velasquez de Mombeltrano cruciabatur vehementi dolore cruris, quod spatio trium annorum mo-

uere

uere nequiuerat. At verò ad ſepulchrum S.Petri de Alcantara delata, atque interceſſioni eius ſe deuotè commendans, dum ſe inſuper extendit, confeſtim ſine dolore reſurgit, & gaudens ad propria regreditur.

11 Adoleſcens quidam ſexdecim annorum, ex eodem Oppido Mombeltrani, adductus cruribus, fulcris ſuſtinebatur. Huic cum mirabilium S.Petri de Alcantara memoria obuerſaretur; ad eiuſdem ſepulchrum pergere non tardauit. Hìc dum humili ſupplicatione fauorem implorasset, ſtatim ſanus euadere ac ſine dolore recedere meruit.

12 Alphonſus Muñoz natiuus ex Oppido Sanctæ Crucis; viribus robuſtus, dum pondus centum octuaginta librarum brachijs geſtabat, crus ſibi ſiniſtrū offendi ſentiebat; ita quòd dolore creſcente, in lecto decumbens, vltra viginti dies maximos dolores pateretur. His adactus, votum S.Petro de Alcantara fecit ſepulchrum eius ſe aditurum, atque crus cęreum appenſurum; quo emiſſo pars offenſa obtorpuit, donec equo conſcenſo, vt Eccleſiam adiret: In via omnem dolorem ſopitum ſentiens, pedibus reliquum confecit; & Sancto gratias obtulit cum voto.

13 In Villa Parræ Vxor Simonis Gomez nomine Maria Martinez, dolore conficiebatur propter incurabilia, ac foetentia vlcera; quæ crus eius per decem annos, infecerant: Itaque fama ſepulchri S.Petri inducta, indè ſe ſanari ſperabat, vndè tot conualeſcentes redijſſe audierat: Meliori ergo modo (quo poterat) illuc tranſlata, poſt deuotam orationem, ac mentis in Deum eleuationem; firmare pedem cœpit, & mox obductis plagis fulcra appendit, & pedes ad ſua reuertitur.

14 In eodem loco Petrus Sanchez manibus, & pedibus impeditus, in lecto plurimis menſibus decumbebat: At quadam die memor miraculorum S.Petri ad Alcantara, ad eius ſepulchrum peregrinationem vouit. Nec fefellit effectus, dum ſtatim expeditum ſe ſentiens; lecto exurgere, & poſt biduum ad explendum votum pedeſter ire cum ſummo ſtupore, ac Liberatoris gloria viſus fuit.

15 Ioannes Martinez Cauezudo decumbens superiori corporis parte obtorpuerat, qua vti non posset: Hinc per integrum annum Medicis in vanum curantibus, recurrere ad S. Petri fauorem concludit; promittendo se eius sepulchrum visitaturum. Nec abnuit Sanctus, cùm mox offensam partem restituens, ægro votum exsoluere, ac omnes suos deuotos ex tam mirabili successu, Deum glorificare, sua intercessione obtinuit.

16 Maria Ximenez Vxor Ferdinandi Blasquez, casu quodam adeò grauiter offensa fuit, vt mortis quasi periculum adiret. Dum clamorem fortè præ cruciatu attolleret, audita fuit à quodam Religioso Discalceato, qui pro eleemosyna ad eius ostium accesserat; ad quam ipse dixit, vt se S. Petro de Alcantarâ offerret, & cum voto sepulchrum eius inuiseret. Itaque morem gerens deuota mulier, conduci se fecit; & gratiam integræ valetudinis confestim obtinuit.

17 Antonius Martin filius Dominici, brachium ex quodam casu fractum, Chirurgorum negligentia mancum retinebat. Itaque sepulchrum Serui Dei accedere statuit, post deuotam orationem, ex oleo lampadis brachium inunxit; moxque cum omnium stupore, mouere expeditè visus fuit.

18 Iosepha de Salamanca ancilla D. Alphonsi de Montaluo, ex Areualo Diocesis Auilæ; in manu incurabile vulnus cum dolore patiebatur. Eius Dominus pro deuotione erga S. Petrum de Alcantara, eam suis intercessionibus commendabat: Vndè non multò post perfectam ancillæ salutem, suis precibus obtinuit.

19 Catharina de Sarauia, quæ habitabat Arenis, coxendi (seu sciatica) laborabat, quam nullis medicamentis curare poterat. Conducta igitur ad sepulchrum S. Petri, confestim ab omni dolore conualuit.

De quibusdam cæcis, & surditate, alijsque grauissimis morbis affectis, per S. Petri inuocationem sanatis. Cap. III.

1 CEcilia Velasquez ex Oppido Mombeltrani, per octo menses continuos oculorum ægritudine adeò grauiter afficiebatur, vt nec videret, vbi pedem poneret. Quæ cùm audisset sepulchrum S. Petri de Alcantara apertum fuisse, iumento se ad Ecclesiam vehi fecit; quàmuis tempus rigidum, & niuibus imperuium iter esset. Ibi verò postquàm oculos aqua (quam reliquia Beati attigerat) lauisset, & sepulchro adhuc aperto caput immisisset, illicò visum recepit, & laudans Deum in Sancto suo domum oculis integerrimis rediit.

2 Isabella Gonzalez de Arenas vidua Sebastiani Moreno, graui quoque infirmitate oculorum vsum amiserat; licet per tres menses Medicorum scientiam frustrà exhausisset. Itaque voto ad sepulchrum S. Petri emisso, & illuc à quadam vicinæ conducta, lauit ex eiusdem aqua oculos; & orationis suæ feruore visum à Beato confestim impetrauit, nec imposterùm quicquam in illis mali ampliùs passa est.

3 Ioannes Velasquez, filius Thomæ incolæ Oppidi Sanctæ Crucis, à quinque mensibus propter panniculum oculo obductum, cæcitatem ex eo patiebatur, nec aliquo remedio curari poterat. Quadam verò die, oculum prædictum baculo S. Petri de Alcantara contingens, visum recepit; & perspicacem posteà habuit.

4 Domna Eleonora de Arias vxor Ioannis de Frias Madritensis, dolore oculorum capta, post octo menses vnius lumen omninò amisit. Quadam die à D. Isabella de Fonseca visitata, admonebatur, vt se S. Petro de Alcantara commendaret; & aquam quoque adhiberet, quam Sancti reliquia attigerat. Hac itaque accepta, oculum lauit offensum, & confestim lumen recepit.

5 Franciscus Nietus incola Guisandi, extremum quasi vitæ adierat, ex carbunculo oculo obducto: Eius Mater

ac Soror; ambæ accensa fide ac deuotione, ad S.Petri de Alcantara intercessionem recurrunt; vouendo se cum infirmo ad eius sacellum accessuras. Vix vouerant, cùm euanescens tumor, febrique cessante; infirmo sanitas rediijt, & votum integrè soluit stupentibus plurimis.

6 Bartholomæus Garzia incola *Pagi* Sanctæ Crucis, à longo tempore surditatem patiebatur, quam nullo humano remedio recuperare posset. Ad cœlestia tandem conuersus, sepulchrum S.Petri de Alcantara adijt; vt deuotam ibi orationem faceret. Post aquæ guttas ex reliquiis eiusdem auribus instillans, incontinenti auditum mirabiliter recepit; & gratias reddidit.

7 Domna Maria Aluarez de Medrano Vxor Ioannis de Frias Carauaxal incolæ Arenis, spatio nouem mensium auditum amiserat ex quodam capitis dolore intenso. Quadam nocte ingrauescente dolore; cor ad suum Patronum S.Petrum de Alcantara feruenter eleuat, vouetque se sanam per integrum diem in eius Sacello, gratias reddituram: Expleta oratione, suauiter somnum cœpit; ex quo euigilans, & dolore, & surditate ita se liberam sensijt, quasi nunquàm graui aliquid passa fuisset.

8 Laurentius Segouia Medicinæ Doctor iuuenis, Ciuis Toletanus; angina grauiter laborans, diùque frustrà medicamentis vsus, mortem expectabat; dum ergo animam ageret, recordatus S.Petri de Alcantara, salutem eidem affectu cordis intimo deuouit. Indè aquam ex reliquiis Sancti bibens, statim sanus euasit.

9 Maria Velasquez ex Oppido de las Cuevas, quadam nocte faucium dolore ita cum febri præoccupata fuit; vt vix verbum proferre posset: Vndè interno affectu ad S.Petrum de Alcantara cor attollens, promisit Sacellum eius adire, ac eleemosynam largiri. Mox febris recessit, & loquela restituta faucibus; eam gratam Sancto præstitit.

10 Dominicus Gonzalez Patris eiusdem nominis filius, ex Oppido de las Cuevas; idem gutturis malum passus, à Genitoribus S.Petro offertur. Peracta oratione, mox sa-

num

dum factum, cum amicis deuotiùs congratulabantur.

11 D. Anna filia Ioannis de Medrano, & Antoniæ de Herrus habitantium Arenis; in extremis agebat propter anginam, quæ tunc multos extinguebat. Mater, quæ ex filiæ vice valdè cruciabatur, S. Petro de Alcantara illam commendat: Et quia illo die transferri ad nouum depositum corpus eius intellexerat, voluit contradicentibus Medicis, eam ad Ecclesiam deferri. Quò peruentæ, atquè infirmam super sepulchrum extendens, vidit illicò sanam, saluamquè resurgere.

12 Franciscus Lopez del Picon habitans Arenis, anginæ doloribus suffocabatur; vt nec cibum caperet, nec verbum proferret: Hinc vxor Anna de Vargas pro salute mariti, ad sepulchrum S. Petri votum fecit, simulque eius corda collum mariti cinxit. Qui postquàm obdormijsset, paulò post obstupente muliere, saluus euigilauit, ac gratias reddidit.

13 D. Isabella de la Cruce nobilis Toletana, grauem anginam patiens cum ardente febri; à Matre S. Petro de Alcantara commendabatur teneriùs. Dein parte reliquiæ Serui Dei faucibus eius applicata; omni dolore liberam, Sanctique merita collaudantem vidit quam-citissimè.

14 Elisabetha de Fonseca Madritensis, à duobus annis assiduam cordis palpitationem sentiebat; ita quòd septies, vel ampliùs quotidiè vexata mortis periculum adiret: Vndè ab alijs persuasa, S. Petri de Alcantara intercessionibus cum voto sese commendabat. Quod ei tam fœliciter quoque successit, vt statim notabilem mutationem agnoscens; breui integram valetudinem recuperare mereretur.

15 Maria Gonzalez nata Arenis, per duodecim annos quotidiè ter, aut quater palpitationem cordis patiebatur; quæ illam sensibus priuabat, cum vehementi cruciatu. Vna vice spiritu, ac deuotione feruenti S. Petrum de Alcantara inuocat, & se cum voto Sacellum eius inuisuram promittit: Ab illo puncto omni passione libera, imposterùm sana perseuerauit.

16. D. Isabella de Carauaxal de Arenas, morbo quodam affecta, qui cum febri deliquia, & cordis passiones causabat; ita quòd extremo Vnctionis Sacramento recepto, mortem operiebatur: Accessit intereà filius eius Ioannes, & Matri se S. Petro de Alcantara vouere suadet, sicut ille fecerat pro sua salute. Quo facto obdormiuit ægrota, & post pusillum euigilans, à cunctis cum summa admiratione ab omni passione libera inuenta fuit.

17 D. Catharina Pacheca nata Oropesæ; tertianam duplicem patiebatur; quæ alias passiones vehementiores inducebat cum vitæ periculo. Itaque offerendo se S. Petro de Alcantara, cui semper addicta fuerat; aquam miraculosam Serui Dei hauriens, sopore capiebatur: Post hunc euigilans, sine febri sanam se factam admirata, Sancto gratias reddidit. Idem quoque in alia infirmitate grauissima, experta fuit.

18 Maria filia Christophori Martin, & Mariæ Sanchez del Arenal; infirmitate quadam singulari vltra annum torquebatur; dum passiones malanchonicæ eam à spiritibus vexari indicabant. Quod animaduertentes Genitores, postquàm varijs piorum hominum consilijs, ac experientijs obtulissent; tandem ad Sacellum S. Petri de Alcantara conducunt, & facta oratione, integrè ab omni accidente liberam ad sua reducunt.

De quibusdam hernia, alijsque morbis laborantibus, qui aut visitando sepulchrum S. Petri de Alcantara, aut vouendo sanati fuere. Cap. IV.

Balthazar Rodriguez filius Thomæ habitantis Arenis, laborabat hernia, breui à Chirurgis inscidendus: Eius Mater Francisca Muñoz vouerat se per nouem dies, filium ad S. Petri de Alcantara sepulchrum conducturam. Ideòque dum quadam die deuotioni suæ intenta, Ecclesiam (vbi corpus Sancti requiescit) verreret; respexit ad se filium venientem, quem prope sepulchrum, anteà deposuerat:

rat: Et quia integrè sanatum, expeditèque currentem agnouit; præ gaudio miraculum, miraculum exclamans, humillimas Benefactori gratias reddidit, nec beneficium deprædicare cessauit.

2 Thomas Rodriguez eiusdem loci incola, tam molesta hernia cruciabatur; vt quotidiè gemitus, & clamores plurimos ederet, Mater quæ Discalceatis erat valdè affecta, meliori (quo potuit) modo secum ad sepulchrum S. Petri filium portauit. Quò cùm peruenisset, confestim omni defectu ac dolore liberatum, domum reduxit.

3 Maria Nuñez vxor Ioannis Sanchez Serrano, ex Pagò Parra; filium habebat, cui intestinum diffluebat sine aliquo remedio. Fide igitur accensa, ad Sacellum S. Petri de Alcantara cum puero recurrit, & cæreum magnitudine eundem æquans secum attulit; post deuotam orationem puer integrè conualuit.

4 Filius cuiusdam Thomæ Velasquez, & Mariæ Gomez, per annos quatuor herniam ex vtraque parte miserè patiebatur. Vndè Parentes, voto visitandi sepulchrum S. Petri de Alcantara pro gratiarum actione emisso; statim perfectam eius sanationem mirabiliter impetrarunt.

5 Petrus Hernandez de Herrera, ex Pago Candelera; cùm pro lucrando Iubileo, quadam vice ad Ecclesiam Rosarij Patrum Discalceatorum iuisset; intestina in scrotum defluxere, ita vt in terram prosternerent. Ipse verò affectum cordis ad Sancti auxilium attollens, oratione facta à S. Petro obtinuit sine dolore sanus, liberque resurgere.

6 Domna Catharina de Balde Nebro ex Oppido Arenarum filiam habebat hernia incurabili laborantem: quæ nocte quadam illam ad extrema conduxit. Tunc Mater coram Deo genuflexa, S. Petri de Alcantara fauorem, tanquàm Aduocati particularis, confidenter inuocat: Mox ægra somnum cœpit; & breui expergiscens, sine aliquo infirmitatis signo Matri se obtulit.

7 Filia quædam Balthazaris de Frias ex Oppido Are-

narum, adeò acuta febri opprimebatur, vt Medicorum iudicio, nulla spes ad vitam Patri relinqueretur; Quibus ille; *benedictus sit Deus, ergo à Sanctis eius remedium quæramus*. Et statim ad Ecclesiam S. Petri de Alcantara deportata filia, Sacrum fieri curauit cum spe certa filiæ salutem se impetraturum: Quod equidem euenit, cùm finita Missa, puellam pristinæ saluti integrè restitutam Medici, alijque noti summè admirarentur.

8 Maria Lopez ex Pago Sancti Stephani, aliquandiù magnis febribus tenebatur, quæ oppilationes quoque eidem creabant; sic vt vicinam morti constituerent: Ex quo Matrē suam rogat, vt se portari faceret ad Sacellum S.Petri de Alcantara, pro salute recuperanda. Nec spes fefellit, dum eadem imposita sepulchro, confestim sana resurrexit collaudans Deum in Sancto suo.

9 Ioannes Blasquez de Arenas, quadam die castaneam ascenderat, ex qua sub eius pede infractus ramus in terram prostrauit; vbi inter saxa quædam prærupta totum corpus contudit. Accurrentes socij (quem mortuum credebant) erectum viderunt, & narrantem qnomodò inuocatione S. Petri euidens mortis periculum euaserat: Vndè eos rogabat secum ad Ecclesiam eiusdem venire; vt pro liberatione gratias debitas redderent.

10 Sebastianum Garzia ex Pago de la Parra, febris vehemens inuasit; cui medicamenta leuamen nullum afferebant. Ideò ad fauorem S.Petri de Alcantara cœlestem recurrens, eius patrocinio confisus ad Ecclesiam Discalceatorum deferri se iubet; vbi feruenti oratione aliquantulùm perseuerans, breui sanus, liberque à febri domum suam reuersus est.

11 Ioannes Garzia Ramos de Arenas, ligna securi scindendo, pedem ægrè vulnerauit; vt præ dolore contabesceret. Inuocato fauore S. Petri de Alcantara cum voto mittendi ad eius sepulchrum pedem cereum; statim tumor decreuit, & vulnus obductum fuit stupente Chirurgo, qui lethale iudicauerat.

12 Infans quidam duorum annorum Mariæ de Flores, febri ardentissima laborabat ab octo mensibus; nec Medicorum magna sollicitudine liberari poterat. Hinc quadam die Matri piè in mentem venit, se cum filio S. Petro offerendi; quòd pro gratiarum actione Sacellum eius inuiseret: Moxque hac promissione facta, infantem omninò febris reliquit, & sanus euasit.

13 Didacus Sanchez Arenis incola, per viginti quinque dies febri continua vexatus; tandem accedente quartana, viribus destituebatur: Itaque omni ope desperata, ad S. Petrum de Alcantara cum voto visitandi eius sepulchrum quatuor diebus Veneris, recurrit. Vix vouerat, cùm se sanitati, ac viribus integrè restitutum, Sancto acceptum meritò tulit.

14 Catharina de Atienza de Arenas, lecto tenebatur à febri continua; quæ etiam delirium superadduxit: Eam quadam die accedens frater eius, hortabatur S. Petro se commendare; quemadmodùm ipse cum alio fratre, sæpè cum fructu expertos se fuisse affirmabat. *Exaudiat nos Deus*, respondit infirma, & inuocata Sancti intercessione cum voto visitandi eius sepulchrum, & ieiunandi per tres sextas ferias; sequenti manè cum omnium stupore liberam, sanamq; se ostendit.

15 Filius quidam Petri Ximenez ætatis anno decimo octauo, vehementi capitis dolore vexabatur, adeò vt requiem impediret: Quarè Mater S. Petri de Alcantara deuotissima, filium ei seriò commendabat, promittendo eum discalceatum per tres sextas ferias sepulchrum eius inuisurum. Qua facta promissione, Adolescens è lecto consurgit, & Matris votum rectissimè adimpleuit.

16 Bartholomæus filius Francisci Martinez, & Mariæ Sanchez incolæ del Arenal, tam molesta hernia laborabat, vt ex ea mori crederetur. Igitur Parentes eius vouendo se S. Petri sepulchrum cum infirmo inuisuros; confestim conualuisse cognouerunt, & ad præstandum promissa, ad Conuentum Sancti Andreæ Discalceatorum conduxerunt: Hoc

sibi

ſibi contigiſſe anno ætatis tertio decimo, iam annum trigeſimum agens infirmus depoſuit; neque vltra quid ſe paſſum aſſeruit in illa parte. Ita quòd ex hinc ſemper S. Petro de Alcantara addictiſſimus, vlteriùs in quodam naufragio (vbi ſeptem naues perierunt) ipſe cum ſua ſaluum euaſiſſe, eiuſdem fauori confidentiùs adſcriberet.

17 Chriſtophorus Lopez Arenis incola, per annum & medium inteſtinum rectum adeò extra ſuum locum prominens gerebat; vt etiam Matri ſuæ cruciatus ex ſuis doloribus adderet. Hæc ergo omni remedio humano deſperato, ex conſilio cuiuſdam Religioſi Diſcalceati filium ad ſepulchrum S. Petri de Alcantara conducit: Vbi cùm feruenti oratione eumdem ſubſidere feciſſet, diuina virtute ſtatim inteſtinum ad interiora rediJt; & æger tam mirabiliter ſanatus, diuinam Beneficentiam, & Serui ſui gloriam altiùs vbiquè deprædicauit.

18 Puerulus Aethiops inutilis penitùs, atque contractus, ad S. Petri ſepulchrum ab eius hera, vxore quondam Martini de Frias, Oppidi Arenarum accolæ, adductus; meritis eiuſdem Serui Dei integræ ſoſpitati reſtituitur.

19 Leonora Gonzalua eiuſdem Oppidi Arenarum inquilina, à paralyſi, qua grauiſſimè laborabat, ad eius quoque ſepulchrum integrè liberata fuit.

De quibuſdam infirmitatibus inflammationum, & ſuppurationum curatis ſolo contactu alicuius reliquiæ S. Petri de Alcantara. Cap. V.

1 ISabellæ Gonzalez vxoris Franciſci Godinez de Arenas, faciem eryſipolæ inflammatio ſic occupauerat; vt intra octo dies quaſi cæcam redderet. Huic allata corda S. Petri de Alcantara, ac faciei applicata; ſtatim tumorem ſuppreſſit, ac ſanam præſtitit.

2 Ioannes Lopez filius Aegidij de Mombeltran, annorum duorum ac medij magnam ſuppurationem in crure habebat cum dolore intenſo, ac nulla ſanandi ſpe: At Parentes

tes ad cælestia remedia confugiendo, fascias quasdam intinctas aquæ ex reliquia S.Petri de Alcantara, cruri obuoluunt, cùm somnum petebat. Sequenti manè puer omni infirmitate liber, Parentibus offertur.

3 Maria Aluarez de Soto vxor Simonis Guttierrez de Mobeltran, cruciabatur valdè in vna manu ex quodam vulnere; quo intumuerat. Sed postquàm baculum S. Petri reuerenter, ac cum deuotione contrectauit, non dolore modò; sed, & vulneris signo omninò liberata fuit.

4 Illustris quidam Vir in Castellæ Regno vxorem habebat in magno periculo versantem, ex faucium inflammatione irremediabili. Hinc ambo auxilium S. Petri de Alcantara implorando, quadam eiusdem reliquia offensam partē contingunt; ex qua paulatim meliorata, infra sex horas integram sanitatem recepit.

5 Ioanni Baptistæ Muñoz Arenis habitanti, cum inflāmatione quadam secreta, febris ingens per octo dies continuos, requiem turbabat. Ideò ex auditu miraculorum S. Petri de Alcantara, ad eius Sacellum deportari festinans; ibidem post deuotam orationem, perfectam salutem à Deo obtinuit.

6 Ioanni de Soto Architriclino Octauij Centurionis, Marchionis de Monasterio; ex inflammatione quadam cum ardente febri, maxilla intumescebat. Vndè eius filia D. Clara eandem oleo lampadis S. Petri iniungens, statim aperiri vidit, & saniem effluere; ita vt post tres dies Pater sanus extiterit.

7 Ioannes Martinez Spinosa de Arenas, habebat guttur inflammatum cum interiori suppuratione; quæ cum febri continua ingens ei tormentum afferebat. Itaque à Medicis derelictus, perceptisque Sacramentis cum morte luctari videbatur: At recordatus beneficiorum S.Petri de Alcantara, ei se affectuosiùs commendabat. Mox guttur aqua ex Sancti reliquia aspergens, sensit suppurationem rumpi, marcorem diffluere, febrim cessare, sequè pristinæ sanitati iam optimè restitutum esse.

8 Alphonsus de Arias ex Oppido de Arenas, ex apostemate gutturi inhærente cum ardenti febre, periclitabatur de vita; cùm duo Fratres Discalceati ædes eius accederent, eleemosynæ causa: Hi promittendo se ad Conuentum reuersos cum Deo precibus oblaturos; simulque missuros aquam ex S. Petri reliquia, qua vti posset. Vix bibit infirmus, cùm obdormisset; & aliquantulùm post euigilans, sensit ruptum apostema, ac febrim cessasse.

9 Andreas Ximenez incola Pagi de las Cueuas, propter suppurationem in crure moueri è lecto non poterat. Itaque auditis mirabilibus S. Petri de Alcantara ei se diligentiùs commendans, aqua ex reliquia eiusdem vlcus lauit, & breui conualuit.

10 Doctor Laurentius Pinel de Sosa, Medicus Arenis: propter apostema in gutture à Medicis relictus, Sacramenta Ecclesiæ acceperat; vt mortem expectaret: Huic applicata corda S. Petri de Alcantara apostema dirupit, & ad salutem profuit; sic vt ex hoc miraculo, omnium deuotio in Sanctum mirum in modum exindè creuerit.

11 D.Rodericus de Mendoza & Sandoual, Dux del Infantado; apostema in aure oui magnitudine habebat, quo vehementer torquebatur, nec requiem capiebat. Accepta igitur reliquia quadam S.Petri de Alcantara, cuius singularis deuotus erat, eam auri applicuit, & cessante dolore somnum cœpit: De hinc resurgens à somno, tumorem recessisse, & se sanum agnouit; quod Medicis, ac Chirurgis pro miraculo habitum fuit.

12 D.Thomas Lopez Præfectus Arenis, hydropisi laborans in parte sinistra ventriculi, magnum tumorem sentiebat, qui dolores, & inquietudines causabat vehementes, ita quòd de remedio desperans, vxori diceret omninò sibi mortem instare: Cui Nobilis mulier confidendum sibi meritis S.Petri de Alcantara, eique seriò se commendandum restare, si salutem cuperet. Hinc cum magno pietatis affectu Sancti cordam parti offensæ applicando, illicò experiebatur dolores minui, appetitum cibi redire, quem hactenùs

nausea-

nauseauerat: Tandemque infra paucos dies, totum se conualuisse; cum omnium admiratione, & Sancti gloria.

13. Catharinæ Rodriguez viduæ Ioannis Rodriguez habitanti in Oppido Guisando, pectus occupauerat suppuratio maligna, quæ sub brachio ad sinistrum latus protendebatur; vt necessariò à Chirurgis inscidenda iudicaretur. Hinc cum misera mulier instrumenta expauesceret, è lecto exiliens in terram se prostrauit, exclamando: *O Sancte Petre de Alcantara, tibi dico Sancte benedicte; vt mihi faueas in hac angustia, nec permittas me ab istis instrumentis attingi.* Mox reliquiam Sancti cum deuotione applicans, vlcus aperiri vidit, & frustula carnis marcidæ exire; atque breui integrè agnouit se sanam euasisse.

14. D. Catharina de Medrano incola Arenis, per tres menses continuos dentium dolore cruciabatur atrociter, cũ totius vultus inflammatione. Accepit itaque cordam S. Petri Alcantaræ, & cum ea faciem in crucis modum signauit: Statim dolor cessauit, & infra quadrantem horæ omnis tumor euanuit; quasi nihil passa fuisset.

15. Aloysa Centeno ciuis Toletana, fauces tumore quodam inflammatas habebat tali modo, quòd acutissimos cruciatus afferret; & tandem caput in sinistrum humerum, cum deformitate detorqueret. Vndè memor ipsa alterius beneficij à S. Petro de Alcantara accepti, misit ad Conuentum pro eiusdem reliquia: Cum ea accedens Guardianus, & tumorem signans obstupescentibus cunctis, visum fuit guttur detumescere incontinenti, & caput ad locum suum redire sine vllo infirmitatis vestigio.

16. Filius quidam Ludouici Gomez, & Mariæ Lopez de Arenas, cruciabatur valdè à vulnere in crure accepto; cui à Chirurgis ferrum applicandum parabatur: Tunc Mater ad S. Petrum lachrymando confugiens, promisit se crus cereum ad sepulchrum eius allaturam, & tribus sextis ferijs visitaturam. Posteà ad filium accedens, inuenit rupto apostemate benè valere, vt simul cum ipsa statim votum Sancto persoluere posset.

17 Doctori Zaballos Prætori Toletano, ex quadam confusione crura adeò intumuerunt; vt lecto inhærere cogeretur, & post varia tentata remedia, ferro tumorem aperire. Dum ergo quadam nocte recogitando imminens periculum, cui se exponebat, ad S. Petrum de Alcantara singulari affectu deuotionis conuersus, supplicabat sibi opem ferre; nè incisionem probaret, certisque exercitijs pietatis se ei pro gratiarum actione obstrinxit: Sequenti manè inuentus fuit mirabiliter sine omni inflammatione, aut signo lecto egressus; vt incedere posset.

18 Simon Gomez dum in sylua quadam ligna secabat, ex arbore in terram cadens duo ossa in dorso confregit; quæ maximos ei dolores, & tristitias afferebant: Tandem summa fiducia ad auxilium sui singularis Aduocati S. Petri de Alcantara confugit, promittendo se ceræ quantitatem ad eius Altare delaturum. Quo facto statim dolores euanescere, ipse quietem capere, atque die sequenti è lecto surgere, & ad priùs exercitium in syluam reuerti.

Gratia miraculosa operata per cordam S. Petri de Alcantara, per terram ex eius sepulchro, aliasque suas reliquias. Cap. VI.

1 HAbitabat in Oppido de Arenas Rodericus Arias Godinez, Vir satis conspicuus; qui febri continua periculum adierat. Hinc se commendans quadam vice S. Petro de Alcantara, cui singulariter deuotus erat; cordam eiusdem sibi adferri instanter petijt: Cùm ergo illa collum cinxisset, atque aquæ haustum bibisset; compellando Sancti intercessionem obdormire visus est, cùm à multis diebus id non fecisset. Ex quo somno euigilans, omni febri liber gratiam à Sancto iuxta desiderium impetrauit.

2 Antonio Gonzalez de Arenas filia erat, cui grauis morbus loquelam abstulerat; & cum accidentibus mortalibus tremores mirandos, in omnibus membris efficiebat. Statim ac illam corda S. Petri attigisset, sine mora loquelam

recepit

recepit, & in toto corpore conualuit; ac Sancto perpetuas gratias reddidit.

3 D. Ioanna de Auila habitans Arenis, per triginta dies à continua febri vexata, proxima morti constituebatur. At recordata mirabilium S. Petri de Alcantara, ad eius fauorem confugit, cingendo se eius corda, & vouendo se eius sepulchrum pro gratiarum actione adituram; confestim febris recessit, & sana votum adimpleuit.

4 Filia quædam Bartholomæi Sanchez, & Annæ Gonzalez, sine vllo remedio febri contiuua laborabat: Vndè Pater ad Conuentum Fratrum Discalceatorum accedens, reliquiam quandam S. Petri asportauit, & pectori filiæ imposuit cum fiducia reddendæ eidem salutis. Nec fefellit spes, cùm statim omni morbo liberam, non sine omnium stupore; ipse quoque mirabundus conspexit.

5 Petrus Velez incola Pagi de las Cueuas, tertiana duplici vsque delirium tenebatur. Itaque consilio amicorum, S. Petro de Alcantara se commendans, quandam eius reliquiam applicari sibi cum deuotione procurauit: Ex qua, mox omni infirmitate liberatus, pro accepto beneficio humillimas gratias egit.

6 Ignis vehemens in quadam sylua D. Antoniæ de Herruz fortè accensus, venti incremento contiguas syluas depopulabatur. Vndè vicinæ mulieres clamores in Cœlum extollentes, auxilium S. Petri de Alcantara inuocabant. Venit tunc in mentem prædictæ D. Antoniæ, se aliquid de terra Sepulchri eiusdem Sancti habere; quàm citò prolatam, flammis iniecit. At mirum dictu, quòd statim extingui visæ, maiores in omnium cordibus deuotionis ardores relinquerent; vt Deum in Sancto suo magnificarent.

7 D. Agnes de Cepeda nobilis Toletana filiam habebat, propter grauem morbum à Medicis derelictam; ita vt animam ageret. Dùm igitur spiranti ministrantur spiritualia subsidia; eidem parum aquæ cum terra ex sepulchro S. Petri missa fuit à D. Maria de Paramo: Hanc cùm deuotè hausisset, illicò febrem cessasse, atque in se reuersam ægrotam

tam omnibus summæ admirationis causa fuit, ac Deum laudarunt.

8 D. Ioanna Valeriano Arenis nata, febri pestifera post aliquot dies ad extremum redacta erat: Animo tamen erecta ex consideratione miraculorum S. Petri, eius fauorem cum fiducia implorat. Mox aliquantulum terræ ex sepulchro eiusdem aquæ commixtum bibendo, liberam se, & rectè valentem mirabiliter agnouit.

9 Franciscus Fernandez de Fonte Toletanus, morti proximus à Matre S. Petri de Alcantara intercessionibus offerebatur. Et cùm tangi eum à reliquia eiusdem procurasset, confestim incolumem recepit.

10 Franciscus Godinez de Arenas, duo olei dolia habebat, ita colore, odore, ac sapore corrupta; vt prorsùs inutilia æstimarentur, nulliusque pretij. Quod animaduertens eiusdem vxor, aliquantum terræ ex sepulchro S. Petri oleo immiscuit, & statim extrahens paruam quantitatem, adeò purgatum totum inuenit; vt admirationē confusa, miraculum vbique deprædicaret.

11 Isabella Gomez vxor Petri Ximenez, ex Pago Arenal; per duos menses lecto detinebatur à febri continua, quam arte expellere in vanum tentarat. Ergo ad S. Petrum de Alcantara toto corde conuersa, quandam reliquiam ex Conuentu Discalceatorum obtentam, collo imposuit; & illicò surrexit incolumis.

12 Fr. Ioannes de Leganez Religiosus Conuentus Sancti Andreæ, cùm vehementer se à febri molestari sentiret; cū magna fiducia se reliquia B. Patris sui tangi expetijt, & statim benè habuit.

13 Marchionissa de Malpica ex vlcere faucibus inhærente, de vita periclitabatur: Indè intercessionem S. Petri de Alcantara compellando, eius reliquiam collo appendit: Ex quo, cùm breuem somnum cœpisset, expergiscens sana absque vllo offensionis signo Sanctum glorificauit.

14 D. Catharina Mexia vxor Didaci Ximenez, ex Ciuitate Toleti; febri pestilentiali mortis periculum Medico-

rum

rum iudicio timebat. Sed applicando reliquiam S. Petri de Alcantara, post modicum somnum liberà euasit.

15 Franciscus Martinez Arenis incola, digitum in manu sinistra adeò ægrum habebat; vt abscindendum Chirurgi iudicarent: Infirmus itaque seipsum cum certa eleemosyna S. Petro deuouens, reuerenter quandam eius reliquiam deosculabatur. Tota sequenti nocte sopore refectus, quem per triginta dies ob doloris vehementiam amiserat, proximo manè obstupentibus Chirurgis, sine vlla læsione inuentus est sanus.

16 Sebastianus de Medina Ephœbus Comitissæ de Garzias, nauigando in Flandriam ingenti maris procella iactabatur in mari, sic vt omnes præsens naufragium pertimescerent: Ipse verò socios ad inuocandum patrocinium S. Petri de Alcantara prouocans, summa in Sanctum suum fiducia reliquiam quandam ex eius vestimentis in mare proiecit. Vix vndas tetigerat, cùm detumescere videbantur, & tempestas cessare, vt ad agendas gratias omnes incitarentur.

17 In Ciuitate Toletana D. Hieronyma de Rios cruciata per duos annos à febri ethyca, vitæ spem amiserat. Cum soror eius parum aquæ (cui reliquia S. Petri intincta fuerat) propinasset, eamque cum magna fide hausisset, defecit febris accessio, post etiam paucas horas, optima valetudine se omnibus exhibuit, cum Sancti glorificatione.

18 Dominus Franciscus Gratianus Berrugere Secretarius linguarum apud Regem Catholicum, ab improuisò accidente omnibus sensibus priuatus fuit: Ille verò interna cordis eleuatione, coram quadã S. Petri de Alcantara imagine, se eidem seriò commendat. Satimque in se reuersus, infra breuissimum tempus integrè conualuit.

19 Licentiatus Vargas ex Oppido Areualo, bis febri syncopali præoccupatus, cordam S. Petri ex eiusdem loci Conuentu postulauit. Insuper voto nouenam offerens, breui post salutem recepit; & pro gratia nihil se possibile negaturum, quod nomine S. Petri de Alcantara à se peteretur, liberè spopondit.

De

De quibusdam sanatis ex oleo lampadis, & aqua miraculosa S. Petri de Alcantara. Cap. VII.

1 Alphonsus de Frias inflammatione quadam gutturis per octo dies nimiùm oppressus, quæ iam in faciem protendebatur cum imminenti vitæ periculo: Animatus autem fiducia patrocinij, singularis sui Aduocati S. Petri de Alcantara, ad eius Sacellum adijt, & oleo lampadis guttur inungi fecit. Ex quo statim omnis tumor euanuit, & ipse meliùs habuit.

2 Maria Lopez vxor Blasij de Ponte habitantis Arenis, filiam habebat annorum duorum, nomine Catharinam. Hæc infracta ceruice ex graui quodam casu, caput semper in sinistram partem pendens gestabat. Et quia curari arte humana non poterat, Mater eam ad S. Petri per tres sextas ferias conduxit; ibique vngendo oleo lampadis obtortum filiæ collum, mox in pristinum locum caput restitui, atq; erectum stare vidit.

3 Catharina Lopez vxor Alphonsi Palomeri, habitantis Arenis, cruciabatur continuò in genu à quodam carbunculo, qui acutos dolores causabat. Commendabat itaque se ardenter S. Petro de Alcantara; & oleo lampadis inunxit, sic vt illicò sana euaderet.

4 Maria de Atienza vxor Petri Steuano Arenis incolæ, filiũ habebat Nicolaum, cui post diuturnam infirmitatem inflammatio gutturis accesserat cum febri ardente. Hic quadam die lecto consurgens, decidit in terram; & Mater accurrens, oleo (quod seruabat ex lampade S. Petri) filium inunxit, & Sancto precibus commendauit; statim inflammatione ac febri remittente, Adolescens conualuit.

5 Anna de Arenas vxor Didaci Gomez Bezino, genu inflammato ab omni opere impediebatur. Itaque die quadam auxilium S. Petri inuocans, oleo eius lampadis partem inunxit, & liberata fuit.

6 Ioannes Garzia filius Dominici Garziæ Palomero, & Stepha-

Stephaniæ Gomez, ætate quinquennis catharro ita contra-ctus remansit in neruis; vt nec pedes, nec manus mouere, aut stare, aut sedere valeret. Mater consilijs amicorum persuasa filium ad Sacellum S. Petri de Alcantara conduxit, super sepulchrum collocauit, & oleo lampadis inunxit, dũ Sacrum fieri curaret; quo ritè expleto, puer spontè surrexit, nec imposterùm tale quid ampliùs passus est.

7 Puella octo mensium filia Mariæ Muñoz de Mombeltran, à medio corpore sursùm lepra operiebatur; præter alia quædam vlcera foetentia, & horrida, quæ curationem respuebant. Post sexdecim dierum medicamina infructuosa, Parentes ad diuina remedia recurrendum statuerunt: Ideòque ex verà pietate S. Petri patrocinium implorando, aqua (quam reliquia eius attigerat) puellam lauant. Vndè mox crustæ vlcerum deciderunt, lepra exsiccata, nullum vltrà sui vestigium in cute puellæ reliquit.

8 Isabellæ Lopez habitanti Arenis, oleum (quod conseruabat in propria domo) ita corruptum erat; vt nulla industria purgari posset: Ad cæleste igitur remedium confugiens S. Petri miraculis stimulata, ex aqua eius reliquiæ oleo superfudit, cuius partem pro lampade eiusdem largiendam vouit. Et ecce quòd eodem puncto oleum ad pristinam puritatem reuersum, mulieri deuotionis præmium rependit.

9 Petrus Sanchez Vsero post grauem morbum ad vltimum vitæ terminum peruenerat, ipsis Medicis de salute desperantibus. Circa mediam verò noctem, quasi à lethargo quodam excitatus, filio præcepit; vt ex Conuentu Fratrum Discalceatorum, parum aquæ miraculosæ protinùs afferret: Quod cùm filius cum omni diligentia præstitisset, bibendamquè Patri anhelanti propinasset; vidit eidem febrim declinare, & intra paucos dies integrè sanum è lecto resurgere.

10 Petrus Rama habitans in Arenal; vxorem habebat infirmitate incurabili oppressam: Cui post varia remedia frustrà adhibita, aquam S. Petri potandam exhibuit. Ex

qua

qua post modicum somnum, infirma integrè sanata euigilauit.

11 Ioanna de Medina Arenis nata, prostrata iacebat à febri continua; cui per triginta dies medicinæ exhibitæ prodesse non valebant. Igitur S. Petrum de Alcantara inuocando, eius aquam hausit; & breui conualuit.

12 Dominicus Ximenez incola Pagi de Mombeltran, varijs accessionibus febris continuæ, ad extrema redactus: Quadam die lecto exurgens, sepulchrum S.Petri adijt, orationem fudit, atque ex aqua reliquiæ bibit, totusque incolumis ad sua redijt: vt gloriam Dei, ac merita Serui sui altiùs deprædicaret.

13 Beatrix filia Andreæ Manso supradicti loci, febris continuæ agitationibus perducta erat ad mortis confinia. Quamobrem Pater S.Petro de Alcantara deuotus, ex eius aqua febricitanti propinauit; qua hausta statim eam febris deseruit, & benè habuit.

14 Ioannes de Fonte Ciuis Toletanus, pessimè habebat à tertiana duplici, qua miserè torquebatur. Hinc quadam die ad Conuentum Patrum Discalceatorum misit, pro aqua ex reliquia S.Petri de Alcantara, quam afferens Guardianus, & ægrotum reliquia signans, febri totaliter liberauit.

15 Ioannes Ximenez Nieto habitans in Pago Hornillo, habebat vxorem, & filium sexennem ambos grauiter laborantes tertiana. Adijt Conuentum S. Andreæ del Monte; & allata infirmis aqua S.Petri de Alcantara, quam potando sanati fuere.

16 Christophorus Martinez Salzedo incola Mombeltrani, grauia tormenta passus erat per multos dies à tertiana duplici: Vndè secum deliberabat, priusquàm vltimam medicinam caperet à Medico præscriptam, de accipienda aqua ex reliquia S.Petri de Alcantara; licet ab eodem Medico valdè contradiceretur. At instante constantiùs ægroto, vas allatum in principio paroxismi manibus tenens, dicebat: *Sancte mi Aduocate Petre de Alcantara à*

tibi

tibi me commendo, & aquam hanc in tuo nomine haurio ; vt me tam longa infirmitate promptiùs liberes. Vix dum aquam hauserat, cùm tota febris cessauit, & Medico præsenti summum stuporem incussit.

17 Petrus Velasquez de Arenas fluxum sanguinis per aliquot dies passus; alijs periculosis accessionibus vitæ periculum adierat: Hinc memor beneficiorum S. Petri de Alcantara, ad Guardianum Conuentus pro aqua ex S.Petri reliquia misit, qua hausta, dolor omnis & fluxus recessit; vt lecto statim ex surgere potuisset, ni debilitas prohiberet. Qua non obstante Sacellum Serui Dei inuisere voluit, & votum fecit, se quotannis die eiusdem transitus mendicum aliquem cibaturum; moxque iterùm de præfata aqua bibens, perfectè conualuit.

18 Ioannes Sanchez de Mombeltran vulnus in manum recepit, à quo nerui inscisi periculosum vitæ eius statum ex inflammatione fecerunt. Vxor itaqne Francisca Gomez, de casu mariti afflicta, pro eius salute S.Petro de Alcantara se vouit, velle cum marito sepulchrum Sancti adire: Insuper cum aqua ex eius reliquia manum lauit, & statim eandem mouere vidit, nec cicatricem aliquam vulneris remanere. Quo insigni successu valdè in illo loco, deuotio Serui Dei promulgata fuit.

19 Alphonsus Sanchez de Xara, qui morabatur in Pago Guisando; gregem ingentem caprarum alebat, quarum occulta infectione plurimæ peribant cum magno Domini detrimento, ac dolore. Die quadam occurrerunt ei duo Fratres Discalceati, qui authores fuerunt; vt ad Conuentum mitteret pro aqua illa miraculosa reliquiæ S.Petri de Alcantara, qua aspergeret infectas: Promptissimè obedijt Alphonsus, & cum fiducia in Sanctum, aspersit sic; vt cessante morbo, imposterùm gregem ampliùs non infestaret.

De miraculosis successibus, qui ex apparitione S. Petri euenerunt; aut eius sola intercessione. Item ex ficu, quam plantarat, eiusque fructibus. Cap. VIII.

1 D. Augustinus Nauarrus Burena Eques Ordinis Militiæ Sancti Iacobi, ex Ciuitate Calatayud; graui morbo in Germania affectus, valdè periclitabatur. Hinc quadam nocte S. Petrum de Alcantara suum singularem Aduocatum deuotè inuocans; ab ipso sibi apparente certior factus fuit, se ex hac infirmitate nequaquàm moriturum: Quod quidem sic euenit; cùm contra omnium expectationem, ipse intra breuissimum tempus integerrimè conualuit. Non longo post tempore, idem à Rege Catholico Philippo IV. piæ mem. Mediolanum missus; indè Secretarius Status, & Belli apud Serenissimum Archiducem Austriæ Leopoldum destinatur: Dum autem in quadam nauigatione versus Hispaniam, ipse ex naui horribili tempestate concussa, in mare eijcitur, intima cordis deuotione se S. Petro commendabat. Qui visibiliter apparens illi per brachia ex vndis in saluum extrahit, vlteriùsque securum reddit neminem ex suis periturum; sed conditionem addidit, vt pro accepta gratia, solemne festum in perpetuum dedicaret celebrandum in aliquo Conuentu sui Instituti: Monuit insuper, ipsum moriturum quadam die infra sui festi Octauam, quemadmodùm successit Anno 1656. Madriti, vbi diem extremum clausit. Hoc miraculo inductus, Capellam Sancto dicauit in Calatayud, & dotauit tantis sumptibus, quot sufficerent celebrando festo eiusdem cum magnificentissima pompa.

2 In vita Venerabilis Serui Dei Patris Didaci de Vera Prouinciæ S. Pauli Discalceatorum olim Ministri, & totius Ordinis Minorum Diffinitoris generalis refertur; quòd cùm Romam aliquando pergeret timens, nè addita pedum nuditati, & infirmæ suæ valitudini grauissima (qua laborabat) febris ipsum à tanta peregrinatione retardaret; à

Sanctis

Sanctis Petro de Alcantara, & Therefia de Iefu (quibus deuotiffimus erat) humiliter petijt, vt ipfi à Deo fufficientes tam longo itineri, vires impetrarent. Exauditus pro fua deuotione Didacus, eos fibi vifibili fpecie apparentes infpexit, fibique benignè dicentes audiuit; nihil timendum effe, non defuturum ipfi Dei auxilium, fœlicem itineris fui finem confecuturum; licet non penitùs reftituta eius corpori fanitate. Diuinæ namquè voluntatis effe, vt impofitam obedientiæ legem, in doloribus, & infirmitatibus adimpleret.

3 Maria Velafquez febri peftilentiali ad agoniam redacta, à Medicis derelicta, & Sacramentis Ecclefiæ receptis, mortem operiebatur: Cùm repentè lectó exiliens, ftupentibus omnibus adftantibus dixit; vt recederent ad quietem, quia per Dei gratiam, & interceffionem S. Petri de Alcantara benè habebat. Sed vlteriùs de modo interrogatà refpondit; dum animam ageret, ex corde Seruo Dei fe commendaffe, qui apparens fibi os aridum quadam aqua miraculofa repleuiffe, qua non fitim modò, fed & febris ardorem extinxiffet. Vocati igitur Medici miraculi experientiam comprobando, latè famam rei, ac Sancti gloriam fparferunt.

4 Catharina Rodriguez de Arenas, inflammatione faucium anguftiata, nec cibum capere poterat, nec quietem; Vndè quadam nocte vehementiùs oppreffa, domefticorum auxilio fruftrà adhibito, folà S. Petro de Alcantara inftantiùs fe commendat, vt fuccurreret. In oratione igitur obdormiens, per vifum fibi apparuit S. Petrus cum S. Francifco, ingenti fplendore cubiculum illuftrantes: Illi verò quærentes quid à fe peteret; refpondit, *falutem*: At ipfe, *à Patre Sancto Francifco petas; vt certò tibi à Domino impetret.* Nec mora quin in eodem puncto mulier perfectè fanata, omnibus notis fuis admirationem maximam afferret.

5 Ioannes Rodriguez Montefinos de Arenas, iter faciens per quafdam anguftias, quas de Arenas nuncupant, vbi nebula, vento, ac niuibus infeftatus, ęgrè ad culmen

montis penetrabat. Hic iterùm vtrimque niuibus obsessus, pro auxilio Sanctum suum Aduocatum S.Petrum de Alcantara ardentiùs compellat: Et ecce quòd vidit eundem præcedentem sibi, per medium niuium, semita quadam nuper aperta; dum per tres menses, nullus illàc hactenùs transijsset. Ipse verò nullo aut ventus, aut nebulæ incommodo, viam perficiens; beneficij magnitudinem, gratijs humillimis semper recoluit.

6 Bernauela de Figeroa vxor Ioannis Rodriguez Ciuis Toletani, ex febri maligna vitam desperabat: Vndè Sacramentis perceptis, duos Religiosos ex Conuentu Discalceatorum aduocari fecit; qui animam Deo commendarent. Hi itaque cùm aduenissent, monuerunt ægrotam; vt S.Petro se in corde commendaret, & aquam ex eius reliquia bibendam propinarunt: Hac autem accepta obdormiens mulier, post horæ quadrantem euigilans, vocauit Matrem, ac materteram voce sonora, dicens; *D. Mater, Sanctus Religiosus, (cuius hæc est reliquia) mihi adstitit prope hunc lectum eo splendore, ac pulchritudine, quam optassem, quod vidisses*. Indè accurrentes cæteri omnes, clamare cœperunt miraculum, miraculum; ægramque sudore aspersam, ac à febri liberam inuenerunt.

7 Francisca Ponze vxor Ioannis Ximenez Oppidi Algarobillas, Anno 1628. febrem malignam patiebatur, cum accessionibus mortalibus: Seruabat autem frustulum ligni ex ficu, quam S.Petrus de Alcantara plantauerat in Conuentu Pedrosi, quod aquæ ciato intingere iubens, statim magna cum fiducia, ac deuotione ebibit. Quo facto mulier incolumis euasit, & quod admirandum videbatur; aridum illud lignum reuirescens, globulum fici instar produxit, plurimique ex eius aqua salutem hauserunt.

8 Maria à Sancto Iosepho Tertij Ordinis Sancti Francisci, apud se seruabat partem ficus S.Petri longitudinis vnius palmi, sed subtilem. Hanc rogauit ipsa, vt villicus quidam en area domus suæ plantare vellet; quia confidebat in ficū uasuram: At villicus ligni conditionem, ac hyberni temporis

poris importunitatem adducens, impossibilem & ineptam plantationem arguebat; mulier verò spei suæ, ac desiderij causas replicans, tantùm effecit, vt particula illa defoderetur; quam sequenti Martio mense radices egisse, folia emittere, atque vt cæteras ficus crescere non immeritò obstupuit. Hæc posteà in Conuentum Discalceatorum transplantata, eiusque fructus, multorum infirmitatibus salubres adhuc, continua experientia celebres, omnium deuotioni exibentur.

9 Religiosus quidam Prædicator in Conuentu Discalceatorum B.Virginis de Cardillexo, febribus magnis vltra duos menses tenebatur, ex quibus inter alias accessiones, hoc patiebatur; quòd post multas horas, cibum indigestum regurgitaret, & quòd Medicus perperàm curando, malum cum periculo vitæ augeret: Hinc conuenientiùs sibi duceus, pulueres quosdā ex ficu S.Petri sumere, eosdem à Guardiano petijt, ac Sancto se deuotè commendauit, vouens se eiusdem imaginem semper habiturum prope lectum, & aliquot preces quotidiè recitaturum; si salutem sibi redderet, aut bonam mortem, prout expediret magis, concederet. Indè sumpta aqua cum immixto puluere, cœpit intra se hecce ruminari; *vtinam Deus vellet me pro suo seruitio iterùm sanitate donare: Vtinam talem euacuationem habere possem; vt nihil humoris maligni, ex quo patior, remaneat.* Alia insuper multa mente reuoluebat, quæ infra breues horas omnia sibi prosperè euenisse, posteà Religiosis narrauit cum summa Sancti veneratione; cui id acceptum ferre, se ingenuè fatebatur.

10 In Ciuitate Legionis deuotissima S. Petri de Alcantara infirmabatur benefactrix quædam Fratrum, cognomine Bayarda; cui mors finem accelerabat. Quod cùm à duobus Fratribus Guardiano nunciatum fuisset, remisit eidem ex puluere fici; quibus illa acceptis, integrè conualuit.

11 Benedictus Ximenez Ponze ex Opido Garouillas, digitum habebat vlcere pessimo infectum; vt Chirurgi insciendum iudicarent: Sed infirmus inscisionem expauescens; facilio-

faciliorem à S. Petro de Alcantara curationem expectabat. Itaque Conuentum Pedrosi accedens, super Altare, quod in cella (quam habitarat Sanctus) erectum erat, digitum posuit orando deuotè; vt se à Chirurgorum manibus liberaret: Posteà domum reuersus, Medico, & Chirurgo digitum fascijs obligatum præbens curandum; ab ijsdem sine vlla cicatrice inuentus est sanus, ex solo illo contactu Altaris, quem fecerat.

12 Licentiatus Michael Hernandez de Valuerde, ex quadam infirmitate extrema patiebatur; cùm ei Clericus quidam amicus, medium ficum ex arbore S. Petri de Alcantara comedendum offerret: Quo accepto meliùs se habere sentiens, pro gratijs festum in Conuentu Manxarretes celebrādum, magnificè parauit. Illùc itaque Patrem, ac propinquos conducens, tantos vltrò conuenisse inuenit; vt vix tertiæ parti sufficere cibaria præparata viderentur, prout iuramento firmauit: At nè cœlestia priùs quærentibus, temporalia deessent, prouidit Sanctus; vt multiplicando præparata, multæ reliquiæ superessent, quæ omnium deuotionem, & admirationem elicerent.

13 Martinus Carrero ex Pago de la Dehesa, benefactor Fratrum S. P. Francisci, decumbebat febri, & gutturis inflammatione, propter quàm duobus diebus vix sputū emittere poterat, aut aquam bibere: Ideòque summo ardore consumebatur. Accessit intereà Religiosus quidam ex Conuentu de Areualo, qui infirmum percontatus; ac deuotionem aliquam ad S. Petrum de Alcantara haberet? Cui ille nunquàm tali Sancto se commendasse respondens; admonitus fuit; vt se eidem seriò nunc commendaret; & nouenam cum fiducia salutis voueret, quò citiùs intercessionis beneficium obtineret. Indè vas aquæ expostulans Religiosus, crucem quandam ex ficu S. Petri de Alcantara immittens, bibendam ægroto exhibuit: Qua hausta sine difficultate, ouum etiam sorbuit, & cætera omnia (quæ gustanda dabantur) facilè inglutiebat; ita quòd ex illa hora tam gutturis inflammatio, quàm febris ardor infirmum penitùs desereu-

ferendo, ad reddendas Liberatori suo gratias, liberum, sanumque relinquerent.

14 Incolæ Oppidi de Arenas afflicti, valdè mœrebant de pluuia continua quinquaginta dierum; quæ à camporum cultura, cæterarumque suarum rerum cura eos domi inutiles detinebat. Super quo conuocato consilio, decretum fuit; vt Processio fieret gestando corpus S. Petri de Alcantara, quò Deum placarent: Vix in publico comparuit sacrum pignus, quòd visæ sunt nubes aquis grauidæ dissipari, & Sol serenus vniuersi Populi mentes serenare; quò confidentiùs laudes Serui Dei, eiusque fauores sonoris vocibus decantarent; cui miraculo subsequentis disparitas decorem augebit.

15 Anno 1664. idem Oppidum Arenarum, eiusque vicinos campos diuturna siccitas affligebat; ita vt aruis, pascuisq; sterilitatem indixisse videretur. Vndè Ciues natiua, patriaque deuotione, ac fiducia S. Petrum acclamando, eius auxilium tam ingenti necessitati opportunum existimantes implorandum, deliberant; statuuntque die Dominica infra Ascensionem Domini, sacra ossa (quæ apud se seruari magna veneratione gaudebant) in publicum deferre, quò eius patrocinio diuina Clementia solemnius exorari valeret: Itaque destinata die mirandum contigit, cùm sacrum pignus reuerenter super primorum humeros in publicum delatum, obscurari cuncta nubibus videbantur; quæ priusquàm Processio destinata loca circumijsset, ingentem imbrem emisisse, atque vltra octingentos homines (qui illuc conuenerant) tã singularis beneficij participes, ac testes fuisse publico Instrumento innotuit. Exaudiente Domino preces Seruorum suorum, quibus potestatem etiam dedit Cœlos clausos aperire, & terram fructibus suis fœcundare.

16 Fr. Didacus de Arenas, adhuc puer vndecim annorum, de nuce in terram cadens, ægrè corpus contudit; & femur ligno quodam præacuto transfixit: Timens itaque de morte, ex corde auxilium S. Petri inuocauit; & per tres horas, sine alicuius ope, in terra remansit. Post has à qui-

busdam aduenientibus domum reductus, à Chirurgo sine læsione inuentus fuit; nec ipse dolorem aliquem exindè sentijt.

17 Idem quasi euenit Ioanni Ximenez, qui ex arbore (quam ascenderat pro ramis quibusdam secandis) non pronus in subiecta saxa, sed rectus in terràm sine offensa decidit, idquè inuocando auxilium S. Petri de Alcantara, cui beneficium acceptum tulit, gratias reddendo;

18 D. Aloysa de Villagra, quæ habitabat in Pago Mõbeltran febribus agitata, nullo remedio curari poterat. Memor itaque alterius gratiæ à S. Petro de Alcantara receptæ, eidem se vouit; ac visitando eius sepulchrum, ibi confestim sanitati restituitur.

19 Maria Gonzalez de Arenas, vltra annum quartanam duplicem patiebatur, sine aliquo leuamine; vndè quadem die fiducia erga S. Petrum excitata, nudis pedibus ad Ecclesiam Sancti Andreæ Discalceatorum, viam ingreditur. Erat tunc frigus intentius, & eunti dolores cum difficultatibus augebat; ita vt media quasi via subsisteret. At spe animata prosequebatur, quodcumque incommodum patientia superare; vsque dum ad Sacellum Sancti post breuem orationem, sanam se, ac vegetem mirabiliter inuenisset.

20 In Conuentu Patrum Discalceatorum Ciuitatis Legionensis, laborabat per aliquot dies quidam murator ex montibus. Hic à febribus impeditus, operis sui lucrum familiæ suæ sustentationi afferre vlteriùs, propter debilitatem nequibat: Itaque rediens ad Fr. Martinum à S. Iosepho tunc Guardianum illius Conuentus, Missam in Sacello S. Petri de Alcantara celebrari expetijt, cui ipse interesset, commendans se iusdem solitis fauoribus, quos à plurimis audierat. Post auditum Sacrum accessit ipse ad Guardianum, quem cum Nobili quodam in Claustro inuenit; præ gaudio exultans dixit; *Pater, scias me, dum in Sacello Sancti orarem, acutum quendam dolorem in vno humero sensisse; mox in me reuersum, nunc sanum, optimèque habentem, gratias tibi maximas pro charitate reddere.* *De*

De nonnullis laborantibus dolore lateris, vrinæ, canceris, & similibus; qui intercessione S. Petri de Alcantara sanitati restituuntur. Cap. IX.

1 Ioannes Martinez Spina, captus fuit adeò vehementi lateris dolore; vt deliquium pateretur. Quod aduertens eius frater, reliquiam quandam S.Petri (quam penes se habebat) apposuit patienti, ex quo obdormijt; indèque euigilans, sanatum se agnouit.

2 D.Menzia Daza eodem morbo fortiter vexabatur; vndè dum maritus eius quadam die S.Petri de Alcantara miranda legeret, spem concipiens aliquam etiam sibi gratiam largiturum; genua flectit, & viua fide Sancti intercessionem apud Deum pro vxoris salute exposcit. Statim obseruauit eam suauiter obdormijsse, & pauló post expergefactam, nullum vltra dolorem, aut incommodum pati.

3 Gabriel Lopez Arenis incola, quadam nocte acutis doloribus lateris percussus fuit; quibus inguinarum inflammatio accessit, quæ requiem auferebant. Postquàm verò varijs medicinis frustrà adhibitis, S.Petro de Alcantara se cum voto visitandi eius sepulchrum, obtulisset; statim dolores euanuerunt cum inflammatione, & ipse liberè officio suo perfunctus est.

4 Ioannes Sanchez Vaquero habitans in Pago Guisando, dum quadam hyberna nocte inter suos prope ignem se calefaceret; doloribus intensis, in terram vix non inanimis concidit. Quamobrem vxor cuiuscunque remedij nescia, magna fiducia, intercessionem S.Petri de Alcantara compellat; factaque breui, sed intensa oratione, vidit maritum se erigere, & sine vllo doloris sensu summas Sancto suo Patrono gratias agere, quem vxor inuocauerat.

5 Ioannes de Olmedo ijsdem doloribus per aliquot dies fortiter vexabatur, nec leuamen aliquod ex remedijs sentiebat. Hinc applicans lateri quandam reliquiam S.Petri de Alcantara, quam vxor seruabat, sanus confestim euasit.

6 Maria Ximenez præ graui morbo, ac doloribus oppressa, per tres menses sui mouendi etiam in lecto impotens facta erat: Vndè emisso voto adeundi sepulchrum S.Petri de Alcantara, statim meliùs habere cœpit; & post quatuor dies baculo, ac filiæ innixa, ad Conuentum se transtulit. Vbi in Sacello Serui Dei orans, intègrè liberata; vegetior nullo iuuante domum reuersa est.

7 Christophorus Martinez Salzedo incola Mombeltrani, varijs corporis doloribus agitabatur, quibus per octo dies frustrà remedia quærebat; vsque quò secum statueret, quo posset meliori modo, ad Conuentum Discalceatorum se transferendi. Illuc cùm ægrè peruenisset, orationem aliquandiù in Capella S.Petri fecit, & tangi se reliquia eiusdem deuotè expetijt: Quibus ritè expletis, in eodem puncto sine dolore, aut alio impedimento; sanus domum regressus est, & omnibus notis admirationem attulit.

8 Elisabetha Morena vxor Iuliani Garzia, ex Oppido Alcolea, Diœcesis Toletanæ; per sex annos sine remedio, vrinæ difficultates patiebatur. Quadam die ab amica sua persuasa; vt S.Petro de Alcantara se commendaret, & oleo lampadis eius se inungeret: Itaque ter symbolum recitans, promisit se pedibus nudis Sacellum Sancti visitaturam, & Missam celebrari curaturam sequenti manè; dolores vltrà non sensit, sed inter magnam sanguinis copiam calculum magnitudinis oui anserini emisit; quem mediæ libræ pondere in manu gestans, excurrit ad vicinos, & miraculum Serui Dei cunctis deuotè publicauit. Quod quidem id magis confirmari fecit, quod Chirurgi hanc petram naturæ viribus egeri non potuisse, constanter asseuerarent; sicque infirma simul cum marito, voti debitum magna cum lætitiâ, Sancto persoluere non distulerunt.

9 Maria Blasquez filium habebat vndecim annorum, calculis laborantem; cui per sex annos medicamina studiosè adhibuit; Ipse tamen moræ, ac infirmitatis pertæsus, cum magna fiducia ad S.Petri de Alcantara auxilium confugit, offerendo Missam, & peregrinationem ad eius sepulchrum.

pulchrum. Mirum remedium, statim ac se cum reliquia quadam eiusdem contigisset; sanus euadens, ad soluendum votum viæ se commisit.

10 Franciscus Gomez, qui habitabat in Oppido Sanctæ Crucis, Diœcesis Auilæ; per quatuor annos, vrinæ molestijs torquebatur: Vndè Amita eius Isabella Lopez commiserando eidem, salutem eius S.Petro de Alcantara anxiè commendabat; vouendo se eiusdem Sacellum cum munere visitaturam. Domum ergo rediens, inuenit Nepotem doloribùs liberatum, nec ampliùs ijsdem afflictum vnquàm vidit.

11 Hieronyma Garzia filia Ioannis Sanchez Garziæ, & Catharinæ Blasquez; cancrum in ore alebat, qui maxillam quasi corroserat, & ideò à Chirurgis incurabilis habebatur: Quare Parentes eam intercessioni S.Petri de Alcantara commendabant, cum voto visitandi eius sepulchrum. Mox cancer desiccatus, infra breues dies ex toto iuuenem liberam reliquit.

12 D.Franciscus filius D.Ioannis Benegasi de Arenas, quatuor annorum; eodem morbo laborans, desperabat de remedio. Quamobrem D.Maria de Mescua eius Amita, pro salute Nepotis S.Petro de Alcantara votum fecit de portanda ad eius sepulchum imagine cerea; & exaudita fuit.

13 Maria Sanchez, vxor Christophori Martin Salsero ex Pago Mombeltrani, continuo dolore mamillæ sinistræ torquebatur; ita quòd Chirurgi timerent, nè serpendo ad pectus, cancrum generaret: Vndè periculo exterrita, S.Petro de Alcantara anxiè se commendabat, cum voto. Quo quidem emisso; confestim liberam se, ac sanam inuenit.

14 Ioannes de Cepeda, & D.Catharina de Baldenebro inconsolabiliter deflebant proximam mortem filiæ Mariæ duorum annorum: Itaque dum hæc in agone erat, Mater S.Petro de Alcantara votum faciebat de offerendo eius Conuentui tantum grani, quantum filia ponderis habebat;

bat; si salutem recuperasset. Ex quo agonizans oculos aperire, & cibum gustare cœpit, breuìque perfectæ sanitati restituta fuit.

15 Franciscus Montero, & Catharina Pezel filiam Mariam annorum quatuor, à longo tempore ægrotam habebant; cui Medicus vix dimidiæ horæ terminum viuendi prædixit. Vndè in planctum diffusi Parentes, altioribus vocibus patrocinium S.Petri de Alcantara confidentiùs inuocant, & peregrinationem ad eius sepulchrum vouent; statim puella meliùs habere, & breuì integrè conualescere visa, Liberatori pro gratijs oblata, Parentum mœrorem in gaudia conuertit.

16 D.Maria de Frias ex Oppido Arenarum, annorum quatuordecim; per sex annos febri ethyca consummata, mori credebatur. At voto à Parentibus S.Petro de Alcantara oblato, tum à febri libera in instanti, tum ab omni morbi affectione post breue tempus immunis remansit.

17 Franciscus Gomez Guadalupe ex Mombeltrano, dentium cruciatu Ecclesiam Matris Dei accedere coactus fuit: Hic per integrum diem, sine leuamine perseuerans, S.Petri de Alcantara memor; oculos, ac voces in Cœlum extollens; *O Sancte Fr.Petre de Alcantara, ora pro me Deum*, exclamauit. Quo dicto, statim dolor cessauit, paulò post sanus domum reuertitur.

18 Catharina Sarauia de Arenas, coxendi in latere sinistro ægrotabat, nec curari poterat. Quapropter remedium à S.Petro requirens, voto se visitandi eius sepulchrum obstrinxit, ac confestim conualuit.

19 D.Anna de Salazar habitans in Mombeltrano; graui morbo ad mortem properabat, dum omnia funeri ducendo præparabantur, eius famula Dominæ sortem commiserans, ad Conuentum Fratrum Discalceatorum misit, vt in Sacello S.Petri Missam pro infirma celebrarent. Itaque redeunte domum nuncio, cum summa lætitia, & admiratione agnouit ægrotam iuxta durationem Missæ, salutis etiam gradus recuperasse; & tandem optimè valere.

20 In

20 In Oppido de Areualo D.Barbara vxor Licentiati Vargas, à Medicis deserebatur ob febrem malignam, quæ ipsam opprimebat: Accesserat fortè Guardianus Discalceatorum visitandi vrbanitate, & vt S. Petro de Alcantara se commédaret suadebat: Ipsa autem de aliqua Sancti reliquia exquirente, protulit particulam baculi, & aquæ immisit; vt ipsa biberet. Tam fausto hoc omine successit, vt infirma obstupescentibus Medicis, hausta aqua; statim omni febri, ac periculo liberata consurgeret, & maritum pro reddendis Sancto gratijs ad Conuentum comitaretur.

De illis, qui per inuocationem S. Petri de Alcantara prolem obtinuerunt; & de alijs, quæ ex partu periculoso liberatæ fuerunt. Cap. X.

1 D. Clara Centuriona filia Marchionis de Monasterio, per sex annos prolem non habuit; propter quandam infirmitatem iudicatam incurabilem: Quadam vice accessit sepulchrum S. Petri de Alcantara, & nouenam absoluit. Ab hinc paucis diebus grauida facta, suo tempore fœliciter filiam peperit, quæ posteà Marchionissa Monasterij fuit, & propter gratiæ memoriam, filia S. Petri de Alcantara nuncupabatur.

2 Comes Pignorandæ, quia prolem non habebat, cum coniuge per viam longam nudis pedibus adijt sepulchrum S.Petri Arenis existés, supplicando; vt filios sibi apud Deum impetraret. Nec diù, quòd vxor concipiens, masculum fœliciter in lucem edidit; cuius effigiem, pro gratia ad Conuentum ambo detulerunt.

3 D. Petrus de Vega & Loaysa, & D. Maria Tufiño Coniuges habitantes in Mombeltran; à sexdecim annis sine prole viuebant in magna mœstitia. Ideò quadam vice, sepulchrum S. Petri de Alcantara cum magna deuotione visitarunt, & post nouem menses filium masculum obtinuerunt; cui pro beneficio, Petri nomen impositum fuit.

4 Ioannes à Ponte, & Angela à Palazios Coniuges nobili-

bilitate, & opibus conſpicui, in Oppido Corral de Almaguer; cùm per duodecim annos nullam prolem habuiſſent, S. Petro de Alcantara ſe vouerunt Altare erecturos, ſi liberos impetraſſent. Itaque expleto voto, prædicta Angela concipiens, debito tempore maſculum peperit; cui ob beneficium, Petri nomen inditum fuit.

5 In Oppido Empudia morabatur D. Alphonſus Gonzalez, Nepos Archiepiſcopi Sancti Iacobi, & de Burgos; quem accedens Religioſus quidam Diſcalceatus Prædicator, ob viri amicitiam de rebus familiaribus confidentiùs ſiſcitabatur. Ille omnium fœlicem ſtatum enarrans, de prolis carentia poſt octennij coniugium, vehementiùs conquerebatur: Ad quæ promptiùs reſpondendo idem Religioſus, tanquàm facile remedium ſuggerens, voto vtrumque Coniugem S. Petro de Alcantara obſtrinxit; videlicet vt quælibet die decima nona menſis Miſſam eidem offerrent, in eius feſto confitendo, ac comunicando, aliquibus egenis cibum, & eleemoſynam largirentur. Quod quidem cùm prædicti ſpontè præſtitiſſent, primum deuotionis ſuæ fructũ D. Alphonſus percepit; cùm in eiuſdem Sancti feſto à quodam catharro grauiſſimo liberaretur, à quo per aliquot mẽſes vehementes dolores paſſus erat. Dein cùm vxor eiuſdem poſt nouem menſes filiam pareret, quam ſæpè tanquàm ſuam S. Petro offerre ſolebat; & ipſa licet adhuc tenella, ſingulari deuotione Sanctum colebat. Vndè aliquando quartana laborans in die feſto eiuſdem Sancti ritè à Parentibus celebrato, ſanitatem recuperauit; & impoſterùm Sanctum domus ſuæ tutelam ſingularem gerere agnouit: Nam vltra præterita beneficia, alio anno eiſdem Parentibus filiũ maſculum Sanctus conceſſit; vt voti liberalitati, præmij munificentia reſponderet.

6 In Oppido Areualo Licentiatus Vargas cum vxore D. Barbara, ſummo ſtudio S. Petrum de Alcantara colebant; & ideò varios ab eo fauores impetrarunt: Inter alios autem afflicti de importuno deceſſu filiorum, qui quaſi omnes in faſcijs moriebantur; vouerunt ſe velle eos ex deuotione

Reli-

Religionis habitu induere, quàmprimùm annos pueritiæ attigissent. Quod postquàm ritè præstitissent; imposterùm nullus filiorum, immaturæ sortis præda extitit.

7 D. Anna de Bazan Comitissa de Garzias, quatuor filios mortuos peperat; ideòque de altero (quem gerebat in vtero) valdè eandem sortem prætimescebat. Quadam die visitando Comitissam de Oropesa, ab eadem persuasa fuit; vt confidendo meritis S. Petri de Alcantara, eiusdem patrocinio se deuoueret integrè. Vndè deuota Domina consilio ritè obediens, opportuno tempore, filium masculum in lucem edidit. Hic post biennium infirmitate quadam ad extrema redactus, Parentibus nouæ deuotionis occasionem, & Sancto noui beneficij materiam obtulit: Mater enim ad consuetum patrocinium sui Aduocati seriò confugiens, dum in Ecclesia Missam celebrari faciebat, nuncium accepit puerum contra omnium spem somnum cœpisse; & postquàm domum redijsset, vidit integrè ab omni morbo sanatum. Vndè adeò deuota semper S. Petro de Alcantara permansit; vt deuotionis eius propagatrix studiosissima fuerit & post mortem corpus suum ab Aula Madritensi, ad Conuentum Arenarum deferri, atque in Sacello Sancti sepeliri testamento legauerit.

8 Gratia de Villalobos vxor Petri Gomez Macotela, habitans Arenis; in quodam partu difficili, de vita periclitabatur. Quare ad S. Petrum de Alcantara affectum eleuās, eius cordam expetijt; vt periculo succurreret. Hac itaque præcincta, facilè filium masculum enixa est; qui ab omnibus pro mortuo habebatur: At vbi eum quoque eadem reliquia attigisset, in se reuersus; Matri duplicis gaudij, & gratiæ motiuum attulit.

9 Idem contigit Petronillæ del Valle eiusdem loci, quæ per quindecim dies doloribus partus angustiata, à vicino mortis periculo per contactum cordæ S. Petri de Alcantara liberata fuit.

10 Maria Blasquez vxor Ioannis Gonzalez ex consilio cuiusdam amici corda S. Petri præcincta, fœliciter peperit;

cùm

cùm periculosa iudicaretur, & à Chirurgis aperienda. Vndè alia vice huius beneficij memor, S.Petrum de Alcantara inuocando; difficilem partum expeditiùs exonerauit.

11. D. Beatrici de Olmedo vxori Ioannis de Xubera, & Petronillæ del Valle coniugi Ioannis Martinez de Olmedo, sicut & Mariæ Flores vxori Francisci Gomez; omnibus in partu periclitantibus, S.Petri corda ac deuota inuocatio, & vitam, & prolem miraculosè donauit.

12 Maria Lopez vxor Didaci Gomez, & Catharina Ramos, diù cum morte pariendo luctabantur; cùm allata illis corda S. Petri, & parturientes fiducia intercessionis eiusdem animauit, & adhibita fœtu faciliùs expediuit.

13 Filia quædam Franciscæ Blasquez de las Cueuas, incipiendo fœtum eniti, vix animam exhalabat; cùm in tanta angustia, varios Sanctos inuocasset, & eius Mater nudis pedibus varias Ecclesias visitasset: Tandem filiæ suasit, vt se S. Petro de Alcantara ex corde commendaret; eò quòd hoc tempore varias suis deuotis beneficia præstaret. Itaque dum parturiens affectu, Mater opere Sanctum inuocant: statim ambæ exaudiri visæ, desiderij sui effectum impetrarunt.

14 Mulier quædam Arenis; dum partui vicina febri accessione aggrauaretur; audito quodam beneficio per aquam ex reliquia S.Petri de Alcantara cuidam moribundo ex Arroio Castaño concesso, pro ea ad Conuentum citiùs misit. Hac itaque sumpta, mulieri Sanctum cum magna fiducia inuocanti, febris extincta est; & præsens periculum euasit.

15 D.Anna de Bustos & Zepeda in Oppido Tordesillas, Castellæ Veteris degens; Anno 1631. maritum amiserat, & paucis ab hinc diebus partus doloribus premebatur: Propter quos ex inuocatione cuiusdam imaginis Beatissimæ Virginis de la Peña nuncupatæ, ab imminenti periculo liberata, fœtum edidit sanum, & integrum; sed cum tanta sanguinis effusione, & totius corporis commotione, vt quasi viribus destituta periret ex Medicorum iudicio. Accesserat ad eam fortè consolandam Guardianus Sancti Francisci Discalceatorum

ceatorum eiusdem Oppidi, qui sortis eius misertus, varia pietatis consilia suggerebat: Inter cætera verò suasit, vt quolibet die decimo nono mensis, in honorem S.Petri de Alcantara Sacrum fieri curaret, & in eius festo Sacramentis Pœnitentiæ, & Eucharistiæ se muniret; insuper vt pauperes aliquos cibaret, & tandem aquam biberet, cui ipse reliquiam Sancti intinxisset. Quibus cunctis summo affectu à deuota muliere approbatis, & aquam bibens, materiam quandam albam euomuit; quæ Medico præsenti, optimum indicium salutis ministrauit: Nec fefellit euentus, cùm ab illo puncto cessarent vomitus, cæteraque incommoda; vsque dum ægrota, intra paucos dies integrè conualuisset. Quadam igitur die cùm pro eadem visitanda, forte Medicus vnà cum Guardiano conuenisset, à priori dictum fuit illam salutem suam meritò B.Virgini de Peña adscribere debere; ab altero autem Dei Matri omnium Sanctorum intercessiones adscribi: Sed in illa occasione videri eam voluisse Seruo suo S.Petro de Alcantara restaurandæ sanitatis istius infirmæ gloriam relinquere; cùm à puncto acceptæ aquæ, & facti voti, illa morbi sui integram mutationem experta fuerit. Ad quæ ipsa Domina, plurimùm se B.Virgini debere confessa, nullam de S.Petro mentionem faciebat; & sic aliquantulùm Guardiano prædicto ingratitudinis suspicionem concitauit: Vndè ipse tunc ad Conuentum suum recedens, vix à se obtinere poterat; vt culpæ huius memoriam abstergeret. Sequenti manè, cùm forte ad prædicandum properaret, accedens quidam nuncius prædictæ Dominæ instabat; vt sine mora ad eandem veniret, eò quòd priores vomitus, & sanguinis profluuium ægrotanti rediissent: Ad quæ hæsitans aliquantisper Guardianus, quid factu opus; nuncium tamen celeri passu comitari elegit. Cùm ergo infirmam valdè afflictam inuenisset, admiratus nimis causam exquæsiuit tam repentinæ mutationis: Illa verò, ingratitudinis suæ erga S. Petrum de Alcantara culpam liberè assignans, nouoque voto visitandi eius sepulchri spontè se obstringens; aquam (qua priùs

salutem impetrarat) iterùm dari sibi obnixè supplicauit. Quibus auditis Guardianus infirmæ aquam ex reliquia exhibuit, & deuotionis feruorem rationum igniculis, aptiùs accendit: Hinc ægrota mox ad meliorem statum reuerti; breui post exoluendo voto, debilem se adhuc ad Conuentum deferri curauit. At verò vbi expleta nouena, perfectam sanitatem recuperauit; ex tunc maximè Serui Dei præco feruentissima, & alijs salutis occasio fuit promptissima, cùm multis ægrotis sui remedij experimentum suggessisset efficacissimum.

De quibusdam ægrotis à febre maligna sanatis per S. Petri de Alcantara intercessionem. Cap. XI.

1 D. Mariæ de Paramo habitanti Toleti, post febrem septem mensium cum intensis doloribus, pustulæ quædam eruperunt; ex quibus Medici ægrotæ mortem præsagiebant. Eapropter de remedijs humanis desperans, magnaque fiducia S. Petri auxilium implorans, aquam cum terra ex eius sepulchro commixtam ebibit; & sanitatem recuperauit.

2 Catharina de Strada Arenis habitans, febri maligna per viginti dies consumpta, ex indicijs pustularum mortem timebat; eò magis quòd Medicis deserentibus, Sacramentis se munierat. Ideò affectuosiùs se S. Petro de Alcantarà deuouens de visitando eius sepulchro cum Missa; mox febri minutam, & post paucas horas perfectè sanam se inuenit.

3 Ludouicus de Frias Arenis incola, post aliquot dies febri maligna aggrauatus, pustulas emisit; quæ periculosum indicarunt. Eius Matertera D. Catharina de Frias, cum deuotione corda S. Petri de Alcantara cinxit eum; ex quo statim pustulæ euanuerunt, & febris eum totaliter reliquit.

4 Didaco Caluo annorum quindecim, habitanti Toleti; lethargo & febri oppresso, aqua ex reliquia S. Petri

ad bibendum oblata fuit; quæ eum febri liberatum, post tres dies perfectæ saluti restituit.

5 Ferdinandus Ochoa ex Mombeltrano, filium habebat eiusdem nominis, quem post quintum diem febris maligna ex vomitu, & pustulis, mortalem declarabat. Ideò Parentes ardentiùs S. Petri de Alcantara intercessionem sollicitando, obtinuerunt; vt die sequenti infirmus sine febri, & integrè sanus illis redderetur miraculosiùs.

6 Catharina Gomez de Mombeltrano, maritum Ioannem Fernandez Montero, febri maligna ad extrema redactum habebat propter plurimos vomitus, deliria, ac cordis palpitationes. Quamobrem Medicorum consilijs destituta, intercessioni B.Patris se commisit; & ex aqua eiusdem marito propinauit, cui idem votum de visitando eius sepulchro emisit: Confestim igitur febris eum dimisit, & breuì reddendo voto exurrexit. Simile beneficium S.Petrus filio eorumdem Ioanni præstitit; cui post septem mensium ardentissimam febrem, salutem contulit salutaris aqua.

7 Filius D.Marianæ de Fonte, ex febri maligna mori videbatur; cum Mater omni humana ope neglecta, ad S.Petri patrocinium confugit: Nam quadam eius reliquia aquam benedicens, filio cum fiducia bibendam exhibuit. Qua in multorum præsentia hausta, infirmus ijsdem obstupescentibus, sanus surrexit.

8 Quædam filia Mariæ Romanæ, & Alphonsi Gomez de Pago Sancti Stephani, annorum duodecim; febri acutissima grauiter affligebatur. Vndè post aliquot dies præ dolore lachrymas fundens, Matrem ad has voces prouocauit: *Filia quid à me vis? Vnicum tibi remedium sperandum restat à glorioso Patre Petro de Alcantara; cui ex intimo cordis te commenda.* Mox aquam ex Sancti reliquia porrigens, reliquit puellam suaui somno sopitam; vt ad duos alios plangentes paruulos accurreret: Euigilans verò infirma, cognouit se sine febri meliùs habere; & Medici iudicio, gratia S.Petri mirè sanatam.

9 Doctor Andreas Herrera Toletanus, diù febri con-

tinua vexatus; tandem à Medicis iudicatus fuit, à maligna liberari non posse: Tunc D. Ludouica eius soror, pro reliquia S. Petri de Alcantara ad Conuentum Patrum Discalceatorum misit: & cum ea fratrem, & aquam signans, agonizantem quoque aspersit. Mirum dictu, quòd statim oculos aperuit, loqui cœpit; & sensim, quasi nunquàm ægrotasset, inuentus est sanus.

10 Maria de la Xara, ardenti febri laborans, aquam è reliquia S. Petri de Alcantara auidè ac deuotè hauriens, incontinenti libera, incolumisque surrexit.

11 Filia quædam Isabellæ Gonzalez de Arenas, annos tres nata; ex ardentissima febri, etiam nauseam omnis nutrimenti contraxerat sic, vt Parentes de salute filiæ desperantes, ad præsidium S. Petri de Alcantara confugerent, promittendo illam ad eius sepulchrum conducere. Oratione peracta, viderunt moribundam ad se reuerti, & paucis post diebus cum Matre, voti soluendi causa exurgere.

12 Franciscus, & Ludouica Zenteno, habitantes Toleti; ambo febri pestilentiali ad vitæ vltimum redacti fuerunt: Accesserat tunc fortè Guardianus Patrum Discalceatorum, qui partem baculi S. Petri de Alcantara secum afferebat, qua vtrumquè tangendo suasit; vt se B. Patris intercessionibus commendarent, & vlteriùs aquam (quam eadem reliquia signauerat) confidentiùs biberent. Admirabile omnibus visu, post aquam haustam febris defecit, & virtutis Sancti gloria quàm maxime aucta fuit.

13 Maria Rodriguez de Mombeltiano, filium septennem habebat; quem febris pestilentialis in extremis constituerat. Et Mater fide, ac animo constantior, voto ad S. Petrum de Alcantara emisso, obtinuit illum à præsenti periculo expeditiùs cum omnium admiratione liberari.

14 Didacus Caluo in Ciuitate Toleti, in extremis propter febrem pestilentialem laborabat; ita quòd dum illi animæ officia præstarentur, Guardianus Discalceatorum cubiculum ingrederetur, & reliquiam S. Petri afferret; Hanc agonizans manibus premens, se deuoto animo eidem

offere-

offerebat, & aquam eius contactu benedictam auidiùs bibit. Ex tūc visus est per totum corpus sudor copiosus erumpere, per duas horas continuas, ex quo valdè declinans morbus, breui integrè cum omnium congratulatione recessit; qui mortuum iam deflebant.

15 In Oppido Sanctæ Crucis Thomas Velasquez post quindecim dierum febrem grauissimam, quadam die præsente Medico, accessione quadam mortali expirare iudicabatur. Quapropter ægrotus apud se votum faciens S. Petro, spiritum recepit; & non longè post, sanus ad sepulchrū eius gratias exsoluit.

16 Didacus Lopez barbitonsor, habitans in Pago Arenal; cum febri acuta, delirium patiebatur. Vndè eius Parentes aquam ex reliquia S. Petri de Alcantara offerendo, & à delirio statim, & à febri post paucas horas integrè liberarunt.

17 Ioannes Baptista Pagnoncellus Faber lignarius Romę, febri maligna correptus, septima die morbi erat morti proximus, etiam ad obitū irreuocabili constantia currebat; ideòq; post tres dies mansit cadaueri similis sine vllo pabulo, sic ab omnibus deploratus. Deindè sine vlla sensibili euacuatione præmissa à natura in tali statu, ex inuocatione S. Petri de Alcantara petijt alimentum, & inuentus est sine febre, ac alio syntomate, frui meliori valetudine quàm anteà. Attestante hoc ipsum huius patientis Medico ordinario, Ioanne Antonio Anconello Anno 1668.

18 P. Didacus Romanus Religiosus Sancti Francisci, Diffinitor & Commissarius Prouincialis Romanæ Prouinciæ in Conuentu Ara-cœlitano ętatis annorum 45. adeò se viscerum palpitatione torqueri sentiebat; vt nec cibum, nec somnum, nec in lecto quietem capere valeret. Vndè videns se in vigilia S. Petri die 18. Octobris vltra solitum his cruciatibus grauari; quos Infirmarij iudicio ægrotum ad mortem cogere posse, si sequenti nocte continuarent, omnes pertimescebant: Vocatis itaque quibusdam Religiosis amicis, rogabat eos instantissimè; vt ipsum S. Petro de Alcantara

tarà commendarent. Dum autem illi in Sacello Serui Dei orationi instant, ægrotus super lectum muro acclinatus, & sensim obdormiens, tota nocte suauiter requieuit: Manè verò proximo totum extensum se videns, mirabatur omni dolore liberatum fuisse; ita vt consurgens, ad Sacellum Sãcti pro Sacro faciendo, gratulabundus accedere posset.

Ex Processu facto pro Beatificatione, & Canonizatione S. Petri de Alcantara plurimæ gratiæ cõstãt;quę factæ fuisse leg͂ũtur plurimis,qui patrociniũ eius pro diuersis beneficijs impetrãdis exquæsierũt,& in signũ gratitudinis vota ad eius Sacellum appenderunt, quarum hic mentionem omisimus.Vndè ex ijsdem, alijsque multis miraculis à Seruo Dei patratis, Gregorius XV. Anno salutis 1622. ad instantiam Regũ Catholicorum Philippi III. & IV. ritè peracto solito examine; Beatorum numero S. Petrum de Alcantara adscripsit, & tanquàm de Confessore non Pontifice, Missam quotannis celebrari pro die eiusdem obitus, benignè indulsit.

19 Panormi in Sicilia Anno 1633. festum Sancti Petri de Alcantara cum summa pompa per octo dies à Prorege, & Illustribus Regni celebrabatur. In quo vltra apparatuũ, & eleemosynarum magnificentiam, ac largitionem, quam singuli Procerum magnis sumptibus exhibebant;Sancti quoque virtus (diuina operante gratia) illuxit in eo, quòd aliquot beneficia tunc præstitisse obseruatum fuerit.

Imprimis quidam Ecclesiam adornans, scalæ gradu sub pondere infracto, ab alto in terram præcipitabatur; ni miraculosè tali alteri gradui adhærens, vsque dum succurri posset, in aere remansisset.

Dein infra Octauam cæcus quidam miserabilis diligenter Sacra frequentans, ac Sancto se commendans, cum omnium stupore, agnitus fuit visum recepisse.

Puerulus quidam fortè sub curru conculcatus; mirabiliter ab omni periculo præsenti euasit.

Filius Secretarij Antonij de Herrera omni humano remedio destitutus,à Matre deuotissimè S.Petro de Alcantara cõmenda-

mendabatur. Indè quadam eius reliquia puerum tangens, & aquam intinctam propinãs; breuì ad optimam valetudinem ex imminenti morte reuocatus videbatur, vt Sanctum glorificaret notabiliùs.

20 In Aula Madritensi quotannis dies S. Petri de Alcantara solemni pompa per octiduum celebrari solitus, totius Nobilitatis concursu, ipsarumque Regiarum Maiestatum præsentia, augustior redditur. Ibi enim in Conuentu Regali S. Aegidij Discalceatorum sanctissimo Sacramẽto patente, Musica, ac panegyricis Oratorum insignium S. Petri laudibus magnificè lætatur; Deo interdum etiam propter Serui sui merita, beneficia singularia deuotis largiente.

Eundem quoque solemnem cultum prędicto Sancto in suo die quotannis exhibere consueuit præclara Ciuitas Calataiud; vbi Clerus, ac Populus cum Regijs Ministris publica processione ad Conuentum Fratrum Obseruantum Sãcti Francisci eiusdem Ciuitatis numerosior conuenire solet. Tunc in Capella S. Petri de Alcantara à Doctore Augustino Nauarro Burena Equite Sancti Iacobi ad hunc effectum dotata, eiusdem Sancti festiuitas sũptuosè peragitur in memoriam perpetuam cuiusdam beneficij, eidem Fundatori præstiti; cuius mentionem fecimus copiosam hoc libro cap. 8. num. 1.

Beati-

Beatificatio Serui Dei Fratris PETRI DE ALCANTARA

Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ Discalceatorum, Fundatoris Prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei Memoriam.

N Sede Principis Apostolorum nullis licet nostris suffragantibus meritis à Domino constituti; pijs fidelium votis; quibus virtutum Dominus in Seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis. Cùm itaque instantibus non solùm claræ memoriæ Philippo III. & carissimo in Christo filio nostro Philippo IV. Hispaniarum Regibus Catholicis; sed etiam ferè omnibus Hispaniæ Regnis, Venerabiles Fratres nostri S.R.E. Cardinales sacris Ritibus Præpositi; de mandato nostro causam Serui Dei *Petri de Alcantara, Ordinis Minorum strictioris Obseruantiæ Discalceatorum nuncupatorum, ac Prouinciæ Sancti Iosephi eiusdem Ordinis Fundatoris, iuxta seriem relationis trium causarum Palatij Apostolici Auditorum ad affectum Canonizationis pluriès examinauerint, ac multis desuper habitis sessionibus; referente dilecto filio nostro Marco Antonio tituli Sancti Eusebij, Presbytero Cardinale Gozzadino nuncupato, plenissimè constare de validitate processuum, fama sanctitatis, fidei puritate, cæterisque virtutibus non in genere solùm, sed etiam in specie reliquiarum, ac sepulchri veneratione, plurimisque tandem miraculis pronunciauerint, censuerintque posse Nos quandocùnque voluerimus, eundem Dei Seruum iuxta Catholicæ Ecclesiæ ritum, Sanctum, atque in Cælis regnantem declarare, omnibusque fidelibus*

delibus solemni Canonizatione proponere venerandum: Prædictus verò Philippus IV. Rex, & dilecti filij Minister generalis, & Fratres Ordinis prædicti Nobis humiliter supplicari fecerint; vt donec ad Canonizationem dicti Petri deueniatur, idem Petrus Beatus nuncupari, ac de eo tanquàm de Confessore non Pontifice, Missam, ac Officium (vt infra) celebrari, & recitari respectiuè possit, indulgere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos supplicationibus huiusmodi inclinati, de eorundem Cardinalium consilio; vt idem Dei Seruus Petrus de Alcantara imposterùm Beatus nuncupari, atque de eo tanquàm de Confessore non Pontifice die xix. Octobris, qua ipsius obitus memoria celebrabitur, vbique Terrarum ab vniuersa Religione Minorum Obseruantum vtriusque sexus respectiuè Missa celebrari, atque Officium recitari possit: In Oppido verò de Alcantara illius Diœcesis, vbi natus; atque in altero de Arenas Abulensis Diœcesis, vbi corpus eiusdem requiescere accepimus, omnibus tàm Regularibus, quàm secularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici, idem omninò liceat; ac demùm in Prouincia prædicti S. Iosephi, cuius Auctor extitit, ab ipsis dicti Ordinis Discalceatorum Fratribus etiam cum octaua (veluti de Patrono) Officium pariter, ac Missa iuxta Breuiarij, ac Missalis Romani rubricas celebrari possint Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem; vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die xviij. Aprilis 1622. Pontificatus nostri Anno secundo.

S. Card. S. Susannæ.

De his, quæ Beatificationem S. Petri consecuta sunt.
Cap. XII.

POstquàm S.Petri merita non humano tantùm iudicio, sed & Diuino Sedis Apostolicæ oraculo, Beatitudinis laureola condecorari meruissent; creuit adeò continua Populorum deuotio non solùm in celebranda festiuitatum eiusdem solemnitate cum magnificentia: Sed & propter percepta à Beato quotidiana non minùs quàm notabiliora beneficia, feruore singulari accendebatur ad promouendam eiusdem solemnem Canonizationem. Hinc imprimis Episcoporum, Principum, Ciuitatumque totius Hispaniæ iteratæ supplicationes ab Apostolica Sede Processus formationem elicuerunt super his, quæ post Sancti Beatificationem publico testimonio contigisse vulgabantur; ita quòd super Processu quodam Madriti, ac Arenis compilato Anno 1647. Romæ à Sacra Rituum Congregatione præuio solito examine ad Sanctiss. tunc Dominum Papam Innocentium X. relatum fuerit constare de quibusdam miraculis, quorum fides à Decreto etiam coram Sanctissimo die 8. Martij 1650. stabilita fuit.

Intercà coruscantibus in dies Sancti meritis nouo prodigiorum successu, instantiùs apud Innocentij Successorem Alexandrum VII. piæ mem. de totius Causæ determinatione repetitæ supplicationes perseuerarunt: Propter quas reassumptis iterùm omnibus ac maturè expensis, pro grauitate negotij, ac fidelium pietate, atque deliberando peruentum fuit; vt annuente præfato Summo Pontifice Alexandro, ab eadem Sacra Rituum Congregatione aliud Decretum emanarit die 12. Aprilis Anno 1660. In hoc videlicet declaratum vnanimi plurimorum Theologorum, & Iurisperitorum eiusdem Sacræ Congregationis Consultorum; subindè verò Eminentissimorum & Reuerendissimorum DD. Cardinalium suffragio: *Quòd nedùm inoffenso pede proce-*

procedi posset ad solemnem B.Petri Canonizationem; immò in Domino plurimùm expedire, vt diuturnæ mortificationis assiduus labor planè ad prodigij genus accedens, argumentum insigne perfectissimæ Charitatis in Deum cum salubri animarum profectu sanè admirabili, Christi fidelibus colendus & imitandus omninò proponatur.

At intercedente insperato præfati Pontificis Alexandri VII. fel.rec. ex hac vita transitu, suspensoque huius Beati solemnis Canonizationis actu, fœliciùs ad SS. D.N. Clementem IX. Sancti Petri gloria celebranda transiuit. Igitur repetitis prioribus diligentijs, & accedentibus nouis Principum Catholicorũ instantijs, maximè Regis Catholici Caroli II.præfatus Pontifex in Consistorio secreto habito die 18.Martij Anno 1669. referente Em.Cardinali Ginetto statum Caussæ B.Petri, omnium Eminentissimorum Cardinalium Vota pro Canonizationis effectu experiri voluit: Quibus sub verbo *Placet* sufficienter declaratis die 21.Martij in Consistorio publico ab eodem Sanctissimo sancitum fuit; quòd orationibus, ac ieiunijs publicè indictis Diuinæ voluntatis beneplacitum, ac inspiratio deuotè sollicitari deberet; veluti statim concessam pro hoc fidelibus Indulgentiam edicto publicari iussit. Indè die octaua Aprilis habito Consistorio semipublico Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum scripta suffragia, Canonizationis solemnitati approbante Summo Pontifice diem Dominicum in Albis vnanimiter indixerunt; quo omnia ritè pro festiuitatis decore disponi possent, ac deberent.

Tandem indicta die, nec non instructa magnifico ac pretioso cultu Basilica Principis Apostolorum Supremus Ecclesiæ Rector & D.N.Clemens Nonus Eminentissimorum Cardinalium, ac Prælatorum, totiusque Cleri corona stipatus, cum ingenti tùm Principum, tùm Nobilium, ac vniuersi Populi applausu, inter Missarum solemnia B.Petrum de Alcantara virtutibus Heroicis, ac miraculis

quamplurimis illustrem Sanctorum Albo inscribens, Hispaniæ, totiusque Orbis fidelibus venerandum imitandumque proposuit; quò illustriùs Christianam pietatem ad gloriosæ Pœnitentiæ imitationem excitando, glorificetur ampliùs in Sanctis suis Deus, in secula benedictus.

LAVS DEO.

INDEX
Rerum Notabilium.

Ocu-

Subdi-

F I N I S.

VITA

VITA S. PETRI DE ALCANTARA Scripturæ sacræ sententijs, & Christianæ Poeseos flosculis delineatur.

Sancti Petri pueritia.

PVer eram ingeniosus, & sortitus sum animam bonam. Sapien. 8. vers. 19.

Epigramma.

Ingeniosè puer mentis das signa sagacis,
Falsa videns Mundi gaudia, vera Poli.

Receptio in Religionem.

Quicunque receperit puerum istum in nomine meo, me recipit. Luc. 9. vers. 48.

Epigramma.

In puero Petro Christum Minor Ordo recepit;
Egit enim pueri initia facta Dei.

Vltra fluuium mirabiliter portatur.

Appræhendit eum Angelus Domini in vertice eius, & portauit eum capillo capitis sui. Daniel cap. 14. vers. 35.

Epigramma.

Qui Mundi, fortisque fugit discrimina vana;
Ille volat, fluuidas præteriturus aquas.

Habitu indutus vitam sanctissimam ducit.

Fecit quod placitum erat coram Domino, & ambulauit per omnes vias Patris sui; non declinauit ad dexteram, siue ad sinistram. 4. Reg. cap. 22. vers. 2.

Epigramma.

Ambulat in medio, dextrum latus atque sinistrum;
Nescit Euangelicis meus regulata vijs.

Factus est Exemplar Pœnitentiæ.

Ipsè est directus diuinitùs in Pœnitentiam gentis. Ecclesiast. cap. 49. vers. 3.

Epigramma.

Petrus, vt in socijs sit nomen, resque Minorum;
Membra facis medicos extenuare sibi.

Vocatus est à Deo ad Reformationem promouendam.

Scio enim, quòd præcepturus sit filijs suis & domui suæ post se; vt custodiant viam Domini, & faciant iudicium, & Iustitiam. Gen. 18. vers. 19.

Epigramma.

Pauperiem sequitur, Francisci legibus hæret;
Hosque docet Fratres pergere ad astra gradu.

A Regibus honoratur.

In conspectu Potentum admirabilis ero, & facies Principum mirabuntur me. Sapien. 9. vers. 12.

Epigramma :

Cœli Rex humilem Petrum cernebat ab alto:
Quid ni regali lumine cernet homo?

Super flumina ambulat.

Cum transieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te. Isa.43. ver.2.

Epigramma.

Terrena de fœce nihil cum Petrus haberet,
Ecce quòd ignito subditur unda pedi.

Nix in aere mirabiliter suspenditur.

Dixit, & stetit spiritus procellæ. Psalm.106.

Epigramma.

Num tu diuino cùm totus amore caleres,
Fecisti oppositas Petre rigere niues. — *idest per Antiperistasin.*

Baculus plantatus creuit in ficum.

Sequenti die regressus inuenit germinasse virgam Aaron, & surgentibus gemmis, eruperant flores, & folijs dilatatis in amagdalas deformati sunt. Num.17. vers.48.

Epigramma.

Summus in Hebrais hoc signo cernitur Aaron,
Cerneris in coetu Petre minore Minor.

Cibi propter niues impediti, in Conuentum mirabiliter deferuntur:

Serue Dei tolle prandium, quod misit tibi Deus; & ait recordatus es mei Deus, & non dereliquisti diligentes te. Daniel.14. vers.37.

Epigramma.

Igne Dei plenus flammis alimenta requirit,
Dat Deus; in niueis non patiuntur aquis.

Cibus ei in deserto prouidetur.

Pane Cœli saturauit eos Psalm.104. Respicite volatilia Cœli. Math. cap.6.

Epigramma.

Petrus aui similis penna precis athera scandeas,
Sæpè fuit Cœli munere dignus ali.

Orationi deditissimus erat.

Nostra conuersatio in Cœlis est. Ad Philippen. cap.3 vers.20.

Testimentum Caroli V. Imper.

Vere iste non est homo huius seculi, manet semper absorptus in Deo, & conuersatur cum beatis Spiritibus Cœli.

Epigramma.

Debet homo terra, vel celsi fœdera Cœli
Quærere; si Mundum respuit, astra petit.
Ergo quid mirum, si Petrus mortuus Orbi
Fixerit in veris vota, precesque bonis.

Efficatia sua orationis pluuiam impetrat.

Viuit Dominus Deus in cuius conspectu sto, si erit annis his ros, & pluuia, nisi iuxta oris mei verba, 3 Reg. cap.17. vers.1.

Cum-

Cumquè ſe verteret huc atquè illuc, ecce Cœli contenebrati ſunt, & nubes, & ventus, & facta eſt pluuia grandis. 3.Reg. cap.18. verſ.45.

Epigramma.

Heu totiès Domino lacbrymarum fuderat vndas,
Et ſe mœroris ſæpè rigarat aquis.
Nunc qui Sanctorum centeno dona corouat
Munere, pro lacbrymis larga fluenta luit.

Efficacia intercessionis S. Petri.

Sed & nunc ſcio, quia quæcunque popoſceris à Deo, dabit tibi Deus. Ioan.11. verſ.22.

Teſtimonio S. Thereſiæ. Vita ſua cap.27.

Mihi aliquando a Domino dictum eſt, quód quidquid ab eo quicunque petierit in nomine Sancti iſtius Viri, ei concedet. Quæ autem ipſa rogauit eum, vt a Dominó poſtularet; omnia vidi impleri.

Iacob. Non dimittam te, donec benedixeris mihi. Gen.cap.32.verſ.24.

Epigramma.

Noctis in vnius lucta benedictio Cœli
Hebræi generis, liquitur ampla Patri.
Hic quaterdeni noctes pertranſiit anni;
Vt ſibi deuota poſſit adeſſe preci.

Puerum corpore ſuo cadaueri eius aplicato ſuſcitauit.

Incubuit ſuper puerum, poſuitque os ſuum ſuper os eius, & oculos ſuos ſuper oculos eius, & incuruauit ſe ſuper eum, & calefacta eſt caro pueri. 4.Reg. cap.4, verſ.34.

Epigramma.

Carmeli ſobolem ſenis ſucceſſor Eliæ,
Vndè par in geſtis Sanctus vterque fuit.
Petre reformantis Thereſæ quia vota ſecundas,
Ecce quod in ſignis vere Eliſæus eris.

Apparet multis licet abſens.

Illi autem dicebant Angelus eius eſt, Petrus autem perſeuerabat pulſans; cum autem aperuiſſent, viderunt eum, & obſtupuerunt. Act.12. verſ.14.

Teſtimonium S. Thereſiæ vita ſua. cap.27.

Vno anno antequam moreretur, mihi abſens apparuit.

Epigramma.

Spiritus obſtrinxit legi terreſtria membra,
Non ſecus ac carnis depoſuiſſet onus.
Sic loca dum quærit mantis dilectio multa
Oblito proprio pondere, corpus adeſt.

Morienti ſanctiſſima Trinitas apparuit.

Veniemus ad eum, & manſionem apud eum faciemus. Ioan.cap.14 verſ.23

Epigramma.

Feruidus empireas tentauit tangere ſedes:
Namque volans medium ſæpè peregit iter.
Nunc quia membra iacent caro diſtantia Cœlo,
Obtinet in noſtro Numen adeſſe ſolo.

Mor.

Mortui Sancti gloria eius pœnitentia meritis data.

Conuertisti planctum meum in gaudium mihi, conscidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitia. Psalm. 29.

Testimonium S. Theresiæ.

Quando expirauit, apparuit mihi dicendo se ad æternam requiem pergere; & quadam vice mihi apparens dixit: O fœlix pœnitentia, per quam mihi tam sublimem gloriam comparaui. Vitæ suæ cap. 27.

Epigramma.

Extinguunt spinæ diuini semina verbi.
Hic tamen in spinis fructificauit ager,
Pungit amor nummi, pungit Crucifixio carnis:
Ista parit vitam; germinat ille necem.

Imitatio S. Petri proponitur.

Mementote propositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conuersationis imitamini fidem. Ad Hebr. 13. vers. 7.

Epigramma.

In Crucis amplexu quòd sit possessio nostra;
Tu Francisce probas, tu quoque Petre doces.
Vndè ad Seraphicum Crucifixus ab arbore pergit;
Ad Crucis aspectum Petrus ad astra volat.

Aliud.

Quisquis ad empireum vult tramite currere recto;
Qua Christus docuit, quaque peregit, agat.
Si tam perfectos desperat tangere gressus,
Francisci sanctam debet inire viam.
Istius si prisca nimis vestigia dicat,
En vetus à Petro nunc renouatur iter.
Nam veluti Christi vera est Franciscus imago;
Petrus Seraphici est vera figura Patris.

FRVCTVS POSTHVMI
SANCTI PETRI
DE
ALCANTARA.

S. PETRVS
DE ALCANTARA
POST MORTEM REDIVIVVS,
SIVE
FRVCTVS POSTHVMI,

Quos Eccl esia Catholica ex fundata ab ipso Prouincia S. Iosephi Discalceatorum & ab alijs ex ista emanatis percepit.

Compendiosè in vnicum librum collecti

Per FR. TIBVRTIVM NAVARRVM
Minorem Recollectum Prouinciæ Immaculatæ Conceptionis in Aquitania Alumnum.

Laudemus Viros gloriosos, & Parentes nostros in generatione sua. Eccles. cap.xliiij.vers.1.

ROMÆ, Typis Angeli Bernabò M. DC. LXX

SVPERIORVM PERMISSV.

PRAEFATIVNCVLA
AD LECTOREM.

VM Audiuissem vehementer optari à R. P. *Fr.Gregorio à* S. *Bonauentura* Prouinciæ S. *Iosephi Discalceatorum* Prędicatore, *&* *in Romana Curia Canonizationis* S.Petri de Alcantara Procuratore; *vt Fructus posthumi ab eodem* Sancto *Fundatore, &* Patre *Ecclesiæ Catholicæ collati, & ex* Sancti *Iosephi* Prouincia, *alijsque ab ea productis emanati fidelium deuotioni exponantur. Mecum statui tam pio illius desiderio pro viribus satisfacere, & ex Chronicis,* Processibus, *ac Relationibus authenticis pręclara* S.Petri, *& filiorum eius in* Prouincijs *ab eo exortis gesta, & in Catholicę Religionis gloriam tolerata educere; eaque in vnum veluti flosculum collecta, videnda, odoranda, & gustanda Christianis sensibus exhibere: Quamobrem istum libellum prędicti* Patris *curę remisi; vt eum vitę eiusdem* Sancti *disertissimis & pijssimis verbis à R.*P.*Fr.Laurentio à* S.Paulo *descriptę subiungere faciat. Vbi te monitum velim (Chistiane, sed tu pręsertim Religiose Lector) quòd si Dominus* S *Theresiæ*

resiq reuelauit, se omnes in S.Petri *de Alcantara nomine petentes exauditurum; nunquid non eum exaudiet? qui tam sedulò Serui sui Canonizationem promouit; vt tandem illam (ipso fauente diuino Numine, & annuente* Summo Pontifice *) ad optatum ab omnibus complementum fœliciter perduxit: Vale.*

LIBER

LIBER VNICVS DE S. PETRI DE ALCANTARA

Post mortem Rediuiui

FRVCTIBVS POSTHVMIS,

Quos Ecclesia Catholica ex fundata ab ipso Prouincia Sancti Iosephi, & ab alijs ab ista emanatis percepit.

De fœcunda Sancti Petri de Alcantara Sanctitate, & de fundatione Prouinciæ Discalceatorum S. Iosephi. Caput Primum.

Voniam Dominus, & Saluator Noster Iesus Christus, vt Ecclesiam suam in Ministrorum fidelium cognitione instrueret, & acceptos sibi famulos peculiari nobis argumento demonstraret; dixit: *Ex operibus eorum cognoscetis eos.* Et alio in loco dispensatorem prouidum, ob reportatum de commissis sibi talētis lucrum commendat: Nè cognitam diuinæ Maiestatis Sācti Petri de Alcantara excellentiam Populus Christianus ignoret, & nè eum vnum ex Viris eximia quidem, sed sterili sanctitate ornatis existimet; & nè tandem illum vnum ex illis reputet, qui sibi cumulandis coronis vacantes, & propriam animæ suæ vineam excolentes, sulcandis Christiano-

rum

rum agris, & producendis extra se fructibus parum attenderunt. Ideò opere pretium duxi mirabili ipsius vitæ breuē istum libellum adiungere; vt fideles vitam legentes ad tanti Viri imitationem accendantur, & istum librum percurrentes, ad illius amorem & ad filiorum eius beneuolentiā prouocentur: Dein vt omnes cognoscant Sanctum Petrum speciali prouidentia Ordini Seraphico, & Ecclesiæ à Deo fuisse concessum, vt & illum fœtu nouæ prolis amplificaret; & istam conuersione Gentilium augeret, & Martyrum sanguine purpuraret. Vno verbo: *Ex operibus eius cognoscetis eum*; & quisquis vitam illius & annexum ei compendium attendet, videbit Sanctum Minorum Discalceatorum Patrem cū Religionum Fundatoribus esse comparandum: Quis enim negabit eum certo modo dicendum esse Patriarcham? non vt noui Ordinis Institutorem; sed vt antiqui Instituti Ordinatorem. Qui deindè hoc cum Sanctissimis Patribus Benedicto, Bernardo, Dominico, & Seraphico nostro Francisco, commune habet; quòd Ecclesiæ Catholicæ, Viros Apostolicos, Martyres, & purissimos Confessores è suæ Discalceatæ Reformationis gremio peperit, vt infrà patebit.

Religionis Seraphicæ incrementa recensens iustissimus ipsius æstimator Clemens V. Pont. Opt. Max. illam in sua Clement. quæ incipit, *Exiui de Paradiso*, estque in corpore Iuris inserta, vocat hortum amœnissimum suauissimis floribus plenum, in Ecclesiæ militantis solo plantatum; & quidem Seraphici Patris Francisci manu extructus, Sanctorum Antonij, Bonauenturæ, Bernardini cura, & multorum cruore Martyrum irrigatus, & diuinis quoque influxibus auctus, fructus visu pulcherrimos, & gustu dulcissimos protulit. Descendit persæpè in hortum illum filius Dei, & collecta in eo poma Sponsæ suæ gustanda porrexit: Quanquàm autem nullo tempore horti illius cultura cessauerit, & licet amplos Domino Deo suo redditus omni ætate protulerit; tamen specialis auxilij rore perfusus, propensiorique labore sulcatus inter nouæ Minorum Discalceatorū familiæ curas, mensuram mādati seminis in centuplum dedit, & in vno S. Petro de Alcantara

cantara, eiusque Alumnis. Sancta Mater Ecclesia seruatos sibi nouos, & veteres prouentus mirata est, à Prouincijs scilicet Sanctorum Iosephi, Ioannis Baptistæ, Gregorij, Pauli, Didaci, Beatissimæ Matris Dei, & Petri de Alcantara.

Prima Sacræ Disalceatorum Prouinciæ Sancti Iosephi fũdamenta iecit S. Petrus de Alcantara, quippè cùm eo igne arderet, quem olim Christus Redemptor tulit in terram, quo nexus amoris carnalis dissoluuntur; vt corda fidelium, vinculo diuinæ charitatis vniantur: Cùm inquam dilatari Reformationem, & Seraphici Patris imitationem vbique vigere desideraret, Anno millesimo quingentesimo quinquagesimo-quinto, ex Prouincia Sancti Gabrielis (suo nuper ministerio gubernata) cum Superioris Prouincialis licentia, exiuit, & annuente Iulio III. Summo tunc Pontifice sese Magistri Generalis Conuentualium obedientiæ submisit pro faciliori Reformationis dilatatione. Quàm paruis initijs tantæ molis incrementa susceperit, quot ad Deum preces effuderit, quot lachrymis plantam nouam rigauerit, quot se disciplinis, ieiunijs, vigilijsque afflixerit, quot persecutiones (sub specie intentatæ nouitatis) pertulerit, satis amplè declarat ipsius vita, fusiùsque Ordinis monimenta demonstrant; vnum dicam, quòd cùm in deserto Cañauerallensi, in quo prope Pedrosum admirabilis (ad nostra vsque tempora) paruitatis, & paupertatis Conuentum extruxerat, cum duodecim socijs vitam planè Angelicam duceret; tantæ fama sanctitatis ad Reuerendissimi Patris Iulij Magnani Magistri Generalis Conuentualium aures peruenit, qui tam insigne lumen sub modio inferioritatis abscondere nolens, ipsum ad montem superioritatis erexit, ipsique Fratrum Minorum Discalceatorum Conuentualium curam demandauit, ac Commissarium Generalem instituit per Literas patentes Anni millesimi quingentesimi quinquagesimi-sexti, sic incipientes: *In Christo sibi carissimo Fratri Petro de Alcantara, reformatæ vitæ Ordinis Minorum Conuentualium Frater Iulius Magnanus Plasentinus, Doctor Theologus, ac totius Ordinis*

 Mino-

Minorum Conuentualium Generalis Magister, salutem & pacem à Domino æternam. His Literis munitus Vir Dei Petrus manum admouit operi, & erectæ de nouo Custodiæ sub Sancti Iosephi titulo gubernacula sumpsit, prorogatoque sibi ad aliud triennium Officio per eiusdem Generalis rescriptum Anno 1559. emanatum; vt supra firmam petram ædificaret confirmationem delegatæ sibi auctoritatis à Paulo IV. Petri Apostoli successore obtinuit: Cùmque non obstante solemni Pontificis declaratione, noua Discalceatorum planta graues ventorum, & turbinum è regione Fratrum eiusdem ortorum motus pateretur, filijque Matris eius pugnarent contra ipsam; exijt nouum ab eodem Papa Breue mense Iunio Anno 1559. quo doctissimis Viris Priori Magacellæ, & Archidiacono de Valdeminorum Tudensis Diœcesis causam Sancti Petri tuendam commisit. Quibus rescriptis solidatus Custodiam sibi demandatam Conuentibus, & Fratribus auctã Anno Domini 1561. in Prouinciam erexit, ipsi Sancti Iosephi nomine reseruato: Quomodò autem prædicta Prouincia ad Obseruantiæ obedientiam venerit, in eius fundatoris vita reperitur; vnum tamen monere velim, quòd cùm feruentissimus Reformator die decima octaua Octobris Anni 1562. vitam Mundi labilem cum immortali commutauerit, veritati historiæ repugnat asserere Viro Sancto adhuc viuenti Romæ compromissam Obseruantiæ obedientiam fuisse ab eius Procuratoribus relatam; cùm Patres Christophorus Brauò Prouinciæ S. Iosephi Minister, & Bartholomæus à Sanctâ Anna eiusdem Diffinitor à Sancto Commissario Romam missi pro rebus Reformationis tractandis, in Conuentum Arenarum non aduenerint, nisi mense Februario Anni 1563. quatuor circiter mensibus à carissimi eorum Patris morte transactis.

De Viris, pietate, doctrina, & miraculis illustribus à Prouincia Sancti Iosephi productis. Cap. II.

QVæ nouæ Prouinciæ statuta Sapientissimus ipsius Pater præscripserit, quoniam in eius vitæ decursu legenti patere potuit, non iterùm existimo memorandum; sufficiat hìc Viros virtutibus, scientia, & gratuitis donis illustres ex Regulæ Sancti Francisci, & ex constitutionum Sancti Petri exactissima obseruatione effectos recensere: Nullum enim maius optimæ legis inditium est, quàm cùm fructus ex ipsius executione percepti monstrantur. Non est tamen instituti mei omnia tam Sanctæ Prouinciæ bona enumerare; sed solummodò dicam post Illustrissimum, pijssimumque Gonsagam, quòd quicumque Conuentuum tenuitatem, & vitæ communis austeritatem attendet, fidem omnibus de ea narratis incunctanter adijciet; licet mira, & stupenda legentibus, & audientibus appareant.

Constat hæc Sancta Prouincia quadraginta Conuentibus & in eo (qui Arenis extructus est) corpus pretiosissimum sui Fundatoris Sancti Petri de Alcantara, magna Fratrum sollicitudine seruat, & summæ Populorum venerationi exponit: Ipsa autem vbique vt suum Fundatorem honorat; quippè quem Gregorius XV. in Bulla Beatificationis ipsius talem asserit, & dictæ Prouinciæ concedit; vt de eo tanquàm de Patrono, & Fundatore Officium quotannis celebret per octauam.

Est alius eiusdem Prouinciæ Conuentus Sancti Michaelis à victoria, iste vt in loco arduo & difficili situs; ita arduis, & difficilibus magnarum virtutum exercitijs aptus, plurimos Dei Seruos Religiosis dotibus illustres educauit. Fuit autem inter alios quasi Sol inter Planetas Frater Georgius de la Calzada Laicus, Vir singulari pœnitentia, humilitate, & paupertate ornatus, magnorum operarius miraculorum; ì quibus sibi celebrem virtutis famam comparauit apud Hispanos, actumque est Romæ de eo Beatis annumerando

commendatitijs literis à Ferdinando III. Imperatore Augusto,& à Philippo IV. Rege Catholico super hoc missis: Istius Venerabilis Fratris corpus ab Illustrissimo Episcopo Conchensi deuotioni publicæ fuit expositū;sed vt Beatificationis Processui locus daretur, in subterraneo sepulchro conditum est.Eius vitam mirabilem Dominus Christophorus Ruiz Ecclesiæ Toletanæ Canonicus, egregio stylo descripsit.

Iacet in eodem Conuentu deuotus Frater Iuniperus, qui à Sancto Petro ad habitum Religionis admissus, ipsius imitationi eximia diligentia vacauit, tantusque effectus est; vt miraculorum gloria coruscauerit, & Dæmoni terribilis euaserit: Ideò vt castra Inferorum non timeret, solebat noctes singulas in infima scala Altari proxima transigere, vbi Ducis præsentia animatus, omnes inimici artes prouocabat, ipsique verbis contemptiuis improperabat non minori confidentia motus; quàm ille, qui olim canebat: *Si consistant aduersum me castra, non timebo mala; quoniam tu mecum es*. Nec mirum, si communi Generis humani inimico formidabilis extiterit; quippè qui summa humilitate, & paupertate ornatus, superbum, & diuitem Mundi Principem gemina illa armatura debellabat. Adeò post mortem virtutum eius fama percrebuit; vt auctoritate Episcopi Conchensis de eius præclarè gestis amplè fuerit informatum. Omitto quamplurimos alios fideles Dei Seruos in singulis eiusdem Prouinciæ Conuentibus defunctos; habet enim Complutensis suum Seraphicum Fratrem Sebastianum à Sancta Maria Laicum, donis gratuitis miraculorum & prophetiæ excellentem: Possidet Madritensis Sancto Aegidio dicatus Virum extaticum Fratrem Franciscum à Cogolludo, eximiæ apud Deum æstimationis signū reddit corporis eius à corruptione præseruatio, ad nostra vsque tempora perseuerans. Iacet etiam in Conuentu Coralli ab Almaguer Frater Balthazar à Regibus in signis, & prodigijs portentosus, prophetiæ lumine exornatus; quo in Confessionibus audiendis adiutus, dignos in Populis fructus pœnitentiæ produxit: Sed quanquàm horum, aliorumque in Chronicis di-

ctæ

ctæ Prouinciæ, cæterisque Ordinis Seraphici libris narratorum, singulares excellentiæ sint, tantæque extiterint; vt deuotos Hispaniæ Populos impulerint ad prosequendum ipsis Beatificationis honorem. Quia tamen decreui solùm vtilitatem à S.Petro de Alcantara per se, aut Discipulos suos Ecclesiæ collatam demonstrare; ad Viros aut doctrina conspicuos, aut prædicatione insignes, aut missionum Apostolicarum exercitio claros, descendemus.

Omnium primus occurrit Venerandus Pater Ioannes Romero, qui cùm in Vniuersitate Complutensi lauream Doctoris fuisset assecutus, & in concursu generali Ecclesiasticorum Candidatorum insignem Diœcesis Toletanæ Parochiam fuisset adeptus, diuino lumine illustratus cognouit portam Cœli arctam esse, & difficilè Virum scientia inflatum per eam intrare: Quamobrem intelligens paruis & humilibus patere ianuæ cœlestis ingressum, fieri Minor decreuit, & Discalceati habitum induere, vbi iacto humilitatis, & paupertatis Euangelicæ fundamento, doctrinam (quam ex Academiæ fontibus hauserat) cœpit eructare tanto zelo; vt sæpè tribus in die prædicationibus vacans, totius ferè Hispaniæ Populos quasi alter Paulus Apostolus ad viam salutis aduocauerit, tamque fœlici successu, vt (sicut socij eius relatione fide digna compertum est) plusquàm sexcenta animarium millia suis sermonibus à vitiorum voragine ad rectam virtutis semitam perduxerit; tam clarum autem Hispaniæ lumen in Conuentu Corralli ab Almaguer sepultum iacet.

Magnam etiam dictæ Prouinciæ gloriam contulit carissimus eius Alumnus Pater Ildephonsus Lobo, Prædicator verè Apostolicus, de quo narrat Illustrissimus Gonzaga; quòd cùm Sancti Bernardini Conuentus fundationem Ciuium Madritensium oppositio pertinax impediret, & salutis humanæ hostis à longè prospiciens ex eius ædificatione amplum Ciuitati imminere prouentùm, totis viribus ac fraudibus adhibitis obstaret: Ingressus Madritum eloquentissimus Concionator Ildephonsus, suis prædicationi-

bus omnia Aduersarij impedimenta dissoluit; & conciliatis sibi Populi animis, eos suæ Religioni deuotissimos fecit, & ad optandam, iuuandamque fundationem adduxit. Vniuersam ferè Hispaniam prædicando peragrauit, & quamplurimos ad pœnitentiam conuertit; factus autem Prouinciæ suæ Custos ad Capitulum generale (pro Officij sui debito) Romam venit, vbique Christum & præcepta eius annuncians: Regebat tunc temporis Apostolicam Nauem Pius V. qui velut auctoritate summus, ita religione pijssimus; cùm tantùm operarium in Italiam transisse intelligeret, volens ipsum in Romanæ vineæ cultura occupare, ex Italia ampliùs recedere non permisit. Ille verò, qui se Romano Pontifici obedientiam ex Regula Seraphica promisisse meminerat, obtemperauit; & Romam, Neapolim, Mediolanum, ac in totam illam Regionem Verbum Dei cum tanto fructu disseminauit; vt Virum toto Orbe celeberrimum pietate, miraculis, & doctrina, Patrem Angelum del Paz dicere compulerit, & ipsimet Reuerendissimo S.P.A. Magistro tunc existenti annunciare, tam eximium Euangelij Præconem Romam fuisse à Deo missum eo intento, eoque fine; quo Deus olim Ionam Prophetam ad Niniues conuersionem delegauit, sicque ei à Domino fuisse reuelatum.

Tanti Viri Discipulus & imitator extitit Frater Ioannes Baptista Madrigal, à quo dum in Salmanticensi Academia studeret, conuersus fuit; & ipse in breui multarum animarum conuersor, Homilias Prædicatoribus vtilissimas scripsit. Floruit in eadem Prouincia Venerabilis Dei famulus Frater Ludouicus à Sancto Ioanne (Paulo V. Pont. Max. Ecclesiam gubernante), Ordinis in Romana Curia Commissarius, & eiusdem Diffinitor Generalis, virtutibus & Prophetia ab Excellentissimo Domino Petro de Aragonia Neapolitano Prorege probatis, & publicè commendatis eximius: Casuum conscientiæ Summam composuit; aliumque librum Casuum repentinorum administrandis Sacramentis aptissimum elaborauit.

Humil-

Humillimus corde, nobilissimus sanguine, virtute & scientia clarissimus Pater Ioannes à S.Maria in ea Prouincia vixit, in eo notatur eius humilitas; quòd oblatos sibi à Philippo III. tres Episcopatus constantissimè respuit, & vocatus ad Confessiones Serenissimæ Dominæ Infantis Margaritæ, & Regij Conuentus Discalceatarum audiendas vrbaniter recusauit, nè mundanæ dignitatis flatu superbiret. In eo autem eximia eius doctrina declaratur, quòd præ cæteris libris, vnum Politicæ Christianæ in lucem edidit, omnibus Europæ linguis, & Populis carum, & à Paulo V. Sapientissimo Pontifice ita laudatum, vt eius Auctorem de Ecclesia Catholica benè meritum affirmauerit; eò quòd Principibus Christianis ostenderit, tamdiù eorum Regna perenniter mansura, quandiù ipsi debitam S.Matri Ecclesiæ reuerentiam exhiberent. Decessit è viuis 18.Nouembris Anno 1622.& Madriti in Sancti Bernardini æde tumulatus est. Quot Martyres hæc fœlix Prouincia Christo pepererit, sermo Prouinciæ Sancti Gregorij destinatus aperiet; vbi labores perpessi à Fratribus Missionarijs è Prouincijs Hispaniæ Discalceatis, ad Philippinas transmissis, describentur.

De Prouincia Sancti Ioannis Baptistæ Discalceata, & de fructibus ab ea emanatis. Cap. III.

QVi mirabilem Sancti Petri de Alcantara vitam perlegerit, dubitare non potest ipsum Anno 1560. Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistæ in Regno Valentiæ auspicatum dedisse principium: Cùm enim legitimus iste Seraphici Patris S.Frācisci filius stabilitā in Regno Castellæ Discalceatorum Reformationem in vniuersam Hispaniā extēdi percuperet, misit duos ex Discipulis suis, nempè Fratrem Antonium à Conceptione, & Fratrem Bartholomæum à Sancta Anna; vt Valentiæ terram explorarent, & an recipiendæ nouæ Franciscani germinis plantæ esset idonea, considerarent. Retulerunt fideles nuncij, non vt olim Iosue &

Coleb,

Caleb, terram illam esse lacte & melle consolationum temporalium fluentem; sed operarijs cœlestibus indigentem, iisque excipiendis anhelantem: Iam enim omnes Hispaniæ plagas rumor impleuerat, surrexisse in Castella homines Mundo mortuos, confixos Cruci, pios, humiles, gloriæ Dei zelatores, salutis animarum cupidos, pauperes, discalceatis pedibus terrena calcantes; quamobrem vndequàque Oratores veniebant, qui Conuentus optarent, qui Fratres peterent, qui bonorum suorum subsidium offerrent. Itaque congregato Prouinciæ Capitulo in Cōuentu Pedrosi, die secunda Februarij Anno 1561. inter alia decretum est, mittendos illicò octo Religiosos, qui duobus Conuentibus in Regno Valentiæ positis initia darent, annoque sequenti Sanctissimus Commissarius vtrumque in Custodiam sub nomine, & patrocinio Sancti Christi Præcursoris erexit; quam erectionem posteà Pius IV. auctoritate Apostolica confirmauit, concessitque, vt cùm ad decem Conneutus attingeret, Prouinciæ titulo frueretur: Iuxta quam concessionem Anno Domini 1577. in Capitulo apud Sanctum Ioannem de la Ribera, vndecima mensis Augusti Celebrato, annuente Gregorio XIII. Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistę nomen, & honorem fœliciter consecuta est.

Quot ergo Sancta Præcursoris Prouincia Viros eximios peperit, quot fructus Ecclesiæ dedit, hos Sancti Petri sollicitudini debet; hæc est Prouincię Sancti Iosephi primo-genita, quæ sanctitatis suæ radijs orbem illustrauit? hæc est, quæ tria Hispaniarum Regna, Valentiæ scilicet, Murciæ, & Granatæ impleuit; in quibus mirè propagata, ex sui diuisione neptem Matri genuit, & vt carissimo Fundatori suo gratitudinis vices rependeret, filiæ suæ Prouinciæ Sancti Petri de Alcantara nomen dedit; sibi & illi patrocinium commune fecit.

Prouincia autem Sancti Ioannis Baptistæ ex tempore suæ diuisionis viginti octo Conuentibus gaudet, quorum præcipuus est eidem S. Ioanni Baptistæ dicatus in Ciuitate Valentiæ, vulgò Sancti Ioannis de la Ribera nominatus: Iste vir-

tutis religiosæ Seminarium est toti Regno notissimum, peperit, seu educauit plurimos Viros virtute & perfectione conspicuos; quorum vitæ, factaque Seraphica in Chronicis summa cum voluptate leguntur. Habet etiam quamplures apud se tumulatos, & inter alios Venerabilem Patrem Antonium Sobrinum; Virum scientijs, & virtutibus perinsignem, altissimæ orationis dono illustrem, qua non paruam sibi apud Populum famam conciliauit, fuitque præcipuè Illustrissimo Patriarchæ D. Ioanni de Riuera pretiosissimus, cuius familiaritate, & consilio persæpè gaudebat: In vita, & post mortem multa patrauit miracula; quibus permotus D. Nũcius Iulius Sacchettus, mox Eminẽtissimus S.R.E. Cardinalis, per epistolas mandauit Domino Balthazari Borxa Archidiacono Xatiuensi, vt de ipsis diligenter perquireret, ad causam Beatificationis ipsius Romæ tractandam.

Quid de Beato Pasquali Baylon referam nescio, tãta mihi obstat rerum multitudo, vt inopem me copia faciat; pleni sunt ipsius laudibus, & operibus libri, nec adhuc dictum est, quòd sufficiat: Si virtutes ipsius spectem, Sancti Petri viuã imaginem intueor; si miracula perpendam, alterum Thaumaturgum appellabo. Iacet eius venerabile corpus integrũ in Conuentu Villæ-Regiæ, magna Populorum affluentia honoratum; de quo illud perenni memoria dignum ex continua experientia refertur, quòd persæpè (etiam ad vsque nostra tempora) ictum & percussum edit vehementem in arca, in qua sacrum illius depositum asseruatur; notauitque pia Fratrum, & secularium obseruatio hoc strepitu (etiam aliquando in eius imaginibus audito) designari Deum in breui prodigiosum aliquem effectum Viri Sancti intercessione, & meritis operaturum. A Paulo V. Christi Vicario Beatorum fastis adscriptus est, & nunc quotidiè expectatur; vt crescentibus eius miraculis, in Sanctorum Confessorum Cathalogo annumeretur.

Conuentum Gandiæ in dicta Prouincia situm honorant reliquiæ pijssimi Viri Fratris Andreæ Hybernon, qui adeò virtutibus & signis claruit; vt auctoritate Ordinarij ipsorum

inuestigatio facta fuerit, causámque Romam delata, corpus (quod Valentini Archiepiscopi zelus, & potestas erexerat, & publicæ venerationi exposuerat) in subterraneo loculo positum est; vt iuxta Vrbani VIII. præscriptum Processus Beatificationis ageretur.

Fuit etiam hæc Prouincia Virorum Doctorum fœcunda, qui vel scriptis, aut prædicationibus suis exempli sale conditis, plurimùm profecerunt, quos eorum amantissimus Frater Antonius Panes dictæ Prouinciæ alumnus in suis Chronicis eleganter, & fideliter commemorat.

De Prouinciæ S. Gregorij in Insulis Philippinis fũdatione. Cap. IV.

DEus vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionẽ veritatis venire; vndè Viro Apostolico onus incumbit consilium Dei (quantùm ad se pertinet) adimplere, quarè Gentium Apostolus omnia omnibus fiebat, vt omnes Christo lucrifaceret. Hæc est vera Religiosi perfectio, nihil omittere eorum, quæ totius generis humani saluationi conducunt: Eius enim officium est, legatione pro Christo fungi, & Dei gloriam libero, & constanti animo vbique promouere. Mouerat sanè debitum professionis suæ Fr. Antonius à Sancto Gregorio, Prouinciæ duodecim Apostolorum in Regno Peruano professus Laicus, cùm audiens Insulas Salomonis gentili superstitione obcæcatas, à Regis Catholici Militibus fuisse detectas, & subactas; grauiter doluit, priùs in eas Regis terreni, quàm cœlestis fuisse nomen inuectum, priùsque Catholico Monarchæ subditas esse, quàm Catholicas: Sciens tamen non alio, quàm conuersionis illarum Gentium desiderio, ad eas Insulas Christianos accessisse, magisque placere Philippo Regi eorum animos Christo acquiri, quàm bona sibi, solamque operariorum metuendam esse penuriam; decreuit pro posse suo Populorum illorum saluti consulere, nec aliud medium opportunius inuenit, quàm si annuente Summo Pontifice, volente & adiuuante Catholico Rege, ibi Fratrum Minorum Custodia erigeretur; ex

qua

qua exeuntes operarij, nouæ illi vineæ excolendæ vacarent. Itaque ægrè obtenta Superiorum licentia, in Hispaniam traiecit, & Madritum iuit; vbi aliquo tempore in Conuentu Sancti Bernardini Fratrum Minorum Discalceatorum Prouinciæ Sancti Iosephi commoratus, intellexit ex eorum virtute, zelo, & doctrina illos esse operarios, quibus Deus eius ore dicebat: *Ite & vos in vineam meam*, Perspiciens enim Vir Deo plenus, Gentium conuersionem faciliùs induci factis, quàm solùm verbis, & Prædicatori Apostolico non minus necessarium esse operis exemplum, quàm oris sermonem; non dubitauit ex Fratribus recentis Prouinciæ Sancti sui Fundatoris Petri præcepta, & mores redolentis, Deum sibi peculiares elegisse Ministros: Quamobrem Romam pergens à Gregorio XIII. benignè exceptus, ad Reuerendissimum Ordinis Seraphici Generalem, Patrem Christophorum à Capite-fontiū remissus, Literas ab eo patentes accepit; quarum virtute Fratres Prouinciæ Sancti Iosephi eligeret, cum eis ad Insulas Salomonis traijceret, & Custodiam sub Sancti Gregorij nomine, à Papa Gregorio sic designato; erigeret.

Reuersus in Hispaniam, multos tanto operi paratos dictæ Prouinciæ Fratres inuenit; sed cùm eodem tempore epistola à Prorege Philippinarum Insularum in Indico occidentali mari positarum, ad Regem Catholicum venisset, qua (pro facili Gentis illius idololatræ conuersione) Fratres Minores ad eas promptissimè mitti postulabat. Re maturiùs in secreto Consilio tractata, visum est expedire destinatos Salomonis Insulis Missionarios, ad Philippinas deferri: Proposita autem Consilij deliberatione (quoniam ad maiorem Dei gloriam vergebat) Fr. Antonius à Sancto Gregorio libenter acquieuit, & acceptis Regijs literis se Hispalim contulit; vbi à viginti dictæ Prouinciæ Sancti Iosephi Fratribus expectabatur. Antequàm è Portu Hispalensi soluerent, electus est in primum Custodem fundandæ Custodiæ P. Petrus ab Alpharo eiusdem Sancti Iosephi Prouinciæ filius, Vir pietate & doctrina clarissimus; & communi omnium voto Anno

 1575. no-

1575. nouæ missionis Commissarius institutus est.

Itaque Hispali Mexicum appulere, vbi per aliquot tempus non sine spirituali Populorum consolatione, & bono conuersati sunt; indè Romam reuersus est Fr. Antonius à Sancto Gregorio, ob Dei negocia apud eius Vicarium peragenda: Pater autem Petrus de Alpharo Custos è portu de Acapulco ad Philippinas transiuit, & in eas fœliciter intrauit Anno 1578. à Gubernatore tanquàm nouus Apostolus exceptus, ab eo locum Conuentui aptum accepit, & in eo Ecclesiam Beatæ Mariæ de Angelis dicatam ædificauit; tuncque primùm in Aede Fratrum Minorum Discalceatorum, Sanctissimum corporis Dominici Sacramentum cœpit asseruari, licet enim ibi Augustiniani Ordinis Ecclesia præcessisset; præ timore tamen inquieti Populi non fuerat in ea collocatum. Condidit quoque Domum hospitalem gloriosissimę Dei Genitricis Parenti deuotam, statim autem omnes manum admouentes operi, tam fructuosè laborarunt; vt (testante Illustrissimo Gonzaga) trecenta millia Gentilium Indorum ab Idolorum seruitute auersa, ad Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium conuerterint: Nec contentus his fructibus Custos, sed Seraphici Patris zelo animatus, suos in forma crucis filios ad quatuor Regionum illarum angulos delegauit; vt numerosissimas gentes, & vastissima Regna, Christi Saluatoris ouili aggregarent. Quatuor in Orientalem Prouinciæ Camerinæ Plagam abierunt, in qua Ecclesiam construxerũt & copiosam multitudinem Christianis institutis imbuerunt; tres ad Prouincias Ilocos, & Pangarinam nominatas in Occasu sitas intrarunt: Tres alij Meridionalium Zibu, & Panai Regionum curam susceperunt; & quoniam incolæ in montibus degunt, vt eorum conuersio facilior euaderet, Dei tẽpla ædificarunt, ad quæ Populi conuenientes à fidelibus Christi Ministris instruebantur, & baptizabantur.

His ita sapienter dispositis, P. Petrus ab Alpharo volens ampliùs Patri suo S. Francisco assimilari, in longinquas terras Fidem seminaturus ire meditatur; Suffecto igitur in locum suum P. Fr. Ioanne à Plasentia Prædicatore, ad Regnũ

Sinen-

Sinense cum tribus socijs, scilicet Fr. Ioanne Baptista à Pesaro; Fr. Augustino de Tordesillas, & Fr. Sebastiano de Baeza profectus est. Ingressi primi omnium Fratrum Minorum quatuor Missionarij Sinenses agros, messem quidem plurimam, sed operarios paucos inuenerunt; vndè vt paucitatē Prædicatorum suo feruore compensarent, non cessauerunt die, noctùque indesinenter operari, nec labor inutilis fuit, multas enim & mirabiles conuersiones consecutus est: Cùm autem grauia pro Christo mala æquo animo paterentur, ecce quòd gentis prophanæ Sacerdotes illos è Sinensi Imperio expelli curauerunt, isti autem excusso pedum suorum puluere, in Ciuitates Malaca, & Macao transeuntes, duobus ibi Conuentibus exordia dederunt; ex quibus deindè Prouincia Beatissimæ Matris Dei nomine, confecta est. Horum successiuum Annus fuit 1580. quo laboribus, pœnisque oppressus Venerabilis Dei Seruus Petrus ab Alpharo ad cœlestis Patriæ requiem transmeauit.

Eodem annò præfatus Fr. Antonius à Sancto Gregorio Breue aliud à Summo Pontifice Gregorio XIII. obtinuit, quo cauebatur; vt Prouincia Sancti Iosephi nouam Sancti Gregorij Custodiam filiam suam foueret, & in eam Superiores, & subditos transmitteret. Cui Pontificis ordinationi, & Catholici Monarchæ mandato obediens P. Franciscus ab Ynoxosa dictæ Prouinciæ Minister, triginta duos è filijs suis ad Custodiæ Philippinarum conseruationem deputauit; quorum equidem notabilis, & deuota profectio fuit, ipsis enim Madrito exeuntibus adstitit Illustrissimus Nuncius D. Sega, qui benedixit eis, & vexillum Crucis signo, & crucifixi Domini Nostri Iesu Christi effigie decoratum porrexit, hæc dicens: *Accipite vexillum Sanctæ Crucis, in quo possitis vincere inimicos Fidei:* Illi autem processionaliter egredientes, relictis omnibus patriæ retibus, secuti sunt Crucem; & tam Sancto Religiosorum cœtui Præfectus fuit P. Fr. Michael à Talauera, doctrina, & pietate singulari ornatus; erat autē inter subditos eius feruentissimus P. Fr. Petrus Baptista, Iaponiæ Protomartyr mox futurus.

Pro-

Prouidit filiæ suæ Custodiæ Philippinarum caritatiuè eius Mater Sancti Iosephi Prouincia, & ab eius sustentatione nunquàm destitit. Cùm autem illa maximos in Dei Domo prouentus gigneret, peruenit eorum fama ad aures Patris-familias Papę Sixti V. qui eam in Prouinciam erexit Anno 1586. edito super hoc Breui, cuius initium (quia Fratrum Discalceatorum labores enarrat) hîc subiungere placuit: *Dum ad vberes fructus, quos Religiosæ personæ, præsertim verò Fratres Minores de Obseruantia Discalceati nuncupati, Custodia Sancti Gregorij in Insulis Philippinis Indiarum Occidentalium, quasi in agro Dominico seduli operarij ad Dei gloriam, & spiritualem salutem Populorum &c.* Addidit huic concessioni multas gratias & priuilegia, & in terris Sinensibus, alijsque Indiarum Regnis, ac Insulis fundandi Conuentus facultatem largitus est: Præerat eo tempore dictæ Custodiæ P.Fr.Petrus Baptista, à quo conuocato Capitulo, primus nouæ Prouinciæ Minister P.Fr.Paulus à Iesu, Prouinciæ Sancti Iosephi filius, institutus est; inceperunt ex tunc Fratres ad albentes vicinorum agrorum messes oculos conuertere, & apertam in eis Euangelij portam videntes, sedulò studuerunt linguis Iaponicæ, Sinensi, & Indicæ addiscendis; vt detentos Idolorum superstitione Populos, ad Christi Fidem (quæ ex auditu est, auditus autem per verbum Dei) perducere possent.

De ingressu Fratrum Minorum Discalceatorum è Prouincia Sancti Gregorij in Iaponium. Cap. V.

IN remotissimo Asiatici maris confinio Orientalis Regio pluribus Insulis constans, cui nomen Iaponium depræhenditur; solum est illi fœcundum & sanum, omnique alimentorum genere perabundans, paulò ante Saluatoris nostri Natiuitatem à Sinensibus incolis cœpit habitari. Subtili quidem & acuto ingenio, sed superbo & honoris cupido natura Iapones effecit, superstitioni & Idololatriæ dediti sunt; duo præsertim Idola *Xacam, & Amidam* nomi-

nominata venerantur: Sacerdotes suos (quos communi vocabulo *Bonços* appellant) è Senioribus Populi electos summè reuerentur; omnes scribendi, & legendi artem callent, eorum autem linguam curiosam esse, & compendiosam paucis multa comprehendentem nostri Europæi affirmant. Totum illud vastum Dominium vni summo Imperatori subest, cui variorum Regnorum Reges, vel meliùs dixerim Tetrarchæ, ad nutum obediunt.

Cùm igitur in hanc latissimam Regionem respicerent Minores Discalceati Philippinenses, & in eam aut Euangelij semen inferre, aut ab alijs seminatum ad maturitatem perducere vehementer optarent. Ecce quòd ille, cuius consilia inscrutabilia sunt, eo tempore eis ingressum aperuit, quo difficilior humanis mentibus videbatur; ad supremum Gentis illius Imperium post diuersos Fortunæ casus ascenderat quidam Faxiua obscuro & humili loco oriundus, & prima professione faber lignarius; sed tam forti & generoso præditus animo, vt sibi sexaginta Regna subiecerit, & totam Sinam sibi adhuc submittere meditaretur: Affectabat quoque Philippinarum obsequium; quare vt belli occasionem quæreret, Pharandam domesticum suum cum alijs Legatis ad Philippinas transmisit, vt ab eis tanquàm supremo Iaponij Imperio subditis, homagium, & fidelitatis promissionem exigeret.

Visa est noua, & inexpectata Legatio Philippinarum Gubernatori Gomezio Perez de Mariñas, timuit tam barbari, tamque potentis vicini potentiam; humaniter Legatos excepit, vtque rem benigno modo cum ipsomet Imperatore componeret, destinauit ad eum solemnem Legationem, cui R. Patrem Cobos è Prædicatorum Ordine præfecit: Sed eo in via morte prærepto, eidem muneri Venerabilem Dei famulum P. Petrum Baptistam Custodiæ S. Gregorij nuper Custodem sufficit. Monitus de Proregis electione Vir humilis, duplici & contrario Humilitatis, & Charitatis motu cœpit agitari; prima ipsis supra Fratris Minoris Ordinem, oblatum ei officium esse suadebat; altera

acce-

acceptandum suggerebat, vt Gentis illius Christianitatem iuuaret. Igitur vt vtriusque virtutis impulsibus obediret, se velut Iaponij Prædicatorem, non vt Oratorem offerebat; volebat Legatione fungi pro Christo, non pro Philippo: Itaque cùm res in dubio esset, dum Gregorij XIII. Breue videretur obstare, quo Societatis Iesu dumtaxat Patribus Iaponij euangelizatio permittebatur; alijs Religiosis prohibebatur, licet ex Sixti V. Indulto ad omnes Orientis Regiones Fratribus Discalceatis pateret accessus. Voluit Deus super his suum manifestare consilium, & Diuinæ mentis arcanum; tunc enim præfatus Imperatoris Legatus Pharanda Gurimon sequentem Philippinarum Proregi Epistolam scripsit.

Ego Pharanda Gurimon Insularum, & Regnorum Iaponij Orator, dico multos in illis Regnis esse Christianos, qui Catholicæ legis initia susceperunt; ex penuria autem Ministrorum, & Sacerdotum (à quibus doceatur) dilatata non fuit: Ego verò scio pergratum futurum Regi Domino meo Cabucondono Taycozanicæ, si qui Patres ex istis terris in Iaponium traijciant, dummodò ex Sancti Francisci Ordine sint; quia ipsi rem nouam & mirabilem visu, homines tam austeræ vitæ præbebunt, & eorum missionem pro gratia sibi facta reputabit, & etiam propter rerum mundanarum contemptum (quem profitentur) optimè à Iaponibus excipientur. Quamobrem à Dominatione vestra peto, vt aliqui ex illis Discalceatis mecum veniant, & in nomine Regis mei ipsos fore benè recipiendos polliceor, & benignè cum eis agendum, nec vlla inferetur ipsis iniuria, nullum erit eorum vitæ periculum; quare me ipsum astringo, illos sanos in ista Ciuitate ad Dominationem vestram me reducturum.

Isti Epistolæ, quàm compendiosam Discalceatæ Reformationis laudem dixerim, placet tres alias à Iaponibus Christianis missas subiungere; vt toti Populo Catholico pateat, adeò insitam esse hominibus auri, & pecuniæ famem; vt in quocunque Mundi angulo diuiciarum contemptor viuat; de eo semper dici possit, quod olim sapiens Salomon protestabatur se esse dicturum, si quem huiusmodi

ti suis temporibus inuenisset: *Beatus vir, qui post aurum non abijt, nec sperauit in pecunia, & thesauris. Quis est hic & laudabimus eum, fecit enim mirabilia in vita sua.* Videamus ergo quomodò laudauerint Iaponenses, Viros illos Apostolicos Discalceatos, quos post aurum non abire, quos in pecunia & thesauris non sperare didicerant: Viuebat Manilæ Religiosus quidam nomine Gonsaluus Garzia, qui antequàm Mundo valediceret, decem annorum spatio in Iaponio fuerat commoratus; ad eum igitur afflicta Gentis illius Ecclesia frequentibus epistolis scribebat, quarum originalia Romam, & Madritum trasmissa fuere. Trium autem præcipuarum tenorem hìc adnectam.

Nos Christiani Amanguchani, qui tredecim vel quatuordecim millia complemus; temporibus retroactis à Patre Francisco Xauerio Societatis Iesu Religioso baptizati, dicimus; quòd à 12. annis doctrina & Ministris caremus, & quia deerant, à quibus nostri regenerarentur, semetipsos alterutrum baptizabant in domo Ioachim, in qua crucem, superpelliceum, & dicti Patris disciplinam conseruabamus: Cùmque aliquis Christianus infirmaretur, ipsum superpelliceo induebamus, & Cruci applicabamus, moxque quinquies disciplina percussus, illicò sanitate pristina fruebatur. Mortuus est magno omnium mœrore Ioachim, & dolor additus est dolori; cùm posteà audiens Imperator nos Christo, & eius legi seruire, è nostris terris nos expulit relictis quadringentis, qui intelligentes in Insula Manila, reliquisque Philippinis plurimos Fratres existere, de mittendo ad eos accersendos conuenimus: Sed Franciscanos esse optamus, quoniam iuxta quod de illis narratum est, prauidemus; quòd si in Iaponium veniant, innumeras gentes ad Christum conuertent, cùm videbitur status eorum perfectus, & modus viuendi Apostolicæ vitæ sapè nobis à nostro bono Patre Francisco Xauerio descriptæ simillimus, nec solùm hac vice, nec à nobis dumtaxat, sed à pluribus pluries postulati fuerunt. Fagunsa Imperatoris Cognatus Christianus est, & quoniam Doctoribus caret, iuit cum vniuerso Populo suo; vt reperiat, à quibus in Fidei via dirigatur: Cùmque Imperator ex carentia Ministrorum, ipsi apostasiam à religione Catholica sua-

 dere

dere vellet; constanter respondit se priùs membratim discerpendum, quàm à Christo capite diuidendum. Iustus Meaci Ciuis, cui plusquàm octoginta millia vassallorum obediunt, pro se & subditis suis Prædicatores enixè desiderat: Ille verò tam fortiter in Fide perseuerat, vt maluerit bonis, & honoribus ab Imperatore spoliari, quàm ad pristinam idololatriam reuerti; ipse igitur & terrarum eius incolæ, Doctores volunt, & præcipuè Franciscanos.

Secunda Epistola non minoris affectus inditium est, quæ sic habetur.

Nos Amacusani fideles, ego Domina Gracia Regina, & terrarum istarum Dominatrix, vxor etiam filij mei Ioannis, & Bartholomæus, ac Cornelius, te Fratrem Gonsaluum Garziam tanquàm filium, & fratrem nostrum rogamus: vt Fratres tuos moneas, quoniam Religiosorum Sancti Francisci viuendi modum, & præsertim pecuniæ renunciationem nouimus, quem diuitiarum contemptum non credentes, aliquando derisimus, cuius nunc veritatem certam habemus: Illos dumtaxat volumus, quia pauperes, & ex eleemosynis vitam ducentes, quas eis nos ipsi lubenter erogabimus; si in meas terras à nonaginta Populis (quorum singuli quadringentas, aut sexcentas domos occupant) habitatas, aduenient. Neminem habeo, à quibus instruantur, præter duos è Societate Iesu Religiosos; vnum Sacerdotem, alterum verò Laicum: Cùmque tot Populi doctrina indigeant, persecutiones à Gentilibus patiuntur; qui propter deficientiam Prædicatorum, ipsos ab Ecclesia Catholica sinu abducere, & retrahere conantur. Hæc & multa alia à meis Christianis ad me scripta sunt Anno 1590.

Tertia Epistola sequens est.

Nos Christiani qui in Gentilitate versantes, Idolorum Sacerdotes extitimus, à te Fratre Gonsaluo Garzia benedictam Sancti Francisci vestem gerente, in visceribus Dei petimus; vt

cùm

cùm Templa nostra, & redditus (te suadente) ad Christum conuersi reliquerimus, nostri miserearis; qui per deserta, & montes erramus, syluestribus alimentis viuentes, nemine contentes: Et quia scimus Fratres sacratæ illius Religionis deuotissimos, & pauperrimos esse; ecce obsecramus, vt veniant ad quærendas, & saluandas terræ istius animas. Christiani Firandi (qui ad tria millia perueniunt) fideles Xiqui, & alij idem postulant.

Tam instantibus Christianorum Iaponensium petitionibus Philippinarum Gubernator annuere volens, & diuinam in eis voluntatem considerans, omnia sibi obiecta impedimenta superauit; & benedictum Patrem Petrum Baptistam, cum alijs tribus Discalceatis Fratribus, nempè Fr. Gonsaluo Garzia linguæ Iaponicæ peritissimo; Fr. Francisco à Sancto Michaele, aut à Parilla, & Fr. Bartholomæo Ruiz ad Imperatoris Iaponici terras delegauit. Igitur propter miseriam inopum, & gemitum pauperum die 26. Maij Anni 1593. exurgens Venerabilis Dei Seruus P. Petrus à Gubernatore Legatus, à Prouinciali suo Commissarius institutus, è Philippinis egressus est; post triginta dies periculis, & laboribus plenas, ad Firandi Portum saluus & incolumis vnà cum socijs appulit: Qui se in vastissima Regna introductos videntes ad debellandas tartareas potestates, non armis visibilibus; sed spiritualibus zeli, patientiæ, verbi, & exempli instrumentis, illicò Deo Omnipotenti cunctorum bonorũ Auctori gratias humillimas retulerunt. Christiani autem luctu, & mœrore seposito gaudentes, illicò pijs Missionarijs adfuerunt; illis namque spectaculum Deo, & Angelis dignum exhibuere Minores Legati, vili & repetiata veste induti, pedibus nudis incedentes, mortificationem Christi in vultu ferentes, pœnitentiam ore prædicantes, viam Cœli exemplo monstrantes: Sancta igitur, & pia curiositas Populos omnes ad Discalceatos nostros videndos mouebat, nullus enim anteà Ordinis Seraphici filius in Iaponium intrauerat; erat tunc temporis deserta Christianitas, & vidua pastoribus Eccle-

sia lugebat. Quos enim Sanctissimus Indiarum Apostolus Franciscus Xauerius Christo filios genuerat, nemo lacte prædicationis educabat; cùm ex edicto barbari Imperatoris Religiosi Societatis Iesu Patres, ab eius Imperio fuissent relegati: Quare desolata Iesu Christi Sponsa, captiua filia Syon, deserta Hierusalem, ad Sponsi sui amicum Fratrum Minorum Discalceatorum Ordinem clamabat; *Adiuua me solitarium, & cuius præter te nullus est auxiliator alius.* Ester 14. vers. 3.

Præcesserat Seraphicos Oratores Pharanda, vt de eorum accessu Imperatorem moneret; gauisus est iste, & humano modo recipiendos iudicans, Fugen domesticum suum cum equis, & curribus ad eos misit: Sed qui Christi negocia sibi commissa meminerant, Apostolico apparatu vti voluerunt, & discalceatis pedibus honoris mundani fastum calcantes; magna tùm Christianorum, tùm Gentilium admiratione ad Imperatoris Aulam contenderunt. Obstupefactus nouo spectaculo Monarcha, & tam puro seculi contemptu motus, plurimam in eos reuerentiam & amorem concepit, eosque veros Christianos sibi videri testatus est; quare perhumaniter exceptis, beneuolum in omnibus fauorem repromisit: Illi verò rebus Christi paupertate & humilitate prouectis, Catholici Regis negocio sapienter & liberè gesto, ab Imperatoris præsentia recesserunt; & eo sic annuente & volente, in Imperij caput Meacum se transtulerunt.

In ea celeberrima Vrbe Conuentum Beatæ Mariæ de Angelis dicatum, Imperatoris & aliorum Gentilium Magnatum liberalitate extruxerunt; nec ædificatio Mysterijs vacauit; namque in supremo conditæ nuper Ecclesiæ Altaris tabulario verba ista ab omnibus visa fuere; *Filiæ Ierusalem, nè suscitetis, neque euigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit.* Cuius inscriptionis enucleando secreto, diuersis sententijs laboratum est; contigit insuper, vt Templi Idolorum proximi campana, quæ strepitum suum ad multa milliaria diffundere solebat, eo die (quo nouæ Ædis campana erecta est) penitùs obmutuerit, nullumque ampliùs

sonitum ediderit: Quo sanè inditio cœlitùs manifestabatur, quòd cùm vox turturis in Iaponij terra audiebatur, cessare debebat noctuæ cantus; & canente Christi Ecclesia, silere Dæmonis superstitio tenebatur. Tunc enim impletum est verbum Sophoniæ Prophetæ in cap. 2. vers. 14. *Vox cantantis in fenestra, coruus in superliminari; attenuabo robur eius.* Itaque eodem ingressus Discalceatorum nostrorum Anno 1593. die 4. Octobris Seraphico Patri S. Francisco deuota, perfectum & consummatum fuit ædificium, primumque corporis & sanguinis Christi Sacrificium in Ecclesia oblatū est; & à feruidis Missionarijs, eorumque coadiutoribus Fr. Martino ab Ascensione, & Fr. Francisco Blanco nuper è Philippinarum Prouincia missis, prædicationis exercitium in ipsamet Regia (nemine contradicente) inchoatum est: Immò tantus erat in eos ipsius supremi Dominatoris affectus, tantaque deuotio; vt semel incognitus (media nocte) eorum matutinis Horis adfuerit, & palam Aulicis suis dixerit, *pauperes illos, & humiles Fratres non esse à Gentilium conuersione arcendos.* Dein quod in aure audierant Christiani, publicè repetebant; tunc licebat omnibus rosaria, cruces, coronas, imagines, & cætera deuotionis instrumenta manifestare; Eodem anno, die omnium Sanctorum solemnitate percelebri, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in Sancta Sanctorum delatum, & repositum fuit; Christus autem cultum, & honorem sibi exhibitum crebris miraculis compensauit, interque ista notissima sunt, quòd Angelorum chori collaudantes Deum, & alternis vocibus humanos concentus adiuuantes auditi fuerunt; quòdque cùm in Aede Virginis Matris nulla lampas arderet, apparuere quatuor lucidissimæ, totidem illuminationis Prædicatorum nostrorum annos significantes. Audita fuit eadem cœlestis Musica, dum in festo Natiuitatis Christi B. Commissarius Petrus nocturni Sacrificij hostiam immolaret.

Tam stupendis prodigijs Populi zelus accendebatur, ideò Christiani vt rubiginem tot annorum silentio, & timore contractam excuterent, pietatis exercitia duplicabant, & in Ecclesiam

clesiam Fratrum Minorum, & precaturi, & disciplinam appræhensuri frequenter conueniebant: Interim à pijs Missionarijs nihil eorum omittebatur, quibus seipsos bonorum operum exempla præberent; excogitauit autem nouam artem illorum charitas, quæ non quærens quæ' sua sunt, sed quæ Iesu Christi, eos mirabiles & toti Nationi amabiles effecit.

Inter omnia mala, quibus humana mortalitas subest, nullum est inter Iapones communius, nullumque ipsis intolerabilius lepra; horrent ad aspectum leprosi, nec dubitat vxor à marito, nec vir ab vxore; neque Pater à filio, nec etiam natus à Parente lepra infecto recedere: Nulla eos affinitas, nulla sanguinis cognatio tangit; moritur infœlix, & omni destitutus auxilio, qui tam grauem morbũ contraxit. Quod videns pijssimus Commissarius, tactus dolore cordis intrinsecus, licet naturæ suæ in peccatis conceptæ amarum esset videre leprosos; testamentum verò Seraphici Patris sui Francisci, tanquàm legitimus eius hæres exequi volens, diuinæ se dispositioni commisit, & ipse Dominus conduxit eum inter illos, & fecit misericordiam cum illis: Quod autem videbatur illi valdè amarum, ei conuersum fuit in maximam animæ, corporisque dulcedinem. Vndè vt infœlicibus leprosis succurreret, duas ad vtrumque Conuentus latus, hospitales Domos Sanctis Beatæ Virginis Sponso, & Matri dicatas, ex Gentilium eleemosinis construxit; & vni Leonem, alteri Paulum Tertiarios præfecit, quorum charitatem (vt infra videbitur) martyrij gloria coronauit: Sustentabantur, & curabantur in illis Domibus plusquàm centum & triginta leprosi, præter alios varijs infirmitatibus languentes; quibus diuinæ Prouidentiæ cura, medicinas & alimenta suppeditabat. Si quis autem tantæ humilitatis profunditatem in Viro Dei Petro, & Regis Catholici Legato miretur, illam sacro amoris incendio tribuat; nam ex Diuo Bernardo, *Amor dignitatis nescius*.

Quantùm impenso leprosis officio profecerint Apostolici Viri, non facilè dici potest; testimonium reddebant eis

Chri-

Christiani, & Gentiles; isti laudis, illi imitationis. Fideles enim superata carnis contradictione, libenter lepram videbant, immò & manu contrectabant; quod autem maius est, ore & lingua lambebant, Christum propter peccata nostra quasi leprosum effectum reminiscentes: Idololatræ verò cum nullius mundani commodi vtilitate ductos Religiosos agnoscerent, Christianæ fidei virtutem mirabantur; & ipsemet Imperator semel confessus est, se ex eorum zelo, & amore colligere Christum Saluatorem esse, & bonorum operum in altera vita iustum Remuneratorem. Præterea feruens Commissarius scholam instruendis pueris aptam ædificauit, in qua lacte salutis potabat eos, & ab Idololatriæ veneno retrahebat; ad hæc stridebant dentibus in eum Idolorum Sacerdotes, & dissecabantur cordibus: P. Petrus autem cùm esset fortitudine plenus & sapientia, ad vlteriora progrediens Nangasachum se contulit; vbi & in alijs Iaponij terris vndecim Conuentus & Ecclesias Discalceatorum, & septem leprosorum Hospitalia à scipso, & à suis in breui constructa vidit. Horum etiam labore, ac industria innumerabilis hominum multitudo, aut in fide solidata, aut ad eam conuersa permansit; nec mirum, si tam modico tempore tam multa perpetrauerint opera, cùm sit (testante Sancto Hieronymo) longum iter per præcepta, breue autem & efficax per exempla.

De initio persecutionis, & de glorioso Beatorum Petri Baptistæ & sociorum eius, aliorumque Protomartyrum triumpho. Cap. VI.

FLorebat mirum in modum Iaponij Christianitas, & intra quadriennij spatium stupenda incrementa perceperat; sed ecce cor Regis immutatum est, & recedente ab eo Spiritu pacis & amoris, exagitauit eum Spiritus nequam. Quærebat inimicus homo molles Regiæ mentis aditus, & tempora seminandi zizanij obseruabat; prophani Sacerdotes prima in Viros Dei venena euomuerant, nihilominùs influctua-

fluctuabat adhuc Imperatoris animus, & quanquàm solitas autem eleemosynas non ampliùs illis erogari iussisset, libertatem tamen prædicandi nondum ademerat. Qui igitur artes mille nocendi habet, à totalis destructionis proposito non destitit; donec ministrantibus materiam Idolorum Sacerdotibus, alijsque Inferni consiliarijs grauissimæ persecutionis flammas accendit: Imperator ergo ex agno mansuetò in furibundum leonem cõuersus, falsis ac peruersis domesticorum, & Principum suorum suasionibus assentiens; præcepit plantatam in terris suis Christi Domini vineam radicitùs amputari, & omnes (quotquot essent in Iaponij Regnis) Religiosos, & Christianos carceribus mancipari.

Itaque primæ excitati incendij victimæ fuerunt sex Minores nostri Discalceati, primitiæ Deo & Agno, Iaponij Protomartyres, purpurati Catholicæ fidei testes; qui à satellitibus capti, cùm à Christi confessione nullo modo dimoueri potuissent, post multa carcerum, & longi itineris incommoda, post extremæ auriculæ crudelissimam abscissionem, post publicas derisiones, famem, sitimque toleratas, pro Iesu Christi nomine extra muros Oppidi Nangasachi, die 5 Februarij Anno 1597. cum alijs septemdecim Tertitiarijs, eorumque coadiutoribus & familiaribus, & cum tribus Societatis Iesu filijs, in crucem acti lanceisque transuerberati, gloriosi martyrij palmas obtinuerunt.

Quàm multa prodigia Beatorum passiones præcesserint, quàm læto & hilari animo ad Crucis tormentum accesserint, quantam Populi deuotionem, qualem omnis sexus & ætatis æmulationem commouerint, enarrare non suscipio. Hic solummodò causam mortis ipsorum verbis Iaponicis scriptã Latinæ fidei reddam: *Quoniam isti homines è Philippinis cum titulo Legatorum venerunt, & Meacum se recipientes legem Christianam à me annis præteritis sub grauibus pænis prohibitam prædicauerunt; iubeo, vt cum Iaponibus ipsorum legi adhærentibus occidantur, itaque isti viginti quatuor Nangasachi crucifigentur. Iterùmque dictam legem prohibeo; vt in omnium notitiam iussio mea perueniat, quam executioni mandari volo. Si quis*

autem

antem eam temerariè infregerit, se cum tota progenie sua grauiter puniendum agnoscat. Primo de Anno de Queicho, die decima Lunæ vndecimæ. Sigillum Regale.

Quibus 24. condemnatis, si duos ipsis adauctos in via adiungamus, omnes ad supramemoratum viginti sex numerum attingere reperiemus.

Quibus autem vijs cum palma ad Regna peruenerint hi Beati, & coronas decoris acceperint de manu Dei, hìc describendum esse existimo; vt & Martyrum honori, & legentium ædificationi consulatur: Quapropter breuem vitæ cuiuslibet ipsorum historiam, vel saltem nominis, & officij notam assignabo. Omnium dignitate primus fuit B. Pater Petrus Baptista, sed ordine mortis postremus; vt enim Salomoneam Machabæorum Genitricem,& Sanctam Fœlicitatem septem Fratrum Martyrum Parentem imitaretur, vltimus precatus est crucifigi, & dispositione diuina factum est, vt filios suos ad gloriam præmitteret, & deindè de eorum victoria certus ipse triumpharet.

Beatus itaque Martyr Philippus,Frater noster, alios martyrio præcessit. Iste in Prouincia Angelorum nouæ Hispaniæ Ordini Seraphico aggregatus, manum miserat ad aratrum, & respiciens retrò aptus fortè non fuisset Regno Dei; nisi post gestam in Sina mercaturam, iterùm Christi iugo in Prouincia Sancti Gregorij collum subdidisset: Factus igitur denuò Minor, cùm in nouam Hispaniam traijcere vellet;naui (qua ferebatur) in Iaponij littus reiecta, ab infidelibus apprehensus est. Cùmque se Christianum & Religiosum liberè declarasset, in naufragio præfatæ nauis portum salutis inuenit, & admirandum nobis diuini consilij secretum reliquit; dum iactura ratis Sancti Philippi titulo consecratæ,occasio salutis fuit homini eiusdem nominis possessori: Vno verbo qui aduersantibus ventis, & intumescentibus procellis, ad nouam Hispaniam appulere non potuerat, inuenit secundam post naufragium tabulam; scilicet crucem, & inuocato nomine Iesu, in nouam Hierusalem fœliciter intrauit.

Genuit Ordini Seraphico Franciſcum Blancum alma Prouincia Sanctī Iacobi Regularis Obſeruantiæ; ſed eum Eccleſiæ & Cœlo Philippini Conuentus educarunt, in quibus domicilium habitationis accepit, & Minoribus Diſcalceatis eſt aſſociatus. Iſte Sanctiſſimæ Virgini Deiparæ addictiſſimus fuit, orationi & pœnitentiæ indefeſſus vacauit; ter ſingulis diebus diſciplina corpus afflixit, puritatem cordis, & linguæ innocentiam ſemper coluit: Cùm in Iaponium tranſijſſet, intra tres menſes ſufficientem confeſſionibus audiendis, linguæ intelligentiam acquiſiuit; ſumma charitate leproſis ſeruiuit. His virtutum, & bonorum operum gradibus, ad crucis mortem peruenit, quam læto & ſereno vultu aſpiciens, & in hæc verba erumpens: *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*, ſe lanceis transfigendum obtulit, & ad vltimum vſque halitum à diuinis laudibus non ceſſans, ſtolam iucunditatis accepit in ſanguine Agni dealbatam.

Egregium Concionatorem P. Martinum ab Aſcenſione filiæ ſuæ Sancti Gregorij prouida eius Mater Prouincia Sancti Ioſephi dedit. Cantaber erat genere; & Diſcalceatus Ordine, miræ paupertatis, orationis & pœnitentiæ fuit; orabat quotidiè Dominum, vt ſibi (non quidem ad dexteram, vel ſiniſtram ſedere daretur) ſed vt calicem (quem biberat) ipſi guſtandum porrigeret, vt enim verus Crucifixi Diſcipulus eſſet, crucē baiulare poſt eum volebat: Licet enim ſignū Aſcēſionis prognoſticum pręferret in nomine, non tamen in montem transfigurationis, ſed in collem crucifixionis; nō in Thaborem, ſed in Caluarium aſcendere peroptabat. His dum intentus ſupplicationibus viueret, reſponſum accepit à Spiritu Sancto interiùs ei loquente, illum eſſe viuum lapidem Eccleſiæ Iaponicæ conſtructioni deſtinatum: Ad Philippinas igitur tranſmiſſus, Artes & Theologiam docuit; indè in Iaponium intrans, mox à prouido Commiſſario Petro Conuentus Oſacani Superior nominatur. Tandem vt promiſſam ſibi coronam conſequeretur, cruci affixus, & lanceis tranſuerberatus, conuerſa ad Cœlum facie deuotum Populis circumſtan-

cumstantibus spectaculum exhibuit: Ipse autem Martinus pauper & humilis, Cœlum diues ingressus est, & ad montem beatæ visionis ascendit hymnis cœlestibus honorandus. Sequitur indè benedictus Frater Gonsaluus Garzia, qui cũ pluribus annis corruptibilis mercaturæ commercium in Iaponio exercuisset, ad Philippinas secessit; vbi relictis omnibus, pretiosam Seraphicæ paupertatis margaritam in Discalceatorum Conuentu quæsiuit: Habitu autem Franciscano indutus, cum B. Commissario Petro socius Legationis & Missionis, in Iaponium reuersus est; vt gentes Christo lucrifaceret. Cùmque nuper dum in seculo viueret, Taycozamæ Imperatori notus fuisset; ob magnum diuiciarum contemptum, eidem iterùm notissimus, & carissimus extitit: Sed cùm furor & superstitio beneuolentiam Regis suffocassent, crudeli ipsius edicto compræhensus, martyrij palma decoratus est; & corporis vitam perdens pro Christi fide, animam cum Dei gratia saluauit, Mundo perditus, Cœlo saluus ad immarcessibilem salutem transiuit.

Quintus extitit Fr. Franciscus à Sancto Michaele, nobilitate ingenita clarus, Prouinciæ immaculatæ conceptionis in Hispania Professus; sed altioris perfectionis, & Reformationis zelo ductus, Prouinciæ Discalceatæ Sancti Iosephi voluit aggregari. Laicus erat omni virtutum genere excultus, martyrij autem desiderio flagrans ad Philippinas mitti postulauit; vbi Crucis signo hominem Indum viperæ morsu labefactatum è mortis indubitatæ faucibus eripuit, & mulieri agonizanti amissum linguæ vsum reddidit, vt Baptismum petere, & eius lauacro saluari posset: Quibus actibus cum se alium Raphaelem exhibuisset, cùm se paupertate, puritate, abstinentia, & sensuum mortificatione dignum Francisci nomine ostendisset; tandem pro Dei gloria crucifixus, sanguinis sui testimonio firmauit, quod Propheta cecinit: *Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat*, Et efficaciùs ingerens passione, quam ore (*quis vt Deus*) se in cœlesti prælio verum Michaelem esse probauit.

Præmisit filios suos carissimos feruentissimus Dei Seruus

P. Petrus Baptista, vt in singulis amor paternus cruciaretur, & in omnium victoria triumpharet. Natalium splendore corruscarat, & in Conuentu Arenarum à S. Petro de Alcantara extructo, Fratrum Minorum Discalceatorum vitam professus erat; omnium Fratrũ testimonio humillimus, obedientissimus, pœnitentiæ & orationis amantissimus habebatur, qui prædicationis officium cum maximo audientium progressu exercuit: Cùm autem ad Philippinas transmeasset, Custodiæ præfici, & à Philippo II. Catholico Monarcha, Episcopatui Camerinarum destinari meruit; sed sanctiori desiderio motus, conuersionem infidelium ambiebat, quarè in Iaponium (licet ægrè accepto Legati munere) profectus est; quid ibi pro Dei gloria, fidei Catholicæ exaltatione, Christianorum, & Gentilium salute corporis, & animæ patrauerit, superiùs expositum est. Igitur Petrus Baptista cùm gemini sui Patroni munus impleßet, cùm (velut olim Apostolorum Princeps) infideles multos ad fidei dogmata conuertisset, cùm (sicut Christi Præcursor) pœnitentiam omnibus prædicasset, & viam Domini in eremo Iaponij præparasset, innocentissimam vitam pretiosa in conspectu Dei morte conclusit; & qui Petri Apostoli fidem in genere mortis imitatus est, officium quoque Baptistæ in patibulo Crucis accepit, dum Iaponum Protomartyr effectus, primus cœlestis gloriæ viam monstrauit verbo & exemplo, dicens: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata Mundi.*

Horum martyrio associati fuere tres pueri, Ludouicus, Antonius, & Thomas Iapones; qui nec minis, nec adulationibus à confessione fidei potuerunt auerti, nec à charissimis Magistris suis Discalceatis nostris auelli. Hi duodecim, tredecim, & quatuordecim annorum martyrium subijsse traduntur, quò detestabilior crudelitas, quæ nec minusculæ pepercit ætati; immò magna vis fidei nostræ, quæ etiam ab illa testimonium inuenit ætate; fuit nè in illis corpusculis vulneri locus? & qui non habuerunt, quo ferrum reciperent, habuerunt quo ferrum vincerent: Hi inter cruentas carnificum manus impauidi, hi striden-

tium

tium grauibus catenarum tractibus immobiles, nouum martyrij genus nondùm idonei pœnæ, & iam maturi victoria, certare difficiles, faciles coronari; magisterium virtutis impleuere, qui præiudicium vehebant ætatis. Flere omnes, ipsi sine fletu, mirari plerique: quòd tam facilè vitæ suæ prodigi, quam nondum hauserant, iam quasi perfuncti donarent: Stupere vniuersi, quòd iam diuinitatis testes existerent, qui adhuc arbitri sui per ætatem esse non possent.

Præter istos teneros flores, quos in ipso pubertatis decore, infidelitatis pruina decoxit; iuuat & nomina aliorum Tertij Ordinis nostri Martyrum referre: Qui enim participes fuere laborum; quidni erunt & honorum? & qui nostrorum Discalceatorum adiutores in ministerio fuere, & consortes in martyrio; quidni erunt & in encomio? Passi sunt ergo fideles Christi Athletæ Paulus Suzuqui, cuius breuis & compendiosa laudatio est; quòd leprosorum Hospitalarius summè charitatiuus extiterit, quòd Fratres nostros in prædicatione, & conuersione Gentilium incessanter adiuuerit. Gabriel Iapo à sexdecim annorum ætate, Religiosorum nostrorum obsequio addictus: Thomas Catechismi Prædicator, à Fratribus nostris institutus; Franciscus à Meaco Medicus, & Fratrum interpres. Ioannes Saquier ab Osaca, sanctorum Missionariorum domesticus: Bonauentura à Meaco, cui nihil vnquàm melius venit, quàm cùm à pueritia baptizatus, à fide Catholica per apostasim recessisset, & Idolorum Sacerdotio fungeretur; sed à Minoribus Discalceatis ad ouile Christi reductus, & cum eis tandem crucifixus extiterit. Ioannes Quicuya à Meaco, vicinus & domesticus Fratrum: Leo Caracuma è Boari Regno oriundus, præcipuus Prædicatorum nostrorum interpres, Vir tantæ Charitatis, vt subacta naturæ repugnantia, leprosis irremediabilibus seruierit; præter autem concessam ipsi martyrij gloriam, Deus bonorum Remunerator, eius corpori tantum decorem contulit, vt quadraginta post crucifixionem diebus, vultus eius candidus, & decorus apparuerit. In-

Insuper Mathias à Meaco, super quem sors martyrij fœliciter cecidit: Cùm enim alter Mathias Beatorum condemnationis socius, tempore eorum incarcerationis abesset, & à satellitibus requireretur; iste se vltrò obtulit dicens, *Mathiam Christianum quaeritis? ecce me, qui Mathias vocor, & Christum colo, capite me; fides enim concordat cum nomine*. Paulus in Boari Regno natus, familiaritate & amicitia Fratrum donatus, cum ipsis condemnatus, & crucis passione coronatus est: Cosmas Patroni sui in vita & morte imitator; ægrotis Hospitalis nostri seruiuit,& sibi martirij gloriam acquisiuit. Michael Cozaqui pueri Thomæ Martyris Pater, Fratrum domesticus, & pœnarum haud impar fuit: Petrus Suxequisa fuit vnus ex illis, qui à satellitibus in via (per quam alij Martyres ducebantur) reperti, vinculis alligati, & cæterorum numero adaucti fuerunt; Franciscus Carpinterus secundus adauctus, qui Martyribus perhumaniter compatiens, ipsis meruit associari. Illis Diui Francisci filijs, tres è sacratissima S.Ignatij familia coniuncti fuere: Primo nomen erat Paulus Michi, Vir planè Apostolicus; alij duo Didacus Quizar, & Ioannes Goto nominabantur, qui cùm Societatis Iesu Patrum domestici essent, in ipso passionis loco & tempore à Patre Roderico, dictæ Societatis Religioso, ad sacra eiusdem vota admissi fuere.

Quemadmodùm autem quamplurima gloriosam Seruorum Dei mortem, prodigia de Cœlo missa præcesserant, sic & eandem multa miracula sunt subsecuta: Quibus omnibus ad Sanctissimum Dominum Vrbanum VIII. relatis, Optimus & Sapientissimus Pontifex omnia ad palmam martyrij comparandam requisita, causam scilicet, pœnam, & voluntatem in eis reperiens, cùm Sacra Rituum Congregatio censuisset constare de martyrio, & miraculis; ideòque ad actualem illorum Canonizationem quandocùnque deueniri posse. Bullam edidit die 14. Septembris Anni 1627. qua præfatos sex Fratres Minores Discalceatos & septemdecim Iapones eorum Discipulos, domesticos, coadiuto-

adiutores & familiares, numero Beatorum adſcribens, auctoritate Apoſtolica permiſit; vt de eiſdem Martyribus, tam ab omnibus Ordinis Diui Franciſci Religioſis vbique exiſtentibus, quàm etiam alijs Eccleſiaſticis & ſecularibus, perſonis Manilenſis dumtaxat (vbi præcipui dictorum Martyrum pro Chriſti fide laborantes valdè profecerunt) Officium, & Miſſa de Communi plurimorum Martyrum, die eorum natalis (videlicet die quinta Februarij) recitari, & celebrari reſpectiuè, liberè, & licitè poſſit, & valeat.

De breui quindecim annorum tranquillitate, de origine noua perſecutionis in Iaponio, & de ſucceſſu expulſionis Euangelicorum Miniſtrorum. Cap. VII.

INter alios deuoti Commiſſarij & Martyris Petri Baptiſtæ filios erat Pater Hieronymus à Ieſu, cuius induſtria & ſolertia, cùm optimè Viro Dei perſpecta eſſet, ipſi mandauerat; vt (ſe melioribus Chriſtianæ Reipublicæ temporibus referuans) lateret, obedierat Patri, & Magiſtro ſuo Hieronymus, & è Iaponio Manilam tranſierat; vt Prouinciali Philippinarum de rerum ſucceſſu rationem redderet, & nouos Miniſtros ex illo Concionatorum Seminario ſecum reduceret: Incredibilis eſt zelus, quem Protomartyrum exempla animauerant; ſed cum difficilem acceſſum minæ Imperatoris reddidiſſent, præfato Patri Hieronymo cum vnico tantùm ſocio transfretare liberum fuit: Quorum aduentus diù Tyranni Miniſtros non latuit; ideò ſocio capto, Hieronymus (qui locorum amphractus nouerat) ſaluus euaſit. Interim moritur barbarus Imperator, & crudeli morbo afflictus ſcelerum ſuorum pœnas luit; erat illi vnicus octennis filius, quem ſub Liaſu Regis Bandou tutela reliquit: Sed cùm in Principibus confidendum non ſit, Liaſu depoſito Tutoris nomine; Imperatoris inſignia cœpit, vtque Regni ſui primordia diuitijs firmaret, ſtatuit latens in viſceribus terræ Regni Quanto, aurum effodere. Cũque

quę tam difficili labori operarijs aptis careret, indicatum sibi Patrem Hyeronimum ad se vocauit, cui benignè loquens persuasit; vt Manilam pergeret, & indè Hispanos auri è fodinis eruendi scios traduceret, addens insuper licentiam publicè prædicandi Populo,& plebem baptizandi (exceptis ab hoc beneficio Nobilibus) & Ecclesiam ædificandi: Quam equidem promptè construxit, & in primo Missæ Sacrificio in ea celebrato, Gentilem quendam præcipuum, energumenum è Dæmonis possessione liberauit.

Ad Philippinas autem iuxta Regis præscriptum transiens, optatum ab eo finem consecutus est,& Meacum ad eius prę-sentiam reuersus, ipso permittente Conuentum in ea Vrbe fundauit; & aspirante pacis & tranquillitatis flatu, intra breue tempus septem Ordinis Seraphici Domus in Iaponicis terris extructæ fuere: Ad quas subitò vigilantissimus Philippinarum Prouincialis,subsidium octo Religiosorum misit, quorum omnium labore fides Catholica procellis concussa, radicari & firmari cœpit; plurimique Gentiles ad eam amplectendam inducti fuere, & multi ab eius apostasia, ad Ecclesiæ Romanæ gremium rediere. Gauisa est hac solida pace Christianitas ab Anno 1598. die verò 16. Septembris, qua crudelis & impius Taycozama Imperator occubuit, vsque ad Annum 1613. quo noui Imperatoris ficta mansuetudo in rabiem, & furorem mutata est, & ab eo crudelissimæ persecutionis ignis fuit excitatus,& à linguis iniquorum hominum carbones succensi fuere; quorum præclariores victimas nostros Philippinarum Discalceatos appellare licebit, vt ex plurimis monimentis constat, sed præsertim ex fidelissima relatione testis ocularis Patris Didaci à S. Francisco, eiusdem Ordinis in Iaponio Prædicatoris & Commissarij, ex qua sequentis narrationis contextum desumpsi; vtpotè quæ veritatatem ingenuè dicit,& magnam deuotionem inspirat. Sic autem originem persecutionis expono.

Antiquus ille hominum Aduersarius circuiens semper quem deuoret, cùm Protomartyrum nostrorum sanguine, velut quodam Christianorum semine, nouam Iaponicæ terræ

Eccle-

Ecclesiam fœcundatam videret; cùmque in ea timeret impleri, quod Saluator noster in Iudæa nunciauit: *Nunc iudidicium est mundi, nunc Princeps huius Mundi eijcietur foras.* Suscitauit homines sine fide, auaritiæ seruientes, turpis lucri cupidos, Batauos scilicet, siuè Hollandos negociatores; qui non quærentes bonã margaritã, fidem nimirùm, quã per hæresim amiserũt, sed mãmonã hæresis, auaritiæ & inuidię stimulis agitati, multa suggesserunt Agaxozamæ Imperatori (qui nuper Liasu vocabatur) quibus eius indignationem cõtra Christianos, & præcipuè erga fideles Sancti Euangelij Ministros excitarunt: Horum mendacijs & dolis circumuentus Imperator, conuocato suorum Consilio statuit, vt deinceps solis Hollãdis, & Anglo-Britannis (quos hæresis socios fecerat) negociatio libera, & commoratio tuta in suis Regnis daretur; Sacerdotes autem, & Ministros Catholicos extra terrarum suarum limites eodem edicto iussit expelli. Publicatum fuit Tyranni decretum Anno 1613. sed vsque ad annum sequentem, non extitit executioni omninò mandatum.

Itaque eo vbique vulgato ibant per omnes Prouincias milites; vt quoscunque inuenirent huius viæ viros, ac mulieres, omnes iñ Ciuitatem Nangasachum perducerent: Illud enim Oppidum totum à Christianis erat inhabitatum, & ob portus sui commoditatem expulsioni demandatæ facilem exitum dabat. Completum est ergo Regis edictum per quendam exercitum ab eo missum, qui cum magna violentia Christianos, & Dei Summi Sacerdotes, fidelesque Ministros in naues profectioni paratas intrare coegit; vt quidã ad Philippinas Insulas, alij Macanam maioris Sinæ Vrbem deferrentur: Sed qui olim per medium Iudæorum saluus & incolumis ibat, quia prædicationis suæ finis, & passionis suæ tempus nondum aduenerat, voluit; vt fideles Euangelij sui Præcones sex Discalceati Franciscani, impiorum militum oculos & manus effugerent, & in secreto laterent, nè operarijs destitutus Iaponicus ager, spinas & tribulos sub tam malignis influxibus procrearet. Magna profectò fuit illorũ

charitas,& laudabilis zelus; videbant oues deuorari proximas, cernebant lupos ore aperto Christiani gregis sanguinem appetentes,quid facient Pastores boni?nunquid mercenarij sunt,vt fugiant:*Bonus Pastor animam suam dat pro ouibus suis; mercenarius autem qui non est Pastor, & cuius non sunt oues propriæ, videt lupum venientem, & dimittit oues, & fugit; & lupus rapit, & dispergit oues.* Latuerunt itaque, nè Iaponium desererent, nè Christi ouile pascuis, nè Dei vineam laboribus, nè Domum Domini custodijs priuarent. Horum autem nomina æternis benedictionibus digna silere non decet, iustum enim est; vt vbique cognoscantur, & vbique laudentur Venerandi Patres Petrus ab Assumptione Prædicator & Commissarius, Apollinaris Francus; Ludouicus Gomezius, Ioannes à Sancta Martha, Petrus ab Aula, Didacus à Sancto Francisco Concionatores, & Fr. Gabriel à Magdalena Laicus, eximia perfectione ornatus; quos è latebris emergentes mira, & stupenda pro Christo pati,& agere infra videbimus.

De præfatorum sex Discalceatorum in varias Iaponij partes diuisione, & de rebus à Patre Didaco à Sancto Francisco in sua Regione factis. Cap. VIII.

CVm mei propositi non fuerit, graues à Christianis Iaponicis toleratas persecutiones describere; ad ea quæ Fratres nostros Discalceatos spectant, existimo properandum.Cùm igitur Anno 1614.omnes Imperij Iaponici Vrbes sanguine fidelium maderent, cùm à barbari & iniqui Regis tortoribus nulli sexui,nulli ętati,nulli conditioni parceretur; post expulsos & relegatos omnes (quotquot Năgasachum congregari poterant) Religiosos, Prædicatores, Clericos Iapones, & adiutores: Nostri sex Discalceati prodentes è latibulo, vt quod in arcano orationis audiuerant, Populis annunciarent; cùm salutaris obedientiæ merito, in diuersas Imperij Iaponici partes abiere,in quibus quid egerint, quidue passi fuerint, successiuè legendum objicietur.

Sors

Sors itaque diuinæ Prouidentiæ Venerabilem Patrem Didacum à Sancto Francisco Aleacum, Ciuitatem numeroso Populo celebrem, misit; sunt in ea vltra centum viginti millia incolarum, quorum plerique Christianam professionem sectantur. Quam iucundè ab illis ouibus Christi sine Pastore visibili errantibus receptus fuerit, non facilè dixerim; manebat ille successiuè per aliquos dies in domibus eorum, & eos, multosque alios spiritualibus alimonijs reficiebat: Ibi autem per aliquos menses commoratus est, diem, noctemque in operibus charitatis insumens; modò escam sacræ Communionis, modò sal prædicationis, modò medicinam Confessionis, modò aquam Baptismi administrans; tantaque erat aduenientium multitudo, vt vix exiguum cibo corporali recipiendo, & somno necessario sumendo tempus Venerando Confessori superesset.

Sed quoniam à Sancto Chrisostomo dictum meminerat, diuini verbi Præcones non ad vnam Ciuitatem, non ad vnam Prouinciam, vel Regnum fuisse deputatos; sed Christum eis dixisse: *Euntes in vniuersum Mundum prædicate Euangelium omni creaturæ.* Idcircò consolatis, & sufficienter instructis Aleaci Christianis, ad Ciuitatem Yendum Imperatoris sedem perrexit; multos Christo filios in ea totius Iaponij Matre pepererant Apostolicæ religionis Discalceati Minores, & in illam intrantes primi, tres vni, & trino Domino Ecclesias intra, & prope eius ambitum ædificauerant: Tanti operis Promotor extiterat insignis Dei famulus Fr. Ludouicus Sotellus, Vir planè mirabilis (de quo infra ampla dicendi seges occurret) qui exorta persecutione, cum pluribus à se genitis in Christo filijs captus & incarceratus, Magnatum & Principum Iaponij; præsertim verò Idatæ Mazamunæ Regis Voxu potestate liberatus extiterat, relictis in carcere Christianis Iaponibus, qui deindè varijs tormentis propter fidem cruciati interierunt. Ad illam igitur Ecclesiam Pastore destitutam propter memorandam dicti Patris Ludouici Sotelli Legationem suo loco narrandam, properauit feruentissimus Pater Didacus à Sancto Francisco; sed ob grassantia

inter Imperatorem, & defuncti Monarchæ filium bella, liber non patebat accessus: Quare donec opportunior adesset occasio, Aleaco in Regnum Alini transijt, in quo per duos menses conuersatus est per Ciuitates, & pagos prædicans Euangelium Dei; miram sanè deuotionem exhibebant fideles terrarum illarum Populi, dum è distantibus locis omnis ætatis sexus, & conditionis viri & mulieres, ad pijssimum Confessorem, die noctùque veniebant. Visi sunt, ò pietatis excessus! Maritus & vxor, pij certè & feruidi coniuges, nec domesticæ rei sollicitudine, nec longi itineris periculo, nec canescentis ætatis debilitate retardati, à sexcentis milliarijs Confessionis sanctæ remedium accepturi venisse; in quorum zelo non parua nostrorum Christianorum confusio est, qui præsentem medicinam respuunt, & oblata sibi Ecclesiæ Sacramenta recipere non curant: Dicet illis in die vniuersalis Iudicij Christus omnium operum testis, & Iudex; vides homo hunc hominem, vides mulier hanc mulierem, isti contra vos exurgent in iudicium pigritiæ, & pusillanimitatis vestræ. Tanta autem erat aliquorum innocentia, vt quatuor annorum facta confitentes, vix materiam absolutionis offerrent; cùmque de mirabili in via mandatorum Dei rectitudine interrogarentur, respondebant quòd Confessorum penuriam considerantes, sibi semper inuigilabant, & carnis appetitus timoris Dei fræno coercebant.

Successere quamplurimi casus Missionario nostro, quorũ duo, quia rari, ad fidelium ædificationem hìc adiungi debent. Venit inter alios nobilis Eques nondum baptizatus, vt à Venerabili Patre absolutionem culparum reciperet; sic autem Confessori innotuit carentia Baptismi, cum enim (iuxta morem) ab eo peteret, à quo fuerit spiritualiter regeneratus, respondit; quòd tredecim annos natus, à suis Patre & Patruo Christianis diù sollicitatus fuit, vt pro salute animæ suæ Christianam Religionem profiteretur: Cùmque eorum petitionibus acquiescere nollet, illi per vim efficere volentes, quod per amorem assequi non poterant; eo appræhenso, capiti eius aquæ poculum infuderunt, dicentes verè

esse Christianum, & vt talem ab eis semper habitum fuisse, licet vsque ad trigesimum ætatis annum in gentilitia superstitione permanserit, & exindè Catholicam veritatem secutus fuerit. Cùm ergo sciret optimè doctus & pius Confessor, neminem saluari inuitum, nec posse Baptismum conferri omninò reluctanti, nec vllo modo consentire volenti; eum enixè flagitantem cum filijs, consobrinis, ac famulis eius, sacro Baptismate regenerauit.

Accidit etiam apud Populum nomine Ychinomiya, vt ad deuotum Patrem ambo Coniuges, ambo iuuenes, ambo forma speciosi pro Confessionibus accesserint: Qui à Spiritu Sancto edocti, id quod Theologia docet, quòd matrimonium consensus, non concubitus facit; virginalis castitatis decorem Deo vouerant, & in eadem domo spiritu, non carne coniuncti, velut germani manebant. Admirabatur Seruus Dei in tam rudi, tamque parum exculto Populo Summæ virtutis exercitium; ideòque voti causam sciscitatus, accepit à marito sic loquente: *Christianus ego, mulierem istam gentilem duxi vxorem, quam illicò cum magno mentis affectu rogaui; vt quos nuptiæ coniungebant corpore, eadem Religio copularet Spiritu. Promisit illa se, cùm primùm copia Ministri esset, Baptismi lauacris abluendam; interim ego dum Idololatræ vxoris concubitum fugerem, castitatem ad tempus quindecim dierum voui, steti fidelis Deo (ipsius adiuuante gratia) voui iterùm ad mensem, nihilque rebelle, nihilque contrarium sensi, voui tandem ad vitam: Cùmque Coniugem meam ad Religionis veræ professionem ductam viderem, suasi ei & castitatem; sicque priùs Cathecumena, deindè voto continentiæ astricta, deniquè baptizata, mecum ab vno anno in pace Dei (quæ omnem sensum exuperat) viuit.* Prudens autem Confessor volebat cum illis in tam difficili voto dispensare, aut saltem in aliud commutare; sed sperantes quòd ille, qui dederat eis velle, daret & perficere, illã indulgẽtiam admittere noluerunt. Promiserunt tamen iuxta Patris consilium, quòd imposterùm ad pœnitentiam accedentes, nouam facerent voti expositionem; vt si necessitas afforet, condiguo

reme-

remedio prouideretur. Hinc erubescant nostri Europæ Christiani, qui quotidianis prædicationibus admoniti, frequentibus exemplis instructi, tot librorum historijs stimulati; quid dicam virginalem? nè quidem coniugalem castitatem dubitant violare: Miramur in terris nostris purissimorum coniugum Elzearij Comitis, & Delphinæ summam continentiam; & ecce quòd imitari non potuit Europa, sciens, imitatum est Iaponium nesciens. Primùm dum prædicatur, aut legitur, admiratione dignum dicimus, vix imitandum: Et ecce isti duo secuti sunt, quod fortè non fuerant admirati.

Dum autem in illis Regionibus tantæ sanctitatis semina Pater Didacus à Sancto Francisco manu assidua curaret, vt ea ad maturitatem perduceret; perseuerabat, immò & crescebat bellorum incendium. Ibat Imperator cum quatuor filijs suis, & exercitu quadringentis millibus militum composito; erat ex altera parte Aduersarius defuncti Imperatoris filius Fideyori, centum & nonaginta millibus armatorum stipatus, plenæ erant copijs viæ, quid faciet sitibundus animarum Didacus? Recordatur afflictos absentia Ministrorum Ciuitatis Yendi Christianos, videt exuberantem Ecclesiæ illius messem, Fratrum Minorum Discalceatorum laboribus excultam, præ ariditate tabescere; meminit illius Ædes, opus esse Franciscanæ familiæ. Excogitauit igitur nouam artem, & vt omnia omnibus fieret, habitum Iaponici militis induit, & sic velut alter Iacob, sub Esau vestibus apparens, non vt fratri benedictionem paternam præriperet; sed vt Cœli rorem, & terræ viuentium pinguedinem Christianis, simul ac Gentilibus daret; manus quidem & similitudinem Esau ostendens, vocem autem Iacob reseruans, se militum turmis associat reuerà Regis Regum, & Supremi Imperatoris miles, sicque fœlici & pia astutia, Yendum cum toto exercitu iuit.

In Domo leprosorum Hospitali, media circiter leuca ab Vrbe distante, Fr. Ludouici Sotelli consilio & labore ædificata, hospitio receptus fuit: Magnam peperit

feruentissimi Prædicatoris aduentus lætitiam, quinquaginta leprosis fidelibus, sub cura cuiusdam Hieronymi etiam leprosi, Viri Christiani, summa charitate, oratione, & patientia conspicui, degentibus. Itaque Pater ab eodem Hieronymo recreatus, opportunam inuenit Euangelicæ prædicationi adiunctam Hospitali Ecclesiam, eò Christianorum Congregationibus magis aptam, quò à Gentilibus leprosos præ horrore vitantibus, minus cognitam; addidit & futuri prouentus non exiguam spem facta, in mentis excessu, prædicto Hieronymo Cœlestis manifestatio: Cùm enim quadam nocte intentus oraret, visa est ei dicta Ecclesia, per apertas à quatuor angulis rimas cadere in ruinam; mox verò clausis subitò rimis, murisque coniunctis, perfectè solidari.

Postquàm igitur Christianis Yendi incolis nunciatum fuit, missum à Deo gregi desolato Pastorem; veniebant turmatim omnes, sed nè multitudo confusionem pareret, prudens Director ordinauit, vt singulis noctibus quindecim ad magis accederent: Sed perfecta Charitas foras mittens timorem, eos intrepidos vltra præscriptum numerum perducebat. Transigebant noctem integram sanctis operibus intenti, modò eos exhortationibus suis feruens Prædicator animabat, modò orationi mentali applicabat, modò vocalibus officicijs exercebat; media autem nocte incruenti Sacrificij hostiam consecrabat, & Christi oues Sanctissimi Sacramenti communicatione pascebat: Sicque aduentante die, omnes ad propria remittebat; nè serui Dominis ad tempus seruitutis deessent. Mira quidem erat eorum deuotio, qua corporis necessitatem obliti, & periculi præsentis immemores; se Deo per gemitus & lachrymas, por sanctas orationes, per asperrimas disciplinas, in odorem suauitatis offerebant.

Cùm autem ab Vrbe per noctem egredi mulieres, & in Ecclesiam Hospitalis conuenire decentia non sineret, erat ille deuotus sexus virorum consolatione priuatus; ideòque optantes communi bono gaudere, opportuniùs esse dicebant

bant

bant, vt vigilantissimus Pater Didacus relicto Hospitali in Vrbem ingressus, in domo alicuius Christiani occultus, vtrique sexui inseruiret. Consensit pijs desiderijs, & habitu Iaponis induto, nocte opportuna in Ciuitatem intrauit & quotidiè fidelium domos visitans, eos sua dulci præsentia solabatur: Adueniente autem Quadragesima, ex eorundem Catholicorum consilio, locum singularem Gentilibus incognitum elegit; ad quem pia Congregatio conueniens, omnibus deuotionis & pœnitentiæ exercitijs liberiùs vacaret. Locus ergo tam sanctæ Societati destinatus, fuit angulus quidam secretus Palatij Principis Catozamæ à Simone Sabioye, domesticorum eius Præfecto, Viro Christiano oblatus.

De Patris Didaci, & sociorum eius incarceratione, & de panis in carcere toleratis. Cap. IX.

INimicus homo, qui ab initio Mundi ad finem vsque in agro Domini zizaniâ seminare non desinet, cùm à Venerabilis Patris Didaci prædicatione multa sibi spolia rapi doleret; suscitauit conseruum dicti Simonis, qui eum Domino suo detulit. Sicque post celebratum triumphi Dominici in die Palmarum cum magna Populi frequentia Officium, die Martis hebdomadæ sanctæ Pater Didacus, eiusque socius Ludouicus Iapo, & præfatus Simon appræhensi fuere; quorum vltimus post superatas Patroni blanditias, post elusas eiusdem minas, mortis supplicio damnatus, die 20. Aprilis Anni 1615. decollatus, nobilem Christo confessionem exhibuit: Pater verò, & socius eius in carcerem horrendum fuerunt iniecti. Contigit autem vt alius Patris Didaci comes, & in sancto ministerio adiutor (cui nomen Thomas) baptizandæ mulieri occupatus, tempore captionis abesset: Domum indè reuersus, cùm se ab alijs disiunctum videret; imputabat sibi occultum crimen, quo tam fortunatæ sortis participandæ redderetur indignus. Itaque ad carcerem accessit, tamque importunum

se

se satellitibus fecit, vt eos renuentes ad ipsum cum aliis incarcerandum adegerit; ibique tres Domini Confessores *Te Deum laudamus*, alternis vocibus decantarunt, illud pro sui consolatione memorantes, ***quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati.***

Itur & ab Imperatoris Ministris ad Domum Hospitalem, qua combusta & penitùs destructa, expelluntur ab ea Leprosi, & Custos eorum Hieronymus appræhenditur; qui in fide Catholica perseuerans lætus & hilaris, quòd corporis sui lepra (quam martyrij impedimentum sibi fore timebat) non obstiterit, quin tortores gladios suos eius sanguine purpurarent, gloriosa passione triumphauit. Nè autem ei Martyri debitus honor exhiberetur, prætextum mortis illius excogitarunt Iudices, dicentes capite plexum fuisse propter incendiarium in Hospitali suo celatum; & re ipsa feruidus & cœlestis incendiarius erat Pater Didacus, qui post Christum clamare poterat: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo? nisi vt accendatur.*

Ducti quoque fuere tres socij, scilicet Pater Didacus, Ludouicus, & Thomas ad Iudicem inferiorem, & ab eo ad supremum; coram quibus stabiles in fide reperti, carceri horrendo mancipati sunt: Cùm autem per Ciuitatis vias vinculis alligati Ludouicus, & Thomas, solutus autem Pater Didacus ob Sacerdotij reuerentiam (etiam inter infideles magnam) ducerentur; iste deposita Iaponica veste, ostendebat Seraphicam, & ad Populum non credentem, & contradicentem clamabat Christi fidem vnicam esse salutis portam. Animabantur hoc exemplo, & hac voce fideles; & trium Confessorum pœnis associari petebant.

Quid in carcere passi fuerint explicari non potest, ita obscurus, humidus, arctus, & fœtens erat, fames, sitis, calor, immunditia, omne tandem genus incommodi, doloris, & mali, in eo ita vigebant; vt si quis Infernalium pœnarum imaginem in terra videre voluisset, illùc intrandum, & paulisper ibi remorandum fuisset. Audiebantur ibi gemitus languentium, quos inedia, quos fames, quos putri-

da animantia mactabant; cùmque mors (vltima malorum præsentium meta) eos tot ærumnis liberasset, viui nouis tormentis cruciabantur: Illicò namque fœtentia corpora, alios penè exanimes reddebant, nec tetris illis odoribus statim finis; ibi enim per septem, aut plures dies insepulta cadauera remanebant, & ijs tandem ablatis, alij rei in locum eorum substituebantur. Horrendum præbebant spectaculum, Christianæ armaturæ, & patientiæ inermes Gentiles, eodem ergastulo clausi; stridebant dentibus, blasphemia proferebant, & mutuis odijs, ictibus, atque verberibus sibi inuicem diuturni carnifices erant: Inter illos, velut ouis mansuetissima inter lupos, Pater Didacus cum sociis suis vitam in calamitatibus ducebat; hortabatur omnes ad patientiam, & ad sperandam requiem Catholicæ Religioni promissam, quibus verbis non paucos infideles ad Christum conuertit, & multos ab apostasiæ casu auertit. Interijssent fame, & siti Pater & adiutores ipsius; nisi aliquorum fidelium manus charitatiua, eos aliquando sustentasset: Inter alios autem Seruorum Dei incarceratorum nutritios, erat Vir deuotus Vincentius artifex; qui labore manuum suarum, vndè & victum transigere, & eis eleemosynam dare posset, operabatur. Iste à Custodibus denunciatus & captus, in eundem carcerem, ob constantem etiam fidei confessionem, iniectus fuit.

Qui tam horrendum carcerem, tam fœtidum, totque miserijs plenum cogitatione percurret, vix credere poterit; quòd in tanta corporum angustia, animæ potuerint cogitatus suos iactare in Domino: Tamen quia Patris Didaci, & sociorum eius corda, inter spinas tribulationum, ad Deum intenta vigilabant; alios quoque ad sancta orationis, & pietatis exercitia trahebant. Cùm igitur in eodem carcere centum & quinquaginta tres detinerentur, pijs illorum trium Christi Ministrorum admonitionibus & exemplis, septuaginta Gentiles, relictis Idolorum vanitatibus, veri Dei cultum amplexi sunt; quibus omnibus à Confessore Iesu Christi Didaco Baptismi aqua ablutis, diuinæ gra-

tiæ flatus aspirans, eos inter tot cruciatus & pœnas continuæ meditationis, ac deuotionis dulcedine recreabat.

Sed quoniam verissimum est, quod qui piè pro Christo viuere volunt; impiorum persecutiones patiuntur. Factum est, vt missi in eundem carcerem perditi, & facinorosi homines (quorum vita & salus in desperatione erant) æternæ etiam beatitudinis spem abijcientes, deuoto Patri Didaco (si prædicaret) & alijs (si concionantem audirent, aut si omnes orationis remedio malorum suorum acerbitatem lenirent, atque temperarent) grauissimas pœnas minabantur; accessit quoque ex istorum aduentu, nouum aliorum corporibus damnum, ipsi enim ex altero carcere educti, & in istum translati, lepram (quam in primo ex cadauerum putredine contraxerant) in secundum tulerunt, vbi corporibus super iniecta corpora, viua ægris, ægra corruptis contigua, non minùs intolerabilem, quàm mihi inexplicabilem Inferni speciem repræsentabant. Viuebat tot malis oppressus Pater Didacus, & à planta pedis vsque ad verticem non erat in eo sanitas; & Sancto Iobo similis ipsius patientiam à Deo postulabat; & se totum cœlesti prouidentiæ commendabat. Et hæc est summa & compendiosa imago dolorum à Christi famulis perpessorum; quos aut æquè acerbos in alijs Iaponij carceribus à nostris infrà recensendis Fratribus Discalceatis, & Tertiarijs toleratos, nè repetitione vtendum sit, hic vt certissimum suppono.

De libertate Patri Didaco data, & de sociorum eius martyrio. Cap. X.

IAm Pater Didacus tetri carceris squallorem inuicto quidem animo, sed tabescente præ malis corpore, sex mensium spatio pertulerat; cùm ecce Deus, in cuius manu vitæ nostræ momenta continentur, Seruum suum pro maiori Ecclesiæ Iaponicæ bono conseruans, voluit eum ab ergastulo liberari: Quapropter Iaponi cuidam diuiti & auaro

misit in mentem, fauorabilem mercibus suis in terras Hispanæ ditioni subditas accessum fore; si prædicto Patri Didaco gratiam liberationis obtineret, & eum secum in nouam Hispaniam traduceret. Eductus itaque Pater, & à socijs, & spiritualibus filijs auulsus, quanquàm eos orphanos, & luporum furori expositos relinquere doleret eorum lachrymis, & gemitibus motus; tamen sperans ex sui absentia Regis irã fore placandam, nauem intrauit, & post continuas maris procellas in sola plurimorum infidelium transfretantium conuersione, fœlices ad terras Hispanorum appulit.

In Vrbe Mexicana vltra annum commoratus est, versabantur autem continuò ante mentis ipsius oculos derelictæ in Iaponio Christi oues, voluebat animo datam fidelibus promissionem se quamcitiùs ad eos reuersurum; videbat hos Viri feruentissimi motus vulpes Infernalis, quorum vt effectum impediret, ingeniosa quidem, sed diabolica fraude vsus est: Suggessit enim animæ Didaci fluctuantis operibus Marthæ satis esse indultum, tempus esse vt vacaret exercitio Mariæ, nimiùm proximi vtilitatibus indulsisse, & parùm suis; ideòque vt contractas in mundano puluere maculas abstergeret, ei solitudinis amorem, & sanctæ orationis requiem persuasit. Vir autem prudens, & in militia tentationum versatus, aspidis morsum latere timuit; ideòque consilium à Patre luminum postulauit, qui ei voluntatis suæ secretum, optimi Sacerdotis Mexicani D. Losæ lingua manifestauit: Ille enim aliquando à Patribus Ludouico Sotello, & nostro Didaco visitatus dixit eis; *oraui nunc parùm, & duo sacræ scripturæ loca vestris Reuerentijs apta cognoui*. Mox Didaci humeros manu feriens, *locus qui ad te Pater*, *attinet* (inquit) *iste est*; *cùm sederis ad mensam Regis*, *pone gladium gutturi tuo*. Nec expositione subiuncta; intellexit Didacus amorem Dei non gustu, non suauitate spiritus, sed operibus, & mandatorum executione probari; namque diuina veritas dicit: *Qui diligit, me mandata mea seruabit*, *& maiorem Charitatem nemo habet; vt animam suam ponat quis pro amicis suis*. Quamobrem cœlesti monitione excitatus, Mexica

xica soluens ad Philippinas Insulas perrexit, vbi cum corporis morbum animæ suæ zelo nociturum timeret, humiliter à Domino crucifixo vires suo nomini propagando necessarias petijt, & statim impetrauit: Vndè nauem ingressus cum duobus peregrinationis & prædicationis suæ socijs, Patre scilicet Antonio à Sancto Bonauentura Concionatore, & Fr. Martino de Pineda Laico Franciscanis Discalceatis; ad Nangasachi portum die 12. Augusti Sanctæ Claræ Virgini sacra, Anno 1618. aduenit.

Præteriti carceris ærumnis, nauigationis geminæ pœnis, morbis, laboribus anteà toleratis, & voluntaria carnis mortificatione debilitatus, in grauem morbum, & anni diuturnitate molestum incidit; in quo Christiani eum omnibus sanctæ charitatis officijs prosecuti sunt, ab ægritudine liberatus, iterùm se sacri ministerij laboribus dedit, & exultantem de suo, & comitum eius aduentu Ecclesiam fidelium visitauit, ac roborauit. De suorum autem carceris supramemorati sociorum vita, aut morte addiscenda sollicitus, didicit præclara nominis Christiani confessione emissa, eos ad martyrij præmia conuolasse; Ludouicus namque inseparabilis eius comes, moribus incontaminatis, capite abscisso, & corpore in partes dissecto, die 4. Februarij Anni 1617. triũphauerat: Seruus quoque Dei Martyr Thomas eius coadiutor fidelissimus, die 8. Martij eiusdem anni, simili passione ad immortalitatis Aulam transierat. Vincentius etiam ligni faber, quem superiùs propter charitatem in Dei Seruos exhibitam incarceratum diximus, die 20. Martij eiusdem anni, propter fidem à Camboyo Yendi Prorege decollari iussus, Charitatis, & Fidei victima, Spei suæ terminum acquisiuerat.

Quartus Patris Didaci Socius, & concaptiuus erat Laurentius Iapo, cuius quia vita mirabilis, constantia stupenda, fides vbique prædicanda à nostris Discalceatis initium, & progressum ceperunt; ideò longiùs hìc mihi videntur enarranda. Natus est Laurentius ex Suquano Chino Iaponici Imperatoris Medico, à Parente vtroque Gentili in falsis

Idololatriæ superstitionibus educatus, iamque adolescentiæ annos attigerat, cùm eloquentissimus Christi Præco Pater Ludouicus Sotellus Catholicæ Religionis semina in terras illas dispergeret; voluit curiosus Adolescens audire linguæ sua illum loquentem, sed diuina prouidentia factum est, vt curiositati sincera voluntas successerit, & manantia ab ore Ludouici lac, & mel, sugere inceperit: Quamobrem (Deo intùs operante) conuersus, à Venerabili Concionatore Discalceato baptizatus est; displicuit Suquano filij noua conuersio; sed nè quem vnicè diligebat, sibi aliquando eripi videret, ipsum honestæ, formosæ, diuiti, & Gentili fœminæ Matrimonio coniunxit, futurum sperans, vt nouæ illius Dalilæ artibus, noui Sampsonis constantia frangeretur: Sed res præter intentionem ipsius cessit; Laurentius enim thorū nuptialem in delicto Idololatriæ relinquere nolens, charam coniugem ad Baptismi lauacra frequenti & sollicita commonitione perduxit. Obstupefactus Suquanus Pater Regis irā in se vertendam timens, rei familiaris partem ipsi contingentem filio tradidit; vt extra domum paternam in proprio viuens sibi soli oneri esset, & interrogatus de fide filij Parēs domicilij separationem prætenderet; Separatus à paterna domo Laurentius liberiùs Deo seruire cœpit, & eo igne accensus, quo primitiua Christianitas ardebat, cum vxore fidei, & zeli consorte bona sua vendidit, & eorum pretium ad pedes Patris Ludouici Sotelli tulit. Indiscreto feruore ductos timens Ludouicus, increpauit eos, vt constantiam tentaret, sed semper seipsis fortiores facti responderunt: Maritum leprosis curam, & manum charitatiuam impendere, vxorem verò cum Virginibus Tertiarijs Franciscanis vitam degere, deliberasse. Voto igitur continentiæ emisso, Laurentius diem, noctemque in bonis operibus transigebat; orationi quoque intentus, disciplinis, ieiunijs, & cilicijs carnem domabat. Cùm autem Anno 1613. supradicta grauis persecutio in Christianos fuisset exorta, captus ipse in Hospitali, & à Patre suo (non mortem filij optante, sed Imperatoris beneuolentiam quærente) accusatus in Terum

mu Yendi

Yendi carcerem trusus, per quadriennium ærumnas, & calamitates summa constantia tolerauit; qui continuis admonitionibus consocios, & contribules suos ad fidei Catholicæ veritatem hortari non cessauit; Cum tandem capitali sententia damnatus fuisset, eam Suquanus Chinus suspendi obtinuit, & filium in gratiam Imperatoris reduxit hac vnica conditione apposita, quòd à fidei nostræ publicatione abstineret; sed Laurentius Deo magis, quàm hominibus placere volens, tam iniquam silentij conditionem recusauit, malens sibi carceris miserias extendi, quàm sub tam graui pacto libertate potiri. Itaque reductus in ergastulum, squallore loci, ipsaque lepra oppressus, die Lunæ 10. Decembris Anni 1617. longi martyrij palmam sibi præclara morte comparauit.

Franciscus etiam, & Leo Hospitalis Yendi leprosi, propter exhibitum Patri Didaco amorem compræhensi fuerant, & post biennij carcerem pro fide Christi acceptum, catenis ligati, liberam Deo animam reddiderunt.

De martyrio P. Petri ab Assumptione Minoritæ Discalceati. Cap. XI.

ISte Venerabilis Dei Confessor primus extitit, qui sex Iaponij Protomartyres Discalceatos, martyrij imitatione, & coronæ cœlestis acquisitione secutus est; pepererat eum Religioni Seraphicæ Prouincia Sancti Pauli Discalceata, ante ipsius à Prouincia Sancti Iosephi diuisionem ad Insulas Philippinas, indè ad Iaponij Regna transierat; Iam à quinque, aut quatuor circiter annis crudelis in Christianos persecutio grassabatur; tamen inter tot Euangelij Præcones nullus adhuc sermonum suorum veritatem sanguinis sui testimonio firmauerat, nullusque Religiosus ex incremento vitæ religiosæ martyrio, ad cruentæ mortis passionem peruenerat. Quamobrem lætabantur Gentiles existimantes in tam acerbis temporibus neminem Christi ouibus pabula ministrare, nam duos quos inuenerant, Patrem scilicet Dida-

cum

cum, & Patrem Ioannem à Sancta Martha, Minores Discalceatos incarcerauerant: Veruntamen Sacerdotes Idolorum alios superesse veri Dei Presbyteros ex incuria militum nōdum detectos, & clam Euangelij verba seminantes, Imperatori denunciarunt; qui illicò ad Regni Vomuræ Proregem fidei Christianæ Apostatam scripsit, vt diligenter perquireret, & inuentos Dei Seruos appræhenderet.

Peragebat tunc temporis Vomuræ Regnum Seruus Dei Pater Petrus ab Assumptione, & continuis laboribus, assiduisq; prædicationibus quamplurimos Ecclesiæ filios dabat: Prædicabat enim fortiter verbo, sed fortiùs exemplo, erat quippè omnibus speculū pœnitentiæ, orationis, recollectionis, paupertatis,& omnium veri Religiosi virtutum; vndè & à Fratribus, & à Iaponibus summoperè diligebatur. Itaque cùm intra Gubernatoris Nangayæ limites esset, finxit prædictus Gubernator se ab Apostasia fidei nóstræ resipiscere velle, & ideò boni Patris auxilio indigere; quem cùm in Regnum Figen transijsse intelligeret, & eius habitationem certò sciret, nuncium ad Vomuræ Proregem delegauit, qui detectum Christi Prædicatorem indicaret: Misit & alium ad Patrem Petrum, quo promptum ad se accessum, pro sua cum Deo reconciliatione postularet. Non defuere inter Viri Dei amicos & assistentes, qui latentem serpentis fraudem suspicarentur, verùm ille, nè quid ex sua parte deesset, libenter ad locum indicatum properauit; nondum autem peracto itinere, nunciatum est ei aduentare satellites, qui eum vinctum in carcerem perducerent: Consilium amicorum fuit; vt fugeret, & lateret, atque periculum euaderet. Noluit humano consilio Vir pius acquiescere,sed inuocato diuino, ipsi oranti in mentem venit; quemadmodùm rumor inter Populos exierat, eis à Sacerdotibus martyria commendari verbo, non monstrari exemplo, Concionatores velut timidos Pastores luporum dentes fugere, & eorum morsibus oues exponere: Vndè tam sanctæ cogitationis auctor Deus, ipsius zelum accendit, & vehementem patiendi amorem ei inspirauit.

Quamob-

Quamobrem resumptis fidelium confessionibus (quas interruperat) ad Christianos circumstantes ait: *Filioli mei, ibi vadis Dæmonis est, nullum suspicemini malum; si tamen Diuina dispositione fiat, vt veniant satellites, me fugere non expedit. Quid enim mihi meliùs contingere potest, quàm quòd pro nomine Iesu mortem, & contumeliam patiar; si vobis auferar, non deficient Prædicatores, Deus enim centum reddet pro vno: Magna sanè Domini mei misericordia erit, si me martyrio dignum efficiat, non aliam ob causam ego, & alij per quinquies mille leucarum spatium tot maria nauigando sulcauimus; quàm vt animas vestras Deo acquirere, nostras Mundo perdere, Cœlo reddere valeamus.* His dictis resumpsit confessiones, & elapso breui temporis interuallo, ecce barbari satellites aduenere; quibus benigna, & iucunda salutatione exceptis, ait Pater Petrus; *quem quæritis?* at illi responderunt: *Ex Proregis mandato venimus Patrem apprehensuri; quia in eius terris prædicat, & Populos ad Religionem Christianam conuertit.* His igitur auditis, iste genua flexit ad Patrem Domini nostri Iesu Christi, & hortatis ad patientiam Christianis, velut ouis innocens ad carcerem trahitur die Sabbathi, octaua Aprilis Anni 1617.

Socium, & comitem pœnæ, præmijque habuit benedictum Dei famulum Patrem Ioannem Baptistam è Societate Iesu, qui in Insulis de Goto prædicans, à quodam Christiano Iudaicæ perfidiæ æmulo detectus, & venditus die 14. Aprilis eiusdem anni, in eundem quoque carcerem deductus fuit. Quanta fuerit vtriusque exultatio in tam fœlici pœnarum consortio, quæ fuerint eorum exercitia, quàm diuturnæ orationes, quàm feruentia Sacrificia, quàm asperæ disciplinæ, quàm dura ieiunia, quàm sanctæ confabulationes, Proto-Martyrem, vel (meliùs dixerim) Christum caput Martyrum imitati, Deum pro persecutoribus exorabant; Missas autem quotidiè vsque ad feriam secundam post festum sanctissimæ Trinitatis celebrarunt. Cùm enim ad diem Sacro-Sanctæ & indiuiduæ Trinitati sacrum venissent, post impletum sacrificandi ritum Pater Petrus, interiori Dei admonitu, cognouit sibi pauca imposterùm

peragenda Sacrificia restare; die autem sequenti orta, Patri Ioanni Baptistæ reuelatum est, vltimum vitæ suæ, & sacri Ministerij tempus adesse, nec se sociumque suum vlteriùs immortalis Agni carne, & sanguine pascendos fore: Veritatem exitus comprobauit, namque eadem die 22. Maij Anni 1617. sententiæ mortis intimationem acceperunt, quam lætis vultibus, & cordibus audientes, illicò flexis genibus alterna voce *Te Deum laudamus* cantarunt, quo finito aspera disciplina proximo veluti martyrio præluserunt: indè alterutrum peccata sua confessi sunt, mox in profundæ orationis requiem intrantes, animos ab ea non relaxarunt, donec adeundi mortem instaret hora. Tunc mutuo sibi pacis osculo dato, facta est sancta contentio inter eos, quis eorum videretur esse minor? volebat Pater Petrus, datam Ordini suo Minoritatis prærogatiuam, sibi assumere; ideòque socium maiorem, & digniorem affirmabat: Ioannes autem Baptista, qui in Societate Iesu didicerat mitem esse, & humilem corde, dicebat comiti suo vltimum volenti locũ, *amice ascende superiùs*; & quia se Sancti Præcursoris nomen præferre sciebat, illud Christi Domini de Patrono suo dictum, sibi humiliter applicabat, quòd *qui minor est, in Regno Cælorum maior est illo*. Obediens itaque Pater Petrus exiuit primus è carcere, crucẽ præ manibus gerens, eiq; seraphicam Regulam disciplinæ suæ nodis annexam; exiuit & Pater Ioannes Baptista datam sibi à socio crucem cum diurni Officij librò publicè portans: Sicque ad locum martyrij festinantes, laudes Diuinas concinere, fideles ad patientiam hortari, Gentiles ad poenitentiam prouocare non cessarunt; donec iuxta patibulum ducti, genua flectentes, breuiter, sed feruenter orantes, tandem capita sua tortoribus submittentes, pro Christi gloria decollati fuere. Et qui in vita dilexerant se, in morte non fuere separati; idem enim tumulus sacra eorum corpora, & capita sibi credita seruauit.

Disseminata est vbique fama martyrij, & ad venerandas immolatorum Patrum reliquias, Christiani ab omnibus Iaponici Imperij partibus confluebant; quâ veneratione à Pro-

rege cognita, ille diabolico vsus consilio iussit, vt alligatis ad sacra corpora lapidibus, in mare proijcerentur: Sed quid potest humana contra Deum astutia? reperta fuere à Gentili homine Patris Petri corpus, & caput in littus maris reducta, quæ Christianis ostensa, eorum pietatem, & zelum mouerunt. Quare Confraternitas cordæ Seraphici P. N. S. Francisci, quæ Nangasachi erecta vigebat, ea magnis sumptibus recuperauit; & capite sibi reseruato, pretiosum sacri corporis donum nostro Ordini fecit.

Magnæ fuit consolationis, & peculiaris exempli, sex Beatorũ Protomartyrum, & vtriusq; Patris Petri ab Assumptione, & Ioannis Baptistæ pugna & gloriosa victoria: Primi ignem feruoris in corda fidelium immiserant, isti duo quasi sopitum resuscitarunt; namque tam efficacia exempla Christianos animauerunt ad patientiam, & qui se anteà solo ore, & exteriori quadam professione fideles extitisse dicebant, corde sincero, & fide integra in Deum credere posteà profitebantur, seque vsque ad sanguinis effusionem, & omnem creatæ substantiæ iacturam pro increatæ Veritatis, & incarnatæ Sapientiæ defensione paratos resistere affirmabant.

De Martyrio Venerabilis Patris Ioannis à Sancta Martha Minoris Discalceati, & de fælici quinque Religiosorum Discalceatorum in Iaponium accessu. Cap. XII.

PAtria Viri Apostolici Ioannis à Sancta Martha Catalaunia est, in Prouincia Sancti Iacobi Obseruãtium Seraphicum habitum induit, ex qua ad Fratres Minores Discalceatos Philippinarum transijt, & apud eos domicilium propriæ habitationis accepit; indè ad conuersionem Iaponicam iuit, breui sex mensium tempore linguam Nationis illius edoctus, ibi per tresdecim annos inuicta firmitate laborauit. Erat in eo vera perfecti Minoris effigies, erga pauperes, & præsertim leprosos charitate excellentissimus, nunquàm otiari visus est, nunquàm aut à prædicatione, aut à confessione, aut à ma-

à manuum operatione cessabat, Regulæ puritatis obseruantissimus, nudipes semper incessit, vili & repetiata tunica contentus, paupertatem Seraphicam ad literam obseruauit. Vno verbo talis erat, qualem Fundator Ordinis Franciscus, & Reformator Petrus proprijs Institutis effingere potuisset.

Postquàm igitur per tresdecim annos inter Discalceatos Iaponij Apostolos, & inter eiusdem Regionis Populum sũmo omnium amore conuersatus esset, die 24. Iunij Patrono suo charissimo sacra, Anno verò 1615. propter fidei dilatationem detentus est. Contigit autem eius appræhensio sequenti modo; cùm Ministri Gentiles omnes Sancti Euangelij Præcones è Ciuitate Nangasacho in alias Mundi partes relegassent, acerbam ouium Pastoribus destitutarum stragem in Regno Arimæ ediderunt: Qua non sine vehementi cordis mœrore audita, Vir iste strenuus, qui in prædicta expulsione cum alijs quinque Fratribus suis latuerat, & se fidelium necessitatibus reseruarat, subitò cucurrit; vt tenellum Christi gregem in hoc Arimæ Regno periclitantem iuuaret, & solidaret. Quarè quotidiè carceres, & patibula frequentabat; vt pabulo verbi, vt confessionis remedio, vt Eucharistiæ viatico fideles martyrio subeundo destinatos aleret, sanaret, & ad patriam cœlestem duceret: Posteà in Regnum Vomuræ se transtulit, infatigabili zelo semper nudipes, & pauper totius Regionis loca percurrens; hìc octo diebus, ibi quindecim manens; vt omnibus ad salutem prodesset. Necessaria procul dubio fuit huius Viri prædicatio Vomuræ Regni Christianis; illi namque veri Dei Sacerdotes, & verbi sacri Ministros audire non soliti, iam omnia fidei nostræ dogmata dedidicerant, & plerisque in Apostasiam lapsis, tota Gentis illius Christianitas proximam minabatur ruinam: Quibus malis promptiori, quo potuit remedio, bonus Medicus subuenit; immò vt facilius Ministerium suum impleret, modestia sua, & doctrina, sanctaque viuendi ratione sibi Proregis amorem conciliauerat. Potuisset etiam liberè Christi Regnum annunciare, firmare, & extendere; nisi falsorum Deorum Sacerdotes inuidia exagitati,

metum Imperatoris Proregi incutientes, ipſum ad feruentiſſimi Patris appræhenſionem induxiſſent: Captus itaque fuit, durèque conſtrictus, & Imperatoris mandato in publicum reorum carcerem Ciuitatis Meaci translatus.

Quanta in eo ergaſtulo pertulerit incommoda, quis dicet? erant in eo loco atrocium criminum rei, morti deſtinati, qui Idololatriæ tenebris obuoluti, & peiores pœnis effecti, deſperationem & malitiam damnatorum imitabantur. Inter eos autem velut Agnus manſuetus inter lupos, patiens Dei Prædicator Ioannes verſabatur; qui die noctùque à laudibus Diuinis non ceſſans, alios ad patientiam pœnarum, ad pœnitentiam ſcelerum, ad deteſtationem Idolorum hortabatur: Illi verò tanquàm multa febre phrenetici in Medicum eos curare volentem inſurgebant, & illum ſputis, colaphis, ictibus, & iniurijs afficientes, nonnunquàm ſemiexanimem relinquebant; quos cruciatus, & ærumnas in ſcripta ad Fr. Ludouicum Gomezium epiſtola, Vir humilis commemorans dicit, ſe tunc incepiſſe veræ, & ſolidæ mortificationis experientiam facere. Tribus igitur annis in tam horrendo carcere tranſactis, venit tandem eius hora, in qua extra Ciuitatem eductus, ſtipatum omni virtutis exercitio martyrium capitis abſciſſione compleuit. Corporis Serui Dei in minutas partes Tyranni juſſu diſcerpti reliquias, Chriſtiani ſedulò collegere; caput autem in alto ſuſpenſum, & cuſtodibus commiſſum cum inferiùs ſcripta Iaponicis literis eius ſententia, publicis oculis expoſitum fuit diuerſo Dei, & Imperatoris motiuo: Patris enim cœleſtis voluntas juſta & ſancta, Chriſtianorum deuotioni conſuluit; Imperatoris verò furor, & rabies, Religionis Catholicæ opprobrium intendit.

Quis non crediſiſſet vacuam Paſtoribus, & Prædicatoribus Iaponij Eccleſiam penitùs fore deſtruendam? Sed ecce Deus cuius oculi in Seruos ſuos reſpiciunt, voluntatem timentium ſe fecit; & propter miſeriam inopum, & gemitum pauperum exurrexit, vt adiuuaret eos. Itaque è Diſcalceatorum Præconum Seminario quinque Sancti Franciſci

 filios

filios, in suorum auxilium aduocauit; eodem enim anno, quo persecutio grauius sæuiebat, è Philippinis Insulis in Iaponium intrarunt intrepidi, fortes, & feruidi Fratres Franciscus de Barrajas, Didacus à Cruce, Franciscus à Sancto Andrea, Petrus ab Auila Sacerdotes, & Vincentius à Sancto Iosepho Laicus: Quorum duo nouissimi, facti sunt primi in coronæ triumphalis assecutione; vt ex infrà narrandis patebit.

De Patris Didaci à Sancto Francisco laboribus, ac Fratribus Discalceatis ab eo in diuersa Iaponij Regna missis, nec non de quinque FF. Minorum, & quatuor Tertiariarum incarceratione. Cap. XIII.

EX superioribus recolendum est Patrem Didacum à Sancto Francisco, post suam è tetro Yendi carcere liberationem, iterùm Diuino zelo animarum, Nangasachum rediisse: Christi charitas vrgebat eum ad visitandam Yendi Ecclesiam, de eius absentia mœstam. Itaque die 1. Februarij Anni 1620. assumpto Patre Francisco de Barrajas, ad Regna Orientalia perrexit, in Regionem Vosacam habitu Sinensi induti aduenerunt, & à Christianis summo amore hospitio recepti, non sine magno itineris periculo & labore, ad Ciuitatem Yendum contenderunt. Indè prouidus Pater Didacus coadiutorem Patris Francisci à Galbe, prædictum Franciscum de Barrajas in Regnum Voxu transmisit.

Mirum fuit, quòd Christiani Ciuitatis Yendi Diuinæ gratiæ præsidio, absque Sacerdotum, & Ministrorum prædicatione, in rebus fidei per quinquennium illibati remanserint. Confraternitates cordæ Seraphici P. N. S. Francisci, virorum & mulierum nunquàm magis viguerunt; vnum erat, pro quo Presbyteris indigebant: Quemadmodum enim ceruus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderabant fideles ad corpus Christi, & peccatorum confessionem; quorum sitim, & famem iustitiæ Pater Didacus

exple-

explere volens, per septem commorationis suæ menses omnes confessione sanauit, & Communione nutriuit, ac Tertiarium quendam Mathiam nomine Nangasachum misit, qui Patrem Didacum à Cruce ad vineam Domini excolendam, Yendum duceret. In ea quidem tam fructiferè laborauit; vt intra vnius anni spatium, septingentos veræ vitis Christi palmites, æterno Agricolæ pepererit: Alios quoque operarios Pater Didacus à Sancto Francisco in cætera Regna distribuit, Fr. Franciscum à Galbe Mongami: Fratres verò Ludouicum Gomez, & Franciscum à Sancto Andrea Cami reliquit; ipse autem his Regionibus peragratis, Nangasachum redire tentauit.

In illis ergo Patris Didaci successibus, duo præcipui silentio prætermittendi non sunt: Primum fecit Congregatio quinque cooperariorum suorum Discalceatorum, ab ipso Yendum conuocata; res enim vniuersæ gentis illius Ecclesiæ mira apparuit, quòd è tam raris totius Imperij Iaponici Apostolicis Missionarijs, sex in eadem vrbe ex eodem Ordine Seraphico Discalceato simul nisi fuerint, & quo tempore sermo Domini erat preciosus, sex eiusdem verbi Præcones in vnum locum conuenerint.

Secundus ex Gentilis, nobilisque Viduæ conuersione notatur; erat vni ex primis Yendi Matronis filius vnicus, & vnicè dilectus, qui insidijs inimici occubuit: Mater afflicta vindictam meditabatur, vtque dolorem communicatione leniret, accessit ad Francisci Xizuque Iaponis diuitis domum, vt Mariam eius vxorem inuiseret; vix simul ambæ mulieres in cubiculum ingressæ fuerunt, erumpit in gemitus & planctus desolata Parens, vltionis media requirit, nec vnquàm dolorem suum sopiri posse affirmat, nisi morte homicidæ. Habitabat in ea domo Pater Didacus, iamque tremendum Missæ sacrificium compleuerat; cùm auditis fletibus & querelis mulieris, eam ad se vocauit, ipsique Christianæ legis arduum de diligendis inimicis præceptum Saluatoris nostri verbo, & exemplo transmissum, Sanctorum Martyrum actionibus confirmatum, & nouissi-

mè

me suo, & aliorum Euangelij Prædicatorum pro Imperatore, & pro persecutoribus orantium; dicto, & facto completum, tam efficaciter proposuit; vt subitò vltionis, & doloris oblita Mater, à Venerabili Patre Baptismi lauacra petierit, affirmans se toto corde iniuriam sibi illatam dimittere, & omnibus fidei nostræ articulis eo modo, quo ab ipsomet credebantur, assentiri: Itaque cum alijs quatuor mulieribus eius exemplo conuersis, sacrum Baptisma recepit; legant tam difficilem Gentilis fœminæ victoriam Europæi nostri Christicolæ, & erubescant. His autem fœliciter peractis Nangasachum reuersus Pater Didacus principio Anni 1621. appræhensos à Gentilibus Patrem Petrum de Auila, & Fratrem Vincentium à Sancto Iosepho, cum alijs Christianis accepit; quorum hìc gloriosa certamina describere, dignum censuimus.

Pater Apollinaris Francus, e Prouincia Sancti Iacobi ad Philippinas transiens, sacræ Discalceatorum familiæ meruit aggregari; & indè ad Iaponij Missionem destinari: Cùm autem Nangasachi Fratrum Commissarius esset, audito quòd per martyrium Sanctorum Patrum Petri ab Assumptione Minoritæ Discalceati, Ioannis Baptistæ è Societate Iesu, Ferdinandi à Sancto Iosepho Augustiniani, & Ildephonsi à Nauarreta, è Sancti Patris Dominici Ordine; Ecclesiam Regni Vomuræ Concionatoribus destitutam esse, quasi Diuinam vocem dicentem audisset, *quem mittam? & quis ibit?* Continuò respondit; *ecce ego, mitte me.* Quamobrem, vt erat Vir omnium veri Minoris virtutum ornamentis eximius, habitu Seraphico vestitus, & religioso more tonsus, in præcipuam Regni Vomuræ Ciuitatem intrauit; vt ipsimet Proregi Christum annunciaret, & eius incredulitatem exprobraret: Sed cùm cæcutientes Gubernatoris oculi tantum lumen pati non possent, die 7. Iulij Anni 1617. Virum Dei Apollinarem cùm sex Iaponibus se voluntariè martyrio sacrificantibus, appræhendi, & incarcerari iussit impius Tyrannus.

Inter Iapones Patris concaptiuos fuere duo, nempe Pau-

Paulus à Sancta Clara, & Ioannes ab Yquenda; qui à teneris annis inter Fratres Minores educati, & ideò maximis virtutibus ornati, optauerunt peculiari modo inter Sancti Francisci filios reputari: Vndè cum Patris Didaci Commissarij licentia, Pater Apollinaris Fr.Paulum Minoris Discalceati Laici habitu induit; & Ioannem veste Tertiaria, & vtrumque post annum exacti in carcere rigidi Nouitiatus, ex Fratrum nostrorum simul incarceratorum consensu, ad emissionem votorum recepit.

Eodem desiderio flagrauit Fr.Franciscus à Sancto Bonauentura Clericus Iapo: Ille namque à pueritia inter Fratres Minores nutritus, & Patri Apollinari associatus; cùm feruentissimus esset, nè à Magistro suo seiungeretur, Minoriticam vestem publicè gerens, in ipsam Proregis Vomuræ Aulam Christi nomen inuexit. Ex quo à satellitibus captus, & simul cum Patre in carcerem iniectus; vitam Ordinis, cuius gestarat indumentum, profiteri voluit, & cum alijs duobus, elapso sæuæ probationis anno, vota Religionis emisit.

Quod autem ad benedictos Patres Petrum ab Auila Prædicatorem, & Vincentium à Sancto Iosepho Laicum spectat; eorum vitam, & egregia gesta in Chronicis Almæ Sancti Iosephi Prouinciæ eorum Matris legenda & admiranda relinquo. Notare ergo mihi sufficiet, quòd cùm ex Hispania ad Philippinas, & ex istis ad Iaponium accessissent; vt laboribus intra persecutionis procellas Christianis succurrerent, post tres impensi auxilij annos, detenti & incarcerati fuere.

Frater Richardus à Sancta Anna, Natione Belga, sed Prouinciæ Sancti Iosephi Discalceatæ alumnus, homo verè Apostolicus; sicut in Euangelij promulgatione Fratrum suorum consocius, ita & carceris particeps effectus est.

Mulierem fortem, quam Sapiens in terra fluente lac, & mel vix inueniri posse dicebat, terra Iaponica peperit. Hæc fuit Lucia de Fletes Iaponia viro Lusitano nupta, quæ postquàm diù domum suam commune Patrum, & Concionatorum

sorum hospitium fecisset; post demonstratam in curandis eorum infirmitatibus, in sublevandis necessitatibus, in alendis vestiendisque corporibus eximiam charitatem: Cùm tandem ad loca supplicij Martyres hortatura accederet, cùm vitia Populorum argueret; tandem vt tot laborum mercedem aliquando consequeretur, in carcerem coniecta, Tertij nostri Ordinis Soror in eo fieri voluit.

Capti sunt eodem tempore Pater Richardus à Sancta Anna, & Soror Lucia. Cùm autem Patris socius & adiutor, Leo Iapo, hora detentionis abesset, domum reuersus cucurrit ad carcerem, & tamdiù Custodes sollicitauit; donec Magistro suo associatus, cum eo, in spiritualis gaudij signum, *Te Deum laudamus*, decantauit.

Dum igitur exacta vbique fidelium Prædicatorum perquisitio fieret, dumque plurimi ab Imperatoris satellitibus in Nangasachi carcerem fuissent inclusi, impij Iudicis præcepto omnes tam Religiosi, quàm socij, & Ministri eorum in horrendum Vomuræ ergastulum transferuntur. Illud sanè Domum religiosam, & Ecclesiæ Chorum vnita tot piorum Confessorum virtus effecit; & dicere possumus, quòd per illam gemini carceris captiuorum vnionem, Omnipotens Dominus dispersiones Israelis congregauit.

De glorioso FF. Min. Discalceatorum, Tertiariorumque incarceratorum martyrio. Cap. XIV.

SAcrorum Christi vinctorum numerus ad quindecim triũ Patrum Francisci, Dominici, & Ignatij filios perueniebat. Erant ex Seraphici Patris domo sex Fratres Minores Discalceati, & duo Tertiarij; quorum nomina, etsi scripta sint in libro vitæ, hic tamen iustum est scribere: Primus igitur Pater Apollinaris Francus, qui carcerem horrendum in domum probationis religiosæ conuerterat; & Nouitios suos supra memoratos in eo, tanquàm in Conuentu versari docebat. Præterea erant Patres Richardus à Sancta Anna, Petrus ab Auila diuini verbi Præcones, Vincentius à Sancto Iose-

Iosepho Laicus, Franciscus à Sancto Bonauentura Clericus Iapo; Paulus à Sancta Clara Laicus, Ioannes ab Yquenda, & Leo à Saziuma Tertiarij: Erant ex Sancta Prædicatorũ familia septẽ Religiosi, & ex sacro Societatis Iesu Cœtu duo; illorum omnium erat cor vnum, & anima vna. Tandem post longas calamitates dies liberationis illuxit, dies solutionis è carne mortali apparuit, dies triumphi, & coronationis aduenit, & illustrium Christi Confessorum supplicio 9. Septembris Anni 1622, assignata est. Hoc nuncio nullum vnquàm iucundius exceptum, exultauere Serui Domini, quia dies sanguinis appropinquabat; vnica tantùm sententiæ capitalis circumstantia affligebantur, quòd ex Imperatoris edicto quilibet in Regnum, vel Ciuitatem, in cuius territorio fuerat captus, deducendus esset.

Itaque è carcere Vomuræ viginti tres, tam Religiosi, quàm seculares educti sunt in Ciuitatis Nangasachi martyrio destinata deducendi; vt vbi coronas in lachrymis prædicationis seminauerant, eas in exultatione martyrij meterent. Ibant igitur quasi innocentes agni ad occisionem ducti quatuor pauperis, & humilis Francisci filij, Richardus à Sancta Anna, Petrus de Auila Sacerdotes; Vincentius à Sancto Iosepho Laicus, & Leo Saziuma Tertiarius: Sancti autem Patris Dominici Alumni Franciscus à moralibus Ildephonsus à Mena, Angelus Ferrerius, Hyacinthus Orfanellus, & Ioseph à Sancto Hyacintho Presbyteri Europæani; & tandem ex Sacratissima Domini Iesu Societate Patres Carolus Spinola Sacerdos, & Sebastianus Quimura Iapo Professus. Hi omnes cum duodecim alijs Iaponibus Christianis vincti, & equis impositi ad supplicium ferebantur, & singuli occurrentibus in via Populis veritates Catholicas prædicabant.

Dubitari sanè non potest, quin fuerit vna omnium Fides, vna omnium Spes, magna etiam omnium Charitas: Sed quoniam inter cœlestes Spiritus, diuinæ sanctitatis proclamandæ prærogatiua Seraphinis præ cæteris tribuitur, teste Propheta; *silentibus alijs Cæli habitatoribus, duo Seraphim*

clamabant alter ad alterum, Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus: Ita inter illos Sanctorum Patrum, Dominici, & Ignatij filios, quos scientia Cherubinis, quos constantia Thronis, quos miracula Virtutibus, quos omnium bonarum qualitatum insignia cæteris Angelorum Choris pares efficiebāt; audiebantur duo Seraphini Patris Seraphici filij, verbo & opere clamantes, & Christi crucifixi sanctitatem annunciātes: Pater enim Petrus ab Auila Minor Discalceatus, quia voce fortiori & acutiori præditus, quia in lingua Iaponica præ cæteris versatus, illam Prophetæ sententiam recolens; *Clama nè cesses, quasi tuba exalta vocem tuam*. Annunciabat Populo scelera eorum, & domui Iaponicæ peccata eorum; præterea Christi Domini fidem prædicabat, & prætereuntes ad pœnitentiam, & conuersionem hortabatur. Frater autem Vincentius à Sancto Iosepho, quasi alter Seraphim clamabat non verbo, sed facto (habent enim opera vocem suā) & vexillum rubrum sacratissimo IESV nomine insignitum ferebat.

Veniebant quoque Nangasacho ad eundem martyrij locum Christiani mactandi, inter quos præcipuè relucebat Lucia Soror nostra Tertiaria, quæ (vt erat feruentissima) ignitis verborum iaculis aliorum corda feriebat, ad palmam inuitabat, & Canticum Virginis Matris hilari voce concinebat; ob quem fidei zelum alapas, & contumelias graues à satellitibus tolerauit, & quod Mulieri deuotæ grauius fuit, eam habitu Tertij Ordinis nostri (quem publicè gerebat) spoliarunt. Factus est igitur numerus omnium tam è Ciuitate Nangasacho, quàm Vomura deductorum, quinquaginta sex; Religiosorum scilicet, Tertiariorum, virorum, mulierum & infantium: Quorum vigintiquinque, nempè omnes trium Ordinum Religiosi, duo Tertiarij nostri, inuicta Mulier Soror Lucia, & quidam alij Christiani, lento incendio cremati fuere; reliqui autem capitis diminutione necati. Tam raro crudelitatis & patientiæ spectaculo præsens aderat innumera multitudo Gentilium & Christianorum; Paganos aut curiositas, aut malitia perduxerat; Catholici autem, vt

Martyrum exemplo animarentur; & eorum reliquijs ditarentur, aduenerant: Sed impia tortorum sæuitia sacros cineres in mare demersit, reliquias auferens fidelibus, & exempla relinquens. Contigit autem tam celebre martyriū die 12. Septembris Anni 1622.

Si crudelis in istos Martyres persecutorum insania desæuijt, non pepercit alijs in carcere Vomuræ reseruatis; inter quos erant Fr. Apollinaris Francus, & filij spirituales ipsius, Fr. Franciscus à Sancto Bonauentura Clericus, Fr. Paulus à Sancta Clara Laicus, & Ioannes ab Yquenda Tertij Ordinis Professus; Qui omnes post longas captiuitatis ærumnas crudeli flamma deuorantur, vt autem passionum circumstantiæ laterent, Imperatoris Minister prohibuit; nè quis sub pœna mortis, ad locum incendij accederet, neq vllo modo Martyrum reliquias, & cineres veneraretur. Deus autem voluit, vt ex ipsorum carnificum relatione nobis cōpertum esset, miram fuisse omnium; sed præcipuè Patris Apollinaris constantiam: Cùm enim morti proximus, & omni robore destitutus audisset Gentilis vocem ipsi dicentem; vt Idoli Amidæ opem imploraret, resumptis subitò viribus (nè silentio suo aliquid superstitioni, & falsitati dedisse videretur) bis alacriter repetijt: *Nolo, nolo*. Proiecti sunt omnium cineres in mare, nè à fidelibus colligerentur.

De Patris Francisci de Galbe Minoris Discalceati, & Francisci Tomayo nobilis Iaponis martyrio.

Cap. XV.

ARs est artium ars amoris (inquit Bernardus) nihil enim est ingeniosius Amante, mille habet pura dilectio operandi vias, pleni sunt Bibliorum libri Sancti amoris adinuentionibus, sed nostro tempore mirabilem charitatis artem in ferunenti Patre Francisco de Galbe Ecclesia mirata est. Valenciæ Regno Vir tantus originem debet; à teneris annis virtuti & literis deditus, ab Illustrissimo vrbis Valenciæ Archiepiscopo Ecclesiasticæ militiæ adscriptus, & ani-

marum

marum curæ posteà præfectus est: Sed qui ad perfectionem Euangelicam aspirabat, in arcto & paupere Discalceatorum Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistæ Conuentu Sancti Ioannis de la Ribera nominato, Ordinem Minorum intrauit; qui postquàm propriæ perfectioni vacasset, aliorum vtilitatibus seruire volens, ad Philippinas mitti curauit, indè missionibus Apostolicis deditus in Iaponium transiuit. Sed cùm in supradicta omnium Sacerdotum, & Prædicatorum expulsione Nangasacho Manilam redire coactus fuisset; occulti talenti impatiens, iterùm in Iaponium reuerti meditatur: Quarè Malacham pergit, & in opportuna nauigatione iter optatum aggredi tentans, timore nautis, & mercatoribus ab Imperatore Iaponij incusso impeditus fuit. Quid faciet feruens Prædicator? O miram amoris adinuentionem! habitum Aethiopis induit, & nigrum colorem vultui superinduxit; sicque se remigem triremis locauit, & hac fœlici arte per mille labores, per mille pericula ad Iaponij littus accessit, vbi cùm miros fructus produceret, tandem martirij coronam percepit. Proditus enim à falso Christiano, foris fidele, intus Idololatra; in carcerem deiectus est, & cum Patre Hieronymo ab Angelis Societatis Iesu, & alij quinquaginta & vno fidelibus, die quarta Decembris 1623. ignis combustione, in odorem suauitatis Deo oblatus est.

Magnum sanè fructum peperit Christo in Iaponij agris religiosa Minorum Discalceatorum familia, plurimos genuit Ecclesiæ filios; sed inter eos, sicut nobilitatis, ita & virtutis palma Francisco Tomayæ Iaponi debetur. Patria eius Firoxima Regni de Aqui primaria Ciuitas, Parentes nobiles & diuites, ingenium optimum fuit; Patris Apollinaris Frãci doctrina conuersus, Christianæ professioni nomen dedit, ab eoque baptizatus omnium contribulum suorum corda suæ pietatis exemplo ad virtutem mouebat: Contigit autem vt in generali Christianorum perquisitione, cum Ministri Imperatoris ad domum illius venissent; sciscitantibus an aliqui fideles, in ea latitarent (absente tunc temporis Francisco) respondit eius ædis Præpositus, neminem in ea Chri-

sto

sto seruientem commorari. Commotus hac sibi relata serui sui dissimulatione Dominus, epistolam ad Iudicem scripsit, in qua se veri Dei, & Christi eius adoratorem profitebatur: effectum tam ingenuæ confessionis cruentum timentes amici, & cognati eius, ipsi suadere conabantur, vt paululùm tempori cedens ab Vrbe discederet: Sed ipse nè quid inconsultò magni consilij Angelo faceret, vacabat orationibus, ieiunijs, disciplinis, & aduocato ad se Confessore suo, diuinis se Sacramentis muniebat.

Dum hæc ageret, dumque de martyrij dilatione conquereretur ad Deum, cuperetque dissolui, & esse cum Christo; diuina ei claritas interiùs illuxit, monuitque diem tam desideratum adesse: Quare accersito iterùm Confessore suo Patre Francisco à Sancto Andrea Minore Discalceato, generali peccatorum confessione præmissa, sacro se Eucharistiæ cibo roborauit die decima sexta Februarij Anni 1624. Qua die missus à Iudice Minister ad eum accessit, vt Christi fidei renunciandum iuberet: Sed Francisco constantiore facto, mortis iterùm illi condemnatio intimatur, eique præcipitur; vt iuxta Nobilium morem, sibi ipsi vitam adimeret, indecorum enim Nobilibus Iaponibus videtur mortem aliena manu recipere. Ille autem in Schola veritatis edoctus, malens vt seruus obedire Christo, quàm hominibus placere, & seculo conformari; se se vltrò alterius dextra feriendum obtulit: Qua conditione à satellitibus acceptata; generosus Dei Miles in secretum cubiculum intrauit, & inita noua cum Matris, & fratrum lachrymis lucta, vestem Seraphicam (pro tam solemni occasione reseruatam) assumpsit, manuque Crucifixum & librum deuotionis gerens, ad carnifices remeauit; coram quibus alijsque circunstantibus adstans, genua flexit, & imaginem Beatissimæ Virginis Matris puerum Iesum in sinu gestantis ostendens, palàm & liberè contestatus est filium Mundi Creatorem, & Generis humani Saluatorem esse, Matremque Deiparam post partum Virginem permãsisse, & vtriusque adiutorio (gratia nempè filij, & intercessione Parentis)

tis) sibi coronam salutis retribuendam sperare: His dictis siluit, & orationem feruentem incipiens, capitis decollatione ad æternæ contemplationis dulcedinem migrauit; eius reliquiæ à Christianis collectæ, à pio eius directore Patre Francisco à Sancto Andrea, Nangasachum in domum cuiusdam fidelis, translatæ fuerunt. Miraberis Christiane, tam proceram perfectionis Cedrum; sed cogita quæso à Fratre Minore Discalceato in Ecclesiæ solo fuisse plantatam.

De vita & martyrio Patris Ludouici Sotelli, & de pretiosa morte sociorum eius, aliorum Discalceatorum quatuor, & octo Tertiariorum. Cap. XVI.

SI quis labores, fructus, & mortem Viri istius Apostolici attentè consideret, ipsum plus omnibus Iaponij Prædicatoribus suo tempore viuentibus, laborasse cognosceet. Hispanus natione fuit, Hispali ex nobili Sotellorum familia natus, in Salmanticensi Academia literis egregiam operam dedit, & diuino illustratus lumine in Prouincia Sancti Iosephi Fratrum Minorum Discalceatorum in Conuentu de Caluario, Seraphico Ordini aggregatus est; ibi aliquot annis summa cum laude transactis, audito insigni Beatorum sex nostrorum Iaponij Protomartyrum triumpho, velut olim Diuus Antonius ad Marochensium Martyrum, ipse ad Iaponiensium imitationem aspirare cœpit: Quare ad filiam Matris suæ, Sancti Gregorij Philippinarum Prouinciam, cum Superiorum licentia se contulit; ibi altioribus exercitijs præludens, Apostolico Ministerio se se accinxit, & seruiendis Iaponij Christianis (qui ad Philippinas multi confluxerant) diligenter vacauit. Mox vt in solitudine Dei sibi loquentis secretum audiret, in Conuentum Sancti Francisci de Monte solitarium, & à Populi concursu remotum se recepit; vbi noctes transigebat insomnes, orationibus intentus, & disciplinis aliorum manibus sæpissimè adhibitis, vt se Iaponij flagellis præpararet:

raret. Tandem in terras alienigenarum gentium petransijt, & Anno 1602 in Iaponium appulit, vbi cùm permultos Ecclesiæ gremio Populos adunasset, cùm multa Deo viuo, & veró delubra construxisset, cùm admirabili virtute, & singulari eloquentia omnium sibi animos deuinxisset; post decem annorum prædicationem tam fructuosam, tamque facundam, vt Christiani & Gentiles publicè dicerent se nunquàm similem ei Concionatorem audiuisse, in calamitosis illis persecutionis temporibus captus, & carceri mancipatus fuit. Ex quo Mazamunes Rex Voxu Anno 1613. eripuit eum, & deindè pro se Oratorem ad Pauli V. Pontificis Maximi Sanctitatem, & ad Philippi III. Catholici Maiestatem, pro magno Reipublicæ Christianæ incremento delegauit; quo munere summa cum Ecclesiæ lætitia perfunctus est. Restant adhuc publicis Tabulis conscripta, & Typis mandata, apud Summum Pontificem delegationis acta in audientia publica diei tertiæ Nouembris Anni 1615. & in Aula Palatij Quirinalis, ex qua in Capellam Pontificiam intratur; inter alias imagines in Supremis parietibus depictas, celebriorum tam eximij Pontificatus successuum repræsentatiuas: prædicti Patris Ludouici Sotelli, & nobilis Equitis Iaponis Faxecuræ Rocuyenonis, ab eodem Mazamune Rege delegati, figuræ viuis coloribus expressæ conspiciuntur.

Igitur cùm tam gloriosa commissione perfunctus esset, & maximè Christianæ fidei propagatio ex obedientia à præfato Rege summo Ecclesiæ Rectori exhibita immineret; ecce quòd inimicus homo Regni sui tyrannici destructionem, & potestatis tenebrarum dissipationem timens, Imperatoris Japonici mentem magis ac magis in Christianos commouit, ex quo prudentissimo Oratori Ludouico liber in Regnum Voxu non patuit accessus: Quàmobrem diù in terris Hispaniæ dominationi subiectis retentus, interim sibi Fr. Ludouicum à Sancto Francisco, insignis Martyris Iaponis filium, Ordinis Seraphici Discalceati Professum, & Ludouicum Baba Iaponem in peregrinatione comites associa-

nit: tandem orta nauigandi occasione habitu secularis Hispani vestitus, vnà cum socijs Iaponico more indutis, in Sinensi naue ad Imperium Iaponicum transfretauit. Agnitus à nauis Patrono Proregis Nangasachi indignationem timente (grauis enim impendebat pœna in eum, qui sua in naui Sacerdotes & Religiosos transtulisset) indicatus Gubernatori; cuius iussu illicò omnes appræhensi, & in eius conspectum fuere deducti: Pater autem Ludouicus non mortem fugiens, sed Ecclesiæ bonum quærens, ipsi manifestauit se à Rege Voxu ad Romanum Pontificem fuisse delegatum. Sed cùm plus in animo Gubernatoris timor Imperatorij furoris, quàm Regis Voxu sibi alioquin amici, amor & gratia valuissent, non eum dimisit; sed vt iussa Monarchæ impleret, in carcerem Vomuræ transferri mandauit, in quo graues ærumnas & morbos perpessus, post duorum annorum spatium cum socijs suis gemino Ludouico, die Dominica 25. Augusti (qua festum Sancti Ludouici Christianissimi & inuictissimi Franciæ Regis ab Ecclesia celebratur) cumq; Seruis Dei Patribus Petro Vazquez à Sancta Catharina Beati Patris Dominici filio, & Didaco Carballo Societatis Iesu alumno, crudelis incendij flamma, in eodem igne (quo prius feruentissimus Dei famulus Pater Apollinaris Francus, & alij fuerant passi) crematus est. Proiecti sunt deindè in mare cineres, nè à Christianis colerentur.

Insuper Anno 1627. die 17. Augusti in horrendo Nangasachi theatro, sequentes pro fide Christi victimæ combustæ fuerunt. Primus & quasi aliorum antesignanus fuit Venerabilis Domini Confessor Pater Franciscus à Sancta Maria Prædicator è Montaluanexo oriundus, Prouinciæ Sancti Iosephi filius, & cum ipso pariter immolati sunt Fratres Bartholomæus Iaruel, & Antonius à Sancto Francisco Iapones Laici; eodem die simili supplicio interiere Gaspar Vaez, & Franciscus Gayo Iapones Tertiarij; Eodē otiā rogo combusti triumphauere Maria dicti Gasparis vxor, & in Tertio Ordine Soror; Thomas, Michael, Lucas, & Ludo-

uicus,

uicus Tertij Ordinis filij. Mirum profectò, quòd quantò plùs tortorum inmanitas crescebat, tantò fidelium constantia augebatur, omnis ætas Christo Domino testimonium fidele reddebat. Namque in eadem Ciuitate Nangasachi, die secunda Augusti eiusdem anni, Martino Gomez Tertiario nostro pro fidei confessione caput amputatum fuit; cùm prius spectator extitisset victoriæ filij sui sexennis, propter Christi Domini gloriam occisi.

Eodem anno, die verò 22. Septembris obdormiuit in Dominò Venerandus Pater Ioannes à Sancto Philippo Confessor Prouinciæ Discalceatæ Sancti Pauli Professus; cui quoniam voluntas martyrij non defuit, quòd etiam grauissimos pro Dei honore, & hominum salute labores sustinuit, in isto breui Heroum Discalceatorum Elogio, locus denegari non debet. Ille enim post multos annos in prædicatione, & Gentilium conuersione transactos, graui morbo afflictus in montem Fimitonguæ secessit; cùmque mortis suæ transitum adesse cognouisset, rogauit humiliter Dominum, nè eum (qui Sacramentis administrandis indefessè laborauerat) eorum participatione destitutum relinqueret: Voluntatem timentis se fecit Deus, & orationem pauperis exaudiuit; namque ipsi vita ad triduum prorogata, Sacerdotem Tertij Ordinis misit, qui Sacramenta Confessionis, Eucharistiæ, & extremæ Vnctionis ei contulit. Posteà quasi alterũ Simeonem Christus dimisit Seruum suum in pace; & eum ad salutaris sui visionem intuitiuam perduxit.

De pluribus alijs Fratribus Discalceatis, & Tertiarijs in Iaponiæ & alibi propter Christum peremptis.
Cap. XVII.

ANno 1630. die 28. Septembris, Thomas à Vomura, Tertij Ordinis Professus, viuus in ignem coniectus, holocaustum vitæ suæ obtulit Creatori; proxima mortis illius occasio fuit charitas, quam erga benedictum Fr. Gabrielem à Magdalena hospitem suum exercebat.

Qualis & quantus Vir fuerit prædictus Fr. Gabriel à Magdalena vix exprimi potest: Ille fuit vnus ex illis Apostolicis Viris, qui in publica Euangelij Præconum expulsione Anni 1613 latuerat; licet detectus in Sinam relegatus fuisset, vno tamen anno vix elapso in Iaponium regressus est, in qua ab eo tempore feruentissimè laborauit. Ille igitur, quem charitas medicinam docuerat, cùm in diuersis Imperij Iaponici partibus amoris sui vestigia reliquisset; cùm omnium etiam Gentilium æstimatione plurimi duceretur, die tertia Septembris Anni 1633 captus; nullius adulationibus, aut promissis à fide alienari potuit; quarè tandem diu quæsitam, toties ereptam martyrij palmam accepit; iussu enim Tyranni in aquas calidissimas iniectus, debebat illicò caloris vehementia suffocari; sed diuino robore sustentatus, visus est in feruentibus aquis tanquàm in suaui balneo recreari, immò quod mirabilius est, euanuit è circumstantium oculis, & in domo Gubernatoris intra vrbem Nangasachum septem leucis ab aquis distantem apparuit; & à Ministris quæsitus, rursùm in eas redijsse conspectus est: Illinc itaque eductus in ardentissimum rogum inijcitur; vbi flexis genibus, & brachijs extensis, immobilis orando perseuerans suauiter expirauit. O verè beatus homo, cuius vita continuis mortificationibus, abstinentijs, pœnitentijs, orationibus, laboribus, & bonis exemplis contexta, tam gloriosæ mortis termino concluditur.

Cum eodem Ven. Seruo Dei Gabriele à Magdalena compræhensus fuit inclytus Dei famulus Pater Hieronymus à Cruce, Sacerdos in Iaponio natus, & Tertio Ordini aggregatus. Euangelium feruentissimis verbis prædicabat, & efficacissimis vitæ suæ exemplis suadebat, purissimi Sacrificij hostiam innocentibus manibus contrectabat; & boni Sacerdotis, ac sancti Concionatoris partes implebat: Tandem inmanis carceris ærumnas passus, viuus igni obiectus, animam suam sicut incensum in conspectu Domini exhalauit.

Fidelis & antiquus Dei Seruus Pater Ludouicus Gomez, optati tandem carceris pugnam, & desiderata mortis victoriam

gloriam consequitur. Iste vsque ad decrepitam octoginta annorum senectutem in Sacramentorum administratione, & innumerabilium Gentilium conuersione occupatus; Iaponij Regiones percurrerat; pericula frequenter expertus, ea semper (præter intentionem) euasit. Sed nondum eius hora venerat; donec (Deo permittente) captus cum duobus adiutoribus suis Iaponibus in carcerem Vomuræ intrusus est; ex quo deindè cum socijs suis, & benedicto Patre Sebastiano Vyeru Societatis Iesu concaptiuo suo, in tetrum Yendi ergastulum translatus fuit. Ibi auctis ærumnis, & pœnis, nouo martyrij genere; ligatis scilicet ad trabes pedibus, capitibusque deorsum in subterraneas speluncas pendentibus, deficiente sensim halitu; illustres hi Martyres spiracula vitæ à Creatore accepta; propter Redemptoris gloriam emisere runt.

Die 18. Octobris Anni 1630. Petrus Xenday, & Thomas Sacuioro Tertiarij; pro Christi nomine Naugasachi capitis abscissione triumphauere.

Cùm autem ab Anno 1630. omnis inferendi in Iaponium Euangelij porta Christianis Prædicatoribus reclusa fuerit, vix ab hoc tempore sciri potuerunt egregia nostrorum facta; Verùntamen à Fr. Antonio à Sancta Maria Prouinciæ Sancti Pauli Alumno, qui tunc à Philippinis in Sinam traiecit, accepimus; quòd cùm in Ciuitatem nominis Dei accessisset, ipsi à plurimis Lusitanis, & Iaponibus propter fidem è Iaponio expulsis, narratum esse octo Seruorum Dei martyrium; nempè prædictorum Fratrum Gabrielis à Magdalena, Ludouici Gomez, Hieronymi à Cruce Sacerdotis, Tertiarij, Dominici hospitis prædicti Hieronymi, & martyrij consortis, duorum Iaponum Ludouici Gomez ij Discipulorum. Et tandem Fratrum Aegidij de Quesada Theologiæ Lectoris, Prouinciæ Carthaginensis Alumni, & in Discalceata Sancti Gregorij Immatriculati, & Ioannis de Torrella Prouinciæ Sancti Ioannis Baptistæ filij; qui duo è Philippinis in Iaponium ingressi, Anno 1633. compræhensi, simili (quo Pater Ludouicus Gomez) supplicio occubuere.

Pater

Pater Sebastianus à Sancto Iosepho, nobili ex prosapia natus, & Prouinciæ Sancti Pauli Discalceatæ Professus, Vir arduarum virtutum, martyrij à teneris annis amantissimus, in Philippinas pertransijt; vbi quinque Principes infideles ab Insularum illarum Protege captos, ad Christi fidem perduxit: Indè ad Molucas pergens, ad Insulam Mathæi dictã peruenit, in qua gentis illius Reginam ad Catholicam professionem amplectendam inclinauit; sed nondum consummata eius conuersione, ab impio & Mahumetano Insulæ Tagolandæ Duce spiculis confixus, Patroni sui mortem, & tryumphum imitatus est. Die 18. Iunij Anni 1610. truncum eius corpus in aquas demersum, cùm eis supernatasset, cilicium lumbis eius inhærens rigidè acuminatum ostendit, quod Vir Dei ad vltimum vsque agonem retinuerat; flagellum quoque ipsius à barbaris ludibrio habitum, in mare quotiès reiectum, totiès ad littus eminenter elatum est.

Egregij Patris Sebastiani socius fidelissimus Fr. Antonius à S. Anna Laicus, eiusdem Prouinciæ Sancti Pauli Professus, Vir Crucis auidissimus; in Insulas Molucas cum Patre Sebastiano transiuit, & post multos labores, ab eodem sicario & carnifice captus & in Insulam Tagolandæ deductus, mulierum furori mactandus exponitur; à quibus dentibus, vnguibus, ferris, cultrisque dilaniatus, longi & crudelis martyrij pœnas sustinuit. Morienti caput abscissum est; corpus verò in aquas depressum mergi non potuit.

Fratres Blasius Palomino, & Ioannes de Palma; ille Granatensis, iste Sancti Ioannis Baptistæ Prouinciæ Professus; Sed vtroque Philippinarum Sancti Gregorij Prouinciæ iure habitationis acquisitus. Cùm Gentium conuersionem zelarent, ad Molucas missi, post graues ærumnas, & pœnas pro Deo toleratas; tandem Anno Domini 1614. sexta die Ianuarij ab Idololatris occisi, ad æternas delicias cõuolarũt.

Fr. Franciscus à Sãcta Maria fœcundissimæ Martyrũ Matris Prouinciæ Sancti Iosephi filius, vnus fuit ex sanctis Missionarijs, qui cum Patre Petro ab Alpharo ad Philippinas pro fundanda Sancti Gregorij Custodia transierunt. Iste igitur

tur. cùm linguas exterarum Nationum addiscere non posset, pro dono linguarum acceperat à Deo omnium dona virtutum; quare contemplationi cæterisque religiosæ vitæ exercitijs vacans, precabatur quotidiè Dominum, nè propter impedimentum loquelæ, martyrij corona priuaretur. Exauditus est pro sua humilitate, namque cùm à Sancti Gregorij Custode in Hispaniam ad postulandum à bona Matre Fratrum subsidium mitteretur, fortè in Insulam Burnei appulit, à cuius Rege Mahumetano benignè exceptus fuit; sed cùm Vir feruentissimus eius salutem sitiret, vtebatur socij sui (quanquàm parum in lingua versati) interpretatione, & Regi infideli Mahumeticæ legis insaniam liberè prædicabat. Iratus & furore accensus Princeps, verbi diuini Præconem multis iniurijs & contumelijs affecit, mox impios sicarios misit; qui repertum in oratione Franciscum, lanceis & gladijs transfigentes & dissecantes, caput ipsi amputauerunt, & corona martyrij dignum effecerunt. De pluribus alijs Martyribus amplè differitur in Chronicis Prouinciarū Discalceatorum, quapropter eos hìc omisimus.

De Prouincia Sancti Pauli fundatione & de Viris illustribus ab ea productis. Cap. XVIII.

CVm Prouincia Sancti Iosephi procellis in eam suscitatis libera, Reformationis suæ ramos in vtramque Castellam, & Andalusiam diffudisset; visum est sapientibus, & pijs Patribus, nè aliquando propria mole dissolueretur, & à rigida viuendi forma declinaret; in duas partes esse diuidendam, quò faciliùs à gemino Ministro Discalceato, & & pedestri duplex Prouincia visitari, & regi posset. Igitur eorum sapiens & matura deliberatio, ad Catholicum Regē Philippum III. defertur, qui benignitate sua approbauit eam, & Clemens VIII. authoritate Apostolica confirmauit suis literis in forma Breuis, cuius initium est; *Cùm siculi charissimus filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus exponi Nobis nuper fecit; Prouincia Sancti Iosephi Fratrum Discalceatorum nuncupatorum, Ordinis Minorum Obseruantiæ Regularis,*

in partibus Hispaniæ iam olim auctoritate Apostolica erecta, instituta, ac pluries per Sedem Apostolicam confirmata, & approbata est Conuentus, seu loca ex paucissimis initijs (annuente Domino) pepererit, totque sicut oliua fructifera in vinea Domini nouellas ex se protulerit &c. Dat. 10. Martij Anno 1594. Pontificatus nostri Anno III.

Isto Breui munita Sancti Iosephi Prouincia ad Capitulum in Conuentu Medinæ del Campo processit, in quo nouæ Prouinciæ sub titulo Sancti Pauli erectæ, Fr. Claudius de Martyribus (Vir planè eximius) Prouincialis Minister eligitur; Diffinitores instituuntur, & quæcunque necessaria erant, perficiuntur. Quāquàm igitur ista S. Pauli Prouincia, nūquàm alteri subiecta, sed tanquàm germana soror ab ea separata fuerit; tamen quia Sancti Iosephi Prouincia ipsi Ministrum, & alios Officiales dedit, negari non potest, quòd eo respectu non sit Mater Prouincia Sancti Iosephi, quæ partu electionis sui Diffinitorij, Prouinciam Sancti Pauli in lucem edidit. Siquidem dicta Prouincia Sancti Pauli, vt diuisa diceretur, fuit primitùs à Prouincia Sancti Iosephi per Diffinitorium ipsius in Prouinciam, Apostolica auctoritate, erecta.

Prouincia itaque Sancti Pauli in Castella Veteris sexdecim à principio Conuentus accepit, nunc autem viginti sex constat; in quibus omnibus intacta semper, & illibata remansit Obseruantiæ Regularis puritas, & tradita à Patre suo Sancto Petro de Alcantara Reformationis statuta viguerunt: Quare multos huc vsque produxit Viros miræ perfectionis gloria, & prodigiorum splendore, & doctrina illustres.

In Conuentu Segouiæ Venerabilis Patris Antonij à Sancta Maria doctissimi, pijssimique corpus asseruatur. Lauream Doctoris vtriusque Iuris in Salmanticensi Academia adeptus, Romæ quoque in magna scientiarum æstimatione aliquos annos transegit; reuersus in Hispaniam, ecclesiastica munera dignè, & laudabiliter obiuit. His tandem relictis omnia Mundi bona cum paupertate Seraphica commutauit, &

habitu

habitu inuentus vt Minor, omnibus eius virtutibus effulsit; quibus eximiæ sibi virtutis nomen apud Christianos comparauit, in Regulam nostram, omnibus Religiosis zelatoribus acceptissimum Manuale scripsit.

Eiusdem Salmanticensis Vniuersitatis Doctor Pater Didacus de Vera, simplicitatem Minoriticam in Conuentu Caluarij Fratrum Discalceatorum professus est; nemo pauperior, humilior & austerior illo, & nemo Sanctis Patribus inopi Francisco, & pœnitenti Petro similior fuit: Totius Ordinis Diffinitor Generalis factus, ad grauissima eiusdem dubia soluenda sæpissimè consulebatur; moritur denique miraculis clarus, & Auilæ sepelitur. Post septem autem annos à morte eius elapsos, inuentum est cerebrum ipsius ita integrum & recens, quasi nondum spiritus informatione priuatum.

Conuentum Caluarij Salmanticensis Ciuitatis honorant, & ditant reliquiæ eximij Theologiæ Doctoris, Fratris nostri Discalceati, pauperrimi & Viri prodigiorum fama conspicui, Patris nempè Didaci à Sancto Francisco.

Vt vno tandem verbo sanctæ istius Prouinciæ laudes cōplectar, dicam in ea nullum esse Conuentum; qui multis Dei famulis apud se educatis, aut tumulatis non gaudeat. Produxit etiam quamplurimos alios doctrina conspicuos, inter quos sufficiat recensere diligentissimum eius, & Prouinciæ Sancti Iosephi Chronistam Patrem Martinum à Sancto Iosepho, qui alijs scriptis Ordinem suum illustrauit; & huic addere liceat Patrem Mathæum à Natiuitate scholasticarū quæstionum, expositionum, & moralium librorum Scriptorem celeberrimum, qui prætereà Cathedram Crucis, & Mineruam Eucharistiæ, seu lignum vitæ, in publicum misit.

De fundatione Prouinciarum Discalceatorum S. Didaci, Matris Dei, & Sancti Petri de Alcantara. Cap. XIX.

CVm ad aures Summi Ecclesiæ Rectoris, Gregorij XIII. zelus & deuotio Prouinciæ Discalceatæ Sancti Iosephi

venissent, pius & sollicitus Christianæ familiæ Pater per Apostolicum Breue concessit; vt ab eiusdem Prouinciæ Fratribus Conuentus & domicilia in omnibus Hispaniæ; & Indiarum Regnis fundari liberè possent,& dictę Prouinciæ Ministro subijci. Itaque Anno 1580. quidam ipsius Religiosi propagandæ fidei Catholicæ zelo moti, in nouam Hispaniam nauigauere, quos Mexicanus Protex humaniter recepit, ijsque construendi Monasterij locum concessit, quem Sãcto Didaco dedicarunt; moxque crescente Populi deuotione & affectu, Fr. Petrus à Monte Conuentum alium à primis duodecim Discalceatis Prouinciæ Sãcti Gabrielis Fratribus, vulgò Apostolis Americæ nominatis, derelictum habitare cœpit, & Sanctæ Mariæ Angelorum submisit; & ex ijs Custodiam Sancti Didaci, sub Philippinarum Sancti Gregorij regimine instituit: Quam posteà Clemens Papa Octauus anno sui Pontificatus octauo in Prouinciam erexit, eique Fr. Gabrielem Baptistam primum Ministrum præfecit; & eam omnibus gratijs & priuilegijs, Sanctorum Iosephi & Gregorij Prouincijs concessis,decorauit. Ista autem Prouincia decem Conuentibus composita, clarissimis Religiosis plena; tota Euangelij propagationem, in Dei gloriam, & animarum salutem procurandam occupatur.

Me superiùs narrasse memini, quemadmodùm Pater Petrus ab Alpharo Prouinciæ Sancti Iosephi filius, primusque Custodiæ Sancti Gregorij Custos,in Sinam Christi Euangelium intulerit; & ab ea eiectus, Macaum pertransierit, vbi à Mercatoribus Lusitanis ad fundandum Conuentum inductus fuit. Cùm igitur in ea Vrbe fructus maximos ipse, & socij eius producerent, & ipsos Sacerdotes Idolorum à cultu prophano, ad veri Dei seruitutem conuerterent, Mortuus est Pater Petrus, & fidelis eius adiutor Fr. Ioannes de Pesaro incœpti spiritualis ædificij curam suscipiens, alium Conuentum, & Christianæ doctrinæ Scholam, ac Seminarium in Vrbe Malaca ædificauit: Eodẽ tempore,ideſt Anno 1581. Pater Hieronymus Burgensis Commissarius è Philippinis veniens, Malacam intrauit, & conuocato Capitulo, in duorum

rum Conuentuum Custodem Fr. Ignatium de Loyola socium suum elegit.

Sic autem noua Custodia prædicationibus, & Apostolicis laboribus intenta, per tres annos remansit; donec iubēte Philippo II. Catholico Monarcha, Reuerendissimus Pater Gonzaga Ordinis Generalis, viginti Religiosos Discalceatos Lusitanos ad eam occupandam & implendã transmisit; quoniam ad Portugalliæ ditionem spectare dicebatur. Fundatores autem ipsius in Philippinas Insulas recesserunt, illa verò intra breue spatium Prouinciæ Matris Dei nomen & prærogatiuam accepit; quanquàm autem eam Reuerendissimus Gonsaga Prouinciæ Obseruantum Sancti Thomæ Indiarum Orientalium pro visitatione submiserit, tamen vsq; adhuc in habitu & Instituto Discalceatorum perseuerauit, & ijs semper annumerata fuit. Sexdecim Conuentibus constat, septem habet Collegia, & centum viginti tres Parochias regit; tot autem fructus conuersionum ex labore ipsius Ecclesia Sancta percepit, vt Illustrissimus Ordinis Historicus Gonsaga dixerit: *Nec facilè explicari potest, quot ex idololatris, superstitiosisque illis Gentilibus, ab istis Fratribus fidelium albo ascripti sint.*

Prouinciæ Sancti Petri de Alcantara in Regnis Granatæ, & Murciæ initium dedit Alexander VII. Pōtifex Maximus Anno 1661. Cùm enim deuota Sancti Ioannis Baptistæ Prouincia, intra longiores terminos concluderetur; nec à Ministro iuxta Regulam nostram, & Discalceatorum morem ambulare debente, semel in anno (vt par est) visitari posset: In celebrata apud Murciæ Conuentū Cōgregatione, Præsidente R.P. Iosepho Ferrerio Prouinciæ Vicario, de ea in duas diuidenda conuentum est, & reseruato in vna Præcursoris patrocinio, & nomine; alteri titulum, & præsidium Sancti Petri de Alcantara impositum fuit, nè aliqua illarum portento pœnitentiæ ad exemplum & tutelam careret. Nouem ergo Conuentus noua ista Prouincia accepit, & quanquàm sorori suæ primogenitæ, pretiosissimas Beati Pasqualis Baylon, & aliorum reliquias cesserit; tamen apud se magni meriti tu-

mulata corpora possidet: In Granatensi enim Conuentu Venerabilis Dei Serui Fr. Martini Belzunze, virtutibus & miraculis in vita, & post mortem insignis, corpus iacet.

Nostro igitur tempore vndecim Conuentibus in Granatę, & Murciæ Regnis componitur, nouissimè vnum Neapoli in Italia acquisiuit; quem Excellentissimus Petrus de Arragonia Regni Neapolitani Prorex, de istius Prouinciæ Fratrum zelo, modestia, pœnitentia, atque Regulari Obseruantia certus à SS.D.N.Papa Clemēte IX. obtinuit; vt Religiosi Discalceati Hispani verbo & exemplo non solùm milites Hispanos, sed etiam omnes illius populosæ Ciuitatis incolas ad bonum hortarentur, & prouocarent. Pijssima denique, & Seraphici Instituti zelantissima Prouincia Arrabidæ Discalceatorum in Regno Lusitaniæ fundata, se Sancti Petri filiam fatetur: Ex eius enim vita clarissimè patet, quòd Fr. Martinus à Sancta Maria adscito sibi coadiutore operis S. Petro, dictæ Prouinciæ fundamenta iecit.

Ecce igitur, Christiane Lector, breue Compendium, & succinctam expositionem fructuum posthumorum pœnitentis, extatici, pauperis, & humilis Viri Sancti Petri de Alcantara; ecce splendorem ab eo Ecclesiæ Catholicæ collatū, en ornamenta ab eo data Ordini Seraphico. Iste est septem Prouinciarum Fundator, plusquàm triginta Discalceatorū, & ferè innumerabilium Tertij Ordinis Martyrum Pater; ipse est tot Confessorum, tot diuini verbi Præconum, tot Virorum Apostolicorum Magister: Qui si Sanctam Matrem Ecclesiam proprijs, & filiorum suorum meritis exornauit, ea se in illum munificam, & liberalem exhibuit; quot enim ab Anno 1517. defunctos, è Religione Seraphica Beatos declarauit; tot Sancti Petri de Alcantara spiritus flores, & fructus agnoscit.

Iam illa viginti tres Iaponij Protomartyres, duosque clarissimos Hispanij Confessores, ipsum Sanctum Petrum, & Beatum Pasqualem Baylon, intra Beatorum agmina collocauit; & pro futuris in breui temporibus, ab eiusdem Ecclesiæ benignitate speratur, quòd (diuino ipsi irradiante lumine) multos alios è Discalceatorum familia Viros, in Do-

Domum Patris cœlestis introductos fuisse declarabit, & vt tales Populo Christiano venerandos obijciet. Laudemus itaque Dominum in Seruis suis Discalceatis, & eius diuinam Prouidentiam in Sancti Iosephi Prouinciæ fundatione miremur, quæ tot impulsibus concussa non cecidit; sed solidior & constantior permanens, sex aliarum Discalceatæ Reformationis Prouinciarum Mater effecta est, & à Sancto Petro paruis initijs fundata, & velut granum sinapis terræ Hispanicæ demandata, creuit in magnam arborem, & omnibus alijs Seraphici horti oleribus maior euasit.

Vnum hìc monere velim, nimirùm quòd Pater Fr. Mathæus Basso videns in Italia quosdam Religiosos Discalceatos Prouinciæ S. Gabrielis, aliàs de Caputio nuncupatæ, qui Caputium aliquantulùm pyramidale, seu acuminatum gerebant, & rigorosam pœnitentiam, ac paupertatem, quam à S.Petro de Alcantara didicerant; manifestabant; Spiritu maioris perfectionis ductus, ad eorum imitationem Congregationem PP. Capucinorum fundare cœpit Anno 1525. vt refert P.Ioannes à Trinitate in Chron.Prouinciæ S.Gabrielis. part. 1. lib. 1. cap. 12. pag. 78.

De fructibus à Sancto Petro de Alcantara in Carmelitarum Reformatione productis. Cap. XX.

CHaritas (inquit Apostolus) non quærit quæ sua sunt, sed quæ Iesu Christi; ideòque Sanctus Petrus præsagiens ex suscepta à Sancta Virgine Theresia Carmelitarum Reformatione, magnum diuini nominis honorem prouenturum, eam omnibus animi sui viribus iuuit, & fouit: Quot peregrinationes susceperit, quot epistolas scripserit, quot controuersias sustinuerit, quantùm denique pro tam Sancto fine laborauerit, non referam; cùm eloquentissimis, & accuratissimis verbis omnia ab ipso facta, & dicta in eius vitæ historia contineantur. Sufficiat ergo mihi aduertere istam quoque Carmelitarum vtriusque sexus Reformationem, plurimò Sancti Patris nostri Petri cu-

ræ, & labori debere; atque ita non immeritò eam inter eximios tanti Viri fructus recenseri, in cuius veritatis testimonium non extranea, sed domestica sanctæ illius Religionis verba subiungam.

Sancta igitur Mater Theresia capite 36. vitæ suæ de Conuentus sui fundatione discurrens, de Sancto Petro de Alcantara sic loquitur: *Ipse fuit qui totum fecit, qui si in tali occasione non adfuisset (vt iam dixi) concipere non possum, quomodò fieri potuisset; quia Vir iste Sanctus per paucum tempus hìc mansit, nec credo commoratum esse octo diebus, ijsque semper infirmum, postea in breui Dominus eum ad se sustulit. Videtur quòd diuina Maiestas eum vsque ad istius negotij finem conseruarit, quoniam à plurimo tempore (nescio an à duobus annis) valdè infirmabatur.*

Et quia in duorum testium reuelatione veritas confirmatur, addam ingenuam & disertam R.P.Francisci à Sancta Maria Carmelitæ Discalceati, & sui Ordinis Chronistæ Generalis, confessionem: Ille igitur relatis supra scriptis S. Theresiæ verbis, hæc addit Tom.1.lib.1.cap.43. num.4. *Benè iuxta istud debet nostra Reformatio multam in fundatione sua partem tribuere isti magno sanctæ paupertatis amatori, isti nouo Paulo in pænitentia, isti renato Antonio in oratione, & isti Eliæ in superandis difficultatibus: Multùm glorietur eum habere insignis Nostræ Matris coadiutorem, illum plena voce nominat Patrem propter fauorem, quem in occasionibus præteritis, & in ista præsente dedit Sanctæ; & propter consilia, quibus eam etiam mortuus adiuuabat. Deindè semper mea Religio recordetur, quòd iste Sanctus Pater totum fecit, iuxta quod dicit Nostra Sancta Mater; & maiorem difficultatem fundandi absque reddituu superauit, cui omnes ferè alij aduersabantur: Ille sententias multorum reduxit, ille Sanctam animauit, vt firma in intento suo permaneret, ille Episcopum vicit, vt Breue admitteret, & se paupertatis absque redditu Protectorem efficeret; & cùm omnia perfecisset, Auila egressus est, & breui post fundationem tempore mortuus est 18. Octobris illius anni; & à corpore separatus, Sanctam visitauit, & illa vidit eum ingre-*

dientem

dientem in Cælum, absque quòd per Purgatorium transiuisset.

Tertium tantæ veritatis testem R.P.Riberam Societatis Iesu, doctissimum & pijssimum Virum omittere nequeo. Ille itaque Sanctæ Theresiæ coæuus maximas eius difficultates in fundando Auilæ Monasterio recensens, sic lib.1. cap.17. loquitur: *Qui magis in hoc fecit, fuit Sanctus Frater Petrus de Alcantara, sua magna auctoritate illud approbans, & propter tantam familiaritatem, & potestatem, quam apud Episcopum & alios, qui adiuuauerunt, sibi comparauerat; quòd si ille tunc temporis ibi non adfuisset, fortè istud non fuisset factum: Non mansit autem plusquàm octo diebus, & per eos multùm infirmus, & parùm abindè Dominus sustulit eum, ad retribuendam ei coronam sanctorum eius laborum, & magnæ amplæque pænitentiæ, & mortificationis. Videtur quòd non propter aliam rem eum in Mundo detinebat, quàm ad iuuandam, & terminandam rem istam; dein eum ad se vocandum.*

Meritò igitur Petrus præclarissimam vtriusque sexus Instituti Carmelitani Reformationem, veluti geminum Sanctæ Matris Theresiæ partum aspiciens, illi dicere potest, quod olim Iacob à filio suo Iosepho poposcit: *Duo ergò filij tui, qui nati sunt tibi mei erunt; Ephraim & Manasses, sicut Ruben Simeon, & reputabuntur mihi.* Si quis autem istum duplicem Fratrum Minorum, & Carmelitarum Discalceatorum fœtum videns, à Sancto Petro requirat; *Qui sunt isti?* Respondebit: *Filij mei sunt, quos donauit mihi Deus in hoc loco.* Gaudeat itaque tuis, ò Sanctissime Petre de Alcantara, Ecclesia fructibus, adhæreat Religio nostra tuis vestigijs, confidat Populus Christianus tuis suffragijs; vno verbo, omnes quotquot in hac valle lachrymarum viuimus, tantum Virum veneremur, imitemur, & precemur. Amen.

LAVS DEO.

PRO-

PROTESTATIO AVTHORIS.

QVoniam præter communem omnibus Christianis Ecclesiæ Catholicæ obediendi necessitatem, speciali Regulæ Seraphicæ vinculo adstringor pedibus eiusdē Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subditus esse; ideò ea (qua par est obsequentissimi filij in Apostolicam Sedem obseruantia) Decretis Sanct. mem. Vrbani Papæ VIII. inhærendo præsentem librum humillimè subijcio, & protestor, quòd si quæ in recensendis Sācti Petri de Alcantara posthumis fructibus scripsi, quæ adhuc Apostolicæ Sedis examen, approbationem, & iudicium desiderent; illa tantùm affirmare velim tanquàm humanam, & priuatam historiam sola fide suffultam; quam Authores, à quibus eadem hausi promerentur. Nullum proindè hoc nouo testimonio probationis gradum, quouis etiam longissimi temporis cursu mox intercedente obtenturam; & tandem declaro, quòd si aliquos nondum à Sancta Matre Ecclesia canonizatos, aut beatificatos; Sāctos vel Beatos nominaui, non intendi vllo modo sanctitatem, aut beatitudinem personis attribuere; sed tantùm laudationis modò, eorum gestis adscribere.

Ita est Frater Tiburtius Nauarrus.

LEgi, & ea (qua potui diligentia) librū hunc percurri iussu Reuerendissimi Patris Hyacinthi Libelli S. Palatij Apostolici Magistri; cùmque nil contra Catholicam fidem, aut bonos mores, sed potiùs omnia ad fidei exaltationem, & studiorum profectum vtilia inuenerim, typis mandari posse censeo. In quorum &c. Datum Romæ 11. Martij 1669.

Michael Angelus Lapius.

INDEX CAPITVM.

Breuis notitia Beatorum in Iaponio Martyrum.

Alia Venerabilium Dei Seruorum etiam in Iaponio Martyrum.

Si-

FINIS.

MENDA	In vita pag.	verſ.	EMENDA
quas tandem	37.	11.	& tandem
; quæ Dominica	ibid.		, quam Dominica
inueni	45.	32.	iuueni
Brenas	119.	9.	Arenas
Anno 1621.	134.	5.	Anno 1562.
ei ſentiunt	137.	32.	ei ſeruiunt
Velaſco	157.	5.	Velaſquez
quatuor, & medij latitudinem, trium altitudinem; quæ	185	18	quatuor & medij, latitudinem trium; altitudinem, quæ
ſupellectile petra, ſedile aut ſtratum pręſtabat,	ibid.	20	ſupellectile cortex, aut tabula pro ſedili ac ſtrato erant,
Bibliothecam.	ibid.	22.adde	pręſtabant.
capiebat;	190.	20.adde	vinum
Borgia	229.	29.	dele
diſtribueret)	233.	6. adde	reliquam orationi, ac ſpiritualibus
auri	247.	12.	cruri
conſolatione	ibid.	19. adde	;
ad S. Petri	294.	14.adde	Sacellum
lętatur;	319.	11.	litatur;

In fructibus poſthumis.
In præfatiuncula.

	pag.	verſ.	
exponantur;			exponerentur.
tu			te
perduxit			perduxerit.
potuit,	11.	5.	potuerunt,
memorandum;	ibid.		memoranda;
Mouerat	18.	20.	Nouerat
Manilenſis dumtaxat	39.	5. adde	Diœceſis
D. Loſæ	52.	25.	Patris Franciſci Loſſa·
qui ſex	55.	21.adde	Beatos

Leuioribus ignoſce.

